REPUBLICA POPULARĂ ROMINĂ

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

DOS. Nr. 26979 VOL. Nr. 15

ARHIVA OPERATIVA

DOS

4331877
P 001114, Vol. 15

Anchetă TURCANU EUGEN - [illegible]

Data 3 DEC 1984

P 11114 15

Urmează vol. nr. 16

C.N.S.A.S.

4/

14 iulie 1953

(1)

D E C L A R A T I E

Subsemnatul POPESCU C ARISTOTEL, student, născut la 23 Noembrie 1923 fiul lui CONSTANTIN şi al DUMITREI în prezent condamnat 4 ani pentru activitate legionară, declar următoarele :

La câtva timp după sosirea celor două loturi de studenţi legionari dela penitenciarul Piteşti în penitenciarul Gherla şi după instalarea lor la etajul III al penitenciarului în camera 106 vine în inspecţie o persoană grasă, de statură joasă (despre care o parte din deţinuţii din cameră, ce fuseseră la canal spun că era dl. ministru dela M.A.I.) care ne întreabă cum ne simţim, dacă avem ceva de cerut.-

In această cameră ca şi în celelalte camere începuse încă din primele zile ale sosirii, continuarea acţiunii legionare începute în penitenciarul Piteşti.-

Deţinuţii legionari din cameră spun că sunt mulţumiţi însă ar dori să iasă la muncă, să poată primi în acelaş timp şi cărţi de ideologie marxistă de cetit, să fie trimişi şi la canal.-

Desigur că conform instructajului, care încă din penitenciarul Piteşti începuseră să-l facă, se ştia bine că pentru a dovedi poziţia nouă de reeducat şi lepădarea de mişcarea legionară, printre alte metode este şi aceia de a cere să muncească. Era una din formele cele mai bune de acoperire a adevăratei atitudini legionare, arătându-se ataşamentul faţă de munca cinstită, cu atât mai mult

(2)

cu cât era vorba şi de intelectuali.-

Domnul inspector ne spune să avem răbdare că ni se vor da posibilităţi de muncă aici în penitenciar ca şi la canal şi ne întreabă în fond dece dorim noi să muncim.-

Atunci DANILA unul din cadrele ideologice marxiste şi agitator crescut în camera 4 spital în penitenciarul Piteşti ia cuvântul şi spune că noi nu putem spune că voim să muncim cinstit atâta timp cât printre noi se află încă legionari rămaşi pe poziţie care desbia aşteaptă să pună sabota şi este demascat în faţa domnului inspector, CALINESCU legionar care aici în cameră anunţase că el înţelege să rămână pe vechia poziţie legionară.-

Domnul inspector îl întreabă pe CALINESCU de unde a venit, CALINESCU îi răspunde că dela Piteşti, domnul inspector îi întreabă dacă şi-a făcut demascarea şi el răspunde că da însă cu toate acestea el nu poate renunţa la poziţia lui veche. Atunci dl. inspector spune că afară lumea munceşte şi e mulţumită de rodul muncii sale, că numai acela ce au pierdut averi sau moşii nu pot fi mulţumiţi, că situaţie agricolă dela noi din ţară din acel an e bună şi că acel lucru va fi simţit de toţi oamenii muncii cinstite.- Ii spune deasemenea lui CALINESCU că regretă că nu a cunoscut cazul său fiindcă l-ar fi trimis la canal unde se înfăptueşte un lucru uriaş, i-ar fi dat de mâncare şi tot ce-i trebue însă l-ar fi ţinut descoperte nelăsându-l să muncească şi ar fi văzut că acest lucru e un chin.-

In cursul lunei Septembrie 1950, subsemnatul mă găseam la camera de demascare 103 dela etajul III al penitenciarului Gherla. Inainte de număr LIVINSCHI MIHAI mă chemă şi mă anunţă că va veni o inspecţie prin camere aşa că să fiu atent că răspund cu capul dacă GLIGOR EMIL şi POP TRAIAN vor vorbi ceva. GLIGOR EMIL şi POP TRAIAN erau doi muncitori legionari asupra cărora se începuse acţiunea de demascare adică fuseseră maltrataţi.-

In urma instrucţiunilor primite dela LEVINSCHI MIHAI subsemnatul iau toate măsurile : în primul rând le spun celor doi deţinuţi că dacă vor încerca a deschidă gura în faţa inspecţiei ce va veni, să nici nu-şi pună problema că vor mai scăpa cu viaţă fiindcă după aceia vor rămâne cu

3

noi şi-i voi omorî. Îi pun şi pe ceilalţi studenţi legionari din cameră să întreţină această atmosferă de amenin, şi în acelaş timp aranjez camera pe două rânduri. Pe ei îi pun în rândul din spate, flancaţi de studenţii legionari cei mai solizi.

In adevăr va veni un domn inspector, maior sau colonel în vârstă cam de 50 ani, vorbea cu un accent străin, statură înaltă, roşu la faţă şi cu părul uşor cărunt, care întreabă dacă cineva din cameră are să-i raporteze ceva, chiar confidenţial. Nimeni nu are nimic de raportat şi domnul inspector părăseşte camera.-

Tot în această perioadă când eram la camera de demascare 103 într'o zi eram băgat de LEVINSCHI MIHAI la camera97 unde transcriam nişte material informativ adunat dela demascare. Auzind "să trăiţi" în cor, m'am uitat pe vizetă şi am văzut un domn ofiţer de securitate care mergea din cameră în cameră.-

LEVINSCHI MIHAI m'a anunţat imediat să ascund materialul informativ iar dacă voi fi întrebat în cazul că va veni şi aici, să spun că aştept să fiu dus la vizita medicală.-

In timpul cât voi sta în camera de demascare 103 nu va mai veni nici o inspecţie.-

După ce voi fi mutat de aici şi dus în cameril de studenţi legionari care lucrau în ateliere, vor mai veni mai multe inspecţii.-

In timpul cât aceste inspecţii se găseau în penitenciar LEVINSCHI MIHAI sau STOIAN ION sau POPA ALEX. Anunţa în cameră pe toţi aceia care au material informativ notat pe săpun să-l citească şi să-l memoreze şi apoi să distrugă săpunul. Deasemeni orice hârtie pe care ar fi fost trecut asemenea material informativ. In acelaş timp celulele în care subsemnatul cât şi ceilalţi informatori ai lui POPA ALEXANDRU mergeam să transcrim materialul informativ culeş erau închise cu cheia iar lada de pe celular ce se ţinea camuflată în camera plantoanelor (adică în camera lui LIVINSCHI MIHAI, STOIAN ION, PUSCASU VASILE) şi care se găseau tocurile, făcute din beţe de lemn) sau cer-

neală (făcută din vârfuri de creion roşu sau chimic pe celular) cât şi hârtia de sac, erau luate de acolo ş. ascunse.-

Cu prilejul unei inspecţii când tot penitenciarul a fost trecut printr'o comisie de triere pentru muncă şi când deci au fost scoşi şi oamenii dela demascare (care altfel nu erau văzuţi de nimeni dintre ceilalţi deţinuţidin penitenciar) POPA ALEXANDRU a organizat o puternică pază a acestor elemente din camerile de demascare şi s'a exprimat faţă de subsemnatul că a fost convins că întreaga acţiune se va prăbuşi.-

Cu prilejul altei inspecţii când deasemenea s'a făcut o triere a deţinuţilor pentru trimiteri la muncă subsemnatul mă găseam într'o celulă dela etajul III cu POPA ALEXANDRU, IONESCU P CONSTAN IN i-a prezentat lui POPA ALEXANDRU listele cu numele deţinuţilor ce aveau să plece din penitenciar şi i-a cerut lui POPA ALEXANDRU să noteze elementele elementele de care are nevoie să rămână în penitenciar ca să fie tăiate de pe această listă, ceiace POPA ALEXANDRU a şi făcut.-

In cursul tuturor inspecţiilor ce vor avea loc în penitenciar, se va observa aceiaşi grije ca materialul informativ culeş de elementele legionare din serviciul de spionaj legionar din penitenciar să nu cadă în mâna acestor organe de inspecţie dar să fie ascunse şi orice urme ale unei activităţi informative duse.-

ss Popescu Aristotel

13070

Continuare la declaraţia lui POPESCU ARISTOTEL

Am spus că se căuta să se realizeze o legătură cu exteriorul. POP CORNEL are în această direcţie discuţii cu PATRASCU GHEORGHE din care rezultă că este o necesitate.

PATRASCU GHEORGHE spune că acest lucru ar putea fi mult mai uşor rezultat de cei din echipa sanitară, date fiind relaţiile lor.-

Acţiunea este dirijată către muncitori şi lucrează în această direcţie : GAT ARSENIE la tâmplărie, care încearcă să câştige bunăvoinţa unui domn miliţian. El întâi îi lucrează nişte lucruri de piele, primeşte în schimb nişte bomboane şi sfătuit de subsemnatul să încerce acum să afle informaţii din exterior. JOSAN LIVIU deasemeni e încurajat de POP CORNEL şi acesta provocă la discuţii diferiţi miliţieni, pentru a vedea care e cel mai indicat. In cele din urmă după ce face nişte lucruri personale unui miliţian de noapte, acesta îi dă informaţii în legătură cu situaţia internaţională. IOSAN LIVIU îi spune că situaţia sa ar fi mult uşurată în viitor dacă în momentul declanşării războiului ar ajuta deţinuţii să se elibereze înainte ca ei să fie exterminaţi şi acesta este de acord ca în acel moment să vină în ajutorul deţinuţilor.-

In urma mutării sale, JOSAN LIVIU e stimulat atât de POP CORNEL cât şi de studenţii legionari daţi ca legătură de POP CORNEL, să caute un alt element slab care să dea informaţii în legătură cu situaţia politică internaţională.-

In urma tuturor discuţiilor pe care le am încă de la început cu POPA ALEXANDRU şi POP CORNEL, accentul acestei probleme a organizării cade pe bogatul câmp de activitate

informativă pe care-l deschide cât şi faptul că fiecare muncitor organizat este transformat în c l mai bun organizator al nostru, activul înaintat în absolut toate camerile şi s- t lierele. Eu însumi în darea de seamă pe care o fac la începutul organizării, arătând acest lucru.-

Această direcţie e bine conturată, acţiunea de informare e prinsă, cadrul informativ e format, LUCA NICOLAE muncitor e stimulat astfel să ducă această acţiune pe lângă ANGHEA muncitor dela uzina electrică care ajunge să spună că el dă rapoarte nu numai de muncă ci i se cer şi caracterizări însă el are grijă să le dea bune. In acelaş timp ANGHEA prin intermediul lui LUCA NICOLAE e sfătuit să-şi ea ca om de ajutor în această muncă pe un legionar muncitor din organizaţie (la Gherla făcea sudură) şi acesta e sfătuit să facă jocul lui ANGHEA.-

Deasemenea ANGHEA îi mai spune lui LUCA NICOLAE şi discuţii pe care le are cu domnul director al penitenciarului GHEORGHIU în legătură cu condiţiile de care se vor bucura muncitorii din ateliere cât şi de faptul că ANGHEA avusese în în penitenciarul Aiud o muncă dusă în slujba administraţiei.-

LUCA NICOLAE discută aceste lucruri în legătură cu ANGHEA şi cu BOGOS CONSTANTIN.-

LUCA NICOLAE îşi duce activitatea şi asupra unui alt element cunoscut în penitenciar ca element al administraţiei -STEFANESCU - şi reuşeşte în urma discuţiilor ce le are cu acesta să-şi dea seama de aspectul de duplicitate pe care joacă şi acesta.-

Tot dela LUCA NICOLAE se află că dl. director al penitenciarului GHEORGHIU e supraveghiat de ofiţerul politic al penitenciarului care i-a spus lui LUCA NICOLAE să-i spună tot ce şi-a lucrat domnul director la el (el fiind curelar)

KUSU VASILE muncitor, şeful unui grup de muncitori organizaţi îşi are oamenii plasaţi în diferite puncte ale penitenciarului, la şantier, în grădină, la magazii. El face din aceşti oameni un adevărat serviciu de spionaj, fiecare culege ştiri, ziare, discuţii cu domnii militari, el le centralizează şi zilnic are de grijă ca prin DAN DEMETRESCU şi POP CORNEL să informeze comandamentul legionar

7

La infirmerie STANCA EMILIAN care este şeful organizaţiei legionare de acolo porneşte şi el aceiaşi acţiune cu oamenii săi, dându-le sarcina să cunoască oamenii din camera, tot ceiace sunt şi au fost, aşa se ajunge ca despre fiecare om să se ştie, ce a fost ce sentimente are, cine e om de încredere şi cine e codaş şi se caută relaţii asupra trecutului său.-

In camera STANCA EMILIAN îşi aranjează câte un om care să ducă iar rezultatele să i le dea lui, el zilnic îi informează cu veşti politice sau dispoziţiuni primite.-

Aceiaşi activitate e dusă şi pe celular în camera PITICAS, CHIRILA ION, ISOFACHESCU VICTOR, pornesc la acţiunea de informare asupra tuturor celor ce-i înconjoară, e semnalată periculozitatea lui MURESAN ION fost ofiţer de securitate, deşi acesta are legături cu un miliţian care-i serveşte informaţii, sunt urmăriţi toţi ceilalţi membrii ai camerei şi se ajunge să se ştie ce politică a făcut, ce sentimente are faţă de mişcarea legionară. ISOFACHESCU VICTOR urmăreşte pe preotul FOCSANEANU care are legături de prietenie cu dl. director al penitenciarului şi care-l favoritează dându-i loc în producţie, află că la origină are sânge evreesc în el şi-i face atmosferă şi printre ceilalţi.-

Acţiunea lui ISOFACHESCU VICTOR se întinde şi la atelierul de împletit nuele. Acolo se informează asupra legionarului BAIESU pe care-l şi recrutează asupra unor foşti ofiţeri, pe care-i identifică pe unul ca om de acţiune, devotat şi pe care se poate conta, pe celălalt MALASINCU- care descoperă că e şi basarabean, îl catalogheză ca suspect.-

Toţi legionarii fac acelaş lucru IOSAN LIVIU la ateliere intră în legătură cu un fost militar dela securitate pe care-l câştigă şi zi de zi îl descoasse în legătură cu masa securitatea, cu viaţa dusă acolo cât şi cu veşti politice mai din sursă sigură. In camera deasemenea IOSAN LIVIU ia pe rând pe fiecare şi ajunge până la urmă să-i cunoască pe toţi încât le un moment dat el chiar propune pentru a fi recrutate în organizaţie două elemente care erau deja încadrate,aşa de perfect îi cunoştea.-

MARASESCU TOMA unul din legionari care în cele din urmă va deveni şef de grupă organizat atât el cât şi fra-

8

ţii NEGRUT - recrutaţi de el, verifică oamenii din camerile unde stau cât şiecţiunile celor dela ateliere, care fac mizerie muncitorilor, în ceiace priveşte normele, asupra acelora ce încearcă să ridice normele şi în general orice om care prin atitudinea se este suspect ca om al administraţiei, se interesează de numele, adresa, pretinţilor membri ai reeducării şi ajung până la urmă să nu vorbească altceva decât de necesitatea de a cunoaşte totul pentru ca să putem să-i ştim pe toţi în adevărata lor lumină, REAZIM alt şef de grup dirijează pe oamenii săi aceiaşi acţiune atât în camerâ cât şi la ateliere ; în camerâ se ajunge să se pornească o acţiune de cunoaştere şi apropiere a unor elemente titoiste, fiind considerate ca elemente care în fond luptă tot împotriva comunismului ;Dima GHEORGHE e cercetat asupra relaţiilor pe care acesta le-a avut cu administraţia, acesta recunoaşte că a avut în trecut momente de slăbiciune şi până la urmă e recrutat în organizaţie ; pe NITA GHEORGHE element ţărănist el îl transformă în adevăratul colector al veştilor din penitenciar, dat faptului că acesta muncind la corvoadă, merge peste tot, aude tot, zilnic acesta le aduce toate noutăţile pe care mai departe el ni le va transmite nouă. Deasemenea REAZIM dă s reină lui GEORGESCU - maestru dela cizmărie - să urmărească toate discuţiile pe care domnii miliţieni le au acolo, ce atitudine are maestrul miliţian CAMPEANU, ce atitudine a avut vechiul maestru miliţian şi GEORGESCU informează zilnic cu aceste lucruri pe REAZIM sau pe subsemnatul, dau relaţii asupra încălţămintei pe care şi-o lucrează elementele din administraţie sau chiar cele venite la inspectie la cismărie şi croitorie. POP CORNEL în urma recomandaţiei pe care i-o face REAZIM ca având un element bun la şantier îmi spune că acest loc este terenul cel mai activ,fiindcă datorită faptului că ei se mişcă de colo colo au posibilităţi şi de legături şi de informare şi de aceea se străduieşte ca să pună bazele unei organizaţii/legionare şi aici cu atât mai mult cu cât REAZIM îi spune că prin cel recomandat este posibil să facă şi legătura cu exteriorul fiindcă în acest sens acesta a şi depus activitate reuşind să intre în legătură cu un miliţian dela şantier.-

In totalitatea lor toate elementele legionare

care sunt regrupate în această organizaţie devin nişte elemente active în ce priveşte directivele primite de informare şi ajund să se documenteze cu o serie de informaţii pe care altfel nu ar fi avut nici un motiv să doreasscă să le cunoască aşa de profund şi amănunţit.-

Aşa se face că printre altele CAMPEANU şef de atelier la tâmplărie ce va fi recrutat în organizaţie va face o vie difuzare în sânul massei legionare dar şi în cadrul celorlalţi deţinuţi asupra adevărului cutiilor ce se lucrează acolo, arătând că ele sunt cutii tip M.A.I. şi servesc ca lăcaş pentru a fi încărcate cu trotil şi a servi ca mine anti-carş fapt ce dovedea pentru massa de deţinuţi pregătirile de război ce se fac chiar cu muncitorii deţinuţi.-

Concomitent desigur, massei legionare i se agită şi ideia închegării unei unităţi legionare în penitenciar, acest lucru însă putându-se face abia atunci când massa muncitorească va fi bine organizată. Am spus încă dela început atât din discuţiile avute cu POPA ALEXANDRU cât şi din cele avute cu POP CORNEL, stabilisem ca acest grup organizat să fie împins cât mai departe, să cuprindă cât mai multe elemente. Punându-se mereu problema aceasta din discuţiile pe care POP CORNEL le are pe rând cu PATRASCU GHEORGHE, JOSAN LIVIU şi alţii, el le arată că procesul de recrutare, deci de cunoaş ere nu e desăvârşit, fixând însă ca un stimul, data de 10 Decembrie 1951 ca dată a unificării, punându-se cu acest prilej la punct şi problema educaţiei în spirit ideologic legionar ce se va face de atunci în colo prin probleme pe care comandamentul legionar le va da în circulaţie, după ce le va fi studiat el în prealabil.-

Accentul în această perioadă cade pe recrutare de cadre sub lozinca necesităţii de a ne cunoaşte din penitenciar încă pentru a putea lupta. Aceste cadre încept să fie recrutate chiar din sânul elementelor nelegionare. POP CORNEL are discuţii în acest sens cu PATRASCU GHEORGHE şi acesta e convins că acest lucru e bine să se facă. Acţiunea tindea să câştige mai ales elementele din lotul "Vrancea" cu răscoala unde erau elemente bine verificate ca reacţionare şi care fuseseră de fapt organizaţi tot de un legionar. Din cadrul

10

lor sunt recrutate elementele cele mai verificate şi acestea sunt îndemnate să ducă aceiaşi acţiune de informare atât asupra celorlalţi deţinuţi cât şi asupra altora. Citez de exemplu pe MILITARU COSTICA care urmăreşte pe fraţii BRANZARU, unul din ei e socotit ca om al administraţiei şi securităţii încă din timpul anchetei iar celălalt fiindcă spusese că dacă va fi să stea mult în puşcărie se va face comunist MILITARU COSTICA urmăreşte deasemenea şi activitatea elementelor care fac parte din grupul reeducării. Toate elementele recrutate din lotul Vrancea sunt dirijate pe această linie, cu atât mai mult cu cât le este întreţinută şi ura lor contra regimului (majoritatea chiaburi) şi sunt ţinuţi într'o veşnică agitaţie politică prin veştile politice aflate. Această necesitate a cunoaşterii li se explică prin aceea că neamul acesta a avut întotdeauna trădători şi de aceia a avut de suferit. Noi trebue să cunoaştem fiecare element din regiune mai ales tot comportamentul său din închisoare, orice fapt pentru a ne putea apăra şi dispensa de el în viitor.-

ss Popescu Aristotel.

Concomitent su loc însă discuţii cu şefii muncitorilor legionari fiindcă sunt elemente legionare din organizaţie, care vor pleca afară, pedespsa fiindu-le expirată.

Se stabileste atunci în urma discuţiilor pe care subsemnatul şi POP CORNEL le avem cu PATRASCU GHEORGHE, JOSAN LIVIU, LUCA NICOLAE, ca acestor elemente să li se dea legătura afară cu organizaţia legionară (PATRASCU GHEORGHE chiar spune că acest lucru trebue făcut de studenţi fiindcă ei deţin toate legăturile) punându-se la dispoziţia ei şi arătându-le în acelaş timp şi acţiunea dusă de legionari în penitenciarul Gherla.

Cu prilejul acelorşi discuţii se vede şi rostul de viitor al acestei organizaţii, legionarii vor fi documentate cu fapte şi date precise asupra tuturor deţinuţilor şi pe judeţe fiecare şef de organizaţie şi legionar va da aceste informaţii asupra fiecărui deţinut în parte din judeţul său respectiv.-

Acest material informativ în viitor va putea dedi să realizeze şi o pedepsire a tuturor acelora care prin vreo acţiune, atitudine sau faptă, s'au pus la dispoziţia regimului

In această perioadă subsemnatul am o discuţie cu POPA ALEXANDRU în care îi propun ca în sânul organizaţiei legionare să apară şi o problemă mironovistă. POPA ALEXANDRU însă spune că noi trebue să-i lăsăm să fie uniteri, aceasta e realitatea şi nu trebue să fie modificată. Desigur POPA ALEXANDRU nu avea nici un interes ca legionarilor să li se dea o preocupare ideologică care i-ar fi îndepărtat dela adevărata şi necesara preocupare legionară aceea de a se pregăti şi informa cu material. Si legionarii unificaţi şi dirijaţi devin activi în această activitate informativă. CAT ARSENIE începe să strângă date asupra lui LIU MARIN care se manifesta ca om al administraţiei şi insultă mişcarea legionară, se interesează dela SEBASTIAN AVRAM asupra atitudine pe care a avut-o LIU MARIN în trecuta puşcărie, dela alţii ia informaţii asupra activităţii sale de afară şi din penitenciar. CAT ARSENIE cere să se capete date asupra punctelor slabe de pază ale penitenciarului şi să se studieze toate posibilităţile pentru evadare.-

ARDELEANU ILIE împreună cu statul său major de studenţi legionari, încep să se informeze asupra militarilor din penitenciar, asupra atitudinei şi componenţei lor pentru a se forma din ei un nucleu militar tactic, care să interpreteze informaţiile din punct de vedere militar al războiului dar care să studieze şi toate măsurile de acţiune ce vor fi trebui luate în penitenciar în momentul declanşării războiului pentru ca penitenciarul să fie ocupat, LUCA NICOLAE propune lui GALEA SERBAN vechi legionar şi care îl refuzase să participe la organizare, să facă totuşi şi el o muncă utilă : i se dă sarcina, fiind prieten cu HAGESCU ALEXANDRU care e cunoscut ca om al administraţiei să stea de vorbă cu el şi să afle toate acţiunile pe care administraţia intenţionează să le întreprindă asupra deţinuţilor, să-i urmărească în acelaş timp şi activitatea din cameră. Deasemenea LUCA NICOLAE intră în legătură cu SABO ALEXANDRU, din două motive :

1. In penitenciar circula svonul că ungurii deţinuţi sunt cei mai bine informaţi datorită legăturii pe care

12

ei le su cu milițienii unguri din paza penitenciarului, pe acest fir deci se vor căpăta informații periodice și sigure

2. Pe dealtă parte SABO ALEXANDRU e suspectat de a avea legături cu administrația și aceasta e încă o cale pri care se vor ști intențiile administrației, deci ale regimului , cele au față de deținuți (Chiar la un moment dat POP CORNEL încearcă să-l convingă pe PATRASCU GHEORGHE că ar trebui să ne ocupăm și de ungurii din penitenciar, știut fiind că și ei au avut o organizație fascistă "Crucile cu săgeți").-

In aceiași activitate informativă este și VAJAIAL. CRISTACHE care deși bolnav și internat în infirmerie se informează asupra tuturor deținuților din cameră, dă relații asupra legăturilor pe care CONSTANTINESCU, deținut internat le are cu administrația și dela fiecare în parte află poziția sa actuală cât și trecutul său politic, înjghebând cu elementele verificate (printre care și un legionar venit din Germania - BATRANU VASILE) o unitate legionară în cadrul infirmeriei, își creiază un fir informativ propriu prin oamenii care merg zilnic să aducă apă și se întâlnesc cu alți deținuți din alte camere, fiind foarte bine documentat asupra tuturor celor ce se întâmplă în penitenciar.-

BISERICA CONSTANTIN începe să verifice cunoscuții din Constanța și în urma acestor informări își formează o oglindă vie asupra tuturor, de unul spune că deși a fost liberat în trecut acum i-a mărturisit că ar vrea să lupte în viitor pentru mișcarea legionară, pe BALTA MARIN îl acuză de atitudine necamaraderească față de ceilalți legionari, el fiind la muncă, având țigări și alimente și nedând ajutor legionar nimănui.-

Asemenea referințe ia și despre macedoneni despre care spune că sunt oamenii administrației și nu trebue să avem încredere în ei.-

Aceiași acțiune și-o duce în cadrul atelierului unde urmărește pe șeful de atelier PUSCASU cat și pe deținuții care încearcă să ridice norma, determinându-i pe ceilalți să lucreze încet, să ascundă din nastări și să nu predea tot pentru a nu ridica norma, lucru ce se și realizează.-

Când acest lucru e adus la cunoștință de subsemnatul de BOGOS CONSTANTIN cât și de cererea lui CARAVIA PAUL

13

de a i se da voie să ridice norma la nasturi de scoică, ea fiind mică, i se răspunde să nu o ridice fiindcă în acest fel se va descoperi faţă de deţinuţi şi el pedeasupra face parte şi din organizaţia legionară a penitenciarului.-

Aceiaşi acţiune de documentare o duc şi toţi cei din lotul "Vrancea" recrutaţi în organizaţie, dau relaţii asupra lui PLAVAN care e din lot cu ei şi a avut relaţii cu securitatea şi administraţia încă dela Galaţi şi-l arată ca periculos. Trec şi-şi verifică şi pe ceilalţi oameni şi pe cei dela ateliere, urmărindu-le acţiunile.-

De unul din lotul său MILITARU COSTICA şi BUNGHEZ spun că încă din afară avea idei socialiste, au discutat cu el şi acum şi nu e cazul să ne bizuim pe el, va da el socoteală afară. Deasemenea cer lui CHIRILA ION dela ei din regiune şi care va pleca acasă să le xducă informaţii celor de acasă şi să le trimită şi un pachet cu îmbrăcăminte şi um mandat cu bani după un anumit consemn.-

TURCIN ILIE sudorul care deja fusese pregătit de LUCA NICOLAE ca să fie dat lui ANGHEA ca ajutor şi prin el să se scoată informaţii asupra intenţiilor administraţiei, începe şi o acţiune de a căpăta relaţii asupra lui STEFANESCU şeful atelierului perii de pir care era dela el din judeţ, are discuţii cu acesta intime, TURCIN ILIE adoptând poziţia unui legionar vindecat de mişcarea legionară, căutând să afle dela STEFANESCU cine dirijează această acţiune că vechi elemente muncitoreşti legionare au luat aceiaşi poziţie antilegionară în penitenciar.-

TURCIN ILIE îmi spune că nici în fundul iadului de se va ascunde nu va scăpa de răzbunarea sa, cu atât mai mult cu cât STEFANESCU şi forţează deţinuţii la muncă în loc să saboteze aşa cum face el risipind material şi realizând numai pe jumătate din lucru pe care în mod real l-ar putea face.-

Această acţiune o duc toţi legionarii din organizaţia legionară realizată în penitenciarul Gherla, formându se în sensul acestei munci de informare şi înarmându-se cu preţioase informaţii atât politice cât şi de producţie,

14

fiindcă de exemplu PATRASCU GHEORGHE care s fie informat de legionarii studenţi din biroul tehnic, de toate intenţiile şi acţiunile administraţiei, subsemnatul dându-i pe BOGOS CONSTANTIN şi SBRANCA OCTAVIAN iar POP CORNEL pe TOMUTA legionar student la politehnică.-

In urma discuţiilor pe care subsemnatul le-am avut cu POPA ALEXANDRU, POP CORNEL şi PATRASCU GHEORGHE, ANDRIANU GHEORGHE şi LUCA NICOLAE, cădem de acord ca organizaţia să nu rămână limitată numai la ateliere, fiindcă numărul celor care lucrau în ateliere era destul de mic şi pedessupra în celulele se găsesc numeroase elemente legionare gata de acţiune.-

Dat fiind faptul că eu ocupam postul din echipa sanitară care avea în sarcină celularul, eu voi fi acela ce voi organiza pe legionarii de aici şi voi ţine permanent legătura şi cu celelalte cadre.-

In acest s ns iau întâi legătura cu VAJAIALA CRISTACHE dela camera 59 căruia îi spun ceiace noi legionarii făceam la ateliere şi-i propun să intre şi el în organizaţie, să primească şi funcţia de şef al unităţii legionare pe care o va înfiinţa şi să-şi facă şi activitatea de informare asupra tuturor deţinuţilor cu care vine în contact.- VAJAIALA CRISTACHE e de acord şi fixăm o parolă prin care el va recunoaşte orice om care vine din partea mea şi căruia îi va da informaţiile ce i le va cere şi dela care va primi dispoziţiuni. Ulterior omul de legătură a devenit UNGUREANU DUMITRU, student legionar din echipa sanitară care şi-a căpătat parola de recunoaştere.-

Iau deasemeni legătură cu STANCA EMILIAN căruia îi vorbesc deasemeni de organizaţia legionară de a lui fiinţă şi-i propun deasemeni să intre şi el în organizaţie, să ocupe funcţia de şef al unităţii legionare pe care o va înfiinţa, păs rând legătura numai cu mine, dela care va primi dispoziţiuni, ştiri şi căruia şi el îi va da raportul său de activitate. Activitatea trebue dusă în sensul unei culegeri de informaţii pe toate căile asupra tuturor veştilor externe cât şi din penitenciar cât şi o acţiune de cunoaştere pe camere a fiecărui individ în parte, asupra activităţii sale

15

politice trecute şi prezente, acest material informativ
având să ne servească în viitor.-

15

STANCA EMILIAN primeşte această propunere şi o
duce la bun sfârşit, realizează legături în fiecare cameră
cu care zilnic se întâlneşte, îi dau raportul de activitatea
pe care o duc şi dela care primesc informaţii, fiecare deţinu
e lust în parte şi i se află opiniile sale politice şi ac-
ţiuni de ale sale, căutându-se în ac elaş timp să se creieze
şi cercuri de simpatizanţi legionari printre cei cu alte ori-
entări politice.-

Semnalează periculozitatea lui TOMA MARIN care a
socotit ca om al administraţiei cât şi a altor elemente care
prin comportamentul lor par a avea asemenea legături.-

D asemeni fiecare legionar în parte face recoman-
daţii de legionari verificaţi cu care să iau legătura în
celular şi să-i organizez lucru pe care-l şi fac. Această
acţiune de organizare a celularului trece şi mai departe.
Iau întâi legătura cu PITICAS MIHAI, vechi legionar fost în
Germania, căruia îi aduc la cunoştinţă organizaţia legionară
care a lust naştere şi scopul ei.

PITICAS MIHAI este întrutotul de acord şi-i spun
să-i cer lui ca în cadrul camerei din care face parte să ducă
acţiunea de organizare pe departe cât şi de cunoaştere pre-
cisă a tuturor deţinuţilor.-

PITICAS MIHAI stă de vorbă cu deţinutul CHIRILA
ION fost instructor legionar care e întru totul de acord şi c
care şi începe să-mi recomande vechii legionari verificaţi
şi pregătiţi de el care au sosit cu lotul Vrancea şi cărora
e suficient să le spun că şi CHIRILA ION vrea ca şi ei să
participe la organizare şi ei vor primi. Deasemeni îmi dă le-
gătura dela o cameră vecină cu PLOSNITA vechi legionar din
Panciu, cu care vorbesc, îi propun acelaş lucru, intră în
organizaţie şi ulterior primeşte legătura cu învăţătorul le-
gionar ISOFACHESCU VICTOR care încă mai de mult fusese recru
tat de mine în organizaţie.-

Deasemeni CHIRILA ION îmi cere să consult în aces
stă privinţă şi pe comandantul legionar ANTONESCU GHEORGHE -
omul cel mai de încredere al lui CODREANU care ne va fi de fo

folos în această privinţă. Notez deasemenea faptul că s'a luat legătură cu acest comandant legionar şi că el şi-a dat avizul pentru această organizaţie, a fost servit ca un element de convingere şi muncitorilor din ateliere din organizaţie.-

ANTONESCU GH. ORGHE e de acord cu acest lucru, noi trebue să ne ducem lupta împotriva duşmanului, noi trebue însă o această dată să fim mai perfizi decât el, să-i înşelăm . Deasemeni nimeni să nu pomenească numele de organizaţie în această acţiune.-

In cadrul altei camere iau legătură deasemenea cu SAVU ION, legionar din Timişoara care îmi fusese dat ca legătură de ARDELEANU ILIE. SVU ION începe acţiunea sa de recrutare de noi membri atât din camera cât şi din atelierul de coşuri unde lucrează şi-şi face o unitate a sa legionară mai ales din bănăţeni, şişi organizează şi el deasemeni prin elementele sale fire informative, le trimite chiar special la corvoadă, la ateliere şi pe şantier unde vor putea afla şi şti totul şi unde iau deasemenea legături şi cu alţi legionari pe care-i recrutează în organizaţie.-

SAVA ION nu uită însă nici adevăratul scop al organizaţiei de a strânge date şi asupra celorlalţi deţinuţi atât din camera cât şi din ateliere. Citez de exemplu discuţii avută cu el asupra lui CHINEZU, legionar ce refuzase să intre în organizaţie şi despre care el spusese că mâine va da socoteală pentru tot ce n'a făcut pentru mişcarea legionară şi ar fi putut face cu atât mai mult că era unul din vechii legionari ce mai trecuseră prin puşcărie.-

In cadrul acţiunii duse de către PITICAS MIHAI aceasta are lungi discuţii asupra acestei probleme cu ATANSIU COSTIN, avocat vechi legionar, fost şef de judeţ care primeşte şi el să activeze însă cere să se facă o bună verificare a elementelor ce sunt recrutate şi să nu pomenească nimeni de cuvântul organizaţie.-

PITICAS MIHAI se interesează în special de MURESAN ION care şade cu el în camera, fost ofiţer de securitate, deşi îl arată tuturor ca un om periculos, totuşi el are atitudine binevoitoare faţă de el, ia informaţii dela el, acesta având un prieten miliţian în penitenciar care-l pune la curent cu

17

situaţia politică, se interesează de inginerul legionar 17
PREDESCU şi-mi spune să fim atenţi, e om fără caracter, se vinde pentru un blid de linte, e înfometat şi care să fie urmărit, stă de vorbă şi cu GROZAVESCU deţinut din Banat dela care ia informaţii asupra acţiunii legionarului SPIRU BLANARU ce acţionase în munţii B anatului. Află dessemeni că GROZAV ESCU nu e legionar ci ţărănist şi duce o acţiune de câştigare a sa pentru mişcarea legionară.-

PITICAS MIHAI îşi realizează o antenă informativă şi la ateliere prin ATANASIU COSTIN care lucrează la biroul atelierul i de tâmplărie şi dela care seara primeşte raportul asupra activităţii desfăşurate cât şi asupra diversăl or acţiuni şi întâmplări ce au loc la ateliere şi prin care va primi şi dispoziţiuni în legătură cu organizaţia legionară cu atât mai mult cu cât ATANASIU COSTIN mai ia legătură şi cu RUSU VASILE care prin DAN DEMETRESCU avea legături direct cu comandamentul legionar studenţesc.

In cadrul altei camere ieu legătura cu ISOFACHESCU VICTOR căruia îi vorbesc de organizaţie, îi arăt scopul cel imediat şi mai îndepărtat şi-i cer ca el în cadrul camerei sale să organizeze şi să păstreze legătura cu mine, eu având la rândul meu legături superioare cu comandamentul legionar din penitenciar.-

ISOFACHESCU VICTOR e cu totul de acord şi-şi începe acţiunea de recrutare, de orientare asupra oamenilor din camera şi dela atelierul de cuşuri de nuiele iar mai târziu chiar dela ateliere.-

Urmăreşte pe BOCSANEANU şi-l arată periculos pentru legăturile sale cu domnul director al penitenciarului cât şi pentru faptul că în sângele său are şi sânge evreesc, recrutează pe dr. MAROLA DUMITRU şi împreună cu el începe acţiunea din cadrul camerei de cunoaştere a oamenilor, de întreţinere a moralului şi de creare a unei atmosfere naţionaliste.-

La atelierul de cuşuri de nuiele are discuţii cu BAIES pe care-l şi propune spre recrutare în cadrul camerei sale, pe cei doi militari MIHAESCU şi MALASINCU îi studiază, are discuţii cu ei şi stabileşte că MIHAESCU e un om pe care

vom putea conta în acţiune însă pe MĂLĂSINCU nu cu atât mai mult că e şi basarabean.-

In acelaş timp însă ISOFACHESCU VICTOR îşi realizează antene şi în alte părţi ale penitenciarului, ateliere, santier, prin elementele din organizaţia sa legionară care-i dau raportul cu informaţii culese în fiecare seară.-

Mai târziu ISOFACHESCU VICTOR va trece şi el direct la acţiune, va intra în echipa de corvoadă, aceasta dându-i posibilitatea de a intra şi la ateliere, aici în legătură cu foştii legionari verificaţi de el pe care-i recrutează şi-i dă în seama organizaţiei legionare dela ateliere şi în acelaş timp pe ateliere îşi ficsează un om care să-i servească informaţiile culese din cadrul atelierului respectiv dându-le în acelaş timp instrucţiuni ca să păstreze în lipsa sa aceiaşi legătură şi cu mine.-

Ulterior ISOFACHESCU VICTOR va intra în comandamentul legionar al lui RUSU VASILE şi va fi în primul plan de acţiune, grupul său fiind acela care va cere ca deţinuţii să nu îscălească angajamentele de muncă, fiindcă ele reprezintă actul prin care regimul în ajun de prăbuşire vrea să-şi justifice exploatarea făcută cu nişte deţinuţi politici.-

In acest fel şi restul elementelor legionare din celular vor intra în acţiune, ducându-şi aceiaşi activitate informativă atât în camere cât şi la ateliere şi santier unde se vor strecura cu echipele de corvoadă şi unde vor culege informaţii şi fapte pe care le va pune la dispoziţie prin şefii lor tuturor legionarilor din organizaţia legionară realizată în penitenciarul Gherla.-

Se creiase în acest fel un serviciu propriu de informare, bine închegat şi cu legături rapide şi în toate sensurile, prin care legionarii din organizaţia legionară a penitenciarului GHerla erau în curent zilnic cu orice eveniment şi informaţii apărută în vreun colţ al penitenciarului.-

Această acţiune de organizare se continuă zilnic şi la un moment dat se agită în masa deţinuţilor problema reeducării, a semnării de angajamente şi cereri de muncă şi în urma discuţiilor pe care subsemnatul şi POP CORNEL le aveau cu şefii muncitorilor legionari organizaţi se stabileste că

19

vom participa la reeducare şi se vor semna şi angajamente de muncă, noi nu trebue să ne opunem fiindcă administraţia ar putea trece la măsuri grave, oamenii vor rămâne fără de pâine şi aşa sunt slăbiţi iar pe deasupra dacă ne-am opune ar însemna ca toată acţiunea aceasta în legătură cu organizarea legionară din penitenciar să se întrerupă ori nu e în interesul nostru.-

Se hotărăşte deci participarea la reeducare dacă se va pune şi toţi legionarii să semneze angajamentele şi cererile de muncă cerute .-

Şi odată problema angajamentelor pusă, legionarii conform dispoziţiile primite prin intermediul organizaţiei legionare, toţi semnează aceste angajamente. Cu ocazia acestor angajamente e pune însă şi problema reeducării şi după această perioadă ia naştere în sânul deţinuţilor atât legionari cât şi nelegionari o atitudine de total dispreţ faţă de de reeducare şi oamenii reeducării, cu atât mai mult cu cât elementele din reeducare pornesc o campanie de atac împotriva masei de deţinuţi şi chiar POPA ALEXANDRU se bate cu ARDELEANU ILIE iar împreună cu TURCANU EUGEN bat pe inginerul IVAN.-

Aceste acţiuni nu fac altceva decât să stârnească ura deţinuţilor şi mai mare împotriva administraţiei care prin elementele ei tolerează şi încurajează această acţiune de terorizare a deţinuţilor.-

PATRASCU GHEORGHE în urma acestor fapte propune subsemnatului şi lui POP CORNEL să luăm în cadrul organizaţie legionare hotărârea de a da o lecţie la ateliere tuturor elementelor din reeducare.-

Îi aduc acest lucru la cunoştinţă lui POPA ALEX şi acesta cere ca această problemă să fie difuzată atât celor lalţi şefi muncitori legionari cât şi masei legionare organizate şi problema fiind pusă, elementele legionare hotărăsc ca în cazul când acţiunea reeducărilor va continua, să li se dea această lecţie, adică să fie bătuţi la ateliere.-

Această problemă nu a făcut altceva decât să realizeze în sânul masei legionare organizate o şi mai puternică hotărâre de a lupta, o şi mai accentuată dorinţă de acţiune

20

acţiune însă care nu a fost lăsată să se canalizeze spre aceas stă dorinţă ci era dirijată spre continuarea şi mai hotărîtă în sensul activităţii ve hi, a cunoaşterii, informării.-

La scurtă vreme POPA ALEXANDRU îmi spune că va trebui să mă gândesc bine la felul în care organizaţia legionară va trebui să fie dizolvată. Urmează însă plecarea lui şi a lui TURCANU EUGEN şi acţiunea se continuă sub conducerea lui LIVINSCHI MIHAI şi BOGOS CONSTANTIN cu care eu ţin legătura şi a lui JUBERIANU CONSTANTIN care continuă acţiunea grupului legionar a lui TURCANU EUGEN şi cu care ţine legătura POP CORNEL.-

Legionarii muncitori cer unificarea şi apropiindu se 10 Decembrie 1951 împreună cu POP CORNEL, studiem prezentarea acestei zile în faţa muncitorilor. Apelez şi la LEVINSCHI MIHAI care-mi spune că-mi dă răspunsul după ce va consulta laboratorul său ideologic legionar, îmi dă răspunsul şi 10 Decembrie 1951 realizează practic şi această unificare.-

Intre timp însă se organizează de elementele legionare ce conduc această acţiune, căderea lui JUBERIANU C-TIN în tabăra reeducării. Lucru se şi produce în sânul organizaţiei legionare, el are darul de a-i determina pe legionari să schimbe tactica de activitate.-

In urma consultării cu şefii legionari şi muncitorilor se hotărăşte continuarea activităţii sub pavăza legii tăcerii şi prin menţinerea strictă de legături dela legionar la legionar, ei privesc acest lucru ca o trădare şi acest lucru în viitor va fi pedepsit. In continuare BOGOZ CONSTANTIN şi LEVINSCHI MIHAI îmi cer să stăm de vorbă în legătură cu această problemă a organizării legionarilor însă în cele din urmă eu rup orice legătură cu ei.-

In cadrul penitenciarului, zilnic trec noi elemente în tabăra reeducării însă pentru legionari ca şi pentru melegionari reese clar caracterul oportunist al tuturor celor ce trec la reeducare.-

Desigur problema organizării legionare care a luat fiinţă în penitenciarul Gherla, poate fi privită din mai multe puncte de vedere, ea poate fi privită ca un cadru informativ, pus la dispoziţia administraţiei, ea poate fi privită

prin prizma procesului de reeducare care avea să se pună, ea poate fi privită ca un act de sabotaj şi diversiune sau ca un simplu act de activitate legionară.-

Dacă însă această problemă e analizată prin prisma modului de acţiune prin care mişcarea legionară înţelege să-şi continue activitatea sa ideologică încă înainte de de arestările din 15 Mai 1948 atunci această problemă a organizării legionare din penitenciarul Gherla, apare sub adevăratul ei aspect.-

Mişcarea legionară încă înainte de arestările din 15 Mai 1948 îşi alege ca formă de acţiune, acţiunea de spionaj de informare.-

In însăşi cadrul organizaţie legionare propriuzi (lăsând la oparte grupul legionar informativ) mişcarea legionară introduce nota informativă pe care legionarul o dă despre camaradul său, despre acţiuni, atitudini, conversaţii şi alte asemenea lucruri, fapt cu totul nou în metoda de lucru legionară.-

Odată masa legionară ajunsă în puşcărie ea trebue să-şi continue lupta şi această luptă nu poate fi dusă decât în spiritul activităţii informative desfăşurate încă de afară, cu atât mai mult cu cât în penitenciar e şi locul cel mai propice d format cadre şi de înarmare informativă, cadre care odată ajunse afară, aveau să pună la dispoziţia mişcării legionare tot materialul cules.-

In spiritul acestei necesităţi, legionarii realizează pretinsa reeducare, platformă dela nivelul căreia posibilitatea de acţiune a mişcării legionare să fie posibilă.-

Odată primele elemente legionare rezultate din procesul reeducării dela Piteşti ajunse la penitenciarul Gherla, ele trec la acţiunea principala formă de acţiune fiind tocmai pregătirea de cadre informative ale mişcării legionare.-

Cum se realizează acest lucru : La Gherla e două căi :

Prima cale este aceea a realizărilor aşa ziselor camere de demascare, camere în afară de faptul că sunt băgaţi tocmai elementele legionare declarate pe poziţie, sunt introduse şi numeroase elemente legionare cu pedeapsă în curs de

22

apropiată expirare sau chiar cu pedeapsa expirată având în acest fel posibilitatea ca pe lângă alte acţiuni să aibe şi prilejul de a se înarma informativ şi aşi face scoala de informare.-

Când POPA ALEXANDRU mă recrutează pentru serviciul său de informaţii şi mă trimite în camera de demascare el îmi spune clar : "vei duce muncă de informare" iar în momentul când sunt scos din această cameră şi plasat în echipa sanitară, POPA ALEXANDRU îmi spune " vei duce muncă de informare, acum pentru tine lucrul e uşor, şi-ai făcut şcoala în camera de demascare şi ai şi un serios bagaj de care te vei putea folosi".-

Cealaltă cale e desigur realizată prin scoaterea elementelor legionare la muncă în ateliere, unde printr'o acţiune bine dirijată, reuşesc să pună mâna prin diferite manevre pe toate posturile cheie din penitenciar dela nivelul căruia au posibilitatea să fie perfect informaţi şi asupra procesului de producţie dar şi asupra întregii vieţi politice din penitenciar, datorită poziţiei reacţionare şi legionare pe care o au faţă de deţinuţi.-

Acestor elemente li se face o intensă pregătire în camerile unde sunt numai studenţi şi elevi, arătându-se că munca productivă nu e totul, ceiace contează e munca de informare.-

Trebue totdeauna să fi bine orientat, să cunoşti toţi oamenii din ateliere, acţiunile lor şi în special elevii veniţi dela Târgşor. Acest lucru le este băgat în cap zi de zi şi ei se pregătesc pe această cale, duc activitate informativă şi se înarmează cu o mulţime de date.-

Si aici ca şi în camerile de demascare vor fi multe elemente care sunt cu pedeapsa în curs de expirare şi care vor ocupa posturi : NANU SILVESTRU normator la cizmărie, ANDRONACHE VASILE normator la mături, cosnică, OLTEANU MARIN normator la atelierul de nasturi, GĂBURAC TRAIAN în serviciul echipei sanitare, CALINICI în serviciul echipei sanitare, BOGOZ CONSTANTIN normator şef şi în biroul tehnic.-.

Această străduinţă de creere de cadre informative din elementele legionare este cuplată de formidabila muncă d

acoperire a activităţii acestora pe care POPA ALEXANDRU o dirijează.Elementele sunt acoperite şi faţă de deţinuţi dar şi faţă de administraţie, de domnii miliţieni, nimeni nu trebue să ştie ce activitate duceţi voi aici în camară, li se spune tuturor.-

Această primă etapă desigur că e depăşită în momentul în care în anul 1951 sosesc în penitenciarul Gherla dela Piteşti loturile vârfurilor studenţeşti legionare, conduse de TURCANU EUGEN care în scurtă vreme îşi realizează cu aceste elemente mult mai versate şi mai conştiente un aparat informativ paralel cu al lui POPA ALEXANDRU.-

Se pune însă problema de a lărgi cadrul de acţiune al mişcării legionare dând posibilitatea de a se forma şi informa elementele studenţeşti legionare cărora să li se dea şi lor aceiaşi posibilitate.-

Cuminsă acest lucru nu putea fi spus pe faţă, se găseşte platforma dela nivelul căreia această şcoală de cadre informative şi de documentare informativă a elementelor legionare să se poată face.-

Prin intermediul masei studenţeşti legionare, cu ajutorul comandamentului legionar format, POPA ALEXANDRU şi TURCANU EUGEN creiază organizarea legionarilor din penitenciar.

Această organizare legionară, pentru elementele muncitoreşti avea menirea că să omogenizeze această masă legionară, să o înarmeze ideologic prin educaţie care i se face şi în acest fel să stimuleze în sânul masei legionare unitar dorinţa de luptă, dorinţa de activitate. Această dorinţă de acţiune, de activitate, se cerea satisfăcută însă practic şi aici intervine practic prin dirijarea acestei dorinţe de acţiune spre munca informativă, creindu-se în acest fel, din fiecare element legionar un element dornic de informare de documentare,Fiindcă spre a fi posibilă această orientare a activităţii spre muncă de informare, elementelor muncitoreşti legionare şi în general tuturor elementelor din organizaţie, li se pune pe primul plan necesitatea cunoaşterii tuturor deţinuţilor şi acţiunilor încă de acum şi chiar din penitenciar,lucru ce va fi util şi în viitor, dar care va fi util şi în prezent

24

dat fiind că elementele organizate ce avea să părăsească penitenciarul, li se va da legătura afară pentru a le arăta celor din afară ceiace se petrece în penitenciar, adică să să le pună la dispoziţie tot rezultatul muncii sale informative.-

Dacă se ţine cont de faptul că fiecare muncitor era leget de un student legionar car -i făcea educaţie pe această cale în sensul muncii informative, dacă se ţine cont şi de faptul că informaţiile culese circulau în toate sensurile dela legionar la legionar, fiecare trebuind să fie pus la curent şi cu datele culese de alţii, se poate vedea clar că acest element arăta bine informat.-

Tot timpul în sânul masei legionare s'a stimulat dorinţa de acţiune, de luptă legionară, nelăsându-se însă ca această acţiune să fie dirijată spre pregătirea ideologică ci să fie lusă în sensul muncii de informare, de cunoaştere.-

Desigur că paralel cu acest aspect, legionarii muncitori sunt legaţi strâns de masa intelectuală legionară care orientează în acelaş timp pe muncitorul legionar spre viitorul stat legionar, [redacted] făcând în acest fel ca elementele legionare muncitoreşti să se piardă tocmai datorită [redacted] poziţiei lor faţă de actualul regim.-

i devin astfel elemente uşor de dirijat spre scopul urmărit de mişcarea legionară şi pe care corpul legionar intelectual îl cunoaşte şi trebue insuflat şi muncitorului legionar.-

In acelaş timp, ca o consecinţă a acestei activităţi desfăşurate, elementul legioner va desfăşura şi o acţiune de sabotaj în cadrul postului pe care el îl ocupă în muncă. V eşnic chemat la întâlniri pentru dispoziţiuni şi informaţii din locul de producţie, desvoltându-se în acelaş timp în el dorinţa unei acţiuni şi comportament legionar, teama de a nu fi acuzat în viitor de colaborare cu regimul, acest element legioner sub diferite forme va sabota producţia

Nu fi adus chiar la cunoştinţa lui POPA ALEXANDRU dorinţa legionarilor de a se organiza un sabotaj în stil mare însă POPA ALEXANDRU îmi spune să-i sfătuiesc să amân acest lucru pentru mai târziu fiindcă în acest fel s'ar descoperi

25

acţiunea noastră şi ar fi oprită. Insă legionarii pot sabota Inginerul IVAN spune că acest lucru îl face în cadrul laboratorului chimic, PATRASCU GHEORGHE, ILIESCU MIHALACHE şi cu tot atelierul dela matriţărie, mărturisesc acţiunea de sabotare pe care o duc, TURCIN ILIE face acelaş lucru la atelierul de sudură, GAT ARSENIE la tâmplărie şi JOSAN LIVIU la atelierul de piele.-

De altă parte elementele studenţeşti legionare băgate şi ele în organizaţia legionară a penitenciarului, dela nivelul posturilor chee pe care le ocupă în producţie, văd şi încurajează acţiunea de sabotare a muncitorilor - GORGOZ GHEORGHE ştie că muncitorii lungesc timpul de producţie pentruca norma să fie mică iar CORAVIA PAUL care să ridice norma la atelierul de nasturi de scoică, primeşte ordin din partea lui BOGOZ CONSTANTIN să nu ridice norma fiindcă legionarii l-ar acuza şi s'ar descoperi în acest fel.-

Tot aceiaşi acţiune de sabotare este realizată deasemenea şi prin faptul că şi elementele muncitoreşti cu rol conducător în producţie sunt trase în organizaţia legionară : ISMANA şef de atelier dela tâmplărie spune : am sabotat cât am putut, acum voi cere să fiu scos din postul de conducere şi să trec la tejghea şi aceasta tocmai după ce e primit în organizaţia legionară.-

Restul elementelor muncitoreşti care nu sunt recrutate pentru organizaţia legionară, fie că sunt sabotate prin atmosfera de oameni ai administraţiei sau oportunişti, cazul HOGESCU ALEXANDRU, PUSCASU, STEFANESCU, ANGHEA fie că sunt luate în primire de elementele dirijate de POPA ALEX şi care nu fac altceva decât să desvolte ura deţinuţilor contra regimului, datorită comportamentului lor, cazul PANGRATI care bate deţinuţii în ateliere.-

In scopul stimulării pentru organizaţia legionarilor, corpul studenţesc legionar îşi naşte în sânul deţinuţilor şi unei atmosfere puternic reacţionare, prin colportarea tuturor veştilor de ordin extern (subsemnatul primesc chiar misiunea ca cu fiecare după ce vine să culeg toate informaţiile, toate veştile proaspete şi să le pun imediat la dispoziţia organizaţiei legionare cât şi a face legătura

26

cu elementele legionare care vin cu aceste dube - cazul SADOVAN ION, mare şef legionar) şi realizează în acelaş timp şi o puternică ură contra regimului şi a măsurilor sale de exterminare şi explostare.-

In acelaş timp elementele descoperite în urma acţiunilor de informare ale legionarilor ca fiind oameni ai administraţiei, devin bine cunoscute în sânul întregei mase de deţinuţi. Citez de exemplu următorul fapt : la începutul acţiunii de organizare i se propune şi deţinutului muncitor legionar DINU GHITA să intre în organizaţie.-

La scurt timp acesta stă de vorbă cu mine şi-mi spune că nu ştie ce să mai facă fiindcă se fac presiuni asupra lui ca să dea informaţii asupra deţinuţilor. Il anunţ de acest lucru pe POPA ALEXANDRU şi el îmi spune că va trebui să-i anunţ pe legionarii din din organizaţie de acest lucru fiindcă s'ar putea ca ei să afle şi eu să mă compromit în faţa legionarilor. Eu fac imediat acest lucru.-

Sigur că aceste fin urmă aspecte sunt legate de faptul însuşi al organizaţiei, ele decurd din ea însă ele nu sunt scopul acţiunei, scopul adevărat fiind acela realizat : o şcoală de cadre informative pentru elementele legionare. Desigur aceast organizaţie s'a făcut în scopul reeducării. însă al reeducării legionarilor în spiritul ultimei forme de acţiune pe care mişcarea legionară o îmbrăcase.-

13. Iulie 913

ss Popescu Aristotel.

13 iulie 1983

27

D E C L A R A T I E

- Subsemnatul POPESCU ARISTOTEL născut la 23 Noembrie 1923, de profesie student, fiul lui CONSTANTIN de profesie frizer şi DUMITRA casnică, în prezent condamnat 4 ani închisoare corecţională pentru activitate legionară, declar următoarele :

- Problema reeducării -

- In ceiace priveşte cea de a treia formă de reeducare condusă de EUGEN TURCANU în penitenciarul Piteşti, a treia formă de acţiune pe care mişcarea legionară înţelegea să o adopte, am afirmat că în primul rând ea trebuia să dea aparenţa că mişcarea legionară încetează lupta şi elementele legionare se orientează către ideile marxiste.

- Această problemă însă avea să fie analizată însă de un organism care avea la bază o ideologie exată pe legi bine determinate, şi care nu putea deci să nu studieze şi această întoarcere ideologică tot după aceste legi. Se cădea deci ca pentru ca problema să poată fi privită cu reală, ea şă corespundă legilor evoluţiei, a contradicţiilor interne, a interdependenţei fenomenelor, a saltului calitativ. Si în realitate iată că se încearcă ca aceste legi de analiză obiectivă ideologică să fie respectate.-

- In ceiace priveşte evoluţia, se vede că lotul dela Suceava odată sosit în Piteşti ia contact aici cu intensa viaţă şi educaţie legionară, continuarea aceleiaşi vieţi legionare pe care studenţii o duseseră în penitenciarul Jilava.-

Această atmosferă legionară intensificată până

28

la forma de organizare legionară, dirijstăde un comandament legionar influent, este găsit de lotul Sucseva care după primele zile îşi şi situează poziţia de reeducaţi.-

In tot acest timp se duc discuţii în contradictoriu, se critică şi se apără mişcarea legionară, lotul Sucseva se informează (aparent) asupra adevăratei atmosfere de-aici, despre secţia corecţie şi mai târziu prin alte elemente alăturate lui TURCANU EUGEN tot din lotul Sucseava şi asupra atmosferei din întregul penitenciar Piteşti, având în acest fel prilejul că peste tot viaţa este aceiaş viaţa şi educaţia legionară.-

- In urma acestei situaţii, lucrurile ajung la un apogeu determinat de luarea de iniţiativă a lotului Sucseva condus de EUGEN.TURCANU, prin punerea problemei reeducării în diferite camere şi diferite persoane, însă rezultatele sunt negative şi aceste rezultate sunt negative datorită influenţei pe care o exercită asupra masei, câtev elemente vârfuri.-

- In lupta dintre aceste două tabere, una sabotând acţiunea şi una având acţiunea să ajungă la o tensiune şi lotul Sucevan ia atitudine demascând viaţa şi organizaţia legionară, cât şi elementele chee care sunt după aceea izolate şi masa scoasă de sub influenţa lor.-

- In acel moment condiţiile sunt pregătite pentru a se pune problema reeducării.-

TURCANU EUGEN trece într'o cameră comună de legionari cu vechii legionari ai atmosferi Piteşti, aici ia naştere un proces de reeducare, similar celuia din Sucseva - discuţii marxiste.-

In această cameră se formează - după punerea la lumină atât a problemelor ideologice marxiste cât şi după înfăţişarea elementelor de contrazicere internă ale ideologiei legionare, după tabere " una de sub conducerea lui EUGEN TURCANU la care se alătură şi noi elemente nesucevene şi alta a vechilor elemente legionare piteştene, care prin acţiunile sale pune în luptă cele două tabere, se ajunge la un moment apogeu, cele două tabere se bat şi iat

că roma fază a noii metode de reeducare prin demascare la ființă.-

Are loc aducerea unei noi serii, din care, de astă dată fac parte și elemente vârfuri ale vechii vieți legionare pitești ene. Se organizează și aici o evoluție a procesului, o primă fază a punerii problemei reeducării pur și simple, se merge aproape în masă, se trece la a doua fază, reeducare prin demascare interioară și o acțiune de câștigare pentru această problemă a elementului celui mai reprezentativ-NUTI PATRASCANU.-

Se merge și în această fază la fel, cu aproape toate elementele (care-și propun însă sabotarea acțiunii și care nu-și fac demascarea mulțumitor) se ajunge din această cauză din nou la un element de tensiune în evoluția lucrurilor (în circa 3 zile) această tensiune explodează, se ajunge la bătaie, cade cel mai important om al lotului NUTI PATRASCANU și prin căderea lui se merge la forma ultimă a reeducării "demascarea exterioară și lupta împotriva legionarilor, acțiune simbolizată prin însăși cazul revoluționar NUTI PATRASCANU.

Se realizaseră condiții prin care se justifica saltul revoluționar al legionarului către marxism și odată saltul făcut, noul învinge vechiul prin luptă și NUTI PATRASCANU și ca el alții luptă pentru învingerea vechiului, mișcarea legionară.-

Iată s'a putut spune, o oglindă reală a felului cum în mod ideologic marxist se poate explica trecerea dela o tabără la alta, au fost condiții obiective, capabil să favorizeze acest proces.-

Iată mișcarea legionară era preocupată nu numai de această justificare ideologică a trecerii sale dela dr apta la stânga, ea era preocupată de găsirea unei noi forme de luptă, de acțiune, care să-i permită continuarea activității sale ideologice, fiindcă din acest punct de vedere, procesul trebuia să sufere o evoluție.-

Ce se întâmplase ? În adevăr mișcarea legionară în acțiune în penitenciare adoptă o formă de luptă în

sensul vechei sale atitudini, lupta ideologică căreia îi dădea puterea activității. Această formă de luptă însă - eșuase fără ca prin aceasta mișcarea legionară să renunțe la necesitatea luptei și la păstrarea fondului său ideologic.-

Se încearcă pentru realizarea acestui scop manevra a doua din Suceava care însă în forma în care a fost pusă, este ușor desconspirată și din această cauză cu necesitate se impune găsirea unei noi formule de luptă care însă trebuia să țină seamă, din experiențele anterioare că fondul ideologic trebue păstrat (însă el trebue bine camuflat pentru a nu eși la iveală în noua metodă) și că ea trebue să îmbrace o formă greu de desconspirat, care putea fi această metodă, care să dea dovadă dușmanului că că mișcarea legionară face saltul dela dreapta la stânga ? Tocami mișcarea care în speranță să urmeze legile ideologiei materialiste și prin care ascunzându-se fondul ideologic păstrat, să se vadă noul adică metoda apărută în penitenciarul Pitești. In adevăr caută noul, dar nu noul i ideologic ci noul în ceiace privește metoda de acțiune, metoda care odată găsită trebuia experimentată, pe deoparte să corespundă ideologiei marxiste iar pe dealtă parte să păstreze la bază fondul ideologic legionar, capabil de luptă.-

Aceste două aspecte tactice sunt studiate în camera de experiență Nr.1 de EUGEN TURCANU cu prilejul celor două serii de demascare, încercând să se realizeze speranța evoluției procesului și studiul comportamentul ideologic al legionarului trăit în atmosfera dela Pitești dinainte.-

Această metodă păstra fondul ideologic, elementele vechi pitoștene ce trec prin camera Nr.1, prin atitudinea lui NUTI PATRASCANU dovedesc acest lucru și imediat faptul că aproape dela început vechile elemente din comandamentul legionar cunosc problema și se alătură procesului dovedește că și ele în căutarea noului (adică a noii metode de luptă(își dau seama că aceasta e noul, îi dau girul și dau astfel posibilitate procesului să se desvolte

să creieze cadre şi o platformă de acţiune. Noul acesta nu conta, decă învingea vechea metodă prin brutalitate - fiindcă numai aşa regimul putea fi înşelat, iar elementele care nu aveau un nivel ideologic suficient şi n'ar fi înţeles, deci nu s'ar fi supus, să fie silite să se supună, sp spre a nu împiedica acţiunea.-

Acţiunea odată începută în penitenciarul Piteşti sub directivele dupiicităţii - acţiune legionară sub masca reeducării, pentru realizarea obiectivului mişcării legionare, nu ar fi putut da rezultatele separat decă ea s'ar fi pprit la penitenciarul Piteşti.-

Se întâmplă trimiterea primelor două loturi la penitenciarul Gherla şi mişcarea legionară îşi dă seama dă aici deabia poate lupta cu eficacitate şi poate în acelaş timp dovedi regimului că legionarii se găsesc în plină luptă cu mişcarea legionară, deci reeducaţi.-

Aşa se face că odată ajunşi aici, ei trebue să dovedească că nu întreaga masă a suferit definitiv procesul reeducării, că el nu e terminat, ba mai mult că unele acţiuni ale sale cinstite sunt sabotate de elementele legionare strecurate în sânul reeducării.-

De altfel acest procedeu s'a întrebuinţat şi la penitenciarul Piteşti, pentru ca procesul reeducării să pară cât mai real şi pentru a se justifica unele acţiuni nereuşite. La Gherla se repetă aceiaşi manevră, se face pe camere desconspirarea elementelor legionare rămase pe poziţii - elemente care dădeau astfel posibilitatea ca adevăratele şi periculoasele elemente rămase legionare să rămână camuflate.-

In acelaş timp fiindcă metoda era singura capabilă prin integritatea ei, să servească obiectivul mişcării legionare, se face propagandă acestei metode şi chiar când administraţia prin persoana domnului director LAZAR se ridică împotriva ei ca fiind huliganică, se face un efort masiv şi susţinut ca ea să nu fie părăsită sau împiedicată să se dezvolte.-

Odată dovedită lozinca : reeducaţii în lupta con-

tra legionarilor, dovedită deci poziţia de reeducaţi, se creiază două tabere în pretinsă luptă, elementele considerate cinstite sunt scoase la muncă în ateliere şi sieşi pot duce sub o formă la îndeplinirea lupta legionară, celelalte necinstite legionare sunt băgate la camerile de izolare, devenite de demascare, unde sub altă formă pot continua acelaş obiectiv legionar lupta.-

Trebuesc analizate pe rând cele două poziţii de luptă legionară :

1. In camerele de demascare sunt băgate elementele declarate pe faţă, rămase pe poziţie legionară şi în afară de aspectul luptelor, ele vor beneficia de un bun regim, pachete scrisori, suplimente de masă, etc. .-

In ceiace priveşte acţiunea lor de luptă legionară ele pot duce chiar şi de sieşi această luptă. In primul rând sub pretextul procesului de demascare şi deci al muncii de informare pregătitoare individului respectiv i se creiază condiţiile unei adevărate vieţi legionare, cântece, adevărate şedinţe, educaţie legionară şi reacţionară, toate elementele care în loc să fie elementele de soc în procesul demascării, nu vor fi pentru el decât elemente frână şi chiar pentru unii, elemente de reală orientare în privinţa adevăratului scop al reeducării (fiindcă TABAN STEFAN chiar spunea" dacă dumneavoastră studenţii care aţi creiat mişcarea legionară, mergeţi, deci nu aşi merge şi eu) pe care avea să-l înţeleagă mai repede sau mai încet potrivit nivelului său ideologic.-

In procesul de demascare se realizează un pretin moment de tensiune, cu un apogeu, moment în care el poate înţelege scopul problemei iar dovada acestei tensiuni stă în sinceritatea sa, sinceritate rezultată din unele demascări folosite şablon, o totală lepădare de mişcarea legionară, demascarea chiar a rudelor celor mai apropiate şi alte manevre de acest gen - e suncer şi spune e lăsat să-şi facă demascarea şi odată terminat se termină orice alt proces, doar câteva şedinţe de pretinsă analiză critică a mişcării legionare şi orientării în problema amarxistă.-

Elementele considerate sincere, mai târziu vor f fi folosite pe teren, unde vor putea continua scopul mişcării legionare, chiar dacă nu l-a înţeles, fiind dirijat de lotul reeducaţilor.-

Iată că în această cameră de demascare, această atitudine de duplicitate se poate desvolta în bună voie, - cu atât mai mult cu cât ele sunt declarate pe faţă ca elemente legionare. Sub pretextul muncii de informare i se face o educaţie sau o reactualizare a problemelor legionare, rezultatul la demascare va fi frânarea înţelegerea tacticei noi adoptate, roadele demascărilor vor fi proaste pentru regim însă bune pentru mişcarea legionară şi în acelaş timp se creiază şi noi [illegible] (adică convinşi de idei la materialişti) pericol ca ele să fie pierdute pentru mişcarea legionară ca elemente muncitoreşti, ele învaţă aici să urască regimul, să deroască-lupta ascunsă potrivit ideologiei sale de pe noua poziţie.-

2. Elementele agitate la muncă desigur că vor avea prilejul şi mai mult să-şi desvolte obiectivul luptei lor legionare, pe deoparte fiindcă adeseori ele sunt periculoase elemente legionare iar pe dealtă parte fiindcă şi largul câmp de activitate îi va da mult mai multe posibilităţi de luptă legionară. Arma de care se va servi şi de astă dată va fi tot arma duplicităţii de acţiune, fiindcă pe deoparte îşi va duce o viaţă conform crezului legionar care va fi justificată prin necesitatea răndnarii în mijlocul legionarilor şi reacţiunei pe care să-i cunoască şi să-i depaşte :

I. Face agitaţie şi propagandă legionară şi reacţionară, organizează legionar pe legionari, le întreţine moralul, le dă speranţa în apropiatul sfârşit al regimului, le insuflă dorinţa de luptă şi acţiune, le arată că a fi reeducat (adică convins de idei la materialiste) e tot un oportunist şi totodată îl demască - munca de informare. Obiectivul legionar însă e atins, elementele nu se pierd.-

II. La ateliere ocupă posturi chee în producţie

ţie, fără a avea nici o pregătire, elementele muncitoreşti sunt ţinute deoparte, socotite oportuniste, iar elementele legionare conducătoare în ateliere, băgate în organizaţie şi favorizate pentru a sabota şi a pierde vreme inutilă prin întâlniri organizatorice.-

Chiar când sunt avertizate elementele chee (cazul GORGOZ GH. GH.) că sunt induşi în eroare, spun că ştiu ce n'au ce face şi nu se pot descoperi, sunt camarazi cu ei.-

Demascarea însă a cazurilor se face însă. Din nou duplicitate, din nou însă obiectivul de luptă legionară e atins.-

III. Elementele din echipa sanitară în această acţiune de duplicitate pot şi mai eficace să realizeze scopul mişcării legionare de luptă.-

a) agită, dau ştiri, întreţin o atmosferă legionară, lansează chiar ştiri-periodice, toate având de data-aceasta o mare autoritate fiind pornite dela doctori şi realizând o şi mai puternică menţinere a moralului, a încrederii, a dorinţei de luptă şi de rezistenţă, a dorinţei de răzbunare. Pretextul, necesitatea menţinerii pentru munca de informare.-

- b).-Procesul însă e tot atât de simţit şi-în producţie unde prin risipa de medicamente, sub pretextul muncii de informare, provoacă nemulţumiri în rândul muncitorilor care ştiu că li se reţine din salariu pentru asistenţă medicală.-

Rămân în camere, rămân din producţie, în ai e evident că regimul comunist îi exploatează crunt, regim de exterminare, refuzând acordarea de medicamente.-

De asemenea prin crearea de boli imaginare de cele mai multe ori sunt purtaţi la vizita medicală unde pierd ore întregi, chiar dacă dl. doctor BARBOSU anunţase că nu va ţine în acea zi vizită, sunt sfătuiţi să rămână la camere, chiar fără vizita medicală.-

Procesul de producţie suferă, oamnii spun :

Doctorii se luptă cu administraţia pentru noi. Pretextul acesta stă tot în menţinerea poziţiei pentru munca de informare.-

C). Situaţie asemănătoare şi pe celular, bolnavii sunt crcaţi cu zecile, sunt scoşi zilnic la vizita medicală, sunt învăţaţi ce să ceară, se produce risipă de medicamente, se deschide lupta între ei şi administraţie, se agită problema exterminării prin lipsa de asistenţă medicală şi în acelaş timp se canalizează şi toate medicamentele în scurt timp către cei de pe celular, neproductivi şi nu spre ateliere unde oamenii muncesc.

Din nou duplicitate de acţiune, din nou pretextul muncii de informare.-

Metoda duplicităţii constă în :

Crearea unor situaţii platformă faţă de organele conducătoare de stat, faţă de unele elemente legionare, slab pregătite ideologic legionar.-

A doua faţă a duplicităţii legionare constă în faptului că i se arată elementului legionar adevăratul ţel al acţiunei intreprinse.-

Această metodă a duplicităţii legionare se aplică în toate acţiunile intreprinse de către legionari, de exemplu : folosirea bătăii, pentru a scoate unele informaţii reale sau nereale şi în al doilea rând ca să înţeleagă că el trebue să participe la noua tactică adoptată de mişcarea legionară.-

Un alt exemplu, munca de informare : în primul rând se creia un element de acoperire faţă de organele administraţiei iar în al doilea rând se informa mişcarea legionară asupra tuturor acţiunilor politice din ţară.-

Un alt exemplu în legătură cu metoda duplicităţii legionare în ceiace priveşte munca de informare constă în faptul, că pe de oparte se creia un element care putea să fie folosit de regimul actual democrat, iar pe de altă parte acest element legionar, putea să-şi continue activitatea legionară.-

Astfel de exemple se pot enumăra în problema ideologică a mişcării legionare, în problema reeducării

36

şi alte acţiuni duse de mişcarea legionară.-

Declaraţia în legătură cu atitudinea doctorului BARBOSU VIOREL, medicul penitenciarului Gherla.-

Incă din luna Februarie 1951 dată când subsemnatul sunt scos de către POPA ALEXANDRU pentru a face parte din echipa sanitară a penitenciarului, pretext pentru munca de informare pe care trebuia s'o duc POPA ALEXANDRU îmi dă ca sarcină să mă ocup de dr. BARBOSU VIOREL care e reacţionar şi favorizează pe deţinuţi. orice atitudine a sa în acest gen, trebuia să o semnalez lui POPA ALEXANDRU.-

Incepând din această zi toate favorizările şi toate expresiile din care putea să rezulte această atitudine a doctorului BARBOSU VIOREL sunt semnalate de subsemnatul lui POPA ALEXANDRU.-

In această privinţă reese clar că dr. BARBOSU VIOREL acorda regimuri alimentare unor deţinuţi la simpla noastră prezentare ca bolnav, îi menţinea fără nici un alt control medical vreme îndelungată la regim, realizându-se un număr considerabil de mare al deţinuţilor trecuţi la regim, cu atât mai mult cu cât înşişi cei din echipa sanitară nu descoperaseu în nici un fel situaţia reală a deţinuţilor. Se observa deasemeni un interes special pe care dr. BARBOSU îl acorda deţinuţilor intelectuali sau cu o poziţie socială bună (lucru pe care dr. BARBOSU VIOREL îl afla fie dela cei din echipa sanitară fie din interogatoriul amănunţit pe care-l făcea respectivului deţinut) ; se remarca deasemeni o uşurinţă în distribuirea unor cantităţi însemnate de medicamente, date fără un control special, la simpla cerere şi de această dată selectionarea pe categorii sociale fiind făcută de către dr. BARBOSU VIOREL deasemenea internarea şi menţinerea deţinuţilor în infirmeria bolnavilor se făcea cu multă uşurinţă, fapt de a produs la un moment dat supraaglomerarea infirmeriei, totă deauna dr. BARBOSU VIOREL evitând ca direct să scoată deţinuţii din infirmerie, făcând acest lucru prin intermediul domnului sanitar MOCODEANU şi VENES ; se puneau la regim de sifilis şi la un tratament medical şi alimentar

deţinuţii, fără un control special, majoritatea din ei făcând acest lucru datorită aventagiilor alimentare ce decurgeau din acest tratament.-

S'a opus metodic la realizarea unui punct sanitar la ateliere, stiind că în acest fel s'ar putea să fie lipsit de posibilitatea de a face personal verificări distribuirii medicamentelor şi acorda cu multă uşurinţă bilete medicale de scutire, deţinuţilor rămaşi în camere dela ateliere, producându-se în acest sens o adevărată metodă de sustragere dela muncă, deci şi o sabotare.-

In cursul internării la infirmerie a deţinutului VAIDA IULIU, moşier, veche cunoştinţă a doctorului BARBOSU VIOR"L, acest deţinut ne spune că dr. BARBOSU VIOR"L i-ar fi spus să aibe răbdare fiindcă lucrurile se apropie de desnodomânt.-

In urma constatărilor făcute de mine îi strag lui POPA AL"XANDRU atenţia asupra tuturor acestor fapte şi POPA AL"XANDRU-îmi cere să dau o declaraţie în-scris asupra tuturor acestor lucruri semnalate, lucru pe care-l fac Cu prilejul acestei declaraţii semnalez ca o dovadă că dr. BARBOSU VIOR"L favorizează pe deţinuţi şi le dă şi informaţii din exterior, cazul POP"SCU GH"ORGH", însă nu dau cu detalii tot aranjamentul ce avusese loc între POP"SCU GH"ORGH", POPA AL"XANDRU, PUSIASU VASILE şi nici faptul că dr. BARBOSU VIOR"L îi spusese lui POP"SCU GH"ORGH" : "Bătrânul e sănătos".-

Incă din primele zile iau parte la o discuţie ce avea loc între POPA AL"XANDRU şi UNGUR"ANU DUMITRU când acesta spune că atât din atitudinea dr. BARBOSU-cât şi din faptul că reţine numele oamenilor din penitenciar, exact, chiar dacă i-a văzut numai odată, rezultă că dr. BARBOSU VIOR"L face spionaj şi se arăta că poziţia pe care el o ocupă, l-ar favoriza pentru acest lucru.-

De remarcat că dr. BARBOSU VIOR"L era orientat asupra unor probleme din penitenciar şi căuta să se şi orienteze mai bine.-

In primul rând făcea greutăţi în aplicarea tra-

tamentului plantoanelor şi celor din biroul celularului, dovadă că ştia poziţia acestora, de oameni de încredere ai administraţiei, apoi dr. BARBOSU VIOREL a întrebat în repetate rânduri oamenii ce erau aduşi la vizita medicală dacă starea în care se află sau rănile sunt datorită bătăilor primite (VANDOR, POPESCU PETRE)

- - De asemenea dr. BARBOSU VIOREL a putut să se orienteze precis asupra locului din celular al camerilor de izolare, deţinuţii de aici fiind aduşi la vizită medicală sub pază specială de LEVINSCHI MIHAI sau dl. miliţian VASCANU şi totodată le-a acordat o grijă specială celor aduşi de aici.-

- In repetate rânduri când dr. BARBOSU VIOREL mergea la etajul III la carantină, a încercat să se orienteze ştiind că aici se găsesc camerile de izolare şi chiar a încercat să viziteze unele din ele şi îmi aminteşc că cu prilejul unei atitudini mai abile din partea unui deţinut, dr. BARBOSU VIOREL îl ameninţă, spunându-i că dacă nu ştie să se poarte, "avem noi camere unde te putem băga ca să te gândeşti mai bine".-

Este ştiut că anterior ieşirii mele în echipa sanitară o bună poziţie faţă de BARBOSU VIOREL o avusese MIHAI JIANU care şi intră în izolare, fiind acuzat printre altele că din cauza lui n'a fost posibilă o orientare dela început faţă de atitudinea dr. BARBOSU VIOREL şi deci o atitudine adecvată a echipei sanitare faţă de el.-

- In primele zile după ieşirea mea în echipa sanitară, POPA ALEXANDRU mă opreşte pe scări şi mă întreabă cine a scos la vizita medicală pe deţinutul BOTOSAN. Îi răspund că eu şi întreabă dacă i s'a dat ceva. Îi spun că dl. dr. BARBOSU VIOREL i-a spus că e slăbit şi i-a dat nişte injecţii. POPA ALEXANDRU îmi spune "bine măi" şi-mi dă o ţigare.-

- Deasemenea dela deţinutul GAT ARSENIE aflu că în penitenciarul Gherla a fost un deţinut din Gherla legionar, prieten al doctorului BARBOSU VIOREL, că s'au întâlnit şi după scurt timp a plecat.-

39

Din scala spusa de deţinutul GAT ARSENIE afirmă că dr. BARBOSU VIOREL ar fi avut nişte rude legionare şi el însuşi ar avea sentimente de simpatie pentru mişcarea legionară.-

In tot timpul şederii sale în penitenciarul Gherla, subsemnatul am semnalat verbal sau prin note informative, atitudinea dr. BARBOSU VIOREL.-

ss Popescu Aristotel

C.N.S.A.S.

ţie, fără a avea nici o pregătire, elementele muncitoreşti sunt ţinute descoperte, socotite oportuniste, iar elementele legionare conducătoare în ateliere, băgate în organizaţie şi favorizate pentru a sabota şi a pierde vreme inutilă prin întâlniri organizatorice.-

Chiar când sunt avertizate elementele chee (cazul GORGOZ GHEORGHE) că sunt induşi în eroare, spun că ştiuţ n'au ce face şi nu se pot descoperi, sunt camarezi cu ei.-

Demascarea însă a cazurilor se face însă. Din nou duplicitate, din nou însă obiectivul de luptă legionară e atins.-

III. Elementele din echipa sanitară în această acţiune de duplicitate pot şi mai eficace să realizeze scopul mişcării legionare de luptă.-

a) agită, dau ştiri, întreţin o atmosferă legionară, lansează chiar ştiri periodice, toate având de data aceasta o mare autoritate fiind pornite dela doctori şi realizând o şi mai puternică menţinere a moralului, a încrederii, a dorinţei de luptă şi de rezistenţă, a dorinţei de răzbunare. Pretextul, necesitatea menţinerii pentru munca de informare.-

b). Procesul însă e tot atât de simţit şi în producţie unde prin risipa de medicamente, sub pretextul muncii de informare, provoacă nemulţumiri în rândul muncitorilor care ştiu că li se reţine din salariu pentru asistenţă medicală.-

Rămân în camera, rămân din producţie, în ei e evident că regimul comunist îi exploatează crunt, regim de exterminare, refuzând acordarea de medicamente.-

De asemenea prin crearea de boli imaginare de cele mai multe ori sunt purtaţi la vizita medicală unde pierd ore întregi, chiar dacă dl. doctor BARBOSU anunţase că nu va ţine în acea zi vizită, sunt sfătuiţi să rămână la camera, chiar fără vizita medicală.-

Procesul de producţie suferă, oamnii spun :

26.04.53.

41

DECLARATIE

Subsemnatul POPESCU C ARISTOTEL, student, născut în anul 1923 luna Noembrie 23, fiul lui CONSTANTIN de profesie frizer şi al DUMITREI casnică, în prezent condamnat 4 ani pentru activitate legionară, declar următoarele :

PROBLEMA DEMASCARII

Imediată după actul dela 23 August 1944, mişcarea legionară se găseşte pusă în faţa unor probleme noi pentru ea şi anume necesitatea de a lupta împotriva comunismului, comunism care punea mâna pe puterea politică şi economică la noi în ţară şi care trebuia dărâmat.-

Datorită acestei noi situaţii politice - prezent unui regim comunist la conducere - mişcarea legionară începe să-şi caute şi forma organizatorică capabilă să-i dea posibilitatea de acţiune, capabilă să-i permită ajungerea obiectivului său ideologic şi de aceia ea va căuta diferite formule : va încerca să acţioneze dela adăpostul partidelor istorice în special P.N.T. Maniu, introducându-şi membrii ei acolo şi va încerca să le dirijeze în scopul ideologic legionar, va trece apoi la reorganizare, continuând să susţină orice acţiune politică a partidelor istorice însă de data aceasta punându-şi problema şi a acţiunii personale, va realiza un pact cu M.A.I. prin care încerca să înşele vigilenţa duşmanului căruia îi promitea să înţelege să părăsească lupta, va începe să-şi introducă elementele ei în sânul partidului comunist pentru a-i sabota acţiunile şi a se informa

42

aceste cărţi de ideologie marxistă, se fac referate, se scrie un imn al reeducării şi se caută să se însuşească în mod perfect maniera de comportament marxist, care să fie capabil să dovedească regimului că legionarii şi-au abandonat ideologia lor, crezul lor de luptă s'a stins şi unitatea ideologică şi organizatorică a mişcării legionare fiind distrusă, însăşi mişcarea legionară a murit.-

In acest timp şefii legionari şi comandanţii legionari din umbră, urmăresc şi dirijează acest proces prin BOGDANOVICI şi masa legionară este dirijată în acest fel către noua formă de acţiune a mişcării legionare.-

Desigur această metodă de acţiune prin uşurinţa cu care fiecare legionar avea posibilitatea de a dovedi regimului că s'a desprins de mişcarea legionară, avea marele avantaj că se realiza din acest punct de vedere o platformă de acţiune, largă prin numeroasele cadre ce aveau posibilitatea să participe, cadre care de data aceasta înarmate şi ideologic marxist ar fi putut mult mai eficace să-şi continue lupta legionară înăuntrul în regim. In acelaş timp mişcarea legionară prin această acţiune de reeducare, spera ca pedepsirea elementelor legionare să fie minimă, o bună parte din elementele legionare să iasă afară şi să-şi continue activitatea legionară, aşa cum cele rămase în penitenciar aveau să şi-o continue pe a lor.-

Dacă din punt de vedere al cadrelor, acţiunea legionară de reeducare iniţiată de BOGDANOVICI avea avantajul că ea oferea posibilităţi mari de formare de cadre ideologice legionare, cadre informative, cadre înarmate ideologic marxist pentru scoperire însă avea dezavantajul că această acţiune lăsa să se vadă uşor scopul adevărat legionar al acţiunei şi regimul să nu-i acorde nici un fel de încredere, ba mai mult să se vadă cu ocazia proceselor pedepsele sunt mult mai mari decât cele aşteptate. In această încercare de a găsi forma potrivită de luptă, de acţiune în închisoare mişcarea legionară eşuase însă ea nu putea renunţa de a găsi o nouă formă mai perfectă şi care să ţină cont şi de experienţele încercărilor trecute, făcute în acest scop.-

In ziua de 4 Februarie 1949 în penitenciarul

de toate intenţiile sale prin poziţiile pe care aceste elemente le vor ocupa în viaţa politică a statului şi în sfârşit mişcarea legionară îşi va crea şi un serviciu propriu de spionaj, capabil să culeagă tot felul de informaţii ce avesu să fie puse la dispoziţia serviciului de spionaj american.-

Această necesitate de acţiune de luptă, va face ca mişcarea legionară să îmbrace diferite aspecte, potrivite momentului politic şi condiţiilor noi în care ea să găseşte.

Odată însă mişcarea intrată în puşcărie cu prilejul arestărilor din 15 Mai 1948 ea se găseşte pusă în faţa unei probleme noi : ea trebue să-şi continue activitatea însă trebue găsită forma în care această activitate să fie dusă dar să nu fie desconspirată de regimul comunist. -

In fata acestei probleme se găseşte mişcarea legionară în anul 1948 şi ea caută să dea această rezolvare

In penitenciarul Jilava se creiază o adevărată şcoală de cadre care cu ajutorul tuturor şefilor legionari pregătesc ideologic legionar întreaga massă legionară arestată, înarmând-o pentru continuarea şi susţinerea luptei. Are loc aici desfăşurarea unei vieţi şi activităţi legionare conform vechiului sistem de luptă legionar. In acelaş timp însă se studiază şi noua problemă care se deschide în penitenciare, problema reeducării, reeducare care să constitue cadrul dela care mişcarea legionară să poată acţiona, dar să-şi şi înşele vigilenţa regimului.-

Pe această din urmă cale merge penitenciarul Sucseva, unde date fiind condiţiile diferite de ale penitenciarului Jilava, o acţiune gen Jilava a deţinuţilor, nu se poate duce şi atunci pentru aceiaşi necesitate a-şi continua lupta, mişcarea legionară împrumută pentru acest scop masca reeducării.-

Acţiunea de reeducare iniţiată de legionarul BOGDANOVICI - legionar cu bogată şi veche activitate - are cadrul fixat în acest fel : massa legionară va participa la acţiunea de reeducare, reeducarea pune accentul pe însuşirea noţiunilor de ideologie marxistă, legionarii citesc

44

Piteşti este adus primul lot studenţesc, circa 90, venind din penitenciarul Jilava, la scurtă vreme sosind şi celelalte loturi studenţeşti dela Jilava, concentrându-se în acest fel toate vârfurile studenţeşti legionare, toate elementele ce avuseseră roluri conducătoare atât în cadrul strict organizatoric cât şi în serviciul de spionaj al mişcării legionare OPRISAN CONSTANTIN venit din Germania, DRAGOS HOINIC - venit din Germania, curier în serviciul de spionaj al mişcării legionare, VOINEA OCTAVIAN, ajutorul şefului serviciului de spionaj al mişcării legionare, ANDREI DUMBAL - venit din Germania, şeful serviciului de spionaj al mişcării legionare, LAZAR ANDREI, MIHAI JIANU, VIRGIL IONESCU - venit din Germania şeful centrului studenţesc legionar şi alţii.-

Imediat după instalarea studenţilor legionari după categoria pedepsei respective se trece la acţiunea de organizare a elementelor legionare şi la crearea unei reţele de informatori din cadrul studenţilor legionari. Se câştigă de partea acestei acţiuni plantoanele secţiilor prin care se vor face toate legăturile şi se vor da toate dispoziţiunile ce vin dela comandamentul legionar din secţia M.S..

Se începe în cadrul camerilor respective desfăşurarea unei intense vieţi legionare şi a continuării educaţiei legionare, paralel se studiază şi ideologia marxistă din broşurile care vin prin pachete în acest fel totalitatea elementelor legionare fiind puternic pregătite ideologic pentru luptă.-

In acelaş timp în cadrul fiecărei secţii se creiază reţele informative din studenţii legionari care culeg toate informaţiile în legătură cu evenimentele de politicăinternă şi externă (din ziare, dela S.S.E.dela elementele proaspete sosite cu duba) şi care apoi sunt colectate difuzate şi analizate, încât fiecare legionar din orice parte a penitenciarului e la curent cu viaţa politică, se culeg date în legătură cu ceilalţi deţinuţi din penitenciar, în legătură cu activitatea şi atitudinea lor (oameni ai administraţiei - informatori) în legătură cu elementele din administraţie, origină, situaţie, atitudine faţă de deţinuţi toate având să servească în viitor pentru pedepsirea ele-

mentelor ce acţionaseră în avantajul regimului comunist.-

Odată însă cu sosirea lotului studenţesc legionar din penitenciarul Suceava condus de EUGEN TURCANU ista însă că se deschide problema necesităţii, găsirea unei noi forme de acţiune a mişcării legionare, formă însă care să corespundă şi fondului ideologic legionar dar care să fie capabilă de astă dată să arate regimului că legionarii se desprind de mişcarea legionară. Si EUGEN TURCANU porneşte la lucru pentru găsirea acestei metode.-

In prima fază a acţiunii sale, grupul sucevean legionar încearcă pe deoparte să cunoască realităţile din penitenciarul Piteşti, să cunoască felul în care ei înţeleg să-şi ducă acţiunea lor legionară iar pe dealtă parte ei încearcă să arate acestui grup studenţesc legionar felul în care grupul sucevean legionar înţelesese să-şi creieze o nouă formă de acţiune legionară.

Această fază e caracterizată prin popularizarea figurei legionare a lui BOGDANOVICI şi a acţiunei legionare conduse de el, cu atât mai mult cu cât PATRASCANU NUTI vechi prieten al lui BOGDANOVICI va putea va putea să-şi dea seama prin el şi prin el şi ceilalţi legionari de adevăratul aspect legionar al acţiunii de reeducare începute la Suceava

Grupul sucevean legionar condus de TURCANU EUGEN pentru a arăta şi mai clar sensul legionar al acţiunii lui BOGDANOVICI ţine să atragă atenţia legionarilor din penitenciarul Piteşti că această acţiune are şi girul elementelor mature ale mişcării legionare, spunând că pentru această acţiune se va da socoteală în viitor adică se va arăta în viitor cler tactica legionară ce fusese adoptată prin această pretinsă reeducare.-

TURCANU EUGEN însă din informaţiile pe care le capătă asupra vieţii legionare pe care o duce grupul studenţesc legionar din penitenciarul Piteşti cât şi din faptul că-şi dă seama că acţiunea lui BOGDANOVICI dela Suceava fusese desconspirată, trece la o nouă iniţiativă, folosind pum pentru prima dată arma demascării.-

Acţiunea dela Suceava creiase totuşi o serie de cadre legionare care trebuiau totuşi să aibe posibilitatea de aş continua activitatea lor legionară. Această masă

46

legionară trebuia desprinsă de şeful ei BOGDANOVICI (care fusese desconspirat) şi întreagă această massă trece la cea de a doua fază a acţiunei sale, desprinzându-se de BOGDANOVICI care începe să fie prezentat ca oportunist, legionar care a vrut să înşele atât bunăvoinţa regimului cât şi buna credinţă a legionarilor. Din această massă astfel desprinsă de oportunismul lui BOGDANOVICI, TURCANU EUGEN îşi creiază un cadru informativ pe care-l răspândieşte în penitenciarul Piteşti, printre elementele legionare vechi, căutând în acest fel să cunoască în profunzime viaţa legionară de aici care să-i permită astfel punerea în practică a noiei metode de luptă legionară. Acest vechi cadru sucevean foloseşte arma demascării şi împotriva vechilor elemente studenţeşti legionare făcând prin aceasta ca buna lor credinţă în noul drum pe care au apucat să fie şi mai uşor crezută de regim.-

Această muncă informativă a grupului sucevean îi permite lui TURCANU EUGEN să-şi dea seama că în penitenciarul Piteşti viaţa şi educaţia legionară dusă a creiat în afară de o înarmare ideologică şi o perfectă unitate, elementele legionare fiind solid strânse în jurul şefilor ei şi a comandamentului legionar din penitenciar. Deşi să. produc izolările acestor şefi legionari, massa legionară priveşte cu simpatie acţiunea lor, caută să ia legătura cu cei izolaţi, le dă informaţii atunci când pot şi-şi demonstrează astfel ataşamentul lor faţă de şefi.-

TURCANU EUGEN îşi dă seama de acest lucru şi acum acum ştie că aceşti şefi legionari dacă vor fi folosiţi în cadrul acţiunei pe care avea s'o ducă prin autoritatea şi personalitatea lor, vor face ca întreaga massă legionară să-şi urmeze mitul ideologic al şefului legionar, fiind creiat, rămânând doar ca massa legionară, respectând legea unităţii să-i urmeze în acţiune.-

De aceia înainte de începerea acţiunei, şefii legionari sunt scoşi din izolare şi răspândiţi din nou în massa studenţilor legionari iar PATRASCANU NUTU are posibilitatea să afle dela ISTRATE omul de încredere al lui TURCANU EUGEN că acţiunea e gata de începere.-

47

TURCANU EUGEN trece la camera Nr.1 dela secţia corecţie şi face o primă experimentare a noii metode pe care o va folosi în problema reeducării, metoda demascării.

In aceast cameră TURCANU EUGEN împreună cu LULU GEBAC ia contact cu masa studenţească legionară a vechilor piteşteni pentru a desăvârşi această metodă în funcţie de comportamentul acestor elemente legionare, pregătindu-se astfel pentru momentul când unii din şefii legionari ai acestui grup vor trece prin demascare.-

Se creiază întâi un cerc al reeducării gen Suceava cu discuţii ideologice marxiste, vechile cadre de studenţi piteşteni nu participă şi sub pretextul acţiunii de sabotare pe care aceste elemente o fac, se aranjează o bătaie şi se pune problema reeducării, de data asta prin demascarea activităţii legionare desfăşurate în penitenciar.-

Si în urma acestei acţiuni, toate elementele legionare primesc participarea la reeducare prin demascare şi-şi fac această demascare.-

Odată aceste pregătiri făcute în camera Nr.1 în care se găseşte EUGEN TURCANU sunt aduse vechile elemente din izolare : subsemnatul, PATRASCANU NUTI, SORIU GHEORGHE BLAGA TRAIAN, TACU AUREL, BESCHIA TIBERIU, POP SEVER, GHITULESCU ION, PAUL DUMITRESCU, GHERMAN CORIOLAN şi alţii.-

In primele zile care urmează au loc discuţii cu celelalte elemente legionare din cameră cărora le este povestită toată activitatea noastră dela izolare. BLAGA TRAIAN îşi găseşte aici vechiul element pe care-l luase în pregătire legionară BURCULEŢ VIOREL pe care continuă să-l aduce, PATRASCANU NUTI îmi descrie toată activitatea legionară desfăşurată în camerile pe unde trecuse cât şi faptul că dela ISTRATE legionar din grupul Suceava şi omul de încredere al lui TURCANU EUGEN a aflat că întreaga acţiune dusă în penitenciar împotriva şefilor legionari a fost rezultatul activităţii lui TURCANU EUGEN şi a grupului legionar sucevean.-

Discută aceste lucruri şi cu PAUL DUMITRESCU şi-i spune că dacă va fi să moară în penitenciar din cauza acţiunilor pe care TURCANU EUGEN le va întreprinde împotriva sa

48

să se ducă la un comandant legionar PUIU şi să-l pună la curent cu aceste fapte. In acelaş timp discut cu PATRASCANU NUTI posibilitatea punerii problemei reeducării şi hotărîm c nu ne putem opune, vom participa, rămânând ca în cadrul acestei acţiuni, activitatea noastră legionară să se ducă conform acţiunii samuraice, aşa cum ne învăţase "Comoara samurailor" carte de educaţie legionară.-

La câteva zile, în camera TURCANU EUGEN anunţă că în această cameră se pune problema reeducării şi pe rând fiecare element component al camerei e chemat să spună dacă vrea să participe şi de ce vrea. Rând pe rând fiecare acceptă să participe la reeducare şi subsemnatul spun că această problemă a reeducării înseamnă în fond numai luarea de contact cu ideologia marxistă şi că acest lucru e bine să-l facem. Singurul element care refuză să participe la reeducare fiind TACU AUREL care cere să fie lăsat în afara acestei probleme.-

In această fază, prin intermediul lui PAUL DUMITRESCU, NUTI PATRASCANU şi cu subsemnatul ne consultăm pe această cale şi cu ceilalţi veniţi cu noi dela izolare. Hotărîm să participăm şi săpunem mâna pe această acţiune spre a fi dirijată conform intereselor noastre legionare.-

In problema aceasta însă intervine o nouă fază şi TURCANU EUGEN lărgeşte cadrul problemei reeducării ducându-o dela faza actiunii dela Suceava care fusese deja desconspirată într'o nouă fază pe care accentul se pune pe demascarea activităţii noastre legionare desfăşurate în penitenciar. Si la această fază totalitatea elementelor consimt să participe însă demascarea activităţii desfăşurate este făcută insuficient şi mai mult BURCULET VIOREL, omul lui TURCANU EUGEN demască intenţia noastră de a participa la reeducare pentru scopuri legionare.-

In această perioadă TURCANU EUGEN are lungi şi repetate discuţii cu PATRASCANU NUTI care nici nu este pus să-şi facă demascarea în faţa camerei, iar într'o seară când se reîntoarce dela TURCANU EUGEN îmi spune "cred că am reuşit să-l duc".-

La puţin timp însă TURCANU EUGEN, prin elementele

sele regisează o bătaie în care toate elementele venite dela izolare sunt bătute de ceilalţi legionari care fuseseră găsiţi în cameră.-

TURCANU EUGEN din toată această masă mă alege pe mine, mă scoate din rândul lor şi mă bate, reuşind să-mi fracturez o coastă, în timp ce PATRASCANU NUTI aproape că nici nu e bătut.-

La scurt timp în cameră îşi face apariţia domnul director al penitenciarului Piteşti DUMITRESCU, noi suntem scoşi afară din cameră şi rând pe rând suntem introduşi şi demascaţi în faţa domnului director de cătreTURCANU EUGEN şi ceilalţi, de atitudinea pe care am avut-o în cameră.-

După plecarea domnului director, TURCANU EUGEN anunţă că acţiunea continuă şi ni se cere, ca dovală că înţelegem să ne desprindem de mişcarea legionară şi să devenim oameni cinstiţi, să ne facem demascarea. Sunt bătuţi diferiţi legionari intraţi în grupul de izolare însă în mod special sunt bătut eu, cerându-mi-se în special să demasc ce discuţii am avut cu PATRASCANU NUTI din momentul în care s'a pus problema reeducării.-

Deşi sunt bătut, eu neg orice discuţie avută cu NUTI PATRASCANU care şi în această perioadă nu e deloc bătut şi are în continuare discuţii între 4 ochi cu TURCANU EUGEN.-

La scurt timp însă TURCANU EUGEN anunţă că PATRASCANU NUTI îşi va face demascarea şi PATRASCANU NUTI în adevpr ne demască pe rând pe toţi, mă demască şi pe mine spunând discuţiile ce le-am avut şi din acel moment acţiunea se termină, fiecare anunţând că înţelege să-şi facă demascarea pentru a termina odată cu mişcarea legionară şi singurul împotriva căruia se dirijează acţiunea e TAGU AUREL care refuzase să participe la reeducare şi împotriva căruia de astă dată TURCANU EUGEN îl întrebuinţează pe PATRASCANU NUTI şi acţiunea pe care înţelege să o ducă el şi personal bate pe TAGU AUREL.-

In faţa camerei TURCANU EUGEN prezintă pe PATRASCANU NUTI şi acţiunea pe care înţelege să o ducă el, ca un caz revoluţionar şi din acel moment PATRASCANU NUTI e lust în cercul lui TURCANU EGEN.-

50

In zilele care urmează, legionarii încept să-şi facă demascarea cu atât mai mult cu cât se ştia că NUTI PĂTRĂSCANU cunoştea o serie de fapte care nu mai puteau fi ascunse şi eu personal sunt pus să-mi fac demascarea activităţii desfăşurate în penitenciar. Intreaga demascare a mea e scurtă fiindcă eu tot timpul arăt că dealtfel activitatea mea e asemănătoare cu a lui NUTI PĂTRĂSCANU, el îşi făcuse demascarea aşa că dela el se ştie totul.-

In seara zilei de 9 Decembrie 1949 devenit expert în reeducări anunţă că cadrul prin care noi ne putem dovedi daprinderea noastră de mişcarea legionară se lărgeşte, va trebui să ne facem demascarea şi a activităţii noastre desfăşurate în libertate şi necunoascute de securitate şi ca un simbol al acestui lucru, demascarea se face în ziua de 10 Decembrie zi de sărbătoare a studenţimii legionare. Ei faţă de acest cadru lărgit prin demascare, legionarii din camera acceptă să-l satisfacă şi în ziua de 10 Decembrie 1949 încept primele demascări. Iată deci că de această dată se stabileşte perfect metoda de lucru, forma definitivă ce va întrebuinţa metoda demascării, metodă ce avea darul prin rezultatele ei să creieze o nouă formă posibilă de acţiune a mişcării legionare.-

Din cadrul evenimentelor ce se petrec în camera Nr.1 şi care mai târziu se vor petrece şi în alte camere se desprind următoarele aspecte :

In primul rând această metodă pune accentul pe demascare iar această demascare ce se cere se demonstrează, se arată clar în cursul acţiunilor ce se duce asupra legionarului prin bătaie, că dacă îşi va face demascarea va înceta să mai fie legionar şi va dovedi astfel regimului că el a încetat să mai fie un element de luptă legionară.-Dar legionarul astfel solicitat are toate elementele ideologice legionare în el, el ştie precis că este legionar şi că nici nu vrea să fie altceva decât legionar fiindcă aşa i-a fost educaţia şi de către mişcarea legionară îi sunt apărate interesele.-

Faptul că el e conştient de poziţie sa legionară, faptul că el vede că chiar legionarii îl lovesc, ei care nu

pot fi altceva decât tot legionari ca şi el, timpul de gândire la care e supus pentru aşi face aşa zisa demascare, toate aceste elemente îl vor face pe legionar să înţeleagă că la mijloc e o tactică pe care chiar dacă nu o înţelege acum va putea să o înţeleagă mai târziu.-

De acest lucru, de faptul că el va putea să rămână ideologic perfect pe poziţia de legionară, el mai e ajutat şi de faptul că-şi dă seama că însuşi demascarea are posibilitatea să o dirijeze conform intereselor mişcării legionare iar pe deasupra el vede că în primul rând el acţiunei duse se găseşte fie un şef legionar fie cel mai bun prieten şi camerad al său care ca şi el nu poate să-l trădeze şi nicinu poate trăda mişcarea legionară.-

Desigur chiar dacă la început el nu va vedea în această metodă acţiunea mişcării legionare îşi va da seama mai târziu că în fond dela nivelul poziţiei căpătate el are posibilitatea să-şi continue acţiunea sa legionară cu atât mai mult cu cât ei vor fi şi dirijaţi în acest sens. Vor fi şi elemente care nu vor înţelege însă ele sunt şi necesare fiindcă în fond nu toate elementele trebuie să vadă scopul adevărat al acţiunei, fiindcă aceasta ar însemna că şi duşmanul poate să-l vadă.-

In lumina acestor fapte se vede clar că TURCANU EUGEN acţionează conform acestui plan, el a avut posibilitatea prin informaţiile culese să vadă că masa legionară e înarmată ideologic, se va supune disciplinei legionare şi-şi va urma în acţiune şeful ei, conform legei disciplinei legionare : urmează-ţi şeful şi la bine şi la greu fiindcă dacă veţi fi unitari, chiar în iad de vă veţi duce veţi învinge şi veţi eşi la lumină.-

In cadrul camerei 1 el ştie că adevăratul şef legionar, care poate determina masa legionară să-l urmeze pe acest drum care-i deschide o nouă posibilitate de acţiune e PATRASCANU NUTI şi el are aceiaşi autoritate şi în cadrul celorlalte figuri legionare din penitenciar şi de aceia şi va fi luat în acţiune mai departe de TURCANU EUGEN.-

PATRASCANU NUTI nu dă numai exemplu de demascare ci el arată şi necesitatea de a acţiona împotriva acelora

52

care neînţelegând modul nou de acţiune al mişcării legionare prin opoziţia lor ar putea să descopere administraţiei, deci regimului, adevăratul aspect al problemei şi acţiunea va fi oprită.-

PATRASCANU NUTI a întrebuinţat dela început împotriva lui TACU AUREL opozitionist la această problemă.-

Metoda demascării inaugurată astfel de BURCANU EUGEN în această fază, se deosebeşte de prima fază când el utiliza demascarea lui BOGDANOVICI pentru ca cadrele legionare sucevene să poată fi desprinse de aspectul oportunist al şefului BOGDANOVICI şi ele să-şi poată continua acţiunea ; de data aceasta metoda demascării împotrivă orientează masa legionară către posibilitatea ei de acţiune prin ajutorul şefilor ei care trebuesc urmaţi (cazul NUTI PATRASCANU şi alţii).-

Desigur că în viitor aceiaşi metodă a demascării îl va dărîma pe NUTI PATRASCANU însă acest lucru ca şi cazul BOGDANOVICI era necesar. Pe deoparte exista pericolul ca regimul să nu aibe încredere în sinceritatea unui fost şef legionar ca NUTI PATRASCANU şi prin aceasta întreaga acţiune ar fi desconspirată ca şi în cazul BOGDANOVICI. Se impune deci ca masa legionară, cadrele formate să aibe posibilitatea de aş continua acţiunea fiind sacrificat şeful care şi aşa îşi făcuse datoria de orientare. Ba mai mult NUTI PATRASCANU în momentul demascării sale fixează pentru întreaga massă legionară.şi adevăratul scopal acţiunei : am vrut să ştiu totul, să văd totul, deci să fiu bine informat, urmând ca acest material informativ să-l folosesc la momentul potrivit.-

Si se fac toate eforturile ca această acţiune a lui NUTI PATRASCANU să fie popularizată, legionarii la Piteşti şi la Gherla vorbesc intens de această acţiune şi chiar ultimul legionar ce nu înţelesese avea să înţeleagă.-

Metoda demascării pe deoparte asigura noi forme de acţiune a mişcării legionare, tocmai conspirativitatea ce lipsise acţiunei din penitenciarul Suceava, prin faptul că prin această metodă era dirijată, făcea pe legionar să înţeleagă mai devreme sau mai târziu că el a rămas legionar şi s'au creiat iarăşi noi posibilităţi de acţiune iar în el treiles

rân! metoda demascării creia şi cadrele de acţiune în viito ale mişcării legionare.-

În penitenciarul Piteşti, metoda demascării dă posibilitate de creere de cadre de acţiune l gionară. In ce direcţie erau formate aceste cadre ? Desigur că unele din elemente erau formate întărite ideologic legionar. Se ştie că în procesul ce urma demascării se lansase lozinca orice bun luptător legionar poate deveni bun luptător comunist şi pentru acest lucru trebue să plece dela studiul amănunţit al ideologiei legionare. Prin discuţiile ce aveau loc în camere în legătură cu legile, poruncile,legionare, trecutul şi întreaga ideologie legionară, elementele legionare aveau posibilitatea din nou să-şi întărească fondul ideologic legionar şi să vadă pe deasupra că mişcarea legionară e forma politică care le apără destul de bine interesele de clasă.-

De asemenea în cadrul aceleiaşi acţiuni de reeducare în penitenciarul Piteşti, TURCANU EUGEN iniţiază o cameră în care se face o adevărată şcoală de cadre marxistă, elementele se documentează cu ideologia marxistă şi desigur TURCANU EUGEN are grije ce în cadrul acestui grup să nu intr figurile reprezentative legionare şi elementele periferice care vor putea în acest fel avea încrederea regimului şi vor putea face o bună acoperire acţiunei elementelor legionare. In acelaş timp se realizează şi o serie de cadre informative care odată plecate din penitenciarul Piteşti vor avea posibilitatea să ducă această muncă potrivit scopului mişcării legionare.-

In camerele de demascare legionarul va deprinde metoda de lucru a informării, va culege un bogat material informativ pe care-l va utiliza tocmai pentru a putea acoperi acţiunile importante ale mişcării legionare, legături cu oamenii sau legături din cadrul serviciului de spionaj al mişcării legionare afară, fie în formele ei strict organizatorice, fie în forma serviciului de spionaj, fie al diferiţilor legionari care ocupând posturi chee afară pot să acţioneze util contra actualului regim.

Acest sector desigur că va fi fructificat cu atât mai bine de elementele legionare care încă de afară desfăşu-

54

reseră o activitate de spionaj în serviciul mişcării legionare, ele având aici prilejul să creeze şi să intruiască noi elemente de acţiune. In fond în camerele de demascare nu se făcea altceva decât o punere la dispoziţie elementelor legionare a unui material bogat informativ iar acest material informativ avea să fie folosit tocmai de elementele legionare bine verificate şi bine orientate ideologic, care mai târziu vor fi imediat folosite în noul penitenciar în care vor fi plasaţi.-

In acest timp subsemnatul, ca un element de rezervă care înţelesese scopul adevărat al acţiunii, în camera Nr.1 unde sunt lăsat, mă pregătesc pentru acţiunea viitoare şi pregătesc în acelaş timp şi cadre noi pentru viitor (cazul CIMBU ION care mai târziu va fi luat în camerile de demascare pentru a conduce acţiunea). In tot acest timp prin repetate eşiri la demascare, care avea aspectul unor demascări rezultate în urma unui proces de evoluţie firească, îmi creez o bună poziţie de viitor şi în acelaş timp participând la procesul demascărilor ce aveau loc în această cameră, îmi însuşesc metoda de lucru informativă şi mă documentez. De dealtă parte elementele ce conduc acţiunea din cadrul camerei, conştiente de poziţia mea viitoare îmi înlesnesc acest lucru, înconjurându-mă de toată atenţia şi bunăvoinţa şi în acelaş timp ţin referate legionarilor din cameră, arătându-le clar fondul ideologic al mişcării legionare care din punct de vedere politic dar şi din punct de vedere al fenomenului de gândire corespunde întru totul poziţiei lor şi felului lor de gândire.-

Toate aceste elemente create odată în penitenciarul Piteşti, prin această acţiune, toată această intensă scoa de cadre odată cu deplasarea primului lot studenţesc legionar va avea posibilitatea să-şi desfăşoare acţiunea lor legionară pentru care fuseseră create.-

Odată ajunse la penitenciarul Gherla, metoda care va da posibilitate de acţiune legionară, va fi tot metoda demascării care fusese studiată şi experimentată în penitenciarul Piteşti.-

De această dată metoda demascării va fi folosită

55

ce o metodă de acţiune dar şi de creere de noi cadre informative pentru mişcarea legionară.-

Dela începutul sosirii în penitenciarul Gherla POPA ALEXANDRU, colaborator intim al lui TURCANU EUGEN dela Piteşti este recunoscut ca şef conducător şicontinuator al acţiunei legionare cu atât mai mult cu cât POPA ALEXANDRU venise întovărăşit de cadre deja formate în acest sens din penitenciarul Piteşti, din camera 4 spital, corecţie şi împreună cu BOGOZ CONSTANTIN vor conduce acţiunea.-

Din primele zile ale sosirii noastre la Gherla m întâlnesc cu POPA ALEXANDRU pe care-l anunţ în urma întrebărilor sale, că sunt desprins de PATRASCANU NUTI. Acest lucru era necesar pentru POPA ALEXANDRU : In faţa regimului, PATRASCANU NUTI scăpa ca oportunist, eu avusesem legături strânse cu el şi deci posibilitatea mea de a fi întrebuinţat era periclitată ca periclitând întreaga acţiune când eu aş fi fost întrebuinţat de el fără a avea o bună acoperire.-

Pe dealtă parte prin poziţia mea de legionar, cu trecut legionar şi cu funcţii, deci cu un nivel ideologic legionar, care constituia o dovadă că acţiunea mea se va desfăşura conform intereselor mişcării legionare, eu constituiam pentru POPA ALEXANDRU un element necesar acţiunii ce avea să se desfăşoare în penitenciarul Gherla. Ba mai mult eu îl anunţ pe POPA ALEXANDRU că în cadrul camerei 106, am acţionat deja, am ajuns în comitetul de demascare al camerei "pentru a determina pe legionari să-şi facă demascarea" adică pentru a-i determina să înţeleagă prin mine că demascarea e necesară fiindcă ea le asigură o poziţie de încredere faţă de regim pe deoparte şi o poziţie de acţiune în sensul scopului mişcării legionare

Cu aceste elemente date lui POPA ALEXANDRU, acesta porneşte la realizarea poziţiei mele de a intra în serviciul informativ organizat de el în penitenciar din elemente legionare.-

POPA ALEXANDRU anunţase încă dela început că noi trebue să ne creiem posibilităţi de muncă. Şi atunci POPA ALEX împreună cu mine creiem elementele care să întărească această poziţie a mea printr'o nouă demascare : în primul rând fac nişte demascări în legătură cu PATRASCANU NUTI care şiaşa nu

mai avea valoare (LEVINSCHI MIHAI însuşi care era de faţă s
că aceste lucruri nu au valoare fiindcă PATRASCANU NUTI le
mascase încă dela Piteşti - totuşi POPA ALEXANDRU continuă
această demascare) fac demascări în legătură cu alte fapte
din activitatea mea legionară de afară cât şi cu activitatea
legionară a soţiei mele, incompletă mai ales că ştiam că
încă dela Piteşti era cunoscut faptul că soţia mea a fost
legionară.-

Această demascare realizată, dă dezlegare lui POPA ALEXANDRU ca de acum încolo să mă poată folosi în serviciul său de informaţii. Am spus mai sus că POPA ALEXANDRU anunţase că noi trebue să creem condiţii de muncă în peniten ciar. Şi de această dată metoda ce fa fi folosită va fi meto demascării.-

In primul rând faţă de administraţie nu se putea apăra cu o masă legionară unitară, care în totalitatea ei cinstită, e decisă să meargă pe noul drum şi nu pe acela al mişcării legionare. Dacă s'ar fi acţionat în acest fel, posibilitatea de acţiune a mişcării legionare şi dorinţa ei de acţiune ar fi fost uşor deconspirate şi de aceea e nevoie să se arate că în sânul acestei mase se găsesc încă unele elemente legionare care însă sunt demascate. Dintr'o dată se creiază două categorii cadre legionare care pe căi diferite vor avea posibilitatea să-şi ducă munca lor informativă în avantajul mişcării legionare de pe două poziţii diferite : una în camerile de aşa zisă demascare şi alta în ateliere, pe şantier, în producţie deci. Această direcţie informativă POPA ALEXANDRU o fixează dela început ambele categorii: elementelor scoase la muncă arătându-li-se clar direcţia informativă şi nu profesională pe care aveau să o ducă, totalitat acestor informaţii fiind puse la dispoziţia lui POPA ALEX. pe deoparte cât şi lor personal, mărindu-li-se bagajul informativ pe care-l aveau să-l folosească odată eşite în libertate Pe dealtă parte când eu sunt introdus la camera de demascare POPA ALEXANDRU îmi cere să duc muncă informativă în cadrul acestei camere.-

Am spus că dela început se creiază prin metoda demascării două categorii de elemente legionare ce aveau să

57

acţioneze în penitenciar. La camerile de demascare vor fi băgate tocmai elementele cele mai legionare, ele în special fiind capabile să ducă în aceste camere la bun sfârşit obiectivul de acţiune al mişcării legionare, fiind tocmai elementele ce dovediseră clar că nu-şi uitaseră poziţia lor adevărată.-

In aceste camere fiind aduse elemente din penitenciar ce aveau să treacă prin acţiunea de demascare, elementele legionare făceau o bună şcoală, o bună educaţie informativă, o parte bună din elementele de aici au să părăsească în curând penitenciarul, pedepsa lor fiind pe expirate şi astfel înarmate cu acest material informativ aveau posibilitatea să pună la dispoziţia mişcării legionare un bogat material informativ, pe dealtă parte folosind aceiaşi metodă de demascare întrebuinţată şi la Piteşti, elementele supuse acestei acţiuni aveau să înţeleagă tactica nouă adoptată de mişcarea legionară şi odată scoase la muncă aveau să acţioneze şi ele în acest sens, apoi elementele legionare din camerile de demascare aveau posibilitatea să dirijeze această demascare conform necesităţilor mişcării legionare, ascunzându-se fapte şi acţiuni de sfidă care aveau nevoie de continuitate şi în acelaş timp sabotau şi munca de informare reală, punând la dispoziţie fapte neadevărate, minciuni ce aveau să deruteze organele de securitate, să le pună pe piste false lăsând posibilitate de acţiune adevăraţilor elemente de sfidă, în acelaş timp elementele care prin poziţia şi funcţiile lor de sfidă ar fi putut să pericliteze viitorul de acţiune şi continuitatea de acţiune a mişcării legionare sau chiar a altor organizaţii erau foarte uşor să li se suprime viaţa : DUMBRAVASILE, şef C.M.L. în Braşov, TAMPA - ajutor şef C.M.L. în Timişoara, POPESCU PETRE în serviciul de spionaj şi alţii. Se vede cum dela acest nivel, în mod real sub această formă, mişcarea legionară prin elementele ei creiază cadre informative necesare ei, o vor servi în momentul eliberării lor şi o servesc prin acţiunile de sabotare pe care le duc chiar din penitenciar.-

Sub o altă formă, dar cu acelaş obiectiv, sub masca demascării, elementele legionare scoase la muncă în penitenciar îşi desăvârşesc posibilitatea de acţiune legionară

pentru care fusesera creiate încă dela Piteşti.- 58

Pentru a se da o acoperire activităţii lor legionare sub formă informativă, aceste elemente vor folosi tot demascarea, demascarea elementelor din ateliere, din producţie, demascare ce le va da posibilitatea de a ocupa posturi chee în penitenciar, dela nivelul cărora să se lărgească sfera lor de acţiune.-

Desigur că adevăratele rezultate ale muncii lor informative nu vor fi niciodată cunoscute de administraţie fiindcă în acest scop POPA ALEXANDRU are grijă să facă o perfectă acoperire a tuturor elementelor sale informative în ateliere, are grijă ca aceste elemente să nu fie desconspirate nici de organele de administraţie (fiecăruia străgându-i-se serios atenţia asupra acestui aspect) şi pentru a nu s controla în nici un fel, nici măcar cantitativ, produsul acestei munci informative, POPA ALEXANDRU îşi procură cerneal din diferite vârfuri de creioane, chimice sau roşii.-

In acelaş timp pentrucă trebuem date şi unele informaţii administraţiei, POPA ALEXANDRU deşi i se atrage atenţia că unele sunt mincinoase, că altele au aspect de roman senzaţionale, el spune "punele pe hârtie, ce tu le-ai spus, ei le-ai spus".-

In cadrul acţiunii de creiere de noi cadre informative utile serviciului său de informaţii, lui POPA ALEXANDRU i se deschide această posibilitate şi prin venirea lotului de elevi legionari şi nelegionari dela Târgşor.-

In primul rând asupra acestei masse trebue să se acţioneze pentrucă ea prin metoda pe care înţelesese să o adopte în lupta contra regimului, reuşise să-şi desconspire intenţiile. Tocmai ca şi cu masse legionară dela Suceava însă nu se putea renunţa la aceste cadre, cu atât mai mult cu cât ele dovediseră intenţia lor de luptă contra regimului. Trebuia doar să i se dea metoda prin care această posibilitate le era din nou deschisă.-

Imediat după sosirea lotului de elevi POPA ALEX şi GRAMA OCTAVIAN reuşesc să câştige de partea lor şi să-l determine să acţioneze după metoda experimentată la Piteşti şi Gherla pe STOIAN ION.-

59

Pentru a fi câştigat i se lasă impresia că acţiunea aceasta este con usă de el, i se dă metoda şi în fiecare mişcare pe care o face este dirijat şi sfătuit de POPA ALEX GRAMA OCTAVIAN şi PUSCASU VASILE.-

Pentru ca aceste elemente să poată înţelege şi ele sensul acestei acţiuni, sunt folosite pentru transcrierea şi scrierea declaraţiilor lor, elementele studenţeşti legionare dela comerile de demascare, subsemnatul, CERBU ION, VOIN ION şialţii iar mai târziu acţiunea de demascare a acestor elemente va fi condusă direct chiar de studenţii legionari veniţi dela Piteşti ANDRONACHE VASILE, OLTEANU MARIN, LUCA LULU, SERANCA OCTAVIAN şi alţii, determinându-i cu mai multă uşurinţă să treacă la demascare.-

Se pune apoi faţă de această nouă masă o strădanie înţă zilnică spre a fi dirijaţi spre munca de informare, arătându-li-se că ei trebuie să fie orientaţi, să cunoască totul, să ştie totul ceiace se întâmplă, înarmându-i şi pe ei cu un bogat material informativ pe care aveau să-l folosească în momentul eliberării, mai ales că asupra acestora în prag de eliberare se punea accentul.-

De dealtă parte BOGOZ CONSTANTIN în repetate rânduri stă de vorbă cu elementele dintre elevii ce acţionează la Târgşor şi li se arată avantagiile şi metodele noi de lucru, metoda demascării.-

Desigur că în acest fel şi aceste elemente încetul cu încetul astfel dirijate îşi fac pregătire informativă în acelaş timp învaţă însă şi şcoala sabotajului şi a diversiunei pe care o vor folosi din plin afară.-

Metoda demascării folosită de TURCANU EUGEN desigur că avea darul pedeoparte de a uşura, de a înlesni trecerea legionarilor în tabăra reeducării, înţelegând sensul acestei tactici, avea în acelaş timp nevoie să înşele administraţia şi regimul asigurând acţiunei o bună conspirativitate şi avea în special scopul de a asigura posibilitatea de acţiune a mişcării legionare.-

Inlesnirea trecerii legionarilor la Piteşti şi la Gherla, îmbracă diferite forme potrivit fiecărei situaţii noi

60

pentru a se putea asigura colaborarea unui şef legionar cu autoritate şi relaţii TURCANU EUGEN dar pentru ca această colaborare a se să fie privită de regim şi ca sinceră, TURCANU EUGEN isbeşte în subsemnatul, presează asupra demascării mele, ştiind bine că eu nu voi trăda nici mişcarea legionară dar nici pe NUTI PATRASCANU şi în momentul culminant se dă posibilitatea lui PATRASCANU NUTI să se ridice prin pretinsa demascare a mea şi a celorlalţi. Chiar din acel moment PATRASCANU NUTI ascunzând tocmai cele mai importante lucruri de demascare pentruca toţi ceilalţi să înţeleagă gestul său.-

In aceiaşi camera TURCANU EUGEN deşi are şi alţi şefi legionari care ar putea fi bătuţi să-şi facă demascarea presează şi bate nişte elemente care aveau o activitate minimă de demascat (DUMITRESCU PAUL era chiar ţărănist) în timp ce GHITULESCU ION, şeful grupului legionar dela medicina militară din Bucureşti, GHERMAN CORIOLAN, fost legionar cu activitate în străinătate şi venit peste frontieră clandestin POP SEVER fost şef de an al studenţilor dela medicină, BESCHIA TIBERIU, fost şef de grup legionar şi ajutor de şef de regională, SOROIU GHEORGHE şef legionar cu bogată activitate la Iaşi şi Bucureşti nici nu mai sunt bătuţi, având astfel posibilitatea de a participa la reeducare, cu o demascare neîncetă.-

Vor fi bătuţi dessemenea mai târziu NEGULESCU ION care fusese plenton şi era cunoscut ca om al administraţiei, va fi bătut PACIU IANCU cu o minimă activitate legionară dar nu va fi bătut CIUREA CRACIUN şef F.D C. legionar la Timişoara numai pe motivul că anunţă că vrea să-şi facă singur, nesilit demascarea, nu va fi bătut nici TOLDISAN care era o bună acoperire pentru acţiunea lui TURCANU EUGEN, TOLDISAN fiind fost membru de partid va fi ridicat şi pe moment TOLDISAN trece la acţiune arătând aspectul bolşevic al atitudinii sale.-

In timp ce aceste acţiuni se duc, se ridică încă de aici cadre bine verificate, ca bune legionare, BESCHIA TIBERIU de exemplu care încă dela Piteşti intră în comitetul

61

de demascare.-

NUTI PATRASCANU de aici va fi dus şi în alte camere de demascare de TURCANU EUGEN şi toţi vechii legionari şi prieteni ai lui PATRASCANU NUTI vor fi uşuraţi şi orientaţi în demascare şi scopul acţiunii prin prezenţa sa.-

La Gherla şi la Piteşti la începutul acţiunii de demascare e nevoie de primele rezultate să pară importante, să fie numeroase şi atunci POPA ALEXANDRU dă ordin ca să se întrebuinţeze forma cea mai dură de demascare, cu atât mai mult cu cât se pune şi problema pretinsă organizaţii legionare din penitenciar a muncitorilor şi acest lucru trebue să iasă.-

Odată însă această fază trecută POPA ALEXANDRU îşi dă seama că şi aici e nevoie de a cuceri elementul cu cea mai mare autoritate în penitenciar care odată câştigat pentru acţiune va uşura şi intrarea altor elemente. Acest şef legionar este primit într'o atmosferă şi viaţă legionară cu toate regulele ca un adevărat şef, este menţinut zile întregi în această atmosferă şi odată acţiunea începută asupra lui TABAN STEFAN cedează imediat înţelegând tactica studenţilor, motorul vieţii legionare şi va fi folosit de acum în colo ca element în demascare.-

I se dă după acea toată atenţia, de fapt nici nu i se mai cere să arate că a existat o organizaţie adevărată legionară în penitenciar, că acest lucru nu s'a putut realiza datorită vigilenţei elementelor dintre deţinuţii conştienţi din reeducare şi singurul lucru pe care POPA ALEXANDRU îl va folosi în scopul său va fi informaţia prin care TABAN STEFAN desconspiră firul informativ din penitenciar al domnului sanitar MOCADEANU.-

POP TRAIAN şef legionar dela Braşov va fi câştigat şi întrebuinţat pentru a-i determina şi pe veilalţi legionari din lotul său să intre în reeducare cu atât mai mult cu cât împreună pot aranja şi mai bine demascările.-

In schimb însă când în cameră este adus CHIRILA ION instructor legionar venit din Germania pentru acţiunea din 1945 cu activitate legionară în Banat în grupul lui Dorian, când împreună cu el vine ZERIU ION şef al legionarilor muncitori din Timişoara, le facem deasemenea o atmosferă de viaţă

62

şi activitate legionară încă POPA ALEXANDRU îmi cere ca demascarea să se facă fără bătaie, cât mai puţină ştiind bine că un legionar ca CHIRILA ION nu va ceda pe această cale, că un legionar ca ZERIU ION nu va ceda cu atât mai mult cu cât TAMPA, ajutorul lui ZERIU ION, fusese omorît înainte într'o cameră de demascare şi nu avea cine să-l demaste. În schimb în aceiaşi serie cel mai bătut şi asupra căruia se îndreaptă acţiunea e BALAN ION, dela care se vede că se scot informaţii false CALIMAN CORNEL legionar cu acţiune de partizanat înţelege imediat scopul acţiunii. e foarte puţin bătut şi acest lucru e aranjat prin studentul legionar OVIDIU MUNTEANU conjuţean şi cunoscut cu el, care sub pretextul muncii de informare are prilejul să-l orienteze în demascarea ce trebuie făcută pe CALIMAN CORNEL.-

Această serie care deţinea desigur legături foarte importante nici nu e bătută aproape, în schimb e bătut bine DIMINEATA ION pentru a se scoate dela el o informaţie care în fond fusese minciună aruncată de BALAN ION în perioada de informare când ţinea să se laude.-

DIMINEATA ION va fi în continuare bătut bine şi pentru activitatea sa legionară deşi se vede bine care au fost relaţiile şi posibilităţile sale Informaţii însă nu se vor scoate până la urmă DIMINEATA ION va înţelege.-

Desigur că în afară de acest aspect diferit după ocazii demascarea trebuia să înşele şi administraţia, să asigure conspirativitatea acţiunei : rând pe rând sunt ridicate cadre noi prin pretinsa lor dărîmare f când ca procesul să pară desvoltat cât mai natural. TOLDISAN .e dărîmat odată la Piteşti în camera 1 apoi va conduce acţiuni la secţia corecţi de jos, va fi din nou dărîmat la Gherla însă va fi trimis să lucreze la camera de demascare, cu atât mai mult cu cât e şi cu pedeapsa expirată, BESCHIA TIBERIU e ridicat la Piteşti în locul lui TOLDISAN, la Gherla BESCHIA TIBERIU e dărîmat însă şi el e băgat să lucreze în comitetele de demascare. E dărîmat BOGDANOVICI dar tocmai prin el se dă posibilitate de ridicare şi mai mare a lui PATRASCANU NUTI, e dărîmat PATRASCANU NUTI e ridicat subsemnatul, e dărâmat JIANU MIHAI la Gherla din postul sanitar însă e pus subsemnatul cu atât mai

mut cu cât îmi făcusem între timp şi o serioasă pregătire şi o bună acoperire faţă de administraţie.-

In afară de acest loc de creiere de cadre în sală prin acţiune se ascunde şi adevărata, periculoasa activitate a legionarilor. GHERMAN CORIOLAN e demascat ca frontierist şi el fusese legionar şi lucrase în Comitetul naţional din Paris, altul e demascat numai ca legionar şi el ducea acţiuni de sabotaj, alţii erau înfăţişaţi ca foşti membri de partid, deci oarecum cu o oarecare trecere în faţa administraţiei.-

Această înşelătorie o face POPA ALEXANDRU conştient prin demascarea pe care o aranjează cu mine cât şi atunci când îmi cere să scriu frumos, bine aranjat, declaraţia prin care arătăm activitatea legionară a soţiei mele că acest lucru va fi văzut de domnul sublocotenent şi trebue să facă o bună impresie.-

Dar metoda realiza şi platforma de acţiune a mişcării legionare şi se vedea clar cum elementele legionare odată sosite în penitenciarul Gherla încept să-şi creeze condiţii de acţiune legionară.-

Obiectivul pe care POPA ALEXANDRU trebue să-l atingă este acela de a creia un puternic serviciu de informaţii legionar, care să poată permite legionarilor să-şi poată duce acţiunea loc de spionaj începută încă din afară.-

Un capitol aparte l-am spus de felul în care aceste cadre se şi formează dar se şi documentează.-

Fiindcă POPA ALEXANDRU e conştient că în această acţiune trebue să-şi aleagă elementele legionare cele mai bine verificate şi cu cea mai bună posibilitate de acţiune în prezent dar şi în viitor, POPA ALEXANDRU în mai toate punctele importante de unde se pot culege informaţii de tot felul se serveşte de elemente legionare cu pedeapsa expirată şi ca vor trebui să plece afară lucrând cu ele tot rodul activităţii informative.-

POPA ALEXANDRU studiază bine posibilităţile fiecăruia, pe mine caută să mă verifice în natura legăturilor mele legionare de afară, care să-mi permită, odată pus în libertate , să fructific imediat activitatea mea depusă în penitenciar, el se interesează deasemenea şi de legături cu

64

alţi oameni din viaţa noastră politică (de exemplu Maniu) cât şi de legăturile ce le am cu străinătatea spre aşi da seama cât mai bine de posibilităţile pe care le voi avea în momentu eliberării. De altfel el insistă în repetate rânduri să fac recurs ca să mi se reducă pedeapsa şi pune şi ptoblema aplicării condiţionalului.-

Elementele pe care POPA ALEXANDRU le recrutează pentru serviciul său de informaţii ajung în toate părţile în penitenciar : SUCIU NICOLAE pătrunde prin birourile administraţiei, ocupându-se cu picturea juranelelor de perete, BOGOZ CONSTANTIN, SBRANCA OCTAVIAN deasemeni ajung la birourile administraţiei în contact permanent fiind normatori la unitatea productivă. Alte elemente sunt băgate ca plantoane pe secţii, dându-li-se în acest fel un bogat câmp de activita putând culege multiple informaţii.

Carantina, noul lot de deţinuţi e unul din obiectivele pe care POPA ALEXANDRU le are în vedere, prin elementele sale STOIAN ION, LEVINSCHI MIHAI, PUSCASU VASILE, POPA ALEXANDRU e primul informat asupra tuturor deţinuţilor asupra eventualilor agenţi informatori ai regimului.-

Urmează o adâua etapă organizată tot de POPA ALEX ANDRU : elementele din echipa sanitară a penitenciarului care sub acoperirea muncii sanitare duc acţiune de informare pentr POPA ALEXANDRU cât şi pentru documentarea lor, iau apoi contactcu aceşti deţinuţi informând şi mai temeinic pe POPA ALEXANDRU :în acelaş timp aceste elemente din echipa sanitară vor face legăturile cu legionarii proaspăţi sosiţi iar în celular vor răspândi periodic toate veştile de politică internaţională care menţin moralul deţinuţilor, le măreşte dorinţa de răzbunare şi ura.-

Acelaşi elemente din echipa sanitară ale serviciului de spionaj a lui POPA ALEXANDRU vor avea prilejul săşi desăvârşească şi mai bine opera de sabotare a administraţiei şi a producţiei prin manipularea medicamentelor şi prin vizita medicală.-

In această acţiune elementele lui POPA ALEXANDRU şi-au creiat o acoperire prin vechea metodă a demascării, ară-

65

tând că aceste rezultate sunt întreţinute de atitudinea reacţionară, binevoitoare a domnului doctor BARBOSU faţă de deţinuţi. In acest fel creindu-şi o bună poziţie faţă de masa deţinuţilor, elementele legionare ale lui POPA ALEXANDRU vor servi informaţii şi acestuia şi se vor forma şi documente şi pe ele ca elemente informatoare având posibilitatea ca din materialul informativ pe care-l dă şi administraţiei să nu poată rezulta acţiuni care să împiedice continuarea activităţii legionare, a activităţii sale de spionaj, dar şi activitatea altor organizaţii contra revoluţionare.-

Elementele lui POPA ALEXANDRU din cadrul serviciului său informativ sunt introduse şi în posturile dela unitatea xx productivă : NANU SILVESTRU normator la cizmărie, OLTEANU MARIN normator la nasturi, ANDRONACHE VASILE normator la mături şi casnică, BUTNARU ION normator la atelierul mecanic, DOROFTEI MIRCEA normatori la atelierul de nasturi, GORGOZ GHEORGHE normator la tâmplărie, BOGOZ CONSTANTIN normator şef, SERANCA OCTAVIAN normator la biroul tehnic şi prin aceste elemente legionare POPA ALEXANDRU are grijă să aleagă legionarii cu sedespsa expirată, în curs de eliberare.-

Ajunşi în aceste posturi de conducere, prin diferite demascări ale atitudinei şi felului de lucru ale foştilor conducători, aceste elemente vor avea posibilitatea de a dirija metodic o acţiune de sabotare a muncii, de vor informa stât cu date asupra producţiei dar îşi vor face şi un bagaj de informaţii politice, fiindcă atitudinea lor legionară şi reacţionară manifestă le va pune la îndemână masa deţinuţilor din cadrul atelierului respectiv. Pentru a se menţine dar şi pentru a menţine moralul deţinutului dar şi al legionarului, ei întreţin prin veştile pe care le furnizează, o atmosferă veşnic reacţionară, agitată şi de ură faţă de regimul de exploatare din penitenciar.-

Intreaga această acţiune legionară de formare de cadre informative pentru mişcarea legionară, de sabotare a muncii informative şi productive, de menţinerea unei atmosfere de ură şi reacţionarism dirijată de POPA ALEXANDRU, prin elementele sale este şi mai mult desvoltată, ajutată cu sosirea

66

adevăratului şef al secţiunei legionare începute încă dela Piteşti, TURCANU EUGEN.-

Această secţiune culminează prin crearea organizaţiei legionare din penitenciar care realizează o platformă ideală pentru formarea de cadre informative utile mişcării legionare şi o bună documentare a lor pentru momentul eliberării, ea orientează în acelaş timp muncitorul legionar către intelectual care-i va promite un rol important în viitoarea Românie legionară, ferindu-l de a fi câştigat de actualul regim, realizează o perfectă desinformare a tuturor elementelor administraţiei care ar fi putut să descopere sensul adevăratei activităţi a legionarilor din penitenciar, măreşte atmosfera de reacţionarism şi diversiune şi în acelaş timp amplifică opera de sabotare a muncii informative şi productive sabotare care fusese începută încă de pe vremea lui POPA ALEXANDRU.-

Astfel pregătită şi orientată de către TURCANU EUGEN, massa legionară din penitenciarul Gherla în act de problema reeducării pusă de POPA ALEXANDRU şi TURCANU EUGEN. TURCANU EUGEN având însă grije dela început să arate tactica pe care mişcarea legionară o adoptă în această situaţie, fiindcă el spune, problema reeducării care se pune azi în Gherla, e o problemă veche. Ea s'a pus în penitenciarul Suceava, ea s'a mai pus şi în alte penitenciare şi acum se pune ca problemă şi în Gherla. Reeducarea se face prin demascare însă fără şefii legionari.-

Fixând începutul acţiunei încă dela Suceava, TURCANU EUGEN în acest fel arată deţinutului legionar că aşa cum la Suceava, necesitatea de luptă legionară determinase punerea problemei reeducării tot aşa şi aici se pune aceiaşi problemă. In al doilea rând reeducarea se face prin demascare însă TURCANU EUGEN şi POPA ALEXANDRU avuseseră bine grije ca atât elementele care fac demascarea cât şi felul în care ele se fac, să le arate deţinuţilor că această acţiune nu e periculoasă pentru ei, ci e doar menită să-l scoperе pentru viitor în faţa administraţiei, în al treilea rând TURCANU EUGEN se demasca pe el însuşi, arătând că e conştient că reeducarea dela Piteşti făcută cu şefii lefionari e operă şi

67

acţiune legionară ; acest element e capabil să desconspire şi cea de a treia formă de acţiune a mişcării legionare iniţiată de el la Piteşti şi de acela o perfectează la Gherla.

Legionarii vor înţelege tactica reeducării cu atât mai mult cu cât pregătirea anterioară în organizarea lor îi va ajuta în acest sens iar în ceiace priveşte lipsa şefilor muncitori, ei n'au decât să se teamă fiindcă se vuvesce grije ca muncitorii legionari să fie legaţi de intelectualii legionari care ersu în fond adevăraţii lor şefi şi avesu să-i orienteze şi de acum în colo.-

C azul ulterior JUBERIANU CONSTANTIN şef în acţiunea de or anizare din penitenciar şi care mai târziu va trece în tabăra reeducării spre aşi face o bună acoperire pentru el chiar dacă e văzut la început de unii ca o trădare organizatorică, nu ideologică, vor putea mai târziu să-şi dea seama că e o tactică, e tocmai drumul pe care trebue să-l urmeze şi ei.-

In încercările sale de acţiune în penitenciar, desigur că în timp mişcarea legionară îmbracă diferite forme:

In prima fază ea îşi continuă lupta pe plan ideologic, duce o puternică acţiune de educaţie şi viaţă legionară entru unificarea masei legionare şi-şi creiază în acelaş timp ca o continuitate a acţiunei începută de afară şi cadre informative care să-i slujească interesele.-

Această formă de acţiune deşi are ca rezultat creiarea unei adevărate unităţi şi înarmării ideologice legionare însă din punctul de vedere al cadrelor informative, ele sunt slabe, fiindcă prin atitudinea lor aceste elemente sunt uşor desconspirate de regim.-

In cea de a doua formă de acţiune a mişcării legionare, condusă de BOGDANOVICI în penitenciarul Suceava, de această dată elementelor legionare li se va face o înarmare ideologică marxistă, iar în ceiace priveşte cadrele informative realizate, ele sunt mult mai mari la adăpostul problemei reeducării puse. Însă şi sub această formă, intenţia adevărată de acţiune a mişcării legionare e descoperită şi atunci se simte nevoia unei forme noi.-

Această formă nouă, a treia inițiată de TURCANU EUGEN, cunoaște următoarele faze : o primă fază prin care el prin demascarea lui BOGDANOVICI, face ca toate cadrele legionare realizate la Suceava să fie desprinse de el și să-și poată continua acțiunea legionară, a doua fază e aceea în care pentru această acțiune, TURCANU EUGEN caută să dea posibilitatea și cadrelor legionare pitești ene de asemenea descoperite de regim să-și poată continua acțiunea și de aceia el câștigă de partea sa șefii legionari ai penitenciarului Pitești, care vor fi urmați de întreaga masă legionară pentrucă însă aceste cadre (care în fond reprezintă totalitatea elementelor conducătoare ale mișcării legionare) să aibe posibilitatea de acțiune dar să poată fi și crezute de regim ca sincere în acțiunea lor.-

TURCANU EUGEN le pune la îndemână arma demascării.

In întreagă această fază din penitenciarul Pitești forma de acțiune a mișcării legionare prin metoda demascării constă în aceea că ea aici își realizează cadrele d de acțiune cadre ideologice legionare, cadre ideologice marxiste, cadre informatoare, care odată ajunse pe teren își vor pune în practică scopul acțiunii lor legionare.-

Așa precum TURCANU EUGEN în penitenciarul Pitești realizase prin colaborarea sa cu PATRASCANU NUTI o unitate de luptă comună legionară a elementelor legionare dela Suceava și Pitești, tot așa va face și POPA ALEXANDRU colaborator al lui TURCANU EUGEN și format în penitenciarul Suceava. POPA ALEXANDRU încă dela începutul acțiunei sale legionare din penitenciarul Gherla, va realiza același simbol al acțiunei începute dela Pitești, luând pe subsemnatul, camaradul și prietenul lui PATRASCANU NUTI și în același timp cunoscut în rândul legionarilor studenți dela Pitești, pentrucă sub semnul acestui simbol, legionarii să înțeleagă și mai bine și să-și ducă mai departe acțiunea.-

In această fază în penitenciarul Gherla, mișcarea legionară va întrebuința arma demascării, de această dată în mod productiv și anume demascarea aici va da prilejul formării în penitenciar a unei rețele de spionaj legionare ce avea să lucreze potrivit intereselor legionare.-

69

Odată cu sosirea la Gherla a lui TURCANU EUGEN cu lotul vârfurilor legionare studenţeşti această secţiune este şi mai amplificată, culminând cu organizarea legionară din penitenciar.-

ss Popescu Aristotel

26.04.93

294.B

5

70

D E C L A R A T I E

Subsemnatul POPESCU C ARISTOTEL, student, fiul lui CONSTANTIN de profesie frizer şi al DUMITREI casnică în prezent condamnat 4 ani închisoare corecţională pentru activitate legionară declar următoarele :

In ziua de 4 Februarie 1949 din penitenciarul Jilava se formează o dubă de studenţi legionari condamnaţi, dubă ce ajunge la penitenciarul Piteşti în dimineaţa zilei de 5 Februarie 1949. In momentul sosirii acestui lot în penitenciarul Piteşti, nu se găseau decât câteva elemente condamnate, grupul lui VIOREL BURCULET şi un grup ţărănist şi alte câteva elemente.-

Odată cu sosirea acestui lot însă în penitenciarul Piteşti sunt aduse marea majoritate a elementelor vârfuri legionare, elemente cu rol în diferite forme organizatorice ale mişcării legionare.-

ANDREI DEMBAL venit din Italia, şeful serviciului de spionaj al mişcării legionare, OPRIŞAN CONSTANTIN ajutor comandant, venit din Germania şeful org. F.D.C. din ţară, DRAGOS HOINIC curierul serviciului de spionaj al mişcării legionare venit din Germania, VOINEA OCTAVIAN, ajutorul şefului de spionaj al mişcării legionare, organizatorul grupului paramilitar dela politehnica din Bucureşti, POPESCU TRAIAN - MACA, şeful unei reţele de informaţii a serviciului de spionaj a mişcării legionare, ION GHEORGHIU şeful organizaţiei F.D.C. din regiunea Muntenia, PAUNESCU PETRE şeful reţelei de informaţii a serviciului de spionaj dela facultatea de medicină umană, MIHAI JIANU şeful grupu-

71

lui legionar militar al facultăţii de medicină şi fos. şef de regională Bucureşti, VIRGIL IONESCU venit din Germania, fostul şef al centrului studenţesc legionar Bucureşti LAZAR ANDREI şef al grupului paramilitar dela politehnica din Bucureşti, FLORICA DUMITRESCU şi COMSA ERONIM ambii şef de organizaţii F.D.C. din Moldova şi cu bogată activitate în grupul medicină Bucureşti, PATRASCU VASILE, şef de organizaţie F.D.C. în organizaţia regională Muntenia, PATRASCANU NUTI şef de organizaţie regională pe regiunea Muntenia, subsemnatul, fostul şef de grup al o ganizaţiei legionare dela facultatea de medicină umană şi alţii.-

Ulterior sosesc în penitenciar şi lotul studenţesc legionar al grupului legionar Cluj cu toate vârfurile legionare conducătoare, OVIDIU MUNTEANU fost şef al grupului legionar dela facultatea de drept. POPA DORIN, fost şef al grupului legionar dela Facultatea de agronomie Cluj, AMBRUS PETRE fost şef legionar în cadrul facultăţii de medicină umană Cluj, având un frate şef al centrului Cluj, fugit peste frontieră în anul 1948 şi alţii cât şi lotul studenţilor legionari aparţinând organizaţiilor legionare dela facultăţile şi organizaţiile F.D.C. ale Moldovei, veni din penitenciarul Suceava : DAN DUMITRESCU, MIHAIL LUNGEANU BOGDANOVICI şef al grupului legionar dela facultatea de Drept Iaşi, BOGOZ CONSTANTIN, MARTINUS ALEXANDRU, TURCANU EUGEN care vine în primul lot în jurul lunei Aprilie 1949 împreună cu ONISOR CONSTANTIN, NEGURA, LULU GHEBAC, ISTRATI cât şi alţii.-

Se realizează în acest fel în anul 1949 o centralizare înpenitenciarul Piteşti a majorităţii vârfurilor legionare cu rol conducător în diferitele organizaţii studenţeşti şi f.d.c. din întreaga ţară, cu atât mai mult cu cât ulterior sosesc în penitenciar şi vârfurile organizatorice studenţeşti şi f.d.c. din regiunea Banat şi Timişoara.-

In cursul lunei Iunie 1950 din penitenciarul Piteşti se formează două dube în care sunt deplasaţi în penitenciarul Gherla circa 90 studenţi legionari şi din alte organizaţii subversive, printre care POPA ALEXANDRU,

72

DUMITRESASA ION fost şef al grupului agronomie Bucureş, OVIDIU MUNTEANU fost şef al grupului legionar dela Facultea de Drept Cluj, CIKERSCHI VICTOR fost şef de organizaţie F.D.C. şi curier al organizaţiei F.D.C. pentru Moldova de Sud şi Vlasca, SOROIU GHEORGHE fost şef de organizaţie F.D. şi studenţeşti în cadrul organizaţiilor legionare din Moldova, MERISCA CONSTANTIN, fost şef de organizaţie din Moldova şi f.d.c. în Muntenia, BESCHIA TIBERIU ajutor de şef de grup legionar al facultăţii de medicină şi ajutor de şef de regională din centrul studenţesc legionar Bucureşti, MIHAI JIANU şeful organizaţiei legionare militare dela facultatea de medicină din Bucureşti şi şef de regională în centrul studenţesc Bucureşti, subsemnatul şi alţii.-

In cursul lunilor Iulie - August 1951 în penipenciarul Gherla sosesc două noi loturi de studenţi legionari dela Piteşti sub conducerea lui TURCANU EUGEN, loturi în care de astă dată vin toate elementele vârfuri legionare din tot cuprinsul ţării cu roluri de conducere în diferite organizaţii legionare, OPRISAN CONSTANTIN, VOINEA OCTAVIAN, DRAGOS HOINIC, POPESCU TRAIAN, LAZAR ANDREI, MOROIANU CONSTANTIN şef al regionalei Dobrogea a centrului studenţesc MARTINUS ALEXANDRU, GHEORGHITA - şef al centrului legionar Timişoara, MIMI TUFEANU, ION GHEORGHIU, GELU GHEORGHIU, FLORICA DUMITRESCU, POPA AUREL, COMSA ERONIM, MIHAI LUNGEANU, DAN DUMITRESCU, PATRASCU VASILE, BERZA EUGEN, BRANZEI EMILIAN, şef de grup la facultatea de agronomie şi alţii.-

Se realizează de astă dată prin venirea acestui lot studentesc o centralizare a tuturor vârfurilor legionare conducătoare în corpurile studenţeşti în penitenciarul Gherla.-Acest lucru la scurtă vreme după eşirea acestor elemente legionare conducătoare la muncă în ateliere, produce o vie agitaţie în jurul lor, atât pentru elementele legionare cât şi pentru cele nelegionare. Legionarii sunt prezentaţi, personalitatea şi rolul lor conducător e scos în relief, ele devin elemente de atracţie, de consultare şi prin atitudinea lor şi manifestarea lor un

imbold, o stimulare la luptă şi la încredere în des mişcării legionare, sunt consultaţi, se fac repede leg. pe baza celor vechi şi a cunoştinţelor şi lucrurile culmi- nează prin organizarea legionară din penitenciar.-

ss Popescu Aristotel.

29.IV.1953

C.N.S.A.S.

2.04.63

74

D E C L A R A T I E

Subsemnatul POPESCU C ARISTOTEL în vârstă de 30, născut la 23 Noembrie 1923, fiul lui CONSTANTIN de profesie frizer şi al DUMITRA - caznică, în prezent condamnat 4 ani închisoare corecţională pentru activitate legionară, declar următoarele :

PROBLEMA REEDUCARII

Mişcarea legionară dacă până la 23 August 1944 nu avusese încă în faţă prezent cu atâta evidenţă obiectul luptei sale ideologice - adică comunismul - dela această dată iată că el devine evident şi noua situaţie politică dela noi din ţară îi dau o dovadă că lupta trebue continuată şi desbia atunci începe cu adevărat. Acest element este cu atât mai necesar cu cât se ştie că însăşi opinia publică va vedea în mişcarea legionară instrumentul de luptă împotriva comunismului - ideologia ei fixând acest lucru. Sub această lozincă a reorganizării, a continuării luptei, a câştigării opiniei publice, VIRGIL IONESCU, şeful centrului studenţesc din anul 1945 - venit din Germania îşi deschide campania reorganizării centrului studenţesc legionar. Insă vechea metodă de lucru, vechiul cadru de activitate nu mai poate corespunde momentelor politice deschise de după 23 August 1944 şi atunci mişcarea legionară înţelege că deşi fondul şi unitatea ideologică trebuesc păstrate trebue însă găsită o metodă nouă de lucru. Această nouă metodă de lucru este necesară tocmai pentru a arăta duşmanului său ideologic - aparent - că mişcarea legionară încetează lupta , acceptă că e depăşită şi lasă rezolvarea problemei în

mâna factorilor politici internaţionali. Ea trebuia cu orice preţ să facă pe duşman să creadă că unitatea sa ideologică şi organizatorică este distrusă - deci tocmai elementul de bază ce dăduse forţă mişcării legionare, dispărând, dispărea şi ea ca pericol. In acest fel atenţia duşmanului său ideologic fiind abătută în altă parte, ea putea să se pregătească pentru momentul decisiv de apogeu al luptei, când avea să lovească.-

Pe această linie se încadrează actul din 10 Decembrie 1945 al lui NICOLAE PATRASCU, pe această linie s desvoltă continuarea unei şi mai strânse activităţi prin organizare, acţiuni de sabotare, pregătiri armate, crearea unui serviciu de informaţii, ocuparea de poziţii chee de luptă, ce aveau să-i dea posibilitatea de acţiune.-

Odată cu 15 Mai 1945 problema legionară este deschisă şi se înfăţişează opiniei publice că mişcarea legionară n'a încetat lupta, e prezentă la datorie că înţelege să continue iar vechilor elemente legionare care din diferite motive se păstraseră în rezervă, le este dat semnalul că se face apel la experienţă şi crezul lor.-

Mişcarea legionară vine în puşcărie şi acolo îşi continuă pregătirea, continuă să se manifeste pentru a fi un simbol şi un stimul şi pentru ceilalţi însă mişcarea legionară înţelege că nu numai aceste elemente sunt suficiente pentru a învinge şi că este nevoie şi de luptă activă şi directă împotriva duşmanului ei - comunismul -

Sub semnul acestei necesităţi de luptă, sub semnul unei acţiuni politice ce avea să aducă eliberarea deţinuţilor prin condamnări mai mici (deci cadre puse din nou la dispoziţia luptei de afară) dar şi pentru crearea pentru a doua oară a convingerei că mişcarea legionară se frământă şi se macină datorită contradicţiilor, se începe reeducarea din Suceava. Se încearcă de această dată crearea unei noi metode, a unei noi poziţii dela înălţimea căreia mişcarea legionară să poată continua lupta, să poată lovi în duşmanul înşelat de aparenţă.-

76

Această manevră nu reuşeşte bine - se văd rezultatele dela procese, condamnări mari şi se vede clar că mişcarea legionară nu putea să facă dovadă încetării luptei sale, nu putuse face dovadă distrugerii unităţii sale ideologice. Greşeala se vedea în metoda întrebuinţată şi aplicată. Si atunci se cere cu necesitate, fiindcă mişcarea legionară trebuia să lupte, găsirea unui nou organism de luptă, care de data aceasta să facă dovadă de netăgăduit a morţii sale. Sub acest imperativ ia naştere reeducarea dela Piteşti, reeducare care chiar dacă privită din exterior ar putea lăsa impresia unei acţiuni de compromis a mişcării legionare privită din punctul său de vedere ideologic ea nu mai apare aşa, unitatea ideologică a mişcării legionare fiind la baza ei.-

In această problemă însă, care se sprijinea în cea mai mare măsură pe acţiune, se creiază încă deh începuput posibilitatea, ca elementele mai slab pregătite ideologic dar şi cele mai bine pregătite să nu poată fi înşelate de aparenţă, să vadă adevărul - lupta.-

Are loc acţiunea condusă de EUGEN TURCANU- element legionar care prin această apartenenţă nu putea să nu ştie felul de reacţiune al legionarilor şi reeducarea se porneşte sub lozinca : "la reeducare prin demascare şi lupta împotriva legionarilor ". Incă dela începutul acestei probleme se creiază între simbolul acestei probleme prin cazul NUTI PATRASCANU, vechi şi cunoscut element legionar, cu bogată activitate, trăit în jurul persoanelor ce conduc destinele mişcării legionare din anul 1944 încoace, element dinamic şi cu multiple acţiuni care pentru orice legionar nu putea fi decât dovada clară că problema reeducării are alt aspect care trebue să-l caute şi să-l înţeleagă : în momente grele când se fixează o nouă metodă de luptă a mişcării legionare, NUTI PATRASCANU este şeful acţiunei şi legea disciplinei spune "urmează-ţi şeful şi la bine şi la greu şi nu-l părăsi, chiar de veţi merge în iad, de veţi fi mai tari veţi învinge şi veţi ieşi la lumină biruitori" deşi s'ar părea că această acţiune ar avea ca rezultat un proces de compromitere al mişcării legionare, anali-

77

sat bine se vede că tocmai acest aspect a dorit reeducarea (metodă aplicată) să-l vadă duşmanul şi ceilalţi necunoscători ideologici, fiindcă dacă el va crede în acest lucru atunci calul troian al mişcării legionare avea să fie introdus în mijlocul rândurilor duşmanului, nu la periferie şi lovit din două focuri el avea să cadă. Aparent această acţiune era un act de compromis al mişcării legionare, fiindcă ea contrazicea legea onoarei "decât să învingi pe calea mişeliei, mai bine să cazi pe calea onoarei". De data aceasta însă n'a produs inversiunea şi se arată că decât să mori pe calea onoarei, mai bine să învingi pe calea mişeliei. Era justificată această inversiune, avea ea un suport ideologic ? Da. In primul rând exista acţiunea politică a actului dela 10 Decembrie 1945 când se adoptă aceiaşi atitudine (bine înţeles adecvată condiţiilor din afară şi apoi exista elementul de bază care stă ca orice element de pregătire pentru orice legionar, simbolul acţiunii de samurai în luptă, simbolul cărţii " Comoara samurailor". In esenţă ce spune această carte : E vorba de 2 familii de samurai care în luptă ajunge ca una să fie învingătoare şi ceealaltă zdrobită şi împrăştiată, rămânând un şef al ei şi câteva elemente din trib. Care era însă pentru această familie zdrobită dorinţa : răzbunarea. O ştiau şi ei o ştia şi familia învingătoare, de aceia ei trebue să-i dai dovadă că ai uitat de acest lucru şi cum. Făcând ca tocmai aa însă şi o parte din elementele tribului distrus să creadă acest lucru. Seful tribului se face uitat începe beţiile, cade prin şanţuri, stă toată ziua prin case le de toleranţă şi-i anunţă pe ceilalţi că nu mai are nici o dorinţă de răzbunare. Unii îl cred, cred şi duşmanii, încetează supravegherea, însă elementele verificate n'au crezut, au revenit şi răzbunarea s'a produs.-

Iată deci că nici din acest punct de vedere acţiunea începută nu era decât în aparenţă, o încetare a luptei, ea fiind dimpotrivă căutarea de a realiza o nouă platformă de luptă. Că elementele legionare avea să înţeleagă acest lucru e sigur e sigur că cele cu un nivel ide-

78

ologic superior de fiindcă însăşi metoda făcea ca ele să vadă că reeducarea e o platformă. Cum ? Brutalitatea cu care erau loviţi aceşti oameni - ei fiind convinşi că sunt loviţi de uneltele regimului, ale administraţiei, avea să le sădească în suflet ura împotriva regimului de care ei prin propagandă aflaseră că e un regim de teroare şi exterminare. Această ură avea să le aducă pe primul plan obiectul pregătirii lor vechi legionare - comunismul - şi înarmaţi cu această ură, aveau să încerce sub diferite forme să lovească. Această brutalitate avea să facă în acelaş timp şi alt lucru, ea avea să ţină pe legionari într'o stare de continuă tensiune, căutând toate metodele prin care să ţină cât mai bine lipită masca reeducării pe faţă, care-i ascundea adevăratele lui sentimente. In acest fel se desăvârşea şi căutarea celor mai perfide mijloace de înşelătorie. Ce însemna demascarea ?

Demascarea însăşi trebuie privită în adevărata ei faţă şi nu în aparenţă ei. Cui se adresa această demascare ? Tocmai elementelor cheie, active şi dinamice ale mişcării legionare, care ţeţineau în mâinile lor toate firele şi secretele mişcării legionare. Putea fi folosită şi ea ca o armă de luptă ? Da.-

Demascarea elementelor legionare rămase afară corespundea în fond acţiunii începute îndă din afară, sub lozinca "câţi mai mulţi oameni în puşcărie". Acest lucru era pentru opinia publică un stimul şi un apel, era o dovadă că mişcarea legionară nu trădase crezul său ideologic era o şcoală de pregătire pentru elementele legionare şi pentru captarea elementelor nelegionare, era în acelaş timp şi locul cel mai bun al acţiunii politice şi el lupta sub toate faţetele ei, locul în care elementele legionare puteau să lupte chiar din interiorul taberei duşmanului său ideologic, comunismul. In acelaş timp fiecăruia îi ştiea la dispoziţie să facă o selectionare a materialului demascat, să-şi păstreze pentru el, deci pentru mişcarea legionară rezerve pentru continuitate în afară, era mijlocul cel mai bun ca prin minciuni şi adevăruri, atenţi

79

securităţii să fie dirijată în sensul dorit lăsând în acest fel o acoperire pentru elementele legionare nedescoperite dar şi pentru eventuale alte organizaţii ce avea să apară în acest timp.-

Lupta împotriva legionarilor al treilea element din lozinca reeducării era tocmai elementul care avea să-şi şi dea roadele sale ideologice. In ce mod ?

Ce înseamnă în ultima analiză lupta împotriva legionarilor. Majoritatea oamenilor, studenţilor, ersu intelectuali, toţi aproape fii de chiaburi, intelectuali, moşieri, negustori sau mici burghezi. Ce elemente obiective avuseseră ei posibilitatea să analizeze afară, cu atât mai mult în puşcării pentru a fi determinaţi să lupte împotriva legionarilor. Văzuseră reforma monetară care prin poziţia lor de clasă lovise în majoritatea din ei şi naţionalizările. A lupta împotriva legionarilor, iată că în acest moment dovedea pentru fiecare evident că înseamnă a lupta împotriva ta însuşi, ori acest lucru nu era posibil. Ei vedea, dacă nu văzuseră până atunci că mişcarea legionară este instrumentul de luptă cel mai eficace al propriilor lor interese. Cu atât mai mult cu cât după trecerea prin demascare s'a lansat lozinca că procesul de restructurare trebue să pornească dela însăşi ideologia mişcării legionare. Acest lucru nu făcea altceva decat ca fiecare analizând obiectiv ideologia mişcării legionare să vadă că este ideologia care i se potriveşte cel mai bine intereselor sale. Indemnul sau lozinca " oricine a fost bun legionar, bun luptător, poate deveni bun luptător antilegionar" nu ascundea în ea decât îndemnul la participarea oportunistă în această problemă.-.

In acest fel analizate elementele sub care se deschide reeducarea la Piteşti, se vede clar că această reeducare realiza o platformă nouă de luptă cu altă metodă. Ce se realiza ?

In primul rând se realiza o adevărată şcoală de cadre în care se formau elemente viitoare luptătoare care înarmate cu acestea, aveau de acum în colo posibilitatea să

loveasca, creindu-se în acelaş timp şi posibilitatea continuării luptei în viitor, fiindcă odată aceste elemente eşite afară, avea să aibe posibilitatea ca prin orice mod să-şi continue lupta şi să submineze regimul. In acelaş timp aceste elemente de după ce-şi terminaseră demascarea şi participau la reeducare, din acel moment pentru orice individ care avea să judece acţiunile acestor elemente, elemente reeducate, deci ale regimului, ele aveau să compromită nu mişcarea legionară cărora ele aparţinuseră până în momentul trădării ei (demascarea) ci aparţineau regimului comunist. Sub această nouă mască trebuiau intreprinse de acum în colo acţiuni care să fie pe linia obiectivului de luptă ideologică. Si acest lucru se şi întâmplă. După ce Piteştiul pregăteşte elementele cadre de luptă, aceste elemente vor merge peste tot şi vor intreprinde asemenea acţiuni . Vor merge la Braşov, Tg. Ocna, Canal, Gherla. Căci ce se întâmplă la Gherla ? Deşi se cunoaşte componenţa lotului sosit, care de altfel încă din primele zile (unele elemente neînţelegând posibilităţile deschise mişcării legionare prin această reeducare) după sosirea lui în Gherla încearcă să se scuture de această problemă, totuşi aici încep preparative atente pentru ca platforma creiată de luptă să nu fie distrusă şi lupta compromisă. Se trece la acţiune fiindcă lozinca reeducării fiind acţiunea, numai ea putea dovedi pe deoparte regimului că procesul restructurării s'a desăvârşit, iar pe dealtă parte obiectivul mişcării legionare e lupta şi nu poate sta. Se ajunge la crearea camerilor de demascare, camere în care oamenilor aveau să li se arate ceiace este comunismul (regim de teroare şi brutalitate) fiindcă fiecăruia trecut prin demascare i se arată că procesul e dirijat de administraţie prin conrupere unor miliţieni de pe secţie, în aceste camere în acelaş timp se scot informaţiile şi ele pot fi făcute în aşa fel încât să încurce, să provoace haos, să deruteze securitatea şi s'a pună pe căi greşite. Se creiază apoi cu tostă stăruinţa un puternic aparat informativ care face din fiecare agent informator un element de luptă dar şi un bun agitator

fiindcă el sub masca necesităţii de a scoate informaţii, agită, lansează ştiri, creiază adevărate nuclee de comentarii politice, toate nefăcând altceva decât să frâneze oamenii în procesul lor de restructurare, să le ţină treaz dorinţa şi speranţa în viitorul apropiat al dărîmării regimului, să sădească în ei ura în regimul comunist. Pe această temă apelându-se în procesul de producţie la elemente studenţeşti necorespunzătoare şi necompetente în muncă se favorizează sabotajul muncii, elementele muncitoreşti fiind tratate ca oportuniste, neflind ale reducării, nu pot controla şi dirija munca, nu se încearcă ridicarea lor ci din potrivă cu prilejul organizării legionare creiate, se apelează la ele, se recrutează chiar cu insistenţă, făcându-le în acest fel şi mai inactive şi chiar dornice de sabotaj.-

Sub pretextul necesităţii unei echipe sanitare - cu rol informativ - datorită poziţiei de încredere căpătate în faţa deţinuţilor, această echipă devine instrumentul cel mai activ şi puternic de propagandă reacţionară, ea dă confirmare ştirilor oportuniste şi chiar le lansează periodic, cu fiecare cursă nouă sosită, creiază elemente agitatoare pe fiecare cameră prin prieteniile necesare ca pretext al muncii informative şi realizează cel mai puternic element de agiteţie, prin conflictul pe care-l deschid între cabinetul medical (deci administraţie) şi corpul de studenţi. Acest conflict avea ca substrat creiarea şi întreţinerea treaz a lozinci " regimul comunist, regim de exterminare, el nu dă asistenţă şi nici medicamente" fiindcă echipa sanitară creiază boli şi bolnavi, măreşte consumul de medicamente şi provoa ă epuizarea rapidă a stocului de medicamente trimestrial.-

Va îşi întinde acţiunea şi în sabotajul direct al atelierelor, unde sub pretextul muncii de informare, risipeşte medicamente, răpeşte oamenii dela locul de producţie şi-i şi agită.-

In acelaş timp mişcarea legionară trece şi la acţiuni de ,assă. Sub pretextul deschiderii în viitor a problemei reducării, ea trece la organizarea legionarilor în massă care odată cu sosirea lotului nou de studenţi dela

82

Piteşti cu condamnări mari, toţi oameni cu trecut şi funcţi în mişcarea legionară, devin şi sunt excitate pentru aceastăproblemă.-

In afară de sabotajul direct al muncii, această organizare mai are şi alt scop : ea vine şi redeschide în primă fază obiectivul ideologic al mişcării legionare, lupta împotriva comunismului, i se redeschide şi întăreşte această dorinţă de luptă, i se face pregătire ideologică legionară, pentruca mâine, când problema reeducării se va pune şi când constrânşi legionarii cu unitate ideologică şi organizatorică formată cu obiectivul ideologic al luptei lo reamintit, să facă acelaş salt către noua platformă de lupt care vor înţelege că li se deschide şi pe care vor putea s'o utilizeze pe viitor, cu atât mai mult cu cât regimul se va sprijini pe elementele cu origină muncitorească.-

Practic el formează cadre (acest organism al reeducării) de luptă viitoare şi prezentă, c mpromite regimul prin acţiunile sale, provoacă şi întreţine o atmosferă reacţionară şi legionară sub diferite pretexte, sprijină şi provoacă acţiuni de sabotaj în muncă, creiază condiţii optime pentru a frâna orice restructurare (reeducarea e oportunism) şi în acelaş timp creiază şi o poartă de intrare mascată spre o nouă poziţie de luptă şi acţiune.-

Că reeducarea a provocat aceste elemente citez :

1. BESCHIA TIBERIU, STANESCU ANTON, DABIJA şi alţii spun că ei şi-au făcut demascarea pentru a putea rămâne mai departe legionari, ei sunt elemente slabe ideologice, care neînţelegând scopul reeducării se demască uşor, de altfel acest lucru e şi necesar, fiindcă trecerea tuturo legionarilor la reeducare ar fi părut suspectă.-

2. DUMITRESCA - student la agronomie trece prin demascare - nu-şi demască sau îşi demască insuficient frate le care nu e arestat. Odată ajuns afară nu-i pomeneşte nimic de reeducare, îl lasă să activeze mai departe, îi atrage atenţia doar să fie mai prudent. Fratele său activează, intră în puşcărie şi aici devine un ferment propagandist al ideologiei legionare, face o adevărată organizaţie în camera 8 Jilava, creiază simpatie pentru mişcarea le

83

gionară şi face chiar pregătire, mişcarea legionară prin această formă luptă.-

3. ANDRUESCU - unul din elementele care ţine de lotul Teleorman vine la Jilava. Toţi legionarii demascaţi de el nu înjură mişcarea legionară, nu se leapădă de ea ; îl acuză doar pe ANDRUESCU dar îl şi acuză. Aceste elemente luate din producţie vin aici şi li se redeschide pofta vieţii legionare mai intense, a ideologiei, caută să afle, discută, îşi clădesc de acum un viitor pe tema suferinţelor ANDRUESCU pus în faţa masei legionare spune (nu atacă mişcarea legionară vehement) nu sunt nici cu ăştia, nici cu legionarii, mâine îmi voi trage un glonţ în cap. Pe dealtă parte la Securitatea din Rahova circulă svonul că ANDRUESCU şi-a justificat atitudinea prin vorbele " legionarii să vină în puşcărie să-şi facă şcoala " (o spune ANDRONESCU DEMOSTENE la Jilava).-

Că această acţiune a fost o luptă, a dovedit-o simbolul reeducării NUTI PATRASCANU când e dărâmat fixând în acest fel şi mai temeinic calea de acţiune, a dovedit-o moartea lui BOGDANOVICI, mort fiindcă n'a ştiut să găsească forma cea mai desăvârşită de luptă şi a putut lăsa să se întrevadă adevăratul ei scop şi o dovedesc apoi şi rezultatele obţinute practic de acest proces de aşa zisă reeducare.-

Aceastăluptă, această acţiune desigur că nu poate fi lăsată să evalueze oricum ; ea trebuia să găsească metoda cea mai perfectă şi odată principiul ei de bază sintetizat ea trebuia supusă experienţei pentru a ţine seamă de realităţile în care ea acţionează, pentru a i se aduce retuşările necesare.-

Aşa se face că la Piteşti în camera 1 a secţiei corecţie în cursul lunei Noembrie 1949 se face o experienţă pregătitoare de perfecţionare. Această experienţă venea să se acomodeze pe atmosfera care se desvoltase în Piteşti până la sosirea lotului dela Suceava, atmosferă de intensă viaţă, educaţie şi organizare legionară şi care în nici un caz nu ar fi putut face regimul să-şi explice trecerea de aici la reeducarea gen Suceava, n'ar fi fost nici o expli-

84

caţie, nu erau condiţii. In această cameră TURCANU EUGEN iniţiază un ceva al reeducării gen Suceava şi sub pretextul acţiunii de sabotare din partea vechilor elemente se ajunge la bătaie şi deci la descoperirea activităţii interioare din penitenciar. De sigur, procesul trebuia să meargă dela simplu la complex, pentru a părea natural, în evoluţie.

Aşa se face că în luna Decembrie 1949 când intră a doua serie, lucrurile sunt perfect aranjate, oamenii ştiu cum vor acţiona, se pune întâi problema simplă a reeducării, după cea a reeducării prin demascare, NUTI PATRASCANU e asaltat în această perioadă, urmează aranjamentul bătăii, se acţionează asupra mea, NUTI PATRASCANU din nou e în rezervă şi în momentul culminant al acţiunii NUTI PATRASCANU demască, trece el însuşi la acţiune şi se creiază cazul revoluţionar NUTI PATRASCANU care va porni alături de TURCANU EUGEN la acţiune. Lucrurile aveau tot aspectul unei revoluţii normale şi fatale către această metodă, cea mai perfectă de luptă, aşa zisă contra legionarilor. De altfel însuşi LEVINSCHI MIHAI când vorbeşte de problema reeducării, spune că are el laboratorul său în care se ştie şi se vede precis tacticele şi metodele pe care legionarii le adoptă faţă de această problemă. De altfel un deţinut care intrase în demascare cu fraţii PETRESCU la Gherla, îmi povesteşte cazul unei asemenea experienţe, cu punerea problemei reeducării, cu căderi din partea unora care manifestaseră până atunci ca legionari, cu o evoluţie treptată până ce se ajunge în cele din urmă tot la bătaie pentru demascare.-

Din problema tacticei legionare se desprind următoarele aspecte :

De îndată cu sosirea primului lot de studenţi la penitenciarul Piteşti, grupul legionar îşi continuă activitatea legionară potrivit vechei metode de lucru legionare, metodă care fusese iniţiată şi desvoltată încă din penitenciarul Jilava.-

Venind la Piteşti se află de noua tactică adoptată de mişcarea legionară în penitenciarul Suceava, unde

85

prin acţiunea condusă de BOGDANOVICI, se caută o metodă care să dea posibilitate elementelor legionare să iasă din puşcărie, lăsând regimului impresia că elementele legionare s'au desprins organizatoric şi ideologic de mişcarea legionară. Această metodă de luptă adoptată încă în penitenciarul Suceava, a reprezentat o metodă imperfectă întrucât ea lăsa deschisă posibilitatea dea se vedea intenţia mişcării legionare, întrucât nu exista nici un element care să poată justifica trecerea elementelor legionare către noile idei marxiste şi se descoperea în acest fel adevărata intenţie a mişcării legionare de aşi continua activitatea.-

Intrucât vechea metodă de luptă nu dăduse şi nu putea da rezultate, date fiind noile condiţii, nici cea de a doua formă dela Suceava neavând posibilitatea de acţiune fiind descoperit adevăratul ei substrat, pentru a treia oară se încearcă găsirea metodei celei mai perfecte, care pe deoparte să dea aparent aspectul unei desprinderi organizatorice şi ideologice a masei legionare de mişcarea legionară, dar în acelaş timp să creieze şi platforma nouă de luptă, prin care mişcarea legionară să-şi poată desvolta obiectul luptei ei ideologice, lupta împotriva comunismului.-

In sensul acestei noi metode tactice de luptă trebue privită acţiunea lui TURCANU EUGEN care cunoscând ambele metode iniţiate de mişcarea legionară la Jilava - Piteşti şi Suceava şi văzuse proastele rezultate obţinute, vine la penitenciarul Piteşti şi creiază această a treia formă de luptă a mişcării legionare, acomodând-o noii situaţii politice.-

In penitenciarul Piteşti unde vârfurile mişcării legionare OPRIŞAN CONSTANTIN, DRAGOS HOINIC, MARTINUS ALEXANDRU, ION GHEORGHIU, POPESCU TRAIAN, DAN DUMITRESCU, VOINEA OCTAVIAN stau alături de acţiune, se pregăteşte şi retuşează perfect acest nóu organism de luptă al mişcării legionare, organism căruia i se creiază cadrele de luptă ce aveau în viitorul apropiat sau îndepărtat să acţioneze în ad postul pretinsei reeducări.-

Asa se întâmplă cu primul lot de studenţi legi-

86

onari, care plecaţi dela Piteşti la Gherla, la scurt timp după sosirea lor în penitenciar, trec la acţiune, la luptă legionară mascată. Tin să menţionez că la penitenciarul Gherla în camera de rezervă a infirmeriei dela etajul I a fost băgat VOINEA OCTAVIAN sub pretextul unei boli grave, i se făcea tratament însă în realitate el avea doar lomago şi primea regimul de supraalimentaţie al unui tuberculus şi care primea repetatele vizite ale lui TURCU CONSTANTIN omul de legătură al lui TURCANU EUGEN.-

Deasemeni procesul reeducării cunoaşte aspectul de ridicări şi căderi pe iodine ale elementelor participante la reeducare, mecanism prin care se lăsa şi impresia unor procese în continuă evoluţie şi transformare, deci ei unui proces natural ce evoluiază fără forme fixe el neîncând în realitate însă să creieze decât noi cadre de luptă şi în unele situaţii chiar simboluri pentru participanţii la reeducare (cazul NUTI PATRASCANU).

Deasemeni menţionez că mişcarea legionară, încă din primele ei manifestări, pune problema muncitorească cu ocazia grevelor dela depoul Nicolina şi ea încearcă prin acest fel să cimenteze legătura între organismul dinamic al mişcării legionare - intelectualitatea şi muncitorimea. In sensul acestei cimentări mişcarea legionară vine chiar şi creiază o organizaţie muncitorească în cadrul mişcării legionare, C.M.L.-ul (corpul muncitoresc legionar) care în majoritatea timpului e condus de intelectuali sau diriţjat.-

Intrucât în societatea capitalistă problema centrală a muncitorului este exploatarea şi el încearcă prin diferite metode să o rezolve, indiferent de numele celui care îl exploatează, mişcarea legionară vine şi fixează o noţiune superioară - neamul - căruia toţi trebue să-i subordonăm interesele noastre, deci şi muncitorul.-

Trecându-se la forma de organizare a democraţiei populare, problema exploatării muncitoreşti fiind rezolvată deci şi interesele sale, muncitorului i se arată că în mod aparent exploatarea a încetat întrucât de astă dată deşi a dispărut vechiul capitalist, astăzi totuşi este realizată o exploatare şi mai sângeroasă, exploatarea neamului, explo-

86

onari, care plecaţi dela Piteşti la Gherla, la scurt timp după sosirea lor în penitenciar, trec la acţiune, la luptă legionară mascată. Tin să menţionez că la penitenciarul Gherla în camera de rezervă a infirmeriei dela etajul I a fost băgat VOINEA OCTAVIAN sub pretextul unei boli grave, i se făcea tratament însă în realitate el avea doar lomago şi primea regimul de supraalimentaţie al unui tuberculos şi care primea repetatele vizite ale lui TURCU CONSTANTIN omul de legătură al lui TURCANU EUGEN.-

Deasemeni procesul reeducării cunoaşte aspectul de ridicări şi căderi pe iodice ale elementelor participante la reeducare, mecanism prin care se lăsa şi impresia unor procese în continuă evoluţie şi transformare, deci ai unui proces natural ce evoluiază fără forme fixe el neîncând în realitate însă să creieze decât noi cadre de luptă şi în unele situaţii chiar simboluri pentru participanţii la reeducare (cazul NUTI PATRASCANU).

Deasemeni menţionez că mişcarea legionară, încă din primele ei manifestări, pune problema muncitorească cu ocazia grevelor dela depoul Nicolina şi ea încearcă prin acest fel să cimenteze legătura între organismul dinamic al mişcării legionare - intelectualitatea şi muncitorimea. In sensul acestei cimentări mişcarea legionară vine chiar şi creiază o organizaţie muncitorească în cadrul mişcării legionare, C.M.L.-ul (corpul muncitoresc legionar) care în majoritatea timpului e condus de intelectuali sau dirijat.-

Intrucât în societatea capitalistă problema centrală a muncitorului este exploatarea şi el încearcă prin diferite metode să o rezolve, indiferent de numele celui care îl exploatează, mişcarea legionară vine şi fixează o noţiune superioară - neamul - căruia toţi trebue să-i subordonăm interesele noastre, deci şi muncitorul.-

Trecându-se la forma de organizare a democraţiei populare, problema exploatării muncitoreşti fiind rezolvată deci şi interesele sale, muncitorului i se arată că în mod aparent exploatarea a încetat întrucât de astă dată deşi a dispărut vechiul capitalist, astăzi totuşi este realizată o exploatare şi mai sângeroasă, exploatarea neamului, explo-

87

tarea pe care de data aceasta o face o ţară U.R.S.S. care sub masca comunismului face cea mai mare exploatare a imperialismului pan slav.-

In această fază, muncitorului i se demonstrează că azi - mai mult ca oricând - problema muncitorească e o problemă cu adevărat şi trebue să lupte pentru ea în sensul ideologiei legionare.

In sensul celor de mai sus este pusă şi problema organizării muncitorimei legionare din penitenciarul Gherla când din ordinul lui TURCANU EUGEN, în colaborare cu POPA ALEXANDRU se trece la reorganizarea legionarilor muncitori din penitenciar, sub pretextul că această măsură este utilă în interesul viitoarei probleme a reeducării.-

Muncitorului legionar, mai slab pregătit ideologic legionar şi care prin poziţia sa de clasă ar fi putut fi pierdut pentru mişcarea legionară, odată procesul reeducării început, acţiunea de organizare nu are alt scop decât să realizeze în prealabil o unitate organizatorică şi ideologică, o educaţie în spiritul ideologiei legionare o fixare a obiectivului de luptă a mişcării legionare, toate elemente care făceau dacă nu imposibilă pierderea elementelor muncitoresti legionare, cel puţin crearea de probleme frână care să întârzie procesul de restructurare până în momentul când regimul actual avea să fie dărâmat.-

După sosirea celui de al doilea lot de studenţi dela Piteşti din cursul lunei August - Septembrie 1951 la Gherla, după scoaterea primelor elemente studenţeşti la muncă, se observă o stare de agitaţie, se întâlnesc vechi prieteni sau cunoştinţe, se fac legături şi oamenii află de figurile legionare, de funcţiile noilor veniţi.-

In echipa sanitară sunt introduşi, la punctul sanitar dela ateliere, de noapte POP CORNEL, prosspăt sosit şi TURCU CONSTANTIN, elemente venite cu TURCANU EUGEN odată. Nu după mult timp subsemnatul făcând serviciul pe caldarul penitenciarului, stau de vorbă cu ARDELEANU ION legionar care îmi spune de proiectul său de organizare a legionarilor în penitenciarul Gherla în care scop a vorbit şi cu POP CORNEL căruia i-a spus că să vorbească şi cu mine

88

In acelaş timp indică şi alte elemente care sunt hotărîte să intre în acţiune. Încă dela venirea acestui lot, POPA ALEXANDRU îmi străsese atenţia să nu-mi descoper munca informativă faţă de nici un student, nici chiar faţă de TURCANU EUGEN şi de aceia că merg şi-i semnalez imediat cele aflate dela ARDELEANU ION. El îmi spune să urmăresc această acţiune să nu mă descopăr faţă de POP CORNEL, să pozez în legionar, nu în reeducat şi-i cer să-mi permită să intru în ateliere, de noapte sau de zi, după necesitate pentru a putea vedea mai bine situaţia. Eu mă duc şi stau de vorbă şi cu REZIM ION - legionar - care consultat în această privinţă, spusese lui POP CORNEL vă aştaptă şi opinia mea cu PATRASCU GHEORGHE care deasemenea vorbise cu POP CORNEL, cât şi cu celelalte elemente şi-i semnalez rezultatele lui POPA ALEXANDRU.-

Această organizaţie se făcea., vechile elemente din Gherla care mă cunoşteau, aşteptau şi dela mine iniţiativa şi atunci într-o zi în camera 98 POPA ALEXANDRU mă chiamă de faţă fiind şi POP CORNEL şi TURCANU EUGEN şi acesta din urmă îmi spune că a aranjat cu POPA ALEXANDRU şi că e de acord ca în problema organizării legionarilor din penitenciar să colaboreze şi acest lucru trebue să-l fac şi eu şi cu POP CORNEL (acesta chiar spune, dacă vor organizare, să-i organizăm). Din acel moment eu merg în repetate rânduri la ateliere pentru a putea sta personal de vorbă cu fiecare din şefii acestor acţiuni JOSAN LIVIU, MARASESCU TOMA, PATRASCU GHEORGHE, LUCA NICOLAE, GAT ARSENIE, ANDREIANU GHEORGHE, RUSU VASILE, ARDELEANU ION şi în prima faţă se cere să se meargă cât mai în profunzime cu această organizare, pentru a se vedea şi cunoaşte toate elementele care se vor prinde în această organizare. Se spunea că acest lucru e întrucât avea să fie un element de constrângere în viitoarea problemă a reducării. Mi se cere cu acest prilej de către POPA ALEXANDRU, după câtva timp de activitate în acest domeniu, să fac o dare de seamă asupra acestei probleme în care să arăt cum văd şi ce trebuie făcut în această problemă în prezent şi în viitor. Eu arăt că această organizare e utilă fiindcă prin cuplarea unui

89

student şi a unui muncitor se va face posibilă ducerea unei munci de informare cât mai profunde, arăt că se va ajunge în viitor la crearea unei vieţi legionare, vor cere pregătire, elementele studenţeşti fiind ridicate ideologic (lucru care s'a şi produs) şi spun că în viitor pentru distrugerea acestei unităţi, să nu se apeleze la trădarea cuiva acest lucru având să-i întărîte dar să nu-i schimbe, ci dimpotrivă iar căderea studenţilor să nu se facă în bloc pentru a nu vedea în acest lucru un simbol de urmat.-

In această primă fază, elementele muncitoreşti sunt împinse să se organizeze spunându-li-se că studenţii sunt deja organizaţi, că organizaţiile se vor contopi la momentul potrivit şi deabia atunci va începe şi pregătirea, educaţia. Îi cer formarea unui comandament din care să fac parte eu şi POP CORNEL însă sunt sfătuiţi şi acest comandament studenţesc există, noi avem legătură cu el şi ei trebue să-şi facă unul.-

In tot acest timp, subsemnatul, fie prin note informative, fie prin discuţii personale cer sfatul şi sugestiile lui POPA ALEXANDRU. Intr'un rând chiar îi cer să se creeze chiar o problemă şi o tabără mironovistă pentru a diminua unitatea, deci forţa acestui organism, însă POPA ALEXANDRU spune să lucrăm pe realităţi şi dacă ei nu-l cer noi să nu-l propunem.-

Se fac eforturi din partea studenţilor ca acest proces să meargă cât mai adânc, se fac legături între studenţi şi elevi, fiind pe celular mi se repartizează legăturile cu celularul şi infirmeria unde iau deasemenea naştere nuclee organizate. Pe acest fir, toate veştile, informaţiile, trec din legionar în legionar.-

La un moment dat RUSU VASILE îmi spune că el a primit acest ordin dela OPRISAN CONSTANTIN. Semnalez acest lucru şi imediat se stă de vorbă cu el şi se arată greşala făcută şi se demonstrează că în fond nici nu-i adevărat.

Nefiind prea agreiat de ceilalţi din comandament RUSU VASILE primeşte legătură cu DAN DUMITRESCU care devine omul din comandament ce-l conduce.-

90

La un moment dat PETRESCU TITI muncitor care află de această problemă, are convorbiri cu mine şi cu POP CORNEL, însă pe deoparte care ca acest lucru să se facă cu prudenţă, e periculos. Se discută cu el mai intens şi propune crearea unui serviciu de informaţii perfect în penitenciar. Fiind însă un element socotit informator de ceilalţi legionari şi cum el dorea să participe la organizare şi devine insistent, se semnalează acest lucru şi în cele din urmă atât el cât şi fratele său sunt băgaţi la izolare.-

La un moment dat se sugerează ideia de a se organiza şi nelegionarii, ţărăniştii, şi POP CORNEL duce tratative pentru acest lucru.-

In acest timp sunt cercetaţi asupra felului în care trebue dusă activitatea, se cercetează şefii, se fac comemorări de 8 Noembrie şi 30 Noembrie şi se hotărăşte ca de 10 Decembrie să se facă unirea corpului studenţesc cu cel muncitoresc, ca un simbol de luptă, ei cerând să se creeze un cerc de studii studenţesc care să iniţieze aceste probleme ideologice legionare şi care apoi să fie desvoltate pe cuiburi de către studenţi.-

La un moment dat PATRASCU GHEORGHE propune că dată fiind acţiunea reeducaţilor în ateliere, să se ia o acţiune prin bătaie asupra tuturor reeducaţilor din ateliere.

Ni se spune că această propunere a lui să o facem să fie difuzată şi celorlalţi şefi ca să se vadă atitudinea.-

Fiind considerat că şef al grupului Gherla vech POPA ALEXANDRU îmi dă câteva elemente de manevră, BOGOS CONSTANTIN, ZBRANCA OCTAVIAN, GORGOZ GHEORGHE, MIRCEA DOROFTEI, UNGUREANU DUMITRU pe care-i recomand şefilor, arătându-le că grupul vechi legionar din Gherla a înţeles să acţioneze mult mai abil. El a creiat subversiv o organizaţie foarte strânsă, verificată, a ocupat poziţiile cheie şi prin ele dirijează întreaga viaţă a penitenciarului, ceiace îi mulţumeşte.-

Intr'un rând am consultat pe POPA ALEXANDRU în privinţa lui CONDRATI - muncitor legionar dela Malaxa şi s

91

şi al lui DINU GHEORGHE muncitor legionar (considerat informator de unii) dar POPA ALEXANDRU mi-a spus că-i pot utiliza fiind nişte semnări.-

După plecarea lui POPA ALEXANDRU acest organism mai continuă să existe însă se produce trădarea (aşa zisă de ei) a lui JUBERIANU CONSTANTIN care făcea parte din organizaţie şi despre care ei ştiau că cunoaşte tot secretul organizaţiei. A fost un moment de panică însă legionarii au hotărît continuarea activităţii de data asta dela om la om, legături strânse, scurte şi aplicarea legii tăcerii pentru a limita deşrămarea.

La o viitoare anchetă, consemnul era negare.-

Intre timp se pune prin penitenciar problema reeducării, se adie de semnarea unui angajament de muncă, de o cerere de muncă.-

Sunt opinii ca a lui RUSU VASILE, MAROLA DUMITRU ISOFACHESCU VICTOR, că nu trebue semnat, că e un act prin care regimul, în ajunul de prăbuşire vrea să-şi justifice exploatarea pe care a făcut-o şi munca forţată cu nişte deţinuţi politici.-

Cu toate acestea, până la urmă toţi legionarii sunt de acord că trebue primit acest lucru, nu ne angajează cu nimic, pot surveni măsuri grave, bătăi, anchete, oamnii vor fi lipsiţi de hrană, aşa că e mai bine să primească.-

In acest timp se simte tot mai puternic atmosfera de ură, de calomnie (slugi ale regimului) cu care sunt numiţi reeducaţii, mai ales după ce problema reeducării se pune în mod public. Ulterior acest organism nu dispare există doar panica, există doar ura împotriva reeducaţilor, cu atât mai mult cu cât încep să cadă zilnic elemente studenţeşti în reeducare, felul în care cad fiind pentru toţi o invitaţie la oportunism şi chiar o frână.-

In acest timp fiind plecat POPA ALEXANDRU, fiind lustă orice legătură între studenţi şi mine, sunt în câteva rânduri solicitat de BOGOS CONSTANTIN şi LEWINSCHI MIHAI să colaborez cu ei în problema rezolvării procesului început însă în urma consultării domnului slt. AVADANEI îi refuz.

In această problemă a organizării legionarilor muncitori din penitenciarul Gherla trebue menţionat şi a-

92

devăratul aspect al problemei, adevăratul scop.-

Este ştiut că în penitenciarul Piteşti procesul reeducării ridicase cadre de luptă pentru mişcarea legionară iar sub masca reeducării, mişcarea legionară îşi crea o nouă platformă, de pe care putea să-şi continue lupta împotriva comunismului, sub toate formele posibile adecvate posibilităţilor şi realităţilor.-

In cadrul acestei xxecţiuni, dacă organizarea legionarilor şi pregătirea ideologică legionară fusese părăsită de ea, metodă de luptă în penitenciarul Piteşti, în penitenciarul Gherla ea putea realiza sub masca pretinsei reeducări, fiindcă această organizare putea să păstreze vie unitatea de luptă ideologică şi organizatorică a mişcării legionare, unitate care se ştia că este tocmai forţa mişcării legionare, o supunere totală ideologiei legionare făcea imposibilă pierderea elementelor legionare, cu atât mai mult cu cât de această dată problema era şi mai dificilă întrucât pierderea elementelor muncitoreşti legionare era mult mai uşor posibilă, dat fiind mai slaba lor pregătire ideologică legionară cât şi apartenenţa lor de clasă.-

In acest scop masa de studenţi aşa zişi reeducaţi, conştienţi de această posibilitate şi de rolul lor conducător în acţiune, mişcarea legionară încă din trecut creînd un organism al corpului muncitoresc legionar, dirijat şi condus de elemente intelectuale, vine şi în penitenciarul Gherla să creieze o problemă frână prin care să se împiedice aceste căderi ale elementelor muncitoreşti.-

Se porneşte această organizare, se munceşte ca ea să devină puternică, se creiază o forţă vie de luptă, înarmând-o din nou cu elemente de ideologie legionară, i se canalizează un scop precis, lupta împotriva comunismului pentru ca în acest fel înarmată, ea să fie scutită de căderea, lăsându-i în acelaş timp posibilitatea să înţeleagă mai devreme sau mai târziu, semnificaţia participării totuşi la reeducare a elementelor studenţeşti, care întotdeauna au dat forma şi metoda de luptă, pregătindu-le în acest fel pentru a-şi putea şi ele însuşi noua formă de

93

acţiune a mişcării legionare, având grije în acelaş timp ca felul în care această problemă a reeducării avea să decurgă, ca reeducarea să fie compromisă prin însuşi efectul de oportunism pe care-l deschidea.- Adică se înarmau ideologic elementele muncitoreşti legionare, iar pe dealtă parte aveau grijă ca să ferească elementele legionare să nu cadă sub influenţa ideologiei progresiste, care în fond ar fi însemnat să devină oportunist.-

ss POPESCU C ARISTOTEL

4-IV 1913.

C.N.S.A.S.

94

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul POPESCU ARISTOTEL n scut în anul 1923 ziua 23 luna Noembrie în oraşul Bucureşti fiul lui Constantin şi Dumitra, de profesie stud nt medicină, ultimul domiciliu în Bucureşti str. Eroului Nr.9 21 apr. 98

INTREBARE

Arată anchetei în continuare activitatea legionară pe care ai depus-o în penitenciarele pe unde ai fost până în prezent..

RASPUNS

In perioada din Martie 1949 până la 8 Iunie 1949 a existat o preocupare din partea legionarilor din penitenciarul Piteşti de a studia marxismul, deoarece era nevoie ca elementele legionare din închisoare să se documenteze cu ideologia marxistă, pentru a şti să o combată în orice ocazie va fi pus legionarul. In acest sens s'a organizat de către vârfurile legionare, ca fiecare legionar să procure cărţi marxiste cum este cazul lui BLAGA TRAIAN, BESCHIA TIBERIU, CIKERSCHI VICTOR şi al ii. Pe lângă faptul că legionarii trebuiau să scrie acasă pentru a li se trimite cărţi marxiste, s'a mai folosit şi de administraţie care a dat cărţi marxiste la cererea deţinuţilor legionari, directiva era dată tuturor deţinuţilor legionari să ceară cărţi marxiste domnului director al penitenciarului şi în cursul lunei Februarie 1949 dl. director al penitenciarului când a venit în inspecţie, toţi legionarii din camera Nr.1 şi secţia corecţie au avut cărţi marxiste pe care dl. director ni

95

le-a pus la dispoziţie.

Aceste cărţi marxiste erau citite de legionari şi se făceau comentarii asupra diferitelor probleme cu scopul de a combate marxismul şi de a fixa punctul de vedere legionar.

In acest scop s'a studiat Problemele leninismului Istoria P.C.U.S., Viaţa lui Lenin , Plehanov (rolul personalităţilor în istorie) Problema colhozurilor, Sub cele trei dictaturi de Lucreţiu Pătrăşcanu şi alte cărţi.-

Pentru a se atinge scopul propus de mişcarea legionară, se ţineau referate care combăteau marxismul, ni se arăta punctul de vedere legionar. Aceste referate erau ţinute de subsemnatul, PATRAŞCANU NUTI, POP VALERIU, GHITULESCU ION.

Dacă în închisoare s'a pus problema de a studia marxismul, era nevoie ca deţinutul legionar după ce a ispăşit pedeapsa respectivă va eşi din închisoare şi afară să poată să ocupe funcţii de răspundere în orice domeniu de activitate şi de aici să continue să ducă viaţă legionară, având această acoperire a pretinsei schimbări de mentalitate şi a însuşirii punctului de vedere marxist. Aceasta se discuta în mod foarte frecvent între legionari deoarece se punea problema ca elementele legionare din închisori se pot conserva şi odată eşit afară să se poată strecura în aparatul de stat. In acest sens citez cazul lui IONESCU VASILE legionar şi după ce a terminat pedeapsa a fost angajat ca inginer la canal. Au mai eşit şi BRANESCU TEODOR, CHITULESCU LUCA, POP SEVER şi BARBU GH care a fost medic şi după ce a eşit din închisoare s'a angajat ca medic şi a fost repartizat la circ- medicală din Câmpulung şi după ce a fost angajat a dus o activitate intensă legionară contra P.M.R. şi contra statului R.P.R. şi a fost din nou arestat.-

Studierea marxismului în închisoare la Piteşti de către legionari mai avea ca scop să lovească în operele marxismului din punct de vedere ideologiv, arătând legionarilor că comunismul nu are o ideologie, în felul acesta se urmărea să compromită operele marxismului.-

Pentru a educa pe legionari, se documentau aceste probleme în felul următor : Având în camera Nr.1 Manifestul Partidului Comunist, arătam deţinuţilor legionari atât de către

96

subsemnatul cât şi de către PATRASCANU NUTI şi alţii că : Marxismul este opera iudaismului şi în acest sens combăteam Manifestul Partidului Comunist, arătând că acesta a fost creiat de un evreu Karl Marx, care a fost determinat să lanseze acest manifest în urma congresului evreilor care a avut loc în acest sens. Totodată se ataca proprietatea socialistă şi alte probleme.-

Legionarii educaţi în sensul arătat mai sus, în momentul eşirii lor din penitenciar, se puteau uşor strecura în cercuri marxiste de unde puteau să lovească în ideologia marxistă iar pe dealtă parte în cercurile reacţionare puteau să-şi desfăşoare activitatea lor duşmănoasă faţă de actualul regim.-

In această perioadă se ridică problema "reeducării de către legionarul PAUL DUMITRESCU (înainte fost P.N.T.) In acest sens am trimis lui OPRISAN CONSTANTIN un bilet prin plantoanele PAUL IONESCU şi NECSULESCU IOAN, în care subsemnatul şi PATRASCANU NUTI ceream deslegarea din partea lui OPRISAN C-TIN CUM Să procedăm faţă de problema care se punea de către PAUL DUMITRESCU, la care OPRISAN CONSTANTIN nu a dat nici un răspuns iar subsemnatul şi cu PATRASCANU NUTI am căzut de acord să nu începem această aşa zisă reeducare, deoarece nu aveam suficientă încredere în PAUL DUMITRESCU deoarece acesta nu ar fi putut să acţioneze în avantajul legionarilor şi totodată pentru faptul că PAUL DUMITRESCU în trecut a fost P.N.T. şi deci nu era în acel moment oportun să se înceapă aşa zisa reeducare, astfel acţiunea lui a rămas fără nici un rezultat, deoarece pentru legionari se ridica în primul rând problema următoare care era foarte dificilă. Dacă la secţia corecţie unde erau legionarii cu condamnări mai mici se putea începe acţiunea de aşa zisă reeducare, dar nu aceiaşi situaţie era la secţia temniţă grea unde erau legionari şefi şi cu condamnări mari şi pentru care se ridica problema să fie angajaţi în această problemă şi deci nu puteau să fie salvaţi aceste elemente legionare.-

Deci această acţiune a rămas fără rezultat în special pentru faptul arătat mai sus dar în mod special nu se puteau salva elementele vârfuri legionare.-

97

Această activitate legionară dusă în penitenciarul Piteşti, a fost coordonată de către PATRASCANU NUTI, subsemnatul (POPESCU ARISTOTEL), PAUL IONESCU, SOROIU GHEORGHE şi TACU AUREL.-

La data de 18 Aprilie 1949 soseşte un lot de 5 deţinuţi legionari dela penitenciarul Suceava şi anume TURCANU EUGEN, LULU GHEBAC, ONISOR CONSTANTIN, ISTRATE şi NEGURA C-TIN Imediat după sosirea acestora în penitenciarul Piteşti li se trimite de către subsemnatul şi PATRASCANU NUTI ajutorul legionar colectat din cadrul camerei, pecare aceştia l-au primit prin legionarii TACU AUREL şi SOROIU GHEORGHE. Acest ajutor legionar le-a fost dat până la data de 8 Iunie 1949 când a fost suprimat, deoarece au fost date ordine stricte pe întreaga ţară ca deţinuţii să nu mai primească pachete, etc. Astfel că nici noi nu am mai

C.N.S.A.

20 apr 48

98

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul POPESCU ARISTOTEL născut în anul 1923 ziua 23 luna Noembrie în oraşul Bucureşti, fiul lui CONSTANTIN şi DUMITRA, de profesie student medicină, ultimul domiciliu în Bucureşti str Eroului Nr.9 20 apr

INTREBARE

Arată anchetei în continuare activitatea legionară pe care ai depus-o în penitenciarele pe unde ai fost până în prezent ?

RASPUNS

La 12 Iulie 1948 am fost arestat şi depus la interne pentru a fi cercetat în legătură cu activitatea legionară pe care am depus-o în cadrul facultăţii de medicină. In celula în care am fost eu, activitatea legionară se rezuma la discuţii cu caracter legionar asupra trecutului, prezentului şi a viitorului mişcării legionare şi totodată mă pregăteam din punct de vedere ideologic legionar. Aceste discuţii le-am purtat cu ANDREI IONESCU comandant legionar din Bucureşti, PATRASCU VASILE, RADU DUMITRU care era în serviciul de informaţii al mişcării legionare, VERNESCU student la politehnică arestat în legătură cu grupul de armament, ION UNGUREANU, student legionar în grupul legionar dela Ministerul Agriculturii.-

După ce am fost anchetat în ziua de 11 Septembrie 1948 am fost trimis la penitenciarul Jilava la celula Nr.8

unde am continuat viaţa legionară împreună cu POPA 99
VALERIU, IONESCU ANDREI, ALEXANDRU CONSTANT, CAZACU ION, BALAN GHEORGHE, MANESCU TIBERIU, CRACEA ION. Activitatea legionară în această cameră consta într'o pregătire ideologică legionară pe care o făcea ALEXANDRU CONSTANT şi ANDREI IONESCU Deasemeni se ţineau şedinţe legionare, activitatea de recrutar de noi legionari dintre elementele nelegionare indiferent de poziţia lor politică, activitate de informare asupra evenimentelor politice externe, asupra acţiunilor care se duc în ţară şi asupra persoanelor cu funcţii de răspundere din cadrul M.A.I. Se ducea informare asupra cunoaşterii anchetatorilor, cum îi cheamă şi asupra felului cum s'au comportat în anchetă.-

Deasemeni se ducea informare asupra persoanelor care erau în penitenciar, asupra poziţiei lor faţă de regim, activitatea politică pe care au desfăşurat-o.-

Am menţinut în permanenţă legătură cu legionarii din grupul legionar al facultăţii de medicină pe care-l condusesem, în felul acesta mă informam zilnic despre evenimentele politice interne şi externe, despre arestări de legionari, despre activitatea desfăşurată de legionari în celelalte celule, era organizat ajutorul legionar pe celular în cadrul căruia am primit şi am dat bani, ţigări şi îmbrăcăminte la ceilalţi legionari.-

Am participat la comemorarea legionară din 13 Septembrie şi 30 Noembrie care fusese iniţiată de ALEXANDRU CONSTANT şi ANDREI IONESCU care s'a făcut prin ţinerea de rugăciuni legionare în dimineaţa zilelor respective.-

Am fost însărcinat de către ALEXANDRU CONSTANT ca împreună cu DOPA VALERIU să păstrăm legătura cu RAVARU RADU care ducea acţiune de desinformare a fostului maior CUCULESCU care pornise reeducarea şi era cunoscut ca omul administraţiei

Odată cu plecarea subsemnatului dela penitenciarul Jilava la penitenciarul Piteşti, PATRASCANU NUTI primeşte din partea lui VICA NEGULESCU comandant legionar şi secretar al mişcării legionare, directiva ca legionarii să participe la problema reeducării şi să se păstreze unitatea legionară.-

După ce am ajuns la penitenciarul Piteşti s'a trecut la organizarea legionarilor din secţia corecţie, cât şi

la continuarea pregătirii ideologice legionare şi a unei vieţi legionare. Această activitate era condusă de către subsemnatul şi PATRASCANU NUTI în secţia corecţie, păstrând legătură cu elementele legionare dela temniţă grea şi muncă silnică ca : OPRISAN CONSTANTIN, VOINEA OCTAVIAN, DRAHOS MOZI HOINIC, ANDREI DECEBAL, POPESCU TRAIAN MACA, ION GHEORGHIU ppin intermediul lui IONESCU PAUL, TRIFU ALEXANDRU, DRAGOMIR ALEXANDRU, NECSULESCU ION. Vârfurile legionare dela temniţă grea şi muncă silnică dădeau directive ca să se păstreze unitatea legionară printr'o viaţă legionară organizată şi pregătirea ideologică cât şi conservarea elementelor legionare mai slab pregătite ideologic.

Deasemeni se făcea zilnic o informare precisă a evenimentelor din penitenciar, din ţară cât şi din străinătate şi transmiterea lor prin intermediul plantoanelor şi al alfabetului mut, cu scopul de a se menţine moralul legionarilor.-

In secţia corecţie informarea legionară era condusă de subsemnatul, PATRASCANU NUTI, BLAGA TRAIAN, SOROIU GHEORGHE, POPA VALERIU, PERSINARU CONSTANTIN, PAUL IONESCU iar informaţiile culese erau transmise elementelor legionare dela temniţă grea şi muncă silnică iar în cadrul camerei Nr.1 din secţia corecţie se făcea totalizarea informaţiilor se făcea de către subsemnatul şi PATRASCANU NUTI iar după aceia le prezentam în cadrul camerei în mod organizat.-

Deasemeni se ducea o activitate de recrutare a elementelor nelegionare pentru a fi încadrate în cadrul mişcări legionare cât şi o acţiune de unificare în viitor a tineretul lui legionar cu tineretul ţărănist.-

Am mai dus o activitate de pregătire ideologică a legionarilor din cadrul camerei Nr.1 prin discuţii asupra figurilor legionare şi acţiunilor legionare din trecut şi din prezent, prin orientarea asupra măsurilor de viitor pe care mişcarea legionară le va lua în momentul luării conducerii politice la noi în ţară.-

Deasemeni am menţinut legături permanente cu elementele din depozitul S.S.I. ca ROMNICEANU, IONEL MOCIORNITA ARITIA TATARASCU, cărora le transmiteam şi dela care primeam

101

toate informaţiile culese.

Am mai discutat împreună cu PATRASCANU NUTI posibilitatea unei evadări în massă şi măsurile care ar trebui luate pentru favorizarea acestei acţiuni în momentul declanşării unui război.-

Impreună cu PATRASCANU NUTI discut ce pentru desăvârşirea acestui plan, deţinuţii TRIFU ALEXANDRU şi PAUL IONESCU când se vor elibera să meargă la Bucureşti şi prin intermediul logodnicei lui PATRASCANU NUTI să ia legătură cu elementele legionare din afară şi să organizeze un grup de acţiune pentru eliberarea deţinuţilor din penitenciar cât şi introducerea prin pachete de buletine informative care să cuprindă informaţii politice şi instrucţiuni legionare pentru legionarii din penitenciar.-

Am mai organizat ajutorul legionar împreună cu ceilalţi legionari din secţia corecţie care compunea din alimente, ţigări şi medicamente pentru legionarii dela temniţă grea şi pentru legionarii bolnavi, în general pentru legionarii care nu primeau pachete.-

Am mai ţinut şedinţe legionare aproape în fiecare seară. Această activitate a durat până la 22 Iunie 1949.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt cele declarate în prezentul interogatoriu, semnez nesilit de nimeni.-

ANCHETAT

ss Popescu Aristotel

19.04.53

102

D E C L A R A T I E

Subsemnatul POPESCU C ARISTOTEL, condamnat 4 ani pentru activitate legionară, declar următoarele :

Incă de pe vremea de când eram în liceu în anul 1938 sunt luat de către un coleg de al meu de clasă, TICULESCU şi sunt pregătit legionar pentru a intra în "mănunchiul de prieteni legionari" cum se chema. Seful acestui mănunchiu era în acea vreme IONESCU CORNEL elev într-o clasă superioară care mai târziu va deveni în anul 1940 şeful unităţii F.D.C. dela liceul "Gh. Sincai".-

După câteva luni sunt lăsat deoparte pentru a fi din nou luat în pregătire legionară în anul 1940 în Septembrie şi apoi introdus în unitatea F.D.C. a liceului condusă la început de IONESCU CORNEL apoi de PUSCASU ROMEO după acea de PATRU GRACIUNESCU (MICESCU) de DRAGOS MORARESCU şi în perioada 1941 - 1942 subsemnatul fiind şeful unităţii F.D.C.

Ca şef de grupă era atunci MARZA HERONIM student originar din Constanţa şi ulterior un altul POPA, student la teologie.-

Acţiunile întreprinse în această perioadă au fost de activitate legionară ; s'a trecut la pregătirea în masele de elevi, pregătirea legionară care permitea recrutarea de noi membri cât şi crearea unei atmosfere favorabile mişcării legionare în liceu, apropiindu-ne în acest scop şi un profesor de latină MASALA care participă la şedinţe şi vorbeşte pentru mişcarea legionară ; s'a

creiat şi o caravană pentru ajutor, cu ocazia dărîmării clădirii Carlton la care am participat şi eu, s'au făcut marşuri în afara oraşului, am participat la garzi ce s'au făcut atât la sediul F.D.C. cât şi la sediul dela Bucureşti Noi, la"casa verde" în acelaş timp se continuă viaţa legionară în liceu eu recrutez pe IONESCU STEFAN dela mine din clasă şi în aceiaşi măsură toţi încearcă să facă recrutări în special din cadrul elementelor care aveau o poziţie bună şi influenţă asupra massei de elevi. Se pregăteşte chiar o serbare cu caracter naţionalist - legionar care nu mai are loc datorită rebeliunii din 21 Ianuarie 1941.-

In timpul acestor evenimente ne găsim cu toţii strânşi la liceu lucrând la instalarea decorurilor.Suntem vizitaţi de şeful grupului legionar POPA şi în cele din urmă sunt luaţi RADU PATRASCANU şi PATRU GHEORGHE pentru a participa la rebeliune. Sunt înarmaţi cu pistoale, se face un grup mai mare care care trebuia să pornească dela şcoală spre centru însă sunt opriţi în drum.-

Imediat după terminarea rebeliunii, primim ordin ca să anunţăm oficial că legionarii încetează orice activitate şi-şi văd de carte.

In această perioadă de dinainte de rebeliune, o parte din legionarii F.D.C iau parte la defilarea de Iaşi cu care prilej IONESCU CORNEL ucide pe TIBERIU GRIGORESCU prin împuşcare. Se organizează o înmormântare legionară.-

Elementele ce fac parte din F.D.C. în această perioadă sunt : RADU PATRASCANU, CORBU MAXIMILIAN, PATRU GHEORGHE, TADEU CRISTIAN ARSENIE, PETRE CRACIUNESCU (MICESCU), VIRGIL DIACONESCU? CONSTANTINESCU GHEORGHE, STANESCU ANTON DABIJA, MIHAILESCU MIRCEA, DRAGOS MORARESCU, DOROBANTU VASILE, ROMEO PUSCASU, IONESCU CORNEL, IONESCU STEFAN, CONSTANTINESCU EMIL, MACOVEI CONSTANTIN şi alţii cât şi 2 elemente luate în pregătire DINISCHIOTU CONSTANTIN şi VASILESCU ION¢!

Prin terminarea clasei a 8-a subsemnatul părăsesc liceul, las comanda unităţii F.D.C. lui CONSTANTINESCU EMIL cu care păstrez legături periodice fie personale

fie prin intermediul lui DINISCHIOTU CONSTANTIN sau MACOVEI CONSTANTIN.- 104

Incă înainte de părăsirea liceului, sunt deasemeni trimis de către ROMEO PUSCASU care se ocupa în această perioadă de unitățile F.D.C. muncitorești, la căminul de ucenici de pe Șerban Vodă de lângă cimitirul Belu unde iau legătură cu un ucenic spre a le fi înfrumător însă sunt obligat repede să părăsesc această muncă, fiind deja intrat în Facultatea de Medicină.-

Incă de cum intru în facultate, PETRE CRACIUNESCU (MICESCU) mă anunță că va trebui să iau legătură cu legionarii din facultate, care la acea dată erau conduși de doctorul MOISESCU care în anul 1948 era asistent doctor la Facultatea de Medicină umană, la catedra de anatomie, păstrând încă legături chiar în anul 1948 cu ANTON CIORNEI.-

Legătura la început o iau cu dr. CHIVU, student în acea vreme într'un an superior care se ocupa cu organizarea legionarilor din anul I. Cu acest prilej cunosc dela început pe ALDEA MARIN pe ANTON CIORNEI și pornim organizarea și activitatea legionară. In această perioadă anul I cuprinde următorii legionari : COJOCARU NICOLAE, RUCICULESCU GH, CISMAS CONSTANTIN, BOBE MARIN, COMANESCU GABRIEL, ROMAN PUIU ROSU LUCIAN, IONESCU ANTON, FLORICEL NICOLAE, DEMETRESCU EDROGER, TEODORESCU ALEXANDRU, ALEXANDRESCU DINU, NUTI PATRASCANU, ALDEA MARIN, POP SEVER, BRANESCU TEODOR, CHITULESCU LUCA, BUDICEANU SILVIU, MIRION STEFAN, LAZARESCU MIHAIL, CONSTANTINESCU GHEORGHE, ANTON CIORNEI- șeful acestui an și subsemnatul.-

Activitatea legionară se desfășura potrivit doctrinei legionare cu ședințe de pregătire ideologică, cântece, toate acestea desfășurându-se în cadrul căminului societății studenților în medicină din Spaliul Independenței care era în acea vreme un adevărat sediu legionar, comitetul era în întregime legionar, iar locurile în cămin și cantină fiind date întâi legionarilor, care veneau cu recomandări pe linie organizatorică. Așa se face că în acest cămin se poate duce o viață intens legionară, fără teamă,

105

şedinţele se ţin uşor, cărţile ideologice se găsesc în toate cenaclele. In perioada aceasta eu sunt numit şef de cuib, având pe BOBE MARIN, COMANESCU GABRIEL, PUIU ROMAN, IONESCU ANTON, POP SEVER, ulterior survenind diferite modificări în compoziţia cuibului, fapt ce-mi dă posibilitatea să cunosc pe toţi. Cu această ocazie aflu că activitatea legionară e dusă de toţi anii facultăţii de medicină şi cunosc ca legionari din anii superiori pe IANCU MORARU, COREU MAXIMILIAN, PAUL MINEA, MATA CONSTANTIN, MAZOLINI GALANI, MANESCU, PETRE MERCIUNESCU (MICESCU) care era şeful anului GRIGORE LAZARESCU, toţi aceştia absolvenţi ai Facultăţii de Medicină în anul 1947. Mai aflu de doctorul AUREL MARIN preşedintele societăţii că e tot legionar, fiind şeful legionarilor din anul său de următorul preşedinte dr. LAZARESCU MIRCEA acelaş lucru cât şi de toţi legionarii din comitetele căminului, care activau organizat în cadrul facultăţii.-

Acelaşi activitate legionară se continuă şi în anii următori.-

In timpul anului 1943 are loc la sediul societăţii studenţilor în medicină din Splaiul Independenţei o şedinţă în sala de festivitate la care sunt aduşi circa 50 de legionari din grupul medicină şi vine de conduce şedinţa doctorul GRIGORE ANGELESCU (GRIG) care în anul 1948 era medic radiolog la spitalul Colţea având legături cu ANTON CIAMKI încă şi în anul 1948, fiindu-i trimişi spre consultare diferiţi legionari.-

Deasemeni suntem anunţaţi că va trebui să ne prezentăm în zile hotărîte la o muncă voluntară pentru o biserică ce se construia în Barbera Vergului la capătul tramvaiului 25, preotul fiind legionar. Legionarii din tot grupul şi dela alte facultăţi participă la această muncă.-

Intrucât avuseseră loc nişte incidente în Ardealul cedat cu ocazia lui 10 Decembrie 1943, suntem anunţaţi toţi legionarii din tot centrul legionar Bucureşti că va trebui să participăm la căminul din str. Plevnei unde va fi o manifestaţie.-

Sefii legionari se opun dela început de a se

106

face o manifestaţie pe stradă de simpatie pentru Ardeal şi protest împotriva agresiunilor spunând că acest lucru nu e bine să se petreacă afară, argumentând că manifestaţia poate degenera într'o manifestaţie de antipatie faţă de nemţi ceiace ar da loc la conflicte, ştiut fiind că elementele comuniste vor profita de acest prilej.-

In particular se şi explică că ANTONESCU stătuse de vorbă cu şefii legionari şi-i anunţase că dacă va avea loc această manifestare, va aresta tot centrul legionar studenţesc. Centrul studenţesc legionar are o iniţiativă personală în legătură cu Ardealul, fiind formată o echipă de legionari şi legionare care să treacă fraudulos frontiera în Ardealul cedat cu nişte săculeţe de pământ din regat ca un simbol de înfrăţire dus legionarilor ardeleni. Din această echipă făcea parte şi DORALINA SIMION.-

In cadrul activităţii legionare ea se continuă după acelaş program cu singura deosebire că se trece la o acţiune de identificare a elementelor cu sentimente progresiste cât şi a celor cu sentimente naţionaliste şi chiar se recomandă o urmărire atentă a activităţii lor pentru a putea şi contra carată orice încercare a lor de acţiune sau chiar numai de crebere de atmosferă.-

In adevăr această muncă e repartizată alfabetic pe cap de legionar astfel că în perioada 1944 elementele cu sentimente progresiste la facultatea de medicină erau cunoscute.-

In această perioadă legionarii deasemeni caută să se sprijine reciproc în diferite acţiuni, ocupări de posturi, ocupări de comitete şi conduceri de centine şi cămine, fapt care era cunoscut şi de regim, însăşi ANTONESCU afirmând aceasta cu prilejul unei vizite făcute la societate în Spbi.-

Societatea stidenţilor avea un statut naţionalist carnetul cuprindea chiar pe el o svastică, de cămin era agăţată o svastică din becuri luminoase iar pentru a deveni membru al ei activ trebuia să fi girat de doi legionari. Ea scoate şi o revistă "Spitalul" colaborează mai multe elemente legionare, e susţinută de doctorul GAMOIU şi prof.

dr. VINTILA CIOCALTEU, ambii cu simpati legionare.- 107

In aceastã perioadã aflu şi de existenţa unei organizaţii feminine la Facultatea de Medicinã printre care se gãseau MEDREA HANUZU, DENICA GHEANU, ANA MARIA DUMITRESCU, MIOARA ATANASIU, MARIA CODREANU, NELI MATTESCU şi se întreţine legãturi şi cuele în diferite prilejuri, ajutându-se reciproc.-

Odatã cu anul 1944 se simte din ce în ce mai mult situaţia grea a rãzboiului, începe sã se vadã soarta lui şi cu acest prilej se pune problema în centrul studenţesc a atitudinei pe care va trebui sã o adopte legionarii în cazul când trupele sovietice vor pãtrunde pe teritoriul nostru. In vara anului 1944 cã deja la noi în ţarã s'a şi creiat o iniţiativã comunã a partidelor istorice şi partidului comunist, în sensul creerii unui armistiţiu şi se spune cã RADU MIRONOVICI, în numele mişcãrii legionare a luat iniţiativa de a se tipãri un manifest lansat cãtre ţarã în care sã se arate acest lucru şi sã se ceare tuturor elementelor şi grupãrilor cu caracter naţionalist ca în jurul mişcãrii legionare sã facã front pentru a contra-cara aceastã acţiune.-

Stiu cã ANTON CIOMEI, NUTI PATRASCANU, LAZARESCU MIHAI, au avut sarcina de a se ocupa cu partea tehnicã a problemei, matriţe, hârtie, etc.. Manifestul nu a mai fost scos însã.-

Aşa fiind problema însã întrucât noi şi trebuia sã mergem în luna de concentrare la Bodo lângã Lugoj, se spunea cã elementele legionare care vor sã treacã frontiera sã fie pregãtite în acest sens, se dã ca loc de întâlnire Lugojul şi se aşteaptã. Acest lucru este dat în grijã centrului legionar din Ardeal care tocmai în aceastã perioadã organizase la Danes o tabãrã pentru copiii refugiaţi, unde majoritatea erau fii de legionari, educatorii tot legionari iar conducãtorii de asemenea. Au fost invitaţi legionari şi legionare studenţi ca pe timpul verii sã se ducã acolo spre a face educaţia legionarã elementelor de acolo şi pentru a duce ele înşile o viaţã legionarã nestingheriţi de nimeni. BOB DANCIU, ANTON CIOMEI, REGMAN, ION DUMITRESCU, MEDREA

HANUTU ştiu că au participat printre alţii aici.- 108

In legătură cu fuga peste frontieră, acest lucru este accelerat de actul dela 23 August 1944. Atunci împreună cu NUTI PATRASCANU şi LAZARESCU MIHAI hotărîm să dezertăm, să ne retragem cu trupele germane spre a ne reîntoarce după ofensiva germană de care fusesem anunţaţi că se va întâmpla. NUTI PATRASCANU şi MIHAIL LAZARESCU dezertaseră chiar fără subsemnatul, fiind împiedecat de situaţia cantonamentului în care mă găs am. Aflu deasemeni că nici ceilalţi legionari strânşi lângă Lugoj nu au mai trecut frontiera.-

Rămaşi în ţară stau de vorbă cu NICOLAU NICOLAE asupra soartei noastre de viitor, citim în ziare de iniţiativa lui HORATIU COMARNICIU şi ajungem la concluzia că va trebui să continuăm lupta mai ales că nu va dura mult această situaţie.-

Intorşi în Bucureşti se începe noul an şcolar 1944 - 1945, se reia activitatea legionară fiind numit chiar eu şef al cmului meu, luând comanda dela ŞTEFAN MIRON care o avusese înainte.-

In această situaţie întâlnesc pe NUTI PATRASCANU care nu trecuse frontiera, umbla fugar, şi-mi spune că va trebui să-mi pun problema înarmării legionarilor pe care-i conduc, şi-mi spune despre faptul că el se găseşte angajat într'o acţiune similară, era vorba despre acţiunea de pe muntele Ciucaş, spune că s'a făcut rost de armament şi vorbeşte despre un legionar din Constanţa care-şi făcea armata în termen sau concentrat şi prin care se sustrăgea armament şi muniţie, îmi arată chiar două pistoale de buzunar, loc de întâlnire avea atunci la o croitoreasă cu locuinţa în spatele Ateneului Român ; el în Bucureşti se găseşte cu o echipă de circa 4 legionari constănţeni deasemeni fugiţi care vor ac tiva deasemeni pe muntele Ciucaşu.-

Nu vorbesc despre acest lucru şefului meu de grup ANTON CIORNEI care-mi spune să nu mai păstrez nici o legătură cu NUTI PATRASCANU, fiind periculos pentru activitatea noastră.-

In acest timp se şi află că NICOLAE PATRASCU

trimis de HORIA SIMA în ţară cu mai multe echipe de legionari din Germania, paraşutate de avioanele germane, sau trecuţi frauduios frontiera şi au venit cu misiunea de a organiza în Ardeal în spatele frontului centre de acţiune armată şi sabotaje, odată cu declanşarea ofensivei germane. Se apelează la legionarii care vor să se ducă acolo pentru a fi organizaţi şi instruiţi în acest scop. Acest apel nu dă rezultate prea mari însă fiind în acel moment conducerea legionarilor în ţară în mâna lui RADU MIRONOVICI, care i-a spus că să-şi găsească singur elementele legionare care vor să participe, el nu i le va da.-

In această perioadă activitatea legionară se continuă în centrul studenţesc deci şi la medicină.-

In vara anului 1945 are loc însă acţiunea lui VIRGIL IONESCU care a venit din Germania împreună cu NICOLA PATRASCU, porneşte la acţiune de reorganizare a centrului studenţesc legionar prin şedinţe pe care şe ţine pe grupuri de diferite facultăţi. La o asemenea şedinţă am participat şi eu mai fiind de faţă şi IANCU MORARU, CORBU MAXIMILIAN, IONEL PRUTU, ANTON CIORNEI, NITULESCU CONSTANTIN un student din anul VI cu numele VASILESCU şi VIRGIL IONESCU. Cu acest prilej VIRGIL IONESCU ne arată că momentele pe care le trăim dovedesc tuturor adevărul ideologiei legionare, că masele vor înţelege acest lucru şi că noi trebue să ne continuăm deci şi mai îndârjiţi la lupta contra comunismuli căutând în acelaş timp să ne facem şi populari şi deci cât mai mulţi prieteni şi aderenţi în cadrul maselor. Vorbeşte pe scurt şi despre acţiunea din Germania, despre lupta legionarilor dusă acolo, se scoate în relief personalitatea lui HORIA SIMA recunoscută şi de oamenii politici ai vremii punând în acelaş timp şi problema rebeliunii, care nu trebu privită decât prin aspectul luptei - neamul ţi-a dat o misiune, nu o poţi trăda, chiar dacă ştii că aceasta te va distruge - rebeliunea e un act eroic, nu o trădare aşa cum se spune.-

In acelaş timp fiind întrebat despre soluţii de viitor spune că va apare o carte scrisă încă din Germania care va face un istoric al evenimentelor dela 6 Septembrie 1940 până la 23 August 1944 şi va da în acelaş timp şi

110

directive noi ideologice - un fel de continuare a cărţii "Pentru legionari".-

Cu această dată în centrul legionar studenţesc Bucureşti începe reorganizarea şi activitatea legionară sub lozincile lansate de VIRGIL IONESCU având loc în acelaş timp şi o acţiune intensă de a face populară acţiunea din Germania, acţiunea legionarilor de acolo cât şi personalitatea lui HORIA SIMA care în afară de faptul că este pe linia ideologică legionară aşa cum a lăsat-o CODREANU are şi calităţi revoluţionare şi politice deosebite, recunoscute chiar de spus.-

Această acţiune în massa legionarilor se datora faptului că în ţară din anul 1941 şi până la venirea lui NICOLAE PATRASCU - trimis de HORIA SIMA - conducerea mişcării legionare fusese în mâna lui RADU MIRONOVICI ajutat în deaproape de profesorul I. V. GEORGESCU recunoscut ca o capacitate intelectuală şi ca om de acţiune. In momentul venirii sale, NICOLAE PATRASCU se găseşte în afara posibilităţii de a pune mâna pe mişcarea legionară din ţară, cunoscute fiind sentimentele anti-semite ale lui RADU MIRONOVICI ce vedea în HORIA SIMA un simplu aventurier. Atunci NICOLAE PATRASCU încearcă să pună mâna pe vârfurile conducătoare legionare şi după aceia pe tostele elementele legionare organizate. In aşa fel se explică acţiunea lui IONESCU VIRGIL venit şi el tot din Germania.-

Anul 1945 se petrece sub lumina acestor evenimente, activitatea legionară continuând şi la medicină unde şef al facultăţii este IONEL PREUTU iar subsemnatul sunt şef al anului meu şi ajutor al lui IONEL PREUTU.-

Aşa se face că imediat după 10 Decembrie 1945 am posibilitatea de a lua cunoştinţă de o circulară adresată legionarilor şi care era semnată de NICOLAE PATRASCU, secretar general al mişcării legionare.-

In această circulară se spunea că mişcarea legionară, în prezent date fiind condiţiile politice dela noi în ţară, înţelege să stea în rezervă din punct de vedere al acţiunii politice, păstrându-şi doar ca sarcină pregătirea spirituală a neamului, rămânând ca evenimentele ce vor urma să-i determine şi atitudinea politică. Această

111

circulară este dată pe grupuri elementelor cu funcţii şi şefului centrului studenţesc din acea vreme PATRICA SULTANA se mulţumeşte doar să o dea elementelor în subordine spre citire fără alt comentar la început. Această circulară însă nu rămâne fără rezultat însă în masa legionară şi în centrul studenţesc încep să se nască întrebări relativ la acest fapt, care putea fi socotit ca un compromis al viitorului politic al mişcării legionare.

Oficial, organizatoric, în legătură cu acest fapt se spune următoarele : După venirea sa în ţară NICOLAE PATRASCU a fost arestat şi dus într'o locuinţă de pe strada Sandu Aldea. In urma unor intervenţii pe care NICOLAE PATRASCU le-a avut cu diferiţi comandanţi şi oameni importanţi ai mişcării legionare pe deoparte iar pe dealtă parte cu reprezentanţii ai M.A.I. , s'a ajuns la realizarea unui pact de neagresiune prin care mişcarea legionară se angajează de a nu acţiona politic iar M.A.I. îşi lua angajamentul de a legaliza situaţia legionarilor fugari veniţi fraudulos peste frontieră sau urmăriţi din ţară, de a face revizuiri ale proceselor ale legionarilor şi reducerii de pedepse, de a face chiar eliberări din penitenciare deţinutilor legionari, care-şi luau angajamentul de a nu participa după eliberare, sub nici o formă organizatorică la activitatea mişcării legionare, se produc chiar predări de armament, aparate de emisie şi alte materiale ce fuseseră paraşutate de avioanele germane pentru acţiunea de sabotaj din spatele frontului. Se scotea în evidenţă şi faptul că această situaţie scotea la suprafaţă o serie de elemente valoroase, care nu se mai puteau mişca [illegible] de loc.-

Cu toate acestea în centrul studenţesc se face simţită acţiunea elementelor lui RADU MIRONOVICI, nemulţumite de acest act politic. RADU MIRONOVICI şi oamenii lui sunt pentru continuarea luptei, aceasta e ideologia noastră şi aşa s'a născut mişcarea legionară, această luptă trebue dusă subteran, fără acte politice compromiţătoare, având ca bază linia lăsată de CODREANU iar ca formă de activitate o profundă educaţie spirituală.-

112

Se de notat că acţiunea lui RADU MIRONOVICI e susţinută de vechile cadre legionare trăite în apropierea lui CODREANU, oameni cu posturi de răspundere care : ANDREI IONESCU, ION ESCU REMONTO, TOMA SIMION cât şi elemente tinere ca TACU AUREL, CIUBOTARSCHI VICTOR, ION FUICA iar în cadrul organizaţiei feminine legionare având pe LUCIA SCURTU soţia lui POPSOR şef al F.D.C-ului pe ţară şi el tot elemeent mironovist.-

Acţiunea RADU MIRONOVICI mai tindea să facă populară figura lui ION MOTA, s'o reactualizeze, creînd în jurul familiei sale o atmosferă favorabilă, făcând astfel posibilă crearea legendei că băiatul lui MOTA va fi crescut de mic într'o atmosferă mistică legionară, se va crea din el viitorul conducător al destinelor mişcării legionare.-

In faţa acestei acţiuni, şeful centrului studenţesc, cu atât mai mult cu cât se lansase şi lozinca " tinere ţine minte 3 cuvinte, legionare nu fi trist, garda merge înainte prin partidul comunist" răspunde că în fond centrul studenţesc legionar lucrează independent de acţiunea politică a vreunei persoane, nimeni nu poate desfiinţa mişcarea legionară, atâta timp cât nu el i-a dat viaţă, noi centrul studenţesc ţinem ca bază linia lăsată de CODREANU, nu ne abatem dela ea, actele politice rămânând să le analizăm în viitor în lumina evenimentelor politice, noi nu avem nici o legătură organizatorică superioară şi nu ne simţeam angajaţi cu nimic (deşi în centru se aflase că el şeful centrului PETRICA SULTANA se întâlneşte în casa lui MIHAI JIANU cu NICOLAE PATRASCU).-

Aceste evenimente dau naştere la 2 organizaţii legionare, una legată prin NICOLAE PATRASCU de HORIA SIMA şi alta de RADU MIRONOVICI, organizaţii care în fond aveau o perfectă unitate ideologică, nu le deosebea decât metoda de lucru şi care în acest fel ar fi putut să înşele duşmanul, crezând că tocmai arma, puterea mişcării legionare, unitatea este distrusă. In realitate ea era unitară şi pregătită ca cu forme diferite să facă faţă la momente politice diferite.-

113

Aceste evenimente ţin şi în perioada 1946 - 1947

In cadrul acţiunilor care se iau în centrul studenţesc, prin directivele primite mai sunt şi următoarele : Imediat la începutul anului 1945 se lansează necesitatea introducerii în partid a elementelor legionare care de aici să aibă posibilitatea de a supraveghea, sabota orice acţiune întreprinsă de regim, fiind în acelaş timp şi elemente informatoare ale mişcării legionare.-

In urma discuţiilor avute cu NICOLAU NICOLAE şi ANTON CIORNEI, hotărîm ca să fie introdus NICOLAU NICOLAE Date fiind condiţiile de atunci NICOLAU NICOLAE reuşeşte să se impună, ajunge chiar să capete carnetul roşu.-

NICOLAU NICOLAE la cererea lui LAZARESCU MIHAIL dă carnetul acestuia spre a se folosi de el şi încearcă în acelaş timp şi realizarea coordonării şi folosirii materialului adus de NICOLAU NICOLAE. In acest timp însă NICOLAU NICOLAE îşi dă seama că nu va rezista, fiind cunoscut ca legionar de un fost coleg al său, şi pentru a-şi continua activitatea informativă pregăteşte pe LIDIA MIHAILESCU colegă de an cu el, absolventă în anul 1948, membră şi ea în U.T.C., îi fa e educaţia în acest sens şi ştiu că-i dăduse ca sarcină în afară de informaţiile ce avea să le capete din cadrul facultăţii şi aceia de a se ocupa de un ofiţer sovietic.-

După ce NICOLAE NICOLAU este nevoit să părăsească această activitate în anul şcolar 1946 - 1947 este introdus în acelaş cop EMIL CAPRARU, medic, absolvent în anul 1949 în prezent lucrând la spitalul de pe Panduri.-

EMIL CAPRARU are deasemeni sarcina de a sabota măsurile ce ar putea fi luate de partid împotriva studenţilor, de a servi deasemenea informaţii ce ar putea fi utile mişcării legionare, de a ajuta studenţii legionari la scutiri de taxe, ocupări de locuri în cămine, cartele de masă, Prin intermediul său, studenţii medicinişti legionari sunt repartizaţi la practică acolo unde este şi locul mai bun din punct de vedere profesional dar şi acolo unde avea posibilităţi de activitate legionară, tot prin el se repartizează studenţii legionari la caravana dela Salva

114

Visoiu în lunile preferate.-

Deasemeni EMIL CAPRARU este folosit ca să dea informaţii şi asupra elementelor legionare care vor fi căutate de securitate. Tu personal îi cer lui EMIL CAPRARU să-mi dea asemenea relaţii asupra lui IANCU MORARU, GRIGIUNESCU PETRE (MICESCU), CONSTANTINESCU GHEORGHE şi asupra subsemnatului. El îmi aduce răspuns la aceasta. Cu acest prilej, întrucât începuseră arestările de legionari din 15 Mai 1948 îi cer lui EMIL CAPRARU să se intereseze de soarta legionarilor rămaşi nearestaţi, să vadă dacă au legături iar dacă acest lucru nu există, să începem să-l facem. EMIL CAPRARU îmi aduce răspuns după câteva zile că reorganizarea s'a făcut, nu mai e necesară intervenţia noastră.-

EMIL CAPRARU avea legături în această perioadă cu ANTON CIORNEI, şef legionar în cadrul Centrului studenţesc, NICOLAU NICOLAE şef de regională, TUDOR GRIGORESCU, fost şef de grup, datorită faptului că EMIL CAPRARU până în anul 1947 că a introdus în partid, a avut activitate legionară în cadrul grupului medicină, având legătură şi cu subsemnatul personal.-

In anul 1945 în cadrul centrului studenţesc mai exista deasemeni o directivă privitoare la P.N.T. (Maniu)

In acest sens la început vine o directivă prin care toate elementele legionare sunt înscrise în T.U.N.T, sfătuite să participe la viaţa şi activitatea partidului. In acest sens ION FUICA spune că la sediul P.N.T. din str. Clemenceau a avut loc o şedinţă ţinută cu elemente studenţeşti legionare, condusă de HORAŢIU COMARNICIU prin care li se arăta necesitatea acestui act. La un timp după acea elementele legionare sunt retrase, nefiind lăsate decât mai câteva elemente care să ocupe posturi de conducere cum e cazul MACOVEI CONSTANTIN zis TINEL.-

De asemenea mişcarea legionară trebue să sprijine în toate acţiunile sale politice P.N.T.)Maniu).

In urma unei discuţii avute cu IONESCU ANDREI la Jilava, acesta spune că în anul 1947 au avut loc discuţii între elemntele conducătoare legionare şi MANIU, ajungân-

115

du-se la ideia crearii unui singur organism politic de viitor, ca simbol al identităţii ideologice.-

Pe linia sprijinirii partidului ţărănesc se încadrează următoarele :

In anul 1945 la 8 Noembrie a avut loc o manifestaţie în faţa palatului republicii, împotriva regimului cu care prilej au fost ameriţi şi membri ai P.N.R. In această acţiune organizată de P.N.T., acesta a cerut concursul mişcării legionare şi i s'a răspuns că mişcarea legionară permite participarea individuală a legionarilor la manifestaţie, fără a-i putea da grupuri compacte organizate ce ar putea da neplăceri mişcării legionare. Deasemeni mişcarea legionară prin centrul studenţesc, sprijină elementele ţărăniste prezentate la alegerile de comitete de cămine şi e cazul dela societatea studenţilor în medicină unde a folosit un element legionar, doctorul VASILACHE care face într'o cuvântare apologia mişcărilor naţionaliste, Această şedinţă dă naştere chiar unui proces ce a provocat mare agitaţi în massa studenţească.-

In perioada anului şcolar 1945 - 1946 subsemnatul predau comanda anului lui CONSTANTIN CISMAS care mai târziu o va preda lui POP SEVER iar eu deţin funcţia d ajutor de şef de grup al lui IANCU MORARU iar mai târziu chiar şeful grupului medicină. In această calitate particip la diferite şedinţe unde iau parte şi şefii anilor ceilalţi cu care aflu că şeful anului II este STROILA IOAN fiul lui STROILA cel ce avea o tipografie în Bucureşti, şeful anului III fiind în această perioadă TUDOR GRIGORESCU, şef al anului V fiind PAUL MIRCEA, medic absolvent în anul 1945 domiciliat în Bucureşti pe Serban Vodă lângă Crematoriu iar şef al studenţilor din anul VI fiind doctorul NITULESCU CONSTANTIN care era originar din Constanţa şi care în anul 1948 lucra la spitalul Filantropia, absolvent al facultăţii în anul 1946.-

In această perioadă deasemenea subsemnatul intru în legătură cu avocatul ARISTOTEL ALEXANDRESCU domiciat în anul 1948 pe Serban Vodă la intersecţia cu str. Lânăriei în proprietate personală. Acesta îmi spune că are un grup de oameni organizat pe care ar dori să-l pună la dispoziţia

116

mişcării legionare şi-mi cere mie să-i fac această legătură In acelaş timp el îmi spune că are oameni organizaţi şi în provincie şi că prin postul ce-l deţine la inspectoratul jandarmeriei din str. Ştefan cel Mare are şi informaţii preţioase şi armament ce ar putea fi folosit în eventualitatea unui război. Sunt invitat şi particip la o şedinţă a acestui grup "grupul părerii libere" tot la locuinţa sa, în acel timp posedând 2 pistoale de buzunar.-

Acest lucru îl aduc la cunoştinţa comandamentului legionar, mi se spune să ţin legătura cu el însă acest grup trece şi se afliază în întregime P.N.T. (Maniu).-

In această perioadă deasemeni se ţin mai multe şedinţe la locuinţa lui PAVLIDE NICOLAE, medic absolvent din anul 1948 care domicilia în str. Câmpineanu chiar în blocul imediat vis-a-vis de fostul teatru naţional, şedinţe la care participă chiar şeful centrului PATRICA SULTANA

In locuinţa lui PAVLIDE NICOLAE zis MAMACI, element recrutat deabia în această perioadă va locui şi NUTI PATRASCANU, fiind un loc unde mulţi legionari din regionala Constanţa (MOROIANU CONSTANTIN, NONU-SASU) vor veni.Cu acest prilej aici întâlnesc pe NUTI PETRASCANU care îmi vorbeşte printre altele că l-a vizitat în Ardeal la locuinţa sa pe NICOLAE PATRASCU cu care avea legături. Dealtfel NUTI PATRASCANU îmi spune că deasemenea a avut legături deasemeni foarte apropiate şi cu VICA NEGULESCU la care merge şi acasă.-

Deasemeni în această perioadă în calitate de şef de grup al medicinei mai cunosc şi pe şeful grupului litere şi filosofie ION FUICA - NEGLU, DOMOSEANU GHEORGHE şeful grupului medicina veterinară, BORDASIU şeful grupului teologie şi se ţin şedinţe în casa lui ION FUICA la care participă şi şeful regionalei, NICOLAU NICOLAE.-

In cursul anului 1947, în primăvară, subsemnatul părăsesc centrul studenţesc legionar în care activasem până atunci şi în scurt timp ION FUICA ce părăsise şi el centrul studenţesc legionar îmi spune că există o iniţiativă de reorganizare a legionarilor, sub conducerea unui comandament legionar, realizat în 1947, care nu recunoaşte şefia lui

117

HORIA SIMA, acest grup de iniţiativă e condus de SOTIR MUSU.

Iau contact cu SOTIR MUSU, discut şi cu el, îmi spune acelaş lucru şi au loc câteva şedinţe la locuinţa lui ION FUICA conduse de SOTIR MUSU la care participă subsemnatul, ION FUICA, VICTOR OKRESCHI, ZACU HRONIM care în anul 1948 era funcţionar la Administraţia Financiar de pe Splaiul Independenţei, IANCU PAPACOCVA şi un student ION DUMITRU. Cu prilejul acestor şedinţe se pune problema recrutării de elemente legionare, de ruperea lor din vechile organizaţii. IANCU PAPACOCVA care avea un frate agent la S.S.I. vorbeşte despre un grup al său organizat şi de legături cu DUMITRU GROZA, fostul şef al C.M.L-ului în anul 1940 -1941. ION FUICA vorbeşte de legăturile sale cu IONESCU RAMONTO, omul lui MIRONOVICI cât şi de legăturile sale cu inginerul NACU care are un grup numeros de legionari organizaţi şi este gata să se alăture acţiunii ; tot ION FUICA, fiindcă s'a pus şi problema refugierii noastre în munte, vorbeşte de nişte legături ale sale cu un ofiţer ce avea nişte colibe în munţi. SOTIR MUSU vorbeşte despre legăturile pe care le are în Bucureşti şi provincie cu elemente legionare cât şi de posibilitatea pe care o are ca prin intermediul elementelor catolice din Ardeal (de pe lângă Braşov) să aibe informaţii precise asupra evenimentelor politice.-

In cadrul acestui grup apare şi o altă acţiune a unui cerc literar care ar avea menirea să sprijine elementele naţionaliste, să desvolte un curent naţionalist, să scoată o revistă cu caracter rpmânesc - naţionalist.-

Se ţine o şedinţă chiar în cancelaria liceului Mihail Eminescu din Bucureşti unde participă profesorul de limba romînă dela Mihail Eminescu, DOGARU care-mi e recomandat de ION FUICA ca un om cu sentimente pro-legionare, MARISCA CONSTANTIN, un student MOCANU, legionar prezentat de ION FUICA, VICTOR CIKRESCHI, subsemnatul şi ION DUMITRU student, absolvent al facultăţii de chimie industrială în anul 1948, cocoşat, care făcea parte şi din grupul mai sus citat al lui SOTIR MUSU şi care fusese şeful grupului

legionar dela facultatea de chimie industrială.-

Mi încerc în această perioadă să rup vechile elemente pe care le conducesem şi să le alătur acestui grup, vorbesc cu NICOLAE COJOCARU, cu MOROIANU CONSTANTIN însă sunt chemat de ANTON CIORNEI care aflase de această chestiune şi mi se cere să nu turbur unitatea anului. Mai am în acest sens ulterior, şi sfatul lui SOTIR MUSU care spune că momentul politic nu e favorabil acestei chestiuni.

In această perioadă eu întâlnesc pe PATRU GH care în anul 1948 era student la Matematici şi lucra la Institutul de Statistică. Ştiindu-l vechiu legionar îi pun problema venirii războiului şi a necesităţii acţiundi, în întreb dacă se poate conta pe el, îmi răspunde afirmativ spunând că şi un fost camarad al său de militărie l-a solicitat într'o acţiune asemănătoare în alt grup.-

In această perioadă vorbesc şi cu PETRE CRACIUNESCU (MICESCU) ce era absolvent în anul 1947, medic domiciliia în anul 1948 în blocul din faţa fostelor garaje Mihăescu de lângă liceul de fete ReginaMaria, la soţia sa ce se chemasa SCHARENU. Lui îi vorbesc de către părăsirea grupului de către mine, de motivele cem'au determinat, îl întreb dacă ar fi tentat să mai participe şi el la acţiunea ulterior aflu că el a fost recrutat în grupul absolvenţilor condus de IANCU MORARU (acest lucru îl aflu dela NUTI PATRASCANU) în această perioadă deasemenea am câteva întâlniri cu IANCU MORARU care şi el e nemulţumit de poziţia centrului studenţesc pe linia NICOLAE PATRASCU şi-l hotărăsc să acţionăm pentru o nouăorientare. E de acord însă nu la mult timp după aceia vine şi-mi spune că el şi cu ANTON CIORNEI se ocupă de organizarea vechilor elemente legionare, doctori terminaţi şi care au pierdut legăturile şi o activitate organizată. Se intenţionează ca pe lângă aceste elemente să se poată plasa studenţii legionari care să-şi completeze în acest fel cunoştinţele profesionale, eu însă nu accept să mă alătur acestui grup, fiind deja legat de celălalt.-

In această situaţie mă surprind arestările din 15 Mai 1948 când aflu de numărul impresionant de căderi. Mă

119

întâlnesc cu legionarii, cu NICOLAU NICOLAE, cu ANTON CIORNEI şi îmi spun că la mijloc ar fi o trădare nu se ştie unde.-

In locuinţă la DORALINA SIMION mă aflu cu soţia mea când FLORICA MITRU, legionară cu activitate în grupul politehnicii, ne arată bilete eşite din Jilava dela MIHAI JIANU prin care se arată situaţia de acolo.-

In acest timp, în locuinţa unde stăteam eu, în str. Troului 9 la parter locuia şi o femeie cu numele de FLORICA, membră de partid, căsătorită care ne spune că ea este în serviciu la M.A.I., ştie şi ea de numărul impresionant de arestări de studenţi legionari, a lucrat pentrucă prin mâna ei trec listele cu cei arestaţi şi la întrebarea soţiei mele, ce ar face dacă ar vedea şi numele ei scris acolo, ea spune că ar rupe lista şi ar înghiţi-o.-

In ziua de 22 Iulie 1948 sunt arestat şi dus la celula 31 dela subsolul M.A.I. unde stau până în ziua de 23 August când sunt mutat la celula 40.-

In celula 31 cunosc pe ANDREI IONESCU vechi element legionar care-mi vorbeşte despre acţiunea RADU MIRONOVICI şi-mi spune în acelaş timp că ştie că în anul 1948 a avut loc Olsio în America o întâlnire a lui RADESCU cu elemente conducătoare legionare şi s'a căzut de acord în privinţa unei acţiuni comune de viitor. Tot aici mai întâlnesc pe studentul la politehnică VERNESCU, anchetat în legătură cu grupul legionar politehnica, care se laudă că a putut duce siguranţa în eroare, care nu-i poate stabili nici activitatea şi nici amestecul său în problema armamentului dela politehnică, tot aici mai întâlnesc pe inginerul RADU DUMITRU, anchetat în legătură cu serviciul de spionaj al mişcării legionare. El spune că a furnizat informaţii lui NOINEA OCTAVIAN în legătură cu organizarea M.A.I. şi că e suspectat că ar fi Nr.1 al serviciului de spionaj, mai întâlnesc pe VASILE PATRASCU legionar şi după acea pe dr. CARSTEA ANDREI, ţărănist, dr. ASTRATINI - ţărănist.-

Sunt mutat la celula 40 fără a fi anchetat până în ziua de 31 August 1948 când sunt luat la anchetă care

120

ţine până a doua zi la prânz, nevoind să spun adevărul asupra situaţiei mele. Până la urmă dau o declaraţie care îmi opreşte activitatea până la sfârşitul anului 1948 că am fost şef de cuib şi şef de an în 1945 pentru ca să pot determina pe legionari să-şi vadă de treabă, dată fiind autoritatea pe care o aveam faţă de ei.

In ziua de 11 Septembrie 1948 sunt transportat la penitenciarul Jilava şi sunt introdus la celula Nr.8 împreună cu dr. CARSTEA ANDREI şi unde întâlnesc din nou pe ANDREI IONESCU, îl găsesc aici şi pe POP VALERIU, student la medicină, ALEXANDRU CONSTANTIN comandant legionar, BALAN ION student la politehnică legionar, FLAVIAN COMAN student la Academie, legionar, ION CAZACU legionar, maior ENCULESCU căzut cu un grup legionar şi alţii.-

Dela început se observă puternica influenţă pe care ALEXANDRU CONSTANTIN o are asupra tuturor elementelor în majoritatea lor legionare. .-

In celulă se duce o viaţă legionară cu ocazia lui 13 Septembrie ziua lui CODREANU, de dimineaţă se scoală toţi legionarii, se face o rugăciune în comun, se ţine post în acea zi.-

Imediat după sosirea mea, acest lucru se află în toate celulele unde se găsesc legionari din grup dela mine sau din altă parte, cu care discut. In această perioadă ferestrele nu aveau nici geamuri nici paravane, discuţiile se făceau liber şi zilnic, se trasmiteau informaţii atât de politică externă şi internă cât şi de orice natură. Se trimiteau bileţele grupul mărănovist ANDREI IONESCU,, TITI CRISTESCU, TOMA SIMION era în legătură, maiorul ENCULESCU de asemenea cât şi ceilalţi din cameră după caz

Ajutorul legionar în bani şi îmbrăcăminte se făcea imediat mai ales datorită lui MIHAI ŞIANA care fusese arestat cu o sumă mare de bani din care a ajutat toţi legionarii cunoscuţi.-

Eu ia legătură cu toţi legionarii dela mine din grup şi zilnic trec pe la fereastră şi-mi spun şi le spun ceiace era nou.-

In celulă încep a fi organizate aşa zisele

121

şedinţe culturale la care îşi dau contribuţia toţi - puşcăria este o universitate unde oamenii îşi completează cunoştinţele şi ALEXANDRU CONSTANT, iniţiatorul acestor şedinţe, periodic scoate şi poezii cu caracter mistic religios, naţionalist legionar.-

Intreaga cameră se găseşte sub influenţa lui IONESCU ANDREI şi ALEXANDRU CONSTANT care organizează o viaţă legionară prin cântece, posturi, şedinţe legionare, comemorări de figuri şi fapte legionare din trecut şi ambii ţin să imprime o notă anti-simistă acestei activităţi, date fiind ebaterile lui HORIA SIMA dela linia lui CODREANU-rebeliune, omorîrea lui CALINESCU, lupta conducerii în anul 1940 - 6 Septembrie cât şi pentru activitatea sa teroristă.-

Se organizează seară de seară conferinţe ca puşcăria să devină o şcoală de educaţie naţionalistă şi intelectuală - toate având darul să menţină un moral ridicat în acelaş timp ALEXANDRU CONSTANT care se erija în istoric făcea prezentările stărilor politice externe scoţând în relief faptul că de astă dată ţara noastră şi Europa întreagă cunoaşte cea mai grozavă năvălire fiindcă ea tinde să slavizeze şi să distrugă toate instituţiile de bază ale omenirii, familie, biserică, limbă tradiţie. Pe linia acestor prezentări din când în când scrie şi poezii care se adresează tocmai elementelor de bază ale istoriei naţionale şi ale misticei creştine şi anunţă şi subiectul unei piese de viitor care va reda cu figuri şi cadru real această teribilă luptă şi suferinţă şi se angajează să scoată şi un fil cu acelaş subiect.-

- Pe linia acestor directive organizează şi nişte conferinţe în care să se scoată în evidenţă statul şi viaţa legionară de mâine la care conferenţiază şi ANDREI IONESCU şi CRACIUN preot - fugură legionară cunoscută- fugit în Bulgaria şi Italia. In acelaş timp ALEXANDRU CONSTANT şi ANDREI IONESCU duc o activitate de politică de viitor în cameră, găsindu-se dr. CARSTEA ANDREI, ţărănist, om cu mare trecere în cameră, activ pe linia conferinţelor, a culegerii de ştiri externe şi a comentării lor în cel mai optimist

122

gen; în acest sens ei discută cu doctorul CARSTEA ANDREI problema apropierii dintre partidul legionar şi naţionalist ţărănist şi ajung să stabilească această înţelegere, date fiind condiţiile actuale în care însăşi partidul naţional ţărănesc vede adevărul politicei şi ideologiei legionare iar în acelaş timp mişcarea legionară trebue să-şi modifice unele puncte de orientare necorespunzătoare acestor vremi, se pune baza chiar a unor conferinţe şi a unei reviste de viitor care să lucreze în acest sens, colaborarea fiind în special a elementelor tinere care au o orientare, au dinamism şi în acelaş timp lipsesc partidului naţional ţărănist îmbătrânit.

Pe linia acestor angajamente, dr. CARSTEA ANDREI îşi ia sarcina să vorbească şi cu ceilalţi membri ţărănişti aflaţi în Jilava : FILIP DOBRESCU, GHEORGHE CRISTEA, - MIHAILESCU, pe care-i determină să acţioneze în acelaş sens şi le sunt chiar indicate elementele legionare din camerile respective cu care să ia contact.-

E de ştiut că la fel cu elementele legionare şi elementele ţărăniste ţin o legătură strânsă prin bilete, îşi trimit ajutoare în bani şi medicamente, şi-şi transmit toate veştile proaspăt primite.-

Acţiunea acestui grup ţărănist nu se opreşte aic şi el intră în legătură cu administraţia şi anume cu primii gardieni FILIMON şi VLASI prim venit dela Suceava cât şi cu directorul BERZOVSCHI şi anume prin următoarea maniera: doctorul ANDREI CARSTEA spune că un fost inspector din M.A. până în ajunul arestărilor din 1948 - prieten cu FILIP DOBRESCU, vine periodic la penitenciarul Jilava şi prin intermediul directorului BERZOVSCHI sau chiar prin întâlniri directe îi dă veşti, bani şi alimente,având un permanent schimb cu exteriorul.

Deasemeni acelaş serviciu de legătură cu exteriorul îl fac şi primii gardieni FILIMON şi VLASI ambii corupţi prin promisiuni de viitor, sunt chemaţi de ei şi le dau bilete şi alimente şi medicamentele sosite de acasă.

In acest fel dr. CARSTEA ANDREI ne anunţă de toate veştile din afară şi spune că deja afară s'a organize

123

un ajutor ţărănist printre elementele ţărăniste din afară pentru cei din închisori iar soţia sa a apelat chiar prin intermediul soacrei fostului primar DONCEA, la aceasta pentru a le urgenta eliberarea sau judecarea procesului. In acelaş timp ALEXANDRU CONSTANT este dus la Tribunal unde i se face ancheta în legătură cu situaţia sa de criminal de război. Acest fapt îi uşurează mai multe lucruri : în primul rând după anchetă ia masa la un restaurant din piaţă naţiunei pe care-l conduce tatăl sau o rudă a lui ION CAZACU ce se găsea cu noi în celulă şi în timpul mesei i se pot strecura bilete şi bani cât şi ştiri de afară în legătură cu situaţia internaţională, apoi prin intermediul procurorului anchetator care este foarte binevoitor ALEXANDRU CONSTANR îşi vede familia, capătă ziare de citit şi mâncare. Face chiar o legătură lui TIBERIU MANESCU arestat într'o celulă cu noi şi un unchi al său procuror. Fiecare întoarcere e prilej de comentării politice şi speranţe de sfârşit - războiul - ALEXANDRU CONSTANT informează şi e informat zilnic de legionari ca BOLINTINEANU, CONSTANTINESCU OVIDIU şi primeşte ştiri dela comandantul legionar VOJEN în celularul vechi.-

In caiace priveşte situaţia procesului legionarilor, stât ANDREI IONESCU cât şi ALEXANDRU CONSTANT cât şi dr. CARSTEA ANDREI sunt convinşi că un asemenea lucru nu se va produce, a fost o măsură de intimidare, se formează lagăre aşa cum a mai fost şi la Caracal - spune ANDREI IONESCU. Se va face probabil reducerea şi apoi eliberarea măsuri de denazificare. Această opinie durează până în ziua procesului marei trădări naţionale când ideile se schimbă. Tărăniştii credeau că situaţia politică internaţională nu va permite un proces nou partidului naţional ţărănist, partid girat şi recunoscut de apus. dr. CARSTEA ANDREI crezând în August 1948 când a fost readus dela Jilava la Interne cu întreg lotul, că scopul era în vederea eliberării ţăraniştilor pentru un nou guvern cu o formă de tranzi comunist - ţărănist.-

Intreg acest sector al Jilavei se găsea deasemenea sub influenţa pregătirii mistice religioase a comandantului legionar HORIA COZMOVICI care dă directive de post

124

şi rugăciune şi împarte iconiţe, creînd un nou imn al Jilavei pe melodia "Gama Jilava", creindu-se lozinca "Jilava greaspa în care zace intelectual atea românească".-

La naştere procesul din Decembrie 1948, se vede realitatea, se fac procese şi începe, dată fiind şi alegere lui Truman în alegeri să se nască ideia, că s'ar putea să se schimbe rezolvarea dată fiind lozinca Truman pace pe calea diplomaţiei nu a războiului şi din vecini de unde se găsea generalul EMILIAN IONESCU ce fusese în Anglia nunta regină se suda că generalul a spus că nimeni să nu se aştepte la rezolvare înainte de 4 ani.-

In vederea Crăciunului se fac pregătiri de colinde, colindele, ALEXANDRU CONSTANT scrie niste cântece cu cuvinte adevărate închisorii pentru sorcovă, stea, plugusor, în care se reliefează lupta şi suferinţa neamului şi în ajunul Crăciunului, se stă toată noaptea, se cântă, se mănâncă în comun se fac urări şi se face o nouă prezentare a suferinţei neamului de ALEXANDRU CONSTANT.-

Incă de prin luna Noembrie 1948 în cameră, departat de această atmosferă, izolat aproape se găsea maiorul NICULESCU care fusese arestat în legătură cu o organizaţie care în compoziţia ei avea tot elemente legionare. La un moment dat este scos din cameră, are câteva eşiri care fac ca întreaga celulă să-l suspecteze că este agent informator cu atât mai mult, încât posedă şi o istorie a partidului care-i fusese dată încă dela penitenciarul ~~din~~ Craiova.-

In cameră se aflau deasemenea şi biblia şi cursuri de teologie, medicină, ce fuseseră lăsate de administraţie sau strecurate.-

Această atmosferă creiată în jurul lui NICULESCU (care totuşi la un moment dat fusese în tonul camerei, conferenţiase despre mineralogie - fiind şi inginer chimist-recitase poezii din Eminescu cât şi prezenţa în cameră a lui DORDEA, muncitor, arestat în legătură tot cu mişcarea legionară cu TIBERIU TEODORESCU şi care este deasemeni socotit informator al administraţiei, fac să existe la un moment dat în cameră o încercare de rezervă în ceiace priveşte

125

manifestarea, mai ales rugăciunile în comun, comentariile din biblie şi aceste fapte dau naştere la intervenţia energică a lui ANDREI IONESCU şi ALEXANDRU CONSTANT care ţin cu tot dinadinsul ca viaţa celulei să meargă.-

Iată însă că maiorul ENCULESCU, deja izolat de cameră se adresează camerei vorbind despre necesitatea cunoaşterii marxismului şi el se oferă să ţină câteva conferinţe de seară de care să se servească de manualul cu Istoria Partidului fără a face comentări şi numai un rezumat al celor scrise.-

In acel timp în cameră se ţineau seral conferinţele expuse mai sus. Are loc o consultare între ANDREI IONESCU, ALEXANDRU CONSTANT şi doctorul CARSTEA ANDREI care ajung la următoarea soluţie : de oprit nu poate fi oprit, poate fi mâna administraţiei, aici se va auzi şi acest lucru va da naştere la complicaţii. Să se ţină aceste prelegeri cu atât mai mult cu cât ele sunt o expunere a doctrinei, vor fi intercalate între conferinţele noastre, nu se va face critică şi comentarii ci doar cei mai competenţi şi pentru aceasta se angajează ALEXANDRU CONSTANT şi ANDREI CARSTEA, vor face sub formă de complectări câteva puneri la punct care în fond aveau să arate punctele vulnerabile şi chiar soluţiile economiştilor apuseni, în acelaş timp pentru a se cunoaşte toate mişcările, intenţiile lui ENCULESCU se hotărăşte ca RAVAN RADU - student la conservator, legionar arestat în legătură cu grupul litere să se lase prins în mrejele lui ENCULESCU, făcându-se convins de iniţiativa lui şi informându-ne discret de toate mişcările sale.-

Acest lucru se şi face . i maiorul ENCULESCU ţine câteva prelegeri, ALEXANDRU CONSTANT face puneri la punct iar prin RAVARU RADU se află că maiorul ENCULESCU nu intenţionează în nici un fel să facă rău camerii, dând informaţii despre atmosferă sau oameni.-

In acelaş timp la Jilava circula zvonul că încă le Interne, organele anchetatoare spuseseră că nu se intenţionează facerea unui proces ci o simplă trimitere în lagăre de reeducare. Se zuzea chiar că studenţii vor fi trimişi la Piteşti unde mai fuseseră ţinuţi şi ţărăniştii la

fel cu către de ideologie marxistă şi chiar se spunea de MIHAI JIANU că el ca unul ce făcuse scoala la Brezoa de marxism, s'ar fi oferit să facă acelaş lucru şi cu studenţii.-

In continuare în luna Decembrie, Crăciunul e sărbătorit în atmosfeă de sărbătoare, cântece, se organizează un concert de cântece pe celule.-

Cu prilejul serii de anul nou vine un lot masiv de circa 300 deţinuţi dela penitenciarul Văcăreşti care se evacuează. Se explică acest fapt printr'o importantă schimbare în politica externă, pregătire de război, se fac tot felul de deduţii în legătură cu situaţia deţinuţilor, se aşteaptă uciderl în masă însă şi de astă dată ALEXANDRU CONSTANT şi ANDREI CARSTEA dovedesc că tocmai această eventualitate a vrut s'o prevină apusul punând la O.N.U. problema libertăţii omului sub toate formele, gravele răspunderi ce ar decurge prin respectarea-lor şi în seara de anul nou ALEXANDRU CONSTANT ca încheere la sărbătorirea ce se făcuse ţine o cuvântare prin care arată că noul an se deschide sub semnul unei lumi eliberate, libere, lanţuri sdrobite şi o viaţă mai bună. Istoria neamului acesta a cunoscut de atâtea ori suferinţa şi a biruit până la urmă.-

Această atmosferă este în toată Jilava de 1 Ianuarie 1949, la feresti se fac urări în acest sens şi atunci se perindă pe la geamuri din nou svonuri de apropiat sfârşit.-

In acest timp din Jilava începuseră să plece loturi, loturi de studenţi la procese şi se vedea că se va continua cu toată massa arestată.-

In această cameră aflu din nou prin intermediul lui POA VALERIU de existenţa grupurilor legionare cu armamentul - trotelistii - cum sunt numiţi şi de serviciul de informaţii, cu atât mai mult cu cât ne survine în cameră şi ziarul care redă situaţia marei trădări naţionale, este văzut şi DUMBAL ANDREI şi cu ocazia acestor relaţii din ziar se remarcă din nou intervenţia lui ALEXANDRU CONSTANT şi ANDREI IONESCU, de revoltă contra lui HORIA

127

SIMA care a putut crede un serviciu de informaţii, de spionaj împotriva propriei lor ţări, pe dealtă parte numărul impresionant - după el - de legionari care au căzut, ca este un bun exemplu pentru ţară fiindcă încă odată mişcarea legionară dovedeşte că e prima la luptă şi la jertfă în numele idealului ei, ca dovadă că ea nu moare.-

In această perioadă având loc plecarea lui POPA VALERIU spre proces şi fiind şi eu anunţat că mi s'a fixat data, ALEXANDRU CONSTANT ne spune că la proces să nu bravăm, să adoptăm poziţia pe care a avut-o el însuşi, în faţă avem un duşman perfid care uzează de minciună, în faţa lui nu e bine să-şi atitudinea veche de onoare, de sinceritate, el le speculează în avantajul său, apelând la ele ca să te înşele. Noi trebue să-l înşelăm. Obiectivul nostru e să fim în viaţă, liberi, vii suntem de folos, nu morţi şi ne dă întâlnire la o reuniştă pe care o vom scoate şi unde o să colaborăm.-

Sunt dus la proces din ziua de 29 Ianuarie 1949 până la 1 Februarie 1949, stau la celula 7 dela depozitul Curţii Martiale din str. Uranus, revenit la Jilava în celula 6 unde stau din ziua de 1 Februarie până la 4 Februarie 1949.-

La Jilava camera are ca şef pe POPESCU TRAIAN MACA şi întotdeauna e formată din legionari, majoritatea fiind studenţi care aveau să plece la Piteşti.

Aici întâlnesc tot lotul legionar al medicinăştilor şi NUTI PATRASCANU mi-l arată pe DRAGOS HOINIC, DRUMBAL ANDREI, VOINEA OCTAVIAN în jurul lor în fiecare seară aproape sunt adunaţi legionarii din diverse grupuri, P-D.C. răzleţi, studenţi, se ţin şezătoări, cântece, discuţii legionare.

NUTI PATRASCANU îmi spune că înaintea venirii mele în cameră fuseseră aici toţi şefii legionari care plecară la Aiud, VICA NEGULESCU, RADU MIRONOVICI, ANDREI IONESCU, IONESCU RAMONTO, POPSOR, TOMA SIMION şi că au avut discuţii între ei RADU MIRONOVICI şi VICA NEGULESCU, orice rivalitate dispărînd, s'au împăcat, lupta i-a unit şi idealul legionar.-

originar din Constanţa. Acesta încercase să recruteze elemente pentru acest serviciu întâi din cadrele vechi din judeţ şi după aceia lua contact cu NICOLAE PATRASCU secretar general al mişcării legionare din ţară. Iniţiativa era susţinută de serviciul de spionaj american din zona Vienei.-

Intre acţiunea lui EUGEN TEODORESCU şi mişcarea legionară, NICOLAE PATRASCU interpune pe ANDREI DUMBRAVEL element verificat, venit în ţară din Italia.-

Serviciul de spionaj era ca ajutor secund pe VOINEA OCTAVIAN şi este organizat în sistem piramidal, fiecare dinte fiind ocupat de un aşa zis şef de reţea care are în subordine o serie de alţi legionari.-

Acţiunea este întinsă asupra întregii vieţi din ţară, fiind un serviciu similar organizat şi în centrul Iaşi şi în centrul Cluj, toate având legătură cu Bucureştiu

Activitatea cuprindea informaţii variate, erau date-sarcini precise, să stea într'un punct fix şi să noteze toate maşinile militare româneşti sau sovietice, număr şi indicativ şi direcţia, semnalări ale uniformelor, petliţelor, însemnelor, asupra cărora aparţin soldaţii sovietici, deplasări de trupe efectiv, componenţă, relaţii asupra sediilor partidului, poziţie, înconjurimi, asupra cazărmilor militare cât şi a punctelor ce pot fi folosite ca locuri de rezistenţă.

Acestui serviciu de informaţii i s'a pus la îndemână întreg materialul necesar, carneluri simpatice hârtie şi alte materiale necesare toate de proveninţă străină.-

Materialul era triat şi centralizat şi se spunea că într'o casă în locul unor cărămizi ce puteau fi deplasate s'au găsit asemenea note informative.-

Elementele recrutate de acest serviciu au fost elemente legionare ale diferitelor grupări legionare organizate pe facultăţi şi ele organizatoric au fost scoase de sub dependenţa şefului de grup dela facultatea respectivă.

La facultatea de Medicină umană ştiu că POPA VALERIU spunea că s'ar fi ocupat de acest grup de informa-

ţii, din care şi el a făcut parte, dându-i-se un plic cu sarcinile ce le avea şi pe acelaşi c ale trebuia să fie predate.-

Relaţii în legătură cu acest serviciu de informaţii, cu prilejul acestei discuţii avute la Jilava ştiu că le-a mai dat şi BLAGA TRAIAN care stătuse foarte mult de vorbă în acest sens cu POPESCU TRAIAN MACA. Deasemenea NUŢI PATRAŞCANU spunea că la locuinţa sa din blocul Wilson a avut numeroase note informative ce mergeau la acest serviciu, fiindu-i date spre transcriere de NONU SASU, inginer care ocupa şi funcţia de şef de regională studenţească şi c care în acel timp era şi şef de reţea în acel serviciu sau ceva similar.-

Tot în cadrul acestui serviciu dus de el mai avea acasă şi numeroase hărţi militare. Vorbeşte de o notă informativă în care se spunea că un curier militar al M.St.M fusese trimis către comandanţii marilor unităţi din Moldova şi ţară cu ordinul ca să organizeze din timp, pentru caz de nevoie, toate măsurile necesare pentru eventualitatea că trupele sovietice s'ar retrage din ţară prin Moldova. Această corespondenţă nu a ajuns la destinaţie datorită faptului că acest curier a fost rechemat urgent înapoi.-

In această scurtă perioadă dela reuit NUŢI PATRAŞCANU are zilnic convorbiri cu diferiţi legionari aflaţi în reduit.-

In seara zilei de 4 Februarie 1948 suntem îmbarcaţi în două circa 30 studenţi, ştiindu-se dinainte că destinaţia e Piteşti.-

Din acest lot făcea parte încă de atunci şi ANDREI DOMBAL, DRAGOS HOINIC, VOINEA OCTAVIAN, POPESCU TRAIAN, LAZAR ANDREI, OPRIŞAN CONSTANTIN, cu-tot lotul F.D.C. plus ceilalţi studenţi din lotul studenţesc Bucureşti.

Ajunşi la Piteşti de a doua zi chiar se face separarea şi toate elementele condamnate corecţie rămân pe aripa stângă a celularului iar M.S. şi T.G. sunt duse pe secţia coada celularului.-

130

In-acea vreme se găseau la Piteşti puţini studenţi, o parte din cei din lotul Cluj, lotul lui VIOREL BURGULEŢ şi un grup de ţărănişti din care noi întâlnim la coreqţie pe SANDU DRAGOMIR, TRIFU şi pe PAUL IONESCU legionar, condamnat cu F.D.C. -ul Moldova.- - - -

- -Aceste elemente vor îndeplini de altfel foarte multă vreme şi rolul de plantoane pe secţie.-

- Sunt repartizat la camera Nr.1 camă de comun cu întreg lotul medicinişti1or, împreună cu NUTI PATRASCANU SOROIU GHEORGHE, POPA VALERIU, TACU AUREL, PAUL DUMITRESCU, GHITULESCU ION, NICULESCU GHEORGHE, POP SEVER, LUCA CHITULESCU, BLAGA TRAIAN, BRANESCU TEODOR, ALDEA MARIN, PAUL DUMITRESCU, VICTOR CIKERSCHI, PERSINARU ION, MATRICALA DUMITRU, -ANDRONACHE VASILE, OGNEAN ILIE şi alţii, parestul celularului fiind elementele citate-mai înainte.-

Primim cărţi poştale, corespondenţă şi pachete şi luăm contact cu PAUL-IONESCU, SANDU DRAGOMIR, TRIFU care devin repede prietenii lotului şi dela-început ne fac servicii şi legături cu cei din coada celularului. -

Aflăm că sus se află depozitul S.S.I-ului unde se află ROMNICEANU, -IONEL MOCIORNITA soţia lui PATARASCU şi că acest sector e preţios întrucât el furnizează regulat ştiri-externe prin posibilitatea pe care o au de a ceti ziare cât şi pentru faptul că se zice că IONEL MOCIORNITA avea legături cu o casă de vis-a-vis de unde o femeie îi semnaliza prin alfabetul mut, veştile pe care el apoi le furniza celuloarului.-

Se spunea că ROMNICEANU dădea fără nici o îndoială ca sigur anul 1949 pentru sfârşitul suferinţei noastre elementul ca e culegea în această perioadă informaţiile fiind CEZAR STANESCU şi adeseori SANDU DRAGOMIR.-

- Se iau deasemeni legătură şi cu secţia spital şi prin intermediul plantoanelor, după venirea noastră încep să se organizeze pachete cu alimente şi ţigări pentru toţi legionarii dela T.G. şi M.S. cât şi legături şi convorbiri atunci când o situaţie permitea.-

- Imdată după sosire se face alegerea şefului - camerei în persoana lui GHITULESCU ION care promite că se va sluji de abilitate dar şi de îndrăzneală pentru ca intre

131

rească să fie bine spărate, ne organizăm pe familii-legionare la dormit şi împărţirea pachetelor cu alimente şi de acum încolo începe să se organizeze viaţa noastră de celulă în spirit legionar.-

Din primele zile, discuţiile noastre se duc în primul rând în jurul arestării - e un mister - presa s'a căzut în masă şi versiunea care circulă, e că sus undeva a existat o trădare. Ajungem însă la concluzia că această căderea e totuşi utilă mişcării legionare, fiindcă ea pe deoparte realizează o unitate care afară începuse să se ciomăgească, apoieste locul cel mai bun de verificare şi educaţie ; apoi mişcarea legionară în ultima vreme, pentru opinia publică părea ca o trădare intrând în înţelegere cu comuniştii, această arestare dovedindu-le contrariu - pentru mişcare este o bună platformă, probabil aceasta e sensul celor auzite de noi câţi mai mulţi în închisori.-

SOROIU GHEORGHE ne spune că înainte de arestarea sa prin Iulie 1948 sosise din Germania un curier DOROBARU care spune că din apus, aduce veste sigură că războiul e aproape, să se organizeze trimitori de oameni în munţi, să-şi cumpere bocanci, cojoacele. Mişcarea legionară avea bani-afară, toţi oamenii mari din ţară îi puneau la dispoziţie fonduri pentru rezistenţă şi cita cazul lui SPIRIDON OBREJA cu care s-a întâlnit afară şi care era îmbrăcat luxos, umbla cu maşina, avea apartament cu telefon.-

Afară s'a pregătit rezistenţa, spunea SOROIU GHEORGHE şi spunea de legături cu ofiţeri din divizia T.V. pregătiţi pentru a acţiona armat la momentul oportun, cu efectivele de care dispuneau.-

In această perioadă se duc discuţii şi asupra formelor de viitor de organizare şi se ajunge la convingerea necesităţii unui centru studenţesc-unitar, un dinam şi o forţă care să imprime vieţii politice tonul, să oblige să meargă în direcţia vederilor sale.

In această perioadă se sbalizează apoi şi atmosfera legionară pe care a trăit-o Jilava cu prilejul recentei arestări. Se vorbeşte, SORGIU GHEORGHE ca şi BLAGA

TRAIAN ca şi NUTI PATRASCANU de şedinţe veritabile cu ritual, ţinute în camera, la care au participat şi nelegionari - citează cazul profesorului GROZDANU, care a plâns arătându-şi mâhnirea de a nu fi înţeles la timp mişcarea legionară şi ideologia ei.

- Serile-peste tot s'au-petrecut în şezători naţionaliste, cu conferinţe educative - universitate - s'au putut reîmprospăta atâtea puncte din ideologie, s'au putut afla atâtea din istoricul vieţii legionare, datorită faptului că printre noi s'au aflat cadrele vechi, cadrele ce au trăit evenimentele pe care noi le cetim.-

C elulele seara răsunau de cântece legionare -S'a învăţat chiar ultimul cântec legionar venit din Germania - "Sunaţi tulnice" şi oamenii spun că inspectorul DULGHERU din M.A.I. ar fi promis să ne îngenuncheze, dar n'a reuşit. Jilava a trăit vremile legionare din altă dată.-

Tot atunci aflu că s'a încercat de către VIRGIL IONESCU prin bilete trimise la diferiţi legionari, organizarea Jilavei şi se vorbeşte de echipa hatmanului-TOBA.

Aceasta avea câţiva indivizi căzuţi arestaţi cu ei care încercaseră să organizeze - toţi având şcoală în acest sens - o evadare în massă din Jilava pentru momentul oportun. Atunci se povesteşte că TOBA cel care a condus luptele contra partizanilor în U.R.S.S. şi NUTI PATRASCANU ne spune că-l cunoşate de mult, încă dela Braşov unde a stat închis cu el ; este prietenul intim al lui OTTO SCORZENI - cel cu răpirea lui MUSOLINI - şi TOBA a făcut-şcoala de partizanat ce a avut loc în Germania, într'o regiune secretă, fiind puşi la curent cu toate metodele de luptă, sabotaj şi spionaj de unul singur sau în grupuri mici. TOBA a luptat cu o asemenea echipă în timpul războiului. După război a venit în ţară - desigur pentru spionaj, a fost prins de N.K.V.D. şi pus în libertate, probabil luându-şi angajamentul de a servi pe sovietici.-

La Braşov părăsea în fiecare seară penitenciarul escaladând zidurile, spunea că ar fi avut legături cu un grup de partizani care activa în regiune, oameni de-ai lui

133

şi care avea legături cu străinătatea printr'un aparat de emisiune. TOMA lucra pe tru americani, fiindcă l-a văzut într'o maşină care purta drapelul legaţiei americane. Cu acelaş prilej NUTI PATRASCANU povesteşte despre felul în care s'a produs schitarea lui cu ocazia revizuirii procesului "Muntele Ciucaş".-

- Pe deoparte mişcarea legionară a an gajat din Bucureşti pe avocatul RATIU care i.a apărat iar pe dealtă parte procesul a fost aranjat şi local datorită faptului că ei reuşiseră să-şi facă nişte prieteni printre procurorii care au condus procesul, chiar preşedintele, au fost sustra se piese din dosar şi astfel s'a putut obţine schitarea sa. Dealtfel însăşi directorul penitenciarului îi dădea liber în oraş unde a putut lua legătură cu legionarii din Braşov, prin ei primind pachete cu alimente.-

- -In acelaşi ordine de idei, NUTI PATRASCANU ne vorbeşte despre legăturile ce le-a avut cu soţia lui RADU GYR închis la Aiud, căreia îi dădea ajutoarele legionare colectate, unde a întâlnit pe un legionar evadat cu numele de PAULIAN.

- - Dela soţia lui RADU GYR a căpătat alimentaţiepoezi ile acestuia care de fapt în 1947 au fost tipărite afară şi răspândite printre legionari.- - - - -

Tot el ne povesteşte despre maniera în care a aranjat procesul tatălui logodnicei sale LILIANA.

Din Bucureşti dela NICOLAU NICOLAE a obţinut recomandaţie către mitropolitul IUSTINIAN MARINA, Apoi s'a întâlnit cu BOGDANOVICI cu care fusese închis şi el căruitată era prefect, mama acestuia i-a dat lui NUTI PATRASCANU un bilet prin care-l recomanda şefului de siguranţă locală, acesta i-a dat nişte recomandaţii pentru avocaţii din baroul A speculat şi faptul că pe la oamenii de partid s'a recomandat şi membru de partid, nepot al lui LUCRETIU PATRASCANU plus recomandaţia faţă de JUSTINIAN MARINA şi astfel a reuşit să obţină schitarea socrului său.- -

Cu prilejul unei vizite făcute la Baldovani, NUTI PATRASCANU spune că în anul 1948 înainte de arestările din 15 Mai a întâlnit un prieten ofiţer pe la legiunea de

134

jandarmi care l-a anunţat -ştiindu-l legionar - că în curând vor începe arestările legionarilor.-

In cameră încep discuţiile legionare, se comemorează figuri de eroi legionari, fapte legionare şi zilnic se culeg din toate părţile prin BLAGA TRAIAN, SOROIU GH, POPA VALERIU, PERSINARU ION, veşti din ziare dela cei din T.G. şi M.S. MIMI TUFESANU, PAUNESCU, POPESCU TRAIAN şi orice poate fi interpretat prin alfabetul mut.-

Stirile sunt aduse în cameră şi după ce sunt analizate în special seara, se fac cercuri de discuţii pe tema lor, toate fiind intere tate în sensul venirii războiului.-

Se are grijă de tineretul nelegionar, RADU AMARAZANU, VIOREL BURCULET care este chiar luat în pregătire legionară de BLAGA TRAIAN, care duce o activitate intensă de a reînprospăta legile, poruncile legionare şi toate punctele de orientare ideologică legionară, apelând la mine, la NUTI-PATRASCANU şi la orice putea să i le furnizeze, ocupându-se intens şi de o pregătire mistică, mai ales după venirea lui IANULIDE care dă chiar directive legionarilor către o viaţă intens religioasă.-

In această perioadă ne sunt puse la dispoziţie de către administraţie, şi vin şi prin pachete cărţi de ideologie marxistă care servesc de material de documentare iar seara se fac grupuri în care se atacă materialul marxist ideologia, POPA VALERIU, SOROIU GH, GHITULESCU ION, NUTI PATRASCANU subsemnatul fiind în primul rând. NUTI PATRASCANU studiază în special studiază foarte atent viaţa lui LENIN şi istoria partidului.

Serile sunt destinate celor mai adeseori cântecelor, chiar legionare în surdină, discuţiilor politice şi ideologice, iar loturile noi care sosesc împrospătează cu ştiri şi întâmplări din Jilava, penitenciarul Piteşti.-

Avem ştiri tot timpul dela cei din coada celularului, oameni noi ce sosesc şi în bună parte grevă care se organizează cu refuzul consimţământului, ţine cont de ei - sunt slăbiţi, noi mai avem pachete, ei sunt exterminaţi.-

Se vorbeşte în cameră şi pe celular agitator în

135

în acest sens fiind în special PANȚ ION[illegible]SCU - plantonul - Se hotărăşte trimiterea lui TAGU AUR[illegible]L-la direcţiune pentru a ne arăta nemulţumirea şi grava se facă.-

-In acest timp se duc discuţii cu TRIFU şi SANDU DRAGOMIR, elemente ţărăniste,-în sensul unei colaborări între mişcarea legionară şi cea ţărănistă- tinerrtul şi se găseşte utilă această formă.-

In acelaş timp NUTI PATRASCANU este preocupat de posibilitatea unei evadări. Studiază punctele slabe - ale penitenciarului, ascunde bani în pantofi, reţine la el îmbrăcăminte mai groasă şi adecvată situaţiei de afară.-

Inspropierea timpului sosirii noastre la Piteşti se întâmplă un alt lucru însă PAUL DUMITR[illegible]SCU, student nelegionar - ţărănist - ia-iniţiativa de a se merge-la direcţiune să-i se dească începerea unei acţiuni de reeducare -cărţi, material ideologic marxist. Acest lucru spune el - sia făcut şi la Jilava unde a stat el şi nu ne poate aduce decât avantagii materiale, pachete-mai mari, scrisori, vorbitor, chiar eliberări condiţionate.-

-Vorbeşte în acest sens şi cu mine, NUTI PATRASCANU şi acesta îmi spune că el a prevăzut şi acest lucru. Încă dela Jilava a vorbit cu VICA N[illegible]GUL[illegible]SCU în-acest sens- şi acesta i-a spus că dacă-administraţia o face, noi nu neputem-opune însă să nu facem nimic care ar-putea să compromită viitorul politic al mişcării legionare. Nici chiar SANDU DRAGOMIR, C[illegible]ZAR STAN[illegible]SCU, TRIFA, ţărănişti, nu sunt de acord, singurul care-l mai susţine pe PAUL DUMITR[illegible]SCU fiind ALD[illegible]A MARIN.-

Ajungem la concluzia că acest lucru ar puţea dăuna unor elemente care şi aşa sunt slabe şi hotărîm să-l întrebăm în acest sens şi pe OPRISAN CONSTANTIN.-NUTI PATRASCANU face un bilet care e dat prin PAUL ION[illegible]SCU lui N[illegible]GUL[illegible]SCU, plantonul dela T.G. şi M.S. care-l dă lui OPRISAN CONSTANTIN fără a primi vreun răspuns.-

Acţiunea lui PAUL DUMITR[illegible]SCU are loc. [illegible] primit de-dl. director al pe itenciarului care nu-i dă un răspuns precis şi acţiunea se opreşte aici.-

In cursul acestei luni soseşte un lot de deţinuţi dela Aiud, condamnaţi mai vechi, care ne-aduc prin VASILE dispoziţia pe care o dădea RADU GYR ca legionarii unde se duc ei acolo să se organizeze, să ducă o viaţă legionară-mistică-; poeziile lui sunt repede aduse la lumină şi toată lumea le învaţă.-

Acest VASILE stă de vorbă cu NUTI PATRASCANU care-i spune că acest lucru e primejdios de făcut în mod organizat, are exemplul celor întâmplate la Aiud unde au fost atâtea victime şi că viaţa şi educaţia legionară se duce şi aşa, nu se neglijează, fără a numi aceasta organizare.-

In acest timp se apropie plecarea lui TRIFU expirându-i pedeapsa. NUTI PATRASCANU are discuţii cu el în acest sens, îi dă adresa logodnicei sale LILIANA din Bucureşti şi directive ca în săpunul din pachete să fie trimise lunar bilete în care să fie făcută o amplă şi documentată expunere a situaţiei internaţionale. Zilnic prin alfabetul mut se deplasează câte unul din cei arătaţi sau PAUL IONESCU în persoană la celulele de pe culoar ca pot comunica cu cele dela T.G. şi M.S. şi se vorbeşte cu ei, se transmit noutăţi şi directive.-

In timpul acesta soseşte dela Jilava şi lotul ultimelor elemente legionare printre care vin pe celular şi VIRGIL IONESCU şi MIHAI JIANU.-

MIHAI JIANU ne întreagă ce se aude cu reeducarea dacă s'a început. I se spune că nu s'au dat decât nişte cărţi şi atâta tot.-

NUTI PATRASCANU are câteva întâlniri cu VIRGIL IONESCU care lu scurt timp sunt luaţi şi mutaţi pe o secţie aparte.

MIHAI JIANU şi el, deşi toată lumea îl acuză că o bună parte din căderile din centrul studenţesc Bucureşti i se datoresc lui, spune că nu e adevărat şi menţine aceiaşi lozincă că a fost undeva o trădare. VIRGIL IONESCU însă este acela care arată importanţa pentru mişcarea legionară a arestării, mişcarea se găseşte în luptă, ea nu poate dezerta dela datorie şi apoi nu trebue să ne facem nici o

137

grije fiindcă sfârşitul e aproape.-

Oamenii cu care în acest tiip se ţine de M.S. legătura sunt OPRISAN CONSTANTIN, VOINEA OCTAVIAN, POPESCU TRAIAN, ION GHEORGHIU iar cu spitalul celularului prin - LEFA zilnic avem ştiri şi le dăm şi lor noutăţile aflate.-

Apropiindu-se şi plecarea lui PAUL IONESCU, - NUTI PATRASCANU are lungi discuţii cu el şi-i dă următoarel le directive : Se va duce afară la adresa legăturicei sale LELIANA, aceasta îl va pune în legătură cu elemente legionara pe care le cunoaşte dela NUTI PATRASCANU şi împreună cu celece mai cunoaşte şi el va mai organiza o echipă care să fie pregătită să intervie armat pentru eliberarea legionarilor din penitenciar. Se fixează chiar un consemn ca să poa ă-fi văzut dela ferestre penitenciarului, e pus să studieze bine topografia penitenciarului şi lui revenindu-i misiunea de a ne trimite informaţii prin pachet asupra situaţiei internaţionale şi mersul evenimentelor.- - - -

Pe celular duminicile se merge în diverse celul se fac schimburi de oameni şi se organizează şezători cu caracter naţionalist - legionar, cântece , poezi şi aceasta cu atât mai mult cu cât sunt şi elemente nelegionare ce trebuesc cultivate sau captate .- - - - - -

Sosesc ştiri de evenimente bune, se află dela - nişte deţinuţi din subsolul penitenciarului că în regiune sunt partizani organizaţi pentru eliberarea noastră şi spitalul ia legătură cu ei şi află tot penitenciarul. La subsol se află şi TIBI POPOVICI legionar ce fusese în Germania care aflând că se găseşte acolo DUMBRAVEL ANDREI şi DRAGOS HOINIC, ia legătură cu ei şi-şi trimit bilete.-

- - Se aude chiar că DUMBRAVEL ANDREI are legătură cu exteriorul : zilnic pe platforma dela spitalul din Piteşti (militar) o femeie îi semnalizează.- - -

In celule se pregăteşte felul cum va fi ieşirea noastră victorioasă din penitenciare, un marş pe grupuri de legionari cu cântece şi BARBU GHEORGHE, GHITULESCU ION, POPA VALERIU, SOROIU GHEORGHE, încearcă să pună "Sunaţi tulnice" cântec legionar, în tempo de marş.-

138

In acelaş timp viaţa legionară continuă şi - - POPA VALERIU chiar preconizează măsurile extrem de severe ce vor trebui să fie luate împotriva tuturor comuniştilor, indiferent de rolul lor, să fie însemnaţi, să aibe un carnet special pentrucă s'au făcut cozile de topor ale duşmanului împotriva neamului.

- - TAGU AUREL deşi mironovist şi la început stiugar face pregătirea şi educaţia legionară şi din discuţii se ajunge şi aici la o împăcare ale celor două tabere, luptă fiind pe deasupra şi unitatea ideologică, povestirile sale sunt toate amintiri ale eroicului trecut legionar.-

In acest timp sosesc dela Suceava în apropierea paştelui o echipă de studenţi legionari : TURCANU EUGEN, LULU GHEBAC, ISTRATE ONISOR, CONSTANTIN NEGURA. PAUL IONESCU ne anunţă imediat, moldoveni de-ai săi, află şi SOROIU-GH şi TAGU AUREL, li se face imediat o colectă cu alimente şi ţigări şi li se trimite şi li se acordă suplimente de masă.

Se duc la ei în celulă atât SOROIU GH cât şi TAGU AUREL şi NUTI PATRASCANU şi BLAGA TRAIAN, ONISOR C-TIN le lucrează în cozi de pariuţă de dinţi, iconiţe, cruciuliţe ţigarete, primind în schimb ţogări.-

In urma discuţiilor avute cu ei se află că la Suceava a luat naştere o mişcare de reeducare cu legionarii au făcut un imn al reeducării scris de BOGDANOVICI, s'au citit cărţi marxiste şi s'au făcut referate.-

NUTI PATRASCANU, SOROIU GHEORGHE aduc aceste veşti şi le dissutăm în camera. Legionarii acestia critică mişcarea legionară, ideologia, pe CODREANU, acţiunea ei şi se leapădă de ea ; mai mult chiar aduc argumente marxiste în sprijinul acestor fapte. Această chestiune se analizează chiar în ajunul paştelui : desigur condiţiile grele de anchetă i-a determinat la acest lucru - doar NUTI PATRASCANU îl cunoaşte pe BOGDANOVICI apoi SOROIU GHEORGHE ne spune că în discuţiile avute cu ei NEGURA sau LULU GHEBAC i-a spus Noi văm da socoteală pentru cáiace am făcut, la capătul acestui drum ne aşteaptă învierea sau moartea ; iată se spune iarăşi acţiuni şi se scuză - vom da noi socoteală însă ei ei angajează mişcarea legionară, se convine să nu se discute în camera acest lucru şi prin PAUL IONESCU se reuşeşte săei

ţină mai mult sub cheie, izolaţi.-

- Vine noaptea de înviere şi se organizează o masă legionară în comun. La ora 12 noaptea se sting luminile, se cântă "Cristos a înviat", în penitenciar se aude peste tot acest lucru, se strigă la santinelă "Cristos a înviat camarade" şi cu toate intervenţiile administraţiei cântecele nu se opresc.-

- PAUL DUMITRESCU care acum devenise un simpatizant legionar, ţine o cuvântare în care vorbeşte de învierea neamului şi apropiatul sfârşit al regimului şi încheie cu victorie salutul lui CHURCHIL.-

- Are loc o rugăciune în comun, momentul prieteniei cu iertarea de păcate început de TACU AUREL şi se trece la masa în comun. Seara se termină în această atmosferă iar a doua zi se duc pe rând la celulele ce duc la coada celularului şi se fac urări celor dela M.S. li se trimite alimente şi ţigări din ajutorul legionar colectat.-

La scurtă vreme se aude şi chiar primim anunţ că ni s'au mărit pachetele, avem vorbitor, 2 scrisori pe lună şi se vorbeşte chiar de eliberări condiţionate pentru studii.-

- Intr'una din zile vine în camera LULU GHEBAC care se duce la SOROIU GHEORGHE şi BUSCHIA TIBERIU ca să le spună că are să dea cetire camerei unei scrisori a lui TURCANU EUGEN prin care să invite pe studenţi să înceapă reeducarea.-

- SOROIU GHEORGHE şi BUSCHIA TIBERIU îi răspund că ora nu-e potrivită, oamenii dorm şi să vorbească şi cu mine înainte. LULU GHEBAC pleacă fără să citească această scrisoare. La acest moment vine şi perioada restricţiilor. Se suprimă orice pachet, scrisoare, vorbitor şi toţi suntem convinşi că sfârşitul e gata mai aleş că ni se reduc şi bagajele, trebue să se reţină doar un schimb. NICULESCU care în această vreme era plantom ne spune că ar putea să fie un transport, se aude de Siberia, oamenii îşi reţin îmbrăcămintea cea mai groasă.-

- In ziua de 22 Iunie 1949 are loc o percheziţie- făcută de administraţie în-camera 1 unde locuiam. Se găsesc creioane, hârtie, cântecele lui RADU GYR, cruciuliţe şi iconiţe.-

- A doua zi de dimineaţă sunt chemat de către dl. director DUMITRESCU al penitenciarului care-mi spune că eu împreună cu NUTI PATRASCANU, BLAGA TRAIAN, SOROIU GHEORGHE, TACU AUREL, am_fosrmat un birou politic legionar prin care am organizat legionar penitenciarul, că în cameră se duce viaţă legionară şi mi se cere în scris să recunosc acest lucru, eu răspunzând negativ la aceste întrebări.-

- Sunt chemaţi pe-rând-ceilalţi şi NUTI PATRASCANU îi spune că-această acţiune este foarte periculoasă, că ea s'a mai încercat şi la Aiud şi a dat naştere la atâţea morţi şi refuză şi el să recunoască acest lucru.-

- Toţi 5 suntem băgaţi la neagra, ţinuţi 3-zile după care suntem duşi pe secţia corecţie de unde plecasem într'o celulă toţi 5 izolaţi.-

- Aici analizăm situaţia, ne gândim că se vor face presiuni asupra celorlalţi să recunoască însă ne conturăm viaţa de cameră la fel ca la celula 1.-

- Luăm-legătură cu-celula-vecină, le spunem întâmplarea, le spunem să se ferească de-grupul Suceava, să-i anunţe şi pe ceilalţi că noi n'am recunoscut nimic şi SOROIU GHEORGHE reuşeşte să vorbească prin-alfabetul mut cu PAUL IONESCU la lagăr căruia îi spune acelaş lucru şi cu M.S. cărora le spune printr'o-rudă a-sa-cele întâmplate. Este văzut de cineva, dl. director ne cere să recunoaştem acest lucru, SOROIU GHEORGHE e bătut şi suntem mutaţi la depozitul S.S.I. din coada celularului.-

- Aici ne organizăm repede viaţa de celulă, discuţii legionare, amintiri, facem din nou educaţia-legionară învăţăm limba germană dela NUTI PATRASCANU şi vedem că mai sunt şi alţii izolaţi : VOINEA OCTAVIAN, POPESCU TRAIAN MAC MIMI TUFEANU, BOLANISCU şi alţii.-

- Cu prilejul unei întâlniri la baie, BALANISCU vorbeşte cu-SOROIU GH căruia-îi cere să ne organizăm, să dăm rapoarte de activitate, el ne va procura hârtie şi crei

on. SOROIU GH"ORGH" ne spune acest lucru, noi discutăm în cameră şi ajungem la concluzia că noi deja suntem organizaţi şi ducem o viaţă legionară, dar scrisul e periculos şi poate da naştere la complicaţii. Nu ne mai întâlnim cu el şi la un scurt timp suntem toţi cinci mutaţi la camera Nr.3 dela secţia corecţie, unde întâlnim lotul studenţilor clujeni legionari. Aici suntem primiţi imediat cu simpatie, află că am fost izolaţi şi ne cere să ne ferim de TOLDISANU fiindcă e omul administraţiei şi a început să ţină lecţii de marxism, a comemorat 23 August însă nu e oportunist. Aceiaşi acţiune o duce şi CALINICI.-

In cameră însă, în cursuri e aceiaşi atmosferă, fără a uzi TOLDISANU se povesteşte Contele de Monte-Cristo, filme americane şi din când în când TOLDIS"ANU mai ridică câte o problemă cu care toţi sunt de acord.-

La câtva timp suntem mutaţi în celule deosebite eu fiind la un loc cu PINTILI" SORIN. E suspectat că e omul administraţiei însă în cameră sa povesteşte "Cămaşa lui Cristos" şi alte cărţi cu caracter cosmopolit, începea să ridice diferite probleme, însă nu sunt nici chiar ei (fiindcă mai e un SUC"VEANU MITIA) care e adevăratul punct marxist, AMBRUS le pune probleme idealiste pe care ei nici nu le combat şi vorbesc doar de acţiunea de reeducare dela Sucesva.-

La spălător mă întâlnesc săptămânal cu ceilalţi 4 iar în ziua de 3 Decembrie 1949 suntem duşi în camera 1 dela corecţia de sus unde îl găsim pe TURCANU EUGEN şi IULU GH"BAC.-

Suntem aduşi eu, NUTI PATRASCANU, BLAGA TRAIAN SOROIU GH"ORGH", TACU AUR"L, PAUL DUMITR"SCU, POP S"V"R, GHITUL"SCU ION, ION"SCU VASIL", GH"RMAN CORIOLAN şi alţii.-

De cum ne revedem ne povestim cele întâmplate dela despărţire. NUTI PATRASCANU îmi spune că a stat cu ISTRAT" şi că acesta i-a dat detalii asupra cazului nostru Noi am fost reclamaţi de TURCANU, acesta a cerut raport la Securitate unde a şi fost dus, domnul director i-a dat tot

142

sprijinul şi i-a spus să nu aibă nici o grijă că chiar de va veni războiul îl va înarma pe el şi pe gardieni şi nici unul din noi nu va scăpa cu viaţă.

-In celulă au dus o biaţă legionară. unde a stat el-s'a comemorat 8 Noembrie, ISTRATE a promis că va scrie o epopee a suferinţelor legionare.-

Prezenţa noastră în cameră la un loc cu TURCANU EUGEN desigur are un scop cu atât mai mult cu cat BESCHIA TIBERIU adus cu noi şi el, ne spune că s'au auzit bătăi aici. NUTI PATRASCANU vorbeşte atunci cu PAUL DUMITRESCU şi-i spune că dacă vom fi omorîţi să ştie că acest lucru se datoreşte lui TURCANU EUGEN şi să se ducă afară la un comandant legionar PUIU şi să-i spună acestea ca să ne răzbune.-

- BLAGA îl reîntâlneşte pe BURCULET VIOREL şi discret începe pregătirea legionară începută iar noi continuăm să discutăm aşteptând să vedem ce se va întâmpla.-

- La câteva zile TURCANU EUGEN spune că în această cameră se pune problema reeducării şi sunt întrebaţi toţi dacă vor să participe la ea. Dela un capăt la altul fiecare trebue să răspundă dacă vrea şi deca vrea.-

TACU AUREL care să fie lăsat în pace, el nu participă la această problemă. Toţi spun că vor, MAIORESCU din lot cu cu BURCULET VIOREL spune că trebue să cunoaştem şi ideologia marxistă şi eu spun deasemeni că trebue să cunoaştem şi marxismul, e o ideie şi este datoria noastră de intelectuali s'o cunoaştem.-

- In momentul în care sevede că toţi sunt de acord se spune că pentru a participa la reeducare e nevoie la început să facem demascarea activităţii noastre reacţionare din penitenciar. Inainte însă de a se pune această problemă NUTI PATRASCANU şi cu mine avem o discuţie şi spun că nu ne putem sustrage dela această problemă, fiindcă vor putea urma probleme grave, trebue să participăm. Se vor pierde oameni desigur dar fiecare va rezista datorită pregătirii sale legionare, cei slabi se vor pierde, ne rămâne pentru viitor ca în această cale să ne răzbunăm ca nişte samurai.-

Din momentul în care se pune problema demascării şi participarea noastră-la reeducare ni se cere să ne facem demascarea, fapt care desigur nu se întâmplă, noi nu vrem să arătăm-că-ceiace s'a întâmplat în camera Nr.1 a fost organizare legionară şi totodată survine şi demascarea lui MURCULEŢ VIOREL care arată că după ce s'a pus problema reeducării GHEORGHIU CORIOLAN a şi discutat cu PAUL DUMITRESCU intermediarul meu şi al lui NUŢI PĂTRĂŞCANU această problemă)lueru pe care noi îl făcusem prin PAUL DUMITRESCU care se puteam ieşca liber, ne fiind viza şi prin intermediul căruia aflasem că şi GHEORGHIU CORIOLAN spune-că trebue să participăm, dar va trebui să punem-mâna pe ea şi s'o frânăm) şi s'a hotărît-sabotarea ei.-

- A doua zi, pe 6 Decembrie 1949,-sub pretextul lovirii de către MAIORESCU a unuia din oamenii lui-TURCANU EUGEN, toţi ceilalţi pe care-i găsisem în-cameră se reped asupra celor ce fusesem aduşi dela izolare şi suntem bătuţi Eu sunt bătut întâi de GOBOLOŞCHI şi-apoi de TURCANU EUGEN care-mi fracturează o coastă-şi oasele nasului.-

La scurt timp intervin şi domnii gardieni MIHOR SEBASTIAN şi GEORGESCU care ne lovesc pe toţi cu nişte beţe

Imediat soseşte domnul director DUMITRESCU, toţi cei bătuţi suntem scoşi afară din cameră, introduşi rând pe rând şi suntem demascaţi de TURCANU EUGEN şi ceilalţi pentru atitudinea pe care am avut-o dela venire şi faţă de reeducare. Domnul director mai bate şi dumnealui pe câţiva, eu fi cer asistenţă medicală pentru coasta ruptă iar MAIORESCU îi cere să fie mutat singur într'o celulă.-

- Domnul director pleacă şi acum începe din nou demascarea. Este bătut PAUL DUMITRESCU de către TURCANU EUGEN (luase naştere un comitet de demascare compus din TURCANU EUGEN, LULU GHEBAC, BAGU GHEORGHE, TENTAU GHEORGHE şi un student din lotul Cluj, fronterist) şi apoi ni se cere nouă-şi în special mie să fac demascarea şi mai ales să spun ce-discutasem cu NUŢI PĂTRĂŞCANU după ce se pusese problema reeducării prin demascare.

In adevăr NUTI PATRASCANU a avut niște discuții cu TURCANU EUGEN în această perioadă și seara când s'a reîntors îmi șoptește - cred că am reușit să-l duc - fără a-mi lămuri cum.-

Sunt bătut în repetate rânduri de TURCANU EUGEN GHERMAN-COMIOLAN, PAUL DUMITRESCU, GHITULESCU ION, ceilalți începuseră să-și facă demascarea și chiar SOROIU GHEORGHE și BLAGA TRAIAN începuseră să spună câte ceva.-

Mai sunt demascat și de către PERSINARU ION/ și VIOREL NEGRILA cu activitate din camera 1 dinainte-și sunt bătut în-continuare să-mi fac demascarea și mai ales cele discutate cu NUTI PATRASCANU.

De fiecare dată după ce eram bătut, TURCANU EUGEN și PATRASCANU NUTI se duceau singuri în colț, discutau. TURCANU EUGEN îl amenința pe PATRASCANU NUTI că-l va distruge fără însă să-l bată.-

In ziua de 9 Decembrie 1949 este anunțat că - NUTI PATRASCANU își va face demascarea, el ne demască pe toți, spune și fraza pe care mi-o șoptise și din acel moment se hotărâse toți să facă demascarea, sunt ușurați și bătăile se opresc. Toți însă rămânem în izolare și încep să se facă demascările.-

In seara zilei de 9 Decembrie 1949 NUTI PATRASCANU care fusese numit de TURCANU EUGEN un caz revoluționar - anunță că pentru a dovedi că am rupt-o cu mișcarea legionară (așa cum spusese TURCANU EUGEN, trebue să și luptăm contra ei). In ziua de 10 Decembrie , ziua studențimii legionare, să mergem și să dem declarații, făcând demascarea activității noastre legionare necunoscute de securitate și a doua zi să mergem în serii în dormitorul domnilor gardieni o masă cu hârtie și cerneală și se fac demascările - Eu mă duc și mă demasc pentru funcțiile ce le-am avut și ce șefi de un an am avut și cu asta închei declarația.-

NUTI PATRASCANU se duce în repetate rânduri-și BLAGA TRAIAN și spun - că-și fac demascarea în camera de lucru a domnului director.-

In timpul zilei în camera se fac demascări din

interior, eu mă mulţumesc să spun lucruri puţine, adăugând că restul de altfel le-a făcut NUTI PATRASCANU şi când mă întorc dela demascare îi spun lui TURCANU "UGEN am uitat să demasc pe unuă SOTIR. "l mă pune să vorbesc cu NUTI PATRASCANU el-îmi spune că l-a demascat el şi-atunci TURCANU "UGEN spune că nu mai e nevoie să spun şi eu dacă a spus PATRASCANU-NUTI.-

Serile se pe rect în cântece şi anecdote, PATRASCANU NUTI e răsfăţat, e numai în jurul-lui TURCANU "UGEN, GH"BAC LULU şi BAGU GH"ORGH" şi în acest fel cu demascări ziua trec câteva zile până când e adusă o nouă se ie cu ISTRATE, FACHU IANCU, NICOLE"SCU, TOLDISAN-şi alţii, li se pune imediat problema reeducării şi imediat sunt luaţi la bătaie cu excepţia-lui TOLDISAN care e înjurat şi dat-la oparte şi i se spune de către TURCANU "UGEN - - istă metoda pentru legionarii, nu convingerea, care-l face pe TOLDISANU să-spună "regret că până acuma n'am ştiut să fiu bolşevic, revoluţionar" şi chiar imediat după acea trece la acţiune.-

In-aceiaşi-zi PATRASCANU NUTI vine să mă întrebe dacă nu vreau să merg cu el şi cu TURCANU "UGEN şi-alţii în alte camere să continuăm lupta şi eu răspund că prefer s să rămân în camera 1.-

Chiar în aceiaşi zi TURCANU "UGEN, NUTI PATRASCANU, BURCULE"T VIOR"L, GHE"RMAN CORIOLAN, ANDRONACHE" VASILE" părăsesc camera iar comitetul de demascare e completat prin intrarea lui TOLDISAN iar preşedinte rămâne BAGU GH.

Imediat suntem scoşi din-izolare-toţi de 31 Decembrie 1949, TOLDISAN ţine o conferinţă despre importanţ zilei iar seara se face un cor din toţi şi se cântă internaţionala.-

Din acea zi suntem priviţi cu prietenie. Se spune de LULU GH"BAC că cine a fost bun şef legionar poate deveni bun şi în reeducare şi citează cazul lui NUTI-PATRASCANU în acţiune şi-ca mijloc de reeducare se recomandă nu cunoştinţe marxiste ci plecarea dela ideologia legionară pentru a vedea contradicţiile interne (pentru mine acest lucru e considerat ca cea mai bună frână pentru evo-

luţia unui legionar - întoarcerea la ideologie şi de aceia folosesc în două rânduri acest prilej, ţinând o conferinţă în cameră despre ceiace este mişcarea legionară apelând la legi, la cite a şi la fapte, mai ales scoţând în relief caracte ul mistic al ei şi deşi arăt că există contradicţii, a doua oară îl pregătesc pe TASCA CONSTANTIN intrat şi el în reeducare, să vorbească despre legile şi poruncile legionare, despre cuib, fiind sigur că acest lucru va avea rezultatul invers scontat. In comitet intră şi VIOREL NEGRILA prin plecarea acelui student ieşean frontierist.

Eu încep să-mi creez o poziţie bună în special faţă de comitet, deşi tot toţi mă tratează cu nane aligo.-

Voiam să-mi creez o poziţie bună, mă gândeam - tot timpul la sensul acţiunii lui NUTI PATRASCANU; înţelegeam că din punct de vedere ideologic, NUTI PATRASCANU va fi un simbol, legea unităţii: urmează-şi şeful şi la bine şi la greu - chiar de veţi merge în iad uniţi, veţi învinge de sunteţi unita - va da rezultate şi legionarii vor înţelege acest lucru.-

- NUTI PATRASCANU nuputea trăda mişcarea legionară îl cunoşteam prea bine, sensul acţiunii sale era pe linia angajamentului luat de noi. Avem în acest fel posibilitatea să ne ridicăm şi de aici să putem continua lupta.-

La puţin timp după aceia vorbesc cu SOROIU GH şi cu BLAGA TRAIAN că trebue să urmăm exemplu lui NUTI PATRASCANU, să luptăm şi-i cerem lui BAGU GHEORGHE să meargă la dl. director şi să-i spună dorinţa noastră de a face o echipă de demascare şi să porinim. BAGU GHEORGHE ne promite.-

In cameră în acest timp nimeni nu se preocupă de reeducare, se fac şepci, se croiesc haine, se împletesc port-ţigarete şi curele, se povestesc cărţi scrise se cântă, se fa glume. Ba se mai întâmplă că TOLDISAN e demascat şi izolat pe motiv că vrea să calomnieze comitetul de demascare şi e acuzat că cu prilejul conferinţei pe care o ţinuse la 31 Decembrie făcuse grave greşeli ideologice.-

TOLDISANU îi acuză - lucru adevărat de fapt -

că FRITZ CORDUN care împărţea masa, favorizează pe cei din comitet, dându-le mâncare groasă. Şi în locul lui TOLDISANU e băgat în comitetul de demascare BUSCHIA TIBERIU, fost mare şef legionar considerat ca cinstit pe motivul că-şi făcuse cea mai ordonată demascare cu interiorul (mai târziu BUSCHIA-TIBERIU va fi demascat pentru că nu-şi făcuse demascarea exterioară-deşi el bătea pe alţii pentru acest lucru şi că el înţelege să rămână legionar, chiar de acolo şi-a făcut demascarea;-

Din nou e atacat TOLDISAN de către SOFRONIE CONSTANTIN care făcea şi el parte din comitet pe motivul că TOLDISAN a afirmat că faptul că ELABA TRAIAN şi TASCA CONSTANTIN tot timpul vorbesc să-şi facă o bibliotecă proprie, ceiace dovedeşte tendinţe burgheze, individualiste.

SOFRONIE CONSTANTIN se ridică împotriva acestei acuzaţii arătând că TOLDISAN e extremist.-

Intr'o seară după izolarea-lui TOLDISAN cineva din cameră spune o anecdotă cu caracter strict nazist şi i se atrage de către BAGU GHEORGHE uşor atenţia (de altfel BAGU GHEORGHE va fi demascat mai târziu ca oportunist pe motivul că spusese că TURCANU EUGEN vrea să ia castanele din foc cu mâna altuia (.-

- Mi se cere într'o zi să povestesc un toman şi eu povestesc în cameră Jeni Gherhard.-

La sfârşitul povestirii, BAGU GHEORGHE se ridică împotriva acestei cărţi arătând că ea are tendinţe burgheze însă GHEBAC LULU îmi ia spărarea arătând că dimpotrivă ea e o oglindă fidelă a decadentismului burghez. BAGU GHE însă între patru ochi vine şi spune : Tu nu vezi că TOLDISAN stăta aşteaptă să se ducă la dl. director şi să ne spuie ceva.-

Tot BAGU GHEORGHE este acela care cu ocazia venirii unor noi studenţi ce trebuiau să intre în demascare se opune ca oamenii să mai fie bătuţi, argumentând că în momentul plecării sale, TURCANU EUGEN i-a spus că în camera l să nu mai fie bătăi.-

Atmosfera din cameră e de plictiseală, de ocupaţii mărunte, ce mai vorbesc şi la noua serie intrată tot

despre mişcarea legionară în sensul primelor conferinţe dând cu astfel-oamenilor trecuţi-prin demascare materiel de gândire care avea să le folosească.-

Înţelegeam că lupta lor împotriva mişcării legionare este lupta împotriva lor înşile şi de aceia căutam să le adâncesc acest lucru-

LULU GHEBAC e dornic de romane chiar cosmopolite, în care restrâns îl pune pe TASCA CONSTANTIN şi le-spună şi ca-argument că romanul "Pe aripile vântului"-e în sensul vederilor marxiste, arată că în fond aici se vede lupta nordului împotriva sudului - nordul capitalului industrial luptă la alibarerea negrilor ce erau ţinuţi de capitalul agricol, marea proprietate de sclavi.-

In această atmosferă vine luna Martie când camera e răvăşită prin plecarea majorităţii la canal.-

Sunt mutat în camera II cu OVIDIU MUNTEANU, CERBU ION, LUCA CHITULESCU, CERBU ION, FACIU IANCU şi alţii.-

Mă grăbesc discret să-l pun în gardă pe OVID MUNTEANU în privinţa demascărilor, îi arăt cam ce-am auzisem prin camere că e acuzat că a făcut în penitenciar pentru a-i uşura eventuala-întrare în demascare. Dela el aflu aici atmosfera de prietenie în care a locuit tot timpul cu NEGURA şi ONISOR CONSTANTIN.-

La scurt timp după aceste fapte aflu dela BAGU GHEORGHE că NUTI PATRASCANU a căzut şi atunci mă grăbesc c să-mi pregătesc posibilitatea de ridicare şi mai mult prin demascare.-

Intâi mă duc la domnul director şi-l anunţ că sunt în cameră cu mine câteva persoane care vor să facă declaraţii în legătură cu activitatea lor ;-e un început apoi anunţ că vreau să-mi fac completare la demascare şi sunt dus la TURCANU EUGEN.-

Acesta cum mă vede îmi spune : ce crezi că eu nu ştiu că tu şi cu PATRASCANU NUTI v'aţi vorbit să sabotaţi reeducarea. Eu neg acest lucru, arătând că eu însuşi am demascat pe PATRASCANU NUTI în cameră în legătură cu

logodnica sa şi-i spun c'am venit să-mi fac demascarea. El mă întreabă ce-i cu soţia ta şi-i răspund am venit s'o demasc. De fapt toţi aproape au foslosit acest argument - al demascării unei rude ca suprem argument de sinceritate (BUSCHIA TIBERIU va spune mai târziu "am făcut acest lucr tocmai ca să pot rămâne legionar tocmai ca să pot să rămâ legionar - e un argument tare : în această luptă mi-am jertfit chiar propria mea familie) Si fac demascarea lui EMIL CAPRARU însă de aşa maniera să nu reiasă prea clar rolul şi legăturile sale, întrucât ştiam că deţinea o poziţie de unde putea încă organizatoric. Eram convins că la securitate va fi suspectat acest lucru, dat fiind că toţi caută să lovească în membri de partid. De altfel el nici n'a fost arestat până în anul 1952. După acea demasc activitatea soţiei mele şi a unui grup de legionare, dar le opresc activitatea la anul 1945, Stiam că secutitatea umblă după legionari care au activat după 1945.- - - -

La medicină a existat o organizaţie de legionare condusă în anul 1944 de DESPA CARAMICA, doctoră, absolventă în anul 1944. Acest grup era condus după aceia în anul 1945 de JUNICA GHERANU doctoră, absolventă a facultăţii de medicină umană în anul 1947 şi care şi-a continuat activitate legionară şi în anul 1946.

In anul 1946 şefia acestui grup o ia ANI AGAPIE doctoră care în anul 1948 lucra la spitalul Colentina la serviciul de stomatologie şi care avea legături cu TITI GATA şefa studentelor legionare.- - -

- - - Pe ambele le acoperam fiindcă în calitate de foste şefe puteau avea în viitor un rol reorganizatoric. -

- - Până în anul 1946 şi în anul 1946 deci studentele legionare pe care le cunoşteam eu erau MARIA GODREANU, NELI MATEESCU, MIORA HANUTU, JUNICA GHERANU, cele trei dinainte fiind absolvente ale facultăţii de medicină umană în anul 1948, MIOARA ATANASIU absolventă a facultăţii de medicină în anul 1947 şi ANA MARIA DUMITRESCU absolventă a facultăţii de medicină umană în anul 1948, şi-au întrerupt activitatea în anul 1945.-

După acea demasc că soţia mea a fost în anul

1945 la Mânăstirea Vladimireşti - Tutova. In realitate ea a-fost în anul 1946, în acel an a avut loc aici o tabără legionară de muncă unde au participat mai multe studente legionare iar călugăriţa cu numele MARIETA NICOARA de acolo, în realitate a fost tot timpul şefa adevărată a studentelor legionare ea fiind acea ce dădea directivele chiar lui TITU GATA şefa studentelor din Bucureşti. Am descoperit-o în calitate de şefă pentru aceleaşi posibilităţi reorganizatorice în caz de nevoie.

Mânăstirea e un focar legionar, stareţa VERONICA în Bucureşti are legături cu legionare din corpul răzleţelor unde trage şi unde poate întâlni şi pe ARSENIE, călugăr dela Sâmbăta - Făgăraş, alt element vizitat şi consultat de legionari şi chiar de NICOLAE PATRASCU.-

Pentru a da dovadă şi mai mult de dorinţa mea de reeducare demasc activitatea mea cu SOTIR MUSU ştiind pe deasupra că şi NELU PUICA va intra în demascări şi VICTOR CIKESCHI, dar nu dau nici un amănunt asupra relaţiilor acestui grup, pentru ca şi ei să-şi poată opri demascarea acolo unde vor.-

De altfel la Gherla am aceiaşi grije să-i-arăt în mod direct lui CIKESCHI VICTOR că nu am vorbit prea mult de acest grup, dându-i şi lui aceiaşi posibilitate de a ascunde ceiace se putea ascunde important.-

In momentul în care-i-spun lui TURCANU EUGEN că-şi avea nişte chestiuni în legătură cu NUTI PATRASCANU acesta îmi răspunde că nu e nevoie pentrucă PATRASCANU NUTI şi-a făcut demascarea completă.-

Mai demasc atunci şi-pe dr. AUREL MAREN, CHIVU însă vag şi ei doi două elemente foarte valoroase ale mişcării legionare, tot cu posibilităţi de lucru în viitor şi deasemenea acoper pe ION NEL PRUTU fostul şef de grup-al grupului medicină, care a avut şi în anul 1946 activitate legionară. Mă gândesc că poate şi el va fi alt şef ce va putea fi folosit în caz de nevoie în viitor la reorganizare

Tot atunci demasc pe ION ESCU CORNEL fost şef de grup F.D.C. şi cu care în anul 1948 eu am următoarele re-

151

laţii : ION ESCU CORNEL avea soţia funcţionară la Institutul Meteorologic Central din Bucureşti şi în anul 1948 - primeşte un post la o staţie a Institutului în Banat unde merge şi soţul ei ca întrasa la Direcţia Aviaţiei Civile ca pilot instructor şi era trimis în a ales loc cu soţia sa

In anul 1948 după arestări îi spun că legionarii lucrează, că au început arestările şi-l întreb ce înţelege el să facă ca vechiu legionar în eventualitatea unui război. El îmi spune că are acasă în podul casei nişte pistoale automate de paraşutist Dailmer Puch şi nişte - explosibil plastic. In caz de nevoie îmi dă şi mie din acest material şi se poate conta şi pe STOIANESCU care în anul 1948 era asistentul lui TOPOR la Institutul Meteorlogic Central din Bucureşti şi cu care şi vorbise în acest - sens. Se punea problema luptei de stradă, aceasta era consemnul.-

In ziua de 7 Iunie 1950 se formează a doua - dubă de studenţi şi în seara zilei de 8 Iunie 1950 ajungem la penitenciarul Gherla.-

Dela sosirea noastră, încă dela început se remarcă poziţia de şef al lotului în care se situează ONISOR CONSTANTIN, dă ordine, aranjează, secondat de PINTILIE SORIN şi de SOROIU GHEORGHE.-

In câteva ore suntem repartizaţi la camere. Aflu că şi celălalt lot se află tot aici.-

La camera 106 unde sunt repartizat intră PINTILIE SORIN, CERBU ION, DANILA ION, LUNGU GEORGE, SOTIL MIRCEA, IONESCU GHEORGHE, REGMAN? OVDIU MUNTEANU, ROSCA RADULESCU SERBAN, PUIU NASTASE, POPESCU GHEORGHE, CAMERA şi alţii. După imediata noastră instaşare mai sunt introduşi din duba veche MERISCA CONSTANTIN şi COSTIU ALEXANDRU.-

SORIN PINTILIE ia conducerea camerei şi anunţă că lupta împotriva legionarilor, deci reeducarea nu s'a oprit, ea se continuă aici. Sunt întrebaţi de demascări toţi, se face un comitet de demascare şi PUIU NASTASE SUCIU (GHEORGHE) NICOLAE, POPESCU GHEORGHE, CAMERA sunt

puşi la curent cu problema, nu luas rău parte la demascările dela Piteşti, li se cere demascarea. PUIU NASTASE e bătut de PINTILIE SORIN, aceasta încearcă să-ceară ajuterul administraţiei, nu reuşeşte însă în timpul servicii mesei simulează o criză de nervi, atunci mâncarea în faţa domnului miliţian LAZAR. E-lust din cameră, e agitaţie şi PINTILIE SORIN în calitate de şef al camerei este dus la dl director LAZAR căruia îi explică problema.-

Aflăm mai târziu-că şi în celelalte camere dl. director află de problema demascărilor şi că deja POPA ALEXANDRU e lust iniţiativa.

Dl. director LAZAR nu-e de acord cu metoda şi anunţă că va face o vizită camerei. SORIN PINTILIE e foarte agitat, cu această ocazie îmi explică cât a avut el-de-muncă cu banditii la Piteşti când el încercasa acţiunea de reeducare gen Sucaava şi cum LULU GHEBAC soseşte şi în câteva zile cu ciomagul pune lucrurile la punct, metoda e verificată că fiind singura bună. Insă PINTILIE SORIN căruia din primele zile am reuşit să-i capăt încrederea spunându-i că m'am lăsat de mişcarea legionară, nu ştie cum să apere problema metodei care trebue aplicată în reeducare şi ne cere tuturor ca atunci când va veni dl. director să susţinem metoda pentru a-l convinge de necesitatea ei.-

Domnul director soseşte în cameră, ne ascultă, ascultă şi pe CALINESCU care deşi trecut prin demascare ţine să precizeze că el rămâne legionar şi acuză pe toţi ceilalţi de oportunism, spunându-ne că dânsul nu e de acord cu metoda întrebuinţată, e o metodă huliganică, să adoptăm calea convingerilor, a discuţiilor. Din această zi lucrurile decurg liniştit în cameră, oamenii dorm, împletesc curele pe la orele 11 înainte de masă şi după masă după ce se scoală lumea din somn şi aşteaptă iar masa, se duc discuţii marxiste, IONESCU GHEORGHE GIGI vorbeşte despre materialismul dialectic, povesteşte romane progresiste. DANILA vorbeşte despre organizarea muncii socialiste. MARISCA CONSTANTIN despre Macarenco şi toată lumea e de acord, critică vechiul

153

sistem, ca să fie toată lumea convinsă că ei-sunt de acord şi în acelaş timp se continuă cu demascările, seara cu coruri progresiste, 23 August 1950se pavoazează camera cu lozinci ţesute, cu figurile lui LENIN şi STALIN cusute pe pânză.-

ION ESCU GHEORGHE (care la scurt timp, deşi era considerat unul dintre cei cu nivelul cel mai ridicat, - este demascat ca-oportunist - nu-şi terminase demascările) scrie chiar o poezie democratică.-

Se duc şi discuţii idealiste voalate, despre artă, despre cultură şi civilizaţie. RUGMAN în repetate rânduri pune probleme echivoce. Se pune chiar-problema lui ISUS-CRISTOS, nimeni nu ştie s'o justifice din punct de vedere(materialist) marxist şi asta era o victorie ascunsă în fond..-

In faţa acestei atmosfere eu mă-leg cât mai bine de PINTILIE SORIN şi de cei din comitet. -

Dela MIRISCA CONSTANTIN aflu şi de demascarea lui PATRASCANU NUTI şi atitudinea sa ulterioară.-

Intrîo zi pentru a-i tăia moralul lui PINTILIE SORIN îi spun : şi când te gândeşti-că toată această lume - nouă şi frumoasă, viaţa-asta ar putea fi distrusă de un nou eventual război" la care PINTILIE SORIN răspunde "şi totuşi războiul va veni.-

Am înţeles că e frământat de această problemă

Se întâmplă şi un nou fapt SOTIL MIRCEA acuză pe PINTILIE SORIN că în calitatea sa de şef de comitet îşi creiază avantagii, îşi lucrează cursele şi că în acelaş timp are o atitudine de indiferenţă faţă de problema demascării. Se dă-semnalul de alarmă : SOTIL MIRCEA vrea să compromită pe PINTILIE SORIN, reeducarea, luptă să ia atitudine faţă de el şi PINTILIE SORIN-şi LIVINSCHI MIHAI (nu LIVINSCHI MIHAIL) mă delegă pe mine-să-l demasc în faţa domnului slt. SUCIGAN GHEORGHE care a chemat în cameră că-SOTIL MIRCEA vrea să spargă unitatea-luptei noastre celace fac bucuros acest lucru fiindcă în vederile mele o bună poziţie. Prin scoaterea celor din comitet (având un nivel ridicat şi nepunându-şi problema de a sabota munca ca

154

banditii) intru şi în comitetul de demascare.-

In cursul demascărilor ce avuseseră loc în cameră am fost prezent, am lovit în MUNTEANU OVIDIU - fiind şef legionar şi dealtfel au doar îi dăduse m indicaţii la Piteşti că avea să vină demascarea.-

In acelaş timp după primele zile sunt întâlnit pe coridor de POPA ALEXANDRU - ce ajunsese plantonier - şi mă întreabă ce mai zic despre prietenul NUTI PATRASCANU, eu îi răspund că după cele făcute nu mai e prietenul meu.-

Cam la o lună după aceasta sunt chemat de el ca să dau relaţii despre doctorul ANGELESCU -legionar ; eu îi spun că l-am demascat la Piteşti.-

La câteva zile sunt din nou chemat într-o cameră de faţă fiind şi BASCHIA-TIBERIU care spune că nu e vorba de cel dela Colţea ci de altul. POPA ALEXANDRU mă bate să recunosc şi să demasc acest lucru eu însă îi spun ca şi mai înainte.-

Cu acest prilej BASCHIA TIBERIU spune că el a făcut demascările pentru a putea rămâne legionar. Profit de această ocazie şi-i spun lui POPA ALEXANDRU că spre dovadă că eu nu vreau să-l ascund pe dr. ANGELESCU stă faptul că eu m'am şi anunţat că eu mai am de făcut şi complectări de demascări şi-i explic că în cameră şi eu duc această luptă cu ceilalţi ca să-i determin să-şi facă demascarea - eu înţelegând ca să le uşurez demascarea.

Planul era făcut printre celelalte demascări una era faţă de NUTI PATRASCANU - dovadă că m'am desprins de el, alta faţă de soţia mea - încă o dovadă şi alte cu nişte arme. ştiind cât preţ are acest lucru.-

La câteva zile sunt chemat şi-mi scrie demascarea. Despre soţia mea dau faptul că în anul 1946 luase parte la o şedinţă ţinută într'o casă din cartierul Vatra Luminoasă . La această şedinţă fuseseră invitate mai multe legionare de către o fostă şefă a lor LUCICA SCURTU situată pe poziţia mironovistă care voia să tranşeze conflictul deschis cu TETI GATA altă şefă legionară situată pe poziţia liniei Pătraşcu.-

155

Deasemenea spun că soţia mea poate da relaţii despre o legionară GHEA şi soţul ei NELU amb'i cu o bogată activitate legionară. Las deschisă posibilitatea ca soţia mea să spună ce va vrea ea de cuvinţă în această privinţă.-

- - - Eu ştiam că această GHEA era şef legionară peste legionarele dela Academia Comercială şi că în locuinţa sa, în primăvara anului 1946, ducându-mă cu soţia mea spre a-lucra la nişte mărţişoare legionare pentru 1 Martie, văzusem că logodnicul ei - contabil - primise în acea zi curierii unor organizaţii legionare din Ardeal F.D.G-işti care-i aduseseră rapoarte de activitate şi bani primind în acelaş timp şi mărţişoare pentru legionarii de acolo.-

- Deasemenea i tot atunci vorbesc despre faptul că soţia mea poate da relaţii despre o legionară GHEORGHE CHIRITESCU, veche legionară, fusese şefa legionarelor din anul soţiei mele şi atât ea cât şi sora ei STANCA aveau o bogată activitate legionară.-

-Tot atunci mai vorbesc şi de următoarele, nu - însă în această formă : organizaţia de studente legionare avea legături cu LUCIA STAICOVICI şefă legionară la organizaţia răzleţilor cât şi cu familia MOTA cărora li se trimeteau ajutoare legionare în bani, alimente şi dela care primeau şi diverse directive.

- În acest scop în vara anului 1946 soţia mea care avea legături cu LUCICA STAICOVICI îmi spune că băiatul lui MOTA e bolnav şi trebue să i se facă o radiografie pulmonară. Eu lucram în acea vreme cu dr. ION IVANESCU care în anul 1948 era medic fiziolog la Poştă în calea Plevnei Nr.18 şi medic la dispensarul 4 TBC de pe calea Văcăreşti. Acesta, vechiu legionar, vorbisem şi despre problema legionară cu el, pactul PATRASCU NICOLAE, este rugat de mine să-mi aprobe să facă o radiografie pulmonară gratuit băiatului lui MOTA.-El aprobă,-e adus băiatul la dispensar, e dat pe mâna unei surori de acolo despre care doctorul ION IVANESCU spune că e tot legionară şi

radiografia e-predată de mine şi soţia mea D-nei MOTA cu indicaţiile medicale respective.-

Cred că tot atunci am spus-că soţia mea poate da relaţii asupra unei nunţi legionare ce a avut loc în anul-1946 la Bucureşti unde-au-participat numai legionari şi legionare. Ei ştiam că pe legionar îl chemă ADRIAN GRAMATOVICI, vechi legionar, şef de grup în grupul legionar dela Academia Comercială din Bucureşti iar pe soţia lui FILIPESCU deasemenea legionară şi ea.-

Tot aici mai dau relaţii asupra următorului caz In anii 1945 - 1946 eu am păstrat legături cu DINISCHIOTU CONSTANTIN - frăţior - legionar de-pe vremea activităţii mele şi prin el datorită că eram secretar şi pedagog la liceu am aranjat ca el - fiindcă organizaţia legionară nu poate face să manevreze acţiunea-reacţionară şi întreţinerea unei atmosfere anticomuniste-p în intermediul tineretului ţărănist şi prin atmosfera regalistă.-

In-anul 1946-îl întreb pe DINISCHIOTU CONSTANTIN care era student la-litere, dacă îşi mai păstrează vechile sentimente legionare şi-i spun că-i voi da legătura cu legionarii dela Facultatea ca să activeze.-

Tot atunci deosebesc următoarele : In anul 1945 aveam un pistol de buzunar 7,65 Beretta cumpărat încă din anul 1944. In anul 1946 acest pistol îl schimb cu un pistol Browing 6,35 cu un elev BAREU dela liceul Mihail Eminescu din Bucureşti care locuia în anul-1948-pe str. Mitropolitul Grigore Nr.4. Acest schimb se face în locuinţ unui coleg al meu numit CONSTANTINESCU VINTILA OLIMPIU originar din comuna Mihăi Bravu judeţul Vlaşca, domiciliat în anul 1948 în Bucureşti str. Mitropolitul Grigore Nr.4, a absolvit facultatea de medicină umană în anul 1948. Cu acesta care ştia despre mine că sunt legionar, cunoşteam şi alţi colegi legionari din anul din care am avut în repetate rânduri şi discuţii despre ideologia mişcării legionare, fără însă a-l fi recrutat ca membru.--

-Cu aceste elemente de deosebire făcute după câteva zile, POPA ALEXANDRU vine şi-mi propune să intru

157

într-o cameră unde sunt băgaţi studenţi şi muncitori, să-
duc muncăde informare şi după aceea vom trece la demascare.

Am aprobat imediat ştiind că ăsta e primul pas pe care-l fac : în camera de demascare puteam acţiona, puteam sabota, aici ştiam că se desvoltă ura celor bătuţi împotriva regimului fiindcă avea grijă ca cei ce erau în demascare să creadă că noi suntem elementele securităţii. Mi se spune că acolo deja sunt trei băeţi buni ce vor acţiona alături de mine CÂRŞMORTEAN NICHIFOR, NITULESCU MIHAI şi LUPŞESCU ADRIAN, eu fiind doar eaela ce-i voi declanşa.

- De cum intru îmi dau seama de realitate : ei mă consideră şi pe mine izolat pentru atitudine legionară, poziţie pe care eu şi trebuia să o am şi astfel îmi dau seama că studenţii fac prosti, încep să-şi demaste adevăratele sentimente, se declară legionari pe poziţie, oritică metoda dela Piteşti şi oportunismul ei. Acest lucru era adevărat însă ei nu trebuia să-l spună fiindcă orice posibilitate de acţiune se poate dărîma. De altfel eu şi semnalez acest lucru -- atitudinea lor - lui POPA ALEXANDRU

- De asemenea se produce şi o încercare de sabotaj din partea studentului REGMAN care cu prilejul venirii în camera lor unde erau şi muncitorii GLIHGOR EMIL şi POP TRAIAN , REGNAN anunţă că are de făcut nişte complectări de demascare ce sperie pe cei doi muncitori care sunt repede calmaţi dându-le o altă explicaţie.-

După câteva zile sunt scos afară de POPA ALEX şi MATEI ALEXANDRU, le spun că lucrurile merg bine, sunt elemente de demascare şi deci se poate începe. Le spune să fie bătuţi până vor urina sânge, de aici din Gherla trebue să iasă 3 vagoane de armament spune MATEIţ-

-Se începe imediat acţiunea sunt bătuţi timp de câteva zile până în cele din urmă deabia pot mânca, de nerecunoscut, dar armamentul începe să iasă.-

POP TRAIAN dă câteva depoziţii, iar dela GLIGOR EMIL, MATEI vrea cu orice preţ să scoată organizarea legionară a penitenciarului de sub conducerea lui TARAN STEFAN fapt pe care GLIGOR EMIL până la urmă îl şi spune.-

158

Toţi aceşti elemenţi care câteva zile mai înainte criticau metodele barbare dela Piteşti, azi lovesc cu necruţare, sunt bătuţi chiar în timpul cât eu lipsesc pentruca POPA ALEXANDRU-asistat de MATEI să scrie pe hârtie informaţiile scoase.-

Se vedea dela distanţă minciuna în chestiunea armamentului dar aste nu conta, nu avea decât să încurce securitatea, pierdere de vreme, lucru de prâsos.-

Dacă nu eram scoşi la timp GLIGOR EMIL şi POPA TRAIAN ar fi murit amândoi în cameră. În acest timp în camerile 102 şi 104 se auda aceiaşi acţiune. Stiu că la 102 atunci conducea CERBU ION.-

La scurt timp sunt aduşi DANBU VASILE şi PANGRATI. DAMBU VASILE fusese denuntat de POPA TRAIAN ca şef de C.M.L. la Braşov-iar PANGRATI cu indicaţia legături cu partizani, organizare în judeţ şi organizare în penitenciar.-

Sunt chemat din nou de POPA-ALEXANDRU şi MATEI - şi mi-se spune că fără a mai aştepta perioada de informare, în aceiaşi seară după numărat să încep acţiunea. La interval de 5 ore după intrarea în camera DAMBU VASILE este omorît prin bătaie iar PANGRATI este lăsat jos lat, aproape în nesimţire.-

De fapt moartea lui DAMBU VASILE era utilă scopului acţiunei fiindcă ştia multe din C.M.L. Realitatea este însă că VLĂSMOREANU NICHIFOR, NITULESCU-MIHAI şi SOROIU GHEORGHE l-au maltratat fără nici un menajament aşa că nu se putea să-scape.-

Se bate în uşe şi sosesc dl. sl. SUCIGAN GHEORGH dl.sanitar MOGADEANU. I se spune că i s'a făcut rău împreună cu BIAGA TRAIAN, SOROIU GHEORGHE şi LUPESCU ADRIAN îl luăm pe pătură şi-l ducem la partar. Aici dl. slt. SUCIGANU ne spune că ce suntem nebuni, doi morţi în aceiaşi zi (mai târziu aflu că murise şi CRISTEA ION la camera 102) şi că noi vrem să aflăm totul dintr'o dată.-

Fiind dus la infirmerie, dl. sanitar MOGADEANU îi face o injecţie însă DAMBU VASILE e mort.-

Mă întorc în cameră aici însă NITULESCU MIHAI

159

spune : nu trebue să ai nici o grijă doar eu am vorbit cu dl. slt. şi mi-a spus să-i bătem până ce-i lăsăm leşi jos iar LUPŞESCU ADRIAN care vorbise în privinţa demascărilo cu-MATEI spune să las lucru. LUPŞESCU ADRIAN-face chiar percheziţia bagajului lui DANEU VASILE, opreşte nişte lucruri de ale lui şi de abia a doua zi se întâmplă demascarea noastră faţă de dl. prim spunându-i că este bătut în cameră Vine dl. sublocotenent, întreabă ce s'a întâmplat, noi negă şi întreaga cameră este pedepsită şi dusă la neagra unde vine GRAMA OCTAVIAN şi ne linişteşte că nu e nimic, lucrurile merg bine.-

In lipsa noastră fusese dl director al penitenciarului , PANGRATI îi spune cele întâmplate şi cere să fie dus în cameră şi văzând că e refuzat, după plecarea dl. director sparge un geam, se taie la gât şi e transportat la infirmerie.-

Noi ne găseam în camera 99 unde Grama OCTAVIAN spune că nu e nimic, lupta continuă, e un bun prilej ca să-mi verific elementele, eu le-cer tuturor din cameră opinia dacă vor să mai continue şi toţi sunt de acord.-

La întoarcerea în cameră găsim doar pe FULIGEA ALEXANDRU ce fusese adus dela camera 102 unde refuzase să-şi facă demascarea.-

Sunt chemat afară de GRAMA OCTAVIAN care îmi spune să aplicăm bătaie mai puţină obosească prin poziţii în picioare şi nesomnul cât şi apă cu sare.-

In urma celor întâmplate cu DANEU VASILE în una din zile MATEI ALEXANDRU ne chemă şi ne spune că datorită celor întâmplate aici e chemat la Interne să dea socoteală. Acţiunea trebue să continue însă cu prudenţă şi lasă în locul său pe ŞERBANESCU PAUL CRISTIAN, GRAMA OCTAVIAN şi POPA ALEXANDRU care cunoaşte şi are experienţa metodei de lucru.-

Neobţinându-se nici un rezultat cu FULIGEA ALEXANDRU sunt anunţat de GRAMA OCTAVIAN şi POPA ALEXANDRU că va veni în cameră GHEORGHIU GHEORGHE demascat de POP TRAIAN ca fiindu-i ajutor de organizaţie la Astra Braşov. Imi este dat şi un muncitor ajutor MARINESCU PETRE care

trecuse prin demascare, trebuie verificat şi folosit şi mi se dă ca parolă de recunoaştere LUVINSCHI.-Intre timp văzusem pe POP TRAIAN care nu mai vrea să recunoască nimic în chestiunea armamentului cât şi chestiuni de organizare.-

Se fac câteva zile de informare pe lângă GHEORGHIU GHEORGHE şi se începe acţiunea asupra-lui. Am şi aici grijă dat fiind faptul că cunoşteam cele declarate de POP TRAIAN să-l ajut pe GHEORGHIU GHEORGHE dându-i informaţii din timp în timp asupra celor ştiute, gândindu-mă astfel că el se va putea opri numai la aceste lucruri.-

- Durează timp de câteva zile demascarea lui, până în cele din urmă recunoaşte cele spuse de POP TRAIAN şi mai este adus şi POP TRAIAN în cameră cu acesta, terminându-se acţiunea.-

- - De atunci începem să primim suplimente de mâncare imediat ce anchetatul îşi începe demascarea - de formă au atras atenţia lui POPA ALEXANDRU că ea aruncă o lumină de oportunism asupra acţiunei şi deci o frână în anchetă şi aceste spune că eu ar trebui să fixez ziua începerii - luării de suplimente. De notat că în urma celor survenite cu DUMBU VASILE am câştigat libertate de acţiune mai mare, eu nemaifiind nevoi să ascult de ceilalţi din comitet celce-mi convenea fiindcă îmi dădea posibilitatea să lucrez conform planului meu.-

In scurt timp sunt anunţat de GRAMA OCTAVIAN şi POPA ALEXANDRU că în cameră vor sosi TABAN STEFAN, CALIMAN CORNEL şi TAUTIU DIONISIE, o serie grea, o piatră de încercare. Imi dau seama de acest lucru şi în cele câteva zile de pauză organizez perfect munca de informare, mişcările - chiar de cameră şi absolut totul. Trebuia doar să demonstrez că se duce bine munca. Şi munca se duce bine.-

In cameră sosesc două elemente BUSCHIA TIBERIU şi OVIDIU MUNTEANU ce avea să fie folosit pentru CALIMAN CORNEL care era conjudeţean cu MUNTEANU OVIDIU.-

Se porneşte demascarea, se întâmplă şi intervenţia dl. miliţian NIKI care-l bate pe TABAN STEFAN şi toţi trei în circa o oră dela începerea acţiunei se hotărăsc să-şi facă demascarea (TABAN STEFAN chiar spune mai târziu,

când chiar administrația vine și mă bate, am înțeles că trebuie să mă supun și apoi dacă o faceți dvs. studenți, nu ați fost motorul mișcării").

Se începe demascarea dar TRUTIU-DIONISIE mai a bătut și lui am de grijă să-i indic unele sectoare despre care vorbise GLIGOR EMIL despre el și le urmează. Cu această ocazie, TABAN ȘTEFAN-încă în timpul anchetei îmi face cadou o șapcă de a lui pe care o primesc- vreau să-i arăt că trebue să se supue, care sunt sentimentele mele față de el și că în nici un caz nu mai e vorba de bătaie.-

Sunt demascat de această POPA ALEXANDRU mi-o spune și adaogă că dacă ar ști dl slt. ar fi vai de capul meu. Trebue să iau exemplu-lui TURCANU EUGEN în fața căruia însăși un domn inspector se închină (îl numește) pentru corectitudinea lui în-acțiune.-

In urma acestei demascări-sunt chemat de dl. slt. SUCIAGIN GHEORGHE care îmi spune că dacă mai moare încă un om vom fi condamnați pentru omor. Spune să întrebuințăm și bătaia dar și-oboseala, apă cu sare, nedihnă.-

Imi cere relații asupra numelor pe care BABANU ȘTEFAN-mi le-a dat ca legătură la Iiud când a auzit că voi pleca acolo.-

La întoarcere stăt POPA ALEXANDRU cât și SERBANESCU PAUL CRISTIAN vor să afle cele discutate de mine cu dl. slt.-

Am văzut că această acțiune a avut darul să-mi ridice prestigiul, mi s-a spus că lucrurile au fost foarte bine organizate-și mi se cere să dau în scris metoda de lucru însă se renunță la acest lucru.-

In acest timp sunt-chemat de POPA ALEXANDRU și-mi dă o foaie de hârtie, cerându-mi să dau-autobiografia însă foarte pe scurt, să nu depășească o foaie.-

Intre timp mai susnt aduși în cameră și SIVAN VASILE, MARES N,MACOVEI cu lotul Brașov-și SIVAN VASILE cu lotul lăgăriștilor și li se face rapede demascarea.-

La scurt timp însă mi se anunță de către SERBANESCU PAUL CRISTIAN și POPA ALEXANDRU intrarea unui nou

162

lot grav ZAHIA N şef C.M.L. Timişoara, CHIRILA ION cu acţiunea partizanilor lui DORAN, legionar venit din Germania BALAN ION şeful organizaţiei S. T.E.

Dela început se creiază o atmosferă de neîncredere ; eu scot lui CHIRILA ION că nu am scris nici unul acasă şi la câteva zile încep să sosească pachete. La scurtă timp mi se dă indicaţia să scot cum voi şti dela ei denascarea, dar fără bătăie-prea multă şi fără semne.

Acest lucru imi e de folos fiindcă nu voi insista. Ştiu că TAMPA a murit deci ZAHIA N este acoperit. CHIRILA ION deja e prudent şi nu va vorbi nici la informare şi mai ales dacă nu e bătut.-

Si lucrurile aşa se şi întâmplă, acţiunea asupra lor dă rezultate foarte-proaste - mi se şi-spune acest lucru- iar BALAN ION pe-care-l pun să-l bată cel mai mult spune minciuni şi asta e bine.-

- Ca distracţie mai e adus şi maiorul IONESCU-ROMEO-care face turneu prin toate camerile de demascare unde e batjocorit şi rămâne la PUSCASU VASILE în cameră unde e mochetat, îmbrăcat în batjocură, fiind văzut chiar de dl. slt. şi de dl.-Director.-

-In urma plecării lui CALINICI rămâne un post vacant în echipa sanitară şi-sunt anunţat de POPA ALEXANDRU în Februarie 1951 că voi face parte din ea. Imi spune să fiu atent în-camera 103 am făcut greşeli care au îngreuiat munca însă-pentru aceste greşeli a putut face acoperire fiind între patru pereţi. Jos am posibilităţi mari de lucru, nu pot lăsa însă să fie atent să nu-fac vreo greşeală care ar putea ridica vălul asupra-întregii munci duse de studenţi aici fiindcă asta e trădare.-

Stau de vorbă cu dl. slt. SUCEAVANU GHEORGHE-îmi dă indicaţii asupra muncii de informare şi-mi spune că voi ţine legătură-cu dânsul-prin POPA ALEXANDRU.-

-In ziua de 5 Aprilie 1951 mă cheamă să semnez un angajament.-

Odată ieşit aici vedeam posibilitatea ca sub diferite forme şi pretexte să-mi pun în aplicare planul

meu. Dela-început POPA ALEXANDRU îmi dă două sarcini : să supraveghez pe dl. doctor al penitenciarului BARBOSU care e reacţionar, favorizează şi pe MIHAI JIANU care e bandit. De altfel eu şi dau note împotriva lui MIHAI-JIANU şi după scurt timp el şi cade. Acest lucru nu mă interesează : a lucrat prost, să cadă, se va ridica altul.-

- Dela început în repetate rânduri POPA ALEXANDRU mă întreabă dacă am făcut recurs, dacă nu să-l fac, de aic poate obţin vreo reducere - eu îi răspund că şi aşa pedeapsa mea e prea mică pentru vina mea - ştiam că ăsta e răspunsul cel mai nimerit - conştiinţa greşelii.-

Dela început după câteva săptămâni de studiere a posibilităţilor de-lucru pe care mi le dă acest post, mă văd următoarele şi le pun în aplicare:

- 1. Mi s'a spus că dl.doctor BARBOSU e reacţionar eu voi favoriza dezvoltarea favorizărilor pe-care trebue să le fac punându-l chiar în această situaţie :

Sunt aduşi în fiecare zi bolnavi cu zecile la consultaţii, le spun boala, diagnosticul, ce trebue să ceară, îi susţin chiar în faţa domnului doctor pentru a nu-i putea refuza. Si chiar dacă-i refuza îmi-ajungeam scopul - eu le băgam în cap-că sunt-bolnavi, ei vedeau că nu primesc şi asta era o adevărată exterminare, crima - lipsa de asistenţă-deci agitaţie, nemulţumire.-

-In ceiace priveşte regimurile medicale, fie personal, fie sfătuind deţinuţii să le ceară, se ridica enorm numărul lor, posibilitatea de a controla adevărul o aveam numai noi cei din echipa sanitară, însă nici odată noi nu spuneam că nu e bolnav. Din cauza numărului mare, regimul era slab, deţinuţii nemulţumiţi că erau înfometaţi şi lăsaţi fără tratament.-

- Ca specialist în tuberculoză s'a creiat un număr considerabil de pretinşi bolnavi, sustraşi dela muncă, regim alimentar-special, iar din cauza numărului mare, risip de medicamente, imposibilitate de-a-i trata pe adevăraţii bolnavi, iar pentru celular un exemplu - iată victimele regimului.-

164

Pentru a se crea nemulţumiri pe tema asistenţei medicale, imediat ce veneau medicamentele, aduceam cu zecile la consultaţii, medicamentele erau iute risipite iar pentru restul trimestrului rămâneau foarte puţine, nu se mai dădea asistenţă şi deţinuţii vedeau în asta altă măsură de exterminare.

Deşi mi se spunea să aducem cât mai puţini şi pe adevăraţii bolnavi, erau aduşi toţi fără nici un discernământ, ei erau convinşi că erau bolnavi iar cabinetul îi respingea : era o adevărată agitaţie - chiar UNGUREANU DUMITRU observă într'o zi acest lucru, dar spune : noi ce putem face, e în interesul muncii noastre, noi trebue să-i susţinem pentru a avea poziţie bună faţă de ei.-

Un adevărat sabotaj s'a creiat prin creierea postului sanitar la ateliere : în repetate rânduri am sugerat dr. BARBOSU că se risipesc medicamentele acolo şi se dădeau foarte puţine - cei din fabrică erau nemulţumiţi fiindcă ştiau că li se opreşte pe stat pentru asistenţă medicală. Apoi medicamentele aici erau cu adevărat risipit fiindcă sub pretextul că venea să stai de vorbă cu vreunul din ei, pentru informare, îi dau medicamente de care nici nu avea nevoie, şi ele lipseau atunci când trebuiau.-

Însăşi scoaterea celor dela munci la vizita medicală era un sabotaj : erau aduşi, eu băgam cel dintâi bolnavii dela celuloar, cei dela munci stăteau şi lucrul stătea. L-am sfătuit chiar pe POP CORNEL să le spună celor dela munci să rămână la cameră dela muncă dacă sunt bolnav ei rămâneau câteodată, îi scoteam câte odată nu, iar mai târziu le favorizam rămânerea în cameră prin bilete de scutire pe care personal le ceream domnului doctor fără ca ei să fie de faţă, 1,2,3 zile chiar dacă nu aveau nevoie, eu îi susţineam în faţa domnului doctor BARBOSU şi eram crezut.

Deasemenea mă duceam pe la ateliere, intram chiar în schimburi de noapte sau de zi sub pretextul muncă de informare, îi ţineam de vorbă, îi chemam la punctul sanitar - la copite se ardeau copitele, la nasturi se risipea material, la matriţerie PATRASCU GHEORGHE părăsea

165

masa chiar când avea ceva important de lucru iar la strung LUPASCU AUREL pierdea timp şi lucra prost iar la ţile IOBAN LIVIU de asemenea.-

2. Carantinele ne serveau ca cel mai bun loc de culegere de ştiri proaspete pe care aveam grijă să le plasez în celular, ele aveau autoritate şi crezare - creiam cu fiecare după nouă agitaţie şi menţinere de moral Toţi spuneau : a spus doctorul POPESCU, a spus dr. UNGUREANU (acesta chiar a făcut într'o zi remarca că noi menţinem cel mai mult moralul celularului. Si JUBEIANU CONSTANTIN spune într'o zi : cei ţine mai mult în loc pe deţinuţi în problema reeducării e numai veştile astea şi voi doctorii le serviţi din plin.). Justificarea era că trebue să fie întărită poziţia pentru munca de informare.-

Tot la carantine erau descoperiţi şi codaşii din primele zile de noi şi erau semnalaţi lui POPA ALEX, lui PUSCASU VASILE sau lui LEVINSCHI MIHAI.-

Carantina era locul de unde-mi recrutam câte un prieten pe care apoi când cobora în celular îl foloseam ca agent agitator în jurul lui creind atmosferă de încredere (cazul dr. MAROLA DUMITRU, ISOFACHESCU VICTOR).-

3. In celular pe camere îmi formam după componenţă camerei un cerc de prieteni cu care dădeam naştere la discuţii, câteodată publice, furnizându-i toate veştile culese, făcându-le legătura şi cu celalalte camere, făcând ca dela un cap la altul al celularului, zilnic să aibe cât ceva de discutat . O veste cât de mică ştiam că e amplificată şi astfel ea ţinea moralul. Chiar dacă-i dezamăgeam ştiam că pentru ei personal nu avea importanţă, chiar dacă unii erau izolaţi, eu ştiam mentalitatea izolărilor, ele menţin moralul în loc să-i scadă .-

Printre legionari am avut întotdeauna grijă să fiu prezent, cu ei puteam discuta şi ideologie, se creiau cercuri şi familii între ei (cazul cismăriei, al nasturilor, matriţăriei) care erau adevărate cuiburi legionare fără a fi conştient acest lucru pentru ei conta solidaritatea, identitatea de idei, susţinerea moralului chiar dacă

166

au pe dealtăparte îi demascam.-

- In cursul lunei Iulie sau August 1951 am fost chemat de POPA AL.XANDRU la camera 102 pentru a-îngriji pe deţinutul DUMITRU care trecuse prin demascare şi avea edeme şi echimoze pe tot corpul şi nu putea mânca.-

Ce era cu el : cu venirea dubei ne-a fost semnalat ca cadoş. POPA AL.XANDRU ne-a spus că-i va arăta că are încredere în el, îi va spune că-l bagă într'o cameră pentru informare, băeţii sunt pregătiţi să-i spună feluri-te lucruri din exterior şi el va fi încercat astfel.-

Tot la această cameră am mai fost dus de POPA AUR.L şi PUSCASU VASIL. să dau îngrijire lui POP.SCU P.TR. din problema spionajului francez, era bătut grav. Edeme şi echimoze pe tot corpul, nu putea mânca, i-am făcut nişte - tonice cardiace şi urotropină însă starea lui fiind foarte gravă a fost dus la infirmerie.

L-a văzut dl. doctor BARBOSU care l-a întrebat dacă a fost bătut (de altfel dr. BARBOSU şi în alte rânduri a mai pus această întrebare) l-a văzut şi dl. sanitar M.COD.ANU, POP.SCU P.TR. a făcut şi un erizipel şi a murit

- Nu am avut grijă să-i fac o fişe medicală din ca care să reiasă că încă dela venirea sa în penitenciar era bolnav de inimă, ficat şi rinichi.-

In privinţa sa de cum a sosit în dubă, POPA AL.X mi-a dat ca sarcină să mă ocup de el, să scot informaţii - nu am putut sta decât o singură dată de vorbă, fiindcă imediat a fost luat şi băgat la demascare.-

Deasemeni prin cursul lunei Septembrie 1951 POPA AL.XANDRU şi PUSCASU VASIL. mă duc la camera 101 să văd pe DINCA ION, care fusese grav bătut, edeme şi vânătăi pe - tot corpul, nu mai putea urina şi sîura. I-am făcut tonice cardiace, urotropină iar în după amiaza aceleiaşi zile POPA AL.XANDRU, PUSCASU VASIL., ION.SCU P CONSTANTIN şi L.V-INSCHI MIHAI discuta dacă mai e cazul să fie dus la infirmerie sau nu, de salvat nu mai poate fi salvat.-

In timp ce avea loc această discuţie, DINCA ION a murit. Subsemnatul am sustras vechea sa fişă medicală şi am făcut una nouă din care reiesea de asemenea că DINA ION

167

era un vechiu suferind de inimă şi rinichi şi am pus-o la loc în fişier.-

Stiu că acest lucru a supărat pe dl. dr. BARBOSU care ne-a făcut observaţia că bolnavii mor în celulăr şi nu e anunţat.-

De asemenea POPA AL'XANDRU mi-a dat sarcina de a mă ocupa de deţinutul VAIS VINTILA - implicat în spionajul francez.-

Am stat 1-2 ori de vorbă cu el-şi-am predat lui POPA AL'XANDRU o notă informativă cu cele rezultate.-

Stiu deasemenea că în perioada anterioară demascării VAIS VINTILA a ţinut lecţii de metodă de lucru în spionaj - aceasta la camera 99 - cu diverşii ce se aflau acolo.-

O problemă specială care deasemenea a preocupat pe POPA AL'XANDRU şi UNGUR'ANU şi cu subsemnatul, ne-am ocupat de ea, a fost problema titoiştilor care fuseseră demascaţi ca reacţionari şi pe care POPA AL'XANDRU spunea că nu le poate da drumul jos la ateliere, fiindcă ei vor face spionaj.-

Intr'o discuţie avută cu UNGUR'ANU DUMITRU acesta îi spune lui POPA AL'XANDRU că el se gândeşte câteodată că titoismul e o armă de luptă deghizată a partidului, la care POPA AL'XANDRU i-a răspuns că e bine să nu discute această problemă.-

Prin perioada primăverii POPA AL'XANDRU îmi spune mie şi lui GABUR'AC TRAIAN că în curând vom părăsi penitenciarul . Aici nu mai e nimic de lucru, se cam sfârşeşte cu demascările, dar spune el : lasă că vă veţi duce voi şi o să ne trimiteţi material.-

Cu prilejul semnării unui nou angajament pe care l dau lui POPA AL'XANDRU, acesta îmi spune să am de grijă că sunt oameni cinstiţi care n'au avut prilejul să aibă acest avantaj : deasemenea când prin luna Iunie 1951 primesc de acasă un mandat poştal, POPA AL'XANDRU îmi spune Vezi şi erai amărât că-ţi e arestată soţia, iacă că nu e, nu mai ai nici o grije.-

Stiu deasemenea că POPA AL'XANDRU avea de gând

168

să-i propună lui RUJA AUGUSTIN, implicat în problema spionajului francez, să devină agentului lui informator, ca pretext că vrea să-l fa ă suspect în faţa camerei. Mai târziu RUJA AUGUSTIN va sta va sta tot timpul în mijlocul titoiştilor.- - - - - -

Deasemenea a acordat o grijă deosebită lui TUFAN DUMITRU tot în problema spionajului francez, după care a pus un adevărat agent în continuare în persoana lui POPOVICI CORNEL care l-a urmărit chiar şi în celular.-

In una din zile sunt chemat într'o cameră la etajul III unde erau POPA ALEXANDRU, PUSCASU VASILE şi POPESCU GHEORGHE, care bine îmbrăcat vorbea în limba franceză şi asta la imediata mea intrare (- în această frază nu mai reţin decât : azi când zidurile se dărâmă - spuse în limba franceză) Imi spune că ce cred şi-i răspund că pare nenatural, forţat, credeam că vrea să simuleze pe un nebun

POPA ALEXANDRU însă îmi spune că trebue să-l duc la domnul dr. BARBOSU, să caut să nu fie nimeni pe acolo, să-i las singuri, fiindcă acesta îi va da medicamente fără să fie bolnav, numai pe motivul că-l vede bine îmbrăcat şi vorbeşte franţuzeşte. Il duc, îl las singur, el capătă medicamente şi POPA ALEXANDRU îmi spune să fiu atent cu dr. BARBOSU care i-a transmis lui POPESCU GHEORGHE - bătrânul e sănătos - (adică tatăl său, că-i cunoştea familia) i-a făcut semn că nu poate vorbi din cauza mea.-

-Odată cu venirea studenţilor cu TURCANU EUGEN ia naştere o nouă iniţiativă a organizării legionarilor din penitenciar. Eu semnalasem încă la scurt timp după venirea lor că prezenta lor a agitat penitenciarul şi în special pe legionari.- - - -

La scurt timp după aceea încep să apară la diverşi indivizi ideea organizării legionare. Ca vechi prieten al lor îmi spun şi mie acest lucru şi eu îi spun lui POPA ALEX dar el nu e de acord cu această problemă. De fapt nici eu din punctul meu de vedere nu doream fiindcă mă temeam de complicaţiile în care ar fi băgaţi muncitorii.

Iată însă că se spune că ea este o armă de şantaj pentru reeducare, sunt pus să dau o notă în care să-mi

spun-planul şi părerile asupra acestei probleme pentru prezent şi pentru viitor.-

Imi dau seama că nu pot spune că nu e bine, vor putea interpreta acest lucru, apoi acest lucru avea să devie util legionarilor educaţi, din nou treazi idealul de luptă ; le va ţine moralul şi-i va întări şi apoi acest fapt va face să saboteze şi mai mult producţia: pe deoparte toată ziua întâlniri, dela unul la altul chemări, ordine, pe dealtă parte odată trezită pofta de luptă apoi şi munca va şti s'o facă mai prost.-

Văd că această organizare e totuşi utilă, camere le izolărilor, demascărilor, încep să dispară şi atunci spun numai ca să rămână şi pentru viitor rezerva de a nu putea cădea prin aceasta la reeducare, că în ultima faţă distrugerea organizării nu trebue făcută prin-trădare, fiindcă aceasta îi va întări şi-nici prin căderi în masă ci prin căderi periodice dela periferie.-

Acest lucru se şi face JUBRIAN CONSTANTIN apare în ochii tuturor ca un trădător, dar nu-i aparie ci spun vom activa dela om la om şi legea tăcerii ; apoi căderile dela periferie periodice, azi legionar şi-mâine anti-legionar au făcut dela început să vadă-în reeducaţii pretinşi, nişte simpli oportunişti nedemni de luat în considerare.-

Apoi în masa legionară o simplă ideie a lui PATRASCU GHEORGHE ideia bătăii tuturor codoşilor a fost pusă să fie difuzată şi să se consulte în masa legionară. Acest lucru n'a făcut-altceva, chiar dacă ideia a fost abandonată ca ideie de luptă de acţiune, să fie şi mai mult înfiptă în capul legionarilor ca avea să fie satisfăcută pe alte căi, însă în nici un caz nu-i pregătea pentru reeducare.-

Din acest punct de vedere pare nenaturală atitudinea masei legionare care acceptă apoi în unanimitate să semneze angajamente de muncă şi cereri.-

LEVINSCHI MIHAI mă întreabă: aşa că nici unul n'are curaj să se opună, să ia poziţie. Dar aceasta nu

spun planul şi părerile asupra acestei probleme pentru prezent şi pentru viitor.-

Imi dau seama că nu pot spune că nu e bine, vor putea interpreta acest lucru, apoi acest lucru avea să devie util legionarilor educaţi, din nou treaz idealul de luptă ; le va ţine moralul şi-i va întări şi apoi acest fapt va face să saboteze şi mai mult producţia: pe deoparte toată ziua întâlniri, dela unul la altul chemări, ordine, pe dealtă parte odată trezită pofta de luptă apoi şi munca va şti s'o facă mai prost.-

Văd că această organizare e totuşi utilă, cameradele izolărilor, demascărilor, încep să dispară şi atunci spun numai ca să rămână şi pentru viitor rezerva de a nu putea cădea prin aceasta la reeducare, că în ultima faţă distrugerea organizării nu trebue făcută prin trădare, fiindcă aceasta îi va întări şi nici prin căderi în masă ci prin căderi periodice dela periferie.-

Acest lucru se şi face JUBRIAN CONSTANTIN apare în ochii tuturor ca un trădător, dar nu-i speria ci spunem vom activa dela om la om şi legea tăcerii ; apoi căderile dela periferie periodice, azi legionar şi-mâine anti-legionar au făcut dela început să vadă în reeducaţii pretinşi, nişte simpli oportunişti nedemni de luat în considerare.-

Apoi în masa legionară o simplă ideie a lui PATRASCU GHEORGHE ideia bătăii tuturor codoşilor a fost pusă să fie difuzată şi să se consulte în masa legionară. Acest lucru n'a făcut altceva, chiar dacă ideia a fost abandonată ca ideie de luptă de acţiune, să fie şi mai mult înfiptă în capul legionarilor ca avea să fie satisfăcută pe alte căi, însă în nici un caz nu-i pregătea pentru reeducare.-

Din acest punct de vedere pare nenaturală atitudinea masei legionare care acceptă apoi în unanimitate să semneze angajamente de muncă şi cereri.-

LEVINSCHI MIHAI mă întreabă: aşa că nici unul n'are curaj să se opună, să ia poziţie. Dar aceasta nu

era masca de totdeauna adoptată de legionari în asemenea prilejuri - fa i pe mortul - când ei cu puţin înainte vroiseră să sară la bătaie.-

Sabotarea muncii s'a făcut şi prin aceea că studenţii au ocupat posturile chee în producţie şi încă studenţii care erau consideraţi de ei ca buni legionari.-

Îmi aduc aminte că-i atrag atenţia normatorului GORGOZ care cronometra o lucrare, că ei s'au vorbit să lucreze încet şi să lungească timpul de lucru. El îmi răspune : stiu dar ce pot să fac. Eu ştiam că nu mai poate face nimica dar eu cerusem ca vechile elemente studenţeşti din Gherla să fie prezentate ca făcând parte din grupul legionar condus de mine.-

In-timp ce normatorii făceau aceste lucruri, şefii de ateliere, PATRASCU GHEORGHE, ISMANA, TOMA MARASESCU JOSAN LIVIU, GAT ARSENIE, CAMPEANU GHEORGHE erau băgaţi în organizaţie, erau sâcâiţi de colo colo, ţinuţi de vorbă şi preocupaţi de ideaia organizării nu de muncă.-

Pe BOGOS CONSTANTIN l-am cunoscut în timpul şederilor în diferite camere cu el : asistam când elevilor d dela Târgşor le făcea morală că reeducarea lor a fost dela început greşită, ne putând da rezultate, fiindcă nu se pornea cu reeducarea.-

Vorbind de Gherla, spunea că aşa cum este, e opera studenţilor, era o paragină când noi am venit şi acum parcuri, grădina, şiduL nou, atelierele care erau ca şi inexistente şi care acum dau o aşa producţie.-

A fost plecat din Gherla cam o lună, a avut vorbitor cu familia şi vorbea de felul cum a reuşit să impună punctul său de vedere organelor de anchetă dela securitate din Moldova, dându-le metoda de lucru. S'a izbit doar de un ofiţer anchetator care nu l-a înţeles neavând nivel politic

Piteştiul e cunoscut şi acţiunea de-acolo e apreciată fiindcă anchetatorii îşi spuneau între ei că şi el e unul din ăia de acolo, i-au propus să fie omul lor şi să se ducă la canal, argumentând că merge la Gherla unde a are mult de lucru şi a fost începută o treabă.-

LEVINSCHI MIHAI încă din primele zile a intrat

ca frizer pe secţie. In majoritatea dăţilor când mergea la camerile de demascare sau în celule pentru scris, el ne întovărăşea.-

La începutul perioadei de demascare mi-a atras atenţia să văd ce fac, să nu compromit metoda şi acţiunea de acolo.-

A condus acţiunea dela camera 10% şi 99 şi el a fost acela care mi-a comunicat după ce PANGRATI ne demascase domnului prim, să trec la represalii de pedeapsă pentru îndrăzneală.-

M'a chemat în două-rânduri-să pansez şi să consult bolnavii din camerile de izolare.-

După ce dl. slt. m'a pus în legătură cu domnul gardian VASCANU interzicându-mi să mai am vreo legătură cu ei atât cât şi cu BOGZA CONSTANTIN, mă solicitau să colaborăm totuşi în unele chestiuni (LEVINSCHI spunea : doar ne tragem dela acelaşi mamă).-

A încercat odată, cerându-mi o notă informativă asupra domnului ALBU PAMFIL să-mi afle şi numele conspirativ dat, zicând : dacă nu vrei să semnezi altfel, semnează cu numele tău de POPESCU ARISTOTEL.-

Deasemeni odată mi-a făcut observaţii pentru faptul că banditilor le dau atâta asistenţă medicală iar pe studenţi îi neglijez, spunându-mi că doar văd cât de greu se formează cadre de luptă. De ştiut că atât cu cât şi ZAHARIA şi ceilalţi POP CORNEL sustrăgeam medicamente, injecţii, pentru a-fi făcute băieţilor buni.-

Trebue de-arătat deasemeni că VOINEA-OCTAVIAN - şeful serviciului de informaţii a ajuns să aibe un tratament medical foarte îngrijit, odihnă, pe motivul că-e tuberculos Nu pot spune cu precizie, ştiu că se plângea de lumbago şi sciatică, devenise gras, voinic. E opera lui TURCU CONSTANTIN ca e de altfel şi el avea o deosebită grijă să mărească numărul bolnavilor închipuiţi.-

Pe PUSCASU-VASILE l-am cunoscut-la-Ghorla unde am auzit că la venirea sa acolo se postase pe poziţia acum e timpul ca fiecare să-şi vadă de polonicul său.-

Mai târziu în acţiune la camera 98 cu MURARESCU

172

VICHENTE, POPOVICI CORNEL, iau parte cu el la scrierea lui TELEA SIMION lotul BRASOV pe care-l bate când acesta neagă că ar fi declarat adevărat în chestiunea armamentului lui.-

- MARINESCU PATRE care trecuse pe la el prin camera se plângea că-i fuseseră luate toate ţigările pe care le avusese.-

Împreună cu el iau parte deasemeni la scrierea declaraţiilor unor elevi din organizaţia cămăşilor galbene

Împreună cu POPA ALEXANDRU vine şi el în camera 103 pentru a conduce demascarea lui MANDIU MARIAN, despre care eu spusesem că minte în ceiace priveşte cantităţile de dinamită. Din chiar felul cum le spune se vedea acest lucru.-

Îndemnat de el, POPA ALEXANDRU şi SERBANESCU PAUL CRISTIAN (care se plânge că nu are timp de pierdut fiindcă fiecare 5 minute ale sale sunt preţioase pentru Securitatea Poporului) îl silesc să recunoască şi POPA ALEXANDRU îmi cere să fac chiar o hartă în culori a locurilor indicate ca depozite.-

Şi în alte dăţi când sesizez pe POPA ALEXANDRU că unele informaţii au aspect de roman de aventuri, acesta răspunde " scriele acolo, ce tu le spui, ei le spun".-

Deasemenea POPA ALEXANDRU înainte de plecarea sa a vrut să-mi dea ca sarcină să mă ocup de afacerea de spionaj a lui MAGHIOROS MARTIN, dându-mi şi punctele necesare de urmărit. De altfel ulterior voi primi această sarcină şi dela dl. slt. SUCIGAN.-

ss POPESCU ARISTOTEL

19.IV.1953

1804 B

18 Mai 1953

173

D E C L A R A T I E

Subsemnatul IONESCU C ARISTOTEL, absolvent al Facultăţii de Medicină din Bucureşti, fiul lui CONSTANTIN de profesie frizer şi al DUMITREI casnică, în prezent condamnat 4 ani pentru activitate legionară, declar următoarele :

Problema activităţii mele în serviciul de spionaj.-

In anul 1938, pe când eram elev de liceu, la liceul Gheorghe Sincai din Bucureşti, am fost lust în pregătire legionară de către un coleg de clasă legionar cu numele de TICULESCU şi introdus în mănunchiul de frăţiori de cruce ce activa în cadrul liceului şi care atunci era condus de un elev mai mare cu numele IONESCU CORNEL.-

La scurtă vreme însă am fost lăsat la o parte şi sunt din nou recrutat în 1940 pentru a activa de data aceasta în cadrul organizaţiei legionare de fraţi de cruce dela liceul Gheorghe Sincai, de către CRACIUNESCU PETRE care îmi era prieten şi care mai târziu devine chiar şeful organizaţiei f.d.c dela liceu.-

Prin plecarea fraţilor de cruce mai mari care terminaseră liceul şi deci şi prin plecarea lui CRACIUNESCU PETRE, şeful organizaţiei f.d.c dela liceu la puţin timp subsemnatul preiau comanda unităţii legionare şi o deţin până în anul 1942, dată când absolvind liceul intru în facultatea de Medicină umană din Bucureşti.-

In vara anului 1942, la 21 Mai, împreună cu

174

un grup format din foşti legionari ai unităţii f.d.c. dela liceu, depun legământul de frate de cruce în locuinţa lui ION PANEA din calea Văcăreşti.-

Comanda unităţii f.d.c. dela liceul Gh. Sincai din Bucureşti o las unui elev cu numele CONSTANTINESCU EMIL care locuia vis-a-vis de seminarul Nifon din Bucureşt student la Politehnică în anul 1948.-

Odată ajuns în facultatea de medicină, prin intermediul lui CRACIUNESCU PETRE (MICESCU) care atunci era şeful legionarilor din anul I al facultăţii, iau legătură cu organizaţia legionară de aici şi în cadrul ei îşi încep activitatea legionară.-

In cadrul acestei facultăţi deţin rând pe rând funcţiile de şef de cuib, şef de an, ajutor de şef de grup şi la urmă şef de grup al legionarilor dela Facultatea de Medicină umană din Bucureşti până în primăvara anului 1947 când părăsesc centrul studenţesc legionar care activa atunci sub conducerea lui PETRE SULTANA.-

Motivul real pentru care eu părăsesc acest centru legionar este acela că între mine şi ANTON CIORNEI (adevăratul conducător al legionarilor dela facultatea de medicină cât şi acela ce era considerat ca şi un conducător din umbră al centrului legionar studenţesc din Bucureşti) intervine o ceartă, un conflict, datorită faptului că amb i iubim pe aceiaşi persoană, legionara şi colega noastră de facultate MEDEEA HANUTU care în anul 1947 va deveni soţia mea.-

In cadrul legionarilor însă motivul enunţat şi pe care îl spun tuturor cu care discut, NICOLAE COJOCARU, NICOLAU NICOLAE, MOROIANU CONSTANTIN este că sunt nemulţumit în primul rând de întreaga acţiune pe care a dus-o HORIA SIMA încă dela începutul venirii sale la conducerea mişcării legionare. De asemenea sunt nemulţumit şi de acţiunile pe care le întreprinde în ţară NICOLAE ATRASCU şi legat de el şi centrul studenţesc legionar prin PETRE SULTANA care nu face altceva decât să compromită mişcarea legionară.-

In acea vreme, tocmai acea problemă era la ordinea zilei în centrul studenţesc legionar. Intrucât în

175

acelaş sens vorbeşte şi şeful grupului legionar dela Facultatea de litere ION FUICA, care şi el se deslipeşte de centrul studenţesc, mă alătur de grupul pe care el mi-l arată că intenţionează să ia poziţie faţă de acţiunea NICOLAE PATRÂSCU, grupând toate elementele nemulţumite pe această chestiune. Conducător al acestui grup ION FUICA mi-l arată pe SOTIR MUSU care la rândul său are legături superioare cu un comandament legionar constituit pentru această acţiune.-

In acest grup iau parte la câteva şedinţe cu ION DUMITRU zis TITEL, absolvent al politehnicei în anul 1948, secţia chimie industrială, ZACU VRONIM, funcţionar la Administraţia financiară pe Şoseaua Independenţei lângă Morgă, IANCU POPACOCEA, VICTOR CIKESCHI, student la litere fiecare la rândul lor anunţând că au legături cu oameni organizaţi sub acest nou comandament.-

In cadrul acestui grup mai are loc şi iniţiativa de a se creia un cenaclu literar cu caracter naţionalist şi particip chiar la o şedinţă ţinută în cancelaria liceului M. Eminescu din Bucureşti, unde mai vin : profesorul de limba română dela liceul M. Eminescu DOGARU, MERISCA CONSTANTIN, condamnat pentru activitate legionară CIKESCHI VICTOR, ION FUICA condamnat pentru activitate legionară, un student MOCANU, ION DUMITRU şi subsemnatul.

In cadrul acestui grup se ţin doar câteva şedinţe, ultima şedinţă fiind cea în care punându-se problema declanşării războiului, chiarpentru vara anului 1948, se pune problema pregătirilor pe care trebue să le facem pentru ca la momentul oportun să ne putem retrage într'un loc, feriţi de acţiunile războiului ce avea să vină.-

In anul 1944, în preajma zilei de 23 August 1944, împreună cu NUTI PATRASCANU şi LAZARESCU MIHAI, colegi şi camarazi cu mine, ne sfătuim să fugim peste graniţă în momentul în care trupele sovietice vor intra pe teritoriul ţării noastre. De fapt această hotărîre făcea parte din cadrul unei hotărîri mai generale, numeroşi legionari găsindu-se grupaţi în jurul oraşului Lugoj din Banat pentru a face acelaş lucru.-

176

In acel moment mă găseam în luna de concentrare pe care o făceam în cadrul şcolii militare a facultăţii de medicină umană în oraşelul Bodo de lângă Lugoj.-

In urma hotărîrii luate, nu dezertează decât PĂTRĂŞCANU NUŢI şi LAZĂRESCU MIHAI subsemnatul ne putând fugi în momentul hotărît din plutonul care pornise primul spre câmpul de instrucţie.-

Mă reîntorc la expirarea concentrării în Bucureşti şi în iarna anului chiar mă reîntâlnesc cu PĂTRĂŞCANU NUŢI care mă anunţă că nu părăsise ţara nici el şi nici LAZĂRESCU MIHAI şi că în prezent activează cu un grup de legionari din Constanţa, activitatea lor e de natură paramilitară, se înarmează şi vor acţiona armat cu un grup legionar ce se organizează pe muntele Ciucaş. In acelaş timp îmi cere să întreprind ac iaşi acţiune de organizare paramilitară în grupul legionar dela facultatea de medicină pentru a putea acţiona armat în momentul declanşării ofensivei germane, aşa cum erau dispoziţiile venite din Germania dela HORIA SIMA prin NICOLAE PĂTRĂŞCU venit în ţară din Germania cu mai multe grupuri de legionari pentru acţiunea de sabotaj în spatele frontului sovietic din Transilvania.-

Incă din momentul când ne găseam la Bodo lângă Lugoj după 23 August 1944 împreună cu legionarii din grupul facultăţii de medicină, discutam problema posibilităţilor noastre de acţiune legionară în faţa evenimentelor noi create şi hătărîm că activitatea legionară va trebui continuată.-

In că din timpul anului şcolar 1943 - 1944 în cadrul activităţii legionare pe care o desfăşor în grupul legionar al facultăţii de medicină, apare preocuparea informativă, ca una din formele de activitate.-

In cadrul acestei acţiuni informative, obiectivul nostru este acela de a identifica prin orice mijloc orice atitudine sau orice manifestare cu caracter comunist în cadrul studenţilor colegi de an cu noi din facultate, pentru a putea fi contracarată sau chiar împiedicată.-

177

In acest sens fiecărui legionar i se repartizează sectorul alfabetic apropiat numelui său, având misiunea de a urmări pe fiecare student în toate acţiunile sale şi rezultatele astfel obţinute le raportam săptămânal în cadrul şedinţelor ce le ţineam, ajungând în acest fel să realizăm un număr de studenţi identificaţi de noi ca elemente progresiste manifestate în cadrul anului nostru, rămânând ca aceste rezultate să poată fi utilizate în viitor, în momentul când situaţia politică se va schimba şi posibilităţile de acţiune ale mişcării legionare vor fi permise.-

Aceste identificări se fac mai ales în urma discuţiilor asupra situaţiei politice internaţionale, asupra mersului războiului atât în lunile de concentrare cât şi la facultate şi cămin.-

Odată evenimentul 23 August produs, mai ales că în acelaş timp se şi sude de ordinul pe care HOTIA SIMA l-a dat legionarilor de a intra în acţiune, se poate verifica şi mai bine vechea noastră acţiune de informare, fiindcă în adevăr elementele semnalate de noi au o atitudine entuziastă faţă de mersul evenimentelor şi o atitudine de critică faţă de ordinile lui HORIA SIMA.-

Reîntorşi în Bucureşti şi anul şcolar 1945 începând, activitatea şcolară a grupului medicină se continuă sub forma ei strict ideologică dar în continuare şi pe cea de informare în cadrul masei studenţeşti.

Această informare de data aceasta îşi extinde obiectivul de acţiune, informaţiile ce se culeg prin membrii organizaţiei legionare nu se referă numai la elementel manifeste ca elemente progresiste cât şi la celelalte elemente atât din cadrul celorlalte partide dar mai ales asupra acelora ce nu aparţin niciunei formaţii politice. In acest sens, ţelul este următorul : noi trebue să identificăm toate elementele ce manifestă atitudine reacţionară şi în special naţionalistă, să le încurajăm şi să le susţinem în acţiunile lor pe facultate, căutând în acelaş timp pe cât ne este posibil să-i transformăm mai întâi în prieteni legionarilor şi mai târziu chiar în legionari.

Si de această dată acţiunea se distribue legi-

178

onarilor din cadrul anului pe care eu îi conduceam în acea vreme, alfabetic şi ei vor raporta cu ocazia şedinţelor nominal, fiecare faptă a studenţilor atât din tabăra progresistă dar şi din cealaltă tabără indicată mai sus, reuşind astfel să identificăm numeroase elemente, manifestări ale lor, discuţii şi orice fapt de al lor de natură politică.-

Această acţiune se duce atât în cadrul facultăţii cât şi în cadrul căminelor şi cantinelor.-

Pentru a se avea însă informaţii şi mai precise, însă era necesar ca în însăşi cadrele partidelor să avem elemente care să fie capabile să ne servească asemenea informaţii.-

Se scoate în acest sens din cadrul organizaţiei legionare dela medicină, o serie de elemente legionare care sunt introduse în sânul partidului naţional ţărănesc Maniu, liberal, social democrat Titel-Petrescu şi împreună cu ANTON CIORNEI şi cu NICOLAE NICOLAE şi cu subsemnatul, hotărîm ca un element legionar bine verificat să fie introdus în cadrul U.T.C. dela facultatea de medicină umană.-

Se stabileşte în acest sens ca cel mai indicat NICOLAU NICOLAE care este scos din cadrul organizaţiei legionare şi rămâne să aibă legătură cu subsemnatul dar şi cu şeful grupului ANTON CIORNEI. Si NICOLAU NICOLAE reuşeşte să ajungă în organizaţia U.T.C. a facultăţii de unde poate culege informaţii preţioase atât din cadrul facultăţii dar şi din alte locuri în care nouă poziţie căpătată îi permite să ajungă. Aceste informaţii vor fi predate subsemnatului în parte şi lui ANTON CIORNEI.-

Chiar în această perioadă NICOLAE NICOLAU sub directivele lui LAZARESCU MIHAI, încearcă să dea mai mare amploare acestei munci informative, să transcrie datele pentru a putea fi mai uşor păstrate şi difuzate celor în drept, mai ales că se intenţionează că lucrurile mai importante să poată fi păstrate pentru a putea servi şi în viitor.

Aceleaşi elemente informative se obţin şi prin legionarii introduşi în diverse alte organizaţii studenţeşti sau partideşi ele vor fi înaintate şefului lor de an

direct cu care ţin numai legătura şi de aici şefului de grup respectiv.-

Subsemnatul mai târziu voi folosi pentru aceiaşi muncă pe EMIL CAPRARU, student legionar dela facultatea de medicină umană şi care primeşte indicaţii de aşi duce această muncă informativă în cadrul căminului studenţesc unde locueşte, culegând informaţii asupra oamenilor, atitudinei, discuţiilor şi acţiunil r lor iar rezultat l acestei munci fiind adus la cunoştinţa subsemnatului care eram şef de grup dar şi lui NICOLAU NICOLAE.-

In această perioadă EMIL CAPRARU îşi continuă activitatea sa legionară alături de camarazii săi de an.-

Ulterior şi EMIL CAPRARU va fi scos din organizaţia legionară a facultăţii fiind introdus în organizaţia de partid dela facultatea de medicină unde EMIL CAPRARU va ocupa o funcţie de răspundere, dând lui NICOLAU NICOLAE în acel timp, preţioase informaţii şi dând şi ajutor pe căile posibile legionarilor dela facultatea de medicină.-

EMIL CAPRARU va ţine deasemenea legătură cu ANTON CIORNEI, TUDOR GRIGORESCU şi SULTANA PETRE. .

Această acţiune informativă se face în cadrul fiecărui an prin organizaţia legionară respectivă, culegându-se informaţii.-

După părăsirea de către mine a grupului legionar studenţesc şi intrarea mea în celălalt grup, eu păstrez în continuare legătura cu NICOLAU NICOLAE care îmi era prieten şi dela care aflu că mişcarea legionară are asigurat pentru momentul oportun un fir în cadrul M.A.I. care-i va permite cu 24 ore înainte să ştie că vor începe arestările legionare şi deci să-şi ia măsurile de rigoare, că mişcarea legionară a iniţiat grupul mistic dela biserica Antim din Bucureşti prin intermediul profesorului de mistică dela facultatea de teologie STANILOAIA.-

Acest grup tinde să reunească pe această cale toate elementele intelectuale care pe această cale să fie dirijate spre acţiune anti-comunistă, cunoscută fiindu-le atitudinea lor naţionalistă.-

180

Deasemenea el îmi spune că mişcarea legionară va şti şi poate acţiona şi armat în momentul hotărîtor şi şi-a pregătit elementele de şoc chiar pentru închisori.-

Odată începute arestările legionarilor din 15 Mai 1948 aflu prin intermediul legionarei FLORICA MITRU de faptul că legionarii arestaţi sunt transportaţi în penitenciarul Jilava şi în acelaş timp aflu tot dela ea că există oricită legătura legionarilor din penitenciar cu exteriorul şi-mi spune de biletul primit dela MIHAI JIANU, depus în acest penitenciar.-

In acelaş timp aflu că o serie de alţi legionari au fost căutaţi de securitate şi printre ei se află şi subsemnatul cât şi IANCU MORARU şi PETRE CRACIUNESCU (MICESCU.-

Se ştie că la facultatea de medicină, TUDOR GRIGORESCU prin intermediul unei cunoştinţe feminine dela secretariat poate afla numele celor căutaţi de securitate şi în acest sens mă duc şi-l caut pe EMIL CAPRARU care şi el avea această posibilitate.

In urma întâlnirii pe care o am cu el îi cer să verifice dacă în adevăr am fost căutat şi-i cer în acelaş timp să se intereseze dacă se ocupă cineva de soarta legionarilor rămaşi nearestaţi din cadrul facultăţii, în caz contrar să intervenim şi să stabilim legăturile lor.-

La scurt timp EMIL CAPRARU mă anunţă că nu am fost căutat de securitate nici eu şi nici ceilalţi indicaţi mai sus iar că încelace priveşte cea de a doua problemă, reorganizarea s'a făcut, s'au lust legăturile, aşa că nu mai e nevoie de intervenţia mea.-

In acelaş timp aflând dela mine că NICOLAU NICOLAE s'a deplasat spre Sinaia spre aş lua soţia, urmând ca după aceia să fugă, fiind urmărit, EMIL CAPRARU mă anunţă că e informat că în trenurile ce duc spre Sinaia se fac razii de către securitate, tocmai pentru prinderea celor urmăriţi.-

Deşi informaţia dată de EMIL CAPRARU dovedeşte că nu sunt urmărit, totuşi legionarii cu care activasem fiind arestaţi, îmi pun problema de a fugi şi eu cu atât mai mult cu cât în acest sens discutasem cu NICOLAU NICOLAE

181

In ziua de 22 Iulie 1948 are loc însă aresta-rea mea şi sunt depus la celula 31 din depozitul M.A.I-ului unde întâlnesc pe ANDREI IONESCU vechi comandant legionar, care-mi povesteşte de faptul că el fusese arestat încă din anul 1947 de N.K.V.D. şi anchetat în legătură cu activitatea sa legionară apoi predat S.S.I-ului. Stătuse în depozitul S.S.I-ului dela Piteşti şi după anchetare se fusese predat M.A.I-ului.-

Aici voi întâlni deasemenea şi pe inginerul DUMITRIU RADU care îmi spune că e arestat în legătură cu serviciul de spionaj al mişcării legionare, fiindcă servise informaţii în legătură cu organizarea M.A.I.-ului lui VOINEA OCTAVIAN - ajutorul şefului serviciului de informaţii al mişcării legionare. El e anchetat în mod special de domnul inspector DULGHERU, fiind bănuit de a fi adevăratul Nr.1 (deci şeful) al serviciului de spionaj al mişcării legionare.-

Deasemenea voi mai întâlni şi pe doctorul CARSTEA ANDREI, ţărănist, arestat cu un grup ţărănist de reorganizare, după dizolvarea P.N.T. Maniu, care crede că e adus la M.A.I. datorită faptului că situaţia internaţională e critică şi se cere un guvern de colaborare cu ţărăniştii, singura formă recunoscută de apus.-

In ziua de 11 Septembrie 1948, după terminarea anchetei mele sunt depus în penitenciarul Jilava şi încarcerat la camera 8 secret.-

In această cameră voi intra împreună cu dr. CARSTEA ANDREI, voi regăsi pe ANDREI IONESCU, se mai află deasemenea şi comandantul legionar ALEXANDRU CONSTANT cât şi o serie de legionari studenţi sau f.d.c-işti printre care nu cunosc decât pe POPA VALERIU - legionar dela facultatea de medicină cu care activasem şi pe ION GAZACU vechi f-d-c-ist dela liceul Gh. Sincai din Bucureşti.-

Imediat a doua zi prin legăturile dintre celule care sunt posibile, reuşesc să văd toţi legionarii studenţi dela facultatea de medicină cu care activasem,

182

aflu de toate arestările făcute cât şi de cei ce nu fusese
ră arestaţi încă, aflu în acelaş timp şi de arestările
celorlalţi legionari şi a tuturor grupurilor legionare del
alte facultăţi, răzleţi, corpul muncitoresc şi-mi sunt
prezentate şi arătate toate figurile legionare, comandanţ
şefi de organizaţii ce se găsesc arestaţi.

Legăturile sunt strânse între toate celulele,
zilnic se primesc informaţii de toate felurile, fie prin
bileţele ce sunt strecurate prin uşe, fie prin bileţele
lăsate sus la closet fie prin discuţii directe ce au loc
la fereastră, fiecare din cei vizaţi din cameră fiind anun-
ţat din timp spre a putea lua legătura cu cel din afară.-

Aflu cu acest prilej că legătura cu exteriorul
se face prin intermediul oficiantului sanitar al peniten-
ciarului cât şi prin gardienii de pază, care duc biletele
afară, în schimbul unor importante sume de bani, aducând
informaţii, bani şi alimente.-

In urma discuţiilor ce le-am cu POPA VALERIU
care acuma era informat precis de totalitatea deţinuţilor
din Jilava, acesta îmi spune de serviciul de informaţii
al mişcării legionare care era organizat în cadrul studen-
ţilor şi al răzleţilor şi-mi arată şi o parte din elemente-
le ce făcuseră parte din acest serviciu, cât şi din grupul
organizat paramilitar al mişcării legionare.-

In celace priveşte viaţa camerei în care mă
găsesc, dela început îmi dau seama că ea fusese organizată
sub conducerea lui ALEXANDRU CONSTANT şi ANDREI IONESCU
în spiritul unei vieţi şi educaţii legionare intense, fă-
când celace se zicea, o adevărată universitate.-

Această atmosferă despre care se auzea încă
dela M.A.I. era generală iar serile se auzeau pe celule
cântece legionare şi cântece de toate felurile, voind să
se demonstreze domnului inspector DULGHERU care anunţase
că va îngenunchea mişcarea legionară în Jilava, că mişcarea
legionară nu moare.-

Atât în penitenciar la Jilava cât şi la M.A.I.
există o preocupare intensă a legionarilor privitor la per-

soana domnului inspector DULGHERU şi a domnului inspector NICOLSKI, despre care se lansaseră următoarele : domnul inspector DULGHERU în fond este evreu, DULBERGER şi prin aceasta se explică condiţiile de exterminare la care dunt supuşi deţinuţii politici români, pradă urei şi răzbunării de rasă pe care guvernul comunist o speculează,; domnul inspector NICOLSKI e în realitate basarabean deci rus, fiind deci omul prin care regimul comunist e condus în acţiunile sale de U.R.S.S..-

Această preocupare de identificare a tuturor persoanelor din aparatul M.A.I.-ului dar şi din penitenciare a fost dominantă în această perioadă la Jilave şi s'au lansat tot felul de versiuni asupra lor, care să demonstreze acţiunea de exterminare, de desnaţionalizare, de opresiune a elementului românesc din partea U.R.S.S.-ului.

In camera Nr.8 sub pretextul acestor cursuri libere de seară din cadrul universităţii se ţin adevărate şedinţe legionare prin care să se imprime educaţiei tuturor un caracter mistic, religios, un caracter naţionalist şovin şi anticomunist, făcându-se apel la teatel elementele ce sunt dirijate şi orientate de către ALEXANDRU CONSTANT şi ANDREI IONESCU iar ulterior şi de doctorul CARSTEA ANDREI. In această privinţă chiar intervine următorul fapt Incă mai înainte ANDREI IONESCU îmi spusese că de afară au fost duse tratative între comandanţi ai mişcării legionare şi MANIU, prin care s'a ajuns să se stabilească un acord în privinţa necesităţii unui organism unic politic între cele două formaţiuni politice, dat fiind duşmanul comun, dat fiind noua poziţie ideologică comună. Pe dealtă parte tot ANDREI IONESCU îmi spusese că şi în străinătate mişcarea legionară a luat contact cu RADESCU căzând de acord în privinţa colaborării de viitor la noi în ţară,ori se ştie că încă înaite de anul 1944, înainte de 23 August, RADESCU avusese consultări şi cu RADU MIRONOVICI pe atunci conducător al mişcării legionare şi-l întrebase de poziţia mişcării legionare faţă de evenimentele care se anunţă. RADU MIRONOVICI îl anunţase că mişcarea legionară stă strâns unită în jurul vechei sale ideologi, în permanentă luptă

naţionalistă contra duşmanului ei, comunismul, înţelegând să strângă în jurul ei toate elementele sau formaţiile politice ce luptă pentru acelaş crez.-

In faţa acestor elemente ANDREI IONESCU şi ALEXANDRU CONSTANT ajung în urma discuţiilor ce le au cu doctorul CARSTEA ANDREI să cadă de acord asupra necesităţii de colaborare de viitor cu atât mai mult cu cât mişcarea legionară prin tineretul ei bine orientat şi educat, dinamic, poate da partidului naţional ţărănesc un impuls necesar.-

In faţa acestei hotărîri, hotărâse ca dr-CARSTEA ANDREI să dea legătura celorlalte elemente ţărăniste din celelalte celule cu elementele legionare ce le vor fi indicate spre a se perfecta unitar această iniţiativă.-

In sensul acestei iniţiative îşi va pune la dispoziţie dr. CARSTEA ANDREI şi activitatea sa de pregătire a elementelor tinere din cameră.-

Firele informative ce deservesc această cameră sunt pedeoparte ale studenţilor legionari, care prin legături dela om la om, din celulă în celulă, se informează, se documentează cu date de politică internă şi internaţională, se informează şi asupra persoanelor cu care vin în contact şi asupra poziţiei actuale şi trecute a lor pe arena politică, tendinţa fiind aceea a captării de prieteni ai mişcării legionare dar şi identificarea duşmanilor ei firul legionarilor maturi, comandanţi şi grade legionare prin care se anunţă diferite iniţiative, începerea de organizare ca în cazul VIRGIL IONESCU, prin care se fixează viitorul masseî legionare - se va produce reeducarea, nu se fac procese se vor face eliberări, este numai o măsură de defascizare ce decurge din tratatul de pace prin care se fixează şi orientează massa legionară faţă de evenimentele internaţionale în curs de desvoltare, mai este şi firul naţional ţărănist care menţine legături strânse prin bilete şi care va ajunge să-şi culeagă informaţiile chiar din exterior prin următorul fel :

Un fost inspector în M.A.I. prieten al grupului

185

ţărănist păstrează încă legături cu directorul penitenciarului Jilava BERNZOVSCHI. Periodic acest inspector vine la Jilava şi prin intermediul directorului BERNZOVSCHI, fie că vorbeşte cu FILIP DOBRESCU - şeful lotului ţărănist fie că-i transmite informaţii, bani, alimente.-

In acelaş timp acest grup reuşeşte să corupă prin promisiuni de viitor pe cei doi primi gardieni ai penitenciarului Jilava FILIMON şi VLASI care se duc personal acasă, aducându-li-se deasemeni bilete cu informaţii politice, bani şi alimente.-

Periodic doctorul CARO ŞA ANDREI primeste deasemenea informaţii pe care le spune subsemnatului că lui ANDREI IONESCU şi ALEXANDRU CONSTANT din care rezultă pe deoparte că afară a luat naştere un nucleu naţional ţărănist pentru ajutorarea ţărăniştilor din penitenciare, dar şi date referitoare la mersul evenimentelor politice ce sunt prezentate sub forma cea mai optimistă posibilă.-

Si ALEXANDRU CONSTANT reuşeşte să-şi creieze pe deoparte prin elementele din cameră un fir de culegere de informaţii dela acestia şi celulele vecine dar mai ales prin legionarul student BALAN care lucrează în exterior la pompa de apă însă îşi realizează şi o sursă de informaţii din exterior.-

In această perioadă CONSTANT ALEXANDRU este anchetat la tribunal în legătură cu activitatea sa din anul 1940 - 1941 pe timpul cât era ministru al informaţiilor sub regimul legionar.-

e deoparte, datorităprocurorului care-i face ancheta şi care are o atitudine binevoitoare, ALEXANDRU CONSTANT culege informaţii asupra evenimentelor politice în curs, atât din ziarele care-i sunt puse la dispoziţie cât şi dela familie sa cu care i se permite să ia în repetate rânduri contact, pe dealtă parte ALEXANDRU CONSTANT îşi realizează şi un fir direct de informaţii prin intermediul unei rude a legionarului ION CAZACU care se află în celulă cu el la Jilava şi care este patronul unui restaurant din piaţa mare din Bucureşti.-

186

In timp ce la ora prânzului ALEXANDRU CONSTANT e lăsat să ia masa sici reuşeşte să dea şi să capete bilete dela aceste cât şi informaţii de natură politică, informaţii ce apoi vor fi date în celulă elementelor de încredere ca ANDREI IONESCU, doctorul CARSTEA ANDREI şi subsemnatul.

Aceste legături prin care diferite informaţii vor putea fi căpătate ALEXANDRU CONSTANT reuşeşte să le stabilească şi cu elemente vârfuri legionare ca VOJEN comandant legionar, fost ministru legionar la Vatican, BOLINTINEANU şi HORIA SOSMOVICI fost comandant legionar şi alţii, dar şi ANDREI IONESCU care e în permanentă legătură cu unul din foştii conducători ai mişcării legionare din anul 1939 TITI CRISTESCU, în felul acesta celula Nr.8 fiind în permanentă legătură de informaţii cu tot felul de persoane conducătoare şi cu autoritate în sânul comandamentului legionar.-

Prin intermediul acestor legături, viaţa celulei Nr.8 este condusă sub semnul continuării unei intense pregătiri ideologice legionare , a înarmării cu fapte şi acţiuni ale mişcării legionare din trecut, cu încrederea în viitorul politic al mişcării legionare căreia i se deschid mari posibilităţi în viitor dar şi cu o înarmare şi o documentare în mecanismul de descifrare a sensului acţiunii politice internaţionale, a speranţei în apropiatul război ce va veni. ALEXANDRU CONSTANT va orienta viaţa celulei spre trecutul nostru istoric arătând că România a cunoscut şi în trecut problema diferitelor năvăliri barbare pe care le-a înfrânt însă dar şi repetate încercări de slavizare pe care poporul rus le-a încercat asupra noastră prin politica sa, politica imperialismului panslav care în prezent se pune sub forma perfidă a comunismului. Formând această încredere a eroismului de luptă, de rezistenţă a poporului român, ALEXANDRU CONSTANT pentru a-l susţine pentru diferite ocazii scrie şi poezii prin care să elogieze aceste fapte, scrie poezi mistice spre a scoate în evidenţă şi caracterul creştin al suferinţei şi luptei legionare, scrie poezi ocazionale de Crăciun şi anul nou prin care se dă tradiţiei obiceiurilor un caracter legionar. Dar ALEXANDRU

186

In timp ce la ora prânzului ALEXANDRU CONSTANT e lăsat să ia masa aici reuşeşte să dea şi să capete bilete dela aceste cât şi informaţii de natură politică, informaţii ce apoi vor fi date în celulă elementelor de încredere ca ANDREI IONESCU, doctorul CARSTEA ANDREI şi subsemnatul.

Aceste legături prin care diferite informaţii vor putea fi căpătate ALEXANDRU CONSTANT reuşeşte să le stabilească şi cu elemente vârfuri legionare ca VOJEN comandant legionar, fost ministru legionar la Vatican, BOLINTINEANU şi HORIA SOSMOVICI fost comandant legionar şi alţii, dar şi ANDREI IONESCU care e în permanentă legătură cu unul din foştii conducători ai mişcării legionare din anul 1939 TITI CRISTESCU, în felul acesta celula Nr.8 fiind în permanentă legătură de informaţii cu tot felul de persoane conducătoare şi cu autoritate în sânul comandamentului legionar.-

Prin intermediul acestor legături, viaţa celulei Nr.8 este condusă sub semnul continuării unei intense pregătiri ideologice legionare , a înarmării cu fapte şi acţiuni ale mişcării legionare din trecut, cu încrederea în viitorul politic al mişcării legionare căreia i se deschid mari posibilităţi în viitor dar şi cu o înarmare şi o documentare în mecanismul de descifrare a sensului acţiunii politice internaţionale, a speranţei în apropiatul război ce va veni. ALEXANDRU CONSTANT va orienta viaţa celulei spre trecutul nostru istoric arătând că România a cunoscut şi în trecut problema diferitelor năvăliri barbare pe care le-a înfrânt însă dar şi repetate încercări de slavizare pe care poporul rus le-a încercat asupra noastră prin politica sa, politica imperialismului panslav care în prezent se pune sub forma perfidă a comunismului. Formând această încredere a eroismului de luptă, de rezistenţă a poporului român, ALEXANDRU CONSTANT pentru a-l susţine pentru diferite ocazii scrie şi poezii prin care să elogieze aceste fapte, scrie poezi mistice spre a scoate în evidenţă şi caracterul creştin al suferinţei şi luptei legionare, scrie poezi ocazionale de Crăciun şi anul nou prin care se dă tradiţiei obiceiurilor un caracter legionar. Dar ALEXANDRU

187

CONSTANT mai anunţă şi un film şi un roman al cărui subiect va fi luat din viaţa reală a suferinţei româneşti în luptă cu comunismul la Jilava, anunţând că el va reda prin persoane reale şi atmosfera locală, întreg acest înălţător act de eroism legionar şi naţional.-

In sensul acestor directive fixate de el şi de ANDREI IONESCU sunt educate toate elementele din cameră şi în acest sens se desvoltă viaţa celulei prin conferinţele ce se ţin seară de seară prin participarea tuturor fiindcă ei stimulează fiecare element spre a deveni activ.-

In acest timp în Jilava prin informaţiile ce vin se ajunge să se creeze şi credinţa că legionarilor nu li se va face proces că accentul se pune pe reeducare şi va urma eliberarea lor înurma acestui proces ; se spune că aceste lucruri au fost spuse chiar oficial cu prilejul anchetelor şi MIHAI JIANU e prezentat ca unul în cei care datorită pregătirii sale ideologice marxiste pe care şi-a făcut-o în libertate la Brezza, va deveni educator în acest sens al masei legionare studenţeşti.-

Concomitent pe baza firelor de legătură şi informare care sunt stabilite, elementele legionare studenţeşti îşi pot permite şi aranjamente de declaraţii în legătură cu activitatea lor, avându-se astfel posibilitatea de a se creia o bună acoperire de oameni şi acţiuni legionare care vor fi ascunse organelor anchetatoare.-

In această atmosferă îşi face însă la un moment dat apariţia un lucru nou în viaţa celulei Nr.8 maiorul ENCULESCU arestat în legătură cu o organizaţie formată din elementele legionare şi în legătură cu profesorul MANU din lotul procesului"marei trădări naţionale" care de mai multă vreme în cameră avea o situaţie de izolare faţă de lotul camerei deşi şi el contribuise personal la educaţia ce se făcea elementelor legionare în cadrul"universităţii" create, anunţă camerea şi-i cere aprobarea ca să-i înfăţişeze de astă dată puncte din ideologia marxistă, o simplă excuzare de fapt pe care el le va scoate din "istoria partidului comunist" pe care o are în cameră cu el încă de pe vremea când era în penitenciarul Craiova ; el pune astfel

188

problema unui proces de reeducare ce trebue să ia naştere în cameră.-

In faţa acestei propuneri au loc discuţii între ALEXANDRU CONSTANT, ANDREI IONESCU şi doctorul CARSTEA ANDREI şi ajunge la următoarea concluzie : maiorul ENCULESCU va face o expunere fără comentarii a datelor din "istoria partidului comunist" - nu va trebui oprit - pentrucă administraţia poate afla acest lucru poate crea neplăceri legionarilor cu atât mai mult cu cât se poate afla şi viaţa legionară care este dusă în celulă ; în urma expunerii însă pentru ca aceste date să nu poată crea elemente de orientare pentru unele elemente, se va face o scurtă punere la punct, arătându-se elementele pe care economia burgheză le opune sistemului socialist, în acelaş timp se va realiza un agent informator în persoana studentului legionar RAVARU care va câştiga încrederea maiorului ENCULESCU, arătându-se convins de noua orientare pe care i-o înfăţişează şi prin care se va afla prin desinformarea lui de măsurile pe care administraţia intenţionează să le ia cât şi de raoportele eventuale pe care maiorul ENCULESCU le va face.

Aceste concluzii duc la aprobarea începerii acţiunii maiorului ENCULESCU, care ţine câteva referate, ALEXANDRU CONSTANT, ANDREI IONESCU şi doctorul CARSTEA ANDREI fac punerile la punct respective iar prin RAVARU RADU care ţine legătura cusubsemnatul şi POPA VALERIU se află că maiorul ENCULESCU prin acţiunea sa nu înţelege să facă rău nimănui, nu va da referinţe asupra vechei atmosfere legionare care a domnit în cameră şi nici asupra persoanelor.-

In această atmosferă, pe lângă faptul că deja intervenise un element de deprimare din căderea în alegeri a lui DEWY care promisese încetarea imediată a războiului împotriva U.R.S.S.-ului şi alegerea lui TRUMAN care anunţase rezolvarea problemei pe cale diplomatică, în dilava îşi face apariţia procesului "marei trădări naţionale".-

Elementele legionare dirijate de comandamentul vârfurilor vechi conducătoare ale mişcării legionare prezintă problema acestuia proces ca încercarea pe care regimul comunist o face de a compromite mişcarea legionară,

189

punând pe conducătorul ei NICOLAE PATRAȘCU și acțiunea mișcării legionare alături de acțiunea unui străin de neam, evreu MAX AUSCHNIT.-

In același timp, la scurtă vreme încep să fie anunțate fixarea de date pentru proces a diferitelor grupuri ale mișcării legionare. Atunci are loc o discuție a subsemnatului și a lui POPA VALERIU cu ALEXANDRU CONSTANT care ne spune ca să nu adoptăm la proces o atitudine dârză și de opoziție.-

De data aceasta avem în față un dușman perfid care ne minte și ne înșeală, care speculează în avantajul său pozițiile de sinceritate, de onoare pe care noi le luăm așa că va trebui să adoptăm aceiași atitudine de perfidie, de minciună și noi față de el.

In această luptă cu acest dușman, suntem mai utili afară decât închiși.-

Intr'o atmosferă de întreținută încredere în viitorul fericit care ne așteaptă prin dărîmarea regimului comunist, într'o atmosferă mistică religioasă și de trăire naționalistă se scurge și crăciunul și anul nou cu care prilej se fac concerte pe cameră de cântece ocazionale religioase și legionare.-

Are loc trimiterea subsemnatului la proces, sunt judecat și condamnat 4 ani închisoare corecțională și în ziua de 1 Februarie 1949 sunt readus la reduit în penitenciarul Jilava, dela depozitul Curții Marțiale din str. Uranus. Aici întâlnesc și pe legionarii cu care activasem în grupul facultății de medicină care fuseseră condamnați într'un lot anterior și pe NUTI PATRAȘCANU. Acesta îmi spune de toate figurile comandanților legionari, comandanți care trecuseră pe aici în drum spre Aiud cât și de împăcarea care s'a realizat între RADU MIRONOVICI și reprezentantul grupului N. PATRAȘCU, VICA NEGULESCU, fapt care a bucurat întreaga lume legionară, unitatea legionară care dădea o forță mișcării legionare fiind asigurată.-

In același timp NUTI PATRAȘCANU îmi arată și figurile legionare ale serviciului de spionaj ale mișcă-

190

rii legionare ANDREI DEMEBAL, DRAHOS HOINIC, VOINEA OCTAVIAN, POPESCU TRAIAN MAGA şi aflu că şi în grupul medicină cu lotul lor a fost judecat un fir al acestui serviciu în frunte cu PAUNESCU.-

In acestă discuţie NUTI PATRASCANU îmi spune că atât VOINEA OCTAVIAN cât şi DRAGOS HOINIC sunt nelămuriţi de atitudinea avută de ANDREI DEMEBAL cu prilejul anchetei unde n'a depus nici o rezistenţă şi la scurt timp după arestarea sa el predă în mâna securităţii întreaga schemă a organizării serviciului de spionaj, dând şi adresa lui VOINEA OCTAVIAN pe care numai el o cunoştea şi punctul de frontieră prin care DRAGOS HOINIC curierul serviciului trecea şi pe care deasemenea numai el îl cunoştea.

In faţa nedumeririi lor, DEMEBAL ANDREI fiind întrebat de VOINEA OCTAVIAN şi de DRAGOS HOINIC acesta le-a răspuns că în prezent nu le poate da nici o explicaţie dar că o vor avea în viitor.-

De altfel acelaş lucru îl afirmă şi LUCA DUMITRESCU şeful serviciului de informaţii al mişcării legionare din corpul răzleţilor şi mai mult el afirmă că înainte de arestarea sa fusese anunţat de un om de al său din M.A.I. şi cu toate acestea el nu a încercat să fugă.-

Aceiaşi nedumerire domneşte şi în rândul oamenilor săi din serviciul său de informaţii fără ca el să-i lămurească.-

In urma acestor discuţii la care, în afară de PATRASCU NUTI mai aduc detalii şi BLAGA TRAIAN care vorbise în acest sens cu POPESCU TRAIAN - MAGA, şeful unei reţele de informaţii aflu că acest serviciu fusese organizat de EUGEN TEODORESCU în primăvara anului 1948 şi că acesta fusese special trimis din Germania de HORIA SIMA având-se însă anterior legătura cu serviciul de spionaj american din Germania.-

EUGEN TEODORESCU luase întâi contact în ţara cu vechii legionari din judeţul Constanţa de unde el era originar şi că luase contact şi cu NICOLAE PATRASCU, secretarul general al mişcării legionare din ţară, care-i acordase cadrele mişcării legionare în scopul creării acestui

191

serviciu de informaţii însă interpusese între EUGEN TEODORESCU şi mişcarea legionară pe ANDREI DEC BAL, legionar venit şi el tot din Germania încă din anul 1946.-

Serviciul de informaţii recrutează elemente legionare din cadrul corpurilor legionare organizate pe care însă le scoate din cadrul organizaţiei cu care nu mai păstrează legătura şi primeşte legătura cu un şef de reţea de spionaj. Cadrul organizatoric este în sistemul pieptene cu şefi de reţele pe facultăţi ce au în subordine lor câte o reţea de informaţii.-

POPESCU TRAIAN MAGA spuse odată că într'o vreme pe cale ierarhică i se ceruse un tabel nominal cu oameni menii săi din reţeaua de informaţii, că el refuzase să dea acest lucru, ceisce-i fusese folositor la anchetă.-

Elementele recrutate primeau sarcini precise : să semnaleze după notarea petliţelor şi altor însemne de pe uniformă diferite unităţi sovietice care sunt în trecere prin gări sau şosele principale, de asemnnea notarea numerelor de maşini militare sovietice cu indicativele lor, deplasări mari de unităţi militare sovietice, situaţia diferitelor tabere şi cazărmi sovietice şi româneşti, câmpuri de instrucţie, diferite nuclee din oraşe din jurul institutiilor mari sau sedii de partid ce ar putea fi folosite în momentul declanşării războiului ca centre de rezistenţă) în legătură cu acest lucru NUTI PĂTRĂSCANU spune că afară se căpătase informaţii că în munţii Argeşului partidul Comunist şi-a creiat şi dotat cu armament şi tot materialul necesar nişte buncăre în pământ ce vor fi folosite în caz de război, tocmai ca centre de rezistenţă).-

Materialul acesta informativ era trecut pe note informative, centralizat şi transcris pe material special procurat de serviciul de spionaj american, având-se se hârtie specială şi diferite cerneluri simpatice şi se spunea că s'au găsit chiar într'o casă asemenea note informative într'o sobă, sub cărămizi.-

Fiecare facultate avea câte un asemenea servici

cât şi corpul de răzleţi iar acţiunea cuprindeau atât centrul studenţesc legionar Bucureşti cât şi celelalte centre Iaşi, Cluj, Timişoara.-

In cadrul camerei NUTI PATRASCANU are repetate discuţii cu ANDREI DUCBAL în jurul căruia în fiecare seară se strâng toate vârfurile legionare, având loc discuţii asupra mişcării legionare, şezători, şedinţe legionare. Dar NUTI PATRASCANU mai are deasemenea discuţii şi cu celelalte elemente conducătoare ce se găseau încă la Jilava în acea vreme.-

In ac astă cameră stau doar din ziua de 1 Februarie 1949 până la 4 Februarie 1949 când suntem transportaţi la penitenciarul Piteşti.-

In această perioadă în care dela arestările din 15 Mai 1948 şi până în primăvara anului 1949 când se fac deplasările legionarilor spre penitenciare se observă următoarele fapte : Aşa precum sunau directivele sosite din Germania dela HORIA SIMA "câţi mai mulţi legionari în puşcăţie" ordinile fuseseră executate, ştiindu-se bine că în închisori legionarii îşi vor face educaţia şi-şi vor perfecta posibilităţile lor de acţiune faţă de noile evenimente politice create la noi în ţară.-

Direcţia pe care în această perioadă o urmează mişcarea legionară în penitenciare pentru acţiune - este aceea a unei puternice educaţii şi înarmări ideologice legionare cât şi direcţia nouă a unei activităţi informative, pe toate planurile direcţie ce fusese trasată încă de afară şi în care cadrele vechi formate aveau posibilitatea mărită de acţiune dar se realizau şi cadre noi din rândul elementelor legionare, care nu activaseră pe această linie afară.-

Această dirijare spre activitatea informativă în penitenciare e uşurată de prezenţa vechilor cadre cât şi de o intensă popularizare ce se face acestui serviciu informativ în penitenciare, indicându-se astfel calea de acţiune ce va trebui urmată.-

Pentru a se creia însă aceste posibilităţi mai largi în penitenciare, mişcarea legionară în penitenciare lansează şi problema reeducării ce avea să permită cadrelor

193

să lucreze sub o bună acoperire dar să-şi facă posibilă şi eliberarea lor sub această formă şi odată ajunse în libertate, înarmate cu o metodă perfecţionată de lucru dar şi cu materialul informativ, aceste cadre să-şi desvolte şi mai mult posibilitatea de acţiune.-

Manevra ce se încearcă a se da de a pune această problemă prin elementele sale periferice, restul elementelor sale putându-şi desvolta acţiunea lor de pregătire ideologică şi informativă, având grijă însă de a băga şi elemente informative legionare care să o informeze de eventualele măsuri pe care regimul înţelege să le ia faţă de această problemă.-

Natura materialului informativ este de ordin legionar - acţiunea diferitelor elemente legionare şi atitudinea lor de ordin politic intern - date asupra persoanelor din posturile de conducere din M.A.I., penitenciare, administraţie, de ordin politic extern, date asupra evenimentelor internaţionale, diferite acţiuni ale mişcării legionare în occident, etc.-

Odată primul lot studenţesc deplasat şi instalat în penitenciarul Piteşti, lot ce cuprindea în majoritatea lui elementele vârfuri cu roluri conducătoare în cadrul organizat ric sau în serviciul de spionaj, activitatea şi modul său de acţiune în prima fază în penitenciar va fi în direcţia pe care el o avea trasată încă din penitenciarul Jilava.-

La scurtă vreme după instalarea lor pe secţii după categori de pedepse, elementele legionare se organizează în cadrul secţiilor respective, continuând viaţa şi educaţia legionară sub toate formele, stabileşte imediat legături sigure între legionarii de pe diferite secţii, fie direct prin intermediul plantoanelor care sunt legionare fie prin intermediul alfabetului mut prin care legionarii dela ferestre din celulă în celulă îşi vor transmite toate dispoziţiunile şi informaţiile pe care le culeg, fiindcă şi aici această direcţie informativă se continuă.-

194

In secţia corecţie ia naştere un asemenea fir dirijat de PATRAŞCANU NUTI la care participă şi subsemnatu IOPA VALERIU, SOROIU GHEORGHE, BLAGA TRAIAN, BESCHIA TIBERIU, PAUL IONESCU, CUSA GHEORGHE. La rândul său NUTI PATRAŞCANU prin plantonul PĂUL IONESCU transmiţând informaţiile ce interesau la celelalte secţii sau chiar prin ace ste elemente, prin alfabetul mut.-

Pe toate sursele din ziare, prin plantoane del domnii miliţieni, dela S.S.I. dela ROMNICEANU sau dela IONEL MOTORNITA, dela secţia lagăr, dela elementele proaspete sosite cu duba, se culeg informaţii ce privesc elementele petrecute pe plan intern, procese, cuvântări, cu prilejul diferitelor evenimente politice, acţiunile de partizanat din munţi, reorganizări de legionari în exterior, se culeg deasemenea date privind elementele pe plan internaţional, urmărindu-se atent orice acţiune ce ar putea da indicaţii asupra felului în care vor evolua acţiunile militare sau diplomatice, se capătă informaţii asupra acţiunei lui HORIA SIMA în străinătate, colaborarea sa cu celelalte formaţiuni politice din Franţa, crearea unui partid aşa zis partid "social creştin" în care însăşi mişcarea legionară are reprezentanţii ei, poziţia legionarilor EMIL CIORAN şi MIRCEA ELIADE în Franţa.

Se culeg deasemenea informaţii asupra domnului director al penitenciarului DUMITRESCU pe care-l cunoaşte deţinutul CEZAR SPANESCU cu care e con-orăşean, întrucât se auzise că domnul director omorîse nişte deţinuţi în bătaie în penitenciar, se capătă informaţii asupra domnilor miliţieni asupra atitudinei lor trecute şi prezente asupra deţinuţilor, se caută să se descopere în cadrul penitenciarului elementele informatoare ale administraţiei şi se porneşte la desinformarea lor (cazul NEGULESCU), se caută să se aibe informaţii asupra efectivelor militare de care dispune oraşul Piteşti, regimente de artilerie şi tancuri şi se studiază deasemenea atent topografia penitenciarului spre a se cunoaşte punctele sale slabe care ar putea permite în momentul oportun o evadare în masă.-

195

Din datele politice internaţionale mai ales se creiază adevărate buletine informative care seara pe camere sunt prezentate tuturor, comentate şi interpretate.

Relaţii precise se caută să se afle şi asupra tuturor plecărilor din penitenciar şi aşa se ştie de luarea lui ANDREI DEMBAL dela Piteşti cât şi de plecarea lui GELU GHEORGHIU inginer legionar spre Bucureşti.-

Cu prilejul plecării acestuia din urmă, NUTI PĂTRAŞCANU spune că GELU GHEORGHIU făcea parte afară din corpul tehnic legionar creiat de mişcarea legionară care cuprindea numai ingineri.-

Se căpăteară astfel informaţii asupra cablului subteran telefonic ce lega M.A.I-ul de Jilava putându-se izola această legătură la momentul hotărît. GELU GHEORGHIU mai avea deasemenea un aparat de emisie de care NUTI PĂTRAŞCANU se temea să nu fie chemat GELU GHEORGHIU la Bucureşti.-

Cu acest prilej NUTI PĂTRAŞCANU spune că mişcarea legionară avea în Bucureşti o locuinţă transformată într'un fel de depozit de alimente, îmbrăcăminte şi alte lucruri şi pentru ca acest depozit să nu fie descoperit. la poarta locuinţei a fost postat un legionar ce era îmbrăcat în uniformă de ostaş sovietic, făcând de santinelă.-

Această manevră de acţiune însă adoptată încă din penitenciarul Jilava şi continuată în penitenciarul Piteşti de mişcarea legionară, acţiune ideologică şi informativă în acelaş timp, nu este capabilă însă să dea posibilităţi mari elementelor sale fiindcă ea este lipsită de conspirativitate şi obiectivul acţiunei lor legionare este uşor de descifrat de regim.-

Mişcarea legionară însă în penitenciarul Suceava încercase însă o nouă formulă de acţiune prin iniţiativa legionarului BOGDANOVICI care ţinea cont tocmai de crearea acestei conspirativităţi, a adevăratului scop al procesului de reeducare început, crearea de cadre de acţiune ale mişcării legionare înarmând elementele sale, însă de data aceasta nu cu o pregătire ideologică legionară ci cu o pregătire ideologică marxistă.-

Şi această formă însă de acţiune e desconspira-

196

tă de regim şi odată elementele legionare sosite din Sucesva întâlnesc elementele legionare din penitenciarul Piteşti.-

Se caută cea de a treia formă de acţiune a mişcării legionare, formă care însă să asigure total conspirativitatea acţiunei dar să dea în acelaş timp şi cele mai mari posibilităţi de creare a elementelor informatoare ce aveau să lucreze pentru mişcarea legionară. Ia naştere astfel această metodă iniţiată de legionarul TURCANU NIGHI venit din penitenciarul Sucesva şi ce va utiliza în acest scop, ca orice formaţiune de spionaj, limbajul conspirativ care să facă pe legionar să-şi facă demascarea şi să înţeleagă sensul legionar al acţiunei.-

Iată metoda limbajului conspirativ :

1. Intrebuinţează dela început un şef legionar în acţiune care să uşureze demascarea elementelor legionare.

Din punct de vedere al limbajului conspirativ ea foloseşte înţelegerea de către legionari a legei unităţii care spune " urmează-şi şeful şi la bine şi la greu şi nu-l părăsi;chiar de va fi să mergeţi şi în iad dacă veţi fi unitari, veţi în vinge şi veţi eşi la lumină"

Deci şeful legionar fiind întrebuinţat dela început el va determina toate elementele legionare să înţeleagă că e vorba de o acţiune legionară.-

2. In timpul procesului început realizează căderi de elemente ce avuseseră rol în cadrul acţiunei şi ridicării de noi elemente.-

Cu prilejul demascării ce vor fi puse să şi-o facă, aceste elemente doborîte, ele vor spune " Am făcut demascarea ca să pot să rămân legionar?.-

Prin acest limbaj li se dă indicaţii elementelor legionare că demascarea nu le lipseşte de posibilitatea de a rămâne şi de acţiona ca legionar, însă trebue să înţelegi cum să-şi faci demascarea.-

Pentru a înţelege acest lucru, doborîrile acestor elemente sunt înfăţişate tocmai datorită faptului că şi-a ascuns adevărata şi periculoasa activitate.-

197

3. Se folosesc în acţiune elemente care sunt înfăţişate cu o minimă activitate, altele prezentate ca frontieriste, altele ca aparţinând diferitelor organizaţii subversive.-

Prin această metodă limbajul conspirativ arată că însăşi procesul ce se desfăşura ascunde adevărata activitate întreprinsă de el în exterior, fiindcă fiecare element care este chemat să-şi facă demascarea se cunoaşte adevărata activitate a aceluia care conduce acţiunea şi care e înfăţişată sub forme ascunse în realitate. Frontieristul e în realitate legionar şi a venit pentru spionaj din străinătate, cel cu organizaţia oarecare în fond avea acţiune de spionaj.-

4. Când eşti pus să faci demascarea se spune : "dacă îţi faci demascarea nu mai eşti legionar"

Fiecare însă are în acest fel posibilitatea să gândească la sensul acestei fraze (mai ales că i se dă şi timp de gândire). El ştie bine că cel care-i cere acest lucru e şef legionar sau prietenul său şi e la fel ca şi el tot legionar. Pe dealtă parte el ştie că în intimitatea lui el din punct de vedere ideologic, chiar de-şi face demascarea, rămâne tot legionar. El înţelege atunci că altcineva va crede că el încetează de a fi legionar şi acel altcineva nu poate fi decât regimul actual şi i se arată imediat.-

5. Se folosesc în acţiune în diferite ocazii de elemente ale administraţiei.-

Se arată astfel clar "iată cine va crede că tu făcându-ţi demascarea nu mai eşti legionar".-

6. Se utilizează în fruntea acţiunei elemente legionare foste membri de partid.-

Legionarii ştiu că încă din afară mişcarea legionară şi-a trimis în partid elementele ei bine verificate care să ducă o acţiune de spionaj şi sabotaj în favoarea mişcării legionare. Iată deci că şi aici aceste elemente, ca şi afară nu pot lucra decât în favoarea mişcării legionare.-

128.

7. Încă dela începutul acţiunei se lansează lozinca "orice bun legionar poate deveni un bun luptător marxist".-

Se dă în acest fel încă dela început că arma demascării şi pretinsa demascării şi acţiune contra legionarilor, au ca scop să creeze cadre active ale mişcării legionare sub masca ideologiei marxiste.-

8. Cu prilejul demascării unora din elementele cu rol în acţiune, în momentul doborîrii lor, ele spun "am fost în acţiune ca legionar pentru a putea cunoaşte o parte ca să mă informez şi apre a folosi această documentare la momentul potrivit.-

Se vede cum prin pretinsa lor autodemascare, elementele vârfuri legionare, fixează şi cadrul informativ al acţiunei.-

9. Foloseşte şeful legionar pentru a face critica ideologică a mişcării legionare.-

Prin această metodă, elementului legionar în afară de faptul că i se face o reîmprospătare a elementelor ideologice, pe această cale i se demonstrează că mişcarea legionară nu este altceva pentru el decât forma cea mai perfectă ce apără interesele sale de clasă (poziţia sa de intelectual, faptul că e fiu de moşier, de mic burghez, de chiabur, de negustor sau in ustriaş) şi că deci nu are nici un interes să lupte împotriva unei organizaţii politice ca mişcarea legionară, creiată tocmai pentru a-i apăra interesele sale de clasă.-

10. După demascare se spune : De acum încolo, ca să dovedeşti că eşti pe o nouă poziţie, în camerile în care te vei duce, vei continua acţiunea.-

Acest limbaj are darul după ce i-a arătat adevăratul scop legionar al acţiunei, să nu lase elementul static ci să-l determine să devină un cadru activ al mişcării legionare. Caracterul de şcoală de cadre apare în acest fel.-

11. Se anunţă "Acţiunea aceasta va avea succes va fi împlinită în momentul în care ea va cuprinde toate penitenciarele".-

199

In acest fel limbajul onspirativ, arată elementelor legionare pe deoparte că ele sunt create spre a deveni în totalitatea lor cadre şi că în momentul ajungerii lor la alte penitenciare, vor trebui să treacă imediat la acţiune în sensul în care s-a început încă din Piteşti

Cu acelaş prilej se demonstrează că documentarea informativă se fructifică abia atunci când ea este utilizată în alte penitenciare, acţiunea putând abia atunci să fie coordonată.-

12. Este omorît un şef legionar, pentru motivul că a fost oportunist.-

Prin acest limbaj se arată legionarilor că dictonul " Si avem doar moarte pentru trădători" se aplică şi în această ocazie.-

Trădător va fi acela care prin acţiunile sale va trăda adevăratul scop legionar al acţiunei şi o va desconspira în faţa regimului. El trebue să ştie că nu va exista artare pentru trădarea sa, prin care împiedică acţiunea să poată fi dusă la bun sfârşit.-

POPA ALEXANDRU îmi spune la Gherla "Si dacă vei face greşeli care să ridice vălul asupra acţiunei duse în penitenciar de studenţi, aceasta se va chema trădare şi ştii cum pedepsim noi trădarea.-

Acest limbaj conspirativ este întrebuinţat de legionarul TURCANU EUGEN, este studiat atent încă dela începutul acţiunei cu legionarulu LULU GEBAC şi este îmbogăţit treptat, treptat prin studierea atentă a comportamentului legionarilor, având să fie folositîn cursul acţiunei, la momentul hotărîtor, necesar pentru a orienta legionarul stât asupra felului, în care trebue să-şi facă demascarea, ascunzându-şi adevărata sa activitate, cât şi asupra sensului legionar al acţiunei, şcoală de cadre de spionaj în favoarea mişcării legionare.-

In sensul acestei acţiuni, subsemnatul după ce trec prin demascare, încep să acţionez potrivit condiţiilor în care mă aflu.-

200

In primul rând cu prilejul venirii în cameră a unor elemente studenţeşti legionare, deşi nu fac parte din comitetul de demascare, iau parte activă în procesul lor de lămurire asupra sensului demascării, folosind cu acest prilej, faptul că elementele legionare cunosc pe deoparte poziţia mea de şef legionar în afară cât şi aceea de şef legionar în penitenciar prin acţiunile legionare ce duseseră chiar la izolarea mea.-

C.N.S.A.S.

17.04.B

201

D E C L A R A T I E

Subsemnatul POPESCU C ARISTOTEL, de profesie student născut în anul 1923, 23 Noembrie fiul lui CONSTANTIN frizer şi al DUMITRU-casnică, în prezent condamnat 4 ani pentru activitate legionară declar următoarele :

Problema organizării legionare din penitenciarul Gherla.

La scurt timp după venirea lotului de studenţi legionari dela Piteşti în penitenciarul Gherla, din cursul lunilor Iulie - August 1951, din acest lot este scos pentru munca sanitară POP CORNEL, student legionar care avea legături cu TURCANU-EUGEN.-

Este în serviciul de noapte şi în-scurtă vreme aflu dela deţinuţi că datorită vechilor sale legături cât şi a popularizării pe care i-o-fac toţi legionarii studenţi veniţi cu el, POP CORNEL a devenit foarte repede o figură legionară.-

Nu după multă vreme în camera sa stau de vorbă cu deţinutul-ARDELEANU ION care îmi spune-de proiectul său de organizare legionară în penitenciar, de educaţia semuraică pe-care trebue să ne-o facem, de unii legionari cu care deja a şi vorbit în acest scop cât şi de faptul că - în acest sens se consultase şi cu POP CORNEL,-care era de acord şi care-i spusese să-mi transmită-şi mie acelaş lucru, fapt pe-care POP CORNEL nu-l făcuse.-

Imediat mă duc şi-i spun lui POPA ALEXANDRU cele

aflate, aceasta mă sfătuieşte să mă interesez de aproape de această problemă iar în cazul când POP CORNEL va vorbi cu mine să discut cu el şi să mă situez pe poziţii legionare.-

In chiar acea seară eu intru de noapte la ateliere, cuplând pe POP CORNEL ca să stau de vorbă şi cu ceilalţi legionari care-mi fusseră anunţaţi că manifestă aceiaşi dorinţă.-

POP CORNEL încearcă să mă pună la curent cu problema, însă datorită poziţiei adoptate de mine în discuţii nu poate avea rezultate şi renunţă.-

La câtva timp mai stau de vorbă şi cu PĂTRAŞCU GHEORGHE, muncitor, care-mi vorbeşte de acelaş lucru şi aflu în acest fel că iniţiativa e mai mare, că lucrurile merg greu, fiindcă legionarii îmi cer să-i transmit anumit lucruri lui POP CORNEL, el mie, deci o continuă consultare lucru pe care eu nu-l pot face datorită indicaţiilor primite dela POPA ALEXANDRU. Îi spus acest lucru şi răspunde că-mi va da răspuns.-

La scurt timp sunt chemat de POPA ALEXANDRU în camera 99 dela etajul III unde se află şi TURCANU EUGEN şi POP CORNEL, iar TURCANU EUGEN spune că s-căzut de acord să colaboreze cu POPA ALEXANDRU în problema organizării legionarilor din penitenciar şi că deci eu pot ţine legătura cu POP CORNEL şi să colaborez cu el în această problemă.-

Chiar în momentul când trebuia să plec, POP CORNEL spune " Dacă vor să-i organizăm, să-i organizăm".-

Chiar până la această dată, verbal sau în scris eu îi raportam lui POPA ALEXANDRU orice chestiune survenită în legătură cu organizarea şi cer sfaturi şi manieră de comportament.-

După întâlnirea avută cu cei trei în camera 99 POPA ALEXANDRU îmi spune că va trebui totuşi şi personal să mă ocup de această problemă, deşi lucrez de celular voi intra în diferite schimburi pentru a duce munca bine urmând a păstra continu legătura cu el şi să-i raportez totul.-

Nu după-mult timp POPA ALEXANDRU îmi spune că această organizare va fi folosită în scopul reeducării, ca

un element de constrângere şi mă pune să fac o dare de seamă amănunţită a stadiului în care se află problema cât şi părerea mea personală, sugestii pentru prezent şi pentru viitor.-

In această dare de seamă eu arăt că organizarea e utilă şi în scopul reeducării şi în scoala-al muncii-informative şi spun că în viitor destrămarea ei să nu se facă prin trădarea cuiva şi nici prin căderea-în bloc a studenţilor, justificând că aceste lucruri, fie că ar îndârjui fie că şi-ar da seama că e o tactică.-

De după această dată, eu în colaborare cu POP CORNEL şi în legătură permanentă zilnică, eu cu POPA ALEX iar POP CORNEL cu TURCANU EUGEN lucrăm pentru organizare şi informăm pe susnumiţii.-

Dela început, fiindcă unii din vechii deţinuţi ai Gherlei voiau să mă consulte în această privinţă, POPA ALEXANDRU îmi spune că trebue să le arăt că sunt de acord şi va trebui în timp să le arăt că şi eu-mi-am dus împreună cu vechii studenţi aceiaşi activitate în Gherla însă sub altă tactică.-

In această perioadă, elementele care au iniţiativa sunt IOSAN LIVIU, PATRASCU GHEORGHE, ARDELEANU-ION, reazim la care se vor alătura şi alţii. Aceste elemente însă după o scurtă fază de acţiune vor s'o limiteze la un număr restrâns de oameni, cei-mai de încredere şi vor să fa ă imediat un comandament de conducere în care să intru eu şi POP CORNEL.

Eu raportez acest lucru lui POPA ALEXANDRU însă acesta îmi spune să nu ne amestecăm noi în-comandament, să-i lăsăm să-şi facă ei unul, noi având pe al nostru şi doar fiind în legătură cu-ei, iar în privinţa stagnării - să-i stimulăm ca lucrurile să meargă cât mai afund, să-vedem câţi din legionarii din Gherla nu vor primi şi deca nu vor primi.-

Pe dealtă parte stând de vorbă cu PATRASCU GH. cu RUSU VASILE şi GAT ARSENIE, mai târziu aceştia îmi-vorbesc despre comandamentul legionar studenţesc, la care se aflau OPRISAN CONSTANTIN, DRAGOS HOINIC, DAN DIMITRESCU, VOINEA OCTAVIAN (până la internarea sa) ION GHEORGHIU şi arătându-le că
alţii de care le vorbise şi POP CORNEL

grupul studinţesc e organizat, are un comandament care-şi duce viaţa şi activitatea sa.-

- RUSU VASILE care avea legătură cu comandamentul legionar prin DAN DIMITRESCU, de câte ori mă vedea, îmi spunea : "Am dat comandamentului toate ştirile primite, am dat comandamentului ziarele, iar comandamentului sfatul cutare şi tot el e acela care în urma unei discuţii avute cu el spune că a primit ordin de organizare dela domnul comandant OPRISAN CONSTANTIN.-

- Toate aceste chestiuni le semnalez în scris sau verbal lui POPA ALEXANDRU şi-i cer sfaturi şi sugestii în absolut toate problemele legate de organizare oricât de mici, iar când din diferite motive eu nu pot face acest lucru imediat apelez la POP CORNEL care primeşte deslegare şi sfat dela TURCANU EUGEN.-

Existenţa acestui comandament e vie pentru toţi In faţa unei propuneri, ARDELEANU ION spune să-ne consultăm şi noi comandamentul, PATRASCU GHEORGHE acelaş lucru, CAT ARSENIE ne atrage atenţia că OPRISAN CONSTANTIN şi VOINEA OCTAVIAN, oameni din comandament sunt slăbiţi, IOSA LIVIU spune am stat de vorbă cu comandamentul (stătuse de vorbă cu DRAGOS HOINIC cu ocazia unei zile comemorative legionare).-

In ceiace priveşte cazul RUSU VASILE, imediat POP CORNEL vorbeşte cu el şi-i spune că nu trebue să vorbească de numele lui OPRISAN CONSTANTIN şi de cuvântul organizare ci de problema cunoaşterii dintre noi şi cred că şi OPRISAN CONSTANTIN.-

La un moment dat e semnalat faptul că LUCA NICOLAE, vechi legionar şi cu multă priză printre unii legionari, refuză să participe la organizare.-

- POP CORNEL îmi cere să stau de vorbă cu el şi eu îi cer aprobarea lui POPA ALEXANDRU, mai ales dacă trebue să insist ca să-l determin să accepte şi el îmi dă deslegarea.-

- In adevăr eu vorbesc cu el, îi spun că e o necesitate ca să-ne facem educaţia şi să ne cuhoaştem pentru ziua biruinţei, îi arăt că lucrurile deja sunt făcute, că noi studenţii avem deja grupul nostru organizat şi LUVA

205

NICOLAE e de acord şi porneşte la recrutare şi vine cu sugestii în scopul reorganizării sau a vieţii şi educaţiei noastre, spunând totdeauna "consultaţi şi comandamentul să-şi spună părerea, iar mai târziu când se pune problema subiectelor legionare care trebuesc desvoltate, el spune că comandamentul nostru, format din elita mişcării legionare, va şti el cum să facă aceste subiecte.-

Toate aceste propuneri, toate cererile se supun lui POPA ALEXANDRU iar pe dealtă parte POP CORNEL i le spune lui TURCANU EUGEN.-

Fiind necesar ca în faţa legionarilor să se demonstreze şi rolul pe care l-a jucat în trecut vechiul grup legionar - al cărui şef eram eu - cât şi pentru a da posibilitatea lui GORGOZ GHEORGHE, BOGOS CONSTANTIN SBRANCA OCTAVIAN şi alţii ce ocupau posturi cheie în producţie şi care puteau fi suspectaţi ca oameni ai administraţiei, vorbesc în acest sens cu POPA ALEXANDRU şi acesta îmi spune ca vă trebui să-mi formez un grup organizat pe care să-l prezint muncitorilor, în special şefilor lor, să le cer ca acest lucru să fie ştiut numai de ei, să nu fie difuzat în massă şi să le explic jocul pe care acest grup organizat l-a făcut : el a dus o activitate camuflată, a pus mâna pe posturile cheie, s'a infiltrat în sânul administraţiei şi de aici ajută şi munceşte pentru legionari.-

Le prezint această situaţie. PATRASCU GHEORGHE ia direct legătura cu BOGOZ CONSTANTIN şi SBRANCA OCTAVIAN îi spun că prin ei va lucra direct orice nevoie în producţie fiind rezolvată pentru legionarii din producţie dela ateliere prin ei. Pe ceilalţi îi recomand deasemenea şi cer să li se dea legătură cu muncitorii legionari organizaţi prin care prin care îşi vor duce viaţa de cuib legionar, pregătirea legionară.-

Intrucât muncitorilor li se cere şi oameni de pe celular, de încredere ANDREIANU GHEORGHE şi PATRASCU GH. sunt consultaţi şi sunt delegat să mă ocup cu ei. Ger aprobarea lui POPA ALEXANDRU şi aceasta îmi dă deslegare şi această organizare trece şi pe celular şi la infirmerie, mărindu-se tot mai mult numărul şi cuprinzând la un moment

dat chiar elemente nelegionare din lotul PUTNA şi Vrancea.

In toată această perioadă, le ionarii cer şi sunt sub toate formele satisfăcuţi cu vizite medicale, medicamente, legături, ajutoare legionare. Efortul care se depune din partea mea şi a lui POP CORNEL la sugestiile primite dela POPA ALEXANDRU şi TURCANU EUGEN e de a mări cât mai mult cadrul acestei organizări. POP CORNEL chiar discută cu PATRASCU GHEORGHE şi necesitatea organizării paralele a ţărăniştilor, a nelegionarilor şi POP CORNEL duce tratative în această direcţie cu preotul PASTRAV.-

In tot acest timp atât POP CORNEL cât şi subsemnatul organizează în scopul acestei organizări elementele studenţeşti din lotul venit dela Piteşti, fiecărui muncitor legionar dându-i-se câte o legătură atât la atelier, în locul de producţie cât şi pe camere unde după ce penitenciarul este reorganizat, şi legionarii sunt băgaţi separat. Se ajunge ca în camera-să se ducă o intensă viaţă legionară cu adevărate şedinţe. Acestei vieţi legionare creiate în această perioadă, îi corespunde şi o perioadă de intensă tensiune politică, veşti optimiste, toate tind a arăta că sfârşitul regimului e aproape, chestiune de luni, motorul acestor veşti fiind în bună parte şi ARDELEANU ION muncitor din organizaţie, care-şi propusese pe această cale să-şi menţină moralul penitenciarului, obligându-ne pe firul organizaţiei să difuzăm aceste veşti tuturor legionarilor.-

Intrucât RAZIM unul din şefii organizatori, muncitor legionar este luat dela atelierul şi mutat la cismărie tocmai în perioada de început a reorganizării îi spun lui POPA ALEXANDRU că aşi avea nevoe de el şi să fie mutat dela cismărie la unitatea productivă fiind omul care cuboştinţe şi poate face legăturile. POPA ALEXANDRU îmi promite că-l va muta şi-l şi mută în câtva timp.-

Până la mutarea sa, însă RAZIM îmi recomandă unii muncitori legionari dela atelierul cu care să iau eu legătura, să le spun de organizare şi să le propun şi lor acest lucru. Ii spun aceasta şi lui POPA ALEXANDRU care-mi dă deslegare menţinând că acelora cărora le voi vorbi de

208

trebue să creiem această problemă.-

Un alt element organizator în această problemă a mai fost şi inginerul IVAN, legionar din Făgăraş care-şi organizează elevii făgărăşeni.-

In acelaş timp însă la etajul III se aflau şi alţi elevi făgărăşeni şi aceluiaşi lot despre care se auzise că fac sus reeducarea.-

Inginerul IVAN e frământat, îi e teamă că-i va pierde şi-mi cere mie să-i fac legătura cu unul din ei, UDRŞTA prin vizita medicală, dela care să afle adevărul asupra celor ce se petrece acolo cât şi pentru a-i da sfaturi.-

Cer sfatul lui PATRAŞCU GHEORGHE şi LUCA NICOLAI şi aceştia mă sfătuesc să nu ne băgăm că e periculos, să-i lăsăm pe copii să li se spună ce or vrea ei acolo sus şi când vor veni la ateliere îi dăm noi pe brazdă.

Ii spus acest lucru şi lui POPA ALEXANDRU şi acesta e de acord cu ideia lui IVAN, Scot la vizita medicală pe UDRŞTA şi IVAN se întâlneşte şi IVAN îl sfătueşte pe UDRŞTA să participe şi el la reeducare, să-i sfătuiască şi pe ceilalţi însă el să fie atent să le studieze comportamentul în fiecare zi parte.-

Intrucât la ateliere o parte din elementele ce erau considerate trecute la reeducare aveau o atitudine dură, de critică faţă de ceilalţi, PATRAŞCU GHEORGHE vine cu ideia că ar fi bine să li se dea o lecţie tuturor în ateliere, deci o bătaie.

Îl propune acest lucru, îi este spus lui POPA ALEXANDRU şi acesta spune ca să-i consultăm şi pe ceilalţi şefi legionari muncitori. Aceştia sunt consultaţi, sunt toţi de acord cu acest lucru, rămânând să fie pus în aplicare atunci când se va crede de cuviinţă.-

ARDELEANU ION nu este satisfăcut numai cu această organizaţie. Îl propune să fie înfiinţat un corp de elite legionare botezat MOTA — MARIN, el e şeful şi începe să-şi recruteze elementele însă în majoritatea lor aceste elemente sunt elemente studenţeşti, Intrucât ARDELEANU ION cere să fie introdus şi unul din legionari , elev, care aparţinea organizaţiei mele, cer aprobarea lui POPA ALEX

acest lucru, să le spun că sunt trimis de RĂZIM şi că în numele său vorbesc, lucru pe care-l fac şi recrutez dela ateliere pe cei înfiraţi de RĂZIM.-

După ce se face organizarea celularului ISOFACHESCU VICTOR intrat în această organizaţie îmi spune că el vede activitatea pe celular dusă în acest fel : aceste cercuri pe camere să-şi facă şi o pregătire ideologică, să să-şi menţină moralul prin veştile ce trebuesc furnizate şi transmise regulat însă în acelaş timp el să ducă şi o activitate de câştigare de simpatizanţi, chiar dacă nu sunt legionari, aceşti oameni să-i facem ca în viitor prin funcţiile prin care le vor deţine, să acţioneze conform dorinţei şi punctului de vedere legionar.-

Îi cer pentru aceste sugestii aprobarea. Îi spun lui POPA ALEXANDRU şi el îmi spune să vorbesc şi să cer aprobarea lui PATRASCU GHEORGHE, vorbesc cu acesta, e de acord, îi comunic şi lui POPA ALEXANDRU şi acesta îmi spune că dacă a aprobat PATRASCU GHEORGHE putem să-i dăm drumul.-

Se punea problema pentru ca acţiunea din partea muncitorilor o avea GAT ARSENIE şi PATRASCU GHEORGHE, IOSAN LIVIU, ARDELEANU ION , RĂZIM, LUCA NICOLAE să se realizeze o unitate şi un şef singur care să acţioneze.-

Întrucât era grea această problemă şi ea putea duce la certuri şi neînţelegeri, convenim ca ei toţi să-şi păstreze unităţile, să le conducă în ceiace priveşte acţiunile şi sugestiile să le ia în comun şi să se ajungă la un rezultat.-

In realitate subsemnatul şi cu POP CORNEL ajungem să credem din PATRASCU GHEORGHE adevăratul şef, el are iniţiativele şi dealtfel şi ceilalţi la orice chestiune întrebă şi ce spune şi domnul PATRASCU. In fond unitatea era realizată.-

Odată această unitate realizată, stau de vorbă cu POPA ALEXANDRU şi-i spun părerea mea ca să diminuăm această unitate creînd o problemă şi o tabără mironovistă în cadrul acestui penitenciar. POPA ALEXANDRU nu e însă de acord şi spune că trebue să lucrăm pe realităţi, dacă această problemă nu e o realitate şi ei sunt unitari, noi nu t

209

acesta mi-o dă şi acest elev e introdus în corpul MOTA-MARIN.-

Odată aceste elemente create vin cu sugestia că s'ar cere să avem legături precise şi cu exteriorul mai ales că ştirile vin la noi cu întârziere, dar în acelaş timp am avea nevoie şi de un miliţian de încredere care la momentul oportun să ne ajute. In acest scop IOSAN LIVIU vorbeşte cu un miliţian căruia îi lucrează nişte lucruri şi aranjează cu acesta că i se va garanta viitorul său dacă în momentul declanşării războiului va ajuta la eliberarea deţinuţilor. Aceste tratative le duce mai departe IOSAN LIVIU şi cu alt miliţian, sabele iniţiative ale sale fiind aduse la cunoştinţă şi lui POPA AL.XANDRU.-

De asemenea GAT ARS.NI.. propune să se studieze din timp şi amănunţit în plan de evadare care ar putea fi pus în practică la momentul favorabil.-

In ceiace priveşte legătura cu exteriorul aflăm că un legionar din organizaţie a reuşit să facă acest lucru prin intermediul unui miliţian curier dela Sibiu, cunoscut de el şi cu care avea stabilit un consemn şi că aceasta dormise la un miliţian din Gherla prin intermediul căruia fuseseră trimise veşti.-

Aceste fapte deasemenea îi sunt aduse la cunoştinţă lui POPA AL.XANDRU şi POP CORN.L face şi el acelaş lucru.-

Prin legăturile făcute în acest timp între studenţi şi muncitori, care constituiau unităţi legionare, se face în urma discuţiilor purtate şi o bună prezentare a elementelor vârfuri legionare, a căror activitate legionară şi trecut în ţară şi străinătate ajung să fie cunoscute,, fiind solicitaţi în diferite ocazii la discuţii şi sfaturi.-

PATRASCU GH.ORGH. vine şi-şi pune acum problema şi a acţiunii directe, el vrea ca influenţa acestui grup organizat să se simtă şi care să se înceapă organizarea de sabotaje care să stingherească producţia, el însuşi dă exemplu unui sabotaj făcut de el când pentru o piesă ce i

210

se dăduse în studiu fiind matriţer, a realizat facerea acestei piese în mai multe operaţii, deşi ea se putea face într'un număr mai mic.-

- Cu prilejul zilelor comemorative legionare se fac aceste comemorări în cadrul unităţilor create. Se cere tot mai insistent însă de muncitori să se realizeze unificarea grupului studenţesc cu cel muncitoresc, reorganizarea fiind terminată şi fiind necesară începerea unei educaţii legionare organizate, ei fac apel de această dată la comandamentul legionar şi la elementele studenţeşti ridicate din punct de vedere educativ, să se furnizeze, să se studieze problemele şi ele să fie date spre desvoltare cuiburilor organizate, îşi pun problema statului de viitor, legionar, a rolului şi poziţiei muncitorului în viitorul stat legionar, se proiectează un corp al "foştilor deţinuţi legionari organizaţi în Gherla care vor fi cadrele de conducere de mâine, care vor da referinţe asupra comportamentului avut în închisori atât al legionarilor cât şi al nelegionarilor, se vor face corpuri ce vor purta numele celor ce au luptat sau au murit în penitenciare.-

- In faţa propunerii lor de unificare se hotărăşte după ce consultăm şi pe POPA ALEXANDRU ca ea să se producă în ziua de 10 Decembrie 1951, ziua studenţimii, ca simbol al înfrăţirei luptei dintre intelectuali şi muncitori. In acest timp însă în penitenciar are loc punerea problemei reeducării şi se agită problema că vor fi necesare iscălirea unor angajamente de lucru din partea tuturor celor ce muncesc.-

Sunt consultaţi şefii legionari şi cu excepţia lui RUSU VASILE şi a grupului său care cer să nu iscălească aceste acte fiindcă regimul e pe sfârşite şi vrea ca prin acest lucru să-şi justifice în viitor exploatarea pe care a făcut-o cu deţinuţii politici.-

- Toţi ceilalţi sunt de acord că nu se poate refuza această iscălire, ar urma măsuri grave din partea administraţiei, chiar bătăi, oamenii ar pierde pâinea şi aşa sunt slăbiţi, şi de aceia se hotărăşte să se iscălească aceste lucruri

211

Anterior acestor fapte, pe linie de organizare mai-are loc şi cazul-PETRESCU TITI, aceasta află de organizare, discută cu mine şi cu POP CORNEL, -le început e început e împotriva lui, fiindcă poate avea urmări grave, administraţia aflând imediat,(cu atât mai multcu cât el avusese o acţiune-de acest-fel cu rezultate proaste) încele din urmă cade-şi el de acord, care chiar să se formeze un serviciu interior de informaţii cu posturi fixe.

Datorită însă faptului că el a cotat de şefii legionari ca informator al administraţiei, contactul cu el poate avea rezultate proaste asupra organizării.-

Îi spun acest lucru lui POPA ALEXANDRU şi în scurt timp PETRESCU TITI împreună cu el sunt băgaţi la izolare.-

- Se pune-problema reeducării, a angajamentelor, se fac demascările însă în massă, are un prost răsunet-în problema reeducării cu atât mai mult cu cât demascările sunt făcute în-majoritatea lor de elevi-copii- de foşti izolaţi consideraţi ca-oportunişti-

-Angajamentele sunt însă de acord cu toţi să-le semneze conform planului dinainte stabilit. Din acel moment se deschide o luptă între aceştia trecuţi la reeducare şi masa cealaltă, cu atât mai mult cu cât au loc şi acţiunile lui POPA ALEXANDRU şi TURCANU-EUGEN, când în atelier e bătut inginerul IVAN ca fusese demascate de-UDREA în-legătură cu iniţiativa avută de IVAN, mai este deasemenea bătut şi ARDELEANU ION.

In această-perioadă însă activitatea grupului organizat legionar-se continuă fără a fi stingherită de problema pusă a reeducării.-

Are loc însă plecarea lui POPA ALEXANDRU şi TURCANU EUGEN.-

-Inainte cu câteva zile de plecarea sa, POPA ALEX-îmi spune să mă gândesc bine la măsurile ce trebuesc luate pentru distrugerea organizaţiei şi îndrumarea lucrurilor în atelier.-

Se apropie 10 Decembrie 1951 şi se cere unificarea corpurilor. Fiindcă în acea zi trebuia să li se pre-

zinte şi istoricul acestei zile pentru mişcarea legionară, mă consult cu-POP CORNEL şi după aceea şi cu LEVINSCHI MIHA care îmi aduce răspunsul "dela laboratorul său ideologic legionar după celular".

După plecarea lui POPA ALEXANDRU şi TURCANU EUGEN, acţiunea studenţilor a condusă de LEVINSCHI MIHAI şi şi BOGOS CONSTANTIN pentru vechiul grup condus de POPA ALEXANDRU şi de către JUBERIAN CONSTANTIN pentru grupul condus înainte de TURCANU EUGEN.-

Se ţine contact strâns încă cu legionarii organizaţi însă se produce un fapt nou :-JUBERIAN CONSTANTIN care luase parte activă la organizare, era cunoscut de şefii legionari ca legionar de seamă, trece în tabăra reeducaţilor şi ocupă post în biroul tehnic. Această întorsătură aruncă un val de-seamă în masa legionarilor organizaţi, teama de trădare.-

Sunt consultaţi şefii legionari şi aceştia convin că activitatea grupului organizat continuă, mai puţin manifestă.însă, se vor ţine legături strânse dela om la om şi pentru acţiune mai conspirativă legea tăcerii.-

Rând pe rând însă zilnic se întâmplă noi căderi de elevi şi studenţi în tabăra reeducării şi din ce în ce mai mult se accentuiază caracterul oportunist al reeducării.

Sunt consultat în câteva rânduri de LEVINSCHI MIHAI si BOGOS CONSTANTIN asupra măsurilor ce ar trebui să fie luate în legătură cu problema reeducării însă nu le dau nici un sfat şi rup orice legătură cu ei.-

Notez deasemenea că în urma unei discuţii avute cu LEVINSCHI MIHAI asupra rezultatelor pe care organizarea legionarilor din penitenciar o va avea asupra reeducării, acesta spune că odată realizat acest lucru, la un moment dat studenţii legionari care luaseră parte şi ei la organizare vor cădea rând pe rând în tabăra reeducării, ceilalţi se vor trezi la un moment dat singuri, izolaţi şi vor vedea că singura posibilitate de participare la reeducare va fi numai demascarea sinceră şi ea se va produce în acest fel prin această organizare care va juca rol de constrângere.-

-Dacă se analizează bine însă această organizare din penitenciar se poate vedea însă că ea reprezintă, dacă nu o nouă formă de luptă a mişcării legionare începută sub forma celei de a treia forme a reeducării, ea constituie totuşi o lărgire, o mărire a puterii ei de acţiune.-

-In primul rând, întocmai ca şi la Piteşti se pune întâi accentul pe organizarea legionară, organizare care creiază o omogenitate, o unitate legionară, ideologică şi organizatorică în toată această perioadă a organizării, legionarul muncitor făcându-şi educaţia, reeducându-i-se în primul plan dorinţa sa de luptă şi în acelaş timp i se orientează privirea din prezent unde el ar fi putut fi câştigat (dat fiind poziţia sa de clasă) spre viitorul stat legionar spre viitoare poziţie în statul legionar a muncitorului strâns legat de lupta intelectualului.-

- In acelaş timp unitatea de acţiune în strânsă colaborare cu studentul legionar va face din el un element sa se va orienta, chiar dacă nu va înţelege pe moment în toate problemele (deci şi în problema reeducării) spre poziţia tactică pe care legionarul o va adopta conform idealului său de luptă.-

Se ştie câtă popularizare s'a făcut în această perioadă figurilor legionare studenţeşti aflate acolo tocmai pentru ca poziţia pe care ei o vor adopta în momentul decisiv, să fie adoptată şi de către muncitorul legionar.-

Am spus că platforma realizată de procesul dela Piteşti va fi lărgită şi mai mult dat fiind că aparent procesului de reeducare i se dă de data aceasta încă un suport ideologic marxist (ce putea să înşele şi mai bine pe duşman) prin aceea că reeducarea atât a studentului dela Piteşti cât şi a muncitorului legionar dela Gherla se făcea de data aceasta în intimitatea procesului de producţie unde conştiinţa luptei de clasă se poate dezvolta.-

In ceiace priveşte posibilitatea de acţiune a mişcării legionare conform scopului ei, organizarea avea să ducă în tabăra reeducării un lot de data aceasta muncitoresc

214

toresc, care datorităpoziţiei sale de clasă avea să câştige mult mai uşor încrederea regimului, elementul muncitoresc fie că avea să fie pregătit pentru penitenciar, fie pentru afară el era un vârf de manevră pe care-masa studenţească legionară, datorită coeziunii creiate prin organizare, avea posibilitatea să-l manevreze cum va voi în aceste condiţii când anterior masa fusese omogenizată ideologic, când ideia reeducării fusese compromisă, poziţia tactică pe care acest muncitor legionar avea s'o ocupe era uşor de prevăzut.-

Însăşi procesul demascărilor era frânat, nu-putea fi controlat şi posibilitatea camuflării acestor elemente de afară era foarte uşoară.-

Elementul legionar organizat pe dealtă parte prin lansarea lozinci - organizare pentru cunoaştere - devine un activ cercetător al activităţii tuturor deţinuţilor din penitenciar dar şi a elementelor din administraţie, se creiază un bun informator pentru afară şi în acelaş timp în penitenciar va ajunge prin acţiunea să se prganizeze o desconspirare a tuturor elementelor ce erau în slujba administraţiei.-

In acelaş timp căutându-se să se creieze o perfectă omogenitate de acţiune, prin câştigarea tuturor elementelor legionare, prin câştigarea tuturor elementelor cu sentimente prelegionare cât şi delimitarea a celor duşmane ei, în momentul decisiv politic internaţional când acţiunea avea să se ia afară, penitenciarul astfel omogenizat avea şi el posibilitatea să devină un element activ de luptă.-

In concluzie se poate spune căorganizarea ca element de reeducare, nu face altceva decât să corespundă celor două aspecte ale procesului de reeducare început la Piteşti : creiarea unei platforme tactice, dela nivelul căreia acţiunea mişcării legionare în scopul ideologiei ei să fie posibil.-

După ce se produce organizarea legionarilor pe grupuri (grupul vechilor studenţi şi elevi dela Piteşti condus de subsemnatul, grupul nou al studenţilor condus de

215

POP CORNEL, grupul muncitorilor condus de PATRASCU GH. ajutat de GAT ARSENIE, IOSAN LIVIU, ARDELEANU ION, LUCA NICOLAE, RUSU VASILE, RAZIM, ANDREIANU GHEORGHE, la început grupul muncitoresc era împărţit în 5 grupuri mai mici care până la urmă toate aceste grupuri mai mici s'au unificat sub conducerea lui PATRASCU GHEORGHE care era ajutat de ceilalţi şefi de grupuri mai mici) la începutul acţiunii cât şi mai târziu, legătura cu aceste elemente legionare o aveau elementele care aveau o acoperire faţă de administraţie de exemplu subsemnatul eram în echipa sanitară a penitenciarului iar POP CORNEL care era şeful celuilalt grup dasemenea avea o acoperire în sensul că lucra la punctul sanitar al unităţii productive a penitenciarului.-

In felul acesta ambii aveau posibilitatea să ţină legătura cu vârfurile legionare care şi ei dasemenea aveau o acoperire în sensul că se pretindeau că sunt oamenii administraţiei : de exemplu POPA ALEXANDRU şi de asemenea TURCANU EUGEN, iar aceştia la rândul lor ţineau legătura cu comandamentul legionar prin POP CORNEL.-

TURCANU EUGEN şi POPA ALEXANDRU după ce primeau toate informaţiile de pe teren, îl puneau în curent pe POP CORNEL cu hotărîrile luate iar acesta la rândul său dădea dispoziţii elementelor din comandament şi studenţilor legionari organizaţi de felul cum să acţioneze pe teren.-

Deoarece comandamentul legionar primea dispoziţiunile dela TURCANU EUGEN şi comandamentul legionar executa o serie de hotărîri luate de către TURCANU EUGEN, de exemplu DRAGOS HOINIC, OPRISAN CONSTANTIN, VOINEA OCTAVIAN ION GHEORGHIU, DAN DIMITRESCU, rezultă de aici că atât comandamentul legionar cât şi ceilalţi legionari studenţi organizaţi, executând aceste hotărîri că TURCANU EUGEN era adevăratul lor şef legionar.-

ssPopescu Aristotel.-

Completare la problema organizării legionarilor din penitenciarul Gherla.-

Dacă se analizează problema organizării legionarilor muncitori din penitenciarul Gherla, prin prisma acţiunilor politice pe care mişcarea legionară le întreprinde încă de afară, ţinând seamă de idealul său ideologic, se pot desprinde următoarele :

1. Se face agitaţie politică şi diversiune, întreţinându-se o atmosferă reacţionară de mare tensiune, iar ura contra regimului e desvoltată şi ajunsă la maximum.-

2. Se încurajează prin acţiunea de creiere de simpatizanţi, elemente nelegionare care se ridică şi prin influenţa pe care o au asupra masei legionare întreţin şi desvoltă prin personalitatea lor, dirijată, o atmosferă reacţionară.-

3. Se realizează un sabotaj al unităţii productive atât datorită faptului că o serie de elemente cu rol în producţie, fiind atrase în organizaţie, li se desvoltă dorinţa de a lupta contra regimului şi singura lor posibilitate în cadrul de faţă e sabotajul, pe de altă parte necesitatea organizării, a luării de legături, a transmiterii de dispoziţiuni, face ca legionarul să se deplaseze dela locul de producţie, să piardă timp şi atunci norma nu e făcută iar dacă e făcută e de proastă calitate şi greu se pot obţine depăşirile.-

4. Se realizează o omogenitate ideologică şi organizatorică a elementului muncitoresc, element ce va fi ferit pe deoparte să cadă sub influenţa ideilor progresiste iar pe de altă parte va fi folosit în luptă de mişcarea legionară pentru scopurile ei, ştiindu-se că regimul pune bază pe elementul muncitoresc, se creiază deci cadre pentru mişcarea legionară în interior dar şi pentru afară.-

217

5. Se cimentează legătura dintre intelectual şi muncitor, făcând pe muncitor să vadă în intelectual pe apărătorul drepturilor sale, având să-l urmeze în acţiunile sale, chiar cele tactice şi chiar dacă nu le înţelege pe moment.-

- 6. Face ca elementul muncitoresc să fie rupt de realitatea pe care o trăeşte şi să-l ferească de pierdere aruncându-i speranţe într'o viitoare Românie legionară, singură capabilă să-i satisfacă interesele sale.-

7. Prin crearea lozinci " Gherla-e şcoală de cadre" cât şi prin faptul că organizarea legionară începe sub lozinca necesităţii de a se cunoaşte oamenii între ei, organizaţia legionară face din fiecare element legionar organizat, un bun informator, cadru informator ce afară se va pune la dispoziţia mişcării legionare cu tot acest material informativ.-

Acest lucru-se realizează datorită faptului că legionarul organizat e dirijat ca în cercul vieţii de penitenciar pe care o duce, să ştie totul despre orice acţiune şi atitudine a altor deţinuţi, făcându-se cu acest prilej şi o desconspirare a elementelor care erau în slujba administraţiei.-

Din toate aceste aspecte-se poate desprinde şi această organizare şi pregătire ideologică legionară a elementelor din penitenciarul Gherla, ara făcută cu scopul să creeze noi cadre pregătite de a face sabotaj, diversiune spionaj, stât în penitenciar cât şi în afara penitenciarului.-

Menţionez că cadrele care erau deja pregătite de TURCANU EUGEN la Piteşti - în sensul de mai sus - au fost trimise la Gherla cu scopul să desvolte scopul arătat mai sus în sensul că studenţii legionari care erau pregătiţi pentru acest obiectiv, au primit directive precise.-

Organizarea legionarilor din penitenciarul GHerla prin felul în care s'a acţionat şi organizat, a devenit o şcoală de spionaj, diversiune şi sabotaj, totalizând circa 250 legionari dintre care 160 veniţi cu TURCANU EUGEN, grupul POPA ALEXANDRU 20 studenţi legionari iar al treilea

218

grup muncitoresc care era format din circa 80, în aparenţă era condus de către PATRASCU GHEORGHE însă în realitate era condus de vârfurile legionare, TURCANU EUGEN şi POPA ALEXANDRU.-

Această massă organizată de legionari cuprindea elementele de bază din mişcarea legionară şi totodată erau elemente din tot cuprinsul ţării.-

Recrutarea acestor elemente se făcea de către un şef legionar, care avea în vedere să cuprindă elemente legionare din diferite regiuni şi în felul acesta s'au cuprins toate regiunile de pe cuprinsul ţării. De exemplu IOSAN EMIVIU şi-a luat regiunea Banat şi Hunedoara, LUCA NICOLAE şi-a luat Sibiul şi regiunea înconjurătoare, RAZIM şi-a luat din Dobrogea şi Constanţa, PATRASCU GHEORGHE şi-a luat din Bucureşti.-

Aceste elemente erau educate şi instruite ca în momentul când se va eşi afară, să ia legătură cu orice formă de organizare a elementelor care erau contra regimului de democraţie populară şi prin ajutorul cărora să-şi poată continua lupta şi afară de aceasta întreg materialul informativ pe care-l deţineau să fie pus la dispoziţia mişcării legionare sau a altor organizaţii contra regimului actual.-

ss Popescu Aristotel

17. Apr. 1953.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul POPESCU ARISTOTEL născut la 23 Noembrie 1923 în Bucureşti, fiul lui CONSTANTIN şi DUMITRA, ultimul domiciliu în Bucureşti str. Eroului Nr.9

16 Aprilie 1953
Interogatoriul a început la ora 12,11
Interogatoriul s'a terminat la ora 21,30

INTREBARE

Ce directive a dat mişcarea legionară după 23 August 1944, prin ce împrejurări ajungeau aceste directive în ţară, cine anume transmitea aceste directive în ţară ?

RASPUNS

In primul rând după 23 August 1944 s'a dat directiva ca să se recruteze elementele pentru acţiunea de rezistenţă în spatele frontului, odată cu începerea ofensivei germane, aceste organizaţii având ca bază elemente legionare paraşutate de către avioanele germane.-

In 1945 luna Mai are loc în cadrul centrului studenţesc Bucureşti acţiunea întreprinsă de către VIRIL IONESCU care în calitate de şef al centrului studenţesc legionar, porneşte la regruparea şi reorganizarea elementelor legionare sub lozinca "La luptă înainte, strânşi uniţi în jurul comandantului" (adică în jurul lui HORIA SIMA) Cu acest prilej el ţine şedinţe cu diferiţi legionari din diferite facultăţi cu care prilej le demonstrează că momentele prin care trăim sunt o dovadă de dreptatea din punct

220

de vedere legionar, că acest moment istoric şi politic este favorabil mişcării legionare, pentrucă massele se vor alătura mişcării legionare, iar pe dealtă parte însăşi poziţia mişcării legionare în străinătate este foarte bună datorită calităţii politice ale lui HORIA SIMA, în jurul căruia acum în Germania toţi comandanţii stau uniţi(aceasta era pusă problema în acest fel deoarece în ţară în acel moment mişcarea legionară era condusă de Radu MIRONOVICI şi aceasta ar fi împiedicat trecerea elementelor legionare de partea lui PATRASCU NICOLAE care era elementul de încredere al lui HORIA SIMA).-

Când PATRASCU NICOLAE vine în ţară împreună cu grupul de legionari paraşutaţi cu scopul să participe la acţiunea de rezistenţă, ei găsesc în ţară pe legionari organizaţi în jurul lui RADU MIRONOVICI, iar toţi şefii de grupuri legionari sunt credincioşi lui RADU MIRONOVICI şi atunci NICOLAE PATRASCU caută să pună mâna pe vârfurile legionare care avea sub ordinea lui toate grupurile organizate din-ţară pentrucă odată eşuată încercarea de organizare a rezistenţei în spatele frontului (Ardeal) el trebuia să pună mâna pe organizaţiile legionare din ţară.-

De aceia are loc acţiunea lui VIRGIL IONESCU în anul 1945 unde a ţinut şedinţă cu toţi şefii legionari.-

Din acel timp începe să se lanseze diferite lozinci care să creieze atmosferă favorabilă lui HORIA SIMA şi demascând că HORIA SIMA se găseşte pe linia ideologică a mişcării legionare şi că posedă calităţi politice şi totodat posedă relaţii cu străinătatea şi totodată era cunoscut ca conducător legionar de către elementele politice din străinătate.-

Deci începe acţiunea de regrupare şi de organizare a mişcării legionare. Pentru acest scop se ţin şedinţe până la unităţile cele mai mici pentru a nu exista nici o defecţiune în ceiace priveşte recunoaşterea ca şef al mişcării legionare a lui HORIA SIMA şi nici din punct de vedere organizatoric şi ideologic să nu existe nici o defecţiune.-

Declar cele de mai sus deoarece cunosc această situaţie din următoarele împrejurări. In timp ce VIRGIL

IONESCU a ţinut una din aceste şedinţe în cursul lunei Iunie 1945 am participat şi subsemnatul în calitate de şef de an al facultăţii de medicină.- 224

La 10 Decembrie 1945 în centrul legionar apare o circulară care este adresată legionarilor din ţară, iscălită de PATRASCU NICOLAE care era secretarul general al mişcării legionare din ţară prin care se spunea că mişcarea legionară, deşi fiind condiţiile politice dela noi din ţară, înţelege să se ţină în rezervă, fără a avea vreo acţiune politică, întrucât evenimentele care vor urma vor clarifica situaţia politică, mişcarea legionară înţelegând să-şi ia ca sarcină numai pregătirea spirituală.-

Această circulară este dată numai şefilor de an şi de unităţi mai mari legionare deci ele nu merg până jos însă dacă ajungea nu era nimic grav. Această circulară a fost cetită şi de subsemnatul deoarece eram şef de an.-

Această circulară a venit în urma înţelegerii lui PATRASCU NICOLAE - VICA NEGULESCU care au organizat o întâlnire în str. Sandu Aldea unde au participat şi elemente ale regimului democrat care făc au parte din Ministerul Afacerilor de Interne. Astfel s'a încheiat un pact între mişcarea legionară şi M.A.I. în care mişcarea legionară îşi lua angajamentul să întrerupă orice acţiune organizatorică însă lăsa posibilitatea acţiunii ideologice.In schimb M.A.I. îşi lua angajamentul de a legaliza situaţia tuturor legionarilor care erau urmăriţi sau veniţi din Germania, să se reproducă revizuiri de procese, să se acorde reduceri de pedepse şi chiar eliberări din închisoare pe baza de angajamente pe care le dădeau deţinuţii legionară că nu vor mai activa în afara închisorii.-

Se ştia că la Ministerul de Interne este un cabinet unde era VICA NEGULESCU şi prin aceasta, orice caz legionar care trebuia soluţionat în sensul angajamentului se putea soluţiona de către aceasta.-

Pe linia organizatorică am primit directivă acţiunea lui PATRASCU NICOLAE nu ne interesează întrucât NICULAE PATRASCU nu poate desfiinţa mişcarea legionară, deoarece nu era el acela care o înfiinţa.-

222

Directiva era în sensul ideologiei lui Z CODREANU şi nu ne vom abate dela ea, pentrucă ea însemnă luptă împotriva comunismului. Actul lui NICOLAE PATRASCU este un act politic şi care va fi analizat odată în lumina evenimentelor politice ce vor urma, actul lui nu angajează mişcarea legionară ci angajează persoana lui PATRASCU NICOLAE. In acelaş timp însăşi actul lui PATRASCU nu renunţa la lupta ideologică. Totodată acela care a transmis această directivă anume PETRICA SULTANA care era în acel moment şeful centrului studenţesc din Bucureşti, ţinea legătură cu PATRASCU NICOLAE şi aceste întâlniri se făceau în casa lui MIHAI JIANU.-

Deci în fond nu era nici o contrazicere între circulara lui PATRASCU NICOLAE şi ideologia mişcării legionare.-

Aceste acţiuni şi în special pactul care a fost încheiat cu M.A.I. avea ca scop să demonstreze în aparenţă că mişcarea legionară a renunţat şi încetat lupta contra comunismului.-

In urma acestui act al lui PATRASCU NICOLAE şi în urma lozincii lansate de către legionari anume "ţine minte trei cuvinte : legionare nu fi trist, garda merge înainte prin partidul Comunist" s'a văzut de către gruparea lui MIRONOVICI RADU şi elementele care-l înconjurau (toate aceste elemente făceau parte din vechea gardă a mişcării legionare a lui ZALEA CODREANU) că această acţiune este un compromis pentru mişcarea legionară.-

Astfel în centrul studenţesc încep unele turburări în sensul că se spunea că RADU MIRONOVICI înţelege că lupta trebue dusă mai departe, având la bază ideologia mişcării legionare, linie trasată de Z. CODREANU, mişcarea legionară trebuia să ducă o luptă subterană, de samurai, nefăcând nici un act politic urmând că intervină numai în momentul decisiv, ca linie de conduită pentru legionari s'a trasat o intensă pregătire ideologică pe baza cărţilor lăsate de înaintaşii legionari, o pregătire spirituală.-

Pe această linie a lui MIRONOVICI s'au plasat următorii fruntaşi legionari ca : ION [illegible]NCU RAMONTO, TOMA

SIMION, POPSOR, ANDREI IONESCU, TACU AUREL, CICHESKI VICTOR şi chiar în cadrul legionarelor femei care erau reprezentate de către LUCICA SCURTU (soţia lui POPOSOR).-

Această grupare a creiat o legendă în jurul lui MOTA şi o grijă deosebită în jurul familiei lui MOTA şi în special în jurul fiului lui MOTA care trebuia să fie viitorul conducător al mişcării legionare.-

Gruparea lui HORIA SIMA nu era de acord cu metoda de acţiune a lui RADU MIRONOVICI, adică numai cu pregătirea spirituală ci trebuia ca mişcarea legionară să treacă la acţiuni politice care era primul plan, iar pregătirea spirituală era un lucru secundar.-

Faţă de această situaţie vine directiva pe linie organizatorică ca aceste neînţelegeri între aceste grupări legionare se pune capăt prin aceia că arată că aceste acţiuni politice sunt întreprinse de către HORIA SIMA care este în străinătate recunoscut ca şef al mişcării legionare de toate elementele vechi legionare şi pentru a da mai multă importanţă rolului lui HORIA SIMA se arată că însuşi deţinătorii adevăratei linii ideologice a lui ZELEA CODREANU erau CORNELIU GEORGESCU şi IASINSCHI, ambii comandanţii " Bunei Vestiri " sunt alături de Horia Sima.-

Pe dealtă parte se arată că actul dela 10 Decembrie 1945 a fost consultat şi RADU MIRONOVICI şi că el a fost de acord cu acest act şi că între RADU MIRONOVICI şi NICULAE PATRASCU se ţine o strânsă legătură prin intermediul lui TOMA SIMION.-

Deci în fond s'a demonstarat că nu există nici o neînţelegere în mişcarea legionară.-

După această înţelegere, între vârfurile legionare, s'au creiat două grupuri legionare organizate separat cu scopul ca să creieze o platformă de luptă pe două fronturi pentru momente politice deosebite, pentrucă în fond unitatea ideologică era păstrată întocmai.-

Această acţiune vroia să demonstreze duşmanului că unitatea organizatorică este ruptă şi deci puterea de luptă este micşorată în aparenţă, dar în fond exista o unitate ideologică şi organizatorică.-

224

In al doilea rând a venit directiva pe linie organizatorică ca elementele legionare să patrundă în partidul Comunist Român şi de unde să culeagă informaţii de orice fel şi să saboteze orice acţiune.-

In acest sens s'a trecut la acţiune şi este folosit momentul când în partid erau nevoie de elemente care să ştie să se impună şi este ales NICOLAU NICOLAE din anul III al Facultăţii de Medicină care a intrat în U.T.C. deoarece nu a putut să intre în partid fiindă era cunoscut de un coleg al său ca legionar. Dela U.T.C. a primit carnetul roşu care a mai fost folosit şi de către MISU LAZARESCU care era legionar şi coleg de an cu subsemnatul şi ceilalţi

Odată cu intrarea lui NICOLAU NICOLAE în U.T.C. s'a creiat şi un serviciu de informaţii cu scopul ca acele informaţii care erau aduse de către NICOLAU NICOLAE şi cu aceste informaţii aduse se luau unele măsuri de a împiedica bunul mers al U.T.C-ului şi chiar al partidului.-

Acest NICOLAU NICOLAE avea sarcina să pătrundă în posturi cât mai superioare pentru a putea culege informaţii cât mai preciose, date despre diferite persone din partid, despre acţiuni pe care trebuiau să le întreprindă P-C.R. Toate aceste informaţii erau necesare pentru acţiunile pe care le întreprindea mişcarea legionară în prezent cât şi pe viitor.-

Pentru a creia o continuitate a acţiunii lui de informare a educat în spirit legionar informativ pe LIDIA MIHAILESCU colegă de an cu noi şi care era membră a U.T.C-ului din 1945. Aceasta avea posibilitatea ca în momentul când NICOLAU NICOLAE va cădea sau se va retrage, aceasta să-i continue munca. Aceasta este absolventă a Facultăţii de Medicină din Bucureşti din anul 1948.-

După eşirea lui NICOLAU NICOLAE din U.T.C. în anul 1946 a intrat în partid, EMIL CAPRARU legionar şi student la Facultatea de Medicină din Bucureşti şi absolvent al Facultăţii în anul 1947. In prezent este la spitalul Panduri.-

Acest EMIL CAPRARU avea ordin să ajungă la un post de răspundere şi a şi ajuns ca responsabil politic în

225

organizaţia de bază dela Facultate. Aceste trebuia să culeagă informaţii de orice fel, să saboteze acţiunile întreprinse de comunişti în Facultate, ajutorarea elementelor legionare din centrul studenţesc, cămin, cantină.-

Prin intermediul lui s'a putut ca elementele legionare care nu s'au înscris în U.N.S.R. să obţină totuşi cartele de masă, locuri în cămin şi scutire de taxe, iar în timpul verii repartizarea studenţilor legionari medicinişti în localităţile preferate din punct de vedere organizatoric cât şi din punct de vedere spitalicesc, deasemeni a înlesnit repartizarea studenţilor legionari la tabăra dela Salva-Viseu adică punea studenţii legionari în lunile preferate de către respectivul care pleca.-

A mai fost folosit să se intereseze de elementele care erau căutate de către securitate pentru activitate legionară. Chiar subsemnatul am cerut lui EMIL CAPRARU să se intereseze de ce sunt căutaţi studenţii legionari de către organele securităţii, fapt care el l-a făcut şi mi-a adus răspunsul că subsemnatul nu este căutat şi nici PETRE CRACIUNESCU, IANCU MORARU şi CONSTANTINESCU GHEORGHE.-

Deasemeni m'a informat despre elementele legionare ne arestate după 15 Mai 1948 şi că aceste elemente sunt regrupate şi-şi activitatea. EMIL CAPRARU avea legătură în centrul studenţesc legionar cu elementele care conduceau activitatea legionară ca :NICOLAU NICOLAE care era şef de regionslă centru studenţesc, ANTON CIORAN care era şeful centrului studenţesc legionar, TUDOR GRIGORESCU care era şeful grupului medicină şi alte elemente.-

Afară de aceste elemente legionare pe care le-am arătat mai sus şi care au avut legături cu subsemnatul mai cunosc cazul lui PANAITESCU GHEORGHE (zis GHIGHI) tot dela Facultatea de Medicină din Bucureşti care era vechi legionar şi care a pătruns în P.C.R. în cadrul Facultăţii de Medicină din Bucureşti însă cu acesta nu am avut legături.-

Deasemeni mai ştiu că au pătruns în partid următorii legionari : Dr. AUREL MARIN care lucrează la secţia O.R.L. dela spitalul Filantropia şi era asistentul d-lui profesor TWIU. La acest AUREL MARIN se trimiteau elementele

226

legionare pentru a fi consultate. Acesta avea legături cu ANTON CIORNEI care era şeful centrului studenţesc din Bucureşti, 2. Dr. CHIVU care lucra la secţia de Neurologie iar profesorul IONESCU LISTETI era şeful acestei secţii din spitalul Colentina.-

La acest dr. CHIVU se trimiteau deasemeni elemente legionare pentru consultaţie şi pentru certificate medicale, acesta avea legături tot cu ANTON CIORNEI iar ulterior avea legături cu IACOB MORARU care era şeful studenţilor dela medicină.-

La Spitalul Central au pătruns în sindicat următorii legionari MILION STEFAN absolvent al Facultăţii de Medicină din Bucureşti, DEMETRESCU ROGER absolvent al Facultăţii de Medicină şi TEODORESCU ALEXANDRU.-

Directiva dată de către Comandamentul legionar din Bucureşti ca elementele legionare să pătrundă în P.C.R. a fost discutată şi cu NICOLAU NICOLAE şi ANTON CIORNEI în urma căreia subsemnatul am trimis pe CAPRARU EMIL să intre în partid.-

In 1945 a venit Directiva ca absolut toţi legionarii să intre în P.N.T. şi să participe la viaţa Partidului Naţional Ţărănist (Maniu). In acest sens s'a ţinut o şedinţă la sediul P.N.T.din str. Clemenceau unde au participat o serie de studenţi legionari, fiind de faţă şi HORATIU COMANICI.-

După acţiunea lui PATRASCU NICOLAE s'a retras directiva de a intra toţi legionarii în P.N.T. cu scopul ca aceste elemente să participe la viaţa legionară, lăsând'u se doar elemente din conducerea mişcării legionare de exemplu cum a fost cazul lui MACOVEI CONSTANTIN (zis TIMET).-

După retragerea elementelor legionare din P.N.T. s'a primit ca directivă ca elementele legionare să susţină în viaţă politica P.N.T..-

De exemplu mişcarea legionară a susţinut acţiunea P.N.T. din faţa Palatului Republicii unde P.N.T. în anul 1945 a acţionat împotriva P.C.R. Cu această ocazie P.N.T. a cerut să i se pună la dispoziţie grupul centrului studenţesc legionar, însă aceasta nu a fost aprobată de către mişcarea legionară şi în loc să trimită grupuri

227

compacte, s'a aprobat participarea individuală a legionarilor.-

Mişcarea legionară a sprijinit P.N.T. (MANIU) în diferite acţiuni ale sale. Un alt exemplu este şi acela când cu ocazia alegerii unui nou comitet al studenţilor în medicină, când se primeşte ordinul ca legionarii să voteze elementele ţărăniste, lucru care a şi reuşit. Cu acest prilej a fost folosit un element simpatizant legionar dr. VASILACHE care a şi ţinut un discurs în care s'a făcut apologia mişcărilor naţionaliste.-

In discuţiile care le-am avut cu IONESCU ANDREI care era comandantul legionar, am aflat că se ajunsese în urma discuţiilor între şefii mişcării legionare şi Maniu la o înţelegere în sensul creerii unui partid unitar, format din elemente legionare şi ţărăniste, ca semn al identităţii ideologice.-

In anul 1947 când a fost începută campania împotriva exantematicului din Moldova, comandamentul legionar dat directive ca elementele legionare să participe la această campanie, cu scopul de a putea fi trimişi în diferite puncte ale ţării unde să ia legătură cu organizaţiile legionare locale, legături care le-au fost indicate în Bucureşti, având prilej de a întări şi reorganiza eventual organizaţiile legionare din Moldova.-

Ştiu că POPA VALERIU, student la medicină a fost repartizat la Maramureş, SOROIU GHEORGHE student în medicină, LEVA tot student în medicină, acesta a fost repartizat la Banciu.-

S'a dat directiva de a organiza un grup mistic la biserica Antim prin intermediul profesorului STANILOAIA (profesor de mistică la liceul de mistică din Bucureşti) şi a preotului GHIMUS care era asistentul lui STANILOAIA. Acest care a fost organizat să ţinem şedinţe la biserica Antim şi erau invitate diferite personalităţi, care să conferenţieze în fiecare Duminecă pentru a creia o armă de luptă pe tărâm religios împotriva regimului. La aceste şedinţe am fost invitat însă nu am participat.-

Cu ocazia zilei de 1 Mai 1948 când a căzut această zi în preajma paştelui s'a organizat şi tipărit manife

228

te care au fost repartizate în diferite puncte ale ţării prin legionarii studenţi care plecau afară din Bucureşti. Aceste manifeste îndemnau populaţia să nu participe la ziua de 1 Mai, deoarece este în ajun de paşte.-

In cursul anului 1948 înainte de arestările din 15 Mai 1948, în cursul unei discuţii pe care am avut-o cu NICOLAU NICOLAE asupra măsurilor de securitate pe care mişcarea legionară şi le-a luat pentru momente critice, NICOLAU NICOLAE a ţinut să mă liniştească spunându-mi că în acest sens există o legătură pe care mişcarea legionară o are în cadrul M.A.I. care va permite cu 24 ore înainte, să-şi ia măsurile de apărare.-

Toate aceste directive erau date de către comandamentul centrului studenţesc legionar din Bucureşti pe care le primea fiecare şef de regională, care la rândul său le transmitea şefilor de grup pe facultăţi şi aceştia la rândul lor le transmiteau legionarilor în subordine.-

Comandamentul legionar din Bucureşti primea aceste directive dela comandamentul legionar din Germania cu reşedinţa la Salzburg, conducător fiind HORIA SIMA.-

Aceste directive veneau prin curieri fie paraşutaţi fie trecând frontiera fraudulos.-

304.B

229

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

3 Aprilie 1953

Interogatoriul a început la ora 17 şi s'a terminat la ora 21,20

POPESCU ARISTOTEL născut la 23 Noembrie 1923 în Bucureşti, cetăţenia Român, naţionalitatea Română, apartenenţa politică legionar din anul 1940, absolvent al Facultăţii de Medicină umană în Bucureşti (1948), profesia medic ultimul loc de muncă şi funcţia de medic la Ministerul Lucrărilor Publice, ultimul domiciliu în str. Troului Nr.9, căsătorit, soţia o cheamă MEDEIA HANUTU, în vârstă de 30 ani, str. Troului Nr.9, preparatoare la Institutul Victor Babeş, nu am copii.-

Origina socială : Tatăl era frizer la Municipiul Bucureşti Direcţia Financiară din Batiştei, mu are avere. mama casnică.-

Activitatea politică până în anul 1947 : activitate legionară în F.D.C. din anul 1940.

Nu a primit decoraţii şi distincţii.-

In ce armată a făcut serviciu, grad, funcţie : secţia de pregătire militară scoala militară, avănd gradul de sergent.-

Dacă a fost prizonier : Nu am fost

Dacă a fost în străinătate , unde, când şi în legătură cu ce : Nu am fost.-

Dacă e participat în bande, în organizaţii contr revoluţionare. Am făcut parte din grupul legionar din Facultatea de Medicină din Bucureşti.-

230

Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine şi la ce pedepse a fost condamnat Am fost judecat în anul 1948 în ziua de 31 Ianuarie 1949 de Tribunalul Militar Mihai Vodă, condamnat pa 4 ani închisoare corecţională pentru activitate corecţională.-

INTREBARE

Prin ce penitenciare ai fost decând eşti condamnat ?

RASPUNS

Din 1948 ziua 22 Iulie am stat la Ministerul de Interne până la 13 Septembrie 1948 la celula 31.-

Dela 13 Septembrie 1948 am stat la Jilava până la 29 Ianuarie 1949.-

Dela 29 Ianuarie 1949 am stat la depozitul Curţii Marţiale din str. Uranus până la 1 Februarie 1949

Dela 1 F ebruarie 1949 din nou la Jilava până la 4 F ebruarie.-

Dela 5 Februarie 1949 am fost la penitenciarul Piteşti până la 7 Iunie 1950.-

Dela 8 Iunie 1950 am fost la penitenciarul Gherla până la 12 Martie 1952.-

Dela 13 Martie 1952 am fost la Jilava până la 10 Martie 1953.-

INTREBARE

Cu cine ai mai fost condamnat ?

RASPUNS

Am fost condamnat împreună cu ALDEA MARIN, CRINU HORIA, ILIE OCNERU şi alţii.-

INTREBARE

Ce activitate ai depus în mişcarea legionară dela încadrare şi până ai fost arestat.-

RASPUNS

Din anul 1940 când eram elev la Liceul Sincai în

231

Bucureşti ţineam şedinţe la liceu până la 21 Ianuarie 1941 La rebeliune au participat PATRASCANU RADU şi GEORGE PATRU iar ceilalţi elevi nu au participat la rebeliune deoarece pregăteam o serbare.-

Dela 21 Ianuarie activitatea legionară se ducea prin grădini şi pe la casele legionarilor până în anul 1942.-

Din 1942 am dus activitate legionară în cadrul Facultăţii de Medicină până în 1947.-

Din 1947 până în 1948 la locuinţa lui NELU FUICA din Bucureşti, la Baia Marenco unde tatăl său era proprietarul băii.-

INTREBARE

Care ţi-au fost elementele apropiate înainte de arestare ?

RASPUNS

Din timpul liceului elementele cele mai apropiate u fost ION PANTA (JENICU), locuia în Calea Văcăreşti din Bucureşti, la farmacia tatălui său "PANTA" GEORGE PATRU locuia în cartierul Lemetru PETRE CRACIUNESCU (MIRCESCU) locuia în Bucureşti pe B-dul Brătianu la blocul Corpului Didactic, TADEU CRISTIAN ARSENE, locuia pe Nerva Traian era artist la Teatrul Naţional, ROMEO PUSCASU era în Jilava în anul 1951 şi a locuit în Bucureşti pe str. Mitropolit Nifon, DRAGOS MORARESCU, CORBU MAXIMILIAN (zis MACU) medic, arestat în 1950 pentruactivitate legionară, IONESCU STEFAN medic în Bucureşti. La facultate a fost CISMAS C-TIN în prezent dispărut, NICOLAE COJOCARU, DIMITRESCU ROJEL, ROSU LUCIAN, NUTI PATRASCANU, NICOLAE FLORICEL, MILION STEFAN, IANCU MORARU, PAUL MINEA, CRACIUNESCU PETRE(MIRCESCU) CORBU MAXIMILIAN, NICOLAU NICOLAE este la Aiud (până în 1947.-

Din 1947 oameni mai apropiaţi de mine au fost următorii : ION FUICA zis NEAGU, CIKERSCHI VICTOR, a fost condamnat la 3 ani, am fost cu el la Ghorla, IANCU PAPACOCEA, SOTIR MUSU, ZACU TRONIM.

232

INTREBARE

Ce comportare ai avut la penitenciarul Piteşti?

RASPUNS

Comportarea la Piteşti s'a desfăşurat în felul următor : Imediat după intrarea noastră în penitenciar şi repartizarea noastră în celule am participat şi întreţinut o viaţă organizat legionară prin adevărate şedinţe cu caracter ideologic legionar, cântece legionare, ajutoare legionare, evocări şi comemorări de figuri şi fapte legionare.-

Organizând comentarea ştirilor politice comentate din ziare care aveau rolul de a menţine moralul şi speranţa în apropiatul sfârşit al actualului regim popular democratic.-

Prin intermediul plantoanelor menţineam legăturile cu celulele de pe secţie cât şi cu cercurile dela temniţa grea şi muncă silnică, trimiţându-le ajutoare legionare (în ţigări şi alimente)

Prin alfabetul mut se ţinea o continuă legătură pentru difuzarea şi primirea ultimilor ştiri politice.-

Duminecile se organizau şezători cu caracter legionar şi s'a organizat o grevă pentru neprimirea mesei.-

Cu prilejul paştelui din anul 1949 s'a organizat o masă legionară comună, cu momentul prieteniei, cu rugăciuni în comun şi cu discursuri prin care se arăta apropiata înviere, o apropiată armonie legionară.-

In ceiace priveşte elementele nelegionare, s'a dus o acţiune de pregătire ideologică şi de câştigare de noi membrii legionari.-

Cu prilejul propunerii unuia din deţinuţi anume DUMITRESCU PAUL de a propune administraţiei penitenciarului începerea unei reeducări, care după spusele lui nu avea decât să ne aducă alimente, cărţi, o viaţă mai bună materială.-

S'a atras imediat atenţia asupra pericolului de a"ne compromite şi acţiunea lui a rămas izolată (fără rezultat)

233

In tot timpul s'a organizat o legătură permanentă cu ajutorul alfanetului mut, cu celulele depozitului S-S.I. dela etajul II şi în special cu MOCIORNITA ION'L şi ROMNIC'ANU.-

Cu ajutorul plantoanelor care erau tot deţinuţi anume PAUL ION'SCU, SANDU DRAGOMIR, N'CULS'SCU NICOLAE prin ajutorul acestora ne duceam dela o celulă la alta, ne duceam pachetele, ţigările, ziarele petece, bilete, veşti, mâncare.-

Inaintea paştelui din 1949 a venit un grup de deţinuţi legionari dela penitenciarul Suceava şi anume EUGEN TURCANU, ONISOR CONSTANTIN, N'GURA CONSTANTIN, ISTRATE GHEBAC LULU în primele zile am trimis acestora alimente deoarece s'a aflat că erau legionari. Li s'a dat mâncare din hărdău, la paşte li s'au trimis pachete, iconiţe sculptate. Aceste relaţii nu durat până când ni s'a comunicat că ei vor steca mişcarea legionară şică ei au făcut "reeducarea" la Suceava.-

Atunci s'a dus să discute cu ei TACU AUREL, SOROIU GH, PATRASCANU NUTI şi BLAGA TRAIAN, atunci s'a hotărît ca să nu mai avem legături cu aceştia şi au început comentările asupra acestei "reeducări".-

GHEBAC LULU a venit cu o scrisoare din partea lui EUGEN TURCANU în care se arăta că este un apel la "reeducare". I s'a răspuns de către SOROIU GH'ORGHE şi BESCHIA TIBERIU că ora este nepotrivită şi că nu poate discuta acum şi să vină să vorbească cu subsemnatul. Acesta a părăsit camera şi nu a mai venit. Această acţiune a lui TURCANU EUGEN nu a avut rezultate şi a întrerupt această acţiune.-

Toate acestea s'au petrecut până la 22 Iulie 1949 când s'a făcut de către administraţia o percheziţie în urma căreia au fost chemaţi următorii la dl. director : al penitenciarului ;Subsemnatul, NUTI PATRASCANU, TACU AUREL SAVOIU GH'ORGHE şi BLAGA TRAIAN.-

Ni s'a spus că noi toţi cei cinci am organizat un birou politic legionar şi deci să dăm o declaraţie. Nu am recunoscut şi atunci am fost băgeţi la neagra 3 zile

234

După aceia am fost mutaţi separat de ceilalţi cu toţi cinci la un loc.-

La 3 Decembrie 1949 am fost aduşi în camera Nr.1 etajul I secţia corecţie unde se afla un grup de legionari printre care şi TURCANU EUGEN care a spus că în această cameră s'a pus problema "reeducării" şi dacă suntem de acord şi dacă vrea şi atunci s'a aprobat de către toţi afar de TACU AUREL care a spus să fie lăsat în pace.-

Dela data când s'a pus problema de reeducare şi până la data când s'a pus problema de reeducare prin demascare, subsemnatul împreună cu PATRASCANU NUTI am hotărît că vom participa la reeducare până la compromis cu atât mai mult cu cât însuşi VIRGIL NICULESCU la întrebarea pusă de către PATRASCANU NUTI asupra acestei probleme a reeducării, VIRGIL NICULESCU îi răspunse "Dacă administraţia vă pune problema reeducării, voi nu vă veţi putea opune însă numai până la compromis (adică să participăm fără s compromite viitorul politic al mişcării legionare)

La ipoteza că în cursul acestei reeducări s'ar pierde şi o parte din elementele legionare, aceasta nu este o pierdere în realitate, fiindcă se face o selecţionare (adică elementele slabe vor cădea sub influenţa ideologiei progresiste, iar elementele bine pregătite vor rezista)

Urmează acţiunea în care subsemnatul împreună cu PATRASCANU NUTI şi cu PAUL DUMITRESCU discutam că PAUL DUMITRESCU neflind vizat şi putând să se deplaseze prin camere să se ducă să vorbească cu GHERMAN CORIOLAN şi ceilalţi, ce atitudine să luăm faţă de aceasta (adică problema reeducării) şi cum se poate frâna această acţiune.Aceştia au răspuns că sunt de acord cu această acţiune de reeducare şi să facem tot posibilul să fie frânată în sensul ca această acţiune să nu aibă rezultate efective.-

In momentul în care se punea problema de către TURCANU EUGEN de a participa la această acţiune, însă de data aceasta nu s'a pus problema de simplă reeducare prin eliberarea de cărţi şi trebuia făcută reeducarea prin a-şi face fiecare demascarea activităţii legionare din penitenciar.-

In acelaş moment ceilalţi din cameră îşi fac

235

demascarea în faţa unui comitet de demascare. Din acest comitet făceau parte următorii deţinuţi : TURCANU EUGEN, LULU GHEBAC, BAGU GHEORGHE, TRUTAN GHEBRGHE iar al cincilea era tot student şi era condamnat că a trecut frontiera şi venise cu lotul dela Cluj.-

In faţa acestei situaţii suntem puşi pentru a fi demascaţi de a arăta activitatea legionară din penitenciar, totodată am fost demascaţi ca oportunişti în problema reeducării.-

Pe ziua de 6 Decembrie 1949 dimineaţa are loc un incident urmat de bătaie, adică cei care erau izolaţi printre care şi subsemnatul, am fost bătuţi de către cei care nu erau izolaţi. După incidentul cu bătaia vine în camera domnul director DUMITRESCU şi la ordinul lui toţi c erem izolaţi am fost scoşi în afară şi au rămas în camera numai cei care nu erau izolaţi (adică cei care ne-au bătut După ce am fost demascaţi în faţa domnului director am fos băgaţi din nou în camera de izolare. Din acel moment a început problema demascărilor.

INTREBARE

In ce consta acţiunea de demascare şi ce scop s urmărea prin această acţiune ?

RASPUNS

Prin acţiunea de demascare şi autodemascare con sta în faptul de a arăta întreaga activitate legionară din penitenciar şi avea ca scop ca prin această acţiune de demascare să se poată trece la reeducare.-

După ce am ceti cuvânt cu cuvânt susţin că sunt identice cu cele declarate de mine, pentru care semn nesilit de nimeni.

ss A. Popescu

INTREBARE

Ai acceptat să participi la acţiunea de reeduca şi cu ce scop ?

236

RASPUNS

Am acceptat să particip la acţiunea de reeducare cu toate că la început s'a crezut că este o provocare pentru a se avea documente pentru un nou proces, însă după ce s'a explicat rostul şi rolul acestei demascări de către EUGEN TURCAN, cum că nu este vorba de un nou proces contra noastră ci este vorba de a dovedi prin aceasta că vrei să te rupi de mişcarea legionară şi de trecutul legionar şi deci trebuie să alegi altă cale.-

Am acceptat această reeducare pentru a apuca un nou drum şi a-mi clădi o nouă viaţă, pe alte baze decat cele vechi.-

INTREBARE

Ce directive ai primit înainte de proces şi dela cine anume ?

RASPUNS

Nu am primit nici o directivă dela mişcarea legionară, atât înainte de proces cât şi după condamnare.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt şi susţin că este întru totul cele declarate de mine, pentru care semnez nesilit de nimeni.

ANCHETAT
ss Popescu Aristotel

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul PAVALOAIE D VASILE născut la 14 August 1926 în comuna Dolhasca regiunea Suceava, fiul lui DUMITRU şi al ELENEI, ultimul domiciliu în Cluj str. Horia Nr.56.

1 Iulie 1953
Râmnicul - Sărat
Interogatoriul a început la ora 15,oo
Interogatoriul s'a terminat la ora 24,oo

INTREBARE

In ce măsură cunoştea organele administrative din penitenciarul Piteşti despre acţiunea de demascare întreprinsă de legionari ?

RASPUNS

In Noembrie 1949 când am venit cu lotul legionarilor din penitenciarul Timişoara la penitenciarul Piteşti, am fost încercerăţi în camera 3 lagăr unde am stat 3 săptămân

Inainte de a pleca din penitenciarul Timişoara ni s'au dat directive de către BOBORODZA MIOREL care se intitula ca şef legionar, ca acolo unde o să ajungem o să se pună problema reeducării şi noi formal trebue să o admitem pentru a putea duce în eroare organele de stat şi să putem eşi mai repede din închisoare.-

Noi trebuie ca sub forma demascărilor să continuăm activitatea legionară, lucru pe care l-am făcut.-

La 10 Decembrie 1949 elevii au fost trimişi la penitenciarul Târgşor cu aceleaşi directive date de COJOCARU PETRE indicându-l ca şef pe SUCIU AUREL iar studenţii au fost

238

duşi în camera 4 spital. In această cameră am găsit studenţi legionari veniţi din penitenciarul Suceava. Aceştia împărţiţi în două grupuri, unul era pe poziţie legionară iar altul se intitula ca studenţi legiobari "reeducaţi"

Timp de 15 zile în cameră se ducea activitate legionară care consta în şedinţe, cântece şi ajutor legionar.-

In ziua de 23 Decembrie 1949 a venit în cameră TURCANU EUGEN însoţit de PATRASCANU NUTI, ANDRONACHE şi GHRIMON. Menţionez că înainte cu câteva zile de venirea lui TURCANU EUGEN în camera 4 spital a fost adus BOGDANOVICI ALEXANDRU şi în cameră începuse discuţiile despre reeducare.-

In ziua de 24 Decembrie TURCANU EUGEN a vorbit legionarilor din cameră despre reeducare. TURCANU a spus că administraţia penitenciarului ne-a dat posibilitatea ca legionarii să ne "reeducăm" şi un grup de legionari printre care şi TURCANU au hotărît ca să înceapă o acţiune de reeducare şi demascare.-

In ziua de 25 Decembrie acest grup de legionari care se intitulau ca legionari reeducaţi, au început din ordinul dat de TURCANU EUGEN să bată şi să maltrateze pe ceilalţi legionari.-

In timpul cât în cameră se producea bătaia, pe vizeta uşii se uitau domnii miliţieni.-

După circa două ore dela bătaie s'a deschis uşa şi au intrat în cameră domnii miliţieni GEORGESCU, DINA, LAZAROIU GHEORGHE şi alţii pe care nu-i ştiu cum se numesc. In total erau cam 6 - 7 miliţieni, au întrebat ce se întâmplă în cameră şi TURCANU EUGEN le-a răspuns că legionarii din cameră au luat la bătaie pe legionarii "reeducaţi". Atunci domnii miliţieni ne-au bătut.-

In timp cât domnii miliţieni ne băteau, a venit în cameră domnul prim gardian MANDRUTA, a întrebat ce a fost în cameră şi după ce TURCANU i-a repetat şi lui că legionarii din această cameră au bătut pe studenţii reeducaţi, domnul MANDRUTA a spus că "dece nu a fost chemat şi el să bată" iar lui BOGDANOVICI i s'a adresat în felul următor "dacă nu spui tot ce ai făcut la Suceava, te băgăm în pământ".

Domnul miliţian GEORGESCU i-a spus de faţă cu

239

dl. prim MANDRUTA tot lui BOGDANOVICI că dacă nu spune îi arată el bătaie, că îl înveleşte în cearceafuri ude şi îl bate cu funia.-

In aceiaşi zi în jurul orei 12 a venit în camera dl. director DUMITRESCU, a întrebat ce s'a întâmplat în camera la care TURCANU EUGEN i-a răspuns că legionarii au bătut grupul de studenţi reeducaţi. Domnul director ne-a scos pe cei care mâncasem bătaie pe culoarul secţiei iar dânsul a rămas în cameră cu TURCANU şi grupul lui şi după câteva minute a început să ne cheme pe cate unul înăuntru. După ce ne întreba ce s'a întâmplat ne-a luat la bătaie. Mie mi-a tras două palme şi mi-a spus că îmi dă posibilitatea ca să mă fac om de treabă însă trebuie să spun toată activitatea mea legionară.

In ziua de 26 Decembrie domnul director DUMITRESCU a venit iarăşi în cameră şi ne-a întrebat care avem ceva de demascat din activitatea noastră legionară de afară şi la propunerea lui TURCANU am fost scoşi din cameră 15 legionari şi duşi în dormitorul miliţienilor. Acolo TURCANU EUGEN ne-a dat hârtie şi cerneală şi ne-a pus să scrim.-

In timp ce scriam a venit în cameră dl. director însoţit de domnul referent politic şi ne-au văzut că scrim. După ce am terminat de scris declaraţiile, le-am dat lui TURCANU EUGEN care nu ştiu ce a făcut cu ele.-

TURCANU EUGEN circula în tot penitenciarul fără însoţitor, el dădea note de cei care puteau să fie trimişi la muncă în colonii sau la sanatoriu.-

De bătăile care se întâmplau în penitenciarul, PITESTI cunoştea medicul şi sanitarul care pansa pe cei maltrataţi.-

Personal cred că administraţia nu cunoştea că sub masca de demascare se continua activitatea legionară şi că era numai o formă, ca legionarii să poată eşi mai devreme din penitenciare, deoarece în cpmandamentul de demascare erau vârfuri legionare ca PATRASCANU NUTI şi OPRISAN CONSTANTIN şeful F.D.C. pe ţară era în relaţii bune cu TURCANU EUGEN care conducea demascarea, iar tot grupul care era sub conducerea lui TURCANU avusese activitate legionară mare, afară.

240

INTREBARE

In perioada cât ai fost în penitenciarul Piteşti, cine a venit în control din partea organelor administrative din afara penitenciarului ?

RASPUNS

Stiu dela legionarul SEBESEANU EMIL că a venit în inspecţie la penitenciarul Piteşti domnul ministru JIANU şi a spus că se va rezolva problema studenţilor legionari, vor fi trimişi la muncă şi li se va da posibilitate să se reeduce şi să devie oameni de treabă.-

In Mai 1950 a venit în camera 33 secţia temniţă grea împreună cu domnul director, un inspector care ne-a întrebat dacă mai suntm legionari şi mai gândim ca în trecut.-

INTREBARE

După ce ai fost transferat la penitenciarul Gherla ce ai observat acolo, în ce măsură cunoşteau organele administrative despre acţiunea de demascare dusă de legionari

RASPUNS

După ce am ajuns la penitenciarul Gherla în Iunie 1950 s'a continuat acţiunea de demascare începută la Piteşti condusă de POPA ALEXANDRU. Stiu că regulat Duminica venea în cameră dl. slt. SUCEGAN care ne spunea că el ştie ce s'a întâmplat cu noi la Piteşti, ce am făcut noi acolo şi cum am fost bătuţi şi că aici nu ne va bate nimeni, să luăm să analizăm mişcarea legionară, să vedem cine a fost ea şi ce a vrut să facă din noi şi să căutăm să ne rupem de ia, făcând demascările în întregime.-

In jurul zilei de 23 Iulie a venit în cameră dl. director GHEORGHIU însoţit de un domn slt. şi a întrebat pe POPA "Ce este aici în cameră" la care POPA i-a răspuns "domnule director aici este luptă de clasă, deoparte sunt legionari iar deoparte aceia care vor să se reeduce" A doua zi o parte din studenţii legionari au fost scoşi la propunerea lui POPA la muncă în întreprinderile penitenciarului.-

La propunerile lui POPA s'au format camerile de izolare unde erau bătuţi şi maltrataţi alţi deţinuţi legionari şi nelegionari.-

241

Domnii lt. SUCEGAN şi slt. AVADANEI ştiau că POPA ALEXANDRU şi cu legionarii care erau plantoane pe sală scot deţinuţii din cameră şi dau note informative scrise şi vorbesc de ce se discută şi întâmplă în cameră.-

In Decembrie 1950 dl. lt. SUCEGAN a venit în camera 104 şi legionarul BOUCEANU VASILE i-a raportat că este bătut, înjurat şi insultat de ceilalţi deţinuţi din cameră, că el nu mai poate suporta să stea în această cameră şi îl roagă să fie mutat în altă cameră.-Dl. lt. SUCEGAN i-a spus că până nu-şi face demascarea şi cei din cameră nu sunt de acord să fie mutat, el nu-l schimbă.-

Tot în luna Decembrie 1950 domnul SUCEGAN şi AVADANEI au adus în camera 104 pe CARPIUC TRAIAN şi VUSCAN şi a spus că unul a făcut grevă şi altul cere o cameră în care să-şi facă rugăciuni şi să le arătăm noi cum se face grevă şi cum se ţin rugăciuni.-

După ce domnii SUCEGAN şi AVADANEI au eşit afară şi se uitau pe vizeta uşii, noi i-am luat la bătaie. Nu a trecut mult şi au intrat în cameră, noi ne-am continuat să-i batem în faţa dâmneaslor. La un moment dat a început să-i bată şi dl. SUCEGAN.-

Când se începea bătaia în camere eram înştiinţaţi printr'un semnal, fie că se ciocănea în uşe fie că trecea prin faţa uşei şi se uita pe vizetă miliţianul VASCANU.-

Prin Ianuarie 1951 a fost adus în cameră deţinutul RADOVAN care era maltratat într'un mod grosnic, nu mai putea să se mişte şi nici să vorbească şi a doua zi a murit. A venit în cameră un civil dela administraţie şi a întrebat din ce cauză a murit iar LIVINSCHI MIHAI a spus că a avut o bătaie de inimă.-

Despre acţiunea de demascare, adică bătaie şi maltratările care se întâmplau în penitenciar mai cunoşteau domnii miliţian NICHI, GABOR şi LAZAR.-

Biroul de inspecţie şi domnul director aprobau la propunerile făcute de POPA ALEXANDRU şi cei din comandamentul legionar de demascare să se dea cărţi poştale pentru scris acasă şi primirea de pachete cât şi aprobarea de vorbitor celor care conduceau demascările.-

242

Menţionez că în penitenciarul Gherla prin informatorii pregătiţi de POPA şi comandantul legionar de demascări, se ducea o viaţă legionară organizată, se ţineau şedinţe legionare, se făceau sabotaje în producţie, se dădeau ajutoare legionare şi sub pretesxtul demascării prin bătaie şi maltratări se putea continua activitatea legionară şi ducerea în eroare a organelor de stat din penitenciar.-

După ce am citit cuvânt cu cuvânt cele scrise în prezentul proces verbal şi am constatat că sunt întocmai cu cele spuse de mine, semnez şi susţin neforţat de nimeni.-

ANCHETATOR

ss Toma Nicolae

ANCHETAT

ss Păvăloaie Vasile

C.N.S.A.

242

Menţionez că în penitenciarul Gherla prin informatorii pregătiţi de POPA şi comandantul legionar de demascări, se ducea o viaţă legionară organizată, se ţineau şedinţe legionare, se făceau sabotaje în producţie, se dădeau ajutoare legionare şi sub pretesxtul demascării prin bătaie şi maltratări se putea continua activitatea legionară şi ducerea în eroare a organelor de stat din penitenciar.-

După ce am citit cuvânt cu cuvânt cele scrise în prezentul proces verbal şi am constatat că sunt întocmai cu cele spuse de mine, semnez şi susţin neforţat de nimeni.-

ANCHETATOR
ss Toma Nicolae

ANCHETAT
ss Păvălosie Vasile

C.N.S.A.

243

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul PAVALOAE D VASILE fiul lui DUMITRU și al ELENEI născut la 14 August 1926 în comuna Dolhasca regiunea Suceava, necăsătorit, ultimul domiciliu în Cluj str. Horia Nr.56.-

18 Mai 1958

Ploești

Interogatoriul a început la ora 2o,c

Interogatoriul s'a terminat la ora 2

INTREBARE

Care erau informatorii cei mai de încredere ai comandamentului legionar "de demascări" din penitenciarul Gherla ?

RASPUNS

Informatorii în care comandamentul legionar de demascări avea mai multă încredere erau următorii, în afară de cei care făceau parte din comandament : ROMANESCU GRIGOR POPESCU GHEORGHE, SINDRILARU AUREL, HENTES NICOLAE, VOIN ION, CERBU IOAN, MORARESCU VICHENTE, PACURARU TUDOR, PREDESCU AUREL, POPOVICI CORNEL, POPESCU ARISTOTEL - care făceau parte din echipa sanitară - împreună cu CALINICI VLADIMIR, UNGUREANU DUMITRU, JIANU, GABUREAC TRAIAN, TURCU, ZAHARIA, POP CORNEL, STEFANESCU ALEXANDRU șeful atelierului

244

țesătorie mecanică, TACHE, SEREJA GHEORGHE, PANGRATI, ANGHEL și TELEA, se ştia erau şefi de ateliere şi normatori la atelierul mecanic, la atelierul de tâmplărie era RUC STEFAN, GALGOS şi DUTA erau normatori la tâmplărie.La atelierul nasturi de os şef era NEMTEANU AUREL, HOGESCU şi COBZARU, normator era DOROFTEI MIRCEA.-

La atelierul de nasturi scoică, şef de atelier era PUSCASU VASILE, la atelierul de mături era şef MUNTEANU la atelierul perii pir era şef COGALNAU IULIAN şi HULDUBAN La atelierul de perii păr, şef de atelier era RAICIU iar şef normator era LUCA VASILE.

La atelierul de lanţuri era şef DRAGHICI HORIA şi STUPARU LAURENTIU. La magazia de materiale era subsemnatul, SARBOTAI GHEORGHE şi SLEZAR erau normatori la atelierul mecanic, NICULESCU GHEORGHE şeful bucătăriei, BUCUR care se ocupa cu primirea şi predarea alimentelor la bucătărie, TURCU elev, fost planton în curte, CRISTESCU VASILE era şi el planton în curtea penitenciarului, LEIPSENSCHI MIHAI, BOGOS CONSTANTIN, şi ZBRANCA OCTAV erau normatori în biroul tehnic.-

BASOTA responsabil cu atelierul de nasturi os de pe celular.-

Comandamentul legionar mai avea o serie de informatori de încredere pe care-i muta dintr'un atelier în altul pentru ca să aibă garanţia că în penitenciar se poate desfăşura activitatea nestingherit şi să nu se fesconspire.-

Nu se putea ajunge şef de atelier sau normator decă nu erai un bun informator al comandamentului legionar Cei care se abăteau dela linia legionară erau schimbaţi din funcţii şi băgaţi în lemnărie, exemplu RADOI GHEORGHE CHITARESCU, CRETU, ANGHEL şi POPESCU care au fost demascaţi faţă de direcţiune.-

După ce am citit cuvânt cu cuvânt cele scrise în prezentul proces verbal şi constatând că sunt întocmai cu cele declarate de mine, semnez şi susţin neforţat de nimeni.-

ss PAVALOAIE VASILE

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul PAVALOAIE DE VASILE, fiul lui DUMITRU şi al ELENEI, necăsătorit, născut la 14 August 1926 în comuna Dolhasca regiunea Suceava. Ultimul domiciliu în Cluj str. HOria Nr.56.-

14 Mai 1953

Ploeşti

Interogatoriul a început la ora 12,oo

Interogatoriul s'a terminat la ora 21,oo

INTREBARE

Când ai început s dai informaţii slt. AVADANEI, ce caracter avea-u aceste informaţii şi despre cine erau date

RASPUNS

După o lună de zile la scoterea mea la magazia de materiale, la începutul lunei Octombrie 1951 m'a chemat la biroul inspecţii, dl. slt. AVADANEI şi m'a întrebat ce condamnare am, pentru ce am fost judecat şi mai mi-a comunicat că am un dosar la dânsul cu un angajament şi o autobiografie şi începând de azi nu mai trebue să discut cu nimeni în problema de informaţii, să nu mai dau la nimeni informaţii şi toate informaţiile pe care le culeg să i le dau numai dumnei lui şi să fie iscălite sub numele de NICU.-

Deasemeni mi-a mai spus că informaţiile să fie luate de mine direct dela deţinuţi şi nu ce voi auzit dela alţii, să fie precise şi să prezinte importanţă.-

Informaţiile trebuiau să fie despre organizaţiile legionare din afară care nu erau încă cunoscute de organele de stat cât şi despre alte probleme care ar interesa organele securităţii Statului, exemplu material subversiv, armament, sabotaje, favorizări făcute de organele de stat şi zvonurile pe care le duc deţinuţii în penitenciar.-

Am dat informaţii despre RUSU VASILE care ducea activitate legionară în penitenciar, despre BARBIERU DUMITRU care distribuia ajutorul legionar în penitenciar.-

Am mai dat note informative despre BISERICA ION VELCHEANU MIHAI, CHITARESCU ION şi ANTONESCU GHEORGHE care duceau activitate legionară în penitenciar.-

Note informative despre cei care spuneau că nu au declarat tot la securitate şi mai au unele lucruri afară am dat despre PATU VASILE, MICU PETRE, ILIE PETRE, MORARU VICTOR, CERNEGA, BLESERU ADRIAN şi CIUBOTARU.-

Am dat note informative domnului slt. AVADANEI şi despre domnii miliţieni GAVRILAS VASILE, BURTEA VALERIU, POP VASILE, CHINDRIS OLTEANU care nu aveau o comportare demnă îmi ceream material dela magazie şi favorizau pe unii deţinuţi

Am dat notă despre domnul MARCOVICI IOSIF şeful magaziilor care mă învăţa să fac neregului în predarea materialului şi să caut să scot lipsurile materialului care a fost primit şi lipsea din cantitatea lor.-

Am dat o notă informativă despre domnul director al penitenciarului GHEORGHIU în care am arătat că a favorizat nişte deţinuţi în perioada cât a fost director al penitenciarului din Tecuci.-

INTREBARE

Până când ai dat informaţii slt. AVADANEI şi dacă în acest timp ai mai dat şi la altcineva informaţii ?

RASPUNS

Am dat informaţii domnului slt. AVADANEI până în Martie când am fost transferat la penitenciarul Jilava. Precizez că am dat material în acest timp numai în prima lună când am fost scos la magazie lui LIVINSCHI MIHAI şi lui POPA ALEXANDRU iar de când mi-a atras atenţia domnul slt. nu am mai dat lor nici o informaţie.-

247

INTREBARE

Ce directive ai primit dela POPA când te-a scos la lucru în magazie ?

RASPUNS

Când am fost scos la magazie în luna Septembrie Septembrie 1951, POPA ALEXANDRU mi-a comunicat de față du BARGACANU GHEORGHE că să iauseama bine ce fac acolo că eu trebue să culeg informații și că trebue să și muncesc, să caut să nu fiu descoperit, să nu discut despre acțiunile duse în camerile de izolare dela etajul III și să mă manifest ca un legionar în discuțiile cu deținuțiu care o să lucreze cu mine la magazie.-

INTREBARE

Când s'a oprit acțiunea de bătaie în penitenciarul Gherla ?

RASPUNS

La începutul lunei S ptembrie când eu am fost la muncă din camera 99 dela etajul III încă se mai băteau deținuții. Nu pot să precizez când a încetat acțiunea de bătaie a deținuților de către comandamentul legionar de demascări însă după plecarea lui TURCANU și POPA din penitenciarul Gherla în luna Decembrie 1951 p secția dela etajul III s'au schimbat miliționii și în camerile unde se făceau demascările s'au transformat unele în camere de carantină iar altele în ateliere.-

După plecarea lui POPA și TURCANU au rămas în penitenciar LIVINSCHI MIHAI, MARINUS ALECU, IONESCU CONSTANTIN, BOGOS CONSTANTIN și JUBERION care au condus mai departe acțiunile legionare.-

INTREBARE

Ce directive primeau deținuții legionari dela comandamentul legionar de demascări când erau transferați în alte penitenciare.-

RASPUNS

Deținuții care erau transferați în alte penitenciare erau instruiți de către POPA, LIVINSCHI, IONESCU C-TIN

GRAMA şi ceil-lţi legionari care făceau parte din comandamentul legionar de demascare, cu mult timp înainte de a fi transferaţi, ce trebuia să facă acolo unde o să fie trimişi însă vr au să precizez că erau instruiţi numai aceia în care ei aveau încredere. Instrucţiunile erau ca în primul rând să se ia legătură cu biroul inspecţii, să se dea unele informaţii vagi şi după ce capătă încrederea lor să propuie şi apoi să înceapă şi acolo acţiunea de demascare.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt cele scrise în prezentul proces verbal şi constatând că sunt întocmai cu cele spuse de mine, a mnez şi susţin neforţat de nimeni.-

ss Păvăloaie Vasile

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul PAVALOAIE D VASILE fiul lui DUMITRU şi al ELENEI născut la 14 August 1926 în comuna Dolhesca regiunea Suceava, necăsătorit, ultimul domiciliu în Cluj str. Horia Nr.56.-

13 Mai 1953
Ploeşti
Interogatoriul a început la ora 11,30
Interogatoriul s'a terminat la ora 20,30

INTREBARE

Dela cine ai primit dispoziţii să culegi informaţii despre conducătorii de partid şi oamenii din aparatul de stat ?

RASPUNS

In 1948 în luna Aprilie COJOCARU PETRE şi MUNTEANU CONSTANTIN mi-au comunicat să adun material despre membri de partid care sunt în şcoala de ingineri silvici şi despre studenţii care sunt înscrişi în U.N.S.R. şi din celelalte organizaţii.-

Despre conducătorii de partid şi oamenii din conducerea aparatului de stat am primit instrucţiuni în Iulie 1950 când eram în camera 104 dela POPA şi LIVINSCHI.-

250

INTREBARE

Pentru ce le trebuia lor astfel de informaţii

RASPUNS

Stiu că COJOCARU PETRE făcea parte din reţeaua de spionaj a lui OPRISAN CONSTANTIN cu care a avut o întâlnire în acest sens la Bucureşti. Trebuia să se întâlnească cu o persoană care trebuia să-i dea cerneală simpatică şi instrucţiuni cum să lucreze în reţeaua de spionaj însă acea persoană a fost arestată şi apoi a fost arestat şi COJOCAR

Deci informaţiile pe care el mi le cerea mie nu puteau fi decât pentru a se servi de ele în cadrul spionajului.-

In ce priveşte materialul pe care-l cerea POP şi cei din comandamentul legionar despre conducătorii partidului şi oamenii din aparatul de stat, dacă nu era predat biroului inspecţii nu putea să fie decât pentru reţeaua de spionaj.-

POPA ALEXANDRU era acela care controla tot materialul informativ din penitenciar şi el putea să oprească tot ce trebuia reţelei de spionaj iar ce nu era important îl dădea biroului inspecţii ca să arate că ei nu stau degeaba în felul acesta să poată să se desfăşoare activitatea legionară în penitenciar şi afară.-

Ii interesa mult deţinuţii care avuseseră relaţii cu spionajul şi nu se ocupau de aceştia decât membrii conducerii îndeosebi POPA, PUSCASU, LIVINSCHI, STOIAN şi MURARESCU.-

Când a venit din penitenciarul Piteşti TURCANU EUGEN se ocupa el de cei care erau deţinuţi pentru spionaj. Stiu că după ce a venit în Gherla TURCANU s'a ocupat de VI VINTILA care era arestat pentru spionaj.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt cele scrise în prezentul proces verbal şi am constatat că sunt identice cele declarate de mine, semnez şi susţin neforţat de nimeni

ss Păvăloae Vasile

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul PAVALOAIE D VASILE, fiul lui DUMITRU şi al ELENEI născut la 14 August 1926 în comuna Dolhasca regiunea Suceava, necăsătorit, ultimul domiciliu în Cluj str Horiei Nr.56.-

7 Mai 1953
Ploeşti
Interogatoriul a început la ora 13,30
Interogatoriul s'a terminat la 22,30

INTREBARE

Câte categori de informatori erau în penitenciarul Gherla ?

RASPUNS

In penitenciarul Gherla erau patru categori de informatori care în fond erau conduşi şi controlaţi dintr'un singur loc "comandamentul legionar de demascare".-

Informatorii după ce erau bine controlaţi şi cunoscuţi de comandamentul legionar de demascări, erau instruiţi cum să culeagă informaţiile, li se lua angajament scris de POPA ALEXANDRU şi apoi îi repartiza prin recomandaţii la administraţia penitenciarului, la biroul de inspecţii, comandamentul legionar care se ţinea pe poziţie legionară şi o parte erau pentru comandamentul legionar de demascări.-

252

INTREBARE

Cum reuşea comandamantul legionar de demascări să controleze notele informative făcute pentru biroul inspecţii sau cele care trebuiau să fie predate administraţiei penitenciarului ?

RASPUNS

Informatorii erau recrutaţi din legionarii care comandamentul legionar avea încredere în ei şi înainte de a fi predate informaţiile erau controlate de legionarii din biroul comandamentului respectiv POPA, IONESCU, BARGAOANU, GRAMA, LIVINSCHI şi apoi TURCANU şi MARTINUS şi ei apreciau ce trebuie să dea în nota informativă şi ce nu.-

Stiu că CHETRINESCU fost comisar în Craviţa şi încă un legionar macedonean care erau informatorii administraţiei şi începuseră să nu mai asculte de ordinile comandamentului legionar de demascare s'a făcut o diversiune împotriva lor că ţineau legătură dela o celulă la alta şi informează administraţia greşit cu informaţii mincinoase şi apoi au fost băgaţi în camerile dela izolare şi au fost bătuţi.-

Un alt caz a fost când eu am fost scos la muncă la atelierul mecanic în Martie 1951 şi am dat o notă informativă lui POPA ALEXANDRU despre activitatea unor legionari din penitenciar şi în notă mai era scris ce spun deţinuţii legionari şi despre el şi mi-a comunicat să transcriu nota şi să nu mai scriu despre el şi despre biroul comandamentului legionar.-

Informaţorii comandamentului legionar de demascări care era format dintr'un număr destul de mare (aproximativ din 200 informatori) reuşea să cuprindă penitenciar şi să fie controlaţi de comandament, de către membrii comandamentului care aveau sub supravegherea lor un număr de informatori şi în felul acesta nu se putea ca să se strecoare vreo informaţie la biroul inspecţie sau administraţie fără ca să fie cunoscută de comandamentul legionar de demascare.-

33 INTREBARE

De cine ai fost scos din nou la muncă, unde ai fost repartizat şi ce instrucţiuni ai primit ?

RASPUNS

In prima perioadă din Martie 1955 am fost scos de POPA şi GRAMA şi trimis la atelierul mecanic unde am lucrat la maşina de scărmănat sdrenţe şi la maşina de presat păturile timp de trei luni, apoi am fost dus la camerile dela etajul III izolare.-

In Septembrie acelaş an am fost iarăşi scos de POPA şi BARGAOANU GHEORGHE şi trimis magazioner la magazia de materiale fierosse. Acolo am lucrat până în Martie 1952 când am plecat din penitenciarul Gherla.-

Atât în prima perioadă cât şi în a doua mi s'a atras atenţia de POPA cât şi de BARGAOANU să nu spun ce se petrece la etajul III izolare şi să continui munca de informator, să mă manifest ca un legionar şi am să fiu sub controlul lui LIVINSCHI.-

In Octombrie 1952 POPA ALEXANDRU mi-a comunicat că eu pot să dauinformaţii domnului slt. AVADANEI şi de atunci eu am fost izolat, LIVINSCHI mi-a comunicat că eu să nu mai stau de vorbă cu studenţii sau cu legionarii care sunt vechi în penitenciarul Gherla.-

INTREBARE

In timpul cât ai fost la magazie, ce atribuţiuni ai avut şi cum te-ai manifestat faţă de ceilalţi legionari ?

RASPUNS

Din partea administraţiei aveam atribuţia de a primi materiale pentru unitatea productivă, de distribuirea lor la unităţi şi apoi primeam piesele prelucrate dela ateliere şi le expediam la magazia principalăpentru a fi ambalate.-

Cât timp am fost la lucru eu m'am manifestat ca un legionar dealtfel ca şi tot timpul cât am fost la penitenciarul Gherla.-

In magazie şi când mergeam prin ateliere aveam discuţii cu legionarii, căutam să le menţin moralul şi făceam propagandă împotriva regimului iar seara când eram dus în cameră participam la şedinţe legionare împreună cu RUSU VASILE, BARBIERU DUMITRU şi RISTRICA.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt cele scrise în prezentul proces verbal şi am constatat că sunt întocmai cu cele declarate de mine, semnez şi susţin neforţat de nimeni.-

ss Păvăloaie Vasile

C.N.S.A.S.

255

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul PAVALOAIE D VASILE fiul lui DUMITRU şi al ELENEI născut la 14 August 1926 în comuna Dolhasca regiunea Suceava, necăsătorit, ultimul domiciliu în Cluj str. Horia Nr.56.-

5 Mai 1953
Ploeşti
Interogatoriul a început la ora 19,15
Interogatoriul s'a terminat la ora 22,3o

INTREBARE

Când ai fost transferat din penitenciarul Gherla cu cine te-ai mai întâlnit dintre deţinuţii legionari şi ce discuţii ai avut cu ei ?

RASPUNS

In luna Martie 1952 am fost transferaţi la penitenciarul Jilava împreună cu MARTINUS ALECU, POPESCU ARISTOTEL, SINDRILARU AUREL, POPESCU TRAIAN, CRETU TUDOR IONESCU CONSTANTIN, CALIN şi alţi legionari pe care nu i-am cunoscut.-

Când am ajuns la Jilava în camera de carantină MARTINUS ALECU şi cu un alt student legionar care fusese responsabil al depozitului de cherestea din penitenciarul Gherla, s'au izolat deoparte, ei erau cunoscuţi ca legionari care se situase pe poziţia demascării iar de partea cealaltă eram eu, POPESCU ARISTOTEL, SINDRILARU AUREL,

POPESCU TRAIAN şi CRETU care eram cunoscuţi ca legionari.

Eu am discutat cu SINDRILARU AUREL despre acţiunea de demascare din Gherla şi că probabil noi suntem numai în trecere prin Jilava şi o să mergem la Aiud să începem acţiunea de demascare cu legionarii intelectuali, el susţinea că aceasta i-a comunicat LIVINSCHI MIHAI iar POPESCU ARISTOTEL spunea că nu se ştie unde o să fim transferaţi.-

In ziua următoare după sosirea dela Jilava am fost repartizaţi şi separaţi în alte camere şi din acea zi nu mai ştiu nimic despre ei.-

După două săptămâni dela sosirea mea în penitenciarul Jilava am fost internat la infirmerie camera Nr.1 unde l-am întâlnit pe POPA ALEXANDRU.-

In discuţiile cu el mi-a dat să înţeleg că nu trebue să discut cu ceilalţi deţinuţi din cameră că eu îl cunosc pe el.-

Mi-a pus întrebarea că în ce timp am fost eu la Gherla, ce timp am stat acolo şi cât am venit în Jilava Aceste cuvinte au fost schimbate între noi atunci şi mi-a comunicat c o să mai discutăm noi însă a doua zi el nu a mai fost adus în camera Nr.1 dela infirmerie şi dela acea dată nu am mai auzit nimic despre el.-

CATRUS OVIDIU, fost şef legionar la Facultatea de Litere din Cluj şi se afla şi el în acea cameră mi-a comunicat că a avut discuţii legionare cu POPA ALEXANDRU şi are o părere bună despre el, pentrucă i-a lămurit pe cei din cameră despre o serie de probleme noi ale mişcării legionare.-

M'a întrebat că eu ce ştiu despre POPA şi i-am răspuns că nu-l cunosc pe POPA ALEXANDRUç!

In altă zi colonelul DUMITRIU care era arestat ca criminal de război a spus că POPA este un bun legionar şi bine pregătit ideologiceşte.-

In Mai 1952 am fost trimis la spitalul Văcăreş acolo l-am întâlnit pe PARASCHIV ION şi VAISS VINTILA care fusese în demascare în camera Nr.99 în penitenciarul Gherla şi mi-au spus că ei au anunţat Ministerul de Inter de ce s'a întâmplat în penitenciarul Gherla şi eu să spun

257

ce ştiu când o să fiu întrebat.-

Tot în Mai 1952 după ce am fost trimis înapoi la penitenciarul Jilava am întâlnit pe LIVINSCHI MIHAI care venise cu un lot de legionari din Gherla şi mi-a comunicat MARTINUS şi cu BARGAOANU s'au întors înapoi şi au ajuns în conducerea comandamentului legionar de demascare.

INTREBARE

Ce fel de informator te considerai în Gherla şi de cine erai pregătit ?

RASPUNS

In penitenciarul Gherla erau două feluri de informatori, unii care se manifestau împotriva legionarilor iar alţii dintre care făceam şi eu parte, se manifestau făţiş ca legionari.-

Eu eram informator acoperit, nu eram cunoscut c că deu informaţii comandamentului legionar de demascare.-

De felul cum trebuia să duc munca de informaţii am fost pregătit de POPA ALEXANDRU şi de LIVINSCHI MIHAI prin POPOVICI CORNEL.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt cele scrise în prezentul proces verbal şi constatând că sunt întocmai cu cele declarate de mine, semnez şi susţin neforţat de nimeni.-

ss Pavaloaie Vasile

258

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul PAVALOAIE DE VASILE fiul lui DUMITRU şi al ELENEI, născut la 14 August 1925 în comuna Dolhasca regiunea Suceava, necăsătorit cu ultimul domiciliu în Cluj str. Horia Nr.56.-

26 Aprilie 1953

Ploeşti

Interogatoriul a început la ora 16,15

Interogatoriul s'a terminat la ora 20

INTREBARE

Ce urmărea comandamentul legionar de deasupra prin adunarea materialului informativ despre organizaţiile legionare, despre grupurile de sabotaj şi despre organizaţiile subversive din afara penitenciarului ?

RASPUNS

Comandamentul legionar de deasupra aduna materialul informativ despre organizaţiile legionare, grupurile de sabotaj şi toate organizaţiile cu caracter subversiv pentru a se documenta şi cunoaşte care sunt forţele lor, iar când se eliberau deţinuţii legionari din penitenciar să poată să le facă legătura cu ei şi să continue activitatea iar pe de altă parte să poată să-i anunţe cum să se ferească să nu fie descoperiţi de organele Securităţii Statului.-

Stiu că POPA şi TURCANU cunoşteau când trebue să se elibereze deţinuţii, erau chemaţi la ei cu câte o lună înainte de eliberare şi li se dădeau cărţi poştale

să scrie acasă pentru a le trimite haine şi în timpul acesta ei erau prelucraţi ce au de făcut când ajung afară. Au primit cărţi poştale dela POPA deţinuţii PACURARU TUDOR LUNGU-GHEORGHE, GUJUMAN, BARGU GHEORGHE, PINTEA STEFAN, pe care eu îi cunosc.-

ÎNTREBARE

De ce adunaţi informaţii despre conducătorii aparatului de stat ?

RĂSPUNS

Se adunau informaţii despre conducătorii aparatului de stat pentru a se cunoaşte cum sunt priviţi de muncitori şi de ţărani şi de a avea material despre ei, ca atunci când vor veni americani, să arate că ei au fost la închisoare, au suferit din cauza acestor oameni şi prin aceasta astfel de material vor avea posibilitatea să li se acorde funcţii mari în ministere şi în aparatul economic.-

ÎNTREBARE

Cine din comandamentul legionar de demascare a spus că forma de demascare pe care o folosiaţi voi în penitenciar este metoda comuniştilor şi ce urmăreau ei prin această metodă?-

RĂSPUNS

TURCANU EUGEN în Decembrie 1949 când eram în camera 4 spital din penitenciarul Piteşti, înainte şi după ce ne-a bătut, ne-a spus că asta este metoda comuniştilor de educare şi să nu îndrăznim să spunem la securitate sau la altcineva care va veni în control că se bate în penitenciar, că ori unde o să fim, el tot o să ne găsească.- şi o să mai stăm de vorbă.-

Eu cred că prin metodele de teroare pe care le foloseau erau pentru a compromite guvernul şi a crea şi mai multă ură legionarilor faţă de comunişti, iar când se vor elibera, să spună ceisce se petrece în penitenciar.-

ÎNTREBARE

Din dispoziţia cui se scoteau vârfurile legion

260

la muncă şi cine le acorda lor cartele de 1.000 lei.-

260

RASPUNS

In prima perioadă -erau scoşi de GRAMA OCTAV şi S RBAN SCU PAUL, iar după ce POPA AL XANDRU a reuşit să capete încrederea administraţiei, propunea el scoaterea la muncă şi mai târziu TURCANU UGEN şi cartelele erau date la propunerea lor.-

INTREBARE

Ce obiective urmăreau TURCANU şi POPA prin scoaterea vârfurilor legionare la muncă şi acordarea de cartel

RASPUNS

- In primul rând se urmărea prin scoaterea vârfurilor legionare la muncă să se desfăşoare activitatea legionară în penitenciar.

Fiind în ateliere aveau posibilitatea să se întâlnească, să discute cu legionarii mai slab pregătiţi, să le ridice nivelul şi să-i pregătească pentru ca atunci când sunt eliberaţi din penitenciar să continue activitatea legionară.-

- Stiu pe RUSU VASILE care era la atelierul mecani şi îndeplinea funcţia de om de serviciu. El era trimis în toate celelalte ateliere cu material şi în felul acesta ţinea legătura cu alţi legionari.-

Deseamni când se dădea masa în curtea atelierului se întâlneau sau când mergeau la cameră după ce se terminau orele de serviciu.-

- Vârfurile legionare îndrumau pe legionari să fac sabotaje.-

Stiu că STEFANESCU ALEXANDRU care era prieten bun cu BOGOS care era normator la atelierul de ţesătorie mecanic, când îi spunea că stofa de pături nu este bine bătută la piuă şi se destramă, spunea că să nu ne amestecăm, noi să ne vedem de treabă.-

Intr'un timp se stricase un motor şi mi-a comunicat să nu mai raportez directorului întreprinderii şi şefului de atelier, ca să nu terminăm lucrul că apoi ne

261

ţine în camera şi este mai rău.-

In atelierul de tâmplărie se sabota la tăiatul materialului, la încheiat, când se montau nu se mai potriveau şi eram nevoiţi să schimbăm dimensiunile. Dacă în atelierul mecanic se stricau matriţele şi în toate atelierele se făcea sabotaj care erau patronate de conducătorii legionari.-

Alt obiectiv era ca prin scoaterea la muncă primeam cartele cu care puteam să cumpărăm alimente şi ţigări şi în felul acesta putea să circule ajutorul legionar în penitenciar şi ei să poată să aibă condiţii mai bune.-

- Din vârfurile legionare care erau scoşi la muncă cunosc pe OPRISAN CONSTANTIN, DAN DUMITRESCU, POP CORNEL, JUBELION, TOMUTA GHEORGHE, PAUNESCU, MOROIANU, DECEBAL ANDREI şi alţii.-

După ce-am ascultat cuvânt cu cuvânt cele scrise în prezentul proces verbal şi constatând că sunt identice cu cele spuse de mine, susţin şi semnez neforţat de nimeni

ss Păvălosie Vasile

C.N.S.A.

legionară mai departe, nestingheriţi de nimeni.-

d) Prin această acţiune de demascare făcută de către comandamentul legionar şi mai ales prin metodele folosite de ei, să te determine să-ţi faci demascarea, căuta să arate cum caută partidul Comunist să reeduce deţinuţii şi ce metode foloseşte pentru aşi face demascarea

a) La începutul lunei Iunie 1950 am fost încarcerat în camera 104 dela etajul III unde am stat împreună cu 35 studenţi veniţi dela penitenciarul Piteşti, printre care se aflau şi POPA ALEXANDRU şi BOGOS CONSTANTIN.

La câtva timp de stat împreună- după 2 săptămâni POPA ALEXANDRU şi BOGOS CONSTANZIN pun problema demascărilor în cameră condusă de un comitet de cameră format din IRIMESCADI TEODOR, -BOTEZ OCTAV şi NEGULESCU GHEORGHE.-

Aceste demascări erau asupra activităţii din interiorul penitenciarului pe unde trecea deţinutul respectiv - care putea spune ori ce căci POPA şi BOGOS împreună cu colectivul nu aveau nici o posibilitate de verificare şi ei între ei hotărau să-l primească între aşa zişii oameni cinstiţi, reeducaţi sau să-l izoleze între legionari.-

Deci legionarii între ei îşi aranjau legionarii pe ce poziţii să se fixeze.-

Aşa au mers lucrurile până ce a venit în cameră prin luna August, dl. director al penitenciarului şi cu un domn ofiţer politic, care a întrebat "ce faci POPA aici la care POPA a răspuns " luptă de clasă dl. director. Uitaţi-vă aici sunt legionarii care vor să moară pe poziţii legionare iar dincoace oamenii cinstiţi care vor să se schimbe.-

Deci POPA îşi atinsese scopul de a arăta domnul director şi dl. ofiţer politic că studenţii veniţi dela Piteşti duc lupta mai departe contra activităţii legionare şi a legionarilor care caută să se menţină pe poziţii legionare.-

Insă deoa nu i.a spus POPA dl. director că TOLDI SANU VASILE şi CALINICI VLADIMIR au dus în eroare administraţia la penitenciarul Piteşti spunând domnului director

262

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul PAVALOAIE DE VASILE fiul lui DUMITRU şi al ELENEI, născut la 14 August 1926 în comuna Dolhasca regiunea Suceava, necăsătorit, ultimul domiciliu în Cluj str. Horia Nr.56.-

23 Aprilie 1953

- Ploeşti -

Interogatoriul a început la ora 15

Interogatoriul s'a terminat la ora 05

INTREBARE

-Ce urmărea comandamentul legionar din penitenciarul Gherla prin demascare ?

RASPUNS

Comandamentul legionar din penitenciarul Gherla prin demascările făcute urmărea următoarele :

a) Să ducă în eroare organele administrative în special pe domnii ofiţeri politici şi securitatea, lucru care l-au şi făcut.-

b) Prin informatorii pe care comandamentul legionar de demascare reuşise să şi-i recruteze dintre rândurile legionarilor, pe care ei îi pregăteau cum şi ce fel de informaţii să culeagă. Dela legionari au reuşit să-şi adune o serie de informaţii despre activitatea legionară de afară şi din interior.-

c) Sub masca demascărilor dădea posibilitate legionarilor din penitenciarul Gherla să-şi ducă activitatea

al penitenciarului că studenţii s'au făcut oameni cinstiţi, că nu mai duc activitate legionară şi că vor să se reeduce, admiţând să dea informaţii domnului director despre ce se întâmplă în cameră şi să pue totodată şi problema reeducării. In schimb ei veneau în cameră spunând şefilor legionari tot ce a discutat cu dl. director şi condus de şefii legionari care le da directive cum să acţioneze şi ce să-i spună domnului director. Ca mai târziu prin Septembrie, CALINICI VLADIMIR care singur spusese în faţa camerei că vrea să rămână pe poziţii legionare, este scos la muncă şi pus în echipa sanitară, având voie să circule singur din cameră în cameră, putând în felul acesta să ia legătură cu toţi legionarii dela care lua informaţii şi i le da lui POPA ALEXANDRU.-

Tot în luna Septembrie 1950, pe la începutul lunei când POPA reuşise să ajungă planton pe sală şi să ia legătura cu biroul politic din penitenciarul Ghorla format din : GRAMA OCTAV, MATEI, BARGAOANU GHEORGHE, IONESCU CONSTANTIN, şi SIMIONESCU PAUL, să devină şeful comandamentului legionar de demascare.-

In această lună s'au format şi camerile de izolare dela etajul III unde erau izolaţi muncitorii şi unii intelectuali să-şi facă demascarea activităţii legionare de afară.-

Aceste demascări erau conduse de legionarii studenţi care îşi afirmase poziţia legionară şi căsei nu vor să-şi facă demascarea şi vor să rămână mai departe legionari.-

Aceasta s'a întâlmpat în camera 102 unde POPA ALEXANDRU anume pus în colectivul acestei camere care conducea demascarea pe CLENCIU GHEORGHE care în camera 104 în aceiaşi lună se declarase pe poziţii legionare, fiindc mai avea oameni de afară pe care-hu voia să-i declare.-

Deci pe deoparte spunea administraţiei că a luat atitudine de luptă contra legionarilor şi va demasca administraţiei manifestările lor legionare, iar pe dealtă

parte îl scoate pe CALINICI VLADIMIR la infirmerie de pe poziţie legionară şi pe CLINCIU GHEORGHE îl pune în comitetul de demascări din cameră.-

A dus în eroare pe domnii ofiţeri politici dl - lt. SUCEGANU şi slt. AVADANEI că în cameră nu se mai bate de loc, deşi în acel timp au fost bătuţi următorii: studenţi JUJA , DUMITRESCU DAN, MARCIULESCU, POPESCU PETRE, DOROBANDU şi alţii.-

- In discuţiile din cadrul colectivului, se insista să se discute mai mult despre mişcarea legionară, ca - în felul acesta să poată fi cunoscută şi de ceilalţi care nu erau legionari.

Aceste discuţii erau conduse de către POPA ALEX şi BODOS CONSTANTIN.-

A reuşit să-şi creeze informatori care-i pregăteau cum şi ce fel de informaţii să culeagă şi dela cine şi să i le predea lui.-

Pentru culegerea acestor informaţii se crea în cameră o viaţă legionară, putând în acest fel să se ţină şedinţe şi să se comemoreze zilele legionare asa cum s'a - rătbătorit printr'o şedinţă legionară ziua de 10 Decembrie 1950 în camera Nr.104.-

Şedinţa a fost condusă de şeful legionar CORABIA PAUL.-

M'a pus pe mine şi pe POPOVICI-CORNEL să dăm o notă informativă despre cele întâmplate în cameră însă - această notă informativă am dat-o lui LIVINSCHI MIHAI care nu mai ştiu ce a făcut cu ea.-

Stiu că atât eu cât şi POPOVICI CORNEL nu am fost chemaţi de către domnii ofiţeri politici şi să fim anchetaţi în legătură cu această şedinţă.-

Mai mult, nu-şi dădea voie să ieşi la raportul domnilor ofiţeri politici.-Eu personal am vrut să ies să - dau aceste note informative despre manifestările legionare şi despre oamenii pe care-i ascund unii legionari afară, domnului lt. SUCEGAN însă LIVINSCHI MIHAI mi-a spus " lasă dăni-le tu nouă şi le dăm noi, asta nu te interesează pe tine".-

Apoi am văzut cum unii studenţi din camera 104 au eşit la raporzul dl. lt. politic SUCIGANU. Printre ei au fost şi MARIUIU MIRCEA şi când s'a întors înapoi a venit POPA ALEXANDRU, LIVINSCHI MIHAI, i-a înjurat, i-a ameninţat cu bătaia că dacă au eşit la raportul domnilor ofiţeri să le spună minciuni.-

Ori se temeau POPA şi LIVINSCHI că-i va raporta de ceiace fac ei şi dacă se întâmplă în cameră.-

Dacă vreai să eşi la raportul politic, trebuia să-l anunţi pe şeful de cameră care era în acelaş timp şi şeful colectivului, acesta îl anunţa pe POPA şi acesta îţi rezolva el ce aveai de raportat domnilor ofiţeri politici, spunând că ce vrei să te duci să spui minciuni domnilor ofiţeri.-

In felul acesta ei au reuşit să apară în faţa domnilor ofiţeri politici că sunt cinstiţi, reuşind să ajungă plantoane şi să-şi pună oamenii de ei lor legionar pe care-i pregătea ca informatori, în toate posturile principale din penitenciarul Ghearla, plantoane pe secţii, la biroul grafei, la infirmerie, la echipa sanitară, la bucătărie, la magazie, la împărţitul pachetelor, la scrisori la ateliere scoţând pe cine vroiau ei la muncă şi punându normator sau şef de atelier. La canal la muncă trimitea tot pe cine voiau ei.-

Au ajuns în felul acesta să aibă o reţea de informatori care să cuprindă tot penitenciarul, însă nu informa administraţia, pe domnii ofiţeri politici sau securitatea, ci pe acest comandament legionar care reuşia să ducă în eroare în aşa fel administraţia, încât nimic nu se făcea fără să fie întrebat acest comandament legionar.-

Dacă aveai ceva de rezolvat la grefă, te trimit la IONESCU CONSTANTIN, omul lui POPA, doreai să eşi la muncă şi-i raportai domnului director, te trimitea la biroul tehnic care te trimitea la biroul politic condus de POPA ALEXANDRU.-

Şi te mutau dintr'o cameră în alta, te scoteau

la muncă, te vârau din nou în cameră, te plimbau singur - dintr'o cameră-în alta şi dintr'o secţie în alta, te duce la administraţie fără însoţitor.-

Aveau o cameră separat unde dormeau, un birou unde ţineau evidenţele deţinuţilor, primeau pachete cu alimente, ţigări, echipament dela administraţie.-

Tot acest birou politic, comandament legionar de demascare, fixa-vui să i se dea cartele de alimente dela cantina penitenciarului şi de cât să fie 350-500 sau 1.000.-

Legionarii cu activitate şi care au fost şefi primeau cartele de 1000 de lei iar celorlalţi, muncitorii de câte 350 - 500 lei după cum vrea POPA şi IONESCU care întocmeau tabelul şi-l prezentau administraţiei.-

- LIVINSCHI MIHAI mi-a spus că noi ceiace facem - aici facem la negru, că ce ar fi dacă ar afla banditii de afară că se fac în penitenciarul Gherla demascări.-

Tot el mi-a spus în timp ce lucram la ateliere, eu să caut să vorbesc, să culeg informaţii dela oamenii veniţi noi în penitenciar iar cu studenţii, cu elevii şi cu deţinuţii vechi în penitenciar să nu mai discut, căci sunt cunoscut până în fundul măselelor.-

Iar când mergeam şi le dam verbal note informative, că acestea nu interesează, din interior despre activitatea lor legionară din penitenciar şi injuriile aduse administraţiei, ci activitatea şi oamenii de afară, asta e pe primul plan.-

Deci deţinuţii vechi în penitenciar, studenţii şi avevii, lăsaţi să-şi ducă activitatea legionară în pace că chestiunile despre organizarea legionarilor din penitenciar nu interesează.-

b). Comandamentul legionar de demascare îşi formase în sânul legionarilor informatori care să adune informaţii despre : activitatea legionară de afară lui, şi a altora care nu sunt cunoscuţi de securitate, despre armament, material subversiv, favorizări, ajutoare date celor urmăriţi de securitate şi găzduirea lor, despre

activitatea politică internă şi externă, nemulţumirile muncitorilor, a ţăranilor în privinţa cotelor şi a colectivizării, despre membrii de partid, membrii guvernului şi despre securitate, cum le priveşte pe şi ce atitudine are faţă de ceiace s'a făcut la noi în ţară dela venirea la conducere a clasei muncitoare.-

Informaţiile se dădeau verbal şi scrise lui POPA ALEXANDRU, LIVINSCHI MIHAI şi lui fratele lui LIVINSCHI care era planton la etajul II şi lui PUSCASU VASILE.-

Aceste informaţii nu erau verificate de nimeni şi erau adunate de ei ca să vadă care este activitatea legionară de afară, starea de spirit şi nemulţumirile muncitorilor şi ţăranilor, pe care spuneau ei că le predau administraţiei.-

Insă eu personal din câte informaţii am dat nu am fost chemat niciodată la administraţie de către domnii ofiţeri politici sau securitate să dau relaţii despre aceste informaţii.-

Reţeaua de informatori cuprinsese tot penitenciarul, începând cu plutoanele de pe secţie, frizerii, bucătarii, cei dela magazie, beci, infirmerie, cărătorii din curte, normatorii şi şefii de ateliere, erau informatorii acestui commandament legionar de demascare, care pentru aş menţine postul pe care-l aveau trebuiau să dea note informative, altfel era imediat băgat în cameră.-

In afară de aceştia mai aveau în fiecare cameră informatori care-i informau despre tot ce se întâmplă în camere. Ce făceau ei cu acest material informativ, cum îl controlau şi cui îl predau, nu ştiu.-

c) Cu toate informaţiile pe care ei le aveau despre activitatea legionară care se ducea în penitenciarul Ghorla, ei nu luau nici o măsură asupra vârfurilor legionare, care duceau viaţă legionară organizată cu comandament, ei erau lăsaţi să propage mai departe mişcarea legionară şi să-şi continue activitatea legionară, să funcţioneze ajutorul legionar din ţigări şi alimente. In schimb

camerâ la izolare şi acolo erau bătuţi ca să spună activi
tatea lor şi a altora din afară, metodele de bătaie, pro-
cedeele de tortură şi maltratare care erau indicate de
acest comandament legionar de demascare erau cu scopul d
a se arăta ce se întâmplă în penitenciarele unde lucrea
muncitorii şi cum educă clasa muncitoare pe muncitori, c
ci mai barbare şi fasciste metode de maltratare şi tortu-
rare ca : să fi legat la ochi şi bătut, să fi ţinut în
poziţie cu greutate în spate şi mâinile sus, să-fi desbr
cat în pielea goală şi să te scuipe cei din camerâ iar c
nu te scuipă şă spună că e legionar şi te favorizează, s
te pună să mănânci din vasul în care ţi-ai făcut necesit
ţile, nu putea fi făcut decât de un comandament legionar
care bătea deţinuţii până îi omora.--

Comandamentul legionar prin demascări mai urmă
rea ca o parte din legionarii care-şi făceau demascarea
admiteau reeducarea, să poată duce în eroare administraţ
să ocupe diferite posturi uşoare ca plantoane, să poată
scoate pe legionari la muncă şi să ocupe posturile de
răspundere, să capete pachete, scrisori şi vorbitor cu
familia şi să se elibereze înainte de termen, legionar c
să poată continua activitatea legionară mai departe afar

In acest fel de activitate a acestui comanda-
ment legionar de demascare, acest comandament primea dir
tive cum să activeze, dela comandamentul legionarilor ca
se afirmau pe faţă pe poziţie legionară, deoarece unii
dintre ei făceau parte din aşa zisul grup al demascării
şi reducării şi ei conduceau secţiunea de demascare şi
reeducare cu legionarii care se declarau pe faţă pe pozi
legionară cum a fost CLINCIU GHEORGHE care a fost în col
tivul de conducere a demascărilor din camera Nr.102 iar
unii din grupul demascării făceau parte din comandamentul
legionar care conducea activitatea legionară din penitenciarul Ghorla.-

Comandamentul legionar de demascare făcea legă-
tura cu legionarii din afară prin legionarii care se eli-
berau, deoarece POPA ALEXANDRU ţinea evidenţa deţinuţilo

erau vârîţi la izolare legionarii cu activitate puţină.

In felul acesta îşi puteau duce nestingheriţi activitatea legionară grupul Bacău şi o parte din grupul Suceava conduşi de MAGIR"SCU NICOLAE care fusese şeful judeţului Bacău şi care acum era în comandamentul legionar al penitenciarului Gherla, şi care avea legături legionare şi cu celelalte vârfuri legionare din penitenciar.

MAGIR"SCU NICOLAE mai avea şi el o serie de informatori şi agenţi care-l informa despre atitudinea celorlalţi legionari, îi duceau şi-i aduceau dispozitive şi ordine de organizare, la fel prin care se ducea viaţa legionară, se ţineau şedinţe, se dădeau ajutoare, se ţinea legătură între cei dela muncă şi cei din camere iar unii dintre ei erau scoşi la muncă ca TOM"SCU, fost proprietar de fabrică şi şef legionar, ILI"SCU MIHALACHE, şef legionar, P"TR"SCU, PANTILIMON"SCU CONSTANTIN tot şef-legionar lucrau şi îşi duceau viaţa legionară mai departe.-

In toamna anului 1951, prin luna Noembrie, RUSU VASILE îmi dă o bucată de ziar-s'a citesc şi-mi spune că să i-o dau înapoi că trebuie s'o ducă să o dea comandamentului legionar, căci noi nu suntem de capul nostru aici ci avem un comandament format din studenţi şi intelectuali şi muncitori printre care : OPRISAN CONSTANTIN JUBE"IRU CONSTANTIN, POP CORNEL, DUMITRE"SCU DAN, studenţi v vmiţi cu lotul TURCANU EUGEN dela Piteşti şi care făceau parte din grupul reeducării şi al domascării ATANASIU şi ISOFACHANU.-

Tot RUSU VASILE mi-a mai spus că BUGHIRU MIHAI BISERICA, KITARESCU, BARBIERU JAN şi încă alţi legionari activează.-

Despre toate acestea comandamentul legionar de domascare ştia şi n'a luat nici o măsură contra lor sau să anunţe administraţia despre cele ce se întâmplă în penitenciar, căci până la începutul lunei Martie 1952 până când am fost în penitenciarul Gherla, nu le-a spus nimeni nimic.-

d) Prin felul cum erau luaţi muncitorii din fabrică care munceau şi erau vârîţi la etajul III într'o

271

şi cu câteva zile înainte de a se elibera îi dădea o carte poştală să scrie acasă pentru bani, chemându-l într' o cameră separat unde discutau numai amândoi.-

La fel şi înainte de eliberare discutau cu el ce discuta nu ştiu. Mai avea vorbitoare aprobate unde lua legătură cu persoane din afară şi prin pachetele de alimente sau îmbrăcăminte pe care le primeau în urma înţelegerii avute cu cel care se eliberase.-

Acţiunea de demascare în penitenciarul Gherla era condusă de către un birou politic din care făceau parte la început următorii : MAT'I, GRAMA OCTAV, ION'SCU - CONSTANTIN, BARGAOANU GH'ORGH', S'RBAN'SCU PAUL toţi deţinuţi la care în Septembrie 1950 s'a mai adăogat POPA AL'XANDRU, PUSCASU VASIL', LIVINSCHI MIHAI, STOIAN ION, - ulterior PANDHRU, BUCUR, fratele lui LIVINSCHI MIHAI care era planton la etajul II iar în Septembrie 1951 au mai intrat TURCANU 'UG'N care a ajuns şeful biroului tehnic al întreprinderii de producţie şi MARTINUS AL'XU, care după plecarea lui TURCANU 'UG'N ajunge el şeful biroului tehnic.-

Acest birou-politic avea mai mulţi legionari de încredere prin care ei acţionau în camere şi la ateliere prin birou tehnic ca MORAR'SCU VICH'NTI', C'RBU IOAN, M'RLINT' CORN'L fost frizer şi planton, ROMAN'SCU ION, ANDRONACH', N'GRILA VIOR'L, VOIN ION, PR'D'SCU AUR'L, PACURARU TUDOR, POP'SCU ARISTOT'L, POP'SCU GH'ORGH' şi SINDRILARU AUR'L.-

In afară de aceştia avea în fiecare cameră câte un colectiv al cărui şef era şi şeful camerei care ţinea legătură cu POPA AL'XANDRU sau cu plantoanele de pe secţia etajului III PUSCASU VASILE, LIVINSCHI MIHAI şi STOIAN ION dela care primeau directive cum trebue să acţioneze în cameră şi anume:

In camera Nr.104 şeful camerei era TARNOV'ANU MIRCEA şi şeful colectivului era POPOVICI CORN'L ajutat de MACKIM MIRCEA, KRISPRI MIHAI, OPRIS GH'ORGH', TASCA C-tin şi subsemnatul.

Acţiunea însă în această cameră era condusă de

către LEVINSCHI MIHAI şi BANGARU GHEORGHE care erau plantoane pe sală şi dormeau noaptea în cameră şi mai era şi MELINTE CORNEL care era frizer şi planton la etajul III.-

In camera Nr.102 în luna Octombrie 1950 şeful camerei şi şeful colectivului era VOIN IOAN şi CORBU IOAN ajutat de CLINCIU GHEORGHE.-

In camera 101 în luna Iulie 1951 şeful camerei şi al colectivului era MORARESCU VICHENTIE ajutat de PREDESCU AUREL şi PACURARU TEODOR şi ALDEA MARIN , iar aceştia erau ajutaţi de LUNGU GHEORGHE, BAGU GHEORGHE, subsemnatul şi IONESCU.-

In camera 104 şeful camerei şi al colectivului era PACURARU TEODOR ajutat de subsemnatul PINTEA STEFAN, POPESCU GHEORGHE, HENTES NICOLAE, VOUNCHIU VICTOR, REGMAN IOAN.-

In camera 99 în luna August 1951 şeful camerei şi al colectivului era POPESCU GHEORGHE ajutat de subsemnatul, HENTES NICOLAE, VOUNCHIU VICTOR şi SINDRILARU AUREL Acţiunea în cameră era condusă de PUSCASU VASILE, LIVINSCHI MIHAI care erau plantoane pe secţia etajului III.-

Mai târziu a venit în cameră TURCANU EUGEN care a luat conducerea acţiunii în cameră.-

La ateliere unde se muncea acţionau prin următorii care erau studenţi din grupul reeducării şi şefii de ateliere. Atelierul de mecanică şefii atelierului :STEFANESCU, PANGRATI IOAN şi TELEA iar normatorii SLEIZER, GORBATAI GHEORGHE şi STUPARU LAURENTIU.-

Atelierul de tâmplărie şef era REU STEFAN iar normatorii GORGOS şi DUTA. Atelierul de Pir URDUBAE iar normator era un elev.-

La atelierul de măturI şef era MUNTEANU, la atelierul de nasturi Scocică şef PUSCASU VASILE, La atelierul de nasturi os MALVARESCU ION iar normatori NEMTANU AUREL şi DOROFTEI MIRCEA, la atelierul de perii păr normator era LUCA VASILE.-

Repartizarea la muncă, mutarea dela un atelier la altul se făcea de biroul tehnic, stabilirea şi fixarea de norme se făcea de biroul tehnic care erau BOGOS CONSTANTIN, ZBANCA OCTAV, LIVINSCHI MIHAI şi POPA ALEXANDRU.-

Cunosc despre deţinuţii legionare care formau biroul politic următoarele :

- MATEI : In luna Iunie 1950 când a ajuns lotul de studenţi în penitenciarul Gherla, el era acela care făcea legătura dintre deţinuţi şi administraţie. Mesa spus că aici vom eşi la muncă şi vom avea posibilitatea să-ne facem oarecari dinstiţi, avea voie să circule prin camere fără însoţitor. Acea un grup de muncitori reeducaţi cu care cânta cântece în fiecare seară.

Stiu că împreună cu el a căzut de acord CRISTEA ION cum să facă telegramă legionarii şi să o trimită regimului în aşa-fel să-nu se compromită legionarii.-

Primea pachete cu alimebte şi a stat de planton în biroul grefei dela parter unde eu împreună cu alţi 5 studenţi printre care IAMANDI TEODOR, scriam declaraţii în legătură cu activitatea din exterior legionară a mea şi a altora cu care am activat afară.-

- GRAMA OCTAV legionar cu activitate l-am cunoscut în penitenciarul Gherla în luna Iunie 1950. Era prieten bun cu POPA ALEXANDRU cu care venea în camerile dela izolare şi bătea pe deţinuţi ca să facă demascarea activităţii lor legionare din afară.-

M'a confruntat pe mine cu un deţinut legionar care nu vroia să recunoască că a discutat cu mine.-

A stat planton în timp ce eu împreună cu alţi 5 studenţi printre care IAMANDI TEODOR dădeam declaraţii asupra activităţii legionare din afară, declaraţii pe care seara le-am predat lui în mână.-

El făcea scoaterea la muncă a legionarilor şi tot el te vâra din nou în camera dacă nu-i dădeai lui informaţii despre cele ce ştii în legătură cu activitatea legionarilor din afară şi cea din interiorul penitenciarului circula prin camere fără domnul miliţian.-

La avizul lui, direcţiunea te trimetea la canal.

Am aflat dela deţinutul BALAN în timp ce am stat împreună la penitenciarul Jilava în luna Iulie 1952 că în 1950 a fost bătut la penitenciarul Gherla de către GRAMA

OCTAV să spună legionarii cu care a activat în afară.-

In toamna anului 1950 şi primăvara anului 1951 până la plecarea la canal, el bătea cel mai tare în penitenciarul Gherla.-

In luna Noembrie 1950 a scos împreună cu POPA ALEXANDRU din carantina camerei Nr.57 la muncă pe următorii legionari, cunoscuţi cu activitate legionară, atât afară cât şi în interiorul penitenciarului : TOMESCU fost proprietar de fabrică şi şef legionar, PATRASCU şi ILIESCU MIHALACHE amândoi şefi legionari.-

Pe deoparte spunea că este groparul legionarilor iar pe dealtă parte scotea pe şefii legionari la muncă şi nu lua nici o atitudine faţă de cei ce se manifestau şi duceau o viaţă legionară în penitenciar.-

- ION ESCU CONSTANTIN legionar cu activitate în grupul celor dela Botoşani, era acela care făcea legătura biroului politic cu domnii ofiţeri politici.-

Te muta dintr'o cameră în alta, circula prin camere şi pe la administraţie fără însoţitor. El te scotea la muncă, el te trimitea la canal.-

-Pe mine m'a scos el de două ori din carantina de plecare la canal, fiind admis de comisie.

Avea informatorii lui care-l informau despre tot ce se întâmplă în curte, la bucătărie, beci şi la lemne.

Acorda împreună cu POPA ALEXANDRU suplimente de hrană deţinuţilor legionari din camere.-

El venea şi anunţa când se începe bătaia asupra celor izolaţi. El aproba cui să i se dea ţigări şi cartele haine şi cămăşi dela magazie.-

BARGAANU GHEORGHE legionar cu activitate la Botoşani a fost planton pe secţia dela etajul III, a condus împreună cu LIVINSCHI MIHAI acţiunea de bătaie şi el bătând în camera Nr.104, a fost responsabil cu producţia în biroul tehnic.-

Te scotea la muncă şi te pregătea cum să culegi

informaţii şi ce să le spui celor dela muncă, să le spui că ai fost la izolare sau că ai mâncat bătaie.-

Îmi asum răspunderea faţă de legile R.P.R. că cele declarate de mine sunt lucruri reale care s'au întâmplat în penitenciarul Gherla, pe care le susţin şi le pot dovedi.-

ss PAVALOAIE VASILE

C.N.S.A.S.

276

POPA ALEXANDRU legionar cu activitate în cadrul Facultăţii de Agronomie din Iaşi. Stiu că la Suceava în penitenciar a început o acţiune de demascare împreună cu BOGDANOVICI, TURCANU EUGEN şi LIVINSCHI MIHAI.-

Venind la penitenciarul Piteşti în Decembrie 1949 a început şi aici o acţiune de demascare a activităţii legionare din afară şi din interiorul penitenciarului, forţându-te să faci această demascare prin bătaie.-

A făcut parte din colectivul de demascare al camerei Nr.4 spital şi era omul de încredere al lui TURCANU EUGEN.

Din acest colectiv făceau parte TURCANU EUGEN, PATRASCANU NUTI care era în comandamentul legionar al penitenciarului Piteşti, fiindă mare şef legionar PUSCASU VASILE, LIVINSCHI MIHAI, BORDEIANU VIRGIL, PRISACARU ION ROSCA şi SOBOLEVSCHI.-

A bătut deţinuţii în această cameră spre aşi face demascarea.-

A mai lucrat la penitenciarul Piteşti în camerile dela corecţie cu MORARESCU VICHENTIE şi ROMANESCU GRIGORE Venit în luna Iunie 1950 la penitenciarul Gherla a început din nou demascările din interior, adică activitatea lui şi a altor legionari dusă în penitenciarele pe unde ai trecut.-

Aici ca să-ducă în eroare administraţia a făcut în cameră două tabere, una zisă a celor care vor să se reeduce şi alta a celor care nu-vor şi s'au declarat că vor să rămână legionari pe poziţie.-

Acest lucru l-a spus domnului director şi domnului slt. politic când au venit în inspecţie prin camere, căci el duce aici luptă de clasă şi aceştia sunt legionari

faţă de care noi am luat atitudine de luptă - aceasta cu scopul de a eşi planton şi apoi să ajungă în biroul politic, să-şi formeze o serie de informatori care să-l informeze despre activitatea legionarilor din afară, a celor din interiorul penitenciarului, zvonurile, ştirile externe şi interne, nemulţumirile muncitorilor şi ţăranilor faţă faţă de reformele şi actele revoluţionare ce se fac la noi în ţară, informaţii pe care le aduna şi nu ştiu cui le preda şi ce făcea cu ele.-

Pe mine personal m'a izolat în această cameră în rândul legionarilor care se afişau pe poziţie, ca să-i spun tot ce se întâmplă şi tot ce discută ei, lucru pe care eu l-am făcut şi i-am dat lui informaţii despre atitudinea legionară a lor şi aranjamentele ce le fac ei ca să se strecoare ca legionari.-

POPA însă a scos pe CALINICI VLADIMIR la muncă în echipa sanitară care a spus în faţa camerei 104 că el vrea să rămână legionar pe poziţie. La fel pe CLINCIU GHEORGHE care şi el a spus că nu se lasă de mişcarea legionară şi vrea să rămână legionar, l-a mutat în camera Nr. 102 şi l-a pus în colectivul de demascare.-

- Vl îţi aproba scrisoare acasă pentru pachet de alimente din care îţi da ţie cât vrea el iar restul îl împărţea ajutor legionar prin camere la colective.-

- El a aprobat suplimente de hrană legionarilor din camerile dela izolare.-

- Nu îţi da voie să ieşi la raportul domnilor ofiţeri-politici spunându-ţi că ai să le spui minciuni. Când a eşit studentul MAXIM MIRCEA împreună cu alţi studenţi la raportul politic a venit în cameră şi i-a înjurat ameninţându-i cu bătaia.-

- În camera Nr.104 a scos colectivul camerei în faţa camerei, a luat coada de mătură în mână şi ca un şef legionar ne-a tras câte vreo 10 la fiecare palmă pedepsă, spunând că-l favorizăm pe legionarul COVAVIA PAUL care era în demascări.-

- Nu te puteai duce la el să stai de vorbă, să-i ceri ceva sau să te lămurească într'o problemă căci te lua la bătaie şi la înjurat.-

- - - Umbla liber din camera în camera şi avea camere secrete pe secţia etajului III unde ţinea el - biroul politic şedinţe - avea camera separat, primea masa dublă, lua din pachetele deţinuţilor alimente şi ţigări cât vrea, purta efecte haine şi bocanci noi dela penitenciar iar dacă mergea un muncitor să-i coasă, nu-i aproba.-

Avea un birou politic jos la parter unde ţinea evidenţa deţinuţilor şi înainte de a se elibera ciineva, venea prin camera îi da o carte postală şi îl chema într'o camera separat să scrie şi să-i dea dispoziţii respectivului care trebuia să se elibereze. I-a dat carte postală lui GUJUMAN, BARGU GHEORGHE, PACURARU TEODOR, LUNGU GHEORGHE, PINTEA SAVER.-

El aproba plecă ile la canal ale deţinuţilor, sau dacă erai aprobat de comisie el te scotea afară.

Pe mine personal m'a scos de 5 ori iar la comisi din 17 Iunie 1951 a trimis o notă în camera 103 în care era scris numele fiecărui deţinut din camera şi stelierul unde să spuie că lucrează, în realitate noi eram în camera nu lucram.-

A venit în camera Nr.104 şi nea dat de a începe o perioadă de informare, relaţii, asupra căror probleme să insistăm mai mult.-

De exemplu RUSU ILARIE are activitate legionară şi să insistăm cine a luat dosarele legionare din arhiva Iaşi care au fost evacuate la primăria comunei lui şi în acel timp el era curierul primăriei. TEJA CONSTANTIN are activitate legionară cu macedonenii şi spionaj, BANU ACHIM în legătură cu nişte aparate de emisiune şi spionaj, PANTINA CONSTANTIN legătură cu legionarii în munţi, legionar vechi şi cu activitate, POPA ION are o organizaţie întreagă.-

A scos din camera Nr.57 în luna Noembrie 1950 la muncă pe următorii şefi legionari: TOMESCU, ILIESCU MIHALACHE şi PETRESCU care ştia că se manifestă şi duc activitate legionară în penitenciar.-

M'a confruntat cu deţinutul legionar ZARIN NICOLAE, despre un pachet de alimente primit de acesta

279

în numele meu. De faţă a fost şi POPESCU ARISTOTEL.-

In luna Ianuarie sau Februarie 1951 am dat în faţa lui şi a lui BARGAOANU GHEORGHE autobiografia iar în luna Iunie 1951 tot lui un angajament şi o notă cu familia, rudele apropiate, prietenii, prietenele şi cunoscuţii.-

- In toamna anului 1951, împreună cu studenţii veniţi dela penitenciarul Piteşti şi cu TURCANU EUGEN a organizat penitenciarul Gherla din punct de vedere legionar, formând şi un comandament - căci eu i-am dat personal o bucată de ziar în mână pe care o aveam dela RUSU VASILE, spunându-i că mi-a spus că trebuie să o dau înapoi că trebuie să o dea comandamentului legionar şi că noi nu suntem de capul nostru aici, a început să vorbească cu TURCANU EUGEN şi a spus să i-o dea înapoi.-

El indica deţinuţii legionari care trebuiau demascaţi şi izolaţi, el anunţa când să se înceapă bătaia, cum să se bată, ce metode de tortură şi maltratare să se aplice, ştiu că din camera Nr.102 a ieşit afară odată VOINEA IOAN care era şef de cameră şi şeful colectivului şi a venit înapoi cu un toc de sare, spunând că i l-a dat POPA să le pună în mâncarea lui CRISTEA ION şi să nu.i dea apă de băut.-

El aduna toate informaţiile şi materialul provenit din demascări - cum îl controla şi ce făcea cu el nu ştiu.-

Pregătea legionarii care eseau la muncă la ateliere, cum să culeagă informaţii, ce informaţii să strângă şi ce să spună că a făcut când a stat în cameră.-

Băga la izolare pentru demascări muncitorii şi legionarii care nu aveau multă activitate numai ca să-i mascheze pe şefii legionari, să-şi poată duce activitatea lor nestingheriţi de nimeni, lucrând la ateliere şi primind cartele de 1.000 lei.-

Avea pe PUSCASU VASILE, LIVINSCHI MIHAI, STOIAN ION, MURARESCU VICHENTIE şi ROMANESCU GRIGORE legionari de încredere pe care-i muta din cameră în cameră pe secţie şi intervenea cu ei când era vorba de vreo bătaie.-

LIVINSCHI MIHAI legionar cu activitate şi şeful grupului din Iaşi. A făcut parte din grupul de reeducare dela penitenciarul Suceava şi la penitenciarul Piteşti, a făcut parte din colectivul de demascare în camera Nr.4 spital şi a bătut deţinuţii.-

A lucrat la demascare în camerile dela corecţie cu POPOVICI CORNEL.-

In penitenciarul Gherla a fost planton la secţia etajului III şi a făcut parte din biroul politic şi din comandamentul legionar de demascare, umbla din cameră în cameră fără invitaţie, a bătut un deţinut legionar cu care am fost eu confruntat - că nu vroia să recunoască discuţii le legionare pe care le-a avut cu mine.-

A condus acţiunea de demascare în camera Nr.104 şi în camera Nr.99 unde a bătut.-

Avea informatori care-i dădeau lui informaţii verbale şi scrise. Eu i-am spus verbal nişte informaţii despre activitatea legionară dusă de MAGIRESCU NICOLAE.- în penitenciarul Gherla şi legăturile pe care le-a avut el cu legionarii din afară la penitenciarul Bacău şi a spus, lasă acum să le dau eu ceva mai important dacă am.

Nu îţi da voei să ieşi la raportul domnilor ofiţeri politici ameninţând cu bătaia pe cei care ieşise şi mu-i spusesere lui.-

Ca să ajungi la raportul politic trebuia să-i spui şefului de cameră, care îi spunea lui, el îi spunea lui POPA şi POPA te lămurea el şi deci nu mai avea posibilitatea să ajungi la raportul domnilor ofiţeri politici

A spus în camera Nr.104 că noi ce facem aici, demascările, le facem la negru, căci dacă vor afla cei de afară ce se întâmplă aici ar urla de frică.-

Când am ieşit la muncă în Septembrie 1951 mi-a spus că cu elevii, studenţii şi muncitorii vechi în penitenciarul Gherla să nu mai stau de vorbă, să-i las în pace căci sunt cunoscuţi până în fundul măselelor, să caut să vorbesc cu deţinuţii veniţi noi în penitenciar.-

M'a chemat în camera Nr.99 de faţă fiind şi PUSCASU VASILE şi mi-a spus că aşa se bate, că îmi fac

de cap, nu ştiu că acţiunea aceasta e dirijată de cineva, să-l bat însă să nu-i las semne.-

Când veneau dubele cu deţinuţii, erau urcaţi la etajul III la carantină 89. Îi scotea studenţii la curăţenia pe secţie ca TASCA CONSTANTIN, CRISPOI MIHAI, OPRIS GHEORGHE, TARNOVEANU MIRCEA cărora le spunea să ia legătură cu cei dela carantină, să-i întrebe ce şefi legionari sunt cu ei şi să spue că dintre plantoane frizerul, adică el e băiat bun, legionar cu care se poate sta de vorbă, ca să poată sta el de vorbă cu ei. Eu personal am stat de vorbă cu PILAT CONSTANTIN şi i-am spus despre el că e băiat bun şi poate să-i spue orice.-

Mai scotea deţinuţii la curăţenie chiar din carantină, le da câte o porţie de mâncare în plus şi aceştia îi spuneau lui ce se întâmplă şi se discută în cameră.-

După plecarea lui POPA a ajuns el şeful biroului politic şi mergea fără însoţitor la birourile administraţiei.-

C.N.S.A.S.

282

- PUSCASU VASILE legionar cu activitate în Roma
La penitenciarul Piteşti a făcut parte din colectivul d
demascare al camerei Nr.4 spital, a bătut deţinuţii şi
fost planton pe secţia la coreqţie.-

La penitenciarul Gherla a fost planton pe sec
etajului III şi a făcut parte din comandamentul legionar
de demascare.-

A condus acţiunea de demascare în camera Nr.9
unde a torturat şi maltratat deţinuţii împreună cu POPE
GHEORGHE care era şeful camerei şi al colectivului.-

Strângea notele informative şi materialul de
demascare dela şefii de camere şi colectiv pe care i le
da lui POPA. Transmitea instrucţiunile şi metodele de bă
taie primite dela POPA şefilor de cameră, dimineaţa când
dădea cafea deţinuţilor. Aceasta am văzut-o eu personal
când a luat materialul de demascare dela MORARESCU
VICHENTIE care era şeful camerei Nr.101 şi i-a spus cum
să procedeze mai departe cu cei din demascări.-

I-am spus personal lui că mai am de făcut niş
demascări în legătură cu activitatea legionară şi legătu
rile în penitenciarul Gherla ale lui MAGIRESCU NICULAI ş
mi-a spus " lasă că acestea nu mă interesează".-

L-a bătut pe deţinutul TUJA CONSTANTIN dându-i
vreo 15 - 20 lovituri cu coada de mătură la spate fiindc
a vrut să iasă când a venit cu închiderea, la raport şi
i-a spus lui.-

Scotea deţinuţii din camerile dela etajul III
diferite camere tot la acelaş etaj şi stătea de vorbă or
întregi cu ei despre cei cu care stăteau în camere şi-i
punea să dea informaţii despre cei din cameră.-

El controla pe cei care scriau demascarea cu de
ţinuţii, arătând ce să scrie şi cum să scrie.-

Iţi indica cum trebue să baţi pe cei care nu vo
să vorbească. Mie mi-a spus că dacă TUJA CONSTANTIN nu vr
să vorbească, să-l bat, ce mai aştept.-

TURCANU EUGEN legionar cu activitate în grupul Câmpulung - Bucovina.-

In penitenciarul Suceava împreună cu BOGDANOVICI a început acţiunea de reeducare a legionarilor deţinuţi.

Cu acest grup de reeducare format din POPA ALEXA LIVINSCHI MIHAI, ROSCA, PRISCARU ION, SOBOLESCHI, BORDEIANU VIRGIL, MARTINUS, PUSCASU VASILE şi alţii, a venit la penitenciarul Piteşti, a dus în eroare administraţia şi a început şi aici o acţiune de demascare şi reeducare, condusă de el prin bătaia deţinuţilor. In grupul acesta de demascare şi reeducare au intrat şefii legionari care făceau parte din comendamentul legionar al penitenciarului Piteşti ca :-PATRASCANU-NUII, iar pe vârfurile legionare cu activitate, nu-i bătea ca pe legionarii care nu aveau activitate. De exemplu OPRISAN CONSTANTIN şeful-F.D.C.-pe ţară, MOROIANU ajutorul şefului regionalei legionare Muntenia, CHIRILA GHEORGHE şeful judeţului Oraviţa, fost în Germania, cu şcoală de spionaj, MATASE GHEORGHE, STRACHINARU CONSTANTIN, CONSTANTINESCU, toţi vârfuri legionare cu activitate.-

Demascările din exterior, activitatea mea legionară şi a altora cu care am activat, o dădeam în faţa lui TURCANU EUGEN fără să fie controlat de cineva iar ce aveam din interior o făceam în faţa colectivului de camera.

Nu am văzut când am mers să dau declaraţia despre activitatea mea legionară şi a altora cu care am activat, într'o cameră de pe secţia 4-spital, o ladă plină cu declaraţii. Unde mergeau şi cui le da aceste declaraţii TURCANU EUGEN nu ştiu.-

Aveam o serie de informatori prin camere care făceau colectivele de demascare care culegeau declaraţii despre tot ce se discută în camere şi despre manifestările legionare şi apoi eşeau şi le dădeau lui TURCANU EUGEN care le controla şi ce făceau cu ele nu ştiu.-

Eu personal i-am dat o singură dată informaţii despre legionarii din camera 33 despre secţia temniţă grupul ITU NICOLAE, CONSTANTINESCU, DINESCU, DRAGHICI HORIA, spunându-mi că va vedea el ce va face cu ei când va veni domnul director care este plecat. Insă timp de vreo săpt

mână ceva, cât am mai stat cu ei la un loc, nu s'a luat nici o măsură contra lor.-

El dădea avizul domnului director cine să fie trimis la muncă.-

Am văzut că vârfurile legionare erau trimise la canal cum a fost trimis CHIRILA GHEORGHE.

A reuşit să strângă într'o cameră la 4 spital pe legionarii cu care a venit el dela Suceava, au primit cărţi progresiste, ţigări, mâncare, liberi pe secţie şi seri câteva ore în plus.-

Aici a pregătit el legionarii unde vor merge să ducă mai departe această acţiune de demascare şi reeducare, luând în apropierea lui pe POPA, ROSCA şi PUSCASU VASILE. Ne-a spus că nu vom scăpa nici în mormânt de el şi ei unde ne vom duce, la canal, sau în alte penitenciare vom da de el şi să nu credem că plecând de aici vom scăpa de el.-

In luna August 1951 a venit cu un lot de studenţi la penitenciarul Gherla şi a fost încarcerat în camera Nr.99 dela etajul III.-Aici a luat legătură cu POP plimbându-se cu el prin camere şi controlând pe cei care şi scriau demascarea. In această cameră a luat legătura cu LIVINSCHI MIHAI şi POPESCU GHEORGHE, luând el conducerea acţiunii de demascare şi punând el problema demascării şi a reeducării, a început bătaia în camera dirijată de el.-

A fost scos de POPA ALEXANDRU la muncă la ateliere, ajungând dela normatorul normelor, şeful biroului tehnic şi rewponsabil cu producţia intreprinderii.-

El stabilea normele, numea normatorii, şefii de ateliere, controlamaterialele prelucrate, având legătură cu domnii maeştri şi cu colectivul de producţie al intreprinderii.-

- Seara venea în cameră şi conducea acţiunea de demascare. Era în bune relaţii cu OPRISAN CONSTANTIN fost şef legionar cu care avea nenumărate discuţii, JUBERION CONSTANTIN, OPRISAN CONSTANTIN, POP CORNEL, DUMITRESCU DA toţi făceau parte din grupul lui de reeducare, au organi-

285

zat legionarii din penitenciar, punând şi un comandament legionar din studenţii de mai sus şi cu ATANASIU şi cu ISOFACHANU. Aceasta o ştiu dela RUSU VASILE care mi-a spus că noi nu suntem de capul nostru aici şi suntem conduşi de un comandament legionar, format din cei de mai sus, lucru pe care i l-am spus lui TURCANU EUGEN, de faţă fiind şi POPA.-

- RUSU VASILE legionar a venit şi mi-a adus o bucată de ziar pe care mi-a spus s'o citesc şi să i-o dau înapoi, căci trebue s'o ducă comandamentului legionar, care ne conduce aici.-

Eu am luat bucata de ziar şi m'am dus să i-o arăt lui POPA ALEXANDRU însă în biroul tehnic era TURCANU EUGEN, m'a întrebat ce-i şi i-am spus că-l caut pe POPA şi mi-a spus " spune-mi mie dacă ai ceva" Atunci i-am dat bucata de ziar şi i-am spus că trebuie s'o dau înapoi căci mi-a spus RUSU VASILE că trebuie s'o ducă comandamentului legionar care ne conduce aici, El a citit ziarul, l-a chemat pe POPA, i-a dat lui ziarul, l-a citit şi el i-am spus şi lui POPA de comandamentul legionar, mi-a dat bucata de ziar înapoi şi mi-a spus să-i dau bucata de ziar înppoi lui RUSU VASILE să o ducă cui o vrea.-

C.N.S.A.S.

STOIAN ION legionar a fost în conducerea reeducării în penitenciarul Târgşor. In Decembrie 1950 a venit cu un lot de elevi la penitenciarul Gherla unde a luat legătură cu POPA ALEXANDRU care l-a scos planton pe sală şi a intrat şi în biroul politic şi în comandamentul legionar de demascare.-

Era omul de încredere al lui POPA prin care acţiona la bătaia elevilor pentru a-şi face demascarea activităţii legionare.-

Mi-a spus PARASCHIV ION la penitenciarul Văcăreşti că a fost bătut de el ca să spună depozitele de armament.-

Nu i-am dat o hârtie scrisă cu vreo 10 nume de legionari care avea activitate ascunsă şi oameni, pe care cu ocazia mutării jos la etajul II i le-am dat lui prin luna OCtombrie iar pe la începutul lunei Decembrie 1951 când i le-am cerut a spus că s'a terminat cu ele.

Ce a făcut cu ele nu mi-a spus.-

A fost pus de POPA vânzător la cantina de alimente, ajutorul lui domnu miliţian FILIP.-

Pregătea elevii care să strângă informaţii şi tot el le strângea dela ei.-

287

MORARESCU VICHENTIE - activitate în org. gărzile albe, a făcut parte din colectivul de demascare al camerei Nr.104 unde a şi bătut.-

A fost şeful camerei Nr.101 şi şeful colectivului de bătaie.-

Controla pe cei care scriau demascările şi tot el indica cum să scrim.-

Era omul de încredere al lui POPA şi era întrebat de felul cum trebue să procedeze în celelalte camere.-

Era chemat la şedinţele secrete ale comandamentului legionar de demascare.-

Era chemat dintr'o cameră în alta unde avea nevoie să se bată.-

Mie mi-a indicat printr'o ciornă scrisă pe hârtie de sac, întrebările şi răspunsurile date de VARAN SABIN cu care eu am scris.-

Ne-a oprit de a discuta despre studenţii şi ce se mai întâmplă în celelalte camere dela izolare pe mine şi pe POPESCU GHEORGHE.-

A desbrăcat în pielea goală pe BAL SIGISMUND şi i-a pus pe deţinuţii din camera 101 să-l scuipe. A dat să mănânce deţinutului BRANZEI VASILE la demascare din vasul în care a fost pus să-şi facă necesităţile.-

BRANZEI VASILE la demascare a spus că el a fost într'un lagăr în Uniunea Sovietică de unde a fugit omorând pe nişte ofiţeri care i-a escortat. Despre acestea MORARESCU VICHENTIE a spus că sunt minciuni.-

Ştiu că materialul informativ din demascare pe care-l ţinea CERBU IOAN a fost dat la plecarea lui CERBU la canal lui MORARESCU VICHENTIE care-l purta incontinu în buzunar.-

Toţi deţinuţii care şedeau în cameră cu MORARESCU îl ştiau de frică fiindcă era cunoscut prin bătăile pe care le aplica de exemplu : IONESCU CONSTANTIN, BAL SIGISMUND, PITICARU ALEXANDRU, MAGHERESCU NICOLAI, PAPAVENTIE şi alţii care au fost bătuţi de el.-

288

ROMANESCU GRIGORE Stiu dela POPA ALEXANDRU că a spus în camera Nr.104 că a fost mai activ când a lucrat la demascări împreună da penitenciarul Piteşti.-

- La penitenciarul Gherla a fost şeful camerei 104 şi şeful colectivului, bătând împreună cu MORARESCU VICHENTIE pe PETRESCU AUREL şi POPESCU PETRE care nu voiau să-şi facă demascarea.-

- L-am întâlnit la scris demascările cu elevii din camera 99 unde el conducea acţiunea de demascare şi bătaie. Era în apropierea lui POPA, LIVINSCHI MIHAI, şi PUSCASU VASILE.-

- In timpul cât am stat în camera Nr.104 împreună aveam discuţii multe cu POPA ALEXANDRU şi era cel mai bun prieten cu MORARESCU VICHENTIE.-

- Era chemat de POPA ALEXANDRU şi consultat asupra metodelor de maltratare şi tortura pe care trebuia să le aplice elevilor.-

C.N.S.A.S.

289

POP"SCU ARISTOT"L. L-am cunoscut când POPA AL"XANDRU m'a confruntat cu deţinutul legionar ZARIU-NICOLA", care spunea că-a primit un pachet cu alimente, spunându-i-se că sunt dela mine. De faţă la această confruntare a fost şi POP"SCU ARISTOT"L.- -

A fost scos de POPA şi pus în echipa-sanitară, având posibilitatea să umble din cameră în cameră fără - însoţitor şi în felul acesta să ia legătură cu vârfurile legionare dela care culegea informaţii şi le da lui POPA.

- - Stiu dela CARAVIA PAUL care mi-a spus că el are legături cu POP"SCU ARISTOT"L, care i-a fost indicat de POPA-AL"XANDRU să discute numai cu el orice nelămurire şi toate notele informative şi să le dea tot lui POP"SCU spunându-mi că nu-ştie ce să facă căci POP"SCU nu vrea să stea de vorbă cu el şi tot îl amână mereu.-

"ra prieten bun cu POP CORN"L.-

C.N.S.A.S.

POPESCU GHEORGHE mi-a spus că el a fost şeful gărailor albe din oraşul Timişoara. Am stat cu el în camera Nr.99 unde el era şeful camerei şi şeful colectivului de demascare.-

El primea în luna August directive cum să acţionăm în cameră, pe cine să batem, cum să batem, dela PUSCASU VASILE care era planton pe secţia III-a.-

Era scos afară din cameră şi dus la POPA unde sta cu el de vorbă şi-i spunea ce se întâmplă în camera Nr.99.-

Când venea PUSCASU VASILE şi LIVINSCHI MIHAI seara în cameră, el se ducea la ei şi în începerea dela intrarea în camera 99 ţineau numai ei 3 câte o oră şeful. Ce discutau nu ştiu, căci când eu intram acolo schimbau discuţia sau dacă eram acolo spunea să-i las singuri că au puţină treabă.-

El mi-a spus mie cum să-l bat pe TUJA CONSTANTIN şi să fac totul să spună, iute RUSU ILARIE a început să spună organizaţia de afară.

A bătut pe ZOTU VASILE dându-i un pumn, a căzut jos leşinat, crezând că a murit însă s'a trezit.-

Ieşea afară cu deţinuţii la scris demascările.-

-Mi-a spus că VAISS VINTILA a fost colonel de securitate şi a dat cele mai importante chestiuni de spionaj, a dat nişte documente cu ordinea de acţiune a securităţii, legaţiei franţei.-

L-am întâlnit la sfârşitul lunei Septembrie 1951 într'o camră la etajul III scriind materialul de demascare după notele informative culese în timpul perioadei de informare împreună cu MORARESCU VICHENTIE şi SINDRILARU AUREL.-

POPOVICI CORNEL legionar cu activitate în grupul Bucureşti.-

Mi-a spus că la penitenciarul Piteşti a lucrat cu LIVINSCHI MIHAI la demascări şi bătaie.-

Am stat cu el în camera 104, era şeful colectivului de demascare şi ţinea legătură cu LIVINSCHI MIHAI. Când venea seara în cameră îl informa-tot ce s'a întâmplat în cameră şi cum merg demascările iar când pleca dimineaţa îi da dispoziţii lui cum să acţioneze.-

A bătut în camera 104 pe CORAVIA PAUL, BOURIAN VASILE, BRANZU, PAPACENTIE, KERAPIAN, OBREJA, IONESCU ROMEO şi alţii.-

Era scos din cameră şi dus în altă cameră de POPA lipsind câte o zi sau două din camera 104.-

A primit ajutor legionar dela POPA ALEXANDRU, aproape 1 kgr. de marmeladă.-

Şeful afară împreună cu-mine şi scriam notele informative despre-actovotatea legionară din cameră. Aceste note informative i le dam lui LIVINSCHI MIHAI şi POPA ALEXANDRU.-

In luna Iunie 1951 a fost scos de POPA şi pus planton pe secţia etajului II.-

VOIN IOAN legionar cu activitate la Caransebeş şi Cluj.-

- A fost în luna Octombrie 1950 şeful camerei şi al colectivului de demascare şi bătaie.-

- Era scos afară din cameră de către POPA care era în acel timp planton pe sală, căruia îi da informaţii despre manifestările legionare din cameră.-

- El a primit un picior de pat şi instrucţiunile cum să fie bătuţi CRISTEA ION şi SAILA de la POPA şi când să înceapă bătaia.-

- Avea legături cu legionarii din cameră cu care avea dese discuţii şi anume : NICOARA şi MUNTEANU OVIDIU deşi ştia că sunt studenţi legionari şi se mai manifestă încă tot legionari, n'a luat asupra lor nici o măsură.-

- Nu dădea voie la nimeni să-stea de vorbă cu cei din demascări, nici să fie bătuţi, decât numai de el şi CORBUL IOAN.-

C.N.S.A.S.

293

- PACURARU TUDOR legionar cu activitate şi încă
soarea făcută la Aiud.-

A fost în colectivul de informare-la camera
Nr.103 iar la camera 104 şeful camerei şi şeful colect
vului de informare.-

- In-ultimul timp prin Septembrie 1951-ajunse
omul de încredere al lui POPA şi LIVINSCHI şi era cu
supravegherea şi instruirea celor care munceau la atel
cum să culeagă informaţii şi tot el aşea-cu ei le scri
le arăta ce să scrie, ce nu şi cum să fie scrise infor
maţiile pe care le preda lui POPA şi LIVINSCHI.-

- Primea instrucţiuni dela POPA şi LIVINSCHI p
cine să urmărească şi despre cine să dea informaţii.-

Tot în această perioadă mi-a spus că legio-
narii sunt organizaţi, au un comandament şi ţin şedinţe
prin curte seara pe-la lemne şi a luat şi el parte.-

- Acestea declarate de mine le susţin şi le
semnez.-

ss Păvăloaie Vasile

C.N.S.A.

294

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestatul PAVALOAIE VASILE, fiul lui DUMITRU şi al ELENEI, născut la 14 August 1926 în comuna Dolhasca regiunea Suceava, necăsătorit, ultimul domiciliu în Cluj str. Horia Nr.56.-

17 Aprilie 1953
Ploeşti

Interogatoriul a început la ora 11
Interogatoriul s'a terminat la ora 20

INTREBARE

Ce metode folosea comandamentul de deşcare di penitenciarul Gherla pentru a cunoaşte cum se desfăşoară ţiunea lor ?

RASPUNS

Comandamentul de reeducare avea câte un membru sau doi în camerile dela izolare, aveau puşi oameni care eşeau la bucătărie, plantoane pe secţii, la difer ite munci la tăiat lemne, cărat apă, la magazie, la atelierele de pr ducţie din penitenciar. Avea o reţea largă de informatori care cuprindea întreg penitenciarul.-

INTREBARE

Pe ce criterii se recrutau informatorii şi de cine erau instruiţi cum să lucreze ?

RASPUNS

In primul rând trebuia să fie bine cunoscut de

membri comandamentului şi mai întâi erau controlaţi de comandament prin mai multe încercări.-

Se provocau discuţii de către un membru din comandament într'un grup de legionari, apoi cel care era recrutat era chemat şi-l întreba ce s'a discutat.-

Commdamentul avea informatori care nu se cunoşteau unii pe alţii ei erau recrutaţi dintre studenţii şi elevii cu activitate legionară şi dintre legionarii care erau trimişi în echipa sanitară a penitenciarului.

In formatorii erau pregătiţi de POPA, STOIAN, LIVINSCHI, PUSCASU.-

INTREBARE

Cum pregăteau informatorii ?

RASPUNS

Erau chemaţi individual şi li se indicau deţinuţii de care trebuia să se ocupe şi nu trebuia să spună absolut la nimeni despre misiunea lui.

INTREBARE

De cine ai fost recrutat ca informator şi ce atribuţii ai avut în penitenciarul Gherla ?

RASPUNS

După ce am venit din penitenciarul Piteşti am fost chemat de POPA ALEX, instruit cum să fac muncă de informator şi cum să scriu notele informative.-

La început, o perioadă de timp nu am dat informaţii, mă mai menţineam pe poziţie legionară, apoi când am văzut că sunt controlat am început să dau informaţii şi am luat parte în camerile unde am fost trimis la bătaie şi demascări.-

In Iunie 1951 am dat o declaraţie scrisă unde mi-am luat angajamentul că în timpul cât o să fiu în penitenciar o să dau informaţii administraţiei şi securităţii, însă unde a ajuns acest angajament eu nu ştiu.-

Am mai dat lui POPA ALEXANDRU o autobiografie şi o notă despre familie, despre prieteni şi cunoscuţi.-

INTREBARE 296

Despre ce probleme interesa comandamentul de "reeducare" ?

RASPUNS

Comandamentul şi îndeosebi pe mine POPA ALEX m'a instruit ca notele informative să fie despre activitate legionarilor din afara penitenciarului, legionarii care sunt afară, despre organizaţii subversive, despre oamenii din paratul de stat ca securitate, miliţie, organe judiciare cine sunt, că sunt nişte vagabonzi adunaţi de pe drumuri, lipsiţi de cultură, sau despre felul de viaţă al muncitorilor şi ţăranilor, că muncitorii sunt nemulţumiţi, că ţăranii sunt siliţi să intre în colectiv, că cotele sunt mari.-

INTREBARE

Cine controla informaţiile şi unde ajungeau notele informative ?

RASPUNS

Notele informative cât şi informarea verbală se duceau la POPA ALEX şi cei din biroul comandamentului. Unde ajungeau mai departe nu ştiu, personal nu am fost chemat de administraţie sau biroul inspecţie şi să mă întrebe despre vreo notă, cum am aflat eu cele scrise sau cum am reuşit să le cunosc, de unde şi în ce împrejurări.-

INTREBARE

Cu, se ţinea legătura cu legionarii din afară ?

RASPUNS

Când deţinuţii legionari se eliberau li se dădea adresa şi lua legătură cu familia sau cunoscuţii celui arestat apoi se trimiteau pachete cu alimente şi îmbrăcăminte se puneau diferite semne. Exemplu săpun marca cheia însemna că cei de acasă sunt bine şi să avem răbdare că după scurt timp ne eliberează sau dacă trimitea aţă neagră însemna că afară este destul de greu.-

Cunosc un caz când unul din lotul lui DUNCA VASILE care făcea parte din procesul călugărilor dela Bixad s'a

eliberat şi s'a dus acasă la el şi a luat legătură cu familia care a venit într'un loc unde se vedea bine din penitenciar.-

Mai se putea ţine legătura prin vorbitor. Erau deţinuţi legionari care făceau parte din comandament şi prin învoirea biroului inspecţii sau administrativ primea vizitele prietenilor şi familiei.- Stiu că a venit la vorbitor familia lui POPESCU GHEORGHE, GOJINSCHI NICOLAE.-

Mai era o posibilitate pe care o credia cei care făceau parte din comandamentul de demascare care dădea cărţi poştale deţinuţilor legionară să scrie acasă şi cred că putea să comunice şi prin scris.-

INTREBARE

Ce instrucţiuni primeau deţinuţii când se eliberau, dela comandamentul de demascare ?

RASPUNS

Nu cunosc ceva precis însă ştiu că înainte cu o lună de expirarea pedepsei, POPA ALEXANDRU care avea evidenţa deţinuţilor legionari venea în camera şi-i chema separat într'o celulă. Ce discuta cu ei nu cunosc.-

Stiu că lui BARGU şi GUJUMAN mi-au spus că au fost puşi să scrie cărţi poştale acasă ca să le trimită bani pentru drum.-

Erau învăţaţi ca să nu spună la nimeni din aparatul de stat ce se întâmplă în penitenciar.

INTREBARE

Ce cunoşti despre activitatea lui TURCANU EUGEN înainte de arestare şi după arestare, în timpul cât ai fost în penitenciarul din Piteşti şi Gherla ?

RASPUNS

Am auzit dela MATASE GHEORGHE şi STRACHINARU CONSTANTIN că TURCANU EUGEN a avut activitate legionară până în 1947. Personal l-am cunoscut în Decembrie 1949 când am fost adus la camera 4 spital din penitenciarul Piteşti.-

Stiu că avea discuţii cu PATRASCANU NUTI care

298

era un fel de comandant legionar, deasemeni stât la penitenciarul Piteşti cât şi la Gherla era în relaţii bune cu OPRISAN CONSTANTIN, şeful F.D.C. pe ţară.-

Cu mine personal a stat de vorbă de cinci ori, oadată i.am dat informaţii d spre felul cum se desfăşoară act activitatea legionarii în camera 33 şi în celelate rânduri m'a întrebat dacă am dat toate legăturile pe care le am afară şi m'a spus să scriu.-

Nu mi-a dat niciodată directive cum să dau muncă de informaţii, sau cum să activez în mişcarea legionară.-

INTREBARE

Ce cunoşti despre relaţiile lui cu ceilalţi legionari din comandamentul demascării ?

RASPUNS

POPA, PUSCASU, LIVINSCHI, PRISACARU, ROSCA, SOBOLEVSCHI, BORDEIANU erau prieteni buni cu TURCANU. Elementele pe care mă bazez este că cei enumăraţi mai susu la propunerea lui TURCANU au fost scoşi plantoane şi în alte servicii unde aveau posibilitatea să circule în penitenciar şi să ţină legătură cu ceilalţi legionari.-

POPA era cel mai apropiat de el. Când s'au revăzut la Gherla, POPA l-a scos normator la biroul tehnic şi apoi a ajuns şeful biroului tehnic al întreprinderii penitenciarului.-

TURCANU şi POPA puteau să umble în întreg penitenciarul fără pază, nu erau controlaţi de nimeni.-

INTREBARE

Ce cunoşti despre activitatea legionară a lui POPA ALEXANDRU din afara penitenciarului şi din penitenciar ?

RASPUNS

Din afara penitenciarului nu îl cunosc pe POPA ALEXANDRU. Prima dată l-am văzut când am fost adus în camera N r.4 spital la Piteşti unde au fost demascările. A făcut parte din comitetul de demascare 18 zile cât a stat în acea

cameră apoi nu l-am văzut până când am plecat din Piteşti.-

La Gherla am venit în acelaş lot şi am stat în aceiaşi cameră trei luni. Stiu că toată acţiuneadin Gherla a fost condusă de POPA. Reuşise să capete încrederea administraţiei şi a biroului inspecţie, să pună oamenii lui în oate funcţiile din penitenciar, avea informatorii lui pe care-i instruia, ce fel de material trebue culeş. POPA era acel care dădea dispoziţii să fie bătuţi unii deţinuţii

Ieşirile la raport, cărţi poştale, primirea pachetelor, nu se puteau obţine decât prin POPA ALEXANDRU.Tabele de cartele în penitenciar era fixat de POPA ALEX şi cu cei . din comitete primeau bocanci, haine şi lenjuri.-

Plecările la coloniile de muncă şi în intreprinderile penitenciarului, nu se făceau fără asentimentul lui POPA şi comandamentului. Eu personal am fost admis de comisia care venise la penitenciar de a merge în coloniile de muncă, pentrucă eram informatorul lui POPA nu mi-a dat drumul.-

INTREBARE

Ce cunoşti despre activitatea celorlalţi legionari care făceau parte din comandamentul de demascare ?

RASPUNS

Am cunoscut pe LIVINSCHI MIHAI, PUSCASU VASILE, ROMANESCU, MURARESCU, STOIAN, GRAMA OCTAV, POPOVICI CORNEL, POPESCU GHEORGHE, PREDESCU.-

INTREBARE

Ce cunoşti despre activitatea lui LIVINSCHI MIHAI

RASPUNS

Stiu că era prietenul lui URCANU şi tot timpul a făcut parte din comandament. A fost planton pe sală şi a condus acţiunile din camerile dela etajul III. Umbla în penitenciar fără însoţitor. El pregătea informatorii ce fel de informaţii să adune şi împreună cu POPA le selecţiona.-

Despre ROMANESCU ştiu că făcea parte din colectivul lui POPA la Piteşti la Gherla a fost şef de cameră şi a bătut apoi în camera 99 era ajutorul lui STOIAN.-

După ce am citit cuvânt cu cuvânt cele scrise în

3300

prezentul proces verbal şi constatând că sunt întocmai cu cele declarate de mine, semnez şi susţin nesilit de nimeni.-

ss Păvăloiu Vasile

C.N.S.A.S.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul PAVALOAIE D VASILE fiul lui DUMITRU şi al ELENE, npscut la 14 August 1926 în comuna Dolhasca regiunea Suceava, necăsătorit, ultimul domiciliu în Cluj str. Horia Nr.56.-

15 Aprilie 1953
Ploeşti
Interogatoriul a început la ora 19,30
Interogatoriul s'a terminat la ora 0,45

INTREBARE

Cum apreciezi acţiunea de demascare condusă de grupul de legionari din penitenciarul Piteşti şi ce caracter a avut ?

RASPUNS

De felul cum domnul director al penitenciarului a pus problema ca să ne lăsăm de legionarism, consider că a avut o intenţie bună însă datorită faptului că în conducerea acestei acţiuni au fost legionari ca TURCANU EUGEN, POPA ALEX., LIVINSCHI MIHAI, PATRASCANU NUTI, ROSCA GHEORGHE, BORDEIANU, PRISACARU, LOBOLEVSCHI, PUSCASU VASILE şi TODISAN care au organizat acţiunea de demascare şi "reeducare" cu scopul de a duce în eroare organele administrative, a putea ocupa diferite funcţii ca plantoane, la bucătărie,şi infirmerie unde avea posibilitatea să ia legătură cu c ilalţi legionari să poată continua activitatea lor iar pe cealaltă parte de a putea să se elibereze înainte de termen din închisoare.-

302

Eu cred că avea un caracter formalist pentrucă CHIRILA GHEORGHE mi-a comunicat că acţiunea de demascare este o problemă de moment şi un al doilea element care mă face să cred că era formal este că legionarii care aveau mare activitate mare ca : OPRISAN CONSTANTIN, CONSTANTINESCU TITI MATASE GHEORGHE, CHIRILA GHEORGHE şi PATRASCANU NUTI nu au fost bătuţi.-

INTREBARE

Ce directive aţi primit când aţi plecat din penitenciarul Piteşti ?

RASPUNS

Inainte de a pleca din penitenciarul Piteşti, PRISACARU şi BORDEIANU ne-a spus că acolo unde mergem să luăm legătura cu administraţia şi să dăm informaţii despre activitatea legionarilor. Acelaş lucru ni s'a comunicat şi de dl. director al penitenciarului când am plecat din Piteşti.-

INTREBARE

Când ai fost mutat în penitenciarul Gherla şi ce activitate ai dus acolo.-

RASPUNS

La începutul lunei Iunie am ajuns la Gherla. La sosirea în penitenciarul Gherla în timp ce eram în camera de carantină dela etajul III, camera 99, POPA împreună cu PUSCASU, LIVINSCHI, ANDRONACHE, NEGRILA, s'au strâns într'un colţ al camerei şi au avut o şedinţă şi au stabilit membrii care au făcut parte din comitetul d demascare dela Piteşti să caute să cuprindă toate camerile dela etajul III pentru a putea să continuăm activitatea.-

Eu am intrat în camera 104 împreună cu POPA, BOGOS IAMANDI, BOTEZ OCTAV, NICULESCU GHEORGHE, GRUIA, ROMANESCU, MORARESCU, TODISAN, CALINICI, AMBRUS şi alţii în total era un număr de 36 inşi.-

S'a format un comitet de cameră format din POPA BOGOS, IAMANDI, BOTEZ şi NICULESCU GHEORGHE.-

O perioadă de două săptămâni s'a făcut muncă de

informare apoi o parte din noi am fost izolaţi pentru a începe acţiunea de demascare. In camera POPA şi BOGOS au format un colectiv format din IAMANDI, BOTEZ şi NICULESCU GH, care au început demascările.-

Mie mi s'au dat instrucţiuni de către POPA şi BOGOS ca să intru între cei care intrau în izolare şi să-i informez pe ei. Dela această dată eu am început să devin informatorul lui POPA. Eu încă nu eram hotărît să rup cu mişcarea legionară, nu demascasem legăturile mele pe care le aveam cu mişcarea legionară, nu spusesem un număr de 9 legionari şi legăturile pe care le aveam la Cluj,-prin LUCA CORNEL şi alte materiale de propagandă legionare.-

Din camera 104 am fost mutat la 20 Septembrie 1950 în camra 102 împreună cu BUESCHEA TIBERIU, CLINCIU GH. şi DOROBANTU unde am găsit pe VAIN IOAN care era şeful comitetului de cameră, CORBU ION, MUNTEANU OVIDIU, NICOARA, NASTASE, DUSMANU şi alţii. In total am fost un număr de 16 legionari. In această cameră se ducea viaţă legionară condusă de Cristea Ion care pregătea pe studenţi ce atitudine să aibă în penitenciar, să nu trădeze mişcarea legionară, să se ajute unii pe alţii, să aibă un moral ridicat pentrucă nu o să mai stăm mult şi o să fim eliberaţi de americani.-

CORBU şi VAIN erau scoşi din cameră de către POP şi BARGANESCU GH care erau plantoane şi îi informau de atmosfera din cameră.-

In această cameră eu făceam nopţea de planton şi am fost băgat în echipa lui CORBU cu care am bătut pe CRISTEA. Am dat informaţii de ce se discuta, cei care se manifestau deschişi ca legionari, lui CORBU şi VAIN.-

Din camera 102 în Octombrie acelaş an am fost admis să plec la muncă pentru canal şi am fost repartizat în camera 57 pentru carantină, unde am stat o săptămână. Nu ştiu din ce motive nu am fost scos la muncă. La începutul lui NOIEMBRIE am fost scos de POPA şi GRAMA şi dus în camera 104 împreună cu GORJINSCHI MIHAI şi MIRCEA MAXIM.-

In această camră am găsit pe TARNAVEANU MIRCEA care era şeful camerei. Colectivul camerei era format din TARNOVEANU, POPOVICI CORNEL, MAXIM MIRCEA, KRISHAI MIHAI, OPRIS GHEORGHE, TASCA CONSTANTIN şi subsemnatul.-

304

MELINTE CORNEL era fizer şi făcea planton pe sală secţiei dela etajul III.-

Actiunea din camera era condusă de LIVINSCHI MIHAI şi BARGAOANU GHEORGHE care erau şi ei plantoane pe sală la et.III.-

In această camera erau aduşi muncitori care lucrau la ateliere sau dela alte secţii pentru a le cunoaşte care le sunt manifestările. Aceştia erau aduşi în urma propunerii făcute de cei care erau în comandament şi cred că mai cunoştea şi biroul inspecţii.-

INTREBARE

Ce probleme vă interesa dela muncitori ?

RASPUNS

Dela muncitori ne interesa care au fost legăturile lor cu organizaţiile legionare sau subversive în afara penitenciarului, pe care le predam comitetului, respectiv lui POPA ALEX.-

In Ianuerie 1951 am fost scos la o comisie pentru a fi trimis la muncă şi am stat în carantină până la 1 Martie în camera 56. In această camera erau 36 deţinuţi. Eu am dat informaţii lui POPA de felul cum se manifestau deţinuţii în camera.-

Stiu că se ţineau şedinţe legionare de TOMESCU fost proprietar de fabrică, era legionar din 1936, PAPUC GHEORGHE, ILIESCU MIHALACHE. Am dat notă informativă despre ei dar nu au fost băgaţi în demascare nici unul ci doar au fost trimişi la muncă la canal.-

In Martie 1951 am fost scos la atelierul de ţesătorie şi am lucrat la scărmănătoare iar seara dormeam în camera 75 dela etajul II. In camera participam la şedinţe legionare împreună cu MAGIRESCU NICOLAE, CHIRILA GHEORGHE, TOPOLEANU şi TOCAIANU IOSIF, erau legionari vechi. Timp de 3 luni cât am lucrat la atelier am dat informaţii lui POPA şi LIVINSCHI.-

La 20 Mai am trecut iar prin Comisie pentru a fi trimis la canal şi am fost aprobat de direcţia penitenciarului

305

însă după 3 zile am fost scos din carantină de către ION ESCU CONSTANTIN care era membru în comandamentul de demascare de pe penitenciar şi am fost adus în camera 56 unde am stat 10 zile apoi am fost mutat la camera 103.-

La camera 103 era şeful comitetului PRE ESCU AUREL, PACURARU TEODOR şi ALDEA MARIN erau membri în comitet. Din această cameră, după o lună am fost dus în camera 101 împreună cu comitetul de cameră.-

Când am fost mutaţi în camera 101 POPA ne-a spus să ascultăm de dispoziţiile lui MURARESCU VICHENTE care era şeful camerei.-

In această cameră erau în demascare BOL SIGISMUND MALDARESCU ION, BRANZEI VASILE, VARAN SABIN, deputat de Hunedoara PITICARU ALEXANDRU şi PERCA VASILE.-

Tin de 7 zile cât am stat în această cameră am făcut planton şi am luat parte la bătaie. Precizez că POPA M9a trimis într'o cameră cu VARAN şi să scriu demascarea pe o făcea el, după o ciornă care în prealabil era făcută de MURARESCU VICHENTE.-

INTREBARE

Despre ce era pus să vorbească VARAN SABIN ?

RASPUNS

Două zile cât a fost cu mine la scris, l-a pus să vorbească despre felul cum s'a făcut reforma agrară, despre favorizările pe care le fac membri de partid din conducere, despre un alt deputat din M.A.N. care era din Alba şi fusese arestat.-

Intrebările la care trebuia să răspundă erau formulate de MURARESCU VICHENTIE.-

După ce am cetit cele scrise în prezentul proces-verbal, cuvânt cu cuvânt şi am constatat că sunt întocmai cu cele declarate de mine, susţin şi semnez neforţat de nimeni.-

ss PAVALOAIA VASILE

15 ouq

306

306

D E C L A R A T I E

Subsemnatul POPOVICI GH OR EL născut în ziua de 15 Septembrie 1928 în oraşul Piatra Neamţ fiul lui GH ORGHE şi al ALEXANDRINEI, cu ultimul domiciliu în Bucureşti calea Călăraşi 254.

In legătură cu acţiunea de "reeducare" prin demascare şi autodemascare dusă în penitenciarul Piteşti, declar următoarele :

După arestările din luna Mai 1948 legionarii au continuat activitatea şi în închisoare însă de astă dată forma sub care se duce această activitate este schimbată.-

Urmând linia indicată de PATRASCU încă din anul 1945 în Penitenciarul Suceava se iniţiază prima dată aşa zisa acţiune de reeducare de către BOGDANOVICI ALEXANDRU ajutat fiind de către TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU şi alţii.-

In anul 1949 un grup de studenţi în frunte cu TURCANU EUGEN sunt transferaţi din penitenciarul Suceava în penitenciarul Piteşti, unde TURCANU EUGEN iniţiază acţiunea de "reeducare" prin demascare şi autodemascare.

Prin această nouă tactică se urmăreşte continuarea activităţii legionare şi ducerea în eroare a organelor administrative.-

De data aceasta în acţiunea de "reeducare" pentru a justifica mai bine în faţa administraţiei legionarii au folosit noi metode prin care urmăresc să ducă în eroare

organele de stat pentru a ne putea continua activitatea legionară. Astfel a fost inițiată de către TURCANU EUGEN că acțiunea de așa zisă reeducare să se facă prin demascare și autodemascare folosindu-seîn acest scop bătaia deținuților care urmau să-și facă demascarea.-

Prin această metodă se urmărea ca legionarii să înțeleagă noua tactică a mișcării legionare, adică de a nu se mai manifesta fățiș, să caute să apară ca reeducați putând astfel mai bine continua cu activitatea legionară și astfel căpătând încrederea organelor administrative să fie eliberați mai curând.-

Elementele legionare care nu înțelegeau aplicarea noii tactice a mișcării legionare erau bătute până ce înțelegeau că prin acțiunea de demascare și autodemascare, vor putea continua cu activitatea legionară. Deasemenea pentru a indica legionarilor că această acțiune este inițiată în vederea desfășurării activității legionare, TURCANU EUGEN prezenta conducătorii legionari deținuților care erau în timpul demascărilor, spunându-le că aceștia au înțeles s[illegible] se "reeduce" însă ei continuă totuși cu activitatea legionară. Astfel au fost prezentați următorii conducători legionari PATRASCANU NUTI, PAVALOAE CONSTANTIN, BERZA EUGEN, IOSIF IOSIF, POP CORNEL, POPESCU MELU și alții. Subsemnatul am înțeles că această acțiune de "reeducare" dusă prin demascare și autodemascare era o acțiune legionară, în timp ce eram în camra 4 de pe secția spital, la sfârșitul lunei Februarie 1950 unde mi-am făcut demascarea și autodemascarea.-

Înțelegând sensul acestei acțiuni am arătat că am continuat activitatea legionară și în penitenciar împreună cu CARAVIA PAUL, GHEORGHIU ION și alții. Astfel nu am mai fost bătut și conducerea "reeducării" s'a convins că eu văd noua linie tactică a mișcării legionare aplicată prin acțiunea de demascare.-

In urma acestora, mai târziu, adică în 28 Februarie 1950 am fost recrutat în comitetul de acțiune a demascării în camera 3 de pe secția corecțională.-

Din acest comitet mai făceau parte : LIVINSCHI MIHAI care conducea acest comitet, MURESAN ION, MURESAN AUREL şi BOGHANU CONSTANTIN. Subsemnatul am fost pregătit de LIVINSCHI MIHAI, de felul cum să duc activitatea, având ca sarcină să culeg informaţii dela diferiţi deţinuţi din cameră cum sunt : PREDA MIRON, TOMESCU TEMISTOCLE, GROSU BORIS, DUMITRIU IORGU, ENACHESCU SICA, MARINESCU VALERIAN, PALFANESCU EUGEN, etc. şi a vedea care din ei sunt sinceri pentru a putea pune o bază în ei pentru activitatea legionară ce se ducea sub forma acţiunei de reeducare.- In acest scop eu stăteam de vorbă individual cu aceste elemente informându-mă des re activitatea lor legionară din afara închisorii, de legăturile pe care le-a avut, ce activitate au dus în penitenciar şi cum gândesc acum. Prin aceasta urmăream să cunosc elementele care sunt sincere faţă de mişcarea legionară şi care au înţeles aplicarea noii linii tactice a mişcării legionare.-

In timpul cât am stat în această cameră m'am ocupat şi cu pregătirea de elemente pentru activitatea legionară, ei erau îndrumaţi să strângă informaţii dela ceilalţi deţinuţi, despre organizaţii subversive, legionare, depozite de armament, de acţiuni de sabotaj şi legăturile pe care le-au avut. Aceste informaţii erau date lui LIVINSCHI MIHAI care i le dădea lui TURCANU EUGEN iar acesta prada administraţiei numai o parte neînsemnată din ele, păstrând informaţiile importante numai pentru mişcarea legionară.-

Prin informaţiile pe care le preda administraţiei, urmărea ducerea în eroare a organelor de stat pentru a putea continua cu activitatea legionară.

Metodele care se foloseau cu legionarii şi ceilalţi deţinuţi ca să înţeleagă că acţiunea de reeducare este o continuare a activităţii legionare, constă în următoarele : se prezenta de către conducerea legionară a recăzării legionarilor care îşi făceau demascarea, mai mulţi conducători legionari, spunându-se că aceştia au înţeles să se schimbe, adică de a nu se mai manifesta făţiş ca legionari, deci şi ceilalţi legionari trebuia să-i urmeze, să critică mişcarea legionară în aşa fel încât să reiasă că

309

este organizaţia cea mai puternică, deoarece are o ideologie, un trecut şi o activitate pe care a continuat-o şi în închisoare, urmărindu-se prin aceasta pregătirea cadrelor legionare.-

309

Prin acţiunea de bătaie a deţinuţilor, se urmăreşte ca în faţa organelor administrative, legionarii intraţi în acţiunea de reeducare să apară că luptă împotriva celor care se mai manifestă ca legionari sau reacţionari ascunzându-şi astfel mai bine activitatea legionară.-

In vederea continuării activităţii legionare în penitenciar, elementele legionare şi reacţionare care luau parte la acţiunea de "reeducare" erau pregătite de către comandamentul legionar format din TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU, PUSCASU VASILE şi LIVINSCHI MIHAI care conducea acţiunea de "reeducare" prin demascare şi autodemascare în penitenciarul Piteşti, de felul cum să-şi ducă activitatea aplicând noua tactică legionară.-

In camera 3 de pe secţia corecţional unde am făcut parte din comitetul de acţiune a reeducării pe camera am fost pregătit de către LIVINSCHI MIHAI de felul cum să lucrez indicându-mi ca principală activitate legionară este pregătirea elementelor legionare şi reacţionare pentru strângerea de informaţii pentru mişcarea legionară. S'a cerut să se strângă informaţii despre organizaţii subversive legionare, depozite de armament, acţiuni de spionaj şi sabotaj dela diferiţi deţinuţi care cunoşteau aceasta. Informaţiile se culegeau cu scopul ca mişcarea legionară să cunoască situaţia de afară şi organizaţiile subversive ca în momentul când unii din legionari sunt puşi în libertate să poată lua legătură cu aceste organizaţii.-

Eu în această perioadă am pregătit pe următorii legionari şi reacţionari pentru a activa pe linie de informaţii a mişcării legionare : GROSU BORIS, ZAHARIA CALIN, ISACESCU ORESTE. Pregătirea acestor elemente consta în explicarea metodelor care trebuiau folosite în activitatea lor de strângere a informaţiilor pentru mişcarea legionară, fără însă să le vorbesc deschis că aceasta este activitate legio

(313)

nară însă prin felul cum le-am explicat să-şi dură activitatea i-am făcut să înţeleagă că acest lucru este pentru activitatea legionară.-

Astfel în urma acestor informaţii culese în legătură cu activitatea deţinuţilor în penitenciar, eu împreună cu LIVINSCHI MIHAI şi ceilalţi din comitetul de demascare pe cameră stabileam care din legionarii sunt sinceri pentru mişcarea legionară, adică pe care se poate pune bază pentru continuarea activităţii legionare. Acei care nu înţelegeau noua linie tactică a mişcării legionare erau consideraţi nesinceri şi erau din nou bătuţi, apoi se discuta cu ei până când înţelegeau că prin acţiunea de "reeducare" îşi pot continua activitatea legionară.-

Dau semeni o metodă prin care legionarii erau făcuţi să înţeleagă că această acţiune a reeducării este o activitate legionară era şi în faptul că unii din conducătorii legionari intraţi în acţiunea de reeducare, la un moment dat se situau din nou pe poziţie legionară spunând că ei nu au intrat în această acţiune decât de formă continuând totuşi să rămână legionari. Astfel cunosc cazul lui PATRAŞCANU NUTI care a arătat în demascarea pe care şi-a făcut-o pentru a doua oară, că el a intrat în acţiunea de reeducare numai de formă însă el a continuat să fie legionar.-

La întrebarea care i s'a pus de către cei din cameră, cum justifică el faptul că a bătut pe unii legionari şi pe unii care au fost prieteni cu el cum este cazul lui GHEORGHIU ION (conducător legionar) el a răspuns că această chestiune o rezolvă discutând numai 5 minute cu un comandant legionar, lăsând deci să se înţeleagă că aceasta este o acţiune legionară.-

Tot în vederea pregătirii elementelor legionare pentru a lucra şi aplica noua linie tactică a mişcării legionare, TURCANU EUGEN a selecţionat unele elemente de încredere ale lui cum au fost : LIVINSCHI MIHAI, POPA ALEXANDRU PUSCASU VASILE, PAVALOAIE CONSTANTIN, MARTINUS ALEXANDRU şi alţii care au fost mutaţi pe data de 15 Aprilie 1950 în camera 4 spital unde au cetit cărţi progresiste cu scopul de a se pregăti din punct de vedere ideologic şi de a fi încr-

maţi şi cu material progresist pentru a lucra mai bine pe noua linie.-

311

Pe data de 15 Aprilie 1950 după plecarea lui LIVINSCHI MIHAI eu am rămas ca să conduc activitatea legionară care se ducea în camera Nr.3 de pe secţia corecţie Această activitate am dus-o până la data de 24 Aprilie 1950 când am fost mutat în camera 4 de pe secţia corecţional.-

Activitatea mea ca şeful acestui comitet a constat în continuarea activităţii pe linie de informaţii, selecţionarea elementelor care sunt sincere pentru mişcarea legionară, luându-le în acest scop autobiografii, analizând activitatea lor din afara închisorii cât şi din închisoare, împrejurările în care au fost arestaţi şi atitudinea pe care o au în prezent, putând astfel dacă ei au înţeles noua tactică a mişcării legionare şi dacă se poate pune bază pe ei. Eu cât şi ceilalţi legionari care au lucrat în această acţiune am fost pregătiţi ca în cazul când vom fi mutaţi în alte penitenciare să continuăm activitatea pe linie de informaţii şi să căutăm să recrutăm alte elemente pentru mişcarea legionară.-

Dela data de 24 Aprilie 1950 - 8 Mai 1950 am stat în camera 4 de pe secţia corecţional împreună cu alţi 6 deţinuţi dintre care MARUTA GHEORGHE era cel care conducea.-

In această perioadă s'a făcut demascarea lui ABDUL IDRIS FERID GANI care în 1949 a trecut frontiera în Jugoslavia apoi s'a reîntors în ţară.-

Dela data de 8 Mai 1950 am stat în camera 2 de pe secţia corecţională.-

In această cameră comitetul de acţiune pe cameră era format din MARUTA GHEORGHE, LUPASCU ION şi LUNGU MIRCEA care conduceau activitatea legionară.

Se trece la autodemascarea formală a lui PATRASCANU NUTI, LUNGU GHEORGHE, TOMESCU TEMISTOCLE şi BOLDUR GHEORGHE care spun că ei au intrat în acţiunea de "reeducare" dar au rămas totuşi legionari.-

In această cameră cât am stat nu am

312

avut un rol conducător ci participând a da unele informaţii despre felul cum se manifestau unii dintre deţinuţi.-

Pe data de 8 Iunie 1950 sunt transferat împreună cu alţi deţinuţi din penitenciarul Piteşti în penitenciarul Gherla.-

Studenţii legionari care au venit din penitenciarul Piteşti au trecut la aplicarea noii tactice de continuare a activităţii legionare prin acţiunea de demascare şi autodemascare în penitenciarul Gherla.-

Dirijarea întregii activităţi legionare din penitenciarul Gherla o făcea POPA ALEXANDRU împreună cu SERBANESCU PAUL, GRAMA OCTAV, LIVINSCHI NICOLAE, IONESCU C-TIN şi BARGAOANU GHEORGHE.-

De data aceasta în penitenciarul Gherla, pentru a se continua cu activitatea legionară, se pune problema pentru perfecţionarea metodelor şi a acţiunilor duse de către legionari pentru a nu fi desconspirată activitatea.-

Odată cu sosirea studenţilor legionari din penitenciarul Piteşti, s'a indicat ca studenţii să se manifeste democrat, fără să se treacă la acţiuni de demascare sau autodemascare. In primul rând s'a urmărit să se capete încrederea în organele administrative prin aceea de a spune că noi nu mai suntem legionari şi darea unor informaţii însă de mică importanţă. Astfel reuşind ca să ducă în eroare organele administrative, o parte din legionari au fost scoşi la muncă în ateliere. Odată cu aceasta, conducerea legionară în frunte cu POPA ALEXANDRU a reuşit să plaseze legionarii de încredere în diferite funcţii administrative din cadrul penitenciarului ca plantoane, frizeri, în echipa sanitară, în ateliere şi la grefă, organizându-se prin aceasta reţeaua de informaţii a mişcării legionare pe întreg penitenciarul Gherla.-

Cunosc că întreaga acţiune legionară cât şi reţeaua de informare a mişcării legionare, era condusă de POPA ALEXANDRU care avea ca informatori pe PUSCASU VASILE care a fost şef de cameră şi plânton pe etajul 3, LIVINSKY MIHAI care a fost şef de cameră şi plantoh pe etajul 3, subsemnatul POPOVICI CORNEL care am fost şef de cameră şi plânton

la etajul 2, STOIAN ION care a fost şef de cameră şi plantor pe etajul 3, VOIN ION care a fost şef de cameră, MORARESCU VICHENTE care a fost şef de cameră, CERNU ION care a fost şef de cameră.- 313

Din echipa sanitară cei care îădeau informaţii pentru mişcarea legionară au fost JIANU MIHAI, POPESCU ARISTOTEL, UNGUREANU DUMITRU şi GABUREAC TRAIAN, la frizerie MULINTE CORNELIU, la grefă GRAMA OCTAV în ateliere BOGOS CONSTANTIN, MANU SILVESTRU la cismărie. Aceştia culegeau informaţii d spre organizaţii subversive, organizaţii legionare, depozite de armamente acţiuni de spionaj şi sabotaj, elemente din aparatul de stat care aveau fapte necinstite, starea de spirit care era în rândul ţăranilor în problema gospodăr ilor colective şi a colectărilor de cereale. Deasemeni se culegeau informaţii despre starea de spirit a deţinuţilor din penitenciar. Pentru obţinerea acestor informaţii s'a dat cuvânt de ordine ca deţinuţii să se manifeste făţiş ca legionari sau reacţionari, organizând şedinţe legionare, ajutoare legionare, se organiza ţinerea de conferinţe la zilele comemorative urmărindu-se prin aceasta urmărirea şi împrospătarea ideologică a legionarilor.

Se urmăreşte să se obţină încrederea muncitorilor faţă de studenţi ca atunci când se va trece la acţiunea de demascare şi autodemascare, muncitorii să poată înţelege mai uşor noua linie tactică a mişcării legionare dusă prin acţiunea de reeducare. Sedinţele legionare şi atmosfera reacţionară ce se crea se motiva faţă de administraţie că sunt necesare acţiunii de demascare, în realitate însă prin aceasta se urmărea obţinerea de informaţii pentru mişcarea legionară, pregătirea din punct de vedere ideologic a cadrelor şi continuarea deci a activităţii legionare.-

Activitatea mea în penitenciarul Gherla în perioada de timp dela 8 Iunie 1950 până la 25 Iunie 1951 a constat în următoarele : am fost şeful camerei 104 de la etajul 3. In această cameră am dus activitate legionară ţinând şedinţe legionare împreună cu CORAVIA PAUL, TARNOVEANU MIRCEA, PAVALOAE VASILE, IONESCU GHEORGHE, CICHERSKY VICTOR

(314) 314

şi OBREJA OCTAV care au fost organizate cu ocazia zilelor de 8 Noembrie 1950 ziua mişcării legionare şi 10 Decembrie 1950 ziua studenţimii legionare. La aceste şedinţe s'au făcut expuneri despre importanţa zilelor respective pentru mişcarea legionară.-

In toată această perioadă se urmărea şi prin alte expuneri să se facă pregătirea elementelor legionare. Se ţineau conferinţe în care se critica formal mişcarea legionară, dându-se însă totuşi de înţeles că ideologia mişcării legionare este bună, căutând să stimulăm în legionari dorinţa de a activa pe noua linie a mişcării legionare. Tot ca şef de cameră am avut ca sarcină din partea lui POPA ALEXANDRU şi LIVINSCHI MIHAI să organizez strângerea de informaţii din rândul deţinuţilor din cameră despre organizaţii subversive, despre persoane din aparatul de stat, acţiuni de spionaj, acţiuni de sabotaj, depozite de armament şi felul cum se manifestă deţinuţii din penitenciar.-

Am strâns informaţii dela PAPAKENT KEROPIAN în legătură cu două organizaţii subversive din Constanţa, BURTEA CONSTANTIN despre mai multe gazde pe care le-a avut în timpul cât a stat fugit cât şi dela alţii.

Aceste informaţii erau necesare mişcării legionare care să cunoască situaţia din afară şi atunci când unii din legionari vor eşi în libertate să ia legătură pentru continuarea activităţii.-

In vederea scoaterii acestorinformaţii eu am participat la bătaia deţinuţilor dela care strângeam aceste informaţii dintre care unul din ei RADOVAN ALEXANDRU muncitor a murit în urma bătăii.-

In luna Martie 1951 am fost mutat din camera 104 în camera 101 de pe etajul 3 unde am dus împreună cu VOIN ION activitatea din această cameră. Activitatea mea din această cameră constă în strângerea de informaţii dela IONESCU CONSTANTIN fost maior care fusese condamnat pentrucă avusese legături cu ungrup de partizani din Oltenia, Acestia a spus că mai are o serie de oameni pe care i-a organizat în judeţul Mehedinţi şi i-am cerut să spună ce legături a

avut cu un curier despre care spunea că a venit dela Salzburg din partea lui HORIA SIMA. Aceste informaţii le-am predat lui POPA ALEXANDRU care s'a ocupat mai departe de el fără să cunoască însă rezultatul la care s'a ajuns. Deasemenea am mai fost şi la camerile 82, 98, 54 şi 52 unde am culeş informaţii dela diferiţi deţinuţi fără însă să mai am un roul conducător.-

In luna Iunie 1951 am fost scos planton pe etajul 2, funcţie pe care am avut-o timp de 3 s ptămâni până la plecarea la canal adică în 25 Iunie 1951. In aceasta funcţie am dus activitate legionară strângând informaţii dela diferiţi deţinuţi pe care le predam lui LIVINSCHI NICOLAE. Informaţiile erau în legătură cu activitatea organizaţiilor legionare sau subversive desfăşurată în afara închisorii, depozit de muniţii cât şi despre activitatea de inuţilor de pe etajul 2 care sunt sinceri pentru activitatea legionară. Acestea se făcea cu scopul ca elementele sincere şi devotate mişcării legionare şi care au înţeles să lucreze pe noua linie tactică a mişcării legionare să fie plasaţi în diferite munci sau servicii din cadrul penitenciarului adică acele elemente care erau de acord să lucreze pe linia de a strânge informaţii pentru mişcarea legionară şi a nu se mai manifesta ca legionari. Elementele legionare şi reacţionare care nu înţelegeau să aplice noua linie tactică a mişcării legionare sau unii legionari care în activitatea lor de aşa zisă reeducare aveau unele greşeli ce ar fi dus la desconspirarea activităţii legionare, duse sub forma acţiunii de demascare şi autodemascare, erau consideraţi nesinceri şi apoi bătuţi, tocmai cu scopul ca să nu desconspire activitatea legionară.-

Subsemnatul POPOVICI CORNEL declar că activitatea legionară dusă de mine atât în penitenciarul Piteşti cât şi în penitenciarul Gherla în ceiace priveşte activitatea de informaţii a mişcării legionare, adică strângerea de informaţii pentru mişcarea legionară, pregătirea unor elemente legionare care să lucreze pe linia legionară de informaţii, participarea la şedinţe legionare şi pregătirea mea din

 316

punct de vedere ideologic cât şi participarea mea activă la bătaia unor deţinuţi pentru scoaterea de informaţii pentru mişcarea legionară, a fost dusă în mod conştient, cunoscând că toate acestea sunt făcute în interesul mişcării legionare, legionarii care erau atraşi în reţeaua de informaţii a mişcării legionare se urmărea ca să fie bine cunoscuţi, atât din punct de vedere al activităţii lor dinainte cât şi a purtării lor din cadrul penitenciarului.-

In recrutarea acestor elemente se mai ţinea cont şi de felul cum ştiu să se orienteze în strângerea informaţiilor. Recrutarea unor elemente legionare sau reacţionare în reţeaua de informaţii a mişcării legionare se făcea prin acţiunea de bătaie şi şantajarea lor, găsind diferite argumente că sunt nesinceri şi apoi din nou bătuţi dacă nu vor să lucreze pentru mişcarea legionară.-

Astfel am fost şi eu atras în această reţea de informaţii în urma bătăii date de TURCANU EUGEN şi apoi POPA ALEXANDRU, determinându-mă în acest mod să iau parte activă la acţiunea dusă de către legionari în penitenciar.

La plecarea mea din penitenciarul Gherla POPA ALEXANDRU mi-a dat următoarele directive pentru continuarea activităţii legionare la canal. Mi-a indicat să iau legătură cu ofiţerul politic din colonia unde voi ajunge, aceasta pentru a putea duce în eroare organele administrative de acolo şi a continua cu activitatea legionară, indicându-mi şi unii elevi care au fost pregătiţi să lucreze pe această linie de informaţie cum au fost PETCU ARISTIDE, MANOLIU MIRCEA şi DIACONESCU EUGEN, atrăgându-mi atenţia să mă ocup de aceştia ca să lucreze şi ei pe această linie de informaţii a mişcării legionare. Ajuns în colonia Poarta Albă m'am prezentat ofiţerului politic al coloniei spunându-i că am venit dela Gherla şi aici vreau să dau informaţii pentru administraţie. Aceasta am făcut-o cu scopul să mi câştig încrederea în administraţie şi a obţine astfel unele avantagii materiale.-

Aceasta îmi este declaraţia în legătură cu activitatea dusă în penitenciar, drept pentru care semnez propriu, fără să fiu silit de nimeni.-

15 August 1953 ss Popovici Cornel

(317)

317

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul POPOVICI CORNEL născut la 15 Septembr. 1928 în oraşul Piatra Neamţ, fiul lui GHEORGHE şi al ALEXANDRINEI, cu ultimul domiciliu în Bucureşti, calea Călăraşi Nr.254.

9 Iulie 1973

INTREBARE

Ce probleme le cereai să declare deţinuţii pe care i-ai bătut în penitenciarul Gherla ?

RASPUNS

In penitenciarul Gherla am bătut pe următorii deţinuţi : CORAVIA PAUL, IONESCU ROMEO, fost maior, condamnat la 3 ani închisoare pentru trecere de frontieră, RADOVAN ALEX BOURCEANU VASILE, CRISTESCU CONSTANTIN, MITREA DUMITRU, BRANZEI ILIE, PAPKENT KEROPIAN, NICOARA VIRGIL, BALANOVICI VASILE, OBREJA OCTAV, NITA MIHAI, PILAT CONSZANTIN, BURTEA CONSTANTIN POPESCU AUREL, VANDOR SABIN, IONESCU CONSTANTIN fost maior condamnat pentru organizaţie subversivă la 7 ani închisoare, PREOTESCU NICOLAE, COTARLA PAVEL şi STOIA ION.-

La toţi aceştia le ceream să declare organizaţii subversive, acţiuni de spionaj şi sabotaj, depozite de armament, persoane care au găzduit fugari, oameni care cunoşteau că ei duc activitate subversivă, ce nemulţumiri sunt în rândurile ţăranilor şi cum privesc ei colectivizarea agriculturii.-

 318

Pentru a scoate aceste informaţii foloseau cele mai huliganice metode, fiind bătuţi deţinuţii mai multe zile în rând, cu coadă de mătură şi cu picioarele dela pat.

In urma maltratărilor, în camera unde am fost eu din deţinuţii pe care i-am bătut şi eu a murit RADOVAN ALEX.

INTREBARE

Ce i-ai cerut să declare, deţinutului PILAT CONSTANTIN ?

RASPUNS

Eu am cerut lui PILAT CONSTANTIN să declare dacă a făcut spionaj şi dacă a avut legături cu ambasada americană.-

INTREBARE

Cum i-ai pus problema pentru a declara că a făcut spionaj ?

RASPUNS

In prima noapte când deţinutul PILAT CONSTANTIN a fost bătut şi maltratat, a fost întrebat dacă a făcut spionaj pentru americani. El a răspuns că nu a făcut. LIVINSCHI MIHAI TARNOVEANU MIRCEA şi eu am continuat să îl batem. In timp ce era bătut circa pe la orele 4-5 eu i-am spus lui PILAT C-TIN că dacă vrea să scape din această situaţie, adică să nu mai fie bătut, să meargă la LIVINSCHI MIHAI şi să îi spună că a făcut spionaj pentru americani.-

INTREBARE

Cine era însărcinat ca să noteze informaţiile ce reieşeau în timpul anchetei lui PILAT CONSTANTIN ?

RASPUNS

In timp ce era anchetat PILAT CONSTANTIN de către LIVINSCHI MIHAI, eu notam pe hârtie de sac de ciment tot ceia-ce declara PILAT CONSTANTIN. Adică am notat că a avut legătură cu unele persoane al căror nume nu îmi aduc aminte, dela legaţia americană şi engleză din Bucureşti cu care a făcut spionaj Deasemeni am mai notat numele unor fruntaşi ai partidului liberal cu care avea legături şi se manifesta împotriva regimu-

(319)

lui.-Menţionez că numai în prima noapte a anchetei lui PILAT CONSTANTIN am scris pe hârtie de sac de ciment, pe urmă am notat cele declarate numai pe plăci de săpun cu acu.

INTREBARE

Ce s'a făcut cu declaraţiile pe care le-ai scris dumneata în timpul anchetei ?

RASPUNS

Declaraţia luată în prima noapte de anchetă a deţinutului PILAT CONSTANTIN în care erau scrise cele notate mai sus, am predat-o lui POPA ALEXANDRU a doua zi. Ce a făcut cu ea nu ştiu.-

INTREBARE

De ce nu a mai fost pus să dea şi în scris activitatea lui de spionaj făcută cu legaţia americană şi engleză ?

RASPUNS

Declaraţia verbală făcută de deţinutul PILAT CONSTANTIN nu a mai fost dată în scris fiindcă eu am ştiut că cele declarate sunt fapte nereale. Astfel nu a mai fost pus să le declare şi în scris.-

INTREBARE

Ce te-a făcut să îi spui să declare necinstit ?

RASPUNS

Eu l-am îndemnat pe PILAT CONSTANTIN să declare necinstit (adică că a făcut spionaj) pentru a vedea cât de îngrozit este în urma acestor bătăi şi a vedea dacă îşi ia răspunderea asupra lui, a unor fapte pe care nu le-a făcut.-

Astfel în urma declaraţiilor făcute de PILAT CONSTANTIN mi-am dat seama că din cauza maltratărilor este în stare să-şi asume că a făcut orice fapte cât de grele ce nu îi aparţin lui, numai să scape să nu mai fie bătut şi torturat.-

INTREBARE 320

Ce urmăreşti prin scoaterea de declaraţii ireală din rândul deţinuţilor ?

RASPUNS

Prin scoaterea a mai multor fapte cu totul mereale dela deţinuţii ce intrau în aşa zisa acţiune de demascare, se urmărea ducerea în eroare a organelor de stat şi a-i pune pe drumuri pentru a controla fapte ce în realitate nici nu erau.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt, fiind de acord cu cele scrise, semnez fără să fiu silit de nimeni.-

ANCHETATOR
ss I. Olaru

ANCHETAT
ss Popovici Cornel

C.N.S.A.S.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul POPOVICI CORNEL, născut la 15 Septemb
1928 în oraşul Piatra Neamţ, fiul lui GHEORGHE şi ALEXANDRIN
cu ultimul domiciliu în Bucureşti calea Călăraşi Nr.254.-

29 Mai 1953
Ploeşti

Interogatoriul a început la ora 9,oo
Interogatoriul s'a terminat la ora 21,o

INTREBARE

Ce activitate ai dus în cadrul serviciului de spionaj a mişcării legionare ?

RASPUNS

Activitatea mea în cadrul serviciului de spiona a mişcării legionare începe în luna Martie 1950 în penitenciarul Piteşti în camera 3 de pe secţia corecţională.-

Sunt recrutat în acest serviciu de spionaj a mişcării legionare de către deţinutul LIVINSCHI MIHAI care mai întâi mă recrutează în comitetul de demascări pe cameră.- LIVINSCHI MIHAI mă face să înţeleg că strângerea de informaţ din rândul celorlalţi deţinuţi în legătură cu activitatea lo dusă afară din penitenciar, legăturile pe care le-au avut cât şi împrejurările în care au căzut, este o continuare a activităţii legionare pe linia de spionaj a mişcării legio-

nare. Aceste informaţii erau necesare pentru a se veri. dacă aceste elemente sunt sincere faţă de mişcarea legionară şi pot fi atrase în reţeaua de spionaj a mişcării legionare.-

In acest scop LIVINSCHI MIHAI îmi spune să disc cu unii dintre deţinuţi în cameră pentru a vedea dacă ei sunt sinceri pentru acţiunea de "reeducare" ceiace se înţelegea în limbaj legionar că sunt sinceri faţă de mişcarea legionară şi pot fi atraşi pentru a lucra pe noua linie a mişcării legionare.-

Prin noua linie a mişcării legionare, se înţelegea continuarea activităţii legionare prin strângerea de informaţii pentru serviciul de spionaj a mişvării legionare.-

Eu în acest scop am discutat cu mai mulţi deţinuţi şi am pregătit pe GROSU BORIS, ZAHARIA CALIN şi ISACEAN ORESTE să culeagă informaţii pentru serviciul de informaţii a mişcării legionare, însă fără să le vorbesc deschis acest lucru. Pe aceştia i-am făcut să înţeleagă că lucrează pentru mişcarea legionară, prin următoarele metode : Am discutat cu ei spunându-le că acuma strângerea de informaţii trebue să fie singura preocupare, strângerea de informaţii din rândul celorlalţi deţinuţi în legătură cu organizaţiile legionare şi subbersive pe care le cunosc cât şi felul cum gândesc şi se manifestă în penitenciar.-

Prin astfel de metode se selecţionează elementele care sunt sincere pentru mişcarea legionară şi urmau să fie atrase în reţeaua de spionaj a mişcării legionare.-

INTREBARE

Ce metode se foloseau pentru obţinerea informaţiilor în penitenciarul Piteşti ?

RASPUNS

Pentru obţinerea informaţiilor în penitenciarul Piteşti, se foloseau următoarele metode :

Conducerea legionară în frunte cu TURCANU EUGEN şi POPA ALEXANDRU a iniţiat acţiunea de reeducare prin demascare şi autodemascare cu scopul de a ascunde activitatea mişcării legionare, continuând-o sub alte forme adică de a

(323)

strânge informaţii din rândul deţinuţilor pentru mişcar. legionară.-

323

Deţinuţii care îşi făceau această demascare şi autodemascare erau bătuţi să declare activitatea lor de afară cât şi din penitenciar, de organizaţiile subversive, acţiuni de spionaj şi sabotaj, armament şi alte elemente care au găzduit pe legionari sau pe cei din organizaţiile subversive Aceste informaţii erau strânse pentru serviciul de spionaj a mişcării legionare.

TURCANU EUGEN care conducea această acţiune pentru a duce în eroare organele de stat şi a desinforma o parte din informaţiile neînsemnate ce erau culese dela deţinuţi erau predate administraţiei penitenciarului, iar chestiunile importante erau ţinute pentru mişcarea legionară.-

INTREBARE

Cum era organizată reţeaua de informaţii a mişcării legionare în penitenciarul Gherla şi ce metode se foloseau pentru obţinerea informaţiilor ?

RASPUNS

Elementele legionare în frunte cu POPA ALEXANDRU PUSCASU VASILE şi LIVINSCHI MIHAI care au fost pregătite în vederea activităţii pe linia de informaţie a mişcării legionare şi alţi legionari care au fost atraşi în reţeaua de spionaj a mişcării legionare încă din penitenciarul Piteşti după ce au fost transferaţi în penitenciarul Gherla au început organizarea reţelei de informaţii a mişcării legionare în penitenciar.

POPA ALEXANDRU care conduce această reţea de informaţii a mişcării legionare, odată ajuns în penitenciarul Gherla caută în primul rând să câştige încrederea în organele administrative a penitenciarului prin darea unor informaţii de minimă importanţă. Astfel reuşeşte ca să ducă în eroare organele administrative şi să plaseze pe legionarii care erau pregătiţi, să lucreze pe linia de informaţii a mişcării legionare în diferite munci în întreg penitenciarul, adică în ateliere, plantoane şi în echipa sanitară. In atelier pe BOGOS CONSTANTIN şi NANU SILVESTRU plantoane pe LIVINSCHI

MIHAI şi LIVINSCHI NICOLAE iar mai târziu tot ca plantoa. sunt plasaţi STOIAN ION, PUSCASU VASILE şi subsemnatul POPOVICI CORNEL, în echipa sanitară pe POPESCU ARISTOTEL, UNGUREANU DUMITRU, GABUREAC TRAIAN şi JIANU MIHAI. Deasemenea între timp s'au recrutat ca şefi de cameră pe VOIN ION, CERBU ION şi MORARESCU VICHENTE.-

Acestor elemente li s'au creiat condiţii pentru a putea strânge informaţii pentru reţeaua de spionaj a mişcării legionare.-

In urma acestor condiţii creiate, aceste elemente au strâns informaţii în legătură cu organizaţiile legionare, organizaţiile subversive, trecerea frauduloasă a frontierei, gazde, acţiuni de spionaj, acţiuni de sabotaj, armament, atitudinea ţăranilor în legătură cu gospodăriile colective cât şi despre unele persoane ce deţineau funcţii în aparatul de stat care aveau ceva compromiţător la activul lor.-

Informaţiile culese erau centralizate de către POPA ALEXANDRU, care pentru a nu desconspira reţeaua de spionaj, o parte din aceste informaţii le preda biroului inspecţii a penitenciarului iar problemele ce interesa mişcarea legionară, erau menţinute pentru mişcarea legionară.-

Prin aceste metode a reuşit să ducă în eroare organele administrative şi să continue cu activitatea legionară, adică de strângerea informaţiilor pentru serviciul de spionaj a mişcării legionare.-

Pentru obţinerea informaţiilor, elementele legionare care lucrau în această reţea a serviciului de spionaj a mişcării legionare în discuţiile pe care le aveau cu ceilalţi deţinuţi se manifestau legionari şi reacţionari fiţiş, creau în camerile unde erau o atmosferă legionară sau reacţionară, astfel reuşind să câştige încrederea deţinuţilor şi să scoată informaţiile ce interesau serviciul de spionaj a mişcării legionare.-

Eu am scos informaţii în legătură cu organizaţiile subversive cum a fost cazul lui POPKENT KEROPIAN dela care am cules informaţii în legătură cu două organizaţii

subversive din Constanţa.-

325

Informaţiile erau necesare mişcării legionare pentruca legionarii nearestaţi să ia legătură cu aceste organizaţii.-

Am mai scos informaţii despre organizaţii legionare şi despre oamenii care au găzduit pe legionari sau pe alte elemente din organizaţiile subversive dela BURTEA CONSTANTIN care a dat mai multe gazde din judeţul Muscel cu scopul ca acestea să fie folosite de către organizaţiile de legionari. Deasemenea am mai strâns informaţii în legătură cu acţiuni de spionaj cum a fost cazul lui IONESCU CONSTANTI care a spus că cunoaşte un curier care a spus că a venit dela SALZBURG dela Horia Sima.

Ulterior eu fiind mutat din această cameră, de acest caz s'a ocupat POPA ALEXANDRU necunoscând însă la ce rezultat s'a ajuns.-

Aceste informaţii în legătură cu acţiunile de spionaj erau necesare mişcării legionare ca să poată lua legătură cu elementele de spionaj.-

Eu cât şi ceilalţi legionari care lucram în această reţea de spionaj în vederea obţinerii acestor informaţii, foloseam următoarele metode : ne manifestam legionari sau reacţionari făţiş, după apartenenţa politică a deţinutului cu care discutam pentru a-i câştiga încrederea. Odată ce reuşeam să câştigăm încrederea deţinutului îl puneam să ne vorbească despre activitatea lui şi probleme pe care le cunoaşte în legătură cu alte organizaţii cât şi despre situaţia economică, extrăgând problemele care interesau mişcarea legionară.-

O altă metodă de scoaterea informaţiilor se ducea prin acţiunea de demascare unde legionarii îşi expuneau activitatea lor şi a organizaţiilor pe care le cunoşteau, obţinându-se şi prin această metodă informaţii ce interesa mişcarea legionară, urmărindu-se în acelaş timp ducerea în eroare a organelor de stat.-

Deţinuţii legionari care nu înţelegeau că aceasta este o continuare a activităţii legionare, erau bătuţi în mai multe rânduri până îi făceam să înţeleagă că aceasta

326 326

este continuarea activităţii legionare.-

Menţionez că în vederea scoaterii de informaţii pentru mişcarea legionară eu am participat la bătaia mai multor deţinuţi cum au fost CORAVIA PAUL, RADOVAN ALEXANDRU BOURCEANU VASILE, CRISTESCU CONSTANTIN, MITREA DUMITRU, BRANZEI ILIE, OBREJA OCTAV, BALANOVICI, NITA MIHAI, VANDOR SABIN, PILAT CONSTANTIN, POPESCU AUREL, BURTEA CONSTANTIN, POPKENT KEROPIAN, NICOARA VIRGIL, IONESCU CONSTANTIN, PROTESCU NICOLAE, COTARLA PAVEL şi STOIA ION dintre care în urma bătăii au murit RADOVAN ALEXANDRU.-

Elementele legionare care lucrau în reţeaua de spionaj a mişcării legionare şi aveau unele greşeli sau ovăiau să continue activitatea erau bătute în mod formal spunând că sunt nesincere. In realitate însă prin aceasta se urmărea să nu se desconspire reţeaua de spionaj a mişcării legionare.-

Menţionez că întreaga activitate pe care am desfăşurat-o în cadrul serviciului de informaţii a mişcării legionare, a fost dusă în mod conştient înţelegând că toate informaţiile culese sunt necesare mişcării legionare pentru continuarea activităţii împotriva regimului.-

Informaţiile culese pentru serviciul de spionaj al mişcării legionare au fost predate de mine la Piteşti lui LIVINSCHI MIHAI care le preda lui TURCANU EUGEN iar în penitenciarul Gherla le predam lui LIVINSCHI MIHAI şi POPA ALEX

Acestia, o parte din informaţii ce nu interesa mişcarea legionară le preda organelor administrative (biroul lui de inspecţie) iar cele care interesau mişcarea legionară le oprea pentru mişcarea legionară.-

INTREBARE

Cum ai fost pregătit să lucrezi pentru a nu fi desconspirată reţeaua de spionaj a mişcării legionare ?

RASPUNS

Pentru a nu se desconspira reţeaua de spionaj a mişcării legionare, LIVINSCHI MIHAI m'a pregătit făcându-mă să înţeleg că să prezint acţiunea de reeducare ca o acţiune

(327)

cinstită, în realitate ea nu era decât o continuare a activităţii legionare fapt pe care eu l-am înţeles încă dela intrarea mea în reţeaua de informaţii a mişcării legionare şi a se vedea care dintre informatorii legionari sunt sinceri faţă de mişcarea legionară, erau puşi mai mulţi inşi să discute cu o persoană. Astfel acel informator care nu informa real mişcarea legionară, prin această metodă era descoperit şi demascat ca nesincer (adică nesincer pentru mişcarea legionară).-

Deasemenea s'au luat măsuri de a se împiedica pe acei deţinuţi din camerile de demascare care ar fi încercat să raporteze organelor administrative acţiunea dusă de legionari în penitenciar.-

Deţinuţii care voiau să iasă la raportul ofiţerului politic, trebuiau mai întâi să raporteze şefului de cameră, care la rândul lui raporta lui POPA ALEXANDRU. Acesta îi chema pe cei care vroiau să raporteze şi vedea el mai întâi ce au de raportat. Dacă reuşea că aceştia ar raporta organelor administrative unele lucruri ce ar fi dus la desconspirarea activităţii legionare duse în penitenciar, erau consideraţi reacţionari şi bătuţi din nou, spunându-se că aceştia vor să ducă în eroare organele administrative ale penitenciarului.-

Tot în scopul de a ascunde adevărata activitate legionară care se ducea în penitenciar, atunci când unul din deţinuţi reuşea să raporteze organelor administrative acţiunea dusă de legionari în penitenciar, că sunt bătuţi deţinuţii pentru a scoate informaţii dela ei, elementele devotate mişcării legionare îl făceau reacţionar spunând că pentru aceasta a fost bătut. Astfel a fost cazul lui BOURCEANU VASILE care în timp ce a venit în inspecţie în cameră dl. slt. SUCEGAN dela biroul inspecţiei, i-a raportat că a fost bătut şi că doreşte să fie mutat din această cameră.-

Eu POPOVICI CORNEL, TARNOVEANU MIRCEA şi alţi legionari din cameră am minţit pe dl. slt. SUCEGAN spunându-i că acesta a fost bătut pentru faptul că a ţinut şedinţe ţărăniste în cameră, în realitate însă fusese bătut pentru a se scoate dela el informaţiipentru mişcarea legionară.-

328

Tot cu scopul de a nu se desconspira aceas. acţiune a mişcării legionare, deţinuţii care erau bătuţi erau ameninţaţi că nu vor mai scăpa teferi dacă vor spune cele petrecute în legătură cu acţiunea de demascare şi auto-demascare.-

Acele elemente care erau în reţeaua de informaţie a mişcării legionare, atunci când erau transferate în alte penitenciare sau colonii de muncă, li se indicau ca acolo să ia legătură cu ofiţerul dela biroul de inspecţie căruia să-i dea unele informaţii neînsemnate pentru mişcarea legionară ca în felul acesta să-şi câştige încrederea organelor administrative putând astfel să ducă în eroare aceste organe şi să continue cu activitatea legionară adică de strângerea de informaţii pentru reţeaua de spionaj.-

Eu când am fost transferat din penitenciarul Gherla la canalul Dunărea - Marea Neagră, în colonia Poarta Albă, am fost îndrumat de către POPA ALEXANDRU că atunci când voi ajunge la canal să iau legătura cu ofiţerul dela biroul inspecţii căruia să-i predau unele informaţii, reuşind astfel să-i câştig încrederea şi a-l duce în eroare pentru a putea continua activitatea legionară.-

Ajuns la canalul Dunărea Marea Neagră în colonia Poarta Albă m'am prezentat ofiţerului politic dela biroul de inspecţie căruia i-am explicat că vreau să dau informaţii urmărind prin aceasta să-i câştig încrederea şi să obţin anumite avantagii materiale.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt cele de mai s sus şi fiind de acord cu ele, semnez propriu.-

ss Popovici Cornel

(329)

329

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul POPOVICI CORNEL, născut în ziua de 15 Septembrie 1928 în oraşul Piatra Neamţ fiul lui GHEORGHE şi al ALEXANDRINEI cu ultimul domiciliu în Bucureşti calea Călăraţi Nr.254.-

27 Mai 1953
Ploeşti
Interogatoriul a început la ora 13,30
Interogatoriul s'a terminat la ora 22,3

INTREBARE

In ce împrejurări ai fost atras în reţeaua de spionaj a mişcării legionare ?

RASPUNS

In reţeaua de spionaj a mişcării legionare am fost atras în Martie 1950 în timp ce eram la camera Nr.3 de pe secţia corecţională din penitenciarul Piteşti de către LIVINSCHI MIHAI. Acesta mi-a dat să înţeleg că eu cât şi ceilalţi legionari care au înţeles noua linie a mişcării legionare, de a lucra pentru mişcarea legionară prin acţiunea de "reeducare" ce se ducea sub forma demascării şi autodemascării, că este continuarea mişcării legionare, însă de data aceasta principala activitate a legionarilor era de a

strânge informaţii pentru mişcarea legionară, adică continuarea activităţii legionare prin strângerea de informaţii pentru serviciul de spionaj al mişcării legionare.-

- INTREBARE

Cum ai fost pregătit să lucrezi în reţeaua de spionaj ?

RASPUNS

La Piteşti am fost pregătit de către LIVINSCHI MIHAI pentru a lucra pentru reţeaua de spionaj a mişcării legionare.-

LIVINSCHI MIHAI mi-a arătat cum să procedez pentru a vedea dacă elementele legionare şi reacţionare ce urmau să fie atrase pentru a lucra pentru reţeaua de spionaj a mişcării legionare sunt sincere şi se poate pune bază pe elel. In acest scop am fost îndrumat să iau autobiografia deţinuţilor. Aceştia erau determinaţi să-şi facă o analiză a activităţii lor politice dusă afară din penitenciar, legăturile pe care le-au avut în timpul activităţii lor, împrejurările în care au fost arestaţi şi ce purtare au avut la anchetă şi în penitenciare.-

Prin aceasta se urmărea cunoaşterea elementelor sincere pentru mişcarea legionară şi atragerea lor în reţeaua de spionaj a mişcării legionare. Adică acele elemente care erau considerate sincere pentru mişcarea legionară erau îndrumate să strângă informaţii pentru mişcarea legionară.-

In penitenciarul Gherla tot de LIVINSCHI MIHAI am fost pregătit în ce priveşte metodele ce trebuesc folosite pentru strângerea de informaţii, arătându-mi că pentru obţinerea de informaţii din rândul deţinuţilor să creiem atmosferă legionară în camerile unde suntem iar după ce obţinem unele informaţii în legătură cu activitatea lor, erau introduşi în acţiunea de demascare unde erau maltrataţi prin cele mai huliganice metode, fiind bătuţi la tălpile picioarelor cu un băţ, erau puşi să stea mai multe zile la rând

în poziţii chinuitoare şi nu erau lăsaţi să vorbească mult timp. Din cauza bătăii`a murit RADOVAN ALEXANDRU.- 331

Eu recunosc că am luat parte activă la aceste acţiuni, cu scopul de a strânge informaţii pentru mişcarea legionară.-

INTREBARE

Cum se făcea recrutarea elementelor care lucrau pe linia de informaţii a mişcării legionare ?

RASPUNS

In camerele unde am fost eu, recrutarea elementelor în reţeaua de spionaj a mişcării legionare se făcea în modul următor : prima dată se urmărea cunoaşterea acelui deţinut ce urmărea să fie atras în reţeaua de informaţie, pentru a se vedea dacă este sincer pentru mişcarea legionară pe urmă i se indica metodele cum să acţioneze pentru strângerea de informaţii, spunându-i-se să se manifeste reacţionar. Deasemeni se indica acestor elemente că principala activit te în penitenciar, este strângerea de informaţii pentru mişcarea legionară.-

INTREBARE

Cum ai fost pregătit pentru continuarea activităţii legionare, dacă eşti mutat în alte penitenciare ?

RASPUNS

Când am plecat dela penitenciarul Piteşti la Gherla am fost pregătit pentru a continua cu activitatea legionară, s'a indicat ca să continuăm cu strângerea de informaţii pentru mişcarea legionară.-

Când am plecat dela Gherla la canalul Dunăre-Marea Neagră, POPA ALEXANDRU ne-a spus să iau legătură cu biroul inspecţie pentru a da informaţii. Eu am înţeles prin aceasta să continui cu activitatea legionară, adică să strâng informaţii pentru mişcarea legionară şi biroul inspecţii, să mă prezint numai cu scopul de a duce în eroare organele administrative şi a putea să continui mai departe cu activitatea legionară.-

INTREBARE 332

Cu ce alte persoane ţe-a spus să mai iei legătură la canal ?

RASPUNS

In afară de locotenentul SALISTEANU dela biroul inspecţii nu a mai indicat alte persoane cu care să iau legătură.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt cele de mai sus şi fiind de acord cu ele semnez propriu.-

ss Popovici Cornel

C.N.S.A.S.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul POPOVICI CORNEL născut la 15 Septembrie 1928 în Piatra Neamţ, fiul lui GHEORGHE şi LEXANDRINA cu ultimul domiciliu în Bucureşti calea Călăraşi 254.-

22 Mai 1953

Ploeşti

Interogatoriul a început la ora 1o,oo

Interogatoriul s'a terminat la ora 23,oo

INTREBARE

Ce metode s'au folosit în penitenciarul Gherla pentru continuarea activităţii legionare şi de cine era condusă ?

RASPUNS

In penitenciarul Gherla pentru continuarea activităţii legionare, grupul de legionari sosiţi dela Piteşti în fruntea cu POPA ALEXANDRU, LIVINSCHI MIHAI şi PUSCASU VASILE, aceştia au trecut la organizarea legionarilor din penitenciar, căutând să aplice noua linie tactică a mişcării legionare începută la Piteşti prin acţiunea de reeducare sub forma de demascare şi autodemascare.-

POPA ALEXANDRU a urmărit prima dată să câştige încrederea organelor administrative prin darea unor informaţii de mică importanţă administraţiei şi biroului de in-

specţie. Astfel a reuşit să înşele administraţia penitenciarului şi să fie scos planton pe etajul III din penitenciar. Ajuns odată planton putea să ia legătură cu toţi legionarii din camerile dela etajul III organizând scoaterea legionarilor de încredere la muncă în ateliere şi la zidărie. Pentru a nu fi descoperită acţiunea noastră se spunea că la muncă nu se scot decât elementele cinstite, în realitate se scoteau elementele legionare de încredere care erau cunoscute că au înţeles să aplice noua linie tactică a mişcării legionare prin acţiunea de demascare şi autodemascare.

Deasemeni elementele legionare de încredere au fost plasate şi în alte funcţii administrative din penitenciar ca plantoane pe etaje în echipa sanitară a penitenciarului, frizeri şi la grefă. Aceştia având posibilitatea să se deplaseze în întreg penitenciarul , făceau legătura între legionarii din diferite camerele penitenciarului.

POPA ALEXANDRU prin plasarea acestor elemente legionare de încredere şi-a organizat o reţea de informaţii pe întreg penitenciarul a mişcării legionare care strângea informaţii din rândul deţinuţilor din penitenciar privitor la toate sectoarele de activitate din exteriorul penitenciarului cât şi din închisoare. De afară se strângeau informaţii în legătură cu organizaţiile subversive legionare, acţiuni de spionaj, de sabotaj, depozite de armament, informaţii în legătură cu nemulţumirule ţăranilor privitor la colectări şi la crearea de gospodări agricole colective informaţii în egătură cu persoane din aparatul de stat, care aveau fapte necinstite în trecut şi despre acei care fac favoruri unor elemente.Din penitenciar se culegeau informaţii în legătură cu starea de spirit a deţinuţilor se urmărea cunoaşterea elementelor legionare sau reacţionare care nu au înţeles să activeze pe noua linie tactică a mişcării legionare. Aceştia erau consideraţi necinstiţi şi erau trecuţi la demascare.-

Legionarii şi elementele reacţionare care au

înţeles să lucreze pe noua linie tactică a mişcării legionare erau consideraţi cinstiţi, adică acei care au înţeles să se manifeste ca democraţi şi să continue sub această formă activitatea legionară prin strângerea de informaţii pentru mişcarea legionară, erau consideraţi cinstiţi şi erau scoşi la lucru pentru a putea lua legătură şi cu ceilalţi legionari.-

Cunosc că aceste informaţii erau necesare mişcării legionare pentru a cunoaşte situaţia de afară şi atunci când unii din deţinuţi sunt eliberaţi să ia legătură cu aceste organizaţii. Informaţiile erau predate lui POPA ALEXANDRU, SERBANESCU PAUL, LIVINSCHI NICOLAE şi GRAMA OCTAV. Aceste informaţii o parte erau predate biroului de inspecţie iar restul de informaţii ce erau mai interesante erau oprite pentru mişcarea legionară.-

Sub pretextul că în vederea obţinerii de informaţii pentru acţiunea de demascare, este necesară crearea unei atmosfere legionare în rândul legionarilor, se ţineau şedinţe legionare unde se făceau expuneri în legătură cu activitatea legionară din punct de vedere ideologic, s_a organizat ajutorul legionar, POPA ALEXANDRU a stabilit pe camere persoanele care primeau pachete de acasă şi acestea se mâncau în comun pe cameră. S'au dat indicaţii ca să scrie în scrisori ca odată cu pachetele de alimente să trimită şi medicamente, acestea erau depozitate fie la legionarii care făceau parte din echipa sanitară fie la POPA ALEXANDRU şi erau trataţi legionarii care se îmbolnăveau.-

După ce am citit cuvânt cu cuvânt cele de mai sus şi fiind de acord cu ele, semnez propriu,-

ANCHETAT

ss Popovici Cornel

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul POPOVICI CORNEL fiul lui GHEORGHE şi ALEXANDRINA născut la 15 Septembrie 1928 în Piatra Neamţ cu ultimul domiciliu în Bucureştic calea Călăraşi 254.-

18 Mai 1953
Ploeşti
Interogatoriul a început la ora 19,oo
Interogatoriul s'a terminat la ora 2,oo

INTR BARE

Ce te-a determinat să participi activ în aşa zisa acţiune de reeducare ?

RASPUNS

In acţiunea de reeducare am intrat în urma bătăii pe care am primit-o, pentru a scăpa să nu mai fiu bătut, eu am continuat să fiu legionar şi după ce am intrat în aşa zisa acţiune de reeducare.

In această acţiune am căutat să fiu activ pentru a înşela organele administrative şi a căpăta încrederea organelor de stat pentru a mă trimite la muncă la canal.-

Menţionez că prima dată am căutat să câştig

337

încrederea față de LEVINSCHI MIHAI luând parte activă la bătaia deținuților care erau considerați nesinceri că mai pozau ca legionari și nu au înțeles să nu se mai manifeste ca legionari.-

Eu în același timp deși eram legionar nu mă mai manifestam ca legionar și luam parte activă la acțiunea de reeducare.-

Am discutat cu acei care au fost indicați de LIVINSCHI MIHAI pentru a vedea dacă sunt sinceri sau nesinceri pentru această acțiune de așa zisă reeducare. Susțin că toate elementele intrate în acțiunea de reeducare în penitenciarul Pitești erau numai de formă deoarece și după ce au intrat în acțiunea de reeducare au continuat să fie legionari sau reacționeri.-

Deasemeni mă ocupam de legionari și de ceilalți deținuți care au fost indicați de LIVINSCHI MIHAI să văd cum își rezolvă anumite lucruri din viața politică din trecut. In acest sens erau puși față de ceilalți deținuți să-și facă autobiografia insistând asupra părții politice din viața lui. In urma acțiunii duse am câștigat încrederea lui LIVINSCHI MIHAI și în ultimile două săptămâni cât am mai stat în camera Nr.3 de pe secția corecțională după ce a plecat LIVINSCHI am fost însărcinat să conduc acțiunea de reeducare spunându-mi să acționez cum cred eu și cum am învățat dela el. Astfel întreaga activitate dusă în această cameră a fost condusă de mine în această perioadă. Eu urmăream să strâng informații din rândul deținuților în legătură cu activitatea și legăturile pe care le-a avut afară din penitenciar cât și în penitenciar.-

INTREBARE

In ce constă activitatea comitetului de demascare pe cameră ?

RASPUNS

Activitatea comitetului de demascare din penitenciarul Pitești consta în acțiunea de selecționare a

elementelor care sunt sincere pentru continuarea aşa zisei reeducări.

Comitetul de acţiune al demascării pe cameră se ocupa cu strângerea de informaţii din rândul deţinuţilor pentru a vedea care sunt sinceri şi pe care elemente se poate pune bază pentru continuarea activităţii. Comitetul de acţiune a demascării pe cameră hotăra ce elemente să fie bătute şi cum, adică să fie bătut mai tare sau mai încet.

LEVINSCHI MIHAI se ocupa cu strângerea de informaţii în legătură cu activitatea desfăşurată în afara penitenciarului, legăturile pe care le-au avut, legături cu alte organizaţii.-

Unele elemente erau puse să arate în mod critic activitatea lor desfăşurată în exterior. Astfel IONESCU EUGEN condamnat la 4 ani pentru participare în organizaţie subversivă la Timişoara, a fost pus să facă o expunere despre activitatea pe care a dus-o în organizaţia subversivă, arătând cum au vrut să acţioneze pentru a da lovitura de stat la Timişoara, se scotea în evidenţă lipsurile pe care le-a avut arătând persoanele care i-a demascat şi au fost arestaţi înainte de a trece la acţiune.-

INTREBARE

Ce discutaţi în cadrul comitetului de demascare ?

RASPUNS

In cadrul comitetului în fiecare dimineaţă discutam ce am discutat cu cei din cameră care urma să-şi facă demascarea sau să-şi expună autobiografia. Comitetul hotăra cine să intre în demascare sau mai era necesar să se continue discuţiile cu el pentru a-l cunoaşte mai bine. Deasemeni se mai discuta ce mai avem de făcut în fiecare zi în vederea continuării activităţii pentru acţiunea de demascare şi autodemascare.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt cele de mai sus şi fiind de acord cu ele, semnez propriu.-

ANCHETAT ss Popovici Corn

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul POPOVICI CORNEL fiul lui GHEORGHE şi al ALEXANDRINEI născut la 15 Septembrie 1928 la Piatra Neamţ cu ultimul domiciliu în Bucureşti calea Călăraşi Nr.254.-

12 Mai 1953
Ploeşti
Interogatoriul a început la ora 12,oo
Interogatoriul s'a terminat la ora 22,3o

INTREBARE

In ce a constat activitatea de reeducare şi care erau formele de organizare ?

RASPUNS

Legionarii veniţi dela Suceava în frunte cu TURCANU EUGEN, pentru a-şi putea continua activitatea lor legionară au iniţiat în aşa zisa acţiune de reeducare din penitenciarul Piteşti. Această acţiune de reeducare din penitenciarul Piteşti se ducea dub forme diferite faţă de acţiunea de reeducare începută la Suceava. Adică aici se foloseau noi metode în acţiunea de reeducare având ca scop să ascundă mai bine activitatea legionară desfăşurată în penitenciarul Piteşti. Metodele care se foloseau în acţiunea de reeducare în penitenciarul Piteşti constau în faptul că se trece dela acţiunea de reeducare la acţiunea de demascare şi autodemascare a activităţii legionare avute afară cât şi în penitenciar.-

Demascarea şi autodemascarea se făcea forţat, folosindu-se bătaia deţinuţilor care intrau în demascare.-

(340)

Scopul acestei demascări era de a duce în eroare organele adminsitrative arătând prin aceasta că legionarii se dezic de mişcarea legionară, arătându-şi activitatea lor legionară cât şi a celorlalţi pe care-i cunoştea.

De menţionat este faptul că cele declarate de ei administraţiei erau numai o parte neînsemnată din activitatea lor. Pentru a masca mai bine activitatea legionară desfăşurată în penitenciar, legionarii în mod formal s'au împărţit în două grupuri. Un grup de legionari a intrat în acţiunea de reeducare şi un grup care se manifestă ca legionari

In faţa administraţiei aceste grupuri de legionari căutau să apară că sunt contra unuia altuia şi se duce luptă împotriva legionarilor în schimb prin acţiunea de reeducare, demascare şi autodemascare, se continua cu activitatea legionară.-

In vederea desfăşurării activităţii legionare pri prin aşa zisa acţiune de demascare şi autodemascare dusă în penitenciarul Piteşti s'a organizat un comitet format din TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU, LIVINSCHI MIHAI şi PUSCASU VASILE care conduceau activitatea legionară prin acţiunea de demascare.

In fiecare cameră s'au organizat comitete formate din 4-5 legionari sa din alte elemente care erau folosite (utilizate) de legionari, însă acei care nu erau legionari nu cunoşteau tot adevărutul scop al reeducării prin demascare.

La sfârşitul lunei Februarie 1950 eu fiind în camera 4 de pe secţia spital am cunoscut că această acţiune de demascare nu este decât o formă mascată a activităţii legionare mergând pe linia dată de PATRASCU încă din 1945 ca legionarii să se dezică de mişcarea legionară în mod formal însă să continue cu activitatea legionară şi să intre în organizaţii democratice.-

Noua tactică de luptă a mişcrii legionare a fost aplicată şi în penitenciarul Piteşti şi celelalte închisori prin acţiunea de "reeducare" dusă sub formă de demascare şi autodemascare.-

In penitenciar s'a organizat demascarea activităţii legionare în mod formal, legionarii se deziceau de mişca-

(341)

rea legionară însă în fond prin aceasta nu se făcea decât cunoaşterea şi selecţionarea lor pentru continuarea activităţii legionare în penitenciar.-

Prin bătaia legionarilor care intrau în acţiunea de demascare se urmărea ca ei să înţeleagă noua tactică a mişcării legionare. Acei care nu înţelegeau erau bătuţi până ce reuşeau să vadă că prin această acţiune ei pot să continue cu activitatea legionară.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt cele de mai sus fiind de acord cu ele, semnez propriu.-

ANCHETATOR

ss I Olaru

ANCHETAT

ss Popovici Cornel

C.N.S.A.S.

(342)

312

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul POPOVICI CORNEL, fiul lui GHEORGHE şi ALEXANDRINA cu ultimul domiciliu în Bucureşti, calea Călăraşi Nr.254.-

22 Aprilie 1953
Ploeşti

INTREBARE

De cine a fost iniţiată acţiunea de "reeducare"?

RASPUNS

Cunosc că acţiunea de "reeducare a început la penitenciarul Suceava iniţiată fiind de BOGDANOVICI care a făcut acest lucru cu scopul de a induce în eroare organele de stat pentru a continua totuşi activitatea legionară.

Cunosc că dintre cei ce au aderat la această acţiune de "reeducare" în penitenciarul Suceava au fost TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU, LIVINSCHI MIHAI şi MARTINUS

In penitenciarul Piteşti acţiunea de "reeducare" a fost iniţiată de TURCANU EUGEN.-

In ziua de 21 Ianuarie 1950 am fost mutat în camera 4 de pe secţia spital în penitenciarul Piteşti unde TURCANU EUGEN împreună cu ROSCA, PUSCASU VASILE, ANDRONACHE STEFAN şi cu alţii, ne-au luat la bătaie pe toţi cei care urmau să intre în demascare.-

După câteva zile de bătaie, TURCANU EUGEN ne

spune că dacă vrem să ieşim din această situaţie trebue să ne facem autodemascarea şi demascarea insistând să arătăm toată activitatea pe care am avut-o în afara închisorii, legăturile pe care le-am avut cu alţii care duceau activitate subversivă şi erau încă liberi cât şi activitatea dusă în cadrul închisoarii.-

Demascarea activităţii din afara închisorii eram puşi să ne-o facem în faţa lui TURCANU UGEN iar autodemascarea în public adică faţă de ceilalţi deţinuţi care erau în cameră.-

In penitenciarul-Piteşti până a intra în demascare am dus o activitate legionară făţişă care a constat în ţinerea de şedinţe şi menţinerea unei atmosfere legionare. Sedinţe am ţinut împreună cu MORARESCU IUSTIN, DRAGOMIRESCU MIRCEA, LUPASCU ION şi GHEORGHIU ION.-

Inainte de a-mi face demascarea, am cunoscut printre alţii şi pe PATRASCANU NUTI căruia i-am spus că eu sunt un admirator al lui TACU AUREL care era condamnat pentru activitate legionară.-

După o zi dela cele discutate cu PATRASCANU el i-a spus lui TURCANU că eu sunt legionar şi un admirator al lui TACU, după care am fost luat la bătaie de către TURCANU împreună cu ceilalţi.-

In această cameră am stat dela data de 21 Ianuarie 1950 - 28 Fevruarie 1950 perioadă în care am fost bătut de 3-4 ori şi ţinut izolat, adică nu aveam voie să vorbesc cu nimeni, să mă plimb şi am fost ţinut în poziţie chinuitoare.-

După ce am declarat toată activitatea mea legionară adică de după 15 Mai 1948 am continuat să activez cu CARAVIA PAUL şi TURTUREANU VALENTIN cât şi activitatea legionară pe care am dus-o în penitenciar, am fost mutat împreună cu mai mulţi inşi în camera Nr.3 de pe secţia corecţional.

LIVINSCHI MIHAI a întrebat pe CALINESCU NICOLAE care şi în acel timp se manifesta ca legionar, însă era cunoscut de LIVINSCHI MIHAI de mai înainte din cadrul penitenciarului, despre cine a fost sincer în demascările dela camera Nr.4 spital, CALINESCU NICOLAE m'a indicat pe mine

că am fost sincer la demascarea pe care mi-am făcut-o. - După această discuţie LIVINSCHI m'a ales în comitetul de demascare pe cameră care era format din MURĂŞAN ION, MUŢAN AUREL, BOGDANU CONSTANTIN, subsemnatul (POPOVICI CORNEL) şi LIVINSCHI MIHAI care era conducătorul acestui comitet.-

INTREBARE

In ce consta activitatea de "reeducare" ?

RASPUNS

LIVINSCHI MIHAI a dat dispoziţii celor care făceam parte din comitet să-i urmărim şi să-i tragem de limbă pe cellalţi deţinuţi, despre felul cum se manifestă ei şi de legăturile lor din afară închisorii. Cei care erau consideraţi nesinceri erau bătuţi de către comitetul în care am participat şi eu, următorii: PRUDA MIRON, DUSAMNU VASILE, CALINESCU NICOLAE şi IONESCU EUGEN. Aceştia au fost bătuţi după ce s'a discutat în comitet şi la directivele lui LIVINSCHI MIHAI.-

-Pe acei pe care îi băteam, le ceream să declare legăturile pe care le aveau cu alte organizaţii subversive de-armament, de cei cărora le spuseseră că fac parte din aceste organizaţii de spionaj.-

Informaţiile culese erau comunicate lui LIVINSCHI care se ducea la TURCANU EUGEN şi îi comunica numele deţinuţilor care mai aveau de făcut demascări, apoi aceştia mergeau personal şi declarau în scris în faţa lui TURCANU.-

INTREBARE

Cine conducea activitatea legionară în penitenciarul Piteşti ?

RASPUNS

Nu cunosc cine conducea activitatea legionară pe penitenciar însă cunosc că pe penitenciar am mai dus activitate legionară împreună cu GHEORGHIU ION condamnat la 15 ani muncă silnică pentru activitate legionară, MORARESCU IUSTIN, DRAGOMIRESCU MIRCEA, şi LUPASCU IOAN.-

(345)

In timpul demascărilor făcute în camera 4 spital la Piteşti a reuşit că din comandamentul legionar făcea parte următorii : VIRGIL IONESCU, care era comandant PATRASCANU NUTI, SOROIU, TACU AUREL, FUICA şi OPRISAN CONSTANTIN. Aceştia au organizat şedinţe şi ajutoare legionare, căutau să întreţină atmosferă legionară şi recrutarea de noi membrii.-

345

Stiu că PATRASCANU în acel timp a făcut parte şi din acţiunea de "reeducare" până în Mai 1950 când a fost izolat în camera Nr.2.-

- Menţionez că PATRASCANU a intrat în acţiunea de reeducare în Decembrie 1949 însă numai formal fiindcă el a continuat să activeze pe linia legionară şi după aceia, sub masca reeducării iar din Mai 1950 se manifesta deschis pe linia legionară.-

INTREBARE

Ce ai discutat cu PATRASCANU când ai ajuns în penitenciarul Piteşti ?

RASPUNS

Cu PATRASCANU am discutat la camera Nr.4 spital înainte de demascare, el m'a întrebat pentru ce am fost arestat, eu i-am spus că am fost arestat fiind legionar.

Deasemeni am mai discutat despre TACU AUREL spunându-i că-l cunosc din Bucureşti şi eu sunt un admirator al lui TACUç!

In activitatea legionară din Bucureşti a-am cunoscut din 1947 când făcea parte din organizaţia legionară "Buna vestire".-

Cu PATRASCANU am mai discutat despre condiţiile în care stau deţinuţii în penitenciarul Jilava.-

PATRASCANU mi-a spus că a stat în cameră cu TACU şi este un băiat bun, ceiace mia făcut să cred că a rămas pe linia legionară.-

INTREBARE

Ce directive cunoşti că s'au dat de către comandamentul legionar din penitenciar ?

RASPUNS

346 -

- Stiu că s'a dat directiva să se organizeze ajutorul legionar şi să se continue cu activitatea legionară Unii din conducătorii legionari erau pentru a participa la acţiunea de "reeducare" însă numai formal pentru a putea continua cu activitatea legionară, alţii susţineau să ne menţinem pe poziţie legionară şi să refuzăm participarea la acţiunea de "reeducare" - - - - -

Eu am intrat în acţiunea de "reeducare" de frica bătăii însă am mai continuat să fiu legionar şi în timpul când făceam parte din comitetul de demascare pe cameră până în iarna anului 1950.-

Astfel participând la acţiunea de demascare am scăpat să nu mai fiu bătut, însă eu continuam să fiu legionar şi cu timpul să mă rup de mişcarea legionară.-

După ce am citit cuvânt cu cuvânt cele de mai sus, semnez propriu fiind de acord cu cele declarate.-

ss Popovici Cornel

C.N.S.A.S.

347

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul POPOVICI CORNEL fiul lui GHEORGHE şi al lui ALEXANDRINA, cu ultimul domiciliu în Bucureşti calea Călăraşi Nr.254.-

21 Aprilie 1953
Ploeşti

INTREBARE

- Ce cunoşti despre activitatea legionară dusă în penitenciarul Piteşti ?

RASPUNS

Stiu că în penitenciarul Piteşti era un comandament legionar format din VIRGIL IONESCU, OPRISAN CONSTANTIN, PATRASCANU NUTI, TACU AUREL şi SOROIU. Acesta coordona întreaga activitate legionară dusă în penitenciar. A organizat ţinerea şedinţelor legionare, recrutarea de noi membri şi ajutorul legionar, organizând primirea de pachet din afară, care erau împărţite între toţi legionarii.- -

Comandamentul legionar pentru a putea cunoaşte activitatea pe care o duc legionarii în toate camerile, şi-a plasat oamenii lor în funcţii administrative ca planton, toane şi bucătărie. Prin aceştia ţineau legătură legionarii dintr'o cameră cu ceilalţi cât şi prin bilete pe care le schimbau când eşeau la plimbare. Astfel comandamentul legionar putea să cunoască întreaga activitate legionară

dusă în penitenciarul Piteşti.-

348

INTREBARE

Ce metode se foloseau pentru a putea continua cu activitatea legionară pe penitenciar?

RASPUNS

In penitenciare, mărgând pe linia dată de PATRASCU încă din anul 1945 s'a trecut la schimbarea formelor şi metodelor de organizare.-

In penitenciare, după arestările făcute în Mai 1948, o parte din legionari în 1949 pentru aş putea ascunde activitatea legionară au început o acţiune de aşa zisă reeducare însă ei au continuat să ducă activitate legionar

In penitenciarul Piteşti mergând pe aceiaşi linie dată de PATRASCU de a arăta formal că s'au rupt de mişcarea legionară, au intrat în acţiunea de "reeducare" însă ei au continuat cu activitatea legionară.--

O parte din legionari refuzau să intre în acţiunea de "reeducare" rămânând pe poziţia de legionari făţiş.-

Eu am fost de părere prima dată să rămân pe poziţia de legionar făţiş, pe urmă am fost de acord ca formal să intru în acţiunea de "reeducare pentru a avea unele avantagii (vorbitor şi pachete) însă eu am continuat să mai fiu legionar.-

Prin acţiunea de "reeducare înţelegeam că deţinuţilor li se punea la dispoziţie cărţi progresiste pentru a le citi însă nu ni se cerea să ne însuşim materialul citit.-

INTREBARE

Ce metode se foloseau pentru "reeducare" şi de către cine ?

RASPUNS

Reeducarea în penitenciarul Piteşti nu s'a mai făcut prin acele metode folosite de BOGDANOVICI la Suceava In penitenciarul Piteşti acţiunea de "reeducare" era condu-

să prin bătaie, cerându-le la acei care intrau în demascare să declare legăturile ce le-au avut afară din penitenciar.-

Din comitetul de demascare făcea parte TURCANU EUGEN, el conducea acţiunea de demascare pe întreg penitenciarul. Pentru a cunoaşte pe fiecare deţinut cum se manifestă, TURCANU în camera Nr.3 unde eram eu, acei care făceau parte din comitetul de demascare pe cameră, am fost însărcinaţi ca să ne ocupăm cu strângerea de informaţii din rândul deţinuţilor pe care le predam lui LIVINSCHI MIHAI care la rândul lui le preda lui TURCANU EUGEN. Aceiaşi metodă o foloseau şi în celelalte camere.-

Eu am dat informaţii despre DUMITRIU că s'a rupt de mişcarea tineretului regalist, despre TOMESCU că se mai manifestă ca legionar.-

INTREBARE

Cum era organizat serviciul de informare ?

RASPUNS

In camera Nr.3 unde conducătorul comitetului de demascare era LIVINSCHI MIHAI, reţeaua de informaţii era formată din subsemnatul POPOVICI CORNEL, MURESAN ION, MURESAN AUREL şi BOCANU CONSTANTIN. Acestia făceau parte şi din comitetul de demascare pe cameră.-

Eu mă ocupam să cunosc pe fiecare deţinut în parte de felul cum gândeşte şi cum se manifestă după ce şi-a făcut demascarea. In acest scop căutam să-l provoc la discuţii. Ii întrebam ce i-a determinat să intre în mişcarea legionară, cum rezolvă ei anumite puncte care îi leagă de mişcarea legionară şi de regimul din trecut.-

Aceste probleme mă interesau pentru a vedea pe ce poziţie este acest legionar cu care discutam. Deasemenea mai erau întrebaţi cum văd ei să se debaraseze de trecut.-

De menţionat că aceste discuţii se duceau cu fiecare individual, discuţii care se duceau mai multe zile la rând până ce rămâneam să constat dacă este sincer şi ne puteam baza pe el.-

LIVINSCHI MIHAI mi-a spus că trebuesc descoperiţi acela care au intrat în acţiunea de "reeducare" însă în fond ei nu se debarasează de concepţiile lor din trecut

Mai târziu în camera Nr.5 unde am rămas o perioadă de timp 15 Aprilie până la 24 Aprilie 1950 eram şeful comitetului de deasacare pe cameră.

In această perioadă m'am ocupat ca o parte din deţinuţi să-şi facă autobiografia în faţa celor care erau în cameră, insistându-se asupra activităţii lor politice din afară penitenciarului. Au fost puşi să îşi spună activitatea pe care au dus-o la Timişoara BACANU CONSTANTIN acesta a arătat de felul cum a luat legătură cu organizaţi subversivă "naţional Creştină"dela Timişoara, cum au prădătit ei să dea lovitura de stat în 19 Martie 1949, IONESCU EUGEN din aceiaşi organizaţie la fel a făcut o expunere LOTES GAVRILA a făcut o expunere în legătură cu activitatea şi legăturile pe care le-a avut cu mişcarea legionară şi cum a organizat să fugă în munţi.-

Această analiză a fiecărui în parte se făcea împărţind întreaga viaţă şi activitate pe perioade şi era pus să o analizeze pe fiecare.-

Această expunere a vieţii şi activităţii politice se făcea şi în timp ce era LIVINSCHI în cameră însă nu sub această formă sistematică pe perioade.-

Cunosc că această expunere a fost iniţiată la camera unde am fost eu, de către LIVINSCHI MIHAI şi au fost făcute cu scopul ca să ne cunoaştem între noi şi a putea vedea pe fiecare ce-l leagă de trecut.-

INTREBARE

Cum erau pregătite elementele care lucrau pe linie de informaţii.-

RASPUNS

Eu am fost recrutat de către LIVINSCHI MIHAI ca informatorul lui şi m'a pregătit ca înainte de a începe discuţiile cu acela dela care voiam să-l trag de limbă

să mă manifest ca legionar sau reacţionar şi să creem în camera o atmosferă legionară atunci când se auliau acei care aveau să intre la demascare.-

După ce am citit cuvânt cu cuvânt cele de mai sus, fiind de acord cu ele, semnez propriu.-

ss Popovici Cornel

C.N.S.A.S.

352

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul POP CORNEL născut la 3 Septembrie 1924 în comuna Garbău - Cluj, fiul lui OCTAVIAN şi OTILIA de profesie student, ultimul domiciliu în comuna Lopadea Veche raionul Aiud.-

23 Iunie 1953
Ploeşti

Interogatoriul a început la ora 17,oo
Interogatoriul s'a terminat la ora 22,oo

INTREBARE

Cu ce scop au fost puse vârfurile legionare primii în demascare la Piteşti ?

RASPUNS

Stiu că din fiecare cameră erau scoşi câte unul sau două vârfuri legionare care erau puşi în demascări după care erau trimişi din nou în camera respectivă însă acum ca participanţi la acţiunea de aşa zisă reeducare.

Astfel s'au petrecut lucrurile cu VOINEA OCTAVIA SCUTARU MIHAI, MARINESCU N. In felul acesta se determina pe ceilalţi legionari de a înţelege că acesta este drumul pe care-l au de urmat şi că deci trebue să-ţi urmezi şeful care a ales un astfel de drum în acele condiţii. Deci scopul era de a determina pe cei mai mici să înţeleagă ceiace au de făcut, atunci când vedeau că însăşi şefii legionari pertici-

pau efectiv la această acţiune şi erau de acord cu ea.-

353

INTREBARE

Ce metode se foloseau în demascări ?

RASPUNS

In acţiunea de aşa zisă demascare s'au folosit a acte de violenţă, perversiuni şi atrocităţi faţă de unii deţinuţi.-

Astdfel se folosea bătaia individuală, aşa zisa metodică, când deţinuţii desvrăcaţi de vesminte erau bătuţi cu beţe şi curele la spate, pe piept, cu pumnii sau cu curel le peste faţă. Unii deţinuţi şi în special TURCANU EUGEN bătea cu beţele sau curelele peste faţă, piept, cap şi ori unde nimerea.-

Se foloseau diverse metode de constrângere, chin nuri, ca : spălarea în neştire a camerei în care timp erau şi bătuţi, ţinerea într'un picior, cu mâinile ridicate ore întregi, flexiuni până la complecta epuizare, culcări, erau opriţi de a dormi nopţi dearândul, ziua nu li se permitea de a se mişca ci a sta într'o singură poziţie iar noaptea să doramă într'o anumită poziţie, erau puşi indivizii de a sta cu mâinile la spate şi împunşi cu picioarele de către un cerc de deţinuţi până când ameţea şi cădea jos, erau forţaţi să mănânce mâncarea fierbinte, repede, fără lingură, stând în genunchi sub prici şi dela distanţa gamelei.-

Li se luau deţinuţilor ce erau puşi în demascare surplusul de efecte, unora li se lua şi rogojina de pe prici nu li se dădea din suplimentul de hrană dat de administraţie, unii erau opriţi de a merge la vizita medicală sau de a eşi raportul administraţiei.-

In afară de acestea se foloseau atrocităţi şi perversiuni.-

Personal am văzut cazul lui NITA CORNEL care a fost bătut în principal de TURCANU într'un mod barbar peste abdomen în special, până când a murit îb camera 4 spital în luna Februarie 1950. Deasemeni cazul lui SERBAN GHEORGHE bătut în special de TURCANU EUGEN şi cazul lui VATASOIU MIRC

354

bătut tot de TURCANU EUGEN şi ROSCA GHEORGHE care s'a sinucis de disperare aruncându-se dela etaj în luna Februarie 1950.-

La fel am văzut şi cazul lui BOGDANOVICI ALEX care a fost bătut de TURCANU EUGEN şi torturat de PUSCASU VASILE din ordinile lui TURCANU până când a fost omorât în luna Aprilie 1950.-

Am auzit şi de cazul LUMBEREA PAUL care a fost omorât de DIACA DAN şi LUDA ALEXANDRU în luna Ianuarie - Februarie 1951-

Am văzut când ROSCA GHEORGHE l-a bătut în Martie 1950 pe CONSTANTINESCU EMIL până când acesta a scuipat sânge în timpul demascării.

Cunosc că în urma bătăilor şi a torturilor la care a fost pus NEDELCU NICOLAE =N toamna anului 1950 a ieşit din demascare dezaxat (oarecum nebun). La fel s'a petrecut şi cu un oarecare PINTILIE care a fost transferat din penitenciar nebun. Acţiunea în acea cameră era condusă de ZAHARIA NICOLAE.-

Deasemeni cunosc două încercări de sinucidere ale lui GHEORGHIU GHEORGHE la camera 3 subsol şi a lui ANDRISAN GHEORGHE tot la aceiaşi cameră, în urma bătăilor primite şi de groază şi alte exemple.-

S'au folosit perversiuni când li se dădeau deţinuţilor fecale să mănânce. Astfel am văzut personal când LEONIDA TITUS a vrut să-i dea fecale să mănânce lui BUCUR CONSTANTIN. In momentul când acesta începuse să mănânce eu am interzis să facă acest lucru. Tot atunci LEONIDA TITUS mi-a spus că acest lucru îl face şi TURCANU sus, adică a dat să mănânce fecale.-

Am aflat dela MAGIRESCU EUGEN că ZAHARIA NICOLAE l-a pus pe PANDURESCU AUREL să-şi mănânce propriile fecale. Mai târziu la Gherla am auzit că s'au produs şi alte cazuri de acest fel la penitenciarul Piteşti. Astfel am auzit că TURCANU a pus pe OPRISAN CONSTANRIN şi alţii să mănânce fecale, că deţinutul COZIUC GHEORGHE a vârât pe un alt deţinut cu capul în hârdăul de urină şi că la Gherla aceste atrocităţi şi perversiuni au atins un grad de degradare înaltă şi de terfelire a demnităţii omeneşti.-

Consider că la Piteşti a fost o şcoală a 355 teroarei şi sadismului şi că metodele practicate sunt de natură patologică, sadică, cum nici nu poate concepe o minte de om sănătoasă. Consider că metodele practicate sunt umilitoare şi nedemne, care au terfelit demnitatea de om, lucru practicat de sadismul cu care am fost stăpâniţi şi viciaţi unii deţinuţi legionari, care participau la acţiunea de aşa zisă demascare.-

INTREBARE

Dumneata ai participat la aceste acţiuni, ai practicat astfel de metode ? Cu cine şi ce fel ?

RASPUNS

Da. Si eu am participat la acţiuni de acest fel. Astfel împreună cu LEONIDA TITUS am condus acţiunea din camera 2 subsol în Decembrie 1950. Aici am bătut în tălpi şi la spate cu cureaua şi bâţul pe : CUCOLI GHEORGHE, GHICA ALEXANDRU, COLOTELU VASILE, MACOVEI MIRCEA, COJOCARU NICOLAE, BUCUR CONSTANTIN, LUNGEANU VIRGIL, IONESCU NICOLAE SCUTARU ION, CONDURACHE EMANOIL care au fost bătuţi mai mult şi mai tare în perioada demascărilor. Deasemeni am participat la împinsul cu picioarele în cerc, am silit deţinuţii să facă flexiuni şi să frece pe jos până la epuizare, să mănânce din poziţii groteşti, să stea în poziţii fixe.-

La camera 3 subsol în lunile Februarie şi Martie am condus personal acţiunea de constrângere practicând următoarele metode : Am aplicat bătaia la tălpi, fund şi muşchii trapezi (ai umărului) cu bâţul şi cureaua. Deasemeni am organizat bătaia la grămadă a câtorva deţinuţi.-

Au fost bătuţi din ordinul meu şi cu participarea mea directă POPA AUREL, HUTULEAC ION, LUCA CORNEL, PROIOTOSESCU ROMULUS, RUFEANU MIHAI, PANDURESCU AUREL, care au fost bătuţi cei mai mult şi care au fost loviţi mai tare în perioada lunei Februarie şi jumătatea lunei Martie.-

In afară de aceştia au mai fost bătuţi mai rar PETROVAN MIRON, NEGRESCU FAG, UNGUREANU VASILE, BORDEANU DUMITRU, MRENES NICOLAE, OLTEANU GHEORGHE, MAXIM CONSTANTIN MITAN VIRGIL, LUCINESCU DANç!

(356) 356

In afară de aceasta pe LUCA CORNEL şi POPA AUREL odată m'am suit cu picioarele pe pieptul şi gâtul lor, călcându-i câteva minute iar pe ANDRONIC LAURENTIU l-am izbit în două rânduri de mai multe ori cu ceafa de priciu. Pe LUCA CORNEL l-am bătut cu un băţ la încheeturile oaselor, mai mult timp, provocându-i vânătăi Datorită faptului că l-am pus sub fereastra deschisă cu compresii la încheeturi le care se umflaseră, a căpătat pneumonie, fiind nevoit de a fi internat în infirmerie.

Menţionez că în perioada când îl călcam pe POPA AUREL în picioare acesta s'a sufocat şi apoi a trebuit să intervin pentru a-şi reveni, stropindu-l cu apă.-

In afară de bătăi am silit pe deţinuţi să mănânce forţat şi extrem de rapid, i-am pus să frece pe jos până la extenuare, i-am pus în poziţii incomode, în poziţie fixă ziua iar noaptea să dosrmă într'o anumită poziţie, precum şi trezirea de mai multe ori în cursul nopţii. Deasemeni am permis şi încurajat batjocorirea şi perversitatea unor deţinuţi care practicau perversiuni.-

Toate aceste fapte le-am practicat ca şef al acelei acţiuni din camera 3 subsol unde eu trebuia să-l învăţ pe GHEORGHIES şi alţii, modul cum trebue să acţioneze pe viitor.-

Menţionez că din luna Martie 1951 nu am mai practicat astfel de metode, având alte însărcinări din partea lui TURCANU pe deoparte iar pe dealta se cam terminase seră cu facerea demascărilor în penitenciarul Piteşti.-

INTREBARE

Cu ce scop se aplicau aceste metode, inumane, degradante, din al cui ordin şi cum le califici?

RASPUNS

Aceste metode inumane, degradante, se aplicau de către deţinuţii legionari care făceau parte din aşa zisa acţiune de demascare cu scopul :

- De a induce în eroare organele de stat în sensul că procesul de aşa zisă demascare este autentic.Adică

357

unii deţinuţi legionari urăsc şi lovesc în mişcarea legionară lovind în alţi legionari în mod cinstit, silindu-i pe acestia să-şi facă aşa zisa demascare în mod cinstit, aşa cum spuneau ei.-

357

- Să arunce în sarcina administraţiei şi a regimului vina practicării acestor metode, întrucât majoritatea deţinuţilor credeau că acţiunea este cunoscută şi dirijată de administraţie închisorii.-

- De a sili pe toţi deţinuţii legionari să treacă prin această acţiune de aşa zisă demascare urmând ca mai târziu să-şi dea seama de scopul întregii acţiuni.-

- Să-şi arate activitatea sa legionară, ca prin acest lucru să dovedească, aşa cum se spunea în demascări, că a rupt-o cu trecutul şi că vor să păşească pe un drum nou.-

- Pentru cei ce practicau aceste metode se urmărea să le facă o şcoală a sadismului, să-i facă lipsiţi de orice demnitate omenească, de milă şi de umanitate.-

Aceste metode se aplicau din ordinul conducătorilor principali ai acţiunii de aşa zisă demascare care le inaugurau, promovau şi încurajau în frunte cu TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU, PUSCASU VASILE şi LIVINSCHI MIHAI.-

Calific aceste metode ca fiind inumane, degradante, lipsite de demnitate omenească şi ca făcând parte din manevrele de inducere a regimului de către legionari.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt prezentul proces verbal de interogatoriu şi am constatat că corespunde întru totul cu cele declarate de mine, îl semnez şi susţin nesilit de nimeni.-

ANCHETATOR
ss Maior Gh. Aurel

ANCHETAT
ss Pop Cornel

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul POP CORNEL născut la 3 Septembrie 1924 în comuna Gârbău - Cluj fiul lui OCTAVIAN şi OTILIA, de profesie student, ultimul domiciliu în comuna Lopadea Veche raiomul Aiud.-

22 Iunie 1953

Ploeşti

Interogatoriul a început la ora 13,oo

Interogatoriul s'a terminat la ora 21,oo

INTREBARE

Ai arătat anchetei la unul din interogatoriile anterioare că reţeaua de informaţii legionare era făcută cu scopul de a nu da posibilitate administraţiei de a pătrunde în mijlocul acţiunei de aşa zisă reeducare. Cum a fost creiată această reţea, cum lucra şi cum se asigura scopul creierii acestei reţele de care ai vorbit ?

RASPUNS

In general reţeaua informativă se complecta cu elemente ce treceau prin demascare şi care o parte acceptau de bună voie să lucreze în această direcţie în urma solicitării făcute de TURCANU EUGEN în mod individual iar alţii fiind impuşi de aceasta de a-i da informaţiile pe care le va culege, fără însă ca aceştia să fie de acord.-

Toată reţeaua de informaţie era creiată şi condusă

de TURCANU EUGEN care recruta deţinuţii legionar, le dădea ordine, îi instruia şi care strângea în acelaş timp toate informaţiile.- (359) 359

Cei ce lucrau în acest scop, făceau aceasta fie individual, fie în grupul condus de către un individ care îi controla şi dirija, conform ordinilor primite dela TURCANU EUGEN.-

Acestea le cunosc prin faptul că am văzut cum TURCANU atunci când muta dintr'o cameră în alta deţinuţii care urmau să desfăşoare muncă de informare, erau instruiţi de el.-

In ceiace priveşte grupurile de informare, acestea erau creiate de TURCANU pentru a-şi desfăşura activitatea atât în interiorul închisorii Piteşti cât şi acelea ce urmăreau şi chiar au d sfăşurat activitatea în alte penitenciare

Astfel cunosc cazul când în luna Martie 1951 s'a format un grup de informare condus de PAVALOAIE CONSTANTIN din care făceau parte COMSA ERONIM, VOINEA OCTAVIAN s.a. şi care urmau să desfăşoare activitatea în camere în care erau trimişi şi un alt grup din care făceau parte CALCIU GHEORGHE PAVALOAIE şi alţii.-

Grupurile care plecau din penitenciar erau formate de TURCANU EUGEN şi acestea le întemeiez prin următoarele fapte :

- El arăta că toţi acei care vor pleca din penitenciar, să continue acţiunea dela Piteşti.-

- După ce au plecat diverse grupuri de studenţi legionari la alte penitenciare au început imediat demascările ex, la penitenciarul Gherla, Braşov, Tg. Ocna şi la coloniile de muncă dela canal. Mai mult. TURCANU EUGEN în diverse ocazii arăta că demascările şi-au luat avânt, că "băieţii noştri fac treabă/ că demascările continuă, dând chiar exemple din unele locuri în ce priveşte mersul aşa ziselor demascări.-

- TURCANU EUGEN m'a instruit pe mine şi pe MARTINUS ALEXANDRU asupra felului cum trebue să acţionăm, numindu-ne totodată şi răspunzători ai acestei acţiuni, în cazul când cei cu condamnări mari dela Piteşti, vom fi transferaţi la alt penitenciar. Tot din acest prilej ne-a spus că va trebui să ţinem legătură cu el prin deţinuţii ce vor fi transfe-

(360)
360

raţi la penitenciarul în care se găseşte el, dându-ne exemplu deţinutului MERIOSCA care venise dela penitenciarul Gherla cu veşti la TURCANU asupra felului cum se desfăşoară aşa zisele demascări, ceiace am tras concluzia că TURCANU ţine legătura cu celelalte penitenciare şi că i se transmit veşti.-

In ceiace priveşte asigurarea nepătrunderii administraţiei în mijlocul acţiunii de aşa zisă reeducare prin reţeaua informativă, aceasta s'a făcut prin :

- Centralizarea tuturor informaţiilor în mâinile lui TURCANU EUGEN şi erau la discreţia lui de a le da sau nu mai departe administraţiei.-

- Nu permitea deţinuţilor să se adreseze administraţiei fără consimţământul lui şi nici nu permitea ca acesti să dea informaţii peste capul lui.-

- Cei ce se dovedeau a fi informatorii administraţiei, erau compromişi faţă de administraţie închisorii şi erau puşi în demascare aşa cum s'au petrecut lucrurile cu doi informatori al căror nume nu mi-l amintesc şi care au fost abandonaţi de către administraţie în urma demascării, prin faptul că i s'a adus material prin care reeşea că sunt "banditi", adică cum că "ar fi colaborat" cu legionarii.-

INTREBARE

Cum s'a desfăşurat activitatea de diversiune, sabotaj şi infiltrare în rândurile administraţiei în puşcărie? fapte ce le-ai afirmat în una din anchetele anterioare.

RASPUNS

Prin acţiunea de aşa zisă demascare s'a desfăşurat activitatea de diversiune, sabotaj şi infiltrare" în rândurile administraţiei închisorilor.-

Astfel în ce priveşte diversiunea, ea s'a desfăşurat sub formă de duplicitate adică într'un fel se vorbea şi în altul cu totul opus se făcea - aşa cum am mai arătat cu prilejul interogatoriilor anterioare , pentru a masca fondul subversiv legionar al acţiunei de aşa zisă reeducare, faţă de organele de stat.-

(361)

In ceiace priveşte acţiunea de sabotaj, ea s'a desfăşurat în cadrul informaţiilor prin aceia că ele nu erau prezentate în întregime, cele reale sau erau prezentate administraţiei informaţii false, de rea credinţă.- 361

Sub forma că se dădeau informaţii şi că vor să sprijine regimul, se puneau în fond organele securităţii de stat pe căi greşite ca să le creieze greutăţi în munca lor. urmărind totodată să le deruteze.-

Se desfăşura activitate de sabotaj şi în cadrul asistenţei medicale. Astfel cei din aşa zisa reeducare erau favorizaţi prin deţinuţii din cadrul serv. sanitar la asistenţa medicală oficială şi li se acordau medicamente sustrase dela alţi deţinuţi în timp ce ceilalţi deţinuţi erau defavorizaţi de acest drept şi unii chiar impiedicaţi de a se bucura de acest drept. Acest lucru era posibil prin faptul că erau scoşi deţinuţii la vizita medicală tot de către deţinuţii ce participau la acţiune şi care creiau favorurile.-

Astfel personal la ordinile lui TURCANU, dădeam de inuţilor legionari dela ateliere şi cunoscuţi, medicamente la discreţie fără a-i întreba dacă au sau nu nevoie de ele. Astfel că spre sfârşitul anului 1951 şi începutul lui 1952 nu mai existau medicamente în pastile ceiace creia nemulţumiri în rândurile deţinuţilor.-

In ceiace priveşte injecţiile, acestea se sustrăgeau dela deţinuţii bolnavi cărora li se indicau medicamente de către doctor şi li se făcea acelora din aşa zisa reeducare, faptuce creia nemulţumiri în rândul deţinuţilor cărora nu li se dădeau toate medicamentele.-

De exemplu ştiu că POPESCU ARISTOTEL şi ZAHARIA NICOLAE făceau injecţii lui POPA ALEXANDRU, LIVINSCHI MIHAI, MARCINUS ALEXANDRU, CORNEA DOREL şi FANTANA CONSTANTIN, fără a le indica medicul penitenciarului, ci din injecţiile sustrase dela deţinuţi. Menţionez că acest lucru era frecvent şi că se practica de mult timp în Gherla.-

In luna August 1952 subsemnatul şi TURCU C-TIN am făcut câteva injecţii lui JUBEREANU CONSTANTIN, MAGIRESCU EUGEN, TURCU CONSTANTIN şi subsemnatului din medicamentele sustrase de ZAHARIA.-

(362)

In ceiace priveşte infiltrarea în rândurile administraţiei, ea consta în acea că deţinuţii din aşa zisa reeducare, căutau şi obţineau posturi de răspundere din care să poată exercita atribuţiuni ce aparţineau administraţiei.-

Astfel în timpul demascărilor, deţinuţii erau mutaţi în camere după interesul acţiunii şi erau opriţi de a eşi la raportul administraţiei sau la vizita medicală, atunci când conducerea acţiunii dorea acest lucru. Deasemeni distribuirea suplimentului de mâncare se făcea numai la camerile în care nu se făceau demascări.-

Deţinuţii din aşa zisa demascare ocupau posturi chee ca punctele sanitare, cabinet medical, birouri tehnice din ateliere, normatori, şefi de ateliere, plantoane, frizeri bucătari, locuri de unde îşi exercitau influenţa şi-i făceau să domine penitenciarul.

In acest sens ei luau măsuri ce aparţineau administraţiei. In ateliere apreciau munca în calitate şi cantitate, acordau retribuţii, pedepse şi recompense.Fixau şi supravegheau ex cutarea normelor, felul cum se utilizează mater primă, maşinile şi uneltele.-

Dominau munca informativă prin creiarea de informatori şi colectarea (centralizarea) informaţiilor de către deţinuţi.-

Distribuiau medicamente deţinuţilor la libera apreciere a deţinuţilor sanitari şi doctori.-

Toate aceste funcţii şi atribuţiuni precum şi altele, în loc să fie exercitate de organele administrative, cărora le reveneau aceste roluri, erau făcute de deţinuţii legionari din acţiunea dx aşa zisă demascare şi reeducare şi care îşi exercitau influenţa în penitenciar asupra celorlalţi deţinuţi pe care îi dominau.-

In acest fel orice rea intenţie sau acţiune făcută intenţionat de a creia nemulţumiri sau favoritisme, erau puse în seama administraţiei care era privită prost în aceast situaţie de deţinuţi iar pe dealtă parte legionarii îşi desfăşurau acţiunile lor în voie în interesul şi scopurile urmărite, în defavoarea regimului.-

363

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt cele scrise în prezentul proces verbal de interogatoriu, şi am constatat că corespund întru totul cu cele declarate de mine, susţin şi semnez nesilit de nimeni.-

ANCHETATOR
ss Maior Gh. Aurel

ANCHETAT
ss Pop Cornel

C.N.S.A.S.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul POP CORNEL născut la 3 Septembrie 1924 în comuna Gârbău - Cluj, fiul lui OCTAVIAN şi OTILIA, de profesie student, ultimul domiciliu în comuna Lopadea Veche raionul Aiud.-

8 Iunie 1953
Râmnicu - Sărat
Interogatoriul a început la ora 19,oo
Interogatoriul s'a terminat la ora 24,o

INTREBARE

Ce sarcini şi ce directive ai primit în penitenciarul Piteşti şi dela cine ?

RASPUNS

In vara anului 1950 aproximativ luna Iulie am primit ordin din partea deţinutului legionar TURCANU EUGEN de a merge într'o cameră (2 subsol) cu deţinuţii condamnaţi la muncă silnică, pentru a strânge informaţii despre ceiace îi preocupă şi gândesc precum şi cu activitatea lor legionară trecută şi prezentă precum şi intenţiile lor de viitor, pentru a-i putea "demasca". In această privinţă eu trebuia să-l ţin în curent cu cele ce se discutau şi aflam în camera respectivă.

In cerea în schimb ca să-mi desfăşor activitatea cum cred de cuviinţă însă singurul lucru ce mi-l cerea era să nu divulg secretul pentru care eram trimis acolo.-

Am acceptat acest lucru şi i-am cerut în schimb să nu fiu băgat într'o cameră cu cei pe care-i cunoşteam sau

activasem în afară deoarece eram legat sentimental de ei şi nu aşi fi putut probabil să-mi desfăşor activitatea aşa după cum mi se cerea.- 365

In această perioadă am fost scos de două ori de TURCANU EUGEN pentru a-i expune situaţia existentă din cameră. Cu primul prilej când am fost scos din cameră TURCANU mi-a vorbit despre "greşala" concepţiei legionare şi a faptul că eu am fost legionar, spunându-mi totodată că eu trebue să deschid ochii faţă de tot ce am făcut. In acest fel TURCANU îmi dădea pretextul acţiunii şi îmi arăta în fond felul cum eu va trebui să pun problema în viitor pentru a-mi ascunde gândurile şi a deveni reeducat, adică un om "transformat".-

La data de 5 Decembrie 1950 în camera 2 subsol au început demascările care au ţinut timp de o lună iar eu am fost numit să-l ajut în acţiune pe LEONIDA TITUS, numire făcută de TURCANU EUGEN. Aici am acţionat cu violenţă, bătaie pentru a-i face pe deţinuţi să declare activitatea lor legionară sau subversivă de până atunci şi nedeclarate organelor securităţii.-

Dela 25 la 27 Decembrie am stat împreună cu CONDURACHE EMANOIL la infirmerie din ordinul lui TURCANU pentru a-i face acestuia penicilină deoarece i se inflamase gamba unui picior în urma bătăilor şi pentru a nu-i da posibilitatea de a lua contact cu nimeni pentru a nu vorbi cele ce se petrec în penitenciar. Totodată am primit însărcinarea de a-l convinge să-şi facă demascarea, întrucât era inutil de a ascunde,că până la urmă tot va vorbi.-

In cursul lunei Ianuarie am fost trimis de TURCANU într'o celulă unde se aflau 5 deţinuţi ai securităţii, pentru a duce muncă de informare pe lângă ei, asupra chestiunilor pehtru care erau arestaţi şi aceste informaţii să i le predau lui.-

La începutul lunei Februarie am fost trimis de TURCANU la camera 3 subsol pentru a dirija acolo acţiunea demascărilor. TURCANU mă trimitea în această cameră ca om al său de încredere deoarece acel ce condusese activitatea era mutat la alt penitenciar iar în PAVALOAE CONSTANTIN şi MAGIRESCU nu

MAGIRESCU nu are deplină încredere deşi îi dă concursul. 366

La propunerea lui TURCANU eu am ridicat obiecţiunea că eu nu voi putea conduce acţiunea deoarece n'am autoritatea morală de a apărea ca reeducat, mai ales că eu eram şef legionar şi am propus în acest sens ca eu să rămân mai departe la camera 2 să conduc, în schimb să-l trimeată pe LEONIDA TITUS.-

Pentru a putea să-mi creeze o acoperire, ţinând cont de obiecţiunile mele, TURCANU EUGEN a avut mai multe convorbiri cu GHEORGHIES DUMITRU prin care l-a convons să participe la demascări şi să cond că acţiunea în cameră. Acest lucru l-a făcut TURCANU deoarece GHEORGHIES era proaspăt în mişcarea legionară şi făcuse parte din U.T.M. ceiace în situaţia de reeducat el apărea cu mai multă încredere faţă de administraţie, conspirând mai bine acţiunea faţă de ea.-

In convorbirea avută de subsemnatul împreună cu TURCANU şi GHEORGHIES, TURCANU a ordonat ca până ce GHEORGHIES. va stăpâni problemele din cameră, eu să fiu acela care să conduc acţiunea din punct de vedere tehnic, adică al bătăii, al modului cum să pun întrebările deţinuţilor legionari şi cum să se dirijeze acţiunea în general.-

Astfel timp de o lună şi jumătate eu am fost acela care am exercitat presiunile asupra deţinuţilor din cameră, conducând acţiunea până când s'au epuizat problemele pe care deţinuţii le aveau de demascat.-

Pe măsură ce GHEORGHIES a început să stăpânească conducerea demascărilor din cameră, eu am fost scos de către TURCANU EUGEN pentru a sistematiza materialul care era luat ca declaraţii dela deţinuţi, mare parte din timpul zilei. Această operaţiune se făcea după declaraţia deţinutului, se scria rezumativ problemele însemnate în ordine cronologică şi pe capitole de fapte, pe care apoi împreună cu declaraţiile erau înmânate lui TURCANU.-

La această operaţiune au mai participat LEONIDA TITUS, MARTINUS ALEXANDRU, mai târziu GHEORGHIES câte puţin şi rareori MATASE GHEORGHE şi apoi JUBERIANU CONSTANTIN şi STANESCU TEODOR.-

In luna Martie am participat la o consfă. convocată de TURCANU cu şefii de comitete de demascare pe 367 camere unde în afară de problemele ce le discuta în mod curent el a ridicat problema discutării în camere de către şefii de comitete de probleme pozitive şi a apropierii acelora ce au condiţii obiective pentru a se reeduca.-

Prin probleme pozitive, TURCANU înţelegea prelucrarea de teme din ideologia comunistă, iar prin condiţii obiective înţelegea acele elemente care au origine socială sănătoasă, să nu fie vechi legionar, să nu fi avut activitate intens legionară şi care a înţeles să-şi facă demascarea.-

In fond prin aceasta TURCANU urmărea să creeze o platformă pentru legionari faţă de administraţie şi organele de stat pentru a-şi desfăşura activitatea mai acoperiţi.-

In luna Aprilie prin GHEORGHIES am primit directiva to comitetul de a pregăti "sărbătorirea" zilei de paşti cu înjurături, poveşti triviale, invective, pentru a ne bate joc de cei ce mai cred în astfel de lucruri - aşa suna ordinul venit dela TURCANU.-

In acest sens s'au făcut scenete triviale, s'a cântat prohodul cu versuri obscene şi alte asemenea lucruri.

Scopul era de fapt ca prin aceste lucruri eftine şi murdare, care se foloseau ca argument în combaterea misticismului de către reeducare, deci pentru unii administraţia, să desvolte şi mai mult ura faţă de regim pe deoparte, întrucât aceste lucruri sunt sacre pentru legionari iar pe dealtă parte de a arăta cum trebue să priveşti această problemă, indiferent de ce formă are ea faţă de comunişti. Aceasta bineînţeles de a nu-ţi arăta sentimentele, a nu te demasca.-

Deşi am obiectat asupra uşurinţei acestei acţiuni, totuşi TURCANU care a fost pus în curent de GHEORGHIES n'a acceptat propunerea mea de a se combate cu argumente serioase problema religioasă şi nu prin înjurături. In felul acesta TURCANU s'a demascat că el nu urmăreşte un scop "pozitiv aşa cum afirma, ci urmărea prin acţiunea aceasta un scop legionar, ca de altfel întreaga acţiune de demascare.-

La începutul lunei Mai 1951 TURCANU EUGEN a convocat pe toţi cei ce compuneau comitetele de demascare din

camere şi o parte din deţinuţii pe care el îi numea 368
"de bune intenţii" cam 4o-5o indivizi şi cărora n s'a expu-
conţinutul unui memoriu şi invita pe cei de faţă de a-l semna
dacă sunt de acord.

In acest memoriu se arăta că un grup de deţinuţi în majoritate elevi au desfăşurat recent activitate legionară în penitenciar (şi se specificau faptele) apoi se arăta că sunt o categorie de deţinuţi care datorită faptului că în cercetarea lor de către organele securităţii au ascuns o mare parte din fapte şi că au luat o condamnare mică, în raport cu vina lor, vină pe care acum au recunoscut-o şi se anexau declaraţiile respectivilor, care-şi recunoşteau marea parte din activitate.-

Se arăta apoi că grupul de deţinuţi care semnează acest memoriu, cere pedepsirea indivizilor şi faptelor arătate în memoriu, întrucât deţinuţii semnatari şi-au dat seama că trecutul lor de până aici era greşit şi acum condamnă asemenea fapte, se desolidarizează de ele şi le demască pe ele şi autorii lor, întrucât ele sunt menite să înrăutăţească situaţia deţinuţilor. Aceasta prin faptul că ele demonstrează activitatea unor deţinuţi împotriva ordinei de stat.-

La sugestia lui DANIIA MIHAI s'a adăogat în memoriu că acei deţinuţi ce vor fi puşi în libertate şi vor continua activitatea subversivă, să fie condamnaţi la moarte.-

Acest memoriu a fost conceput de TURCANU EUGEN împreună cu GHEORGHIES DUMITRU, MARTINUS ALEXANDRU, JUBEREANU CONSTANTIN, LEONIDA TITUS, MATASE GHEORGHE şi STANESCU TUDOR care erau şi şefi de comitete pe camere.-

Prin acest memoriu se urmărea de către legionar de a arăta regimului buna lor credinţă şi hotărîrea de a lupta împotriva legionarismului şi reacţionarismului, in fond era o nouă manevră de inducere în eroare a organelor de stat, cum că reeducaţii sunt oameni cinstiţi. De fapt această manevră de aşa zisă indignare, era o manevră cusută cu aţă albă.-

După cetirea memoriilui TURCANU a invitat să semneze numai acei ce vor că bine înţeles se înţelege că acei ce nu vor să semneze nu vor să **iasească** în legionari. In con-

(369)

tinuare a arătat că dacă cei de faţă consideră că printr ei sunt "partizani ai legionarismului" adică oameni care nu merită să semneze, atunci să se arate pe loc.- 369

S'au adus obiecţiuni de către STANESCU TUDOR că el crede că şefii legionari nu pot să semneze acest memoriu pentrucă sunt prea legaţi de mişcarea legionară. La aceasta TURCANU a răspuns că " în regula generală aşa este, totuşi sunt rare excepţii". Printre aceste excepţii erau subsemnatul MARTINUS ALEX şi MAGIRESCU EUHEN.-

Prin acestea TURCANU justifica existenţa în reeducare şi în conducerea acţiunii, a unui număr de şefi legionari.-

Menţionez că acest memoriu a fost semnat.-

Prin luna Aprilie TURCANU dădea indicaţii de a se face bătăi însă să nu se lase urme iar prin luna Mai a dat ordin de a nu se mai bate, lăsând să se înţeleagă că e o dispoziţie a administraţiei. Formal el arăta că înlăturarea bătăii este determinată de faptul că bătaia este ceva degradant înjositor şi că interzicerea acesteia ar fi făcută de administraţie. In acest sens el cerea să se găsească noi metode pentru a determina pe deţinuţi să-şi facă demascarea.-

In fond TURCANU urmărea să se continue acţiunea de demascare fără violenţă considerând că acum se află pe o treaptă mai înaltă cu acţiunea de demascare.-

Acest lucru însă n'a fost de lungă durată întrucât la GHERLA TURCANU a ordonat şi a practicat mai departe bătaia în demascări.-

La sfârşitul lunei Mai au început să se ţină cursuri din ideologia comunistă cu toţi cei ce conduceau demascările în camere şi o serie de elemente "cu bune intenţii".

In luna Iunie am fost aduşi toţi aceştia la camera 4 spital unde s'a continuat în mod organizat predările, studiul şi lectura după cărţi de ideologie comunistă şi romane sovietice.-

In această cameră se desfăşura un fel de scoală de cadre unde pe lângă aceasta se făcea muncă de agitaţie, de presă, muncă culturală, etc.. Astfel se făceau lozinci pe pereţi, se aniversau zile importante ca ziua naţionalizării, se

ţineau şezători, cântece, poezii, se scriau articole la gazeta de perete s.a. 870

Personal am luat parte la studiu, coruri, scenete, poezii, am scris un articol la gazeta de perete intitulat "Lupta pentru realizarea obiectivelor"

Prin aceste manifestări se urmărea să se dea pretinşilor reeducaţi argumente la îndemână pentru a putea demonstra mai bine intenţiile lor sincere şi a putea să ascundă faţă de regim adevăratul aspect al demascărilor.-

Din însărcinarea lui TURCANU la camera 4 spital eu am expus teza idealistă, arătând că nu sunt lămurit în această problemă.-

In combaterea mea au venit cu argumente materialiste alţi 3-4 inşi, care demonstrau prin aceasta concepţiile lor.-

Tot eu am desvoltat câteva fapte şi acţiuni legionare - atentate, fapte ale unor legionari, nedemne, date care în fond serveau ca argumente pentru legionari pentru a se putea acoperi mai bine în acţiunile lor.-

In această perioadă TURCANU a pus problema de a se găsi noi metode de a se lucra în demascare şi în acest sens se duceau discuţii pe marginea acestor probleme.-

Cu acest prilej s'a pus în discuţie faptul că cei veniţi dela Jilava - un grup ce trecea prin penitenciarul Piteşti - să fie puşi în demascare. TURCANU a arătat cu mult înainte de plecarea noastră că acest lucru se va rezolva în cadrul marei probleme a deţinuţilor de acolo, adică în locul unde vom pleca.-

Inainte de plecare mie şi lui MARTINUS, în cazul când vom fi despărţiţi, cei cu pedepse mai mari de cei cu pedepse mai mici, ne-a dat directiva de a continua acţiunea de demascare, chiar dacă nu vom avea dela început sprijinul administraţiei acolo unde mergem.-

Totodată ne-a dat indicaţie să folosim la maximum pe toţi cei ce au lucrat la Piteşti. Deaceia să ţinem legătură cu el prin transferuri de deţinuţi sau alte forme ce

(371)

le vom găsi.-

Cu alt prilej TURCANU EUGEN, cât şi atunci când s'a pus problema despărţirii noastre, a afirmat că trebue ca acţiunea demascărilor să cuprindă massa deţinuţilor şi să cuprindă în special tinerii.-

Menţionez că în prima perioadă a demascărilor atunci când el expunea scopul demascărilor, TURCANU EUGEN cerea deţinuţilor să-şi facă demascările şi să renunţe la convingerile legionare, orientându-se pe un drum "nou" - cum spunea el - adică să devină reeducaţi.-

Dându-şi seama că acest lucru este bătător la ochi TURCANU prin luna Decembrie 1950 a lansat lozinca "să-şi facă demascările încetând astfel de a deveni militanţi activi care apără legionarismul, iar în ceiace priveşte ideile, acestea nu se pot schimba prin forţă, însă cu timpul îşi vor da seama de nevalabilitatea ideilor legionare şi-şi vor schimba ideile.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt cele scrise în prezentul proces verbal de interogatoriu şi am constatat că corespund întru totul cu cele declarate de mine susţin şi semnez nesilit de nimeni.-

ANCHETATOR

ss Maior Gh. Aurel

ANCHETAT

ss Pop Cornel

C.N.S.A.S.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul POP CORNEL născut la 3 Septembrie 1924 în comuna Garbău - Cluj, fiul lui OCTAVIAN şi OTILIA, de profesie student, ultimul domiciliu în comuna Lopadea Veche raionul Aiud - Cluj

5 Iunie 1953
Râmnicu - Sărat
Interogatoriul a început la ora 10,14
Interogatoriul s'a terminat la ora 13,25

INTREBARE

Ce a determinat mişcarea legionară de a acţiona sub forma acţiunilor de reeducare şi demascare ?

RASPUNS

Dat fiind condiţiile existente în ţară în sensul că exista un regim democratic care nu admitea desfăşurarea unei activităţi legionare şi că mişcarea legionară în acest sens nu avea posibilitatea de a desfăşura o activitate pe faţă legionară şi că nu avea cadre şi aderenţi numeroşi, iar organele de stat erau în măsură să lovească în astfel de manifestări , s'a trecut atunci la singura cale de luptă ce ar fi dat oarecare realizări, era aceia de spionaj şi inflitrare în rândurile organelor de stat şi a organizaţiilor democratice, pentru a acţiona împotriva regimului.-

In acest sens s'au dat directive de către comanda-

(373)

mentul legionar atât din străinătate cât şi cel din ţară (conduse de HORIA SIMA şi PATRASCU) ca legionarii să nu se angajeze niciodată în manifestări şi acţiuni făţişe antidemocratice, să ia parte la manifestările şi să desfăşoare activitate de spionaj, paralel cu cealaltă activitate.-

Date fiind condiţiile arătate mai sus precum şi directivele comandamentului legionar, s'a trecut şi în închisoare de a se acţiona conform directovelor adică de a se desfăşura o activitate subversivă, legionară de duplicitate, de spionaj sabotaj şi de infiltrare în rândurile administraţiei.-

INTREBARE

Ce forme a căpătat acţiunea de demascare la penitenciarul Gherla, după ce a venit TURCANU EUGEN dela Piteşti ?

RASPUNS

In prima perioadă a sosirii sale la Gherla s'a păstrat forma de punere în demascare a deţinuţilor.-

Concomitent, sub motivul că se pregăteşte punerea în demascare a legionarilor s'a pornit la organizarea studenţilor legionari şi a muncitorilor împreună cu strângerea legăturilor dintre ei şi punerea în discuţie a subiectelor legionare pentru a-i educa mai bine în spirit legionar.-

In acest sens s'a ţinut o convorbire între TURCANU EUGEN, POPA ALEX, POPESCU ARISTOTEL şi subsemnatul în care TURCANU EUGEN a arătat că a discutat această problemă împreună cu POPA ALEXANDRU şi a ordonat ca eu să ţin legătură cu el şi POPESCU ARISTOTEL cu POPA şi să ne ocupăm de organizarea legionarilor şi să-i informăm de mersul problemelor.-

Faţă de administraţie această problemă apărea ca o manevră a reeducaţilor în scopul de a-i demasca pe legionari şi a culege informaţii dela ei, în fond se urmărea aplicarea unei noi tactice a legionarilor de a se face demascarea nu prin aplicarea violenţei ci printr'o metodă, numită de TURCANU "reeducare în massă" prin lămurire şi muncă, ceiace în fond revenea la o reeducare prin exemplu personal.-

Astfel cei ce închegaseră prietenii între ei pe bază legionară acum cândcei puşi din cadrul acţiunii de a participa la organizarea legionarilor treceau în tabăra reedu-

caţilor, atrăgeau după ei şi alţii, dând astfel de înţe-
les că aceasta este calea de urmat de către ceilalţi.-

Astfel de exemple sunt JUBERANU C-TIN, PAUNESCU ION, ZSALZBURG, POPA AUREL (al doilea curier al lui HORIA SIMA, al treilea instructor legionar venit din Germania(s.a figuri legionare care la un moment dat au simulat că se rup de mişcarea legionară pentru a se reeduca, fapt ce a atras şi pe alţii după ei în acţiune.-

De faptul că organizarea legionară a fost făcută cu scopul de a urma demascarea prin exemplu, mi-am dat seama în special în anchetă că a fost făcută cu acest scop de TURCANU şi nu aşa cum el afirma că este o dispoziţie a administraţiei pentru a se face pregătirea prin informare a legionarilor pentru demascare.-

TURCANU EUGEN a proclamat atât în adunarea deţinuţilor pe penitenciar cât şi în cercuri mai restrânse, reeducarea în masă prin muncă, lămurire şi demascare. Prin aceasta se înţelegea că legionarii şi reacţionarii din celelalte partide politice, metrecuţi prin demascări, să urmeze tactica deţinuţilor zişi reeducaţi, folosind în mod demonstrativ munca, discuţii lămuritoare de teorie comunistă şi de demascare a celor cu manifestări reacţionare sau care sabotează făţiş munca şi regimul, adică se manifestau făţiş împotriva regimului.

Totodată TURCANU dădea de înţeles în discuţii şi discursuri rostit, că cei ce nu se vor angaja în această nouă formă şi tactică vor fi bătuţi.

In schimbarea acestei tactici TURCANU prezenta administraţia ca fiind autorul, în fond aceasta nu era decât o manevră a sa pentru a-şi creia o platformă în acţiunea sa faţă de deţinuţi şi administraţie.-

In a treia fază a acţiunii se punea problema de a se abandona forma de reeducare prin massă şi adoptarea unei metode cu mult mai simple, "reeducarea prin exemplu" adică schimbarea atitudinii, manifeste şi exprimarea convingerilor în poziţia ostilă pe care trebuia s'o adopte faţă de "banditi

~~376~~
(375)

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul POP CORNEL născut la 3 Septembrie 1924 în comuna Gârbău - Cluj fiul lui OCTAVIAN şi al OTILIEI, de profesie student, ultimul domiciliu în comuna Lepodea - Vechi raionul Aiud regiunea Cluj.-

4 Iunie 1953
Râmnicu - Sărat

[redacted] Interogatoriul a început la ora 14,oo
Interogatoriul s'a terminat la ora 2o,[redacted]

INTREBARE

Cine a intreprins acţiunea de demascare şi cu ce scop ?

RASPUNS

Acţiunea a fost intreprinsă de deţinuţii legionari care aveau la bază directivele şi tactica comandamentului legionar din ţară de a se face tot posibilul pentru a se întrebuinţa orice mijloc ca simularea, compromisul, infiltrarea în rândurile duşmanului /aşa cum se exprimau ei/ pentru a putea eşi dincolo de aceste vremuri) în felul acesta de a se salva capitalul uman legionar şi mişcarea însăşi.-

In acest sens trebuiau duse în eroare organele de stat, pentru a putea eşi din impas.-

INTREBARE

Ce metode s'au folosit în acţiunea de demascări pentru a putea duce în eroare organele de stat ?

(376)
377

RASPUNS

Pentru a fi duse în eroare organele de stat s'au folosit de către legionarii care conduceau şi participau în acţiunea de demascare, metoda duplicităţii în sensul că se spunea de faţă unele lucruri şi se realizau în fond altele adică reversil lor.

Astfel în demascare se spunea tuturor deţinuţilor legionari că trebue să înţeleagă că sunt obligaţi să accepte să-şi facă demascarea şi să-şi schimbe mentalitatea şi să apuce pe unadrum nou. In felul acesta formal dădea de înţeles că acesta este un lucru "firesc" sau "normal" în schimb se dădea de înţeles că trebue să facă cu toţii acest lucru.-

O altă metodă era aceia de a se face o critică legionarismului şi reacţionarismului, aducându-se injurii şi acuzaţii din cele mai grave principiilor şi persoanelor reprezentative. In multe cazuri "critica" era făcută în aşa fel încât concluziile erau (gratuite) simple şi forţate în schimb se făcea exces şi se apela la "convingerea" prin injurii, calomnii, invective, etc.-

In acest fel se arăta că se "critică" principiile şi mişcarea legionară, fapt ce se dădea impresia că "argumentele" aduse contribue la schimbarea concepţiilor şi a mentalităţii legionarilor, în fond ei rămâneau aceiaşi şi nu făceau decât să se afişeze şi să pozeze ca oameni transformaţi.-

Deasemeni se practicau forme de violenţă şi perversiuni, bătăi până la exces pentru a aduce ca un argument de lămurire în schimbarea ideilor şi pentru a apare ca oameni care s'au "lămurit" asupra acţiunii, adică au înţeles scopul ei. Aceste acte de violenţă au dus până la crime şi coborîrea pe o treaptă inferioară a demnităţii umane prin aplicarea perversităţilor în acţiune .-

Această acţiune (bătăile, perversităţile) folosite faţă de cei ce nu înţelegeau scopul acţiunii sau cei ce erau în afara mişcării legionare de a vedea întrucât cei ce băteau

lăsau să se întrevadă că este o acţiune întreprinsă de regim, mai ales că în convingerea deţinuţilor exista ideia că acţiunea se face cu ştirea administraţiei închisorii.-

O altă formă pentru a duce în eroare administraţia era aceia de a se ţine "cursuri" şi lectură asupra unor probleme din ideologia comunistă, aceasta cu scopul pe deoparte de a apare ca oameni care se reeducă, iar pe dealtă parte pentru legionari de a li se furniza argumente prin care ei să se poată ascunde "dovedind" pretinsa lor transformare.-

La Piteşti în camera 4 spital această pergătire s'a făcut cu un număr de legionari verificaţi, care urmau să devină cadre de bază în acţiune.-

Astfel de cursuri şi lecţii se ţineau şi în camerile de demascare cu acei care urmau să continue în acţiunea de demascare şi a-i pregăti.-

La camerile celelalte, cei ce expuneau lecţiile cu conţinut democratic se afişau ca nişte "reprezentanţi autorizaţi" de a expune acesteprobleme.-

Tot ca o formă de duplicitate er folosită şi aceia că se pregătea pentru acei ce intrau în demascări de a bate un prieten pe altul, sau un cunoscut pe alt cunoscut, et aceasta pe deoparte de a apare că cel ce-l bate îl demobilizează (dezechilibrează, demoralizează) pe acel ce trebue săşi facă demascarea şi în acest fel îl determină să spună adevărul. In fond se acţiona astfel pentru a-l determina pe cel ce trebuia să-şi facă demascarea să accepte acest lucru şi să ia poziţie activă şi el la acţiunea de demascare.-

Tot ca o formă de duplicitate a fost şi aceia că formal se dădeau informaţii administraţiei despre activitatea legionară desfăşurată în afară de deţinuţi, aceasta cu scopul de a dovedi că duc lupta pentru "distrugerea" mişcării legionare, în forn s'a creiat o reţea de informaţii legionară care să servească scopului acesteia şi să nu dea posibilitate administraţiei de a pătrunde în sânul acţiunei de demascare de a cunoaşte cele ce se petrec acolo şi deci

(378)

de a se prinde acţiunea intreprinsă de legionari.- ~~379~~

După ce am cetit cele scrise în prezentul proces verbal şi constatând că corespun cu cele declarate de mine susţin şi semnez nesilit de nimeni.-

ss Pop Cornel

C.N.S.A.S.

26 NOV 1953

(379)

~~380~~

D E C L A R A T I E

Subsemnatul POPESCU C GHEORGHE născut în anul 1929 luna August ziua 13 în comuna Chişinău (U.R.S.S.)fiul lui CONSTANTIN şi al ECATERINEI cu ultimul domiciliu în Timişoara bulevardul 30 Decembrie Nr.6, în legătură cu activitatea legionară din penitenciarul Gherla a legionarului TURCANU EUGEN, declar următoarele :.

In luna August 1951, TURCANU EUGEN a sosit în penitenciarul Gherla cu un număr de circa 200 de deţinuţi legionari şi alte organizaţii subversive, toţi veniţi din penitenciarul Piteşti. Printre aceşti legionari se aflau un număr mare de şefi legionari printre care sunt: OPRISAN CONSTANTIN, POP CORNEL, DUMITRESCU DAN, LUCINESCU DAN, BERZA EUGEN şi alţii.

Imediat pe la mijlocul lui Septembrie 1951, TURCANU EUGEN a scos la lucru în atelierele penitenciarului pe aceşti şefi legionari, creindu-le condiţii avantajoase de existenţă, posibilitatea de a avea cartele la cantina penitenciarului. Subsemnatul consider că aceşti şefi legionari nu s'au putut schimba şi că duceau activitate legionară în ateliere, mai ales că în Octombrie 1951 am aflat dela legionarul PETRESCU ION TITI că POP CORNEL făcea parte din organizaţia legionară "Zorile învierii".

Acum îmi dau seama că TURCANU EUGEN dădea libertate activităţii legionare în ateliere, procedând în a-

(380)

cest fel.-

Despre faptul că l-am găsit pe POP CORNEL ducând activitate legionară în organizaţia legionară "Zorile invierii" l-am sesizat verbal şi într'o notă informativă pe LIVINSCHI MIHAI dar până la plecarea mea dela Gherla la 19 Decembrie 1951 nu ştiu să se fi luat vreo măsură contra lui POP CORNEL.

Când am semnalat lui LIVINSCHI MIHAI cazul lui POP CORNEL cât şi cazul lui POPESCU ARISTOTEL care răspândea svonuri reacţionare, LIVINSCHI MIHAI a dat din cap ca la niste fapte de mică importanţă.-

La sfârşitul lunei August 1951, TURCANU EUGEN a venit la camera 99 împreună cu un număr de 40 de studenţi legionari şi alte organizaţii subversive, o parte trecuţi prin demascări, iar restul nu. După ce au fost demascaţi şi maltrataţi cei care nu trecuseră prin demascări, când deţinuţii începuseră să-şi demaşte activitatea dedeclarată la securitate, TURCANU EUGEN mi-a spus să-l pun pe OPRISAN CONSTANTIN plan on în camerp pe lângă cei ce erau în izolare şi să-l pun şi pe el să ia material în creion, dela deţinuţii care începuseră să demaşte.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau, susţin şi semnez propriu şi nesilit de nimeni.-

ss Popescu Gheorghe

(381)

~~222~~

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul POPESCU C GHEORGHE, născut în anul 1929 luna August ziua 13 în oraşul Chişinău (U.R.S.S.) fiul lui CONSTANTIN şi al ECATERINEI CU ultimul domiciliu în Timişoara pe bulevardul 30 Decemebrie Nr.6.-

2 Septembrie 1953
Râmnicul - Sărat
Interogatoriul a început la ora 9,oo
Interogatoriul s'a terminat la ora 23,oo

INTREBARE

De cine ai fost pregătit pentru a duce activitate legionară şi de spionaj în penitenciarul Piteşti şi Gherla ?

RASPUNS

Pentru a duce activitate legionară şi de spionaj am fost pregătit de POPA ALEXANDRU în luna Februarie 1950 în penitenciarul Piteşti împreună cu ceilalţi legionari din grupa lui TURCANU EUGEN care duceau activitate legionară şi de spionaj sub masca acţiunei de demascare şi reeducare. După ce am fost dus în penitenciarul Gherla am continuat să fiu pregătit pentru a duce activitate legionară şi de spionaj de către POPA ALEXANDRU şi apoi de PUSCASU VASILE şi LIVINSCHI MIHAI.-

(382)

INTREBARE

Cum ai fost pregătit pentru a duce activitat. legionară şi de spionaj în penitenciar ?

~~333~~

RASPUNS

Pentru a duce activitate legionară şi de spionaj, în luna Ianuarie 1950, grupul de legionari conduşi de TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU, ROSCA GHEORGHE, ANDRONACHE VASILE, BOGOS CONSTANTIN, MARTINUS ALEXANDRU, PUSCASU VASIL şi LIVINSCHI MIHAI. fiind în camera 4 spital a penitenciaru lui Piteşti, m'au bătut pentru a-mi declara activitatea mea din afară ce nu era cunoscută de securitate. Prin acţionarea cu bătaia asupra mea şi asupra celorlalţi deţinuţi, se urmărea să ne determine să acceptăm şi să ne încadrăm în noua formă de activitate legionară şi de spionaj ce se ducea prin acţiunea de demascare şi reeducare cât şi scoatere de informaţii dela noi, ce erau necesare reţelei de spionaj a organizaţiei legionare.-

Pentru a mă face să înţeleg noua formă de activitate legionară şi de spionaj ce se ducea prin acţiunea de reeducare, erau bătuţi mai întâi şefii legionari care treceau de partea acţiunei de reeducare şi apoi erau numiţi sinceri şi cinstiţi şi ne erau daţi ca exemplu.-

Atât eu cât şi ceilalţi legionari,văzând că şefii legionari îşi declară activitatea lor din afară şi trec de partea acţiunei de reeducare, înţelegeam că este o nouă formă de activitate legionară şi că nu este o trădare declarându-mi activitatea din afară, necunoscută de securitate. Toţi acei legionari care treceau de partea acţiunei de reeducare, adică la noua formă de activitate legionară şi de spionaj, erau numiţi sinceri şi cinstiţi, cu scopul de a masca adevărata faţă a acţiunei de demascare şi reeducare.-

Legionarii şi ceilalţi deţinuţi care rămâneau la vechea poziţie legionară şi reacţionară, erau numiţi banditi, tot cu scopul de a nu se desconspira acţiunea legionară şi de spionaj ce era dusă de grupul de legionari conduşi de TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU şi ceilalţi legionari.-

şi în depunerea unei munci de atelier demonstrative.- 37?

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt cele consemnate în prezentul proces verbal de interogatoriu şi am constatat că corespund cu cele declarate de mine, susţin şi semnez nesilit de nimeni.-

ANCHETOATOR
ss maior Gheorghe Aurel

ANCHETAT
ss Pop Cornel

C.N.S.A.S.

384

In luna Februarie 1950 fiind în camera de carantină şi apoi la camera "eşirea în curte", POPA ALEX pentru a mă determina să acţionez în noua formă de activitate legionară m'a bătut şi m'a forţat să bat pe deţinuţii DIJMARU CONSTANTIN, STEFANESCU DUMITRU şi IONESCU pentru a-i determina să accepte noua formă de activitate legionară dusă prin acţiunea de demascare şi reeducare.-

După ce a văzut cum am acţionat cu bătaia asupra acestor deţinuţi, POPA ALEX ANDRU pentru a mă verifica dacă corespund noii forme de activitate legionară ce se duce prin acţiunea de reeducare m'a pus pe mine ca şi pe ceilalţi deţinuţi din cameră, să îmi expun în faţa întregei camere autobiografia mea amănunţită ce cuprindea activitatea mea subversivă şi de spionaj ce am dus-o până la arestare, împrejurările în care am fost arestat, situaţia materială, situaţia familiară, mediul în care am trăit precum şi activitatea reacţionară şi legionară pe care o dusesem în penitenciar.-

Văzând că corespund noii forme de activitate legionare, POPA ALEXANDRU m'a numit preşedintele comitetului de demascare şi reeducare dela camera eşirea în curte, unde el în calitate de secretar al acestui comitet conducea întreaga activitate legionară dusă în cameră prin acţiunea de demascare şi reeducare.-

Din întreaga activitate care se ducea în cadrul acţiunei de demascare şi reeducare, începând din momentul în care am fost bătut şi până ce am fost numit preşedinte al comitetului din camera "eşirea în curte" din penitenciarul Piteşti, funcţie ce am avut-o până la 1 Martie 1950.-

Subsemnatul POPESCU GHEORGHE am înţeles şi eram conştient că activitatea pe care o duceam eu şi ceilalţi legionari din grupul lui TURCANU EUGEN şi POPA ALEXANDRU prin acţiunea de demascare şi reeducare, era o nouă formă de activitate legionară şi de spionaj ce se ducea în penitenciar.-

Precizez că noi legionarii ce activam sub noua formă de activitate legionară şi de spionaj, pentru a nu se desconspira acţiunea dusă de noi, în limbajul nostru legio-

nar, foloseam cuvântul de bandit pentru legionarii ca rămâneau la vechea formă de activitate legionară, iar pe ceilalţi legionari care înţelegeau şi activau în noua formă de activitate legionară, erau numiţi cinstiţi.-

In lunile Martie şi Aprilie 1950, fiind încarcerat la camerile 6 şi 9 din penitenciarul Piteşti, la directivele lui TURCANU EUGEN şi POPA ALEXANDRU, atât eu cât şi ceilalţi legionari din cameră, au fost pregătiţi prin discuţii organizate de către comitetul de cameră din care făceau parte PETRICA ION, PLOP GHEORGHE care ţineau legătură directă cu TURCANU EUGEN. Aceştia organizau discuţii în cameră despre organizaţia legionară şi istoricul activităţii şi faptelor ei. Se arăta cum a luat fiinţă organizaţia legionară, ce activitate a dus organizaţia legionară până c ce au fost arestaţi.-

Astfel legionarii erau pregătiţi cu noi cunoştinţe legionare şi trezea în ei dorinţa de a activa şi mai intens sub noua formă de activitate legionară şi de spionaj dusă prin acţiunea de demascare şi reeducare.-

In urma acestor discuţii eu mi-am îmbogăţit cu fapte noi nivelul cunoştinţelor mele legionare, cu mult mai mult decât cunoşteam afară în libertate.-

La sfârşitul lunei Aprilie 1950 TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU şi GEBAC LULU, cu sprijinul comitetelor de cameră respective, ne-a selecţionat pe circa 110 legionari dintre acei care acţionau pe noua linie de activitate legionară dusă în cadrul acţiunei de demascare şi reeducare şi m'am mutat pe secţia de spital unde am primit cărţi de literatură progresistă. Lectura acestor cărţi a fost organizată de TURCANU EUGEN cu scopul ca noi legionarii să aflăm despre unele metode ale actualului regim, spre a putea să n ferim mai bine şi s avem unele cunoştinţe ca în felul acesta să putem apare ca reeducaţi şi a duce în eroare administraţia penitenciarului.-

Eu din lectura acestor cărţi şi discuţiile despre reformele făcute de actualul regim, am fost pregătit cu o serie de cunoştinţe pe care le foloseam pentru a apare ca reeducat.-

386

Incă din luna Februarie 1950, pe când ne aflam în camera "eşirea în curte", POPA ALEXANDRU ne-a spus - mie şi celorlalţi legionari din cameră că dacă suntem cinstiţi pentru acţiunea de demascare şi reeducare, adi că pentru noua formă de activitate legionară şi de spionaj, ori unde ne vom duce, să continuăm acţiunea de demascare mai departe, luptând împotriva legionarilor banditi, adică acei legionari care rămâneau la vechea formă de activitate legionară, pentru a-i duce la acţiunea de demascare şi reeducare, adică la noua formă de activitate legionară şi de spionaj. In acest scop pentru a câştiga încrederea administraţiei şi a putea duce noua formă de activitate legionară şi de spionaj, POPA ALEXANDRU mi-a spus să dau unele informaţii despre legionarii care activau în vechea formă de activitate legionară, administraţiei.-

Menţionez că POPA ALEXANDRU pentru ducerea activităţii legionare şi de spionaj, prin acţiunea de demascare şi reeducare, pentru a nu se desconspira acţiunea, atunci când ne pregătea pe noi pentru ducerea acestei activităţi, folosea termeni de "bandit" cunoscând atât el cât şi noi sensul adevărat al acestui cuvânt. Adică banditi li se spunea la acei legionari care rmâneau pe vechea poziţie de activitate legionară. Iar cuvântul de "cinstit" era folosit pentru legionarii care activau în noua formă de activitate legionară ce se ducea prin acţiunea de reeducare.-

Atât POPA ALEXANDRU cât şi noi cunoşteam la cine se referă atunci când spune că un oarecare deţinut este cinstit, adică se înţelegea că acesta activează în noua formă de activitate legionară şi de spionaj. Astfel pentru a avea un paravan se folosea acest limbaj în toată activitatea legionară şi de spionaj pe care am dus-o în penitenciare.-

La 16 August 1950, fiind încarcerat la camera Nr.107 din penitenciarul Gherla, POPA ALEXANDRU m'a chemat la camera 97 unde mi-a spus să fac o notă informativă în legătură cu situaţia legionarilor din camera 107, cerându-mi să indic legionarii banditi, adică acei legionari care au rămas la vechea formă de activitate legionară iar de

altă parte să indic legionarii cinstiţi, adică pe aceş legionari care acţionau în noua formă de activitate legionară şi de spionaj, spunându-mi că atunci când va putea mă va scoate la muncă.-

In luna Septembrie 1950, fiind scos la muncă pe şantierul de construcţie a penitenciarului Gherla, POPA ALEXANDRU şi MATEI ALEXANDRU mi-au spus că eu şi cu LOITIU DANILA, suntem scoşi ca supraveghetori tehnici dar că noi va trebui să înlesnim informatorilor culegerea informaţiilor din rândul deţinuţilor, spunându-mi că noi va trebui să mutăm informatorii dela o echipă la alta după cum ne cereau ei. Aceşti informatori făceau parte din reţeaua de spionaj a organizaţiei legionare din penitenciarul Gherla ce era condusă de POPA ALEXANDRU şi dădea informaţii mai întâi verbal şefilor de comitete de demascare unde erau încarceraţi şi poi le scriau şi le predau lui POPA ALEXANDRU sau LIVINSCHI MIHAI.-

Din aceşti informatori care ştiu că făceau parte din reţeaua de spionaj a organizaţiei legionare, cunosc pe următorii legionari PREDESCU AUREL, JUBERIAN IOAN, SANDU MIHAI, NANU SILVESTRU, ANGELESCU IOAN, BOGOS CONST-TIN LEVITCHI MIHAI şi alţii care nu îmi reamintesc. Toţi aceştia cunosc că strângeau informaţii ce interesau organizaţia legionară.-

Eu în acest timp din dispoziţiile lui LIVINSCHI MIHAI mai trebuia să urmăresc şi să cunosc cum se comportă în munca informativă şi a informa la 2-3 seri pe LIVINSCHI MIAHI de atitudinea pe care o au.-

Informatorii care erau pe centre şi în ateliere au fost pregătiţi de grupul de legionari care conducea acţiunea de demascare şi reeducare ca pentru a putea duce în eroare administraţia şi a para ca reeducaţi, să muncească cât mai bine la început pentru a putea căpăta încrederea administraţiei şi rând pe rând să poată ocupa diferite funcţii în ateliere, bucătărie şi în curte unde ar fi putut să facă diferite servicii organizaţiei legionare.-

La 1 Noembrie 1950 am fost mutat la dispoziţia lui POPA ALEXANDRU la camera de demascare şi izolare Nr. 102

unde şef al comitetului de demascare şi reeducare era CERBU IOAN ajutat de VOIN IOAN. In această cameră am fost pregătit la dispoziţia lui POPA ALEXANDRU de către CERBU ION să mă manifest legionar pentru a scoate informaţii în legătură cu organizaţii subversive legionare şi de spionaj ce nu erau cunoscute de securitate. In acest scop în cameră se crea şi se ducea o activitate intensă legionară, se cântau cântece legionare, se făceau discuţii cu caracter legionar asupra diferitelor probleme legionare, se ţineau şedinţe legionare, le spuneau că în aceste camere au fost aduşi toţi şefii legionari din penitenciarul Gherla care au format un comandament legionar. Astfel prin atmosfera şi discuţiile legionare ce se făceau în cameră, se trezea dorinţa în ei de a activa şi mai intens, crescându-le moralul lor legionar şi reacţionar. Deasemanea în acest fel se putea obţine dela ei informaţii în legătură cu organizaţii legionare subversive şi de spionaj, persoane din aparatul de stat care au favorizat aceste organizaţii, persoane care deţin arme fără permis, persoane care au găzduit şi favorizat membri din organizaţii subversive. Toate acestea erau necesare organizaţiei şi reţelei de spionaj a legionarilor pentru ca organizaţia legionară să facă legătura între legionarii care au rămas nearestaţi şi celelalte organizaţii subversive. Deasemeni erau necesare reţelei de spionaj a organizaţiei legionare pentru a vedea pe ce forţe se sprijină organizaţia legionară.-

In luna August 1951 la camera Nr.99 din penitenciarul Gherla, PUSCASU VASILE şi LIVINSCHI MIHAI m'a pregătit cum să ascund activitatea legionară şi de spionaj pe care a dus-o în penitenciar grupul de legionari condus de POPA ALEXANDRU.-

Pentru a nu se desconspira acţiunea legionară şi de spionaj ce se ducea prin acţiunea de demascare şi reeducare, PUSCASU VASILE şi LIVINSCHI MIHAI ne-au spus ca atunci când vine cineva în inspecţie în penitenciar, trebue să ascundem materialul scris cu informaţiile luate dela deţinuţi precum şi picioarele de prăciuri şi cozile de mături care le întrebuinţam la maltratarea deţinuţilor pentru a

a scoate dela ei informaţii ce interesa reţeaua de spionaj a organizaţiei legionare. Atunci când a venit în inspecţie, tot acest material a fost luat de PUSCASU şi LIVINSCHI şi încuiat într'o cameră goală pe care o încuiau.-

POPA ALEXANDRU în luna August 1951 mi-a spus că în notele informative pe care le dau să fie întocmai aşa cum îmi spune deţinutul dela care strângeam aceste informaţii. Aceste informaţii trebuia să le dau corect pentru a informa cât mai bine organizaţia legionară. Pentru a duce în eroare administraţia în luna Iulie 1951, POPA ALEX m'a pus să scriu un formular de angajament de informatori. In realitate prin acesta se urmărea să se arunce cu praf în ochii administraţiei penitenciarului şi noi să putem continua cu activitatea legionară şi de spionaj iar pe mine urmărea să mă supună mai mult ordinilor lui în vederea continuării activităţii legionare şi de spionaj.-

In luna Octombrie 1951, TURCANU EUGEN a chemat să meargă la camera 87 pe următorii legionari POPA ALEX IONESCU P CONSTANTIN, BARGAOANU GHEORGHE, MARTINUS ALEX, LIVINSCHI MIHAI, POPESCU ARISTOTEL, BOGOS CONSTANTIN, ZBRANCA OCTAVIAN, MORARESCU VICHENTE, STOIAN ION şi subsemnatul POPESCU GHEORGHE unde TURCANU EUGEN văzând că organele de stat au aflat despre activitatea legionară şi de spionaj ce se ducea în penitenciar prin acţiunea de demascare şi reeducare, pentru a nu se descoperi acţiunea legionară dusă de noi, a spus că acţiunea de demascare şi reeducare se va duce de acuma înainte fără bătăi şi că va fi extinsă pe întregul penitenciar şi se va acţiona lent pe o durată de timp mai lungă. In acest scop unii dintre noi vor duce această acţiune pe faţă în ateliere, iar alţii de ai noştri informatori vor acţiona pe faţă ca legionari şi reacţionari informându-se despre atitudinea pe care o au legionarii. In realitate se urmărea prin aceasta ca toţi legionarii din penitenciar, rând pe rând să treacă la noua formă de activitate legionară şi spionaj.Pentru a scoate informaţii ce interesa reţeaua de spionaj a organizaţiei legionare nu se mai întrebuinţa bătaia ci se urmărea să se scoată informaţii pe bază de discuţii cu ceilalţi deţinuţi. In acelaş timp se

căuta ca prin discuţii să fie atraşi la noua linie de activitate legionară şi de spionaj.- 390

Prima dată pentru a fi atras în activitatea legionară pe noua linie se punea accentul pe deţinuţii mai tineri şi muncitori iar şefii legionari şi ceilalţi legionari cu activitate mai multă, continuau să ducă activitate legionară pe vechea poziţie legionară.-

Pentru a nu se desconspira activitatea legionară şi de spionaj pe care am dus-o noi prin acţiunea de demascare şi reeducare în Ianuarie 1952 în penitenciarul Jilava, POPA ALEXANDRU m'a pregătit să ascund activitatea legionară pe care am dus-o. Astfel POPA ALEXANDRU mi-a spus să arăt la anchetă că noi am urmărit reeducarea şi transformarea deţinuţilor şi acţiunea noastră nu a fost o anchetă cu scopul de a scoate ceva dela deţinuţi şi mi-a spus că fiecare să ne asumăm în mod individual răspunderea faptelor făcute şi să nu apară că noi am făcut anchetă pentru scoaterea de informaţii, adică să nu spunem că am dus activitate legionară şi de spionaj. Deasemenea mi-a spus să nu pomenim nimic IONESCU P CONSTANTIN şi LIVINSCHI MIHAI pentru ca aceştia să rămână în penitenciar şi să continue cu acţiunea de demascare şi reeducare, adică cu noua formă de activitat legionară şi de spionaj.-

INTREBARE

Să precizezi de când erai conştient că activitatea pe care o duceţi voi în penitenciar, era activitate legionară şi de spionaj?

RASPUNS

Eu am fost conştient că activitatea dusă de TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU şi ceilalţi legionari din grupul lor, duc activitate legionară şi de spionaj, în urma metodelor folosite asupra mea şi asupra celorlalţi(legionari)deţinuţi pentru a mă determina să activez pe noua linie a organizaţiei legionare în lunile Februarie şi Martie 1950. Dela această dată eu am dus în mod conştient activitate legionară şi de spionaj ce se ducea în penitenciar, prin acţiunea de demascare şi reeducare până în Decembrie 1951 când am fost dus din penitenciarul Gherla la Jilava.-

In această perioadă fiind conştient că lucrez

pentru organizaţia legionară am luat parte la strân- 391
gerea de informaţii pentru reţeaua de spionaj a organiza. legionare. La Gherla împreună cu LIVINSCHI MIHAI am pregătit trei informatori pentru reţeaua de spionaj a organizaţi legionare. Pentru scoaterea informaţiilor din rândul deţinuţilor ce interesa reţeaua de spionaj a organizaţiei legionare, am luat parte la bătaia şi maltratarea deţinuţilor, bătând un număr de 35 de deţinuţi din care unii din ei au fost maltrataţi cu metode huliganice. Dintre deţinuţii, la bătaia şi maltratarea cărora am luat şi eu parte, a decedat în infirmerie deţinutul DINCIU GAROFIL în urma bătăii şi maltratării lui.-

Menţionez că ntreaga activitate legionară pe care am dus-o în penitenciar a fost dusă la directivele lui POPA ALEXANDRU, TURCANU EUGEN, LIVINSCHI MIHAI, PUSCASU VASILE, CERBU IOAN şi VOIN IOAN. Toate informaţiile ce le strângeam pentru reţeaua de spionaj a organizaţiei legionare le predam lui POPA ALEXANDRU, PUSCASU VASILE, IONESCU P CONSTANTIN, LIVINSCHI MIHAI şi LIVINSCHI NICOLAE. Stiu că aceste informaţii erau centralizate la POPA ALEXANDRU care conducea întreaga reţea de spionaj a organizaţiei legionare din penitenciarul Gherla, până la sfârşitul lunei August 1951, când a venit la Gherla TURCANU EUGEN, care a luat conducerea întregei activităţi legionare şi de spionaj ce se ducea în penitenciar.-

INTREBARE

Ce se urmărea prin maltratarea deţinuţilor ?

RASPUNS

Prin maltratarea deţinuţilor se urmărea scoaterea de informaţii pentru reţeaua de spionaj a organizaţiei legionare şi a-i determina şi pe ei să treacă la noua formă de activitate legionară şi de spionaj.-

Deasemenea maltratarea deţinuţilor de către noi se făcea pentru a aduce o defăimare actualului regim.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt, fiind de acord cu cele scrise şi declarate de mine, semnez prezentul proces verbal, propriu şi nesilit de nimeni.-

ANCHETATOR
ss I. Olaru

ANCHETAT
ss Popescu Gheorghe

PROCES VERBAL D INTEROGATORIU

Arestatul POPESCU GHEORGHE născut la 13 August 1929 în oraşul Chişinău, fiul lui CONSTANTIN şi al. ECATERINEI cu ultimul domiciliu în Timişoara bul.30 Decembrie Nr6.

31 August 1953
Râmnicul - Sărat
Interogatoriul a început la ora 18,oo
Interogatoriul s'a terminat la ora 23,oo

INTREBARE

Cum ai fost pregătit de POPA ALEXANDRU pentru a desfăşura activitatea legionară şi de spionaj în penitenciar ?

RASPUNS

Pentru a duce activitate legionară şi de spionaj am fost pregătit de POPA ALEX în timp ce eram în penitenciarul Piteşti la începutul anului 1950 (în luna Februa 1950). Prima dată am fost bătut la camera 4 spital de către TURCANU EUGEN, POPE ALEXANDRU şi ceilalţi legionari pentru a-mi declara activitatea mea din afară până la arestare ce nu era cunoscută de securitate, fapt prin care se urmărea să câştige încrederea administraţiei. Apoi am fost dus la camera de carantină unde POPA ALEX m'a bătut şi m'a forţat să bat pe unii deţinuţi cum a fost deţinutul DIJMARU C-TIN ŞTEFANESCU DUMITRU şi IONESCU pentru ca în felul acesta să

mă antreneze în activitatea legionară şi de spionaj ce se ducea prin acţiunea de demascare. Tot în această cameră mi s'a cerut să-mi fac autobiografia amănunţită în faţa întregei camere. Adică trebuia să arăt întreaga activitate pe care am dus-o până la arestare cât şi în penitenciare, ce m'a determinat să intru în organizaţia subversivă şi de spionaj, împrejurările în care am fost arestat, care era starea materială şi situaţia familiară a mea şi apărinţilor pentru a se vedea în ce mediu am trăit. Deasemeni se mai cerea să spun activitatea subversivă sau legionară pe care am dus-o în penitenciar. Toate acestea se făceau pentru a mă verifica cât am fost de hotărît în activitatea mea subversivă şi de spionaj şi de a vedea dacă pot fi atras în activitatea legionară şi de spionaj ce se ducea prin acţiunea de demascare şi reeducare. D

După ce mi-am făcut expunerea asupra vieţii şi activităţii mele şi luând parte la acţiunea legionară ce era condusă de TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU şi alţii legionari, POPA ALEX văzând că eu corespund pentru ducerea activităţii legionare şi de spionaj ce se ducea prin acţiunea de demascare şi reeducare, m'a numit preşedinte al comitetului de demascare şi reeducare prin care se ducea activitate legionară şi de spionaj, iar secretar al acestui comitet era POPA ALEXANDRU care conducea întreaga activitate, iar eu şi ceilalţi legionari ca MORARESCU VICHENTE, JUBERIN ROMANESCU GRIGORE şi alţii îi serveam pentru ducerea activităţii legionare şi de spionaj. Menţionez că la această cameră eşirea în curte, unde eram în luna Februarie 1950 eu am fost conştient de activitatea pe care o duceam eu şi ceilalţi legionari conduşi de TURCANU EUGEN şi POPA ALEX, era activitate legionară şi de spionaj şi că acţiunea de demascare şi reeducare era o mască sub care se ducea această activitate legionară şi de spionaj.-

Tot în cadrul pregătirii mele pentru ducerea a activităţii legionare şi de spionaj pentru organizaţia legonară în lunile Martie şi Aprilie 1950 fiind la camerile Nr.6 şi 9 am luat parte la discuţiile organizate de TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU şi ceilalţi legionari în legătură cu

394

istoricul şi acţiunile pe care le-a dus organizaţia legionară. Astfel eu am fost pregătit ca legionar dându-mi-se cunoştinţe despre organizaţia legionară ce afară n[illegible] le-am cunoscut. In luna Mai 1950 împreună cu alţi 110 legionari ce au fost aleşi de TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU şi şefii de comitete respective, am fost duşi pe secţia spital unde ni s'a dat să citim cărţi de literatură progresistă în scopul de a căpăta cunoştinţe despre actualul regim pentru a ne putea feri mai bine în activitatea noastră legionară şi de spionaj şi pentru a apare faţă de administraţie ca reeducaţi.-

In luna August 1950 POPA ALEX mi-a cerut să-i dau o notă informativă asupra situaţiei legionarilor dela camera 107 din penitenciarul Gherla în care să indic pe legionarii banditi, adică acei legionari care au rămas la vechea formă de activitate legionară şi de spionaj dusă prin acţiunea de demascare şi reeducare. Deasemeni în luna Septembrie 1950, când am fost scos la muncă pe şantierul penitenciarului, POPA ALEXANDRU şi MATEI ALEX mi-au spus că eu şi cu LAITIU DANILA suntem scoşi supraveghetori tehnici pe şantierul de construcţii al penitenciarului undă însă noi vs trebui să înlesnim informatorilor culegerea informaţiilor din rândul deţinuţilor şi de a-i muta dela o echipă la alta când ei ne vor cere. Aceste informaţii ştiam că sunt necesare reţelei de spionaj a organizaţiei legionare ce în penitenciarul Gherla era condusă de POPA ALEXANDRU.

In luna Noembrie 1950 fiind mutat la camera Nr.102 CERBU ION care era şeful comitetului de demascare al acestei camere mi-a spus că trebue să mă manifest ca legionar pentru a scoate informaţii dela deţinuţii care erau aduşi pentru a se culege informaţii dela ei. In această perioadă de informare ce dura până la peste 20 de zile, se creia atmosferă legionară, se făceau discuţii legionare în legătură cu activitatea organizaţiei legionare, în legătură cu viitorul organizaţiei legionare şi cântau cântece legionare, se făceau rugăciuni în comun, se ţineau posturi legionare. Li se spunea că în acea cameră să găsesc izolaţi toţi şefii legionari din penitenciarul Gherla, care au format un comandament legionar. Prin această activitate legio-

(395) 395

nară intensă ce se ducea în cameră se ridica moralul legionar şi reacţionar al deţinuţilor aduşi spre informare şi trezea în dânşii dorinţa de a duce şi mai intens activitate legionară. Deasemeni se scotea dela ei informaţii ce interesa reţeaua de spionaj a organizaţiei legionare.-

La camera 101 în luna Iunie 1951 au fost aduşi din ateliere circa 7 legionari iar la celalalte camere încă circa 15 legionari. Cu aceşti legionari timp de o lună de zile s'a dus o intensă activitate legionară după care la sfârşitul lunei Iunie au fost trimişi o parte din ei la ateliere unde au continuat activitatea legionară în rândul celorlalţi deţinuţi. Eu în mod conştient duceam această activitate cu scopul de a reactiviza pe legionari şi totodată de a strânge informaţii pentru reţeaua de spionaj a organizaţiei legionare.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt, fiind de acord cu cele scrise şi declar te de mine, semnez propriu şi nesilit de nimeni, prezentul proces verbal.-

ANCHETATOR

ss I. Olaru

ANCHETAT

ss Popescu Gheorghe

C.N.S.A.S.

(396)

396

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestatul POPESCU GHEORGHE născut la 13 August 1929 în oraşul Chişinău, fiul lui CONSTANTIN şi ECATERINEI cu ultimul domiciliu în Timişoara, bul.30 Decembrie Nr.6

11 August 1955
Râmnicul - Sărat
Interogatoriul a început la ora 20,oo
Interogatoriul s'a terminat la ora 24,oo

INTREBARE

Cum se reuşea să se facă spionaj prin acţiunea de aşa zisă reeducare şi demascare condusă de grupul de legionari din penitenciarele Piteşti, Gherla şi coloniile de muncă ?

RASPUNS

In penitenciarul Piteşti, grupul de legionari condus de TURCANU EUGEN, POPA ALEX, BORDEANU VIRGIL, MARTINUS ALEX, LIVINSCHI MIHAI, PUSCASU VASILE, ROSCA GHEORGHE şi GEBAC LULU pentru a continua cu activitatea legionară au iniţiat, condus şi organizat, acţiunea de demascare şi reedu care, prin care se ducea noua formă de activitate legionară şi de spionaj.-

Astfel pentru a pregăti pe legionari pentru această activitate legionară şi de spionaj. Prima dată legionarii erau bătuţi pentru a-şi da activitatea lor din afară, fapte ce erau necesare organizaţiei legionare pentru

(397)
397

serviciul de spionaj.-

Pentru a-i atrage pe legionari la noua formă de activitate legionară şi de spionaj, se mai cerea legionarilor ca în faţa întregei camere să îşi facă autobiografia, arătând situaţia familiară, starea materială, activitatea legionară pe care a dus-o până la arestare cât şi în cadrul penitenciarului după arestare. Prin această expunere se făcea verificarea legionarilor, dacă ei corespund noii forme de activitate legionară şi de spionaj deci în cadrul acţiunei de demascare şi reeducare. Apoi TURCANU EUGEN, POPA ALEX şi ceilalţi legionari din conducerea acţiunei au organizat în mai multe camere, discuţii asupra organizaţiei legionare, arătându-se istoricul, faptele care le-au făcut şi scopurile organizaţiei legionare. Prin acestea s-au pregătiţi legionarii cu cunoştinţe noi despre organizaţia legionară, care trezea în dânşii dorinţa de a duce activitate legionară mai departe, făcându-i să înţeleagă că prin acţiunea de demascare şi reeducare se continuă cu activitatea legionară, adică strângerea de informaţii pentru reţeaua de spionaj a organizaţiei legionare.-

Legionarii care au înţeles noua formă de activitate legionară, erau puşi de către şefii de comitete de cameră să culeagă informaţii dela ceilalţi deţinuţi din cameră pe care le comunicau verbal tot şefilor de comitete.

Astfel în penitenciarulPiteşti legionarii erau formaţi rând pe rând pentru activitate de spionaj a organizaţiei legionare.-

In penitenciarul Gherla, legionarii care au fost pregătiţi de către TURCANU EUGEN, POPA ALEX şi ceilalţ pentru a duce activitate legionară şi de spionaj, prin acţiunea de demascare şi reeducare, încă din penitenciarul Piteşti, au continuat să ducă activitate legionară şi de spionaj şi în penitenciarul Gherla.-

Activitatea legionară şi de spionaj din penitenciarul Gherla a fost condusă la început de către POPA ALEXANDRU, LIVINSCHI MIHAI, MATEI ALEXANDRU, SERBANESCU CRISTIAN PAUL, GRAMA OCTAV, STOIAN ION, IONESCU PŞ C-TIN şi PUSCASU VASILE iar mai târziu a venit în conducere

(398)

TURCANU EUGEN şi MARTINUS ALEXANDRU. 398

Pentru a putea duce activitate legionară şi de spionaj, acşti legionari care conduceau acţiunea de demascare şi reeducare pentru a duce în eroare administraţia şi a căpăta încrederea, au început să dea unele informaţii neînsemnate administraţiei apoi sub acest paravan au organizat reţeaua de spionaj a organizaţiei legionare în felul următor : POPA ALEX şi celalţi legionari care conduceau acţiunea de demascare şi reeducare, reuşind să câştige încrederea administraţiei penitenciarului a putut să plaseze la diferite muni şi în diferite funcţii în ateliere, pe şantierul penitenciarului, la bucătărie, brutărie, în curte, plantoane şi în echipa sanitară pe legionarii care au fost pregătiţi pentru a lucra în reţeaua de spionaj a organizaţiei legionare. Astfel ca plentoane au fost plasaţi legionarii LIVINSCHI MIHAI, PUSCASU VASILE, STOIAN IOAN, POPOVICI CORNEL, LIVINSCHI NICOLAE. In echipa sanitară au fost plasaţi legionarii POPESCU ARISTOTEL, UNGUREANU DUMITRU, GABUREAC TRAIAN, POP CORNEL, JIANU MIHAI şi CALINICI. In ateliere au fost plasaţi legionarii BOGOS CONSTANTIN, ZBRANCA OCTAVIAN, LEONIDA TITUS, ONISOR CONSTANTIN, NANU SILVESTRU, LUNGU MIRCEA, PAVALOAIE VASILE, NICOLAU NAE, HANU, CARCIUMARU GH TRIFAN LULU, MOLDOVAN VALERIU, MARINESCU PETRE şi subsemnatul POPESCU GHEORGHE şi LAITIU DANILA la şantierul de construcţii al penitenciarului, unde am mai găsit pe următorii legionari ce făceau parte din reţeaua de spionaj a organizaţiei legionare, JUBERIANU ION, SANDU MIHAI, PREDESCU AUREL, LEVITCHI MIHAI, ANGELESCU ION, NICOLESCU TRAIAN, IAMANDI iar la bucătărie pe NICULESCU BOBITA, STANCU IOAN şi IOSIF V IOSIF, la bucătărie pe HANTEU MIRCEA la magazia de alimente pe BLAJAN GHEORGHE la poarta dintre secţia politic şi secţia de drept comun erau ca informatori TURCU SERGIU, în curte/ din legionarii care se ocupau cu întreţinerea curăţeniei erau informatori legionarul COLEA. Toţi aceştia făceau parte din reţeaua de spionaj a organizaţiei legionare şi culegeau informaţii din rândul deţinuţilor pe care le comunicau mai întâi verbal şefilor de comitete din camerile unde locuiau, apoi le scriau pe hârtie cu cerneală în faţa plantoanelor LIVINSCHI MIHAI, STOIAN ION, PUSCASU VASILE şi LIVINSCHI NICOLAE care predau aceste informaţii lui POPA ALE

său lui TURCANU EUGEN. In acelaş timp şi în camerile de izolare şi demascare se ducea activitate de strângere de informaţii pentru reţeaua de spionaj a organizaţiei legionare. Strângerea de informaţii în această cameră era condusă de către următorii şefi de comitete de cameră BLAJAN GHEORGHE, CERBU IOAN, VOIN IOAN, BOTEZ OCTAV, POPOVICI CORNEL, TARNAVEANU MIRCEA, PREDESCU AUREL şi MORARESCU VICENTE. Aceştia predau informaţiile în scris lui POPA ALEX şi IONESCU P CONSTANTIN atât direct cât şi prin intermediul lui PUSCASU VASILE şi LIVINSCHI MIHAIç!

Aceşte informaţii ştiu că erau necesare pentru reţeaua de spionaj a organizaţiei legionare însă nu cunosc cum le scoteau aceste informaţii pentru reţeaua de spionaj a organizaţiei legionare şi împreună cu LIVINSCHI MIHAI am pregătit pe următorii informatori pentru reţeaua de spionaj a organizaţiei legionare : DUMITRIU LUCA, CANDREA PETRE şi PAPKEN KEROPIAN care au dat informaţii lui LIVINSCHI MIHAI

Pentru scoaterea informaţiilor ce interesa organizaţia legionară, în camerile de izolare şi demascare se folosea metoda de bătaie şi maltratare a deţinuţilor în urm căreia unii din ei au murit. Din deţinuţii care i-am bătut eu au murit în urma bătăii, deţinutul DINCIU GAROFIL iar NANU SILVESTRU mi-a spus că la el în cameră a mai murit un deţinut în urma bătăilor şi maltratărilor de către legionarii de erau conduşi de POPA ALEXANDRU.-

INTREBARE

Cu ce scop se băteau deţinuţii legionari de către grupul de legionari condus de TURCANU EUGEN şi POPA ALEXANDRU ?

RASPUNS

Grupul de legionari condus de TURCANU EUGEN şi POPA ALEXANDRU, au bătut pe deţinuţii legionari şi pe ceilalţi deţinuţi din penitenciare pentru a scoate dela ei informaţii necesare reţelei de spionaj a organizaţiei legionare. De asemeni se urmărea ca prin maltratarea deţinuţilor, să se defăimeze regimul, dându-se posibilitatea ca deţinu-

ţii când eşeau afară să defăimeze regimul, arătând că în penitenciar sunt maltrataţi deţinuţii politici.- 400

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt, fiind de acord cu cele declarate şi scrise în prezentul proces verbal semnez nesilit de nimeni.-

ANCHETATOR
ss I. Olaru

ANCHETAT
ss Popescu Gheorghe

C.N.S.A.S.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul POPESCU C GHEORGHE născut în anul 1929 luna August ziua 13 în oraşul Chişinău (.U.R.S.S.) fiul lui CONSTANTIN şi al Ecaterinei cu ultimul domiciliu în Timişoara pe bulevardul 30 Decembrie Nr.6 asupra activităţii mele criminale legionare şi de spionaj dusă de mine în penitenciarele Piteşti şi Gherla, declar următoarele :

In cursul anilor 1948 - 1949, legionarii dându-şi seama că în forma veche de activitate legionară nu mai pot lupta împotriva regimului, au transformat organizaţia legionară într'o reţea de spionaj care funcţiona atât în libertate cât şi în penitenciare. In penitenciare pentru a se putea continua activitatea legionară şi de spionaj, organizaţia legionară a îmbrăcat haina aşa zisei acţiunide re educare şi demascare.-

Astfel la 31 Decembrie 1949 în camera 4 spital a penitenciarului Piteşti, TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU şi alţi legionari m'au bătut pentru a le da activitatea mea din exterior iar apoi la camera de carantină POPA ALEX m'a forţat să bat câţiva deţinuţi şi să-i dau informaţii în legătură cu acei deţinuţi. Pentru a fi verificaţi legionarii atât asupra activităţii legionare pe care au dus-o în penitenciar, la directivele lui TURCANU EUGEN, GEBAC LULU, POPA ALEXANDRU şi alţii, activitatea legionară din acţiunea

de demascare şi reeducare, începea în următorul mod : fiecare legionar era pus de comitetul de demascare şi izolare al camerei, să-şi expună în faţa tuturor legionarilor din cameră, întreaga viaţă a sa, arătând cum a devenit legionar ce activitate legionară a depus înainte şi după arestare, împrejurările în care a fost arestat, ce situaţie materială şi familiară are, ce legături legionare are afară. Toate acestea se făceau pentru a se vedea dacă respectivul deţinut legionar, fusese un bun legionar, dacă nu trădase şi spre a se putea vedea care sunt perspectivele pe care le are de a duce activitate legionară şi de spionaj în acţiunea de reeducare. Deasemenea depănarea acestor amintiri trezea în legionar sentimentele sale legionare şi-l determinau să dorească o activitate legionară cât mai intensă.Astfel şi subsemnatul mi-am făcut această expunere a vieţii la camera de carantină şi la camera "eşirea în curte" unde şef de comitet de cameră era POPA ALEXANDRU iar membri erau BURCULET VIOREL şi subsemnatul în comitetul dela carantină şi MURARESCU VICHENTE, ROMANESCU GRIGORE, IULIAN şi subsemnatul în comitetul dela camera "eşirea în curte".-

Tin să precizez că comitetul de cameră al acţiunii de demascare şi reeducare,care toate erau subordonate prin şefii de comitete direct lui TURCANU EUGEN, sunt forma aparentă şi organizarea pe care o îmbracă activitatea legionară şi de spionaj dusă în cadrul acţiunii de demascare şi reeducare. Im cadrul acestor comitete, POPA ALEXANDRU a început să mă pregătească pentru nouă formă a activităţii legionare, transformându-mă mai întâi într'un instrument orb de bătaie şi maltratare şi în acelaş timp formându-mă încetul cu încetul pentru reţeaua de spionaj a organizaţiei legionare, prin informaţiile verbale care mi le cerea să le dau la cele două camere de carantină şi "eşirea în curte" asupra deţinuţilor aflaţi acolo.-

In acelaş mod au fost pregătiţi de POPA ALEX pentru activitate legionară şi ROMANESCU GRIGORE şi MURARESCU VICHENTE. După ce legionarii erau astfel verificaţi asupra activităţii legionare, dinainte şi după arestare precum se şi vedeau posibilităţile pe care le avea fiecare legio-

nar de a duce mai departe activitatea legionară şi de spionaj în acţiunea de demascare şi reeducare precum şi începuseră a fi pregătiţi în acest sens, legionarii erau selecţionaţi şi mutaţi în alte camere, unde alte comitete tot la dispoziţiile precise ale lui TURCANU EUGEN şi celorlalţi continuau pregătirea legionară cu alte metode generale. Astfel subsemnatul la 1 Martie 1950 am fost mutat la camera 6 secţia I unde şef de comitet era PETRICA ION. Aici toată ziua se discuta despre istoricul organizaţiei legionare, corelaţia între apariţia acestuia şi a fascismului şi hitlerismului şi altele spunându-se că se arată crimele organizaţiei legionare. In realitate însă legionarii îşi îmbăgăţeau şi precizau cunoştinţele lor despre organizaţia legionară, îşi măreau orizontul lor legionar devenind şi mai devotaţi activităţii legionare. Astfel subsemnatul n'am cunoscut ca legionar afară atâtea lucruri despre organizaţia legionară câte mi-au fost arătate în această aşa zisă acţiune de demascare şi reeducare.-

In toate aceste camere în care am trecut până acum, legionarii sau ceilalţi deţinuţi care nu cunoşteau sensul legionar al acţiunii de demascare şi reeducare, care nu voiau să părăsească vechea formă de activitate legionară erau consideraţi bandiţi, erau demascaţi sub diferite pretexte cu totul diferite de cauza reală, erau izolaţi şi bătuţi până când înţelegeau despre ce este vorba şi se supuneau celor ce conduceau noua activitate legionară.Astfel pentru a uşura însă tuturor legionarilor să înţeleagă despre ce este vorba, la început când se punea problema demascării activităţii din afară, erau bătuţi mai întâi şefii legionari care treceau de partea activităţii legionare dusă în acţiunea de demascare şi reeducare şi care în acest fel indicau subalternilor să facă şi ei acest pas, ţinând contd de legea legionară de a-şi urma şeful şi la bine şi la greu Acesta era un caz al şefilor legionari, deoarece alţi şefi legionari conduceau fie direct fie din umbră această activitate legionară dusă în această acţiune.-

După ce nivelul cunoştinţelor legionare era ridicat în camerile de tipul camerei 6 unde am arătat cum

(404)

se ducea activitatea legionară, era necesar ca acum legionarii să asimileze şi ceva cunoştinţe despre socialism, exploatare, despre actualul regim etc. aceasta din două motive principale : 404

a) pentru a cunoaşte unele din armele deluptă ale regimului, a se feri de ele mai bine şi chiar a le combate.-

b) pentru aşi putea arbora o mască de oameni care au părăsit organizaţia legionară şi se străduesc să înţeleagă noua mentalitate şi noul sistem socialist al regimului, sperând ca aşa să înţeleagă vigilenţa celor în drept şi să se poată strecura acolo unde voiau.-

Astfel subsemnatul am fost mutat la camera 9 secţia I-a unde am stat până la sfârşitul lunei Aprilie 1950. Legătura cu TURCANU EUGEN o ţineau aici PLOP GH şi MIHALCOVICI PAVEL iar în cameră se mai afla MURARESCU VICHENTE.-

În această cameră, noua formă de activitate legionară din acţiunea de demascare şi reeducare, era dus prin discuţiile despre socialism, exploatare, actualul regim, bine înţeles cu scopurile arătate mai sus, precum şi s sub paravanul că legionarilor care au părăsit organizaţia legionară li se canalizează idealurile spre socialism.-

Ca o încununare în vederea acţiunilor viitoare în alte penitenciare pe care comitetul de reeducare şi demascare dela Piteşti le prevedea şi organiza, ca o ultimă etapă în pregătirea legionară pentru acţiuni de amploare mare, comitetul de demascare şi reeducare a înfiinţat o secţie cu mai multe camere în care se citeau cărţi de literatură progresistă şi unde fuseseră aduşi prin selecţia făcută de comitetul de demascare pe penitenciar cât şi de comitetele de cameră, circa 110 legionari trecuţi prin demascări printre care am fost şi subsemnatul MURARESCU VICHENTE, ROMANESCU GRIGORE, BLEJAN GHEORGHE, FRUNZA GRIGORE SARBU PETRE, HANTCU MIRCEA şi bine înţeles toţi cei ce conduceau demascările la Piteşti şi au continuat apoi la Gherla şi în alte părţi.-

Lectura acestor cărţi se făcea în camere, pe colective de cetit, în cadrul cărora se şi comentau capitol

405

cu capitol aceste cărţi. Toate acestea erau făcute la directivele lui TURCANU EUGEN şi ale celor ce conduceau noua formă de activitate legionară, care făceau aceasta pentru a arunca cu praf în ochii administraţiei sau a eventualelor inspecţii venite cât mai ales pentru a da legionarilor arme noi de luptă, cunoştinţe asupra actualului regim şi noi posibilităţi de demascare. Deasemeni mai cred că încă de atunci prevăzându-se pe cândva vreo anchetă a organelor de stat, să li se dea legionarilor un punct de care să se agaţe spre a încerca să arate că nu mai sunt legionari. Subsemnatul am cetit aceste cărţi şi le-am interpretat desigur bot ca legionar dar am rămas la coneluzia că modul comunist de a lucra şi gândi în colectiv asupra aceleiaşi probleme sau unei categorii de probleme asemănătoare este o metodă bună pe care va trebui să o întrebuinţăm şi noi legionarii în activitatea noastră. Astfel legionarii pe această secţie făceau ultima pregătire a elementelor pe care aveau de gând să le arunce în plină activitate legionară în alte penitenciare, pe şantiere şi colonii de muncă. In acest moment din toată această acţiune, din tot ceiace-mi spusese POPA ALEXANDRU subsemnatul ştiam că ori unde voiu merge, va trebui să duc această formă nouă de activitate legionară în acţiunea de demascare şi reeducare şi că va trebui să câştig încrederea administraţiei dând informaţii cu scopul de a-mi creia un paravan în spatele căruia să pot duce activitate legionară şi de spionaj.-

La 8 Iunie 1950 subsemnatul împreună cu circa 90 de legionari şi nelegionari, trecuţi şi netrecuţi prin demascări, am sosit în penitenciarul Gherla. Printre cei sosiţi erau câţiva care fuseseră la Piteşti pe secţia de cărţi şi care la dispoziţiile lui ONISOR CONSTANTIN şi BLEJAN GHEORGHE ne-am organizat astfel ca să ne împărţim în mod egal la cemrile unde vom fi repartizaţi şi spre a putea duce activitate legionară de demascare şi reeducare mai departe.-

Subsemnatul am mers la camera 107 unde s'a format un comitet al cărui şef era BLEJAN GHEORGHE iar membrii SARBU PETRE, STANCU IOAN, HANTCU MIRCEA subsemnatul şi mai târziu şi ALDEA MARIN.-

406

In primele zile comitetul de demascare al camerei am discutat cu fiecare deţinu în parte căutând a vedea dacă a înţeles noua formă de activitate legionară dusă în cadrul acţiunii de demascare şi reeducare precum şi spre a vedea ce lipsuri are în pregătirea legionară necesară ducerii acestei acţiuni. In urma acestor discuţii comitetul am format un plan de activitate pe cameră şi am început să ducem în cameră pe acelaş tipar şi în aceleaşi scopuri ca la Piteşti discuţii privitoare la viaţa dusă de noi afară şi în penitenciar, privitoare la activitatea legionară desfăşurată precum şi discuţii privitoare la actualul regim.-

Toate acestea se făceau mai întâi spre a se verifica legionarii dacă corespund noii forme de activitate, apoi spre a li se umple lipsurile în pregătirea lor legionară precum şi spre a-i forma în scopul şi spiritul noii forme de activitate legionară dusă în acţiunea de demascare şi reeducare. Toate acestea au ţinut până la sfârşitul lunei Septembrie 1950 când a venit în cameră LIVINSCHI MIHAI care a introdus metoda de bătaie şi maltratare ce nu fusese înacest timp folosită de noi şi a format şi un alt comitet.

La data de 16 August 1950 POPA ALEXANDRU care între timp eşise planton pe sală şi începuse a coordona activitatea legionară din camerile cu deţinuţi veniţi dela Piteşti, a trimis pe BARGAOANU GHEORGHE care m'a dus într'o cameră unde POPA ALEXANDRU m'a întrebat despre modul cum se desfăşoară acţiunea la camera 107 şi mi-a cerut să-i dau un raport informativ, indicând pe deoparte pe legionarii dela 107 care au rămas pe poziţie legionară făţişă şi erau consideraţi bandiţi, adică cei care nu renunţau la vechea formă de activitate legionară precum să-i indic pe legionarii sinceri şi transformabili, adică pe cei care acceptau s să ducă şi duceau activitate legionară în cadrul acţiunii de demascare şi reeducare. După aceasta POPA ALEXANDRU m'a întrebat dacă vreau să merg la muncă şi mi-a spus că atunci când va putea, mă va scoate undeva la muncă.-

La 4 Septembrie 1950 subsemnatul am fost chemat de POPA ALEXANDRU şi MATEI ALEXANDRU care mi-au spus

407

mie şi lui LAITIN DANILA că vom fi scoşi pe şantierul de construcţii al penitenciarului ca supraveghetori tehnici dar că noi va trebui să uşurăm munca informatorilor care se aflau răspândiţi pe şantier. Aceşti informatori erau legionari din acţiunea de demascare şi reeducare care culegea informaţii pentru organizaţia legionară din rândurile deţinuţilor cu care lucrau pe şantier. Aceste informaţii, informatorii le comunicau întâi verbal şefilor de comitete din camerile unde locuiau, apoi de obiceiu Dumineca erau chemaţi de POPA ALEXANDRU şi LIVINSCHI MIHAI şi scriau aceste informaţii în camerile 94-95-96-97.-

Sarcina lui LATIN DANILA şi a mea era ca atunc când informatorii veneau la noi şi ne cereau să-i mutăm dela o echipă la alta, acolo unde aveau mai multă priză pentru culegerea informaţiilor, noi să-i mutăm. Deasemenea şi subsemnatul am cules informaţii asupra manifestărilor deţinuţilor şi a unor nereguli de pe şantier, care le-am comunicat verbal lui LIVINSCHI MIHAI.-

Informatorii legionari care se găseau în acel timp pe şantierul de construcţii al penitenciarului erau următorii : JUBELEANU ION, SANDU MIHAI, TRIFAN LULU, ANGELESCU ION, NICULESCU TRAIAN, PREDESCU AUREL, NANU SILVESTRU, LEVITKI MIHAI, BOGOS CONSTANTIN.-

La 6 Octombrie 1950 camera 107 a fost izolată, nimeni din cameră nemaieşind la lucru, aşa că şi subsemnatu am rămas în cameră. După vreo săptămână au sosit în cameră deţinuţii MARINESCU PETRE şi POP ION care fuseseră bătuţi la o cameră de demascare şi izolare pentru a-şi spune activitatea din afară şi spre a trece la noua formă de activitate legionară din cadrul acţiunii de demascare şi reeducare. Aici în cameră subsemnatul am participat la bătaia acestor deţinuţi, lovindu-i cu cureaua la palmă. Comitetul de demas care era format în acel timp din LIVINSCHI MIHAI şef şi BIRJAN GHEORGHE şi TEUTAN GHEORGHE membri.-

La 1 Noembrie 1950 subsemnatul am fost mutat la camera 102 unde am stat până la 12 Noembrie 1950. Aici şeful comitetului de demascare era CEREU IOAN şi era ajutat de VOIN IOAN. Când am sosit, camera se găsea într'o perioadă de informare cu deţinuţii PESTRIA NICOLAE şi BOTOACA ION care

urmau să fie apoi demascaţi. Atât în această cameră cât şi în toate camerile de izolare şi demascare, activitatea legionară decurgea în general în modul următor : mai întâi o perioadă de timp ce varia între 1 la 3 săptămâni, se ducea în cameră o activitate legionară şi reacţionară foarte intensă în care timp se cântau cântece legionare, se duceau discuţii legionare asupra victoriei organizaţiei legionare şi a perspectivelor politice pe care le aveau legionarii, foştii deţinuţi, într'un stat legionar, asupra apropiatei veniri a americanilor, se făceau rugăciuni în comun după ritul legionar, se ţineau posturi legionare. Această activitate legionară intensă, făcea ca cei aduşi în cameră pentru demascare să-şi desvăluie activitatea din afară ce interesa pe legionarii din acţiunea de demascare şi reeducare care dar în acelaş timp îi determina pe legionari să dorească să-şi continue activitatea legionară şi să accepte mai uşor noua formă de activitate legionară şi de spionaj ce se ducea în acţiunea de demascare şi reeducare. Deasemenea în unele din aceste perioade de informare în care se ducea activitate legionară, subsemnatul m'am dat instructor legionar făcut în 1944 la Viena de HORIA SIMA şi paraşutat la sfârşitul anului 1944 în ţară cu misiuni speciale. Aceasta pentru a mă impune în faţa legionarilor ca şef şi a-i face să-mi desvăluie totul din activitatea lor precum şi de a-i face să mă urmeze în activitatea legionară şi de spionaj dusă în acţiunea de demascare şi reeducare.-

Tot în aceste camere se mai spunea că se află izolaţi toţi şefii legionari din Gherla care au format un comandament şi toţi legionarii trebue să li se supună lor. Li se mai spunea celor aduşi pentru demascare că în curând va începe războiul şi că organizaţia legionară are nevoie de arme şi muniţii pentru a duce lupta contra regimului şi li se cerea să indice pe cei care-i cunosc că au arme şi muniţii, etc..-

Informaţiile culese în cameră în această perioadă de timp erau centralizate la şeful de comitet de demascare respectiv care era chemat apoi într'o cameră de

409

către POPA ALEXANDRU, SERBANESCU CRISTIAN PAUL, GRAMA OCTAV, BARGAOANU GHEORGHE, LIVINSCHI MIHAI, PUSCASU VASILE care conduceau activitatea legionară şi de spionaj ce se de desfăşura în penitenciarul Gherla în cadrul acţiunii de demascare şi reeducare, cărora şeful de comitet le comunica informaţiile culese de informatorii săi din cameră.-

După ce studiau informaţiile obţinute şi vedeau măsura în care prezintă interes pentru organizaţia legionară, POPA ALEXANDRU şi ceilalţi legionari dădeau ordinul de declanşare a acţiunii de bătaie şi maltratare asupra deţinuţilor aduşi în camerile de demascare şi izolare.-

Metodele de maltratare şi torturare întrebuinţate în această epocă, care erau luate din arsenalul organizaţiei legionare, în general erau cam următoarele : deţinuţii erau bătuţi la palme, fund şi tălpi cu curelele şi cu picioarele de prici, erau puşi să stea zile şi nopi la rând nedormiţi în poziţii chinuitoare cu ochii fix la bec, nu li se dădea apă când voiau, erau puşi să mănânce mâncare fierbinte, repede cu mâinile la spate şi dela distanţă, erau puşi să stea unii călare pe umerii celorlalţi, erau strânşi cu beţele rotunde la degete, li s'a dat să mănânce materii fecale erau puşi să facă 2-300 de culcări, erau îmbrăcaţi cu haine groase şi încărcaţi cu bagaje în spate şi puşi să stea în picioare până cădeau jos, unii erau bătuţi până cădeau în nesimţire, din cauza loviturilor li se făceau răni la picioare care puroiau şi se vindecau în luni de zile, timp în care nu erau scoşi la baie pentru a nu se desconspira acţiunea.-

Aceste metode legionare erau întrebuinţate atât pentru a duce o defăimare actualului regim cât şi pentru a-i face pe legionari să-şi spună activitatea din afară şi să treacă astfel la noua formă de activitate legionară şi de spionaj din cadrul acţiunii de demascare şi reeducare. Aceste metode încetau când legionarii înţelegeau şi voiau să urmeze noua tactică legionară.-

Subsemnatul am întrebuinţat aceste metode de maltratare şi torturare la camerile 102,101 şi 99 în urma dispoziţiilor date de POPA ALEXANDRU şi transmise mie prin

CERBU ION, VOIN ION, BOTEZ OCTAV, PUSCASU VASILE, LIVINSCHI MIHAI care conduceau activitatea legionară pri. camerile unde am fost. Deasemeni am întrebuinţat aceste metode şi în urma dispoziţiilor directe primite dela TURCANU EUGEN la începutul lunei Septembrie 1951, la camera 99. Pentru a nu se desconspira această activitate legionară, deţinuţii erau ameninţaţi cu moartea dacă vorbesc, se luau măsuri ca să nu poată eşi la raportul administraţiei, fiind legaţi cu curele la mâini şi picioare şi cu prosoape la gură. Dacă vreunul încerca să raporteze era bătut tare şi dat ca exemplu celorlalţi ce a păţit dacă a vrut să raporteze cum a fost cazul deţinutului TEJA CONSTANTIN, care raportând la apelul de seară domnului ofiţer de serviciu "săriţi că mă omoară ăştia" a fost bătut de PUSCASU VASILE LIVINSCHI MIHAI, SINDILARU AUREL, PAVALOAIE VASILE şi subsemnatul. In felul acesta erau terorizaţi deţinuţii ca să nu desconspire acţiunea de demascare şi reeducare.

Deasemeni când în penitenciar veneau inspecţii materialul informativ scris pe hârtie, creioanele, tocurile cerneala erau ascunse de LIVINSCHI MIHAI într'o ladă şi dus într'o cameră specială, cozile de mătură şi celelalte obiecte de maltratare erau deasemeni ascunse în diverse locuri, iar deţinuţii care prezentau semne vizibile pe corp în urma bătăii, sau care prezentau un pericol că ar raporta, erau scoşi din camere şi duşi în urma inspecţiei spre a nu fi văzuţi. Deasemenea şi în aceste cazuri toţi deţinuţii erau ameninţaţi să nu vorbească deoarece inspecţia trece iar ei rămân tot cu noi în cameră şi va fi vai şi amar de ei.

In urma acestor metode de maltratare, au survenit decese cum a fost cazul deţinutului DIMCIU GAROFIL care în urma bătăii luate în camera 101 şi a unei piedici puse de subsemnatul a murit în infirmerie sau un alt deţinut care a murit în bătaie la camera unde era NANU SILVESTRU. Pentru a ascunde aceste crime făcute, legionarii care conduceau această activitate legionară şi de spionaj din acţiunea de demascare şi reeducare, au înfiinţat încă din vara anului 1950 o echipă sanitară care trata cazurile survenite şi muşamaliza crimele făcute. Din această echipă sanitară au făcut parte : UNGUREANU DUMITRU, POPESCU ARISTOTEL, POP CORNEL CALINICI, JIANU MIHAI, GABUREAC TRAIAN. Deasemenea această

411

echipă sanitară era şi un instrument de spionaj al acţiunii legionare, deoarece aceştia se puteau plimba în toată incinta penitenciarului, făcând şi spionaj şi ducând şi activitate legionară prin discuţiile legionare pe care le aveau cu deţinuţii şi prin svonurile reacţionare pe care le răspândeau.-

In luna Iunie 1951 la mai multe camere de izolare, POPA ALEX şi cu ceilalţi legionari care conduceau acţiunea de demascare şi reeducare, au dispus să fie aduşi circa 30 - 35 de legionari din ateliere şi din camere, toţi netrecuţi prin demascări. Astfel la camera 101 unde şeful colectivului de informare era SINDILARU AUREL ajutat de TULVAN ION şi unde mă găseam şi subsemnatul au fost aduşi 6 legionari cu care timp de o lună de zile s'a dus activitate legionară, adâncindu-se prin discuţii legionare diferite probleme legionare, s'au ţinut rugăciuni în comun, s'au cântat cântece legionare ca "Madrigal" s'a discutat despre viaţă dusă de legionari în Germania hitleristă, s'au ţinut posturi legionare, astfel că la sfârşitul acestei luni, toţi cei veniţi erau întăriţi în credinţele lor legionare. Unii din aceştia au fost băgaţi în demascări, dar majoritatea au fost trimişi înapoiu în camere şi ateliere, desigur cu intenţia de a duce mai departe activitatea legionară în locurile în care urmau să meargă.-

La sfârşitul lunei August 1951 TURCANU EUGEN a venit la Gherla dela Piteşti cu un grup de circa 200 deţinuţi, majoritatea trecuţi prin reeducare şi dintre care mulţi erau mari şefi legionari. TURCANU EUGEN cu circa 40 deţinuţi trecuţi şi netrecuţi prin demascări, a venit la camera 99 unde în acel timp mă aflam şi subsemnatul. După ce deţinuţii au fost demascaţi, TURCANU EUGEN a pus în funcţie de încredere pe OPRIŞAN CONSTANTIN fostul şef pe ţară al F.D.C-ului, dându-i să ia material informativ dela deţinuţi. Deasemenea la scurt timp după ce a venit la Gherla, TURCANU EUGEN a scos la muncă şefii legionari, creându-le condiţii avantajoase de existenţă, cartelă, haine ţigări. Cu aceşti şefi legionari lucra numai TURCANU EUGEN direct şi numai lui aceştia îi raportau despre activitatea

legionară şi de spionaj pe care o duceau în camere şi ateliere printre legionarii care le fuseseră subalterni şi care acum îşi găsiseră şi urmau iarăşi şefii.- 412

Printre acesti şefi legionari cu care TURCANU EUGEN ducea activitate directă cunosc pe OPRISAN CONSTANTIN fost şef al f.d.c.-ului pe ţară, POP CORNEL fost în comandamentulu legionar al Ardealului de Nord, DUMITRESCU DAN, LUCINESCU DAN, BERZEA EUGEN care toţi duceau activitate legionară şi de spionaj prin ateliere în camerile unde locuia cu deţinuţii netrecuţi prin demascări. Tot în luna August 1951 LIVINSCHI MIHAI şi PUSCASI VASILE care desigur că auziseră că organele de stat au aflat despre cele ce se petrec în Gherla m'au chemat pe mine şi mi-au spus că de acum înainte va trebui să renunţăm la bătaie şi maltratare. Aceasta o făceau pentru a încerca să mascheze fondul real al acestei acţiuni, care legionară,nu avea numai metode de bătaie şi maltratare ci şi toate celelalte fapte ce se petreceau în această acţiune. Tot pentru a face o diversiune şi a duce în eroare organele de stat în luna Octombrie 1951 s'a ţinut la camera 87 şedinţă la care au participat următorii : TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU, BARGAOANU GHEORGHE IONESCU P CONSTANTIN, LIVINSCHI MIHAI, STANGU PETRU, MARTINUS ALEXANDRU, BOGOS CONSTANTIN, ZBRANCA OCTAVIAN, MURARESC VICHENTE, STOIAN ION şi subsemnatul. La această şedinţă TURCANU EUGEN a arătat cum a început această nouă formă de activitate legionară din acţiunea de demascare şi reeducare la Suceava, cum a continuat la Piteşti şi Gherla, care au fost greşelile făcute şi cum ar putea fi continuată această acţiune. Au făcut complectări şi au pus întrebări POPA ALEX STOIAN ION, LIVINSCHI MIHAI, BARGAOANU GHEORGHE. Apoi TURCANU EUGEN a cetit de pe nişte foi de hârtie un plan al acţiunii de demascare pe întregul penitenciar, fără a se întrebuinţa bătaia şi în care plan în realitate se dădeau frâu liber activităţii legionare în ateliere şi camere, ba chiar se stimula această activitate legionară prin informatorii care urmau să fie puşi printre restul legionarilor din ateliere faţă de care urma să aibă loc această acţiune.-

Deasemenea acest plan în forma în care era formulat, avea scopul de a deturna dela adevăratul sens pe cei

(413)

care ar fi cercetat problema acţiunii de demascare şi reeducare, adică de a nu se vedea activitatea legionară şi de spionaj dusă în această acţiune.-

In luna Iulie 1951, pe când subsemnatul mă găseam la camera 102, am fost chemat împreună cu SINDILARU AUREL de către POPA ALEXANDRU la camera 94 unde se mai găseau PUSCASU VASILE, MURARESCU VICHENTE şi PAVALOAIE VASILE Aici POPA ALEXANDRU mi-a spus că de acum înainte voiu scrie declaraţii cu deţinuţii dela care prin bătaie şi maltratare se scoseseră informaţii asupra activităţii lor din afară şi mi-a dat indicaţii verbale şi în scris de modul cum trebuesc formulate şi sistematizate aceste declaraţii. Apoi mai mi-au dat indicaţii cum trebue să scriu.-PUSCASU VASILE care se ocupa cu supravegherea scrisului declaraţiilor şi MURARESCU VICHENTE care scriau astfel de declaraţii de mai de mult.-

La scrisul declaraţiilor procedam în felul următor : mi se dădea de către PUSCASU VASILE sau LIVINSCHI MIHAI materialul luat în creion pe hârtie de sac dela deţinutul ce fusese forţat să dea aceste informaţii;după ce ceteam acest material scris sumar, îl puneam pe deţinut să scrie cu cerneală pe hârtie de sac tot ceiace avea de scris ţinând cont de sistematizarea dată de POPA ALEXANDRU adică chestiunile de activitate legionară dusă de respectiv, trecute pe un şir de declaraţii, chestiunile de activitate subversivă teroristă, sigure, trecute la fel,apoi pe şpte declaraţii se treceau chestiunile de activitate legionară sau teroristă ştiute de deţinut dela alţii, apoi deoparte chestiunile de deţineri de arme, chestiunile de favorizări în penitenciare şi securitate şi toate celelalte chestiuni. Toate acestea erau trecute pe regiuni.-

După ce deţinutul scria aceste declaraţii subsemnatul preda aceste declaraţii sau lui POPA ALEX, PUSCASU VASILE, LIVINSCHI MIHAI sau IONESCU P CONSTANTIN. POPA ALEXANDRU sau IONESCU P CONSTANTIN făceau pe marginea declaraţiilor corecturile cu detaliile necesare sau eventuale, noi sistematizări şi apoi primeam prin PUSCASU VASILE sau LIVINSCHI MIHAI aceste declaraţii, care cu adăogirile

necesare le copia deţinutul pe hârtie albă şi subsemnatul le predam lui PUSCASU VASILE, LIVINSCHI MIHAI, POPA ALEXANDRU sau IONESCU P CONSTANTIN. Aceste informaţii erau necesare organizaţiei legionare pentru pentru a reuni fracţiunile legionare rămase dislocate afară în urma arestărilor precum şi spre a face legătură între organizaţia legionară şi celelalte organizaţii subversive şi teroriste din ţară.-

La aceste declaraţii au lucrat în afară de PUSCASU VASILE şi LIVINSCHI MIHAI care coordonau această activitate legionară şi de spionaj şi următorii MURARESCU VICHENTE, SINDILARU AUREL, POPOVICI CORNEL, PAV ALOAIE VASILE, CERBU ION, VOIN ION, BOTEZ OCTAV, NANU SILVESTRU POPESCU ARISTOTEL, TARNOVEANU MIRCEA.

Subsemnatul am lucrat la aceste declaraţii dela sfârşitul lunei Iulie 1951 până la începutul lunei Decembrie acelaş an.-

Tin să menţionez că la 17 Ianuarie 1951 subsemnatul am fost mutat dela camera 101 la camera 57. Aici se mai găseau legionarii PAVALOAIE VASILE, MAXIM MIRCEA, BOBU IOAN care toţi duceau activitate legionară în cadrul acţiunii de demascare şi reeducare. Deasemeni mai erau şi deţinuţi netrecuţi prin demascări. Subsemnatul împreună cu PAVALOAIE VASILE şi MAXIM MIRCEA am început să strângem informaţii folurite dela deţinuţii din cameră, manifestându-ne în acest sens ca legionari şi reacţionari pe poziţie făţişă, ducând discuţii legionare şi reacţionare. Astfel subsemnatul am strâns informaţii în legătură cu arme şi muniţii aflate ascunse în munţi, membrii de organizaţii teroriste aflaţi liberi, despre un aparat de radio emisiune adus de un spion american şi ascuns undeva în Mehedinţi şi alte chestiuni dela deţinuţii COADA GHEORGHE, COTARLA PAVEL STUPARU LAURENTIU STOIA ION, IONESCU GH CONSTANTIN. La sfârşitul lunei Ianuarie 1951 am fost chemat sus de POPA ALEX în două camere diferite eu şi PAVALOAIE VASILE şi am scris aceste informaţii pe care le-am predat lui POPA ALEXANDRU.-

După ce am scris aceste declaraţii POPA ALEX m'a pus să scriu o scurtă autobiografie apoi m'a întrebat

415

dacă sunt hotărît să merg pe acest drum informativ a acţiunii de demascare şi reeducare, la care subsemnatul răspunzând afirmativ, POPA ALEXANDRU mi-a dat să scriu un formular de angajament de informatori, pe timpul deţinerii mele în penitenciar. Cred că prin aceasta POPA ALEX voia să mă angreneze cât mai strâns în acţiunea de spionaj dusă în demascări. În cursul lunilor Februarie şi Martie 1951 subsemnatul am stat la camera 53 unde mă manifestam ca legionar pe poziţie făţişă şi căutam să mă împrietenesc cu acei legionari şi reacţionari dela care bănuiam că voiu putea scoate informaţii.-

Informaţiile culese aici le scriam şi le predam lui LIVINSCHI NICOLAE care era în acel timp planton la etajul II şi se ocupa cu coordonarea şi luarea informaţiilor dela informatorii reţelei legionare de spionaj, dus în cadrul acţiunii de demascare şi reeducare care locuiau în acest etaj.-

In luna Mai 1951, subsemnatul am fost mutat la camera 55 unde am cules informaţii în acelaş fel ca la camera 53 pe care le-am comunicat tot lui LIVINSCHI NICOLAE

In luna Septembrie 1951, pe când subsemnatul mă găseam la camera 99, au fost scoşi de aici la munci în ateliere, câţiva deţinuţi trecuţi prin demascări. Toţi cei care acceptau noua formă de activitate legionară şi de spionaj dusă în acţiunea de demascare şi reeducare, deveneau în mod automat informatori în reţeaua de spionaj din penitenciarul şi ştiau că oriunde s'ar afla trebue să culeagă informaţii din rândurile deţinuţilor şi să le predea legionarilor din demascări cu care ţineau legătura.-

Dacă deţinuţii care erau scoşi la munci nu respectau aceste norme de a da informaţii erau băgaţi înapoi în camere, erau izolaţi şi uneori bătuţi, bineînţeles găsindu-se alte diferite pretexte. Printre cei care au fost scoşi acum la munci în ateliere cu scopul de a da informaţii reţelei legionare de spionaj erau : DUMITRIU LUCA, CANDREA PETRE, PAPKEN KEROPIAN. Cu aceştia am stat de vorbă atât LIVINSCHI MIHAI cât şi subsemnatul şi le-am spus că dacă sunt cinstiţi, adică dacă sunt sinceri faţă de noua formă de activitate legionară şi de spionaj dusă în cadrul a

416

acţiunii de demascare şi reeducare, ştiu ei ce au de făcut, adică să dea informaţii. Le-am spus apoi să nu desconspire cuiva acţiunea de demascare şi reeducare căci vor fi imediat izolaţi şi moarte-ai pe ei, apoi LIVINSCHI MIHAI şi subsemnatul le-am spus să nu o facă în atelier pe reeducaţii, adică să nu pună paravanul de nelegionari c re era afişat în acţiunea de demascare şi reeducare ci să se manifeste legionari şi reacţionari după felul cum fuseseră înainte de a accepta noua formă de activitate legionară şi de spionaj. Timp de o săptămână cât aceşti deţinuţi au mai stat la camera 99, comunicau verbal lui LIVINSCHI MIHAI informaţiile culese comunicare la care asistam şi eu. După o săptămână toţi aceşti informatori fiind mutaţi în camerile de muncă, ei ţineau legătură şi scriau informaţiile lui LIVINSCHI MIHAI care coordona activitatea informatorilor dela etajul III.-

La începutul lunei Octombrie 1951, camera 99 s'a transformat în cameră de informare deoarece legionarii POPA ALEXANDRU, IONESCU P CONSTANTIN care conduceau noua formă de activitate legionară din demascări au dispus să vie aici pentru informare deţinutul CARAGEA NICOLAE care a stat aici 7 zile. Informarea a fost condusă de subsemnatul ajutat de SINDILARU AUREL. In acest sens s'a format în cameră o atmosferă legionară şi reacţionară, s'au făcut rugăciuni în colectiv după ritualul legionar iar subsemnatul m'am dat lui CARAGEA NICOLAE instructor legionar făcut de HORIA SIMA în 1944 la Viena şi paraşutat în ţară în iarna anului 1944 cu misiuni speciale de reorganizare.-

S'a ţinut apoi o şedinţă legionară la care au participat TUFRANU MIHAI, PATRASCU, SINDILARU AUREL, subsemnatul şi CARAGEA NICOLAE care cu această ocazie a dat un raport de activitate asupra activităţii sale legionare şi teroriste desfăşurate în fostul jud. Caraş până în momentul arestării. Informaţiile culese de mine şi SINDILARU AUREL le-am predat în scris lui LIVINSCHI MIHAI.-

In luna Iulie 1951 POPA ALEXANDRU şi PUSCASU VASILE au adus în camera de izolare 102 pe deţinutul DUMITRIU LUCA ce era informator al administraţiei. Acesta a fost

demascat în această cameră sub pretextul că ar pactiza cu legionarii şi ar duce în eroare administraţia. In realitate DUMITRIU LUCA a fost bătut pentrucă legionarii POPA ALEXANDRU şi PUSCASU VASILE şi ceilalţi care conduceau activitatea legionară şi de spionaj din cadrul acţiunii de demascare şi reeducare, voiau să înlăture informatorii administraţiei spre a nu se cunoaşte adevăratul substrat al demascărilor.-

In luna Ianuarie 1952 în penitenciarul Jilava pe când şedeam în aceiaşi cameră, POPA ALEXANDRU mi-a spus mie şi lui MURARESCU VICHENTE că dacă vom fi anchetaţi asupra activităţii noastre dela Gherla, noi să prezentăm faptele în aşa fel ca să nu apară că noi am căutat să scoatem informaţii dela deţinuţi, informaţii care ersu pentru organizaţia legionară, ci această acţiune să apară ca o acţiune cu scopul de a transforma şi reeduca deţinuţii. Deasemenea POPA ALEXANDRU mi-a mai spus că trebue să ne luăm fiecare asupra noastră răspunderea faptelor făcute, dar că nu trebue să-i amestecăm în declaraţii pe IONESCU P C-TIN şi MARTINUS ALEXANDRU care au rămas ca să conducă mai departe acţiunea dela Gherla.-

Menţionez că POPA ALEXANDRU, IONESCU P CONSTANTIN, PUSCASU VASILE şi ceilalţi legionarincare conduceau activitatea legionară şi de spionaj din acţiunea de demascare şi reeducare se interesau în deosebi de cazurile mai importante ca : spionaj, activitate legionară şi activitate teroristă, cum au fost cazurile MURARU VICTOR, NEAGU M GHEORGHE, IONESCU GH CONSTANTIN, TIMARU MIHAI.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau, susţin şi semnez propriu şi nesilit de nimeni.-

ss Popescu Gheorghe

6 August 1953.-

(418)

418

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul POPESCU GHEORGHE născut la 13 August 1929 în oraşul Chişinău, fiul lui CONSTANTIN şi al ECATERINEI cu ultimul domiciliu în Timişoara Bulevardul 30 Decembrie Nr.

30 Iulie 1953

Râmnicul - Sărat

Interogatoriul a început la ora 18,oo

Interogatoriul s'a terminat la ora 3,

INTREBARE

Să arăţi activitatea criminală legionară pe care ai dus-o în penitenciarul Piteşti şi Gherla ?

RASPUNS

In penitenciarul Piteşti am fost de pe data de 5 Noembrie 1949. Dela această dată am dus activitate legionară împreună cu POP CORNEL care m'a învăţat legile legionare împreună cu alţi legionari ca MORARESCU VICHENTIE, PLAPSA LUCIAN FRUNZA GRIGORE, PETRESCU CONSTANTIN şi IONESCU GHEORGHE, am cântat colinde legionare, am dus discuţii legionare şi am comentat diferite svonuri legionare. Această activitate am dus-o până la data de 31 Decembrie 1949. Pe urmă am dus activitate legionară prin acţiunea de demascare şi reeducare ce era condusă de legionarii TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU, GEBAC LULU, BORDEIANU VIRGIL, ROSCA GHEORGHE, PUSCASU VASILE, LIVINSCHI MIHAI, BOGOS CONSTANTIN? MARTINUS ALEXANDRU şi ANDRONACHE VASILE.-

Acești legionari pentru a putea continua cu activitatea legionară în penitenciarul Pitești, au inițiat și organizat așa zisa acțiune de demascare și reeducare începută în penitenciarul Suceava de către TURCANU EUGEN, BOGDANOVICI ALEXANDRU și alții. In penitenciarul Pitești însă acțiunea dusă de legionari a luat alte forme cu scopul de a se masca mai bine activitatea legionară care se ducea în penitenciar.

Astfel acțiunea de demascare și reeducare începea cu metoda de bătaie și maltratare a deținuților, cerându-le acestora să-și declare activitatea legionară sau reacționară pe care au dus-o până la arestarea și în penitenciar și se insista să se declare activitatea legionară pe care au dus-o și nu era cunoscută de securitate.-

Declarațiile se făceau în fața legionarului TURCANU EUGEN și a celorlalți legionari ce conduceau această acțiune. Prin această expunere a activității lui, se urmărea să se vadă felul cum acești legionari și-au dus activitatea legionară până la arestare cât și în penitenciar, urmărindu-se și posibilitățile lui de a duce activitate legionară în viitor. Adică prin activitatea pe care o arăta că a dus-o se verifica și se selecționau legionarii care erau sinceri organizației legionare, pentru a-i face pe legionari să înțeleagă că acțiunea de demascare și reeducare este o acțiune legionară și că prin această formă nouă se poate continua activitatea legionară.

Erau bătuți prima dată șefii legionari care își declarau activitatea legionară dusă până la arestare. Restul legionarilor văzând că aceștia își declară activitatea legionară pe care au dus-o înțelegeau că aceasta este o acțiune legionară și își urmau șefii, declarând și ei activitatea legionară pe care au dus-o până la arestare.-

In camera Nr.4 spital au fost bătuți prima dată POPESCU NELU șeful legionarilor din Oltenia, PAVALOAIE C-TIN șef legionar la Facultatea de Silvicultură și care făcea parte și din comandamentul legionar al unei regionale din Moldova POP CORNEL din comandamentul legionar al Ardealului de Nord.-

420 43

Aceştia verbal îşi declarau activitatea în faţa comitetului iar apoi TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU, LIVINSCHI MIHAI, PUSCASU VASILE, ROSCA GHEORGHE şi alţii veneau şi spuneau legionarilor cu mai puţină pregătire "ce mă voi sunteţi mai grozavi decît şefii voştri" uitaţi-vă la ei, şi-au spus toate, voi de ce nu vreţi să spuneţi ? Astfel erau determinaţi şi restul legionarilor să urmeze şefii, adică de a merge pe noua linie a activităţii legionare ce se duce a prin acţiunea de demascare şi reeducare.-

O altă metodă care era folosită de legionari şi m'a făcut să înţeleg că acţiunea de demascare şi reeducare este o acţiune legionară, este faptul că fiecare deţinut era pus să îşi facă verbal în faţa întregei camere autobiografia lui arătând situaţia familiară şi ce situaţie materială are, împrejurările în care a intrat în organizaţia legionară sau subversivă, ce l-a determinat să intre înorganizaţia legionară sau teroristă, ce activitate a dus până la arestare cât şi în penitenciare, în ce împrejurări a fost arestat şi ce gânduri are în prezent şi în viitor.-

Prin această analiză a activităţii lui legionare se trezea în respectivul deţinut dorinţa de a duce activitate legionară sau subversivă şi mai intensă ca înainte.-

Tot prin această metodă legionarii din conducerea acţiunii de demascare şi reeducare cât şi ceilalţi legionari care au înţeles noua linie tactică a organizaţiei legionare pentru ca să verifice pe deţinuţii care-şi făceau această expunere şi să vadă dacă aceştia erau sinceri sau nesinceri pe pentru organizaţia legionară.-

Menţionez că prin această metodă se făcea selecţionarea legionarilor în vederea conducerii activităţii legionare prin acţiunea de demascare şi reeducare.-

Deasemeni în vederea formării legionarilor pentru a duce activitate legionară prin acţiunea de demascare şi reeducare se făceau în cameră expuneri asupra istoricului organizaţiei legionare, scoţându-se în relief activitatea şi eroismul legionarilor dând şi unele exemple cum CODREANU pentr a apăra scopurile org. legionare a tras personal cu pistolul în prefectul MANCIU. Precizez că în discuţiile ce avea loc în cameră victimile organizaţiei legionare erau prezentate ca nişte oameni nemernici şi ticăloşi pe care organizaţia legio-

onară făcuse foarte bine că îi omorâse.-

Tot în acest scop, al continuării activităţii legionare prin acţiunea de demascare şi reeducare, legionarii care au fost selecţionaţi de TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU, GEBAC LULU, BOGOS CONSTANTIN, PUSCASU VASILE şi LIVINSCHI MIHAI printre care am fost şi eu împreună cu alţi circa 110 legionari la sfârşitul lunei Aprilie 1950, am fost duşi pe secţia spital unde am primit cărţi de literatură progresistă adusă de către directorul penitenciarului DUMITRESCU ALEXANDRU

Aceste cărţi erau cetite cu scopul ca legionarii să îşi dea seama de unele metode de lucru ale actualului regim şi să se poată păzi mai bine în activitatea lor legionară pe care o ducea în penitenciar cât şi atunci când se vor elibera.-

Deasemeni legionarii erau pregătiţi de către TURCANU EUGEN şi POPA ALEXANDRU, LIVINSCHI MIHAI, PUSCASU VASILE, BOGOS CONSTANTIN în legătură cu cunoaşterea evoluţiei societăţii, dela comuna primitivă la socialism şi s'au făcut discuţii în legătură cu materialismul dialectic şi materialismul istoric.-

Prin aceasta se urmărea ca legionarii să cunoască şi ideologia marxistă ca să poată lupta mai bine împotriva actualului regim.-

Eu am fost bătut la camera 4 spital de către TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU şi alţi legionari, care duceau activitate legionară prin acţiunea de demascare şi reeducare şi apoi în camera de carantină împreună cu POPA ALEXANDRU am făcut parte din comitetul de cameră al acţiunei de demascare şi reeducare unde fiind forţat de POPA ALEXANDRU am luat parte la bătaia următorilor deţinuţi : DIJMARIU CONSTANTIN, IONESCU NICOLAE şi STEFANESCU DUMITRU. Pe urmă am mai luat parte la acţiunea de bătaie şi maltratare a deţinuţilor în camra eşirea în curte unde am stat până la 1 Martie 1950. Aici am bătut pe POPOVICI ANGEL, CARLAN şi NICORESCU TRAIAN. Acţiunea era condusă de POPA ALEXANDRU, MORARESCU VICHENTE, ROMANESCU GRIGORE IULIAN şi subsemnatul POPESCU GHEORGHE.-

422

Dela 1 Martie 1950 am fost mutat la celula Nr.6 apoi la celula Nr.9 unde eram împreună cu PLOP GHEORGHE PETRICA IOAN, MIHOLCOVICI PAVEL, MORARESCU VICHENTE, ANDRONIC şi alţii legionari. In această cameră se făcea pregătirea teoretică pentru ducerea activităţii legionare în cadrul acţiunei de demascare şi reeducare. De pe data de 15 Aprilie 1950 am fost mutat în camera Nr.2 de pe secţia spital împreună cu alţi circa 110 legionari. Aici am continuat să ne facem pregătirea cetind cărţi progresiste pe care le comentam şi ne pregăteam să fim înarmaţi şi cu cunoştinţe marxiste pentru a putea mai bine să ne orientăm în activitatea noastră legionară ce se ducea prin acţiunea de demascare şi reeducare.-

Pe data de 8 Iunie 1950 am fost transferat în penitenciarul Gherla împreună cu un grup de circa 90 legionari şi alţi deţinuţi. Aici am fost încarcerat la camera Nr.107 unde am făcut parte din comitetul de cameră al acţiunii de demascare şi reeducare ce era condus de BIRJAN GHEORGHE şi erau ca membrii SARBU PETRE, ANTEU MIRCEA, STANCU ION şi ALDEA MARIN. In această cameră am căutat să duc activitate legionară In primele zile comitetul de cameră al acţiunei de demascare şi reeducare a stat de vorbă cu fiecare deţinut în parte pentru a-l verifica şi a stabili care din legionari sunt sinceri pentru organizaţia legionară. şi au înţeles să meargă pe noua linie de activitate legionară ce se ducea prin acţiunea de demascare şi reeducare. Menţionez că legionarii care erau consideraţi sinceri erau acei legionari care se putea pune bază pe ei în continuarea activităţii legionare în cadrul acţiunei de demascare şi reeducare, adică acei legionari care au înţeles să continue cu activitatea legionară pe noua linie tactică a organizaţiei legionare ce se ducea în penitenciarul Gherla prin acţiunea de demascare şi reeducare. Astfel comitetul de cameră al acţiunei a stabilit care dintre legionari sunt sinceri şi se poate pune bază pe ei în continuarea activităţii legionare în cadrul acţiunii de demascare şi reeducare.-

Selecţionarea legionarilor pentru continuarea activităţii legionare prin noua formă de organizare se făcea pe următoarele criterii : Se analiza activitatea pe care a

423 (423)

dus-o până la arestare şi în penitenciar, în ce împrejurări a fost arestat şi ce activitate a dus în penitenciar, cum se manifestă în prezent adică dacă a înţeles să ducă activitate legionară sub noua formă de organizare. In camera Nr. 107 au fost consideraţi sinceri pentru organizaţia legionară următorii legionari : OPREA CRACIUN, OPRIS GHEORGHE, MELINTE CORNEL, CRISPAI MIHAI, POPA VALER, POPA IOAN şi alţii al căror nume nu mi-l reamintesc acuma.-

In această cameră pe data de 16 August 1950 a venit la mine BARGAOANU GHEORGHE şi m'a scos din cameră şi m'a dus la camera 96 unde am găsit pe POPA ALEXANDRU CARE mi-a cerut să-i fac un raport informativ în legătură cu situaţia legionarilor dela camera Nr.107 spunându-mi să arăt pe deoparte pe legionarii care sunt sinceri pentru continuarea activităţii legionare pe noua linie tactică a organizaţiei legionare ce se ducea prin acţiunea de reeducare iar pe dealtă parte să indic legionarii care se postau pe poziţie legionară, adică acei legionari care rămâneau la vechea formă de activitate legionară.-

Menţionez că din luna August 1950 eu mi-am dat seama că acţiunea de demascare şi reeducare este o acţiune legionară, aceasta în urma activităţii pe care am dus-o eu şi ceilalţi legionari în penitenciarul Piteşti şi Gherla cât şi în urma discuţiilor pe care le-am avut cu POPA ALEXANDRU care mi-a cerut să-i dau informaţii în legătură cu legionarii care au rămas pe poziţie de legionari, care sunt consideraţi sincer pentru a continua activitatea legionară prin acţiunea de demascare şi reeducare.

De la această dată eu în mod conştient am dus activitate legionară până la 19 Decembrie 1951 când am fost transferat din penitenciarul Gherla la Jilava.-

In această perioadă cât am stat în penitenciarul Gherla am dus activitate legionară fiind informatorul lui POPA ALEXANDRU până la 31 Ianuarie 1951. In acest timp am dat informaţii ce le culegeam dela deţinuţii din camera Nr.57 în legătură cu armament şi muniţii aflate ascunse în munţi, persoane ce făceau parte din organizaţii subversive. Am dat informaţiile ce au fost scoase dela deţinutul IONESCU CONSTANTIN în

legătură cu un spion american ANDREEVICI condamnat care mai avea un aparat de radio emisiune ascuns în Mehedinți.

Deasemeni am mai dat informații în legătură cu unele persoane ce se ocupau cu găzduirea celor care urmau să treacă în Jugoslavia, informații ce au fost scoase dela deținutul KENDOFI.-

Aceste informații erau necesare organizației legionare pentru a lua legătură cu celelalte organizații subversive precum și cu propriile lor organizații legionare rămase izolate în urma arestărilor făcute de securitate,-iar elementele ce făceau parte din rețelele de spionaj să fie folosite în serviciul de informații, spionaj a organizației legionare.-

Tot în această perioadă am mai dat informații lui BARGAOANU GHEORGHE și lui LIVINSCHI MIHAI. De prin luna Februarie 1951 până în luna Mai același an am dat informații lui LIVINSCHI NICOLAE care era planton la etajul II. Eu eram încarcerat în această perioadă în camerile Nr.53 și 55 dela etajul II și ziua lucram la secția de vopsitorie a atelierului de jucării. Informațiile ce le-am dat erau în legătură cu manifestările deținuților din cameră și altele.

In urma dispozițiunilor date de POPA ALEXANDRU ce mi-au fost transmise de LIVINSCHI MIHAI și PUSCASU VASILE eu am dus activitate legionară în camerile de izolare și demascare timp de 7 luni de zile cât am stat în aceste camere. Această activitate legionară ce se ducea în aceste camere se masca spunându-se că atmosfera legionară ce se creia în cameră este necesară pentru culegerea de informații pentru administrație, în realitate se ducea activitate legionară și se strângea informații pentru serviciul de spionaj al organizației legionare. Astfel în camerele 102, 101, 99 unde am dus eu activitate legionară s'a creiat atmosferă legionară, s'au ținut ședințe legionare unde legionarii dădeau rapoarte de activitatea pe care au dus-o, se cântau cântece legionare, se făceau rugăciuni în comun și se discutau diferite probleme legionare, arătându-se apropiata victorie a org. legionare.-

Această atmosferă legionară îi determina pe legionari să ducă o activitate legionară și mai intensă.-

425 (425)

Informaţiile ce le-am scos în această perioadă au fost date lui PUSCASU VASILE şi LIVINSCHI MIHAI care le predau lui POPA ALEXANDRU. Acesta după ce le studia împreună cu colectivul lui format din IONESCU CONSTANTIN, BARGAOANU GHEORGHE, LIVINSCHI NICOLAE, SERBANESCU CRISTIAN PAUL şi GRAMA OCTAV, hotărau care din deţinuţi trebue să fie izolaţi, bătuţi şi maltrataţi, pentru a se scoate informaţii pe care ei le deţineau şi interesa mişcarea legionară.-

Deţinuţii erau bătuţi şi maltrataţi pentru a li se scoate informaţiile pe care ei le deţineau şi pentru a-i face să înţeleagă că această acţiune de demascare şi reeducare este noua formă de activitate a organizaţiei legionare. Deasemeni acei care au iniţiat şi organizat această acţiune au urmărit ca prin această metodă de bătaie şi maltratare a deţinuţilor, să aducă o defăimare actualului regim.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt şi văzând că cele scrise în prezentul proces verbal, sunt fapte declarate de mine, semnez acest proces verbal nesilit de nimeni.-

ANCHETATOR
ss I Olaru

ANCHETAT
ss Popescu Gheorghe

C.N.S.A.S.

(426)

426

D E C L A R A T I E

Subsemnatul POPESCU C GHEORGHE născut în anul 1929 luna August ziua 13 în oraşul Chişinău (U.R.S.S) fiul lui CONSTANTIN şi al ECATERINEI cu ultimul domiciliu în Timişoara pe bulevardul 30 Decembrie Nr.6, în legătură cu activitatea legionară desfăşurată prin acţiunea de demascare şi reeducare în penitenciarele Piteşti şi Gherla, declar următoarele :

In anul 1948 am fost luat la Cluj în pregătire legionară iar în toamna aceluiaşi an am intrat la Timişoara în organizaţia subversivă legionară de spionaj, pentru care am fost condamnat, având ca şef pe LEONIDA TITUS.-

Ca activitate în această organizaţie am predat lui LEONIDA TITUS o hartă a oraşului Timişoara pe care erau marcate:siguranţa, chestura de poliţie, legiunea de jandarmi sediul jandarmilor c.f.r, posta mică. Deasemeni i-am predat 7-8 hărţi militare austro-ungare 1/100.000 precum şi două schiţe ce reprezentau aerodromurile civile Giarmata şi Moşniţa.-

In penitenciarul Timişoara mi s'a continuat pregătirea legionară de către legionarul COSTEA FLOREA. Aici am asistat la conferinţe legionare, am cântat cântece legionare am răspândit svonuri reacţionare. Ajuns la penitenciarul Piteşti mi s'a continuat pregătirea legionară de către POP CORNEI

427

zis PUIU şi am cântat colinde legionare, mi-a vorbit de. pre legile legionare.-

In ziua de 31 Decembrie 1949 subsemnatul împreună cu alţi 60 deţinuţi legionari am fost duşi la camera 4 spital unde se găseau legionarii TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDR ROSCA GHEORGHE, LIVINSCHI MIHAI, PUSCASU VASILE, STRACHINARU CONSTANTIN şi CONSTANTINESCU EMIL şi alţii. TURCANU EUGEN ne-spus că acolo în cameră se găseşte un grup de deţinuţi hotărîţi să distrugă organizaţia legionară, că noi nu trebue să mai fim legionari şi că ori de vrem ori de nu vrem, trebue să ne declarăm activitatea nedeclarată la securitate. Apoi au început să ne maltrateze. Subsemnatul mi-am declarat o parte din activitate rămânând încă legionar şi bandit.-

Dela camera 4 spital am fost dus împreună cu 32 deţinuţi la carantină unde s'a format un comitet al aşa zisei acţiuni de demascare şi reeducare, al cărui şef era POPA ALEX şi membrii BURCULET VIOREL şi STRUTEANU IONEL. Aici, forţat cu bătaia de către POPA ALEXANDRU am bătut cu pumnii şi cureaua pe deţinuţii DIJMARU C şi IONESCU şi la palmă pe STEFANESCU DUMITRU. Făcând acestea nu am mai putut răbda şi mi-am declarat toată activitatea din afară, fapt pentru care la câteva zile, fiind crezut sincer, am fost primit membru în comitet. Aici fiecare legionar şi-a făcut în faţa camerei autodemascarea activităţii din puşcărie.-

La 14 Februarie 1950 am fost mutat la camera "eşirea în curte" unde şeful acţiunii comitetului de aşa zisă reeducare era POPA ALEXANDRU iar membri erau : MURARESCU VICHENTE, ROMANESCU GRIGORE, IULIAN şi subsemnatul. Aici am bătut cu pumnii şi coada de mătură pe POPOVICI ANGHEL, CARLAN şi NICORESCU, care minţeau nedeclarându-şi activitatea necunoscută la securitate. Tot aici fiecare deţinut ne-am făcut autobiografia arătând situaţia materială şi familiară, cauzele care ne-au adus în organizaţia legionară, activitatea depusă în organizaţia legionară şi împrejurările în care am fost arestat. Comitetul de cameră hotăra dacă cel ce-şi făcea autobiografia era sincer sau nu; sinceri faţă de actualul regim nu puteam fi, dar puteam vedea crimele organizaţiei legionare.-

Metoda de maltratare întrebuinţată în aşa zisa

428

acţiune de demascare este o metodă legionară ce nu putea fi folosită decât de legionari. Eu ştiam că această metodă de maltratare nu este admisă de actualul regim, dar TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU şi alţii mi-au spus că deocamdată legionarii nu pot fi trataţi cu o altă metodă. Acum aflând că TURCANU EUGEN şi POPA ALEXANDRU erau legionari şi duşmani ai actualului regim, cred că TURCANU EUGEN şi POPA ALEXANDRU au impus această metodă în demascări pentru a compromite actualul regim.-

La 1 Martie 1950 subsemnatul am fost mutat la camera 6 şi apoi la camera 9 unde am stat până la 24 Aprilie 1950.-

La camera 6 acţiunea de aşa zisă demascare era condusă de PETRICA ION iar la camera Nr.9 de MIHALCOVICI PAVEL Aici în aceste camere s'a analizat geneza şi istoricul organizaţiei legionare arătându-se crimele făcute şi cum a servit burgheziei ca instrument orb pentru asuprirea poporului.Apoi s'au arătat realizările actualului regim.-

Dela 24 Aprilie la 7 Iunie 1950 am stat la camera 2 spital unde şef de comitet era BLEJAN GHEORGHE iar membru OSTEANU TITUS şi FRUNZĂ GRIGORE. Aici a venit dl. director DUMITRESCU ALESANDRU care ne-a adus câteva cărţi de literatură progresistă care era cetită şi comentată în colectivul camerei.-

La 8 Iunie 1950 am fost dus la Gherla la camera 99 împreună cu circa 90 de deţinuţi dela penitenciarul Piteşti Aici BLEJAN GHEORGHE mi-a comunicat că el cu UNISOR CONSTANTIN şi SARBU PETRE au hotărît ca noi cei care suntem de pe secţia de cărţi şi suntem mai evoluaţi, să ne împărţim în mod egal în camere cu ceilalţi deţinuţi, pentru a duce aşa zisa acţiune de reeducare mai departe. Subsemnatul am fost încarcerat la camera 107 unde am stat până la 1 Noembrie 1950. Aici s'a format un comitet de demascare pe cameră, al cărui şef era BLEJAN GHEORGHE iar membri, HANTCU MIRCEA, SARBU PETRE, STANCU IOAN, subsemnatul şi mai târziu ALDEA MARIN.-

In primele două zile comitetul am stat de vorbă cu fiecare deţinut din cameră în parte, spre a vedea stadiul în care se află, dacă a părăsit organizaţia legionară sau nu şi spre a vedea care mai are de scris lucruri din activitatea

429

din afară. La câteva zile BLEJAN GHEORGHE a raportat dlui. slt. dela biroul inspecţii că în cameră sunt deţinuţi care au dat declaraţii. După aceasta s'a discutat în cameră crimele şi ticăloşia organizaţiei legionare precum şi despre evoluţia societăţii, socialism, materialism.-

La 16 August POPA ALEXANDRU m'a chemat la camera 96 unde m'a pus să-i dau un raport informativ asupra situaţiei din cameră, arătându-i legionarii pe poziţie sau mascaţi şi pe cei care voiau să se schimbe. POPA ALEXANDRU mi-a spus că voi fi scos la muncă atunci când se va putea. Deasemeni mi-a spus că metodele de demascare fără bătaie aplicate de noi la camera 107 nu sunt bune.-

La 4 Septembrie 1950 am fost scos la muncă pe şantierul de construcţii al penitenciarului Gherla. MATEI ALEX şi POPA ALEXANDRU mi-au spus că eu şi cu LAITIN DANILA vom munci ca supraveghetori tehnici dar că noi va trebui să înlesnim munca informativă a informatorilor în sensul de a-i muta dela o echipă la alta atunci când aceştia ne-o cer. Informaţiile asupra modului cum muncesc pe şantier deţinuţii din aşa zisa acţiune de reeducare precum şi manifestările duşmănoase sesizate le comunicam lui LIVINSCHI MIHAI care era noul şef al comitetului de cameră 107 în care membri erau BLEJAN GH şi TRUTAN GHEORGHE.-

La 6 Octombrie 1950 camera 107 a fost transformată în cameră de izolare şi demascare şi după câteva zile au fost aduşi legionarii MARINESCU PETRE şi POP care fuseseră mai trataţi la o altă cameră iar aici au mai fost bătuţi pentru a-şi spune restul de activitate din afară necunoscută la securitate. Subsemnatul am luat parte la bătaia acestor deţinuţi, lovindu-i cu pumnii şi cu cureaua.-

Dela 1 la 12 Noembrie 1950 am stat la camera 102 unde şef de comitet de demascare era CERBU IOAN ajutat de VOIN IOAN. Când am sosit aici camera se găsea într'o perioadă de informare la sfârşitul căreia legionarii PESTRIA NICOLAE şi BOTOACA ION au fost demascaţi şi maltrataţi iar eu am participat la bătaia lor, bătându-i cu pumnii şi cu cureaua. Perioada de informare ţinea între 1-3 săptămâni şi în acest timp se creia în cameră o atmosferă legionară, reacţionară, se ducea

430

discuţii legionare, se cântau cântece legionare, se ţineau posturi legionare. Subsemnatul m'am dat instructor legionar făcut de HORIA SIMA şi paraşutat în ţară în 1944. Noi le spuneam legionarilor că organizaţia legionară va duce lupte împotriva comuniştilor, că pentru acest scop ne trebuesc arme, legături cu oameni afară şi că Dumnezeu va face ca americanii să ne scape de comunişti. La spuneam că în cameră sunt toţi şefii legionari din penitenciarul Gherla şi că aici s'au organizat într'un comandament. Stiu că s'a cântat cântecul legionar "Madrigal". Informaţiile strânse în această perioadă le strângea şeful de comitet al camerei, apoi le comunica unui membru din colectivul de coordonare, lui POPA ALEXANDRU, PUSCASU VASILE, dela care pe baza informaţiilor date în scris primea dispoziţii de demascare şi maltratare a legionarilor şi reacţionarilor respectivi pentru a-şi declara activitatea necunoscută, lucru necesar pentru ruperea lor de trecut.-

Dela 12 Noembrie 1950 la 17 Ianuarie 1951 subsemnatul am stat în camera 101 unde şef de comitet era VOIN ION ajutat de TARANU PETRE iar plecând aceştia s'a format un alt comitet de demascare pe cameră al cărui şef era BOTEZ OCTAV iar membri NANU SILVESTRU, GABUREAC TRAIAN, AMBRUS REMUS şi subsemnatul. Aici subsemnatul am luat parte la bătaia şi maltratarea următorilor legionari GHERIC IOAN, BIRIS IOAN DIMCIU GAROFIN, GHEORGHIU GHEORGHE, RABOVICI, ARDEI GHEORGHE TRANCA PAVEL. Aici am participat la discuţiile pe cameră asupra ticăloşiilor organizaţiei legionare.-

Dela 17 Ianuarie 1951 până la sfârşitul lui Februarie 1951 subsemnatul am fost mutat la carantina Nr.57 fiind triat pentru şantier. Aici mai erau deţinuţii PAVALOAIE VASILE, MAXIM MIRCEA, BOBU IOAN, care cu toţi am început să strângem informaţii dela legionarii şi ceilalţi deţinuţi din cameră.-

La 31 Ianuarie 1951 POPA ALEXANDRU m'a chemat la camera 94 unde am scris informaţiile culese dela deţinuţii STUPARU LAURENTIU, IONESCU B CONST, COADA GHEORGHE, COTARLA PAVEL, ce cuprindeau activitate legionară, subversivă şi teroristă, armament, manifestări duşmănoase la adresa regimului.

După ce am scris acestea, POPA ALEXANDRU mi-a pus în faţă un formular de angajament de informator scris de mână şi mi spus că dacă sunt hotărît să merg pe drumul anti-legionar, să copiez acel angajament şi să dau şi o autobiografie în scris. Subsemnatul am acceptat. Stiu că PAVALOAIE VASILE şi MAXIM MIRCEA au fost chemaţi de POPA ALEXANDRU pentru a-i da informaţii. Tot cu această ocazie POPA ALEXANDRU mi-a spus că acol unde plec, să-mi continui activitatea de informator şi să fac demascări, dacă condiţiile permit şi să iau legătură cu organele administraţiei. Nu am mai plecat însă.-

In luna Martie 1951 am fost scos la muncă la atelierul de vopsitorie al secţiei de jucării şi mutat la camera 53. Informaţiile culese în atelier şi în cameră le dădeam în scris lui LIVINSCHI NICOLAE cu care POPA ALEXANDRU îmi comunicase să iau legătura. In Mai 1951 am fost mutat la camera 55 şi informaţiile culese le dădeam tot lui LIVINSCHI NICOLAE

In luna Iunie 1951 am fost scos dela muncă şi mutat la camera 101 unde am făcut parte dintr'un colectiv de informatori al cărui şef era SINDILARU AUREL. Aici am dus discuţii legionare despre probleme legionare, s'a făcut rugăciunea în comun, s'au cântat cântece legionare. La sfarşitul lunei Iunie 1951 o parte din legionarii din această cameră după ce stătuseră în această atmosferă legionară, au fost duşi la munc în ateliere.

Acum văd că în acest fel POPA ALEXANDRU le dădea posibilitatea să continue activitatea legionară la muncă în mod intenţionat.-

In Iulie 1951 am stat la camera 102 unde şef al comitetului de cameră era SINDILARU AUREL iar membri PACURARU TUDOR, PREDESCU AUREL, ANDRONESCU FLORIAN şi subsemnatul. Aici am bătut pe deţinuţii DUMITRIU LUCA şi DVOENCHIN VICTOR. Tot în Iulie 1951 POPA ALEXANDRU şi PUSCASU VASILE m'au chemat şi mi-au spus că voi începe scrisul declaraţiilor cu deţinuţii şi mi-a arătat cum trebue să scriu. Declaraţiile scrise le predam lui POPA ALEXANDRU sau lui PUSCASU VASILE.-

La sfârşitul lunei Iulie 1951 am fost mutat la camera 99 unde cel care conducea acţiunea era PUSCASU VASILE ajutat de LIVINSCHI MIHAI, PAVALOAIE VASILE, SINDILARU AUREL,

subsemnatul. In această cameră am maltratat şi torturat următorii deţinuţi legionari şi nelegionari : MAXIM VIRGIL, LUPOAIE CONSTANTIN, IONESCU CONSTANTIN, DAN TUDOR, RUSU ILAR. TEJA CONSTANRIN, FANTANA CONSTANTIN, MARGHITA IOSIF, POPESCU TRAIAN, ANGHEL AVRAM, HERLEA ADRIAN, BALAN GHEORGHE, PRODAN ALEXANDRU, TIMARU MIHAI, IORGA VALERIU, KABA ISIDOR, PITICARU ALEXANDRU, PREUTESCU IOAN, MAGIRESCU NICOLAE, GHEORGHITA SAVEL DUMITRIU EUGEN, ISTOC STEFAN.-

Prin luna August 1951 a venit la Gherla în inspecţie un domn lt. col. de miliţie care trecea din cameră în cameră. PUSCASU VASILE şi LIVINSCHI MIHAI cafe ştiau că organele de stat aflaseră ceva despre acţiunea dela Gherla şi care ştiau că regimul îi va pedepsi aspru pentru faptele făcute, m'au pus pe mine să dau raportul camerei la inspecţie pentru ca să nu le fie luat cumva numele în scris.-

Tot în luna August 1951 deţinutul IONESCU ROMEO care trecuse prin demascări şi fusese scos la muncă a fost adus la 99 şi pusîn izolare şi bătut de PUSCASU VASILE pentru că desconspirase ceva despre acţiune unui alt deţinut.-

La sfârşitul lunei August 1951 a sosit în camera Nr.99 TURCANU EUGEN împreună cu un grup de circa 40 studenţi trecuţi şi netrecuţi prin demascări, toţi veniţi dela Piteşti

După ce au fost demascaţi o serie de deţinuţi, TURCANU EUGEN mi-a spus că-l pune pe OPRISAN CONSTANTIN fostul şef al F.D.C-ului planton şi să-i dau şi lui să ia materi în scris dela deţinuţii care-şi declarau activitatea din afară.-

Deasemeni ştiu că TURCANU EUGEN a venit dela Piteşti cu un mare număr de şefi legionari pe care i-a scos imediat la muncă în condiţii avantajoase de trai, şi dela care - spunea că recoltează informaţii.-

Cunoscând pe aceşti şefi legionari, ştiu că ei nu pot deveni niciodată cinstiţi faţă de regim şi atunci cred că toţi duceau activitate legionară. Dealtfel în luna Octombrie subsemnatul am dat o notă informativă despre POP CORNEL şef legionar despre care mi se spunea de către LIVINSCHI MIHAI că culege informaţii. POP CORNEL făcea parte din organizaţia legionară "Zorile invierii" care activa în ateliere. Când am comunicat acestea lui LIVINSCHI MIHAI, dânsul a dat

din cap ca la un fapt lipsit de importanţă.- 433

Tot cam în acest timp am semnalat în scris c. POPESCU ARISTOTEL care făcea parte din echipa sanitară comunica deţinuţilor svonuri reacţionare care ridicau moralul legionar şi reacţionar al acestora.-

Deasemeni în luna August 1951 LIVINSCHI MIHAI şi PUSCASU VASILE mi-au spus mie şi lui SINDILARU AUREL că afară ne aflăm în epoca N.K.P-ului şi că acum în 1951 sunt altele condiţiile decât în 1950 sau 1949 şi prin urmare şi noi nu mai putem întrebuinţa în demascări aceleaşi metode din 1949 sau 1950 şi trebue să renunţăm la metoda de bătaie şi maltratare. Acum însă îmi dau seama că aceasta nu era decât o schimbare de tactică deoarece LIVINSCHI MIHAI şi PUSCASU VASILE aflaseră că organele de stat au aflat de demascări şi se temeau de a nu fi pedepsiţi.-

In luna Octombrie 1951 camera 99 s'a transformat pentru 8 zile într'un colectiv de informare al cărui şef a fost subsemnatul ajutat de SINDILARU AUREL. In această perioadă s'a creiat în cameră o atmosferă legionară şi reacţionară. Subsemnatul m'am dat instructor legionar, am dus discuţii legionare, s'au făcut rugăciuni în comun, s'a ţinut o şedinţă legionară la care am luat parte subsemnatul, SINDILARU AUREL, TUFEANU MIHAI, PATRASCU precum şi CARAGEA NICOLAE dela care am obţinut un material informativ pe care l-am scris împreună cu SINDILARU AUREL şi l-am predat lui LIVINSCHI MIHAI După aceasta camera s'a transformat iară în cameră de demascări şi acţiunea era condusă de LIVINSCHI MIHAI, MARTINUS ALEXANDRU, MAGIRESCU EUGEN, COIFAN VIRGIL, SINDILARU AUREL şi subsemnatul.-

In acest timp se duceau în cameră discuţii în care se arăta adevărata faţă a organizaţiei legionare iar subsemnatul şi SINDILARU AUREL mergeam la camerile 96 - 97 şi scriam cu deţinuţii declaraţii asupra lucrurilor din afară, necunoscute la securitate.-

La începutul lunei Noembrie 1951 la camera 99 s'a făcut iarăşi o informare condusă tot de subsemnatul,când s'a creiat o atmosferă legionară s'au dus discuţii legionare iar materialulinformativ recoltat de subsemnatul, SINDILARU AUREL şi POPESCU TRAIAN dela legionarii TUDOSE GRIGORE,

434

PETRESCU ION şi PETRESCU ION TITI a servit pentru a-i determina pe aceştia din urmă să-şi facă demascarea fără bătaie la camera 106.-

Menţionez că la Piteşti încă din demascări POPA ALEXANDRU, TURCANU EUGEN, PETRICA ION mi-au spus că dacă sunt sincer transformat, oăi unde mă voi duce să dau informaţii administraţiei. Stiind acest lucru subsemnatul eram hotărît încă dela Piteşti să fac informare. La penitenciarul Gherla în luna Septembrie 1950 când am fost scos la muncă pe şantier dădeam informaţiile obţinute lui LIVINSCHI MIHAIç Stiam atât dela LIVINSCHI MIHAI cât şi dela POPA ALEXANDRU că în informarea pe care o făceam la muncă şi în camerile de deţinuţi, legionarii netrecuţi prin demascări nu trebuia să fie un factor generator de legionarism sau reacţionarism. In acest sens când am făcut informare la camerile 53, 55, 57 In Ianuarie - Mai 1951 mă manifestam legionar ca oricare altul din cameră sau ţărănist după cum era apartenenţa politică a celui dela care luam informaţiile. Căutam să mă împrietenesc cu respectivul deţinut apoi aduceam vorba de procesul meu povestindu-i diverse lucruri neadevărate din activitatea mea, aduceam vorba de procesul meu şi îl provocam să vorbească şi el despre procesul lui apoi despre activitatea din afară, până când având încredere, deţinutul îmi spunea ce nu declarase la securitate. După un timp sub o altă formă aduceam iarăşi vorba despre aceste chestiuni spre a vedea dacă deţinutul îmi reproduce exact cele spuse, adică dacă nu s-a lăudat. Apoi aceste chestiuni împreună cu manifestările duşmănoase le dădeam în scris lui BARGAOANU GHEORGHE, POPA ALEXANDRU, LIVINSCHI MIHAI, LIVINSCHI NICOLAE.-

La camera 105 în Decembrie 1951 erau scoşi la muncă 2-3 deţinuţi care erau scoşi la muncă în ateliere şi când obţineau informaţiile mi le comunicau mie, eu le comunicam lui LIVINSCHI MIHAI care îi chema să le scrie. Acestor informatori le spuneam să nu fie generatori de legionarism şi reacţionarism şi să nu desconspire acţiunea unde se duc în atelier.-

In acţiunea de demascare la ordinul lui POPA ALEX BUSCASU VASILE, LIVINSCHI MIHAI dela care am primit directive precum şi dela CERBU IOAN, VOIN IOAN, care mi-au fost şefi de

comitete de cameră precum şi la dispoziţiile mele când a fost şef de cameră la 99 s'au întrebuinţat următoarele mij de huliganice, legionare, fasciste de bătaie, maltratare şi torturare a deţinuţilor: îi băteam la fund, la palme, la tălpi cu cureaua, coada de mătură sau o vână de bou mai multe zile sau săptămâni câte 10 - 20 lovituri pe zi. Erau ţinuţi 2-3 săptămâni toată ziua în poziţie chinuitoare pe fund, cu picioarele întinse şi mâinile la vârful picioarelor. Erau ţinuţi noaptea dearândul treji cu ochii la bec. La 99 când eram şef de cameră s'a dat să guste materii fecale îndemnaţi de mine, următorilor deţinuţi şi legionari : LUPOAIE CONSTANTIN, IONESCU B CONSTANTIN, DAN TUDOR, SARBU NICOLAE, PITICARU ALEXANDRU, erau strânşi cu beţe rotunde la degetele dela mâini şi picioare, erau îmbrăcaţi gros şi încălţaţi cu bagaje în spate şi puşi să stea aşa până nu mai puteau şi cădeau. Nu li se dădea voie să iasă la W.C. când voiau, erau puşi să se târască pe burtă şi să facă 2-300 culcări, erau puşi să mănânce repede cu minile la spate dela distanţă în poziţie chinuitoare, erau puşi să stea câte 2 unul călare pe umerii celuilalt, erau ţinuţi noaptea în picioare cu faţa la perete, erau puşi să stea cu(capul) nasul în closet. In urma bătăii li se provoca răni la fund şi la picioare şi nu erau scoşi la bae luni la rând. Unii leşinau în bătaie.-

In urma bătăii primite la camera 101 şi unei piedici puse de subsemnatul a decedat în infirmerie deţinutul DIMCIU GAROFIN. Mai ştiu dela NANU SILVESTRU că la el în cameră la 95 în urma bătăii a mai decedat un deţinut. Stiu că LIVINSCHI MIHAI a rupt în bătaie mâna deţinutului SEBESAN EMIL în urma bătăii la care am participat şi eu, ZOTU VASILE a căzut în nesimţire, în urma bătăii avea răni la fund, la tălpi, la fluerele picioarelor care puroiau, erau călcaţi pe picioare cu galenţii de lemn, din cauza rănilor care se vindecau în luni de zile nu erau scoşi în acel timp nici la baie pentru a nu se desconspira acţiunea de demascare şi maltratare a deţinuţilor dusă de legionari pentru scoaterea de informaţii din rândul deţinuţilor prin aceste metode de maltratare.-

La directivele legionarului POPA ALEXANDRU transmise direct şi prin PUSCASU VASILE, LIVINSCHI MIHAI, STOIAN ION

şi şefii de comitete pentru a nu se desconspira acţiunea când venea raportul deţinuţii meltrataţi consideraţi periculoşi erau legaţi la mâini şi picioare şi le gură cu un ştergar, dacă încercau să raporteze erau bătuţi cum a fost cazul cu TEJA CONSTANTIN care a fost bătut pentrucă a vrut să raporteze, de către PUSCASU VASILE, LIVINSCHI MIHAI? PAVALOAIE VASILE, SINDILARU AUREL şi subsemnatul. Tot pentru a nu se desconspira acţiunea, cei periculoşi nu erau scoşi la munci, erau ameninţaţi cu moartea dacă vorbesc.-

Când în Septembrie 1951 au fost scoşi câţiva deţinuţi la o muncă în ateliere dela camera 99, LIVINSCHI MIHAI SINDILARU AUREL şi subsemnatul am stat de vorbă cu acei deţinuţi care erau trecuţi prin demascări şi le-am spus că dacă vor să dovedească că s'au schimbat, să culeagă informaţii acolo unde se duc, să se manifeste ca legionari şi reacţionari fără însă a fi factori generatori de legionarism şi reacţionarism, să nu desconspire acţiunea făcându-o pe reeducaţii. In Timp de 7 - 10 zile cât aceşti deţinuţi au stat la camera 99 stăteam de vorbă cu ei subsemnatul cu LIVINSCHI MIHAI şi SINDILARU AUREL apoi s a rămas că discută cu ei numai LIVINSCHI MIHAI.-

In luna Iulie 1951 POPA ALEXANDRU şi PUSCASU VASILE m'au chemat la camera 95 pe mine şi pe SINDILARU AUREL şi ne-au spus că de acum înainte, noi vom scrie declaraţiile cu deţinuţii şi ne-a dat un formular de mână care cuprindea un cap de declaraţie cu datele personale ale deţinutului apoi cum trebue tratată o chestiune de activitate legionară sau subversivă de orice altă natură, o chestiune de favorizare de armament, etc. precum şi un indicator de felul cum trebuesc clasate declaraţiile după felul de delicte, regiuni. Apoi am mers la camera 97 unde se găseau MURARESCU VICHENTIE PAVALOAIE VASILE şi ROMANESCU GRIGORE care luau declaraţii de mai înainte şi ne-au dat şi ei ceva relaţii.-

Stiu că declaraţii în acest fel în afară de PUSCASU VASILE, LIVINSCHI MIHAI şi STOIAN IOAN au mai luat POPOVICI CORNEL, VOIN ION, CERBU IOAN, NANU SILVESTRU, BOTEZ OCTAV, POPESCU ARISTOTEL, care fiind şefi de comitete de

437

camerâ fuseserâ scoşi la scris din dispoziţia lui POPA ALEXANDRU.-

Cât timp am stat în camera 99 cu excepţia perioadelor scurte de informare, subsemnatul am fost scos zilnic de către PUSCASU VASILE sau LIVINSCHI MIHAI să scriu declaraţii cu deţinuţii care trecuseră prin demascare care spuseseră tot şi aveau şi materialul verificat.-

In camera de scris îi puneam pe deţinut întâi verbal să declare toate chestiunile din activitatea sa nedeclarată la securitate, pe care eu le însemnam sumar pe o hârtie şi le clasam apoi îi dădeam hârtie de sac şi cerneală şi-l puneam să scrie declaraţiile, fără a-l bate, formulându-i eu frazele şi cerându-i toate detaliile necesare.-

Declaraţiile astfel scrise le predam lui PUSCASU VASILE, LIVINSCHI MIHAI, POPA ALEXANDRU sau IONESCU P CONSTANTIN. POPA ALEXANDRU şi,IONESCU P CONSTANTIN luau aceste declaraţii, le controlau dacă sunt scrise bine, făceau pe marginea lor adnotări cu corecturile sau detaliile suplimentare necesare şi după un timp noi cei care scriam declaraţiile primeam materialul scris pe hârtie de sac şi-l puneam pe deţinut să-l copieze pe hurat cu toate adăugirile necesare.-

Malerialul astfel scris îl predam lui PUSCASU VASILE, LIVINSCHI MIHAI, POPA ALEXANDRU, IONESCU P CONSTANTIN Inainte de a trece la scris, PUSCASU VASILE şi LIVINSCHI MIHAI precum şi subsemnatul în cazul când dxţinuţii erau dela camera 99 stăteam de vorbă cu deţinuţii, îi întrebam dacă materialul dat în cameră este adevărat sau nu şi apoi le spuneam să se ceară la raport la dl. slt. AVADANEI ca să le dea permisiunea să scrie ac st material. Deţinuţii eşeau la domnul AVADANEI îi spuneau lucrurile pe care aveau să le declare şi cereau permisiunea de a le scrie. Numai după aceasta se trecea la scris în camerile de scris 94, 95, 96, 97 şi un timp şi 98.-

Menţionez că deţinuţii PUSCASU VASILE şi LIVINSCHI MIHAI. STOIAN ION, POPOVICI CORNEL, MURARESCU VICHENTE, ROMANESCU GRIGORE, SINDILARU AUREL, PAVALOAIE VASILE, subsemnatul, NANU SILVESTRU, BOTEZ OCTAV, CERBU IOAN , VOIN IOAN, POPESCU ARISTOTEL, la dispoziţia lui POPA ALEXANDRU

făceau ancheta şi luau declaraţiile deţinuţilor trecuţi prin demascări.- 438

Când stăteam de vorbă cu deţinuţii care urmau să meargă la scris, le spuneam că şi noi fiind tot nişte deţinuţi, chestiunile pe care le au trebue să ceară voie dela dl. slt. AVADANEI să dea declaraţii în scris.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau şi o susţin, fără să fiu silit de nimeni.-

27 Iulie 1913 ss Popescu Gheorghe

C.N.S.A.S.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul POPESCU GHEORGHE născut la 13 August 1929 în oraşul Chişinău, fiul lui CONSTANTIN şi al ECATERINEI, cu ultimul domiciliu în Timişoara bulevardul 30 Dec. Nr.6.-

24 Iulie 1953
Râmnicul - Sărat.-
Interogatoriul a început la ora 19,00
Interogatoriul s'a terminat la ora 5,00

INTREBARE

Ce atmosferă ai creat în camerile de izolare pentru a scoate informaţii ?

RASPUNS

Pentru a scoate informaţii în camerile de izolare s'a creiat o atmosferă legionară sau reacţionară după cum era apartenenţa politică a deţinuţilor aduşi în cameră pentru a se scoate informaţii.-

In camera Nr.101 unde acţiunea de informare era condusă de SINDRILARU AUREL împreună cu alţi deţinuţi legionari printre care eram eu, TULVAN IOAN, REEMAN IONEL, IONESCU M GHEORGHE, LUNGU GHEORGHE. Am creiat în cameră o atmosferă legionară şi reacţionară. Se cântau cântece legionare, se duceau discuţii legionare, se făceau rugăciuni în comun.-

440

La camera nr.99 în luna Octombrie 1951 a fost adus CARAGEA NICOLAE şef legionar. In acest timp în cameră s'a dreiat o atmosferă legionară ce a durat peste o săptă. mână. S'au discutat diferite probleme legionare în legătură cu viitorul organizaţiei legionare. CARAGEA NICOLAE a arătat în discuţii cum va învinge organizaţia legionară în viitor şi s'au făcut şi alte discuţii cu caracter legionar, s'a ţinut o şedinţă legionară în cameră la care au luat parte următorii SINDRILARU AUREL, PATRASCU, TUFEANU MIHAI, subsemnatul POPESCU C GHEORGHE şi CARAGEA NICOLAE care a făcut o expunere a activităţii lui în banda terorist-legionară din munţii Cernei. Materialul informativ ce a reeşit a fost scris cu cerneală pe hârtie de către subsemnatul şi SINDRILARU AUREL şi predat lui LIVINSCHI MIHAI.-

Deasemenea mai ştiu că în perioadele de informare la camerile de izolare Nr.1o2, 1o3, 1o4 s'a creiat atmosferă legionară sau reacţionară care dura o perioadă de o săptămână până la 3 săptămâni. Acţiunile în aceste camere erau conduse de următorii CERBU IOAN, VOIN IOAN, MORARESCU VICENTE, ROMANESCU GRIGORE, PAVALOAIE VASILE, PREDESCU AUREL şi ALDEA MARIN.-

INTREBARE

Din ordi directive a-ţi dus această activitate

RASPUNS

Atomosfera legionară şi reacţionară creiată de noi în camerile de izolare arătate mai sus au fost creiate în urma dispoziţiunilor date de POPA ALEXANDRU trasnmise atât direct cât şi prin PUSCASU VASILE şi LIVINSCHI MIHAI.

Sefii de grupe legionare raportau lui POPA ALEX de felul cum s'a desfăşurat activitatea de informare.-

INTREBARE

Cine a dat dispoziţii ca legionarii care au fost în camerile de demascare, în timp ce s'a creiat atmosferă legionară să fie trimişi în ateliere ?

RASPUNS

Legionarii care au fost aduşi în camerile de izolare şi ţinuţi timp de o lună de zile în atmosfera le-

441

gionară unde s'au dus discuţii legionare şi s'au cântat cântece legionare, au fost duşi în ateliere la dispoţiţia lui POPA ALEXANDRU cu scopul de a împiedica desconspirarea acţiunii de demascare dusă în camerile de izolare. Aceşti legionari manifestându-se în atelier legionari le dădeau să înţeleagă şi celorlalţi din ateliere că la camerile de izolare se duce activitate legionară.-

ÎNTREBARE

Cum ai fost pregătit ca informator ?

RASPUNS

In penitenciarul Piteşti în urma bătăii pe care am primit-o dela TURCANU EUGEN, POPA ALEX şi alţii şi apoi în timp în acţiunea de demascare, am înţeles că ori unde mă voiu afla, trebue să dau informaţii. Astfel în luna August 1950 în penitenciarul Gherla, POPA ALEX m'a chemat într'una din camerile de izolare şi mi-a spus să îi fac un raport informativ în legătură cu atitudinea pe care o au legionarii faţă de acţiunile noastre. Adică să indic pe legionarii care rămâneau la vechea formă de activitate legionară şi care de către noi erau numiţi banditi iar pe dealtă parte să arăt pe legionarii care voiau să treacă la noua formă de activitate legionară şi de spionaj dusă în cadrul acţiunii de demascare şi reeducare şi pe care legionari noi îi numeam cinstiţi.-

După aceasta POPA ALEX mi-a spus că mă va scoate la muncă pentru a duce activitate legionară şi de spionaj pentru organizaţia legionară.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt, fiind de acord cu cele declarate şi scrise în prezentul proces verbal semnez nesilit de nimeni.-

ANCHETATOR

ss I. Olaru

ANCHETAT

ss Popescu Gheorghe

442

442

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul POPESCU GHEORGHE născut la 13 August 1929 în oraşul Chişinău, fiul lui CONSTANTIN şi CATERINEI cu ultimul domiciliu în Timişoara Bulevardul 30 Decembrie Nr.6

21 Iulie 1953
Râmnicul - Sărat
Interogatoriul a început la ora 15,oo
Interogatoriul s'a terminat la ora 6,oo

INTREBARE

Ce probleme s'a cerut deţinuţilor să declare în a doua perioadă a acţiunei de demascare şi reeducare ?

RASPUNS

In a doua perioadă a acţiunei de demascare şi reeducare, când deţinuţii erau bătuţi şi maltrataţi, se cerea să declare activitatea lor legionară, sau activitatea dusă de alte organizaţii subversive până la arestare. Se cerea să arate din ce organizaţii subversive a făcut parte, pe cine mai cunoaşte că a făcut parte din această organizaţie, ce alte organizaţii subversive mai cunoaşte, ce depozite de armament are sau cunoaşte că are alte elemente, cine sunt persoanele care l-au găzduit atât pe el cât şi pe alţii în timp ce erau fugari şi urmăriţi de securitate.-

S'a cerut să arate ce activitate de spionaj a dus de cine a fost recrutat în serviciul de spionaj, ce informaţii a luat, dela cine le-a luat şi cui le-a predat, ce sume de

bani a primit pentru aceasta, cine l-a găzduit şi favorizat în strângerea informaţiilor, dacă a avut post de radio emisiune şi unde îl are ascuns.-

Eu am cerut deţinutului MARGITA IOSIF care a fost condamnat la 8 ani închisoare pentru activitate subversivă şi spionaj să declare în ce împrejurări a intrat în serviciul de spionaj american şi de cine a fost recrutat, cu cine a avut legătură, adică dela cine primea informaţie şi cui le preda aceste informaţii. El a arătat că a avut legături cu fostul colonel CAPUSE până în anul 1944 şi cu fostul cpt. ARCAN LULU cu care a avut legături până în anul 1948 în oraşele Arad şi Timişoara. Tot mie mi-a declarat persoanele dela care luase informaţii şi ce anume informaţii îi dăduseră, adică informaţii în legătură cu armata sovietică din Timişoara şi Arad,arătându-i că au venit mai multe ranchuri în Timişoara. Deasemeni a mai declarat că printr'o doamnă al cărei nume nu mi-l reamintesc acum însă ştiu că era dela Timişoara şi avea o reţea proprie de informaţii (de spionaj) a obţinut nişte planuri în legătură cu fabricarea tunurilor "Wichels" la Reşiţa, căreia i-a dat un milion de lei pentru aceste planuri în anul 1949.-

Menţionez că faptele declarate de MARGHITA IOSIF au fost scrise numai pe hârtie de sac şi predate lui LIVINSCHI MIHAI care le-a predat lui MORARESCU VICHENTE pentru a continua cercetarea lui.-

Pe deţinutul IONESCU CONSTANTIN fost maior, condamnat 7 ani pentru activitate teroristă dusă l-am întrebat asupra membrilor care au făcut parte din organizaţia lui teroristă în comuna Cloşani şi Baia de Aramă din Mediut care nu au fost arestaţi. El a declarat pe mai multe elemente ce făceau parte din organizaţia lui spunându-mi numele şi adresa unde se aflau în acel timp, arătând că aceştia aveau arme şi muniţii în unele comune din Mehedinţ. Deasemeni a fost întrebat de activitate de spionaj a dus şi ce legături a avut cu un spion american ce a fost paraşutat la Strehaia în 1949. El a declarat că nu a avut legături cu spionul paraşutat la Strehaia însă a avut legături cu un alt spion american care a venit în ţară cu două aparate de radio emisiune şi a declarat că un aparat a fost găsit de securitate iar unul a rămas ascuns

444

în Medinț însă nu îmi reamintesc locul unde a spus că a fost ascuns.-

Menționez că faptele declarate de IONESCU C-TIN au fost scrise de mine numai pe hârtie de sac de ciment și predate lui PUSCASU VASILE.-

Lui POPESCU TRAIAN zis MACRA condamnat pentru activitate legionară și spionaj în organizația legionară, i-am cerut să declare activitatea lui de spionaj din serviciul organizației legionare. El mi-a declarat dându-mi numele a circa 30 legionari care făceau parte din serviciul de spionaj al organizației legionare din București, care i-au dat lui informații în legătură cu mașinile militare sovietice și românești din București. Deasemeni a mai dat numele unui prieten al lui care era funcționar la blocul electric automat din gara de Nord din București care i-a dat lui planul centralei electrice automate din gara de Nord. Alți legionari a arătat că i-au dat informații în legătură cu trenurile militare ce treceau prin gara București până în anul 1949. A mai declarat unele organizații legionare din București și pe unii foști ofițeri care dețineau arme fără să aibă permis.

Faptele declarate de POPESCU TRAIAN au fost scrise de el pe hârtie albă velină și predate de către mine lui LIVINSCHI MIHAI. Menționez că declarațiile lui POPESCU TRAIAN conțineau peste 70 pagini și au fost luate la sfârșitul lunei Septembrie și începutul lunei Octombrie 1951.

Acest POPESCU TRAIAN a fost folosit ca informator de către mine la camera 99 în Noembrie 1951. Se cerea deținuților favorizările știute în penitenciare și securitate, trafic de aur și devize și sabotaje diferite.-

INTREBARE

Ce metode s'au folosit pentru a-i determina să declare aceste fapte ?

RASPUNS

Deținuții care intrau în acțiunea de demascare și reeducare în a doua perioadă a acțiunei, erau bătuți și maltratați timp ce varia dela o săptămână până la 5 luni de zile. In

maltratarea deţinuţilor se folosau următoarele metode : Erau bătuţi cu coadă de mătură la fund şi tălpi cu picioarele dela paturi, cu cureaua şi cu vâna de bou, cu pumnii şi se călcau pe picioare cu goleţi de lemn, erau ţinuţi în poziţii chinuitoare mai multe zile la rând fiind forţaţi să şadă şi să stea cu picioarele întinse şi cu mâinile pe genunc Erau ţinuţi noaptea cu ochii uitându-se la bec, erau puşi să stea călare pe umerii unui alt deţinut. Erau îmbrăcaţi cu haigorase şi li se puneau bagaje în spate şi erau ţinuţi în picioare până ce cădeau jos. Erau puşi să facă 2oo-3oo de culcări, erau forţaţi să se târască pe burtă prin cameră, nu erau lăsaţi să iasă la W.C. erau puşi să stea cu capul (nasul) în W.C. erau ţinuţi noaptea în picioare cu faţa la perete, erau forţaţi să mănânce materii fecale, erau strânşi cu bile rotunde la degetele dela mână şi picioare. In urma bătăilor, unorli s'au provocat răni la fund, la fluerul picioarelor şi puroiau mai multe zile. Din cauza rănilor deţinuţii nu puteau fi scoşi la baie. Timp de două ~~zile~~ luni de zile, pentru a nu se descomppira acţiunea de demascare şi maltratare a deţinuţilor dusă de legionari pentru scoaterea de informaţii din rândul deţinuţilor prin această metodă de maltratare.-

INTREBARE

Din a cui directive ai folosit aceste metode de maltratare a deţinuţilor ?

RASPUNS

Aceste metode de maltratare a deţinuţilor le-am folosit la directivele lui POPA ALEXANDRU, PUSCASU VASILE, LIVINSCHI MIHAI, precum şi la dispoziţia lui CERBU IOAN, VOIN ION, BOTEZ OCTAV care au fost şefi de comitete în acţiunea de demascare pe la camerile unde am fost eu iar la camera 99 unde am fost şef de cameră am folosit metodele de maltratare tot la dispoziţiile date de PUSCASU VASILE şi LIVINSCHI MIHAI. Menţionez că deţinuţii ce urmau să fie bătuţi şi maltrataţi se hotărau de către POPA ALEXANDRU împreună cu SERBANESCU CRISTIAN PAUL şi GRAMA OCTAV până în primăvara anului 1951 iar pe urmă de hotăra de către POPA ALEXANDRU, TURCANU EUGEN, PUSCASU VASILE, LIVINSCHI MIHAI şi cred că şi IONESCU P CONSTANTIN

446

şi BARGAOANU GHEORGHE. In urma hotărîrilor luate de ei, deţinuţii erau aduşi în camerile de izolare şi demascare unde erau bătuţi şi maltrataţi.-

INTREBARE

Ce fel de metode sunt acestea ?

RASPUNS

Aceste metode folosite de noi în maltratarea deţinuţilor sunt metode legionare.-

INTREBARE

Cine putea să folosească astfel de metode ?

RASPUNS

Aceste metode puteau fi folosite numai de legionari.

INTREBARE

Câţi deţinuţi au murit în urma bătăilor şi a maltratărilor în penitenciarul Gherla ?

RASPUNS

In urma bătăilor şi a maltratărilor deţinuţilor în penitenciarul Gherla a decedat în infirmerie deţinutul DIMICIU GAROFIL pe care l-am bătut eu împreună cu BOTEZ OCTAV NANU SILVESTRU, AMBRUS REMUS şi GABUREAC TRAIAN. Deasemenea NANU SILVESTRU mi-a spus că şi în camera 94 a mai decedat un deţinut în urma bătăii, al cărui nume nu-l cunosc. Mai cunosc că LIVINSCHI MIHAI bătând pe deţinutul GEBESCANU EMIL i-a rupt mâna.-

INTREBARE

Ce metode folosiaţi pentru a ascunde crimele pe care le-aţi făcut în penitenciar ?

RASPUNS

Pentru a ascunde crimele făcute de legionari în penitenciarul Gherla, legionarul POPA ALEXANDRU a format o echipă sanitară din medici legionari, oameni de ai lui de în-

447

credere cum erau POPESCU ARISTOTEL, UNGUREANU DUMITRU, JIANU MIHAI şi GABUREAC TRAIAN care erau însărcinaţi din partea lui POPA ALEXANDRU să se ocupe de deţinuţii ce erau maltrataţi şi atunci când murea unul să asvundă cauza morţii Menţionez că aceştia tratau pe deţinuţii maltrataţi în camerile de izolare pentru a nu se descomspira aşa zisa acţiune de demascare şi reeducare.

Tot pentru a nu se desconspira crimele şi maltr tările făcute de legionari, deţinuţii care voiau să iasă la raport, prima dată trebuia să stea de vorbă cu şefii de comi ai camerii care hotărau dacă deţinuţii pot eşi la raport sau nu şi luau măsuri după cum era/ cazul. Adică în cazul când reeşea că deţinutul ar desconspira acţiunea, se lua măsuri pentru a nu putea eşi la raport. Dimineaţa şi seara la apel deţinutul era legat cu un ştergar la gură şi spuneau că este bolnav. Deasemeni deţinuţii erau ameninţaţi cu bătaia şi cu moartea dacă vor vorbi cuiva din cele văzute.

TEJEA CONSTANTIN care într'o seară la apel a strigat "domnule comandant, sărţi că mă omoară" acesta a fos prins de noi şi bătut pentrucă a încercat să raporteze că este bătut şi maltratat. Astefl a intrat spaima în toţi deţinuţii şi nu mai aveau curajul să arate crimele ce s'au făcut în camerile de izolare.-

INTREBARE

Cum era organizată reţeaua de informatori în penitenciarul Gherla ?

RASPUNS

In penitenciarul Gherla reţeaua de informatori a fost organizată de către POPA ALEXANDRU împreună cu LIVINSCH MIHAI care după ce a sosit cu grupul de studenţi care trecuseră prin reeducare în penitenciarul Piteşti dintre care majoritatea erau legionari, la două luni de zile după sosirea lo adică prin luna Iulie 1950 POPA ALEXANDRU prin acţiunea lui de a da informaţii biroului inspecţie, a reuşit să capete încrederea administraţiei putând să îşi plaseze astfel oamenii de încredere în diferite munci şi servicii din penitenciar. Astfel au fost plasaţi pe şantierul de construcţie al peniten-

ciarului legionarii BOGOS CONSTANTIN, ANDRONACHE VASILE, 448
SANDU MIHAI, TRIFAN LUIU, JUBERIANU ION, ALDEA MARIN,
CRACIUNESCU GHEORGHE, PREDESCU AUREL, LIVESCHI MIHAI precum
şi ANGELESCU IOAN, NICULESCU TRAIAN, NANU SILVESTRU, LOITIU
DANILA care sunt din alte organizaţii subversive. La atelie-
rul de ţesătorie mecanică BLEJAN GHEORGHE, la vopsitorie
MOISOR CONSTANTIN, LUNGU MIRCEA HANU, subsemnatul POPESCU
GHEORGHE, CRISPAI MIHAI, HERTEN MERCEA şi DUMITRESCU NICOLAE
LA brutărie, la bucătărie SOARE ION, STANCU ION, NICULESCU
BOBITA, IOSIF V IOSIF, la muncă în curte COBA, la tâmplărie
ZBRANCA OCTAVIAN, la atelierul de rogojină NICOLAU NAE şi
SARBU PETRE. La ţesătoria mecanică au mai fost PAVALOAIE VASI
UNGUREANU CONSTANTIN. In echipa sanitară au fost legionarii
UNGUREANU DUMITRU, CALINICI, JIANU MIHAI, POPESCU ARISTOTEL
şi GABUREAC TRAIAN, la fizerie MELINTE CORNEL şi LIVINSCHI
MIHAI. plantoane PUSCASU VASILE, POPOVICI CORNEL, GHEORGHIES D
DUMITRU şi mai pe urmă a mai fost planton şi STOIAN ION, STANGU
PETRU şi BARGAOANU GHEORGHE. Sefii de comitete a camerilor und
se făcea demascarea erau informatorii CERBU IOAN, VOIN IOAN
BOTEZ OCTAV, MORARESCU VICHENTE, ROMANESCU GRIGORE, SINDILARU
AUREL, TARNOVEANU MERCE, TEUTAN GHEORGHE, CORAVIA PAUL la
camera Nr.104. Toţi aceştia strângeau informaţii din rândul
deţinuţilor pe care le comunicau verbal şefilor de comitete
unde locuiau apoi le scriau pe hârtie de sac şi le predau lui
LIVINSCHI MIHAI, PUSCASU VASILE sau STOIAN ION care le centra-
lizau şi le predau lui POPA ALEXANDRU sau informaţiile le pre-
dau direct lui POPA ALEXANDRU, BARGAOANU GHEORGHE, TURCANU
EUGEN şi LIVINSCHI NICOLAE. Menţionez că după venirea lui
TURCANU EUGEN în penitenciarul Gherla au mai fost plasaţi în
diferite servicii de către TURCANU EUGEN ca informatori urmă-
torii şefi legionari OPRISAN CONSTANTIN, fost şeful F.D.C.ului
pe ţară, POP CORNEL, DUMITRESCU DAN, LUCINESCU DAN şi BERZA
EUGEN. Aceştia ţineau legătură directă cu TURCANU EUGEN iar la
ateliere se manifestau ca legionari, întreţinând atmosferă le-
gionară. Această afirmaţie o susţin şi prin faptul că POP CORNE
ştiu că făcea parte din organizaţia legionară "Zorile învierii
care ducea activitate în ateliere.-

449

INTREBARE

Ce metode se foloseau pentru recrutarea informatorilor ?

RASPUNS

Inainte ca un deţinut să fie recrutat ca un informator era verificat de către comitetul de demascare a camerei în care se găsea. Dacă acest deţinut prezenta încredere faţă de comitet,şeful acestui comitet comunica lui POPA ALEX numele şi îi spunea că respectivul deţinut poate fi scos la muncă şi recrutat ca informator. Cu unii din aceşti deţinuţi POPA ALEXANDRU stătea de vorbă înainte de a fi scoşi la muncă şi le arăta ce au de făcut. Astfel eu am fost recrutat informator de către POPA ALEXANDRU în luna August 1950 în timp ce eram la camera Nr.107. Tot atunci mi-a cerut să fac un raport informativ în care să arăt situaţia deţinuţilor din camera 107 spunându-mi să indic legionarii care sunt pe poziţii făţiş legionare şi mascaţi precum şi un tabel despre acei pe care se poate pune bază pe ei.-

INTREBARE

Cum erau pregătiţi informatorii pentru a culege informaţii ?

RASPUNS

Inainte de a fi scoşi în ateliere sau în alte servicii, POPA ALEXANDRU cât şi LIVINSCHI MIHAI, PUSCASU VASILE şi STOIAN ION, după ce deţinutul discutase cu comitetul de demascare din cameră care-l învăţa cum să procedeze în munca informativă, acesta discuta din nou cu el de felul cum trebue să procedeze pentru strângerea de informaţii din rândul deţinuţilor, arătându-i că el nu trebue să apară în rândul deţinuţilor ca reeducat ci trebue să se manifeste ca oricare legionar sau reacţionar. Se cerea informatorâlui ca să dea informaţii cât mai exacte, dacă se poate chiar cu cuvintele deţinutului dela care a cules informaţia. Deasemeni mai ştiu că POPA ALEXANDRU a dus în luna Iunie 1951 în camerile de informare un număr de 25 legionari printre care PATRASCU GHEORGHE, MANESCU DUMITRU şi alţii al căror nume nu mi-l aduc aminte,

450

care au stat toată luna Iunie 1951 în această cameră într'o atmosferă legionară, unde se cântau cântece legionare, se duceau discuţii legionare şi făceau rugăciuni în comun. După ce timp de o lună a ţinut această atmosferă în cameră şi moralul legionarilor a crescut, POPA ALEXANDRU le 15 legionari le-a dat drumul să meargă în ateliere unde duceau activitate legionară.-

LIVINSCHI MIHAI mi-a spus că aceşti legionari mascau acţiunea dus de noi în penitenciar şi dădeau de înţeles deţinuţilor care lucrau în ateliere că la camerile de izolare se duce activitate legionară.-

TURCANU EUGEN după ce a venit la Gherla a scos ca informatori în ateliere pe mai mulţi foşti legionari cum este OPRISAN CONSTANTIN, POP CORNEL, DAN DUMITRESCU, DAN LUCINESCU şi BERZEA EUGEN. Aceştia în ateliere se manifestau ca legionari şi întreţineau o atmosferă legionară.

Cunosc că POP CORNEL făcea parte din organizaţia legionară "Zorile învierii" care activa în ateliere.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt, fiind de acord cu cele scrise, semnez pròpriu nesilit de nimeni.-

ANCHETATOR

ss I. Olaru

ANCHETAT

ss Popescu Gheorghe

C.N.S.A.S.

(451)

451

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul POPESCU GHEORGHE născut la 13 August 1929 în oraşul Chişinău fiul lui CONSTANTIN şi al CATRINEI cu ultimul domiciliu în Timişoara bulevardul 30 Decembrie Nr.6

20 Iulie 1953
Râmnicu - Sărat
Interogatoriul a început la ora 15,oo
Interogatoriul s'a terminat la ora 4,oo

INTREBARE

Ce activitate ai dus în organizaţiile subversive până ce ai fost arestat ?

RASPUNS

Din Decembrie 1948 până în Aprilie 1949 la Timişoara eu am dus activitate subversivă legionară şi de spionaj în favoarea imperialiştilor având ca şef pe LEONIDA TITUS.Acestuia când a venit în Decembrie 1948 la Timişoara subsemnatul i-am dat 7-8 hărţi militare ce reprezentau regiunile Cluj TURDA, Lugoj şi Caransebeş. Deasemeni i.am dat lui LEONIDA TITUS un plan al oraşului Timişoara pe care împreună cu MORARESCU VICHENTIE am marcat sediile următoarelor instituţii, a siguranţei, legiunea de jandarmi, chestura poliţiei, sediul jandarmilor c.f.r dela gară, poşta mică.-

In luna Martie 1949 i-am trimis prin poştă lui LEONIDA TITUS două schiţe făcute de BOLOHAN MIRCEA şi

CONSTANTINESCU ZAHARIA care reprezentau aerodromurile civile, Giarmata şi Moşniţa. I-am mai făcut şi alte comunicări cu caracter politic. Aceste fapte le-am ascuns în timpul anchetei făcute de securitate în anul 1949.-

INTREBARE

Ce activitate ai dus după ce ai fost arestat ?

RASPUNS

In penitenciarul Timişoara am dus activitate legionară continuându-se pregătirea legionară de către COSTEA FLOREA care mi-a vorbit în mai multe rânduri despre concepţia şi legile legionare. Deasemeni am luat parte la conferinţe cu caracter legionar şi reacţionar ţinute de legionarul CAMPEANU EMIL, BOBORODEA CONSTANTIN şi alţii. Am dat alimente şi ţigări ca ajutor legionar, am răspândit svonuri reacţionare şi ducea discuţii legionare pentru menţinerea atmosferei legionare în camera unde eram eu.-

După ce am ajuns la 5 Noembrie 1949 în penitenciarul Piteşti, am luat legătură cu POP CORNEL zis PUIU care m'a învăţat legile legionare şi mi-a vorbit despre istoricul mişcării legionare. Am asistat la conferinţe cu caracter legionar şi reacţionare ţinute de STRUTEANU IONEL şi MEDELEANU AUREL. S'au cântat cântece şi colinde legionare iniţiate de POP CORNEL PAVALOAIE CONSTANTIN, POPESCU NELU şi alţii. Această activitate am continuat-o până la 31 Decembrie 1949 când am intrat în aşa zisa acţiune de demascare şi reeducare.-

INTREBARE

Ce activitate ai avut în aşa zisa acţiune de demascare şi reeducare dusă de legionari în penitenciarul Piteşt

RASPUNS

După ce am fost bătut la camera 4 spital de către TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU, PUSCASU VASILE, STRACHINARU CONSTANTIN şi CONSTANTINESCU EMIL ce făceau parte din aşa zisul comitet de demascare şi reeducare, eu pentru a nu mai fii bătut formal am acceptat să intru în aşa zisa acţiune de reedu care însă am continuat să fiu legionar şi reacţionar şi după c am fost ales în comitetul de demascare dela camera de carantir

453

unde şef era POPA ALEXANDRU şi apoi BURCULET VIOREL. In această cameră la ordinul lui POPA ALEXANDRU am bătut pe deţinutul DIJUARIU CONSTANTIN şi IONESCU. Pe aceştia i-am bătut cu pumnii şi le-am dat câteva lovituri cu coada de mătură la palmă. Deasemeni tot în această cameră am mai bătut pe STEFANESCU DUMITRU cu coada de mătură la palmă.-

Dela 14 Februarie la 1 Martie 1950 am fost la camera "Eşirea în curte" unde am făcut parte din comitetul de demascare al cărui şef era POPA ALEXANDRU iar membrii, următorii MORARESCU VICHENTIE, ROMANESCU GRIGORE şi IULIAN. In această cameră am bătut pe POPOVICI ANGHEL, NICORESCU şi CARLAN cu coada de mătură şi pumhul. Menţionez că atât eu cât şi ceilalţi deţinuţi, în timpul demascărilor eram puşi să ne facem autobiografia amănunţită ce cuprindea : situaţia familiară, ce m'a determinat să intru în organizaţia subversivă de spionaj şi legionară, în ce împrejurări am fost arestat, ce activitate am dus atât în libertate cât şi în penitenciare.

Prin această autobiografie se făcea analiza în mod critic a activităţii mele pe care am dus-o în organizaţia subversivă legionară şi de spionaj. Această expunere se făcea în faţa întregii camere şi a comitetului de cameră a aşa zisei acţiuni de demascare şi reeducare care hotăra dacă respectivul deţinut care îşi făcea demascarea, este sincer sau nu. De menţionat că sinceri pentru regim nu puteau să fie în acel moment.-

INTREBARE

Ce activitate ai mai dus în alte camere ?

RASPUNS

La camera Nr.6 şi 9 am fost de pe data de 1 Martie până la 25 Aprilie 1950. In aceste camere s'a făcut analiza organizaţiei legionare arătându-se cum a fost creiată de burghezie ca instrument orb în mâna burgheziei ce era folosit pentru asuprirea clasei muncitoare. Pe urmă s'a făcut istoricul mişcării legionare.-

Eu am luat parte la aceste discuţii şi îmi dădeam părerea asupra problemelor discutate, pe urmă toţi deţinuţii

ce făceau parte din aşa zisa acţiune de demascare şi reeducare am luat în discuţie evoluţia societăţii dela comuna primitivă până la socialism, s'a discutat despre materialismul dialectic şi materialismul istoric. Deasemeni s'a mai discutat şi s'a mai arătat ce este plus valoarea.-

De pe data de 24 Aprilie 1950 am fost dus la camera Nr 2 din secţia spital unde eram împreună cu BLEJAN GHEORGHE, OSTEANU TITUS, MORARESCU VICHENTE, FRUNZA GRIGORE NICULESCU TRAIAN, PLOPSA LUCIAN, PLOP GHEORGHE şi alţi legionari al căror nume nu mi le amintesc însă ştiu că în total eram 12 inşi.-

In această cameră a venit directorul DUMITRESCU ALEXANDRU care ne-a adus cărţi de literatură progresistă. Aceste cărţi se citeau în colectiv şi se comenrau problemele ce se iveau în decursul lecturii cărţilor.-

In această cameră a venit TURCANU EUGEN şi a discutat cu BLEJAN GHEORGHEşi cu FRUNZA GRIGORE. Ce a discutat nu ştiu însă pe urmă BLEJAN GHEORGHE a plecat şi a mai adus cărţi dela ROSCA GHEORGHE.-

In această cameră tot timpul cât am stat ne-am ocupat cu cetitul şi comentatul cărţilor până la 7 Iunie 1950 când am plecat la penitenciarul Gherla împreună cu BLEJAN GH PLOPSA LUCIAN şi alţi legionari în total eram circa 90 legionari. Menţionez că la plecare eu nu am primit dispoziţie în legătură cu activitatea pe care trebuia să o duc, însă eu ştiam că trebue să dau informaţiibiroului de inspecţie după ce ajung în alte penitenciare sau coloni de muncă.-

INTREBARE

Ce activitate ai dus în penitenciarul Gherla ?

RASPUNS

In,penitenciarul Gherla am ajuns pe data de 8 Iunie 1950. In camera de carantină Nr.99 unde am fost ţinut două zile, am discutat cu BLEJAN GHEORGHE care mi-a spus că el împreună cu ONISOR CONSTANTIN şi SARBU PETRU au hotărît ca cei 20 legionari care au fost la Piteşti în camerile unde s'au cetit cărţi progresiste şi erau consideraţi reeducaţi,să se împartă în fiecare cameră în mod egal pentru a putea con-

455

tinua aşa zisa acţiune de demascare şi reeducare. Eu în urma discuţiilor avute cu BLAJANU m'am hotărît să rămân la camera Nr.107 împreună cu BLAJAN GHEORGHE, SARBU PETRE, NAZEU MERCEA, STANCU IONA şi ALDEA MARIN. In această cameră s'a ales comitetul pe cameră a aşa zisei acţiuni de demascare şi reeducare care avea ca şef pe BLAJAN GHEORGHE şi membrii SARBU PETRE, HANCUTU MIRCEA, STANCU IOAN şi subsemnatul POPESCU GHEORGHE iar mai târziu a intrat şi ALDEA MARIN. In această cameră în cadrul comitetului s'a hotărît să se stea cu fiecare deţinut în parte de vorbă şi să se discute despre activitatea pe care a dus-o atât în cadrul penitenciarului cât şi în afară ce nu au fost arătate în timpul demascării, astfel făcându-se o analiză a fiecărui deţinut în parte.

BLAJAN GHEORGHE a raportat ofiţerului dela biroul inspecţii, al cărui nume nu mi-l reamintesc că în cameră sunt mai mulţi deţinuţi care au de declarat unele fapte pe care nu le-au declarat la securitate.-

La 16 August 1950 POPA ALEXANDRU fiind planton pe sală la etajul III a veni şi m'a scos din cameră şi m'a dus la camera Nr.96 unde m'a întrebat cum mergem cu acţiunea de demascare şi reeducare. POPA ALEXANDRU mi-a cerut să-i fac un referat informativ asupra legionarilor şi celorlalţi deţinuţi din cameră. Eu am făcut un tabel de toţi cei care se putea pune bază pe ei, precum şi un tabel de toţi legionarii care au rămas făţişi şi mascaţi pe poziţie legionară. Deasemeni l-am informat că în cameră noi facem analiza organizaţiei legionare în care se arată activitatea dusă de legionari şi crimele pe care le-am făcut. In acelaş timp se discuta despre reformele şi unele realizări făcute de regim.-

Tot atunci POPA ALEXANDRU mi-a spus că va căuta să mă scoată la muncă, fapt ce l-a şi făcut la 4 Septembrie 1950 când am fost scos la muncă pe şantierul de construcţie al penitenciarului.-

Menţionez că în aceiaşi zi când am fost scos la muncă MATEI ALEXANDRU împreună cu POPA ALEXANDRU mi-au spus mie şi lui LAITIU DANILA că vom fi scoşi la muncă ca supraveghetori tehnici pe şantier şi că noi va trebui să uşurăm informatorilor pentru strângerea de informaţii. In acest scop

456

eram însărcibaţi ca deţinuţii care se ocupau cu strângerea de informaţii cum era MOLDOVAN VALERIU, PREDESCU AUREL, CARCIUMARU, ANDRONACHE VASILE şi NAUM SILVESTRU să-i schimbăm dela o echipă la alta după cum cereau ei pentru a putea scoate mai bine informaţiile pe care le culegeam eu din rândul deţinuţilor ca manifestările duşmănoase, diferite svonuri reacţionare precum şi despre atitudinea în muncă a deţinuţilor ce au trecut prin aşa zisa acţiune de reeducare, eu le comunicam verbal lui LIVINSCHI MIHAI de două trei ori pe săptămână.-

De pe data de 6 Octombrie 1950 am fost oprit să mai merg la muncă fiindcă în camera Nr.107 s'a transferat în cameră de izolare şi demascare a deţinuţilor. După o săptă până au fost aduşi în cameră deţinutul MARINESCU PETRE şi POP IOAN care au bătuţi şi maltrataţi în alte camere de izolare iar în camera 107 s'a continuat să fie bătuţi două sau trei zile luând şi eu parte la bătaia lor.-

Dela 1 -e 12 Noembrie 1950 am fost în camera Nr. 102 unde CERBU ION era şef al comitetului de demascare fiind ajutat de VOIN ION şi PESTERRA NICOLAE pentru a fi demascaţi

Pentru ducerea la îndeplinire a acţiunei de demas care se foloseau următoarele metode : atât eu cât şi ceilalţi deţinuţi din c meră în prima perioadă a acţiunei de demascare se creia în cameră o atmosferă legionară şi reacţionară, adică ne manifestam ca legionari şi reacţionari arătându-i celui car era adus pentru demascare că eu sunt mare şef legionar, că am avut legătură cu HORIA SIMA în Germania şi am fost paraşutat în ţară la sfârşitul anului 1944.-

Le spuneam că în această cameră unde eram noi sunt adunaţi toţi şefii legionari din penitenciar şi în această cameră este organizat comandamentul legionar.-

Noi le spuneam să aibă curaj şi speranţă în dumnezeu că ne va scăpa de comunişti. Deasemeni le arătam că noi vom fi eliberaţi de americani în curând şi vom forma un stat legionar şi avem nevoie de arme pentru a lupta împotriva regimului.-

In această perioadă în cameră se cântau cântece

legionare şi colinde legionare, stiu că s'au cântat 457
cântece legionare, madrigal în grupuri de legionari.-

Se făceau diferite rituri legionare în cameră ca rugăciuni în comun, se ţineau posturi se făceau discuţii cu caracter legionar, scoţându-se în evidenţă activitatea pe care au dus-o legionarii până la arestare cât şi după ce au fost arestaţi. Menţionez că această perioadă în care se menţinea atmosfera legionară în cameră dura dela o săptămână la trei săptămâni.-

Informaţiile ce erau scoase în prima perioadă a acţiunei de demascare se foloseau în a doua parte a demascărilor când deţinuţii erau bătuţi şi maltrataţi pentru a declara activitatea lor din afară şi din penitendar ce nu erau cunoscute de securitate.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt, fiind de acord cu cele scrise, semnez nesilit de nimeni.

ANCHETATOR

ss I Olaru

ANCHETAT

ss Popescu Gheorghe

C.N.S.A.S.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul POPESCU GHEORGHE născut la 13 August 1929 în Chişinău, fiul lui CONSTANTIN şi al CATERINEI, cu ultimul domiciliu în Timişoara bulevardul 30 Decembrie Nr.6.-

25 Iunie 1953
Râmnicul - Sărat
Interogatoriul a început la ora 9,2o
Interogatoriul s'a terminat la ora 14,2o

INTREBARE

Ce discuţii au fost între deţinuţii legionari când aţi plecat din penitenciarul Gherla ?

RASPUNS

Pe data de 19 Decembrie 1951 am fost scos şi dus în camera plantoanelor la etajul III. Aici au mai venit cu bagajul făcut TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU, STOIAN ION şi MORARESCU VICHENTE . Tot în această cameră mai era LIVINSCHI MIHAI dela care ne-am luat rămas bun la plecare. In acest timp LIVINSCHI MIHAI a discutat cu TURCANU EUGEN şi cu POPA ALEXANDRU însă nu ştiu ce au discutat fiindcă eşeau afară pe coridor.In această cameră am stat circa 10 minute după ce ne-am adunat cu toţii şi pe urmă am plecat jos la parter unde ni s'a făcut percheziţie de către un miliţian.-

După ce ne-a făcut PERCHEZIŢIA, TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU, BARGAOANU GHEORGHE şi STOIAN ION s'au dus la

459

cantina penitenciarului unde serveau MARTINUS ALEXANDRU şi IONESCU CONSTANTIN unde au cumpărat mai multe alimente şi ţigări din care ne-a dat şi nouă după ce am fost chemaţi să mergem şi noi în cantină.-

In cantină TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU, STOIAN ION, BARGAOANU GHEORGHE, au discutat cu MARTINUS ALEXANDRU şi cu IONESCU CONSTANTIN. Deduc că au avut discuţii în legătură cum să ducă acţiunea de reeducare în penitenciarul Gherla, deoarece în penitenciarul Jilava i-am auzit pe TURCANU EUGEN şi pe POPA ALEXANDRU când spuneau că acţiunea dela Gherla va fi condusă mai departe de către IONESCU P C-TIN, MARTINUS ALEXANDRU şi LIVINSCHI MIHAI, exprimându-se că aceştia cunosc şi planul de acţiune al demascării, fără bătăi pe întregul penitenciar Gherla.-

Dela cantină am mers la clădirea unde era biroul grefei şi aici cei care aveau bani depuşi la cec au intrat în birou pe rând câte unul pentru a-şi rezolva cu banii pe care-i aveau. TURCANU EUGEN în acest timp s'a dus la raport la biroul inspecţie la slt. AVADANEI unde a stat circa 30 minute. După ce a eşit din birou TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU a cerut să meargă şi el la raport însă nu a mai fost primit de dl. slt. AVADANEI.-

Menţionez că atât în camera plantoanelor cât şi la cantină şi pe culuoarul dela grefă am discutat între noi că acţiunea pe care am dus-o la penitenciarul Gherla s'a desconspirat şi acuma vom fi duşi pentru a ne pedepsi pentru faptele făcute.-

In timp ce am fost cu toţi la Grefă, TURCANU EUGEN şi cu POPA ALEXANDRU au discutat cu IONESCU CONSTANTIN care a venit şi el la grefă, a plecat odată şi pe urmă iarăşi a venit la ei, căutând să discute în grupul unde era şi STOIAN ION şi BARGAOANU GHEORGHE.-

După ce ni s'a adus mâncare rece pentru drum am fost luaţi de către mai mulţi miliţieni şi am fost duşi la gară unde am fost băgaţi la dubă. Eu am fost repartizat în celulă cu MORARESCU VICHENTE, STOIAN ION, BUCUR GHEORGHE şi BEZENOVICI GHEORGHE iar în altă celulă au fost TURCANU EUGEN POPA ALEXANDRU, BARGAOANU GHEORGHE şi BAUMAN EMIL.-

După două zile am fost mutaţi în camera mare a

460

dubei unde ne-am întâlnit iarăşi cu toţi. In acest timp s'a discutat că PARASCHIV GHEORGHE şi probabil VAIS VINTIL au desconspirat acţiunea pe care am dus-o noi în penitenciarul Gherla şi aceştia ar fi spus că au fost bătuţi pentru a le smulge declaraţii în legătură cu activitatea lor şi a altor organizaţii subversive şi reţele de spionaj.-

In penitenciarul Jilava am ajuns pe data de 26 Decembrie 1951 fiind încarceraţi în camera de izolare unde am stat până la 15 Ianuarie 1952. Toţi acei legionari care au venit din penitenciarul Gherla.-

In această perioadă POPA ALEXANDRU a venit la mine şi la MORARESCU VICHENTE şi ne-a spus că dacă vom fi anchetaţi pentru acţiunea de bătaie dusă la Gherla, să ne luăm răspunderea asupra faptelor noastre şi să căutăm să mintim şi să nu arătăm că s'au făcut bătăi în penitenciar, atrăgându-se atenţia să nu spunem pe IONESCU CONSTANTIN că şi el a luat parte la acţiune, pentru a putea continua acţiunea de reeducare mai departe.-

Cunosc că între POPA ALEXANDRU şi TURCANU EUGEN în timp ce am fost în penitenciarul Jilava au fost certaţi tot timpul iar într'o zi TURCANU EUGEN a vrut să-l bată pe POPA ALEXANDRU sub pretextul că acesta ar fi aruncat nişte firimituri de pâine pe jos, însă nu ştiu adevăratul scop pentru care a vrut să-l bată.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt, fiind de acord cu cele scrise, semnez propriu.-

ANCHETATOR

ss I. Olaru

ANCHETAT

ss Popescu Gheorghe

461

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul POPESCU C GHEORGHE născut la 13 August 1929 în Chişinău (U.R.S.S.) fiul lui CONSTANTIN şi EKATERINA necăsătorit, cu ultimul domiciliu în Timişoara bulevardul 30 Decembrie Nr.6.-

9 Aprilie 1953

Interogatoriul a început la ora 18,oo
Interogatoriul s'a terminat la ora 24,[illegible]

INTREBARE

Ce activitate ai dpus după 23 August 1944 şi ce urmăreai prin aceasta ?

RASPUNS

Incă din anul 1944 când m'am refugiat cu părinţii din Cernăuţi, unde tatăl fusese subinspector premilitar, am auzit discuţii calomnioase la adresa Uniunii Sovietice, am început să-mi exprim ura faţă de poporul sovietic.-

In luna Aprilie 1944 am sosit în Timişoara. Actul dela 23 August l-am considerat ca o trădare din partea nemţilor.-

La Timişoara odată cu începerea şcolii am venit în contact cu mai mulţi colegi de şcoală reacţionari. Datorită mediului în care trăiam şi anturajului de care eram înconjurat, am continuat să mă manifest împotriva Uniunii Sovietice.

In toamna anului 1945, odată cu mai mulţi elevi m'am înscris în organizaţia tineretului Naţional Tărănist din Timişoara.-

In această organizaţie am activat ca membru simp

Lipeam afişe cu "trăiască Iuliu Maniu" pe vitrine şi la uşa casei unde locuiam. Luam parte la manifestaţiile reacţionare din zilele de 10 Mai şi 8 Noembrie în anii 1945 -1946 şi purtam tricolor în piept.-

462

Aceasta a durat până în anul 1946 când am plecat din organizaţia T.N.T. de teamă să nu fiu eliminat din şcoală. Apoi am continuat să mă manifest ca reacţionar până în toamna anului 1947 când m'am dus la Cluj pentru examen la Facultatea de Medicină. Aici am stat până în toamna anului 1948 cu întreruperea vacanţelor timp pe care mi l-am petrecut în Timişoara.-

La Cluj l-am cunoscut pe studentul legionar COSTEA GHEORGHE. La propunerea colegului meu PLOPSA LUCIAN am acceptat să fiu pregătit de către COSTEA GHEORGHE pentru a intra în mişcarea legionară. Acesta mi-a vorbit de câteva ori despre mişcarea legionară iar eu eram de acord cu spusele lui. Apoi am venit de Paşti acasă şi am vorbit cu MURARESCU VICHENTIE şi PETRESCU CONSTANTIN cărora le-am spus că am reuşit să fac legătură cu o organizaţie legionară din Cluj. In vara aceluiaş an,(1948) am vorbit lui MURARESCU VICHENTIE despre mişcarea legionară. Tot în vara anului 1948 am vorbit cu MURARESCU VICHENTIE, PLAPSA LUCIAN, PETRESCU CONSTANTIN, BULIGAN CONSTANTIN, BARZU MIRCEA SORIN, BOLOHAN MIRCEA, OGARLACI VASILE, MUNTEANU EUGEN, ca să fugim într'una din ţările imperialiste. In acest scop ne-am hotărît să capturăm un avion de pe aerodromul Moşniţa-Timişoara. Avionul trebuia să fie pilotat de un căpitan deblocat din armată anume MARIAN. Despre această acţiune am mai vorbit şi cu profesorul OANCEA URSU care se află în Timişoara şi lucra la Institutul Victor Babeş şi conferenţiar la Facultatea de Medicină din Timişoara. Cu această chestiune a fost şi el de acord.-

Pentru aceasta am fost într'o noapte la aerodrom şi am studiat terenul însă nu am întreprins nici o acţiune.-

In toamna anului 1948 m'am dus din nou la Cluj pentru examene, unde m'am întâlnit cu LEONIDA TITUS. Acesta fiind în drum spre Timişoara s'a oprit la Cluj pentru a vorbi cu subsemnatul şi cu PLAPSA LUCIAN. Ne-a spus că el la Iaşi a intrat într'o puternică organizaţie subversivă. Ne-a vorbit despre scopul acestei organizaţii şi am fost

de acord pentru a intra ca membri în această organizaţie. Ne-a dat un alfabet secret prin care să corespondăm cu el şi ne-a mai spus că se duce la Timişoara pentru a sta de vorbă cu foştii noştri colegi de şcoală pentru a creia şi în Timişoara o anexă a organizaţiei din Iaşi.-

In prezent LEONIDA TITUS se află la Gherla.Stiu că a lucrat şi el prin demascări la Piteşti. La Cluj am văzut asupra lui un pistol.

A mai spus lui PLAPSA LUCIAN să pregătească terenul pentru a creia o organizaţie şi la Cluj.-

Subsemnatul am venit în Timişoara prin luna Octombrie şi am vorbit cu MURARESCU VICHENTIE, FRUNZA GRIGORE, BULIGAN CONSTANTIN ş.a- Inainte de a sosi eu la Timişoara, LEONIDA TITUS pregătise încă vreo 5 sau 7 membri.Aceştia la rândul lor au mai recrutat şi pe alţii.-

In luna Decembrie 1948 a venit din nou LEONIDA TITUS în Timişoara şi a stat de vorbă cu fiecare membru al organizaţiei. Cu această ocazie s'a ţinut o şedinţă acasă la MURARESCU unde a vorbit LEONIDA TITUS. Ne-a spus că trebue să ducem lupta împotriva regimului, că prima formaţiune de luptă împotriva regimului este mişcarea legionară şi că noi trebue să devenim legionari. Apoi am făcut un plan în care ne propuneam aruncarea în aer a tunelului dela Poarta şi a unui tren cu emigranţi evrei.-

Tot timpul am ţinut legătură cu LEONIDA TITUS prin corespondenţă la care foloseam un cod cifrat.-

Menţionez că ne propusesem ca în caz că va veni vreun tren militar sovietic, să-l aruncăm în aer. Pentru acest lucru fusesem anunţaţi în scris de LEONIDA TITUS.-

Am transmis lui LEONIDA TITUS veşti în legătură cu luptele care se duceau între bandele teroriste şi securitate

Deasemeni discutam între noi cum am putea să aruncăm în aer sediul regiunii P.M.R.

INTREBARE

Ce comportare ai avut în penitenciarul Timişoara

RASPUNS

In penitenciarul Timişoara am avut o comportare

(464)

reacţionară. Am răspândit svonuri cu caracter anti-sovietic svonuri la adresa regimului din R.P.R., am participat la conferinţele cu caracter anitovietic care erau ţinute de legionarii CAMPTANU, BOBORODEA şi alţii.- 464

Am reuşit să fac legătura cu exteriorul printr'un deţinut anume BRAN IOSIF, iar acesta avea legătură cu un militar ostaş dela paza penitenciarului anume MOS ION. Am fost luaţi în pregătire legionară de către legionarul COSTEA FLOREA atât subsemnatul cât şi PLAPSA LUCIAN, PETRESCU CONSTANTIN şi MURARESCU. Subsemnatul am dus discuţii legionare cu cei care intrau în pregătire. Deasemeni am mai luat parte la nişte slujbe religioase ţinute de către un popă legionar. Am mai făcut un plan de evadare însă nu l-am pus în practică.

INTREBARE

Când ai auzit despre "reeducare" şi ce aţi discutat în legătură cu aceasta ?

RASPUNS

Despre "reeducare" am auzit în timp ce mă aflam la penitenciarul Timişoara. In legătură cu "reeducarea:" ne-am hotărît să acceptăm pentru a ne masca şi a lăsa impresia că suntem de acord cu actualul regim.-

INTREBARE

In ce a constat activitatea dumitale în cadrul acţiunii de "reeducare" ?

RASPUNS

Activitatea mea în cadrul acţiunii de "reeducare" a constat în strângerea de informaţii, contolarea şi sistematizarea informaţiilor care erau scrise de deţinuţii care treceau prin demascări. Predam aceste informaţii şefilor de comitete din cameră, la plantoane şi lui POPA ALEXANDRU.Am determinat prin bătaie ca un număr de cca.40 deţinuţi să-şi facă demascarea, duceam muncă de lămurire cu deţinuţii, arătându-le necesitatea punctului de vedere al actualului regim. Mai târziu, timp de 15 luni am lucrat direct cu domni sublocotenenţi politici din penitenciarul Jilava.-

Am acţionat în acest fel pentru faptul că reuşisem

sem să-mi formez just punctul meu de vedere şi-mi dădeam seama că punctul de vedere al banditilor este injust şi că trebuesc distruşi şi consideram că lupt alături de regimul actual.-

INTREBARE

Din partea cui primeai directive în legătură cu activitatea pe care ai dus-o la Piteşti şi Gherla ?

RESPUNS

La Piteşti am primit directive din partea lui TURCANU şi a lui POPA ALEXANDRU iar la Gherla am primit din partea lui POPA ALEX, LIVINSCHI MIHAI şi PUSCASU VASILE.-

POPA ALEX mi-a spus că trebue să-i aduc la cunoştinţă orice acţiune în legătură cu exteriorul, pe care o aflu dela deţinuţii cu care stau în cameră. La fel şi din interiorul penitenciarului. Acelaş lucru mi-a spus şi la Gherla.-

Deasemeni informaţiile pe care le culegeam mi-a spus să le scriu pe hârtie şi să le predau lui, lucru pe care l-am făcut. Informaţiile pe care le dau deţinuţii, să le sistematizez şi să le predau lui scrise şi semnate de deţinutul respectiv. Acelaş lucru mi-a spus PUSCASU şi LEVINSCHI MIHAI deoarece POPA ALEX era ocupat cu coordonarea întregei munci de demascare şi nu mai avea timp.-

INTREBARE

Din partea cui primeai directive pentru a merge dela o cameră la alta şi cu ce scop ?

RASPUNS

In cazul când trebuia să merg în altă cameră, eram anunţat de către LEVINSCHI şi POPA ALEXANDRU şi de miliţienii VASCANU şi LAZAR. Aceasta cu scopul de a continua activitatea de informare şi demascare mai departe şi pentru faptul că eram apreciat de către comitetul de coordonare ca un element care m'am schimbat şi aveau încredere în mine.

INTREBARE

Când ai cunoscut pe dr. BARBOSU VIOREL şi ce relaţii ai avut cu el ?

(466)

RASPUNS

Pe dr. BARBOSU VIOREL l-am cunoscut în penitenciarul Gherla fără să discut ceva cu el. Prin luna August 1951 POPA ALEXANDRU şi PUSCASU VASILE m'au chemat în camera 97 şi mi-a spus că dr. BARBOSU VIOREL favorizează cu medicamente pe deţinuţii burghezi şi moşieri care es la vizita medicală iar pe deţinuţii muncitori îi tratează cu dispreţ. Apoi mi-a spus că mă voi îmbrăca în haine bune şi mă voi prezenta la el în vizită cu aere de burghez. Am făsu acest lucru şi după ce i-am spus numele pentru a fi trecut în registru dr. BARBOSU profitând de neatenţia miliţianului, mi-a şoptit : "Fi liniştit, bătrânul e bine" apoi mi-a dat o serie de medicamente. Asupra spuselor lui BARBOSU am dedus că tatăl meu ştiind că mă aflu în Gher a o fi mers şi l-l-o fi întrebat pe dr. BARBOSU despre mine. In legătură cu acest caz am dat o declaraţie verbală domnului slt.AVADANEI şi una scrisă lui PUSCASU VASILE.-

INTREBARE

Ce deţinuţi au fost eliberaţi din penitenciarul Gherla în timpul cât ai stat acolo ?

RASPUNS

In timpul cât am stat în penitenciarul Gherla au fost eliberaţi următorii deţinuţi : prin luna Mai 1951 SERBANESCU CRISTIAN PAUL, în luna Iunie acelaş an a fost eliberat deţinutul LUNGU MIRCEA, prin luna Iulie (în vară) LIVINSCHI NICOLAE, PUSCASU VASILE, în luna August MANU SILVESTRU şi GABUREAC TRAIAN, prin luna Septembrie - Octombr PANDURU NICOLAE, prin Noembrie.-

Subsemnatul nu am discutat cu nici unul din cei care s'au eliberat deoarece nu am ştiut că plec㠔. Cred că aceştiau au discutat cu cei din comitetul de coordonare deoarece IONESCU CONSTANTIN care făcea parte din comitetul de coordonare lucra la grefă şi avea posibilitatea să cunoască acest lucru.-

INTREBARE

Când te-ai ocupat de deţinutul NEAGU GHEORGHE

şi la ce se refera materialul lui ? 467

RASPUNS

De deţinutul NEAGU GHEORGHE m'am ocupat pe la sfârşitul lunei Septembrie 1951. Acesta trecuse prin demasesări prin camera lui MURARESCU VICHENTIE. Materialul lui NEAGU GHEORGHE fusese scris pe hârtie de sac. Subsemnatul am sistematizat acest material adică l-am scris pe trei categori şi l-am separat pe regiuni şi judeţe.-

Acest material se refera la activitatea comandamentului legionar Nr.2 pe ţară care luase fiinţă în anul 1949, la schema de organizare a comandamentului legionar din judeţul Ialomiţa, pe plăşi, comune, garnizoane şi subgarnizoane.-

După ce am scris acest material l-am predat lui IONESCU P CONSTANTIN. In timp ce scriam, LIVINSCHI MIHAI mi-a spus că trebue să-l scriu mai repede pentrucă pleacă urgent la Bucureşti cu dl. slt. AVADANEI

INTREBARE

Ce te-a determinat şi în ce împrejurări ai făcut angajamentul de informator ?

RASPUNS

Am făcut angajamentul de informator fiind determinat de ura ce o am faţă de mişcarea legionară şi celelalte forme ale burgheziei şi din convingerea că burghezia şi formele ei de luptă împotriva regimului actual şi din dorinţa de a-mi ispăşi o parte din greşala făcută prin organizaţia subversivă pentru care am fost condamnat.-

Primul angajament l-am făcut la data de 31 Ianuar 1951 fiind chemat de către POPA ALEXANDRU în camera 94 care m'a întrebat dacă sunt hotărît să lupt împotriva banditilor, la care i-am răspuns că sunt hotărît. Apoi mi-a dat un formular de angajament de informator scris de mână. Am scris acest angajament şi l-am predat lui POPA.-

Prin luna Iulie 1951 am fost din nou chemat de POPA ALEXANDRU şi mi-a pus să dau o autobiografie pe care am scris-o orientându-mă după un ghid scris de mână. Am mai scris încă un angajament de informator şi totodată am scris

468

prietenii mei liberi şi pe cei din puşcărie. Mai târziu m'a chemat PUSCASU VASILE şi mi-a cerut să scriu pe o coală de hârtie numele şi adresele părinţilor şi rudelor apropiate şi prietenii mei din afară şi din puşcărie.- 468

Prin luna Decembrie acelaş an dl. slt. AVADANEI mi-a spus că eu sunt informator şi voi lucra cu dumnealui. La două trei zile după aceasta, LEVINSCHI MIHAI mi-a spus că voi purta numele conspirativ de"Paprică" şi m'a pus să jur că nu voi spune nimic în legătură cu aceasta, lucru pe care l-am făcut în faţa lui LEVINSCHI. După câteva zile am fost transferat la Jilava unde am luat legătură cu dl. lt. VISINESCU şi am lucrat sub numele de "Paprică".-

INTREBARE

Cum apreciezi metodele folosite în acţiunea de demascare şi ce se urmărea prin aplicarea lor ?

RASPUNS

Consider că metodele care s'au folosit în acţiunea de demascare au fost nişte metode huliganice, legionare prin care se urmărea determinarea unui număr de deţinuţi pentru a-şi declara activitatea necunoscută de securitate şi să se rupă de burghezie.-

Tot ca un rezultat al acţiunii de demascare a fost şi formarea unui număr de informatori care aveau datoria ca în orice împrejurare să-şi îndeplinească misiunile semnalând orice acţiune organelor în drept.-

INTREBARE

Ce alte informaţii erau necesare comitetului de coordonare în afară de cele pe care le-ai declarat până în prezent.-

RASPUNS

In afară de cele ce am declarat până în prezent nu cunosc alte informaţii necesare comitetului de coordonare Susţin acest lucru.-

INTREBARE

Pentru ce erau necesare informaţii în legătură cu unele persoane din securitate şi miliţie şi alte persoane

mai importante şi cine erau aceste persoane ?

469

RASPUNS

Stiu că la camera 99 au fost bătuţi grav deţinuţii IONESCU B CONSTANTIN, TEJA CONSTANTIN, TIMARU MIHAI, POPESCU TRAIAN, GABA IZIDOR, RUSU ILARIE, MARGHITA IOSIF, PITICARU ALEX ANDRU şi WAISS VINTILA care fusese bătut înainte de sosirea mea în această cameră.-

Deţinutul PITICARU ALEXANDRU din cauza bătăii declara de multe ori lucruri care nu erau adevărate. Deasemeni deţinutul WAISS VINTILA declara printre altele despre un căpitan de miliţie anume COCA care îşi procurase un carnet fals de U.T.C. şi despre dl. JIANU MARIN şi despre un lt. colonel de securitate căruia nu-i cunosc numele. Nu cunosc ce a mai declarat deoarece de el se ocupa în mod special TURCANU şi PUSCASU iar declaraţiile le scria singur într=o cameră.-

Altceva în legătură cu întrebarea pusă nu mai cunosc.-

După ce am citit cuvânt cu cuvânt cele declarate de mine în prezentul interogatoriu, semnez nesilit de nimeni

ANCHETAT
ss Popescu Gh.

C.N.S.A.

470

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestatul PUSCASU VASILE născut la 12 Sept. 1923 în comuna Băcești raionul Negrești regiunea Iași, fost student cu ultimul domiciliu în comuna natală.-

27 August 1953

Ploești

Interogatoriul a început la ora 12,05

Interogatoriul s'a terminat la ora 20,00

INTREBARE

Intr'un interogatoriu anterior ai arătat că în Martie 1949, pe când se continua activitatea legionară în cadrul așa zisei reeducări care era o nouă tactică legionară din penitenciarul Suceava, la propunerea lui TURCANU EUGEN s'a trecut la o nouă formă de organizare prin înființarea O.D.C.C-ului cu scopul de a înduce în eroare organele de stat și a putea continua activitatea legionară sub acea formă.-

Arată în mod concret pe ce linii s'a dus activitatea legionară în penitenciarul Suceava după acea reorganizare ?

RASPUNS

După ce TURCANU EUGEN a pus bazele O.D.C.C.

(471)

prin care se putea dirija activitatea legionară în penitenciarul Suceava sub forma aşa zisei reeducări, activitatea legionară prin acea nouă tactică s'a dus pe linie ideplogică legionară şi pe linie informativă.- 471

Pe linia ideologiei legionare s'au înfiinţat comitete de cameră cu aceiaşi formă de organizare ca şi a conducerii O.D.C.C. în care au fost numiţi oamenii de încredere, care făceau îndoctrinarea legionarilor sub aspectul "reeducării2 punând în discuţie anumite probleme prin care întâi se făcea istoricul organizaţiei legionare iar apoi pentru a masca se făcea o comparaţie de felul cum vede rezolvarea acesto probleme organizaţia legionară şi cum o vedeau prin prisma actualului regim.-

Pe linie informativă, activitatea legionară se ducea prin oameni de încredere ai lui BOGDANOVICI pe care-i avea în camere şi care îi transmiteau informaţiile culese dela ceilalţi deţinuţi.-

INTREBARE

Ce anume informaţii se culegeau dela deţinuţi şi se făcea cu ele ?

RASPUNS

Dela deţinuţii din penitenciar, atât cei vechi cât şi cei noi veniţi se culegeau informaţii politice cu caracter intern şi extern. Informaţiile interne se referau la acte de sabotaj, spionaj, activitate legionară sau altă activitate contrarevoluţionară, mişcări de trupe sovietice sau române şi în general toate informaţiile cunoscute asupra celor ce se petreceau în ţară. Informaţiile externe se refereau la activitatea politică dusă de imperialişti.-

Toate aceste informaţii erau centralizate de BOGDANOVICI ALEX dar nu cunosc ce făcea cu ele. Dintre oamenii de încredere ai lui BOGDANOVICI care culegeau informaţii ştiu pe POPA ALEXANDRU, LEVINSCHI MIHAI, LEVINSCHI ANTON, IOSIPESCU ROMEO.-

INTREBARE

cum şi de cine se făcea încadrarea în aşa zisa reeducare a legionarilor ?

RASPUNS 472

După ce începuse judecarea legionarilor din penitenciarul Suceava, lotul respectiv care fusese judecat era cazat în una sau două camere în raport cu numărul celor cari compunea.-

Conducerea O.D.C.C-ului în ca,erele respective numea un colectiv de conducere care conform directivelor date de O.D.C.C. dirija acţiunea legionară ce se ducea în cameră sub forma de aşa zisă reeducare, atât pe linie ideologică cât şi pe linie informativă. Odată cu lotul respectiv intră sub conducerea O.D.C.C-ului şi aplică linia trasată de acesta pe baza noii tactice legionare, se numea că ei fac parte din aşa zisa reeducare.-

INTREBARE

Când şi din ordinul cui ai intrat în aşa zisal reeducare ?

RASPUNS

In aşa zisa reeducare am intrat în Septembrie 1948 pe când mă aflam la camera Nr.9 unde pusese bazele acţiunii de aşa zisă reeducare BOGDANOVICI ALEXANDRU.-

Nu am primit ordin în acest sens dar pe când mă aflam la camera 33 prin lunile Aprilie sau Mai 1949 am primit ca directive legionare din partea lui MITOIU DUMITRU care făcea parte din comandamentul legionar pe penitenciar, să nu iau nici o funcţie de răspundere în cadrul aşa zisei reeducări şi să-i furnizez informaţii din cadrul aşa zisei reeducări. Deoarece MITOIU DUMITRU fusese şeful unităţii legionare din care făcusem şi eu parte până la arestare, prima directivă a lui am executat-o întocmai în sensul că nu am luat nici o funcţie în aşa zisa reeducare iar la a doua i-am spus că nu am ce informaţii să-i dau deoarece nu se întâmplă nimic deosebit în cameră.-

INTREBARE

In ce scop ai intrat în aşa zisa reeducare ?

473

RASPUNS

Am intrat în aşa zisa reeducare cu scopul de a mă salva ca legionar şi de a avea avantagii materiale pe timpul deţinerii mele.-

Deasemeni am mai avut ca scop la intrarea în aşa zisa reeducare, ca să continui activitatea legionară sub acea mască dându-mi seama că acest lucru se urmărea de toţi.-

INTREBARE

Cum ai continuat să duci activitate legionară la Suceava în cadrul noii tactici legionare denumită "reeducare".-

RASPUNS

Activitatea legionară pe care am desfăşurat-o în penitenciarul Suceava prin aşa zisa reeducare a fost următoarea : m'am îndoctrinat legionăreşte cu chestiunile importante din activitatea organizaţiei legionare, m'am manifestat ca legionar în mod deschis, am dus viaţă legionară sub toate aspectele ei în camerele 32 şi 41 împreună cu PUSCARIU VALERIU şi FLOARES iar în camera 33 împreună cu MITOIU DUMITRU, fostul meu şef legionar, ARMEANU DUMITRU şi NASTASOIU ION - NELU, am primit ajutoare legionare dela MITOIU DUMITRU, ARMEANU D, PUSCARIU VALERIU, BERGHIANU MIHI BOTEZ VIRGIL, BOGZA GRIGORE, SIMIONOVICI TOMA şi PINTILIE SORIN. Am dat ajutoare legionare lui MITOIU DUMITRU, ARMEANU D şi PUSCARIU VALERIU, am dat informaţii asupra stării de spirit a deţinuţilor din camere, am pus în gardă NASTASOIU ION să nu se mai manifeste legionăreşte faţă de cei ce nu are încredere, transmit lui BOGZA GRIGORE din partea lui BOCEK ALBERT să nu se mai manifeste deschis ca legionar deoarece în cameră se aflau informatori ai securităţii şi ar putea suferi consecinţe şi recrutez în aşa zisa reeducare pe PUSCARIU VALERIU iar lui ARMEANU D şi BOTEZ VIRGIL le-am propus dar nu au acceptat.-

INTREBARE

Ce ordine ai primit pentru a duce activitate

legionară în cadrul acţiunii de aşa zisă reeducare ?

RASPUNS 474

Din partea lui BOGDANOVICI ALEX am primit ordin de a recruta legionari în aşa zisa reeducare, prin MI MITORIU DUMITRU am primit ordin din partea comandamentului legionar de a minţi la proces şi a nu recunoaşte activitatea legionară desfăşurată până la arestare: tot dela MITOIU DUMITRU care făcea parte din comandamentul legionar din penitenciar, am primit în camera 33 ordin de a nu primi funcţii de răspundere în aşa zisa reeducare de a nu mai ceti Istoria P.C.(b) alături de el şi de a-i furniza informaţii din rândul reeducării.

Primele două ordine primite dela MITOIU DUMITRU le-am executat iar în ceiace priveşte informaţiile i-am spus că nu am ce-i da.-

INTREBARE

Cum ai dus activitatea legionară din penitenciarul Suceava în cadrul aşa zisei reeducări ?

RASPUNS

Activitatea legionară pe care am desfăşurat-o în penitenciarul Suceava în cadrul aşa zisei reeducări am dus-o în mod conştient.-

După ce am cetit prezentul proces verbal care corespunde în totul cu cele declarate de mine verbal îl susţin şi semnez liber şi nesilit de nimeni.-

ANCHETATOR

LT MAJ DE SECURITATE ANCHETAT

ss Vintila Romeo ss Puscasu V Vasile

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestatul PUSCASU VASILE, născut la 12 Septembrie 1923 în comuna Băceşti raionul Negreşti regiunea Iaşi, fost student, cu ultimul domiciliu în comuna natală.-

26 August 1953
Ploeşti
Interogatoriu a început la ora 12,2o
Interogatoriul s'a terminat la 2o,15

INTREBARE

Când şi unde a luat fiinţă acţiunea legionară de aşa zisă "reeducare" ?

RASPUNS

Acţiunea legionară de aşa zisă reeducare a luat fiinţă în penitenciarul Suceava la sfârşitul lunei August sau începutul lunei Septembrie 1948, fiind iniţiată de către şeful grupului legionar "universitatea" din Iaşi care era şi şeful reţelei de spionaj legionar anume BOGDANOVICI ALEXANDRU.-

INTREBARE

Din ordinul cui anume s'a trecut la înfiin-

ţarea acţiunii de aşa zisă reeducare şi cu ce scop ?

476

RASPUNS

Nu ştiu din ordinul cui anume s'a trecut la înfiinţarea acţiunii de aşa zisă reeducare, dar ştiu că BOGDANOVICI ALEX avea legături cu comandamentul legionar ce exista în penitenciarul Suceava. Scopul acţiunii de aşa zisă reeducare a fost de a salva ceiace se putea salva din organizaţia legionară.-

INTREBARE

Dece acţiunea de aşa zisă reeducare a fost o nouă tactică legionară ?

RASPUNS

Aşa cum am arătat mai sus, prin scopul urmat prin aşa zisa reeducare, s'au pus bazele unei noi tactici legionare prin care se urmărea ducerea activităţii organizaţiei legionare mai departe.-

INTREBARE

Dece acea tactică legionară a fost denumită acţiune de reeducare ?

RASPUNS

Acea nouă tactică legionară adoptată în penitenciarul Suceava a fost denumită acţiunea de "reeducare" pentru inducerea în eroare a organelor de stat crezând prin aceasta că vor câştiga mai mult încrederea organelor de stat şi determinat de această situaţie s'au făcut două memorii prin care se cerea reabilitarea legionarilor prin muncă şi să se câştige condiţii mai avantajoase pentru eliberare, după care să se poată continua activitatea legionară.-

INTREBARE

Cine s'au alăturat acestei noi tactice legionare adoptată de BOGDANOVICI ALEX pentru continuarea activităţii urmărită prin aceasta ?

477

RASPUNS

Dintre legionarii aflaţi în penitenciarul Suceava s'au alăturat acestei noi tactice legionare următorii : MARTINUS ALEX, GHERASE AUREL, MORAVSCHI STEFAN, PUSCASU VALERIU, TURCANU EUGEN, GEBAC LEONARD, POPA ALEX PRISACARU ADRIAN şi LIVINSCHI MIHAI care au dus activitate alături de BOGDANOVICI ALEX.-

INTREBARE

De cine era dirijată acea nouă tactică legionară denumită "acţiunea de reeducare" ?

RASPUNS

Noua tactică legionară adoptată în penitenciarul Suceava şi denumită "acţiunea de reeducare" era condusă de un comitet care era format dintr'un preşedinte, preşedinte de onoare, secretar şi membri.-

Imediat după adoptarea noii tactice legionare din Decembrie 1948 şi până în Martie 1949 comitetul aşa zisei reeducări a fost format din BOGDANOVICI ALEX ca preşedinte, PUSCARIU VALERIU ca preşedinte de onoare, MARTINUS ALEX ca secretar iar MORAVSCHI STEFAN şi GHERASE AUREL ca membri. Mai târziu au fost înlocuiţi MORAVSCHI STEFAN şi GHERASE AUREL iar în locul lor au fost numiţi ca membri TURCANU EUGEN şi JEBAC LEONIG iar după plecarea acestora la Piteşti în Aprilie 1949 au fost numiţi POPA ALEXANDRU şi încă unul pe care nu mi-l mai reamintesc.-

INTREBARE

Cum se făcea munca legionarilor în comitetul de aşa zisă reeducare ?

RASPUNS

Alegerea membrilor în comitetul aşa zisei reeducări s'a făcut de către BOGDANOVICI ALEXANDRU care a discutat în prealabil cu cei aleşi şi care se alăturaseră noii tactice legionare adoptată de el.-

478

INTREBARE

Cum şi-a dus activitatea noua tactică legionară adoptată în penitenciarul Suceava sub titlul "reeducării" în scopul arătat mai sus, adică de a salva organizaţia legionară ?

RASPUNS

Noua tactică legionară adoptată în penitenciarul Suceava sub denumirea de reeducare, şi-a continuat activitatea legionară sub două aspecte care erau dirijate de comitetul aşa zisei reeducări şi anume : sub aspectul duplicităţii se ducea activitate legionară prin punerea problemelor din punct de vedere legionar făcându-se istoricul organizaţiei legionare pentru îndoctrinarea legionarilor ca apoi aceleaşi probleme să fie prezentate şi sub forma reeducării, arătându-se cum rezolvă regimul aceste probleme, prin aceasta atingându-se trei scopuri :îndoctrinarea pentru cei mai slab pregătiţi legionăreşte, împrodpătarea doctrinei legionare pentru cei ce le cunoşteau şi acoperirea ducerii activităţii legionare faţă de administraţie prin felul cum se răstâlmăceau cele de mai sus prin aşa zisa reeducare iar celălalt aspect era ducerea activităţii legionare în mod deschis şi fără a fi stingheriţi de către legionarii mai de frunte şi şefii legionari care au fost izolaţi de către comitetul aşa zisei reeducări.-

Atât sub aspectul duplicităţii cât şi prin izolarea legionarilor, noua tactică legionară adoptată la Suceava îşi atingea scopul deoarece se ducea mai departe activitatea organizaţiei legionare.-

INTREBARE

Până când a fost condusă acea nouă tactică de acel comitet şi deca a fost înlocuit ?

RASPUNS

Noua tactică legionară dela Suceava şi-a dus activitatea legionară după cum am arătat mai sus până în Martie 1949 când a luat fiinţă O.D.C.C.

479

INTREBARE

In ce scop s'a constituit O.D.C.C şi cum a continuat activitatea tacticei legionare denumită reeducare

RASPUNS

Constituirea O.D.C.C s'a făcut în acelaş scop de a se continua activitatea noii tactici legionare din penitenciarul Suceava sub denumirea de Reeducare şi prin O.D.C.C. s'a schimbat forma organizatorică a aşa zisei reeducări.-

Din conducerea O.D.C.C. sub forma organizatorică adoptată au făcut parte BOGDANOVICI ALEX preşedinte MARTINUS ALEXANDRU- secretar iar TURCANU EUGEN , JEBAC LEONID şi POPA ALEX au făcut parte dar nu ştiu ce funcţii au îndeplinit.-

Si sub conducerea O.D.C.C. şi prin O.D.C.C. activitatea noii tactice legionare sub denumirea de aşa zisă reeducare s'a continuat în sensul că s'a dus activitate legionară sun aspectul duplicităţii cât şi descoperită de către legionarii ce fuseseră izolaţi, aşa cum am arătat mai sus.-

INTREBARE

Dece a fost necesară desfiinţarea comitetului din penitenciarul Suceava care conducea tactica legionară denumită reeducare şi s'a înfiinţat O.D.C.C ?

RASPUNS

Intrucât comitetul care conducea noua tactică legionară din penitenciarul Suceava, sub masca asa zisei reeducări nu mai corespundea prin forma lui organizatorică legionară, avându-se în vedere scopul iniţial propus de extinderea aşa zisei reeducări pe întreg penitenciarul şi de inducere în eroare a organelor de stat, s'a trecut la desfiinţarea comitetului şi s'a înfiinţat O.D.C.C. care să dirijeze acţiunea de aşa zisă reeducare, dându-se o formă organizatorică democrată prin care să se prezinte o mai mare încredere organelor de stat.-

480

INTREBARE

Din ordinul cui s'a adoptat acea nouă formă de conducere a tacticei legionare denumită "reeducare" şi în ce scop s'a format O.D.C.C.-

RASPUNS

Nu cunosc cine a dat ordin pentru înfiinţarea O.D.C.C. ştiu însă că BOGDANOVICI ALEX avea legătură cu comandamentul legionar din penitenciar în timpul cât acesta au fost izolaţi la subsol. Legătura o ţinea prin LEVINSCHI MIHAI şi odată cu judecarea procesului comandantului legionar PATRASCU NICOLAE, BOGDANOVICI ALEX a făcut rost de un ziar în care erau publicate desbaterile procesului şi după ce l-am cetit toţi cei din cameră l-a trimis lui COBALAS NICOLAE care făcea parte din comandamentul legionar.-

Deasemeni BOGDANOVICI NICOLAE a ţinut legătur cu COBALAS NICOLAE care a fost adus în camera 9 în Noembrie 1948 până la începutul lunei Decembrie 1948 când a fost trimis COBALAS NICOLAE la proces.-

Infbinţarea O.D.C.C-ului pe baze organizatorice democrate, este făcută după intrarea în comitetul vechi a lui TURCANU EUGEN care prin faptul că fusese membru în P.C.R. dă acea nouă formă de organizare cu care ceilalţi au fost de acord. Prin acea nouă formă de organizare trasată de TURCANU EUGEN, O.D.C.C.-ul era condus de un birou astfel : TURCANU EUGEN - secretar, BOGDANOVICI ALEXANDRU agitaţie şi propagandă, MORAVSCHI STEFAN - cadre, MARTINUS ALEXANDRU - organizatoric, GEBAC LEONID - cultural şi MUNTEANU EUGEN evidenţă.-

Scopul O.D.C.C. în primul rând era de a forma cadre corespunzătoare în vederea extinderii acţiunei asupra intregei masse de deţinuţi şi astfel s'au format colective de cameră cu aceiaşi formă structurală ca a biroului ODCC iar prin extinderea acţiunei de aşa zisă reeducare să se poată duce mai departe activitatea legionară prin câştigarea încrederii administraţiei penitenciarului şi la adăpostul, aşa zisei reeducări.-

O.D.C.C. dirija ca activitatea legionară în cadrul aşa zisei reeducări să se ducă prin duplicitate şi

deasemeni a dat posibilitatea sefilor legionari pe care i-a izolat, să ducă şi mai deprte activitatea legionară fără a fi stingheriţi, lucru ce-l cunoşteau cei din conducerea O.D.C.C.-

După ce am cetit prezentul proces verbal de interogatoriu care corespunde în totul cu cele declarate de mine verbal, îl susţin şi semnez liber şi nesilit de nimeni.-

ANCHETATOR
LT MAJ DE SECURITATE
ss Vintilă Romeo

ANCHETAT
ss Puscasu V Vasile

C.N.S.A.S.

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestatul PUSCASU V VASILE născut la 12 Septembrie 1923 în comuna Băceşti raionul Negreşti regiunea Iaşi, fost student cu ultimul domiciliu în comuna natală.-

28 Iulie 1953
Ploeşti

Interogatoriul a început la ora 12,45
Interogatoriul s'a terminat la 19,00

INTREBARE

In ce scop ai dat până în prezent răspunsuri ireale şi ai căutat să-ţi ascunzi activitatea legionară desfăşurată în penitenciar ?

RASPUNS

Am dat răspunsuri ireale în anchetă şi am căutat să-mi ascuns activitatea mea desfăşurată în penitenciare în favoarea organizaţiei legionare, de teama de a nu fi pedepsit de membrii organizaţiei legionare, deoarece jurasem acest lucru.-

INTREBARE

Când şi împreună cu cine a-ţi jurat să nu recunoaşteţi activitatea legionară ce a-ţi desfăşurat-o după condamnare ?

RASPUNS 483

In luna Septembrie 1950 după ce am fost transferaţi la penitenciarul Gherla, în timp ce ne aflam în camera 94, eu, POPA ALEXANDRU, LIVINSCHI MIHAI, ROMANESCU GRIGORE şi MURARESCU VICHENTE la propunerea lui POPA ALEXANDRU care făcuse o ciornă de jurământ, toţi cei de mai sus stând în poziţie legionară, am jurat cu glas potrivit după formula spusă de POPA ALEXANDRU prin care ne-am angajat că nu vom trăda niciodată organizaţia legionară, că vom continua aşa zisele demascări prin care să salvăm pe legionari şi să informăm comandamnetul legionar de tot ceia ce rezultă în legătură cu organele de stat din aşa zisele demascări. Deasemeni prin acelaş jurământ ne-am angajat că cel ce va trăda cele de mai sus, să fie omorât conform legilor legionare. Toţi cei de mai sus au reînoit acel jurământ tot în camera 94 prin luna Decembrie 1950 când a venit şi STOIAN ION în penitenciarul Gherla, cu care ocazie a jurat şi el.-

INTREBARE

Cum s'a ajuns la depunerea acelui jurământ şi pe ce criterii s'a făcut alegerea voastră ?

RASPUNS

Dela începutul lunei Iunie 1950 şi până în Septembrie când am depus jurământul eu am fost izolat din cauză de boală în camera 102 şi 96. In acest timp POPA ALEX şi LIVINSCHI MIHAI au hotărît depunerea jurământului şi noi ceilalţi ne-a scos din camerele unde eram şi ne-a propus în urma unor discuţii ce le-am avut, când s'au convins că noi vom accepta, lucru ce l-am şi făcut.-

POPA ALEXANDRU şi LIVINSCHI MIHAI au hotărît să,facă acest lucru prin faptul că erau prieteni din afară iar în penitenciarul Suceava au fost oamenii lui BOGDANOVIC ALEX care iniţiase aşa zisa reeducare la Suceava.-

PE MURARESCU VICHENTE şi ROMANESCU GRIGORE POPA ALEX îi cunoştea dela Piteşti unde am stat tot timpul împreună şi unde am condus în camera respectivă aşa zisele reeducări iar pe mine m'au ales prin faptul că la Suceava

484

începusem aşa zisa reeducare alături de BOGDANOVICI ALEXANDRU iar la Piteşti m'am menţinut pe aceiaşi poziţie.

STOIAN ION a fost ales pentru a depune şi el jurământul prin faptul că era cunoscut de noi încă dela Suceava.-

INTREBARE

Când şi cum a-ţi început să vă continuaţi activitatea în penitenciarul Gherla ?

RASPUNS

La venirea noastră în Gherla în Iunie 1950 acolo se ducea aşa zisa demascare fără a se întrebuinţa metodele legionare de constrângere şi atunci era condusă de IONESCU CONSTANTIN, MATEI ALEXANDRU, SERBANESCU CRISTIAN PAUL, GRAMA OCTAVIAN şi STOICA.-

In Septembrie 1950 după ce noi am depus jurământul, POPA ALEXANDRU s'a infiltrat în comitetul de aşa zisă reeducare ce exista şi le propune de a se continua DEmascările după metodele noastre de constrângere şi după ale lor deoarece vor da rezultate mai bune. LEVINSCHI MIHAI a fost trimis la camera 104 unde ia conducerea comitetului de aşa zisă reeducare pe cameră iar eu, ROMANESCU GRIGORE şi MURARESCU VICHENTE am format un colectiv cu care am mers în diferite camere unde am făcut demascările după metodele noastre de constrângere.-

INTREBARE

Dacă prin acea acţiune de aşa zisă reeducare voi urmăreaţi să salvaţi pe legionari, atunci în ce scop foloseaţi asupra lor metode de constrângere ?

RASPUNS

Metodele de constrângere le foloseam pentru a vedea de ce mai dispune organizaţia legionară în afară ca în cazul eliberării noastre să putem lua legătură cu ei pentru continuarea activităţii, de a se scoate informaţii referitoare la organele de stat pe care să le transmitem

comandamentului legionar din afară, de a verifica 485 legionarii din punct de vedere ideologic şi de a-i îndâ. pe poziţia legionară. Deasemeni de a scoate dela ei metodele folosite de organele securităţii pentru a le transmite în afară celor ce nu erau arestaţi şi care să ştie ce au de făcut în cazul când vor fi arestaţi şi pe dealtă parte să le folosim şi noi în cazul când aveam de scos anumite informaţii de demascări despre organele de stat.-

INTREBARE

Ce informaţii urmăreşti să scoateţi prin metodele întrebuinţate despre organele de stat şi despre care anume ?

RASPUNS

Pe noi ne interesau informaţiile despre securitate, miliţie, Dir.G-rală a Penitenciarelor, C.C. P.M.R. Despre securitate ne interesau metodele sale de muncă, forma ei de organizare şi numele persoanelor din conducerea securităţii. Despre Miliţie ne interesau aceleaşi lucruri cât şi persoanele din securitate sau miliţie care reeşea din demascări că sunt compromise faţă de regim cu care să putem lua legătura atunci când vom eşi afară pentru a ne furniza informaţii ce vom avea nevoie pe bază de şantaj.-

Despre penitenciare ne interesa conducerea Dir. G-rale, conducerea penitenciarelor, felul de trai al reţinuţilor, numărul reţinuţilor aflaţi în penitenciare cât şi numele celor aflaţi în penitenciare.-

In ceiace priveşte C.C. al P.M.R. ne interesa cine deţine diferite responsabilităţi şi felul cum se duc desbaterile în Marea Adunare Naţională.-

INTREBARE

Dela ce deţinuţi a-ţi obţinut astfel de informaţii şi cum ?

RASPUNS

Astfel de informaţii am obţinut dela deţinuţii VARAN NICOLAE şi VAIS VINTILA. Informaţiile le-am obţinut prin metode de tortură şi maltratare.-

486

INTREBARE

Ce anume informaţii a-ţi obţinut dela deţinutul VARAN NICOLAE ?

RASPUNS

Dela deţinutul VARAN NICOLAE s'au obţinut informaţii despre felul cum se duc lucrările Marii Adunări Naţionale şi despre diferiţi membri de partid. Materialul rezultat dela acesta a fost scris de POPA ALEXANDRU, ROMANESCU GRIGORE şi MURARESCU VICHENTE în camera 97.-

INTREBARE

Ce s'a făcut cu materialul obţinut dela VARAN NICOLAE ?

RASPUNS

Materialul copiat după declaraţiile date de VARAN N de către ROMANESCU GRIGORE şi POPA ALEX şi MURARESCU VICHENTE a fost cusut în vatadela umerii hainei lui ROMANESCU GRIGORE în bucăţi mici şi scos de acesta din penitenciarul Gherla la eliberarea lui.-

INTREBARE

La cinea fost expediat materialul obţinut dela VARAN N prin ROMANESCU GRIGORE ?

RASPUNS

Materialul dela VARAN NICOLAE a fost expediat prin ROMANESCU GRIGORE la soţia fostului ministru legionar RADU GRECEANU care locuia în Bucureşti str. Toamnei Nr.37 Această femeie era curiera legionarilor din ţară şi făcea legătura cu cei din străinătate. Deasemeni aceasta avea legături şi cu Anglia iar POPA ALEX când vorbea despre ea se adresa cu cuvintele "valiza diplomtică".-

INTREBARE

De unde ştii că acel material a fost expediat la acea adresă ?

RASPUNS

Stiu că acel material a fost trimis la acea

487

adresă, deoarece atunci când a fost cusut în haină, făcesm de planton pe sală pentru a nu fi surprinşi de cineva iar despre adresa unde a fost trimis materialul mi-e spus POPA ALEXANDRU.-

INTREBARE

Când a fost trimis acel material şi ce urma să se facă cu el ?

RASPUNS

Materialul a fost trimis prin ROMANESCU GRIGORE care s'a eliberat în Iunie sau Iulie 1951 şi de acolo femeia respectivă urma să-l trimită în Austria la Salzburg unde era comandamentul legionar condus de HORIA SIMA.-

INTREBARE

Când a-ţi primit confirmarea că materialul primis a ajuns la destinaţie şi cum anume a-ţi primit acea confirmare ?

RASPUNS

După câte îmi amintesc POPA ALEXANDRU mi-a spus că a primit confirmarea dela ROMANESCU GRIGORE prin care îl anunţa că a predat materialul dar nu cunosc metodele prin care a primit acea confirmare.-

INTREBARE

Ce anume informaţii a-ţi cules dela deţinutul VAIS VINTILA şi cine anume ?

RASPUNS

Dela VAIS VINTILA am cules informaţii eu iar STOIAN ION a cules şi el câtva timp. Informaţiile culese dela el au fost metodele de lucru în anchetă la securitate care constau în şantaj, oboseală.şi derută, ordinea de bătaie a securităţii.şi anume : dl. general POPESCU era directorul general, dl. general NICOLSCHI era subdirector general, dl. colonel DULGHERU era şeful anchetatorilor. Deasemeni am mai cules informaţii despre forma de organiza:

a securităţii pe teritoriu care era împărţită pe regiuni care erau conduse de un director cu grad de lt. colonel sau colonel.-

Deasemeni dela VAIS VINTILA am mai aflat despre dl. CONSTANTINESCU MARIN şi dl. SEPEANU că sunt compromişi faţă de regim în funcţiile ce le ocupă.-

Am mai aflat că dl. ministru VINTE este responsabilul politic al C.C. P.M.R. unde VAIS VINTILA fusese chemat să-şi facă demascarea.-

INTREBARE

Ce s'a făcut cu materialul obţinut dela VAIS VINTILA ?

RASPUNS

Materialul obţinut dela VAIS VINTILA a fost scris de mine şi POPA ALEXANDRU pe hârtie albă cu cerneală ce avea dimensiunea de 10x3 cm. Tot acel material a fost scris pe 6 bucăţi de hârtie de dimensiunile de mai sus în camera 94 unde mai venea din când în când STOIAN ION sau LIVINSCHI MIHAI care făcea planton pe sală pentru a nu fi surprinşi.

Odată cu eliberarea mea din Gherla la 26 August 1951 acest material a fost scos de mine din penitenciar, deoarece l-am cusut între pânza tare şi căptuşala dela haina mea de piele, câte trei hârtii la fiecare umăr.-

INTREBARE

Cine anume a cusut acel material şi în prezenţa cui ?

RASPUNS

Materialul a fost cusut de mine de faţă fiind POPA ALEX şi în timp ce făceam acel lucru mai reveneau STOIAN sau LIVINSCHI care stăteau pe sală.-

INTREBARE

In ce scop ai scos acel material şi ce ai făcut cu el ?

RASPUNS 489

Acel material l-am scos pentru a-l duce la doamna GRECEANU care domicilia pe strada Toamnei Nr 37 din Bucureşti. Aceasta era soţia lui RADU GRECEANU fost ministru legionar şi ea ţinea legătură cu legionarii din ţară şi cei din străinătate.-

INTREBARE

Arată anchetei când, unde şi cum ai primit instrucţiuni în acest sens şi cum anume să te prezinţi la adresa indicată ?

RASPUNS

In ziua plecării mele dela Gherla am fost anunţat pe la orele 13 de către POPA ALEX că mă eliberez şi cu această ocazie trebue să extragem sumar cele rezultate dela VAIS VINTILA pe care să le scriem aşa cum am arătat şi să le coasem la haina mea de piele. Tot atunci mi-a dat adresa, mi-a descris cum arată persoana la care să mă prezint, mi-a dat parola care trebue să o dau anume "TANU" la care trebuia să mi se răspundă "Gherla".-

Totodată mi-a spus că pentru predarea materialului să merg la datele de 1 şi 15 ale oricărei luni iar dacă am căutat-o de trei ori şi nu o găsesc, să distrug materialul.-

INTREBARE

Care erau semnalmentele persoanei indicate de POPA ALEXANDRU pentru a-i preda materialul ?

RASPUNS

Doamna GRECEANU era o femeie de statură potrivită, părul suriu, în vârstă de circa 50 ani.-

INTREBARE

Când ai predat materialul la adresa indicată?

RASPUNS

La 1 Septembrie şi 15 Septembrie 1951 am fost

la adresa indicată şi negăsind persoana am distrus materialul. Faptul ce m'a determinat să distrug materialul şi să nu mai merg şi a treia oară a fost că la 15 Septembrie 1951 o femeie ce a eşit şi pe care am întrebat-o despre doamna GRECEANU mi-a spus că s'a mutat de acolo în luna August şi nu mi-a indicat noua adresă.- M'am gândit să iau legătura cu o femeie anume IONESCU prin care să dau materialul la legaţia engleză sau americană unde soţul ei fusese funcţionar. Am renunţat şi la acest lucru şi peziua de 17 sau 18 Septembrie 1951 am distrus materialu

INTREBARE

Dacă materialul scris de D-ta şi POPA ALEX în mod sumar a încăput pe 6 foiţe, înseamnă că nu era numai cel arătat de d-ta în acest interogatoriu şi ţi se cere să arăţi în mod sincer ce mai cuprindea acel material?

RASPUNS

Intr'adevăr materialul a mai cuprins şi alte informaţii pe care voiu căuta să mi le amintesc.-

INTREBARE

Cum ai comunicat lui POPA ALEXANDRU ceiace ai făcut cu materialul ?

RASPUNS

La plecarea mea din penitenciar am stabilit cu POPA ALEX că în cazul când nu găsesc persoana de trei ori la rând acasă să distrug materialul şi lui să nu-i scriu nimica iar în cazul când găsesc persoana, să-i predau materialul, să-i scriu o scrisoare închisă pe adresa lui şi să fie intitulată "Dragă Tanu" în care să-i spun că sunt recunoscător că m'a ajutat mult, prin aceasta el înţelegând că materialul a ajuns la destinaţie iar eu am primit de acolo o sumă de bani.-

După ce am fost de două ori şi negăsind persoana am rupt materialul iar lui POPA ALEXANDRU i-am scris ca şi cum a-şi fi dus materialul la destinaţie.-

491

INTREBARE

Descrie amănunţit cum era casa unde ai fost pentru a preda materialul cât şi persoana cu care ai discutat acolo ?

RASPUNS

Casa din str, Toamnei Nr.37 era cu gard de lemn de culoare gris iar la circa 50 metri de stradă se afla casa fără etaj. Faţada era paralelă cu strada şi după ce urcai trei trepte se intra într'un mic hol din care se intra într'un antreu în care în partea stângă se afla un cuer. Din antreu se făcea câte o uşă în dreapta şi în stânga.-

Persoana cu care am vorbit avea următoarele semnalmente, înaltă, şatenă, de circa 40 ani.-

INTREBARE

La ce ore ai fost dumneata la acea adresă şi cum erai îmbrăcat ?

RASPUNS

Prima dată am fost pe la orele 19 când am vorbit cu femeia în curte şi eram îmbrăcat cu nişte haine ale fratelui meu de culoare gris închis. A doua oară am fost tot pe la aceiaşi oră şi am fost primit în casă de acea femeie. Atunci am fost îmbrăcat cu hainele ce le am pe mine, pe care mi le-a dat fratele meu.-

INTREBARE

Despre cine anume ai întrebat dumneata la adresa respectivă când ai vorbit cu acea femeie ?

RASPUNS

Am întrebat despre doamna GRECEANU. Tin să menţionez că prima dată nu am întrebat despre numele real ci am dat un alt nume iar când m'am dus a doua oară, femeia m'a recunoscut şi m'a poftit înăuntru şi atunci am întrebat de doamna GRECEANU.-

492

ÎNTREBARE

Cine a mai ştiut că ai mers la acea adresă şi cu ce scop ?

RASPUNS

Nu a mai ştiut absolut nimeni despre acel lucru.-

ÎNTREBARE

Cu restul materialului ce s'a cules dela VAIS VINTILA şi VARAN ce s'a făcut ?

RASPUNS

Nu ştiu ce s'a făcut.-

După ce am cetit prezentul proces verbal de interogatoriu care corespunde în totul cu cele declarate de mine îl susţin şi semnez propriu, liber şi nesilit de nimeni.-

ANCHETATOR
LT MAJ DE SECURITATE
ss Vintila Ro

ANCHETAT
ss Puşcaşu Vasile

C.N.S.A.S.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul PUSCASU V PASILE născut la 12 Septembrie 1923 în comuna Băceşti regiunea Iaşi, fost student, cu ultimul domiciliu la ferma Nr.27 Alimentara din comuna Popesti Leordeni raionul N. Bălcescu.-

15 Iulie 1953
Ploeşti

Interogatoriul a început la ora 13,oo
Interogatoriul s'a terminat la ora 21,2

INTREBARE

In interogatoriile anterioare ai arătat că ai fost deţinut în penitenciarul Suceava. Arată în ce perioadă ai fost deţinut în acel penitenciar şi pentru ce motive ?

RASPUNS

In penitenciarul Suceava am fost deţinut din 27 Mai 1948 până la 19 Septembrie 1949, pentru faptul că activasem în organizaţia legionară.

INTREBARE

Cum erau organizaţi legionarii aflaţi în acea perioadă în penitenciarul Suceava ?

RASPUNS

Legionarii aflaţi în acea perioadă îm penitenciarul Suceava în număr de circa 6-7oo erau organizaţi pe "fa-

milii" legionare compuse din cei ce se cunoşteau şi făceau parte din acelaş lot, fie din alte loturi.-

INTREBARE

Ce activitate duceau acele familii legionare în penitenciarul Suceava ?

RASPUNS

Activitatea în general se ducea pentru a se menţine pe poziţie legionară şi de ajutorare.-

INTREBARE

De cine erau dirijate acţiunile duse de legionari în penitenciarul Suceava ?

RASPUNS

Acele acţiuni erau dirijate de comandamentul legionar aflat în penitenciarul Suceava.

INTREBARE

Din cine anume era compus acel comandament legionar din penitenciarul Suceava ?

RASPUNS

Comandamentul legionar era compus din PASLARU NICOLAE fost şeful organizaţiei legionare din judeţul Roman, MOISIU DUMITRU, fost şeful org. legionare din Facultatea de Medicină din Iaşi, TUDOR POPESCU, avocat, MIHUT CONSTANTIN fost student la Facultatea de Drept din Iaşi, DEMETRESCU DAN COBALAS NICOLAE, fost comandant legionar, MITOIU DUMITRU pre ot fost şef al org. legionare din comuna Băceşti şi şef de plasă şi PAVALOAIE CONSTANTIN.-

INTREBARE

Cine şi ce funcţii au avut cei de mai sus în cadrul comandamentului legionar ?

RASPUNS

Dintre cei de mai sus, propriu zis conduceau comandamentul PASLARU NICOLAE şi COBALAS NICOLAE iar MOISIU

495

DUMITRU, DUMITRESCU DAN şi TUDOR POPESCU erau acei care reprezentau pe legionarii din penitenciar în faţa direcţiei penitenciarului.-

INTREBARE

Cum erau repartizaţi pe camere cei din comandamentul legionar ?

RASPUNS

Intregul comandament legionar arătat de mine mai sus, după terminarea cercetărilor ce s'au făcut au fost izolaţi în subsolul penitenciarului.

INTREBARE

De cine şi în ce scop s'a făcut izolarea acestora ?

RASPUNS

Izolarea comandamentului legionar la Suceava s'a făcut din ordinul Direcţiei penitenciarului dar nu cunosc precis scopul.-

INTREBARE

Ce alte dispoziţii dădea comandamentul legionar în afară de cele arătate mai sus ?

RASPUNS

Ordinile comandamentului legionar din Suceava au mai fost : continuarea activităţii pe linia organizaţiei legionare şi strângerea legionarilor în jurul şefilor de organizaţii.-

INTREBARE

Prin cine anume ajungeau ordinile comandamentului legionar în rândul legionarilor ?

RASPUNS

Ordinile comandamentului legionar ajungeau prin PAVALOAIE CONSTANTIN, CRACIUN GHEORGHE şi MOISIU DUMITRU.-

496

INTREBARE

Ce ordine anume ai primit dumneata în timpul cât ai stat în penitenciarul Suceava din partea comandamentului legionar şi cum le-ai îndeplinit ?

RASPUNS

In timpul cât am stat în Suceava, nu am primit un ordin special din partea comandamentului legionar dar eu am mers pe aceiaşi linie pe care o urmau toţi legionarii. Astfel am f cut parte din grupul format de subsemnatul, FLORES şi PASCARIU VALERIU, am dus acţiune de ajutorare şi am fost ajutat, m'am menţinut pe linia organizaţiei legionare în cadrul grupului nostru care l-am format ulterior din NASTASOIU ION, MITOIU DUMITRU, ARMEANU DUMITRU şi subsemnatul.-

Deasemeni dela MITOIU DUMITRU am primit instrucţiuni la început să nu intru în aşa zisa reeducare şi să culeg informaţii de cele ce se petrece la reeducare. Eu m'am încadrat în colectivele de reeducare mai târziu însă informaţii nu i-am transmis.-

INTREBARE

Ce alţi legionari cunoşti că au primit ordine oficiale din partea comandamentului dela Suceava în afară de ordinile date pentru toţi legionarii ?

RASPUNS

Din partea comandamentului ştiu că au primit ordine următorii STRACHINARU CONSTANTIN prin PAVALOAIE care avea misiunea de a îndruma acţiunile F.D.C., a primit ordin de a nu-i lăsa să intre la reeducare ci -a-i ţine grupaţi în jurul său să ducă activitate pe linie legionară şi ajutorare. BOGOS CONSTANTIN a dat dispoziţii celor din grupul său F.D.C. din judeţul Vaslui, să intre în reeducare deoare ce nu au altă cale.-

In cazul lui STRACHINARU acesta a respectat ordinul primit dela comandament şi o bună parte din legionarii subordonaţi lui, nu au intrat în reeducare. Alte cazuri nu mai cunosc.-

497

INTREBARE

La ce tratament şi regim erau supuşi cei din comandamentul legionar dela penitenciarul Suceava ?

RASPUNS

Comandamentul legionar care era izolat la subsolul penitenciarului Suceava avea sprijinul directorului TIRON care-i ajuta. Pe lângă aceasta comandamentul avea un regim alimentar bun fiind ajutaţi de PAVALOAIE CONSTANTIN care făcea parte din comandament şi în acelaş timp şi bucătar.-

INTREBARE

Ce alţi legionari cunoşti care duceau în mod deschis activitate legionară ?

RASPUNS

Au fost următorii care se manifestau deschis şi-şi duceau activitatea legionară BOGZA GRIGORE, IRION, BORCEC ALBERT, SAMSON, PANCU, JUNCU, ARMEANU DUMITRU, NASTASOIU ION, VERGHEANU MIHAI, BOTEZ VIRGIL, FLORES, TAICUTA DAVID, MOROSANU CONSTANTINESCU EMIL, LUPOAIE IOAN, STOICA AUREL şi alţii.

INTREBARE

Când şi cum a luat fiinţă aşa zisul comitet de reeducare dela Suceava ?

RASPUNS

Acest comitet a luat fiinţă la Suceava prin lunile Decembrie 1948 - Ianuarie 1949 în camera Nr.9 unde se afla BOGDANOVICI ALEXANDRU care ne-a spus că a hotărît cu alţi legionari să formeze acel comitet şi a atras în el elementele mai proeminente sau şefi legionari pentruca prin aceasta să capete încrederea celor ce urmau să intre în reeducare.-

INTREBARE

Din cine anume a fost format acel comitet ?

RASPUNS

Acel comitet a fost format din BOGDANOVICI ALEX. GHERASE, MORAVSCHI STEFAN, MARTINUS ALEXANDRU, PUSCARIU VALERIU TURCANU EUGEN, JEBAC LEONID şi POPA ALEXANDRU.-

498

INTREBARE

Care era scopul acţiunii de aşa zisă reeducare din penitenciarul Suceava prin comitetul iniţiat ?

RASPUNS

In ceiace priveşte scopul comitetului şi a acţiunii de reeducare, îl cunosc numai pe al lui BOGDANOVICI ALEX care prin constituirea comitetului de reeducare şi a însăşi acţiunii, căuta să salveze ce se mai putea din organizaţia legionară şi să continue acţiunile ei mai departe. Deasemeni şi PUSCARIU VALERIU făcuse acelaş lucru.-

Cât despre ceilalţi şi adevăratul scop al acţiunii, nu-l cunosc.-

INTREBARE

Dar după cum ai arătat la o întrebare pusă mai sus, rezultă că elementele ce au fost alese de BOGDANOVICI în comitet, sigur că au fost de acord cu el şi acţiunea lui întrucât acesta a atras în comitet numai elemente legionare proeminente pentru a prezenta încredere în faţa celorlalţi ?

RASPUNS

Nu cunosc lucrurile în amănunţ.-

INTREBARE

Dece nu vrei să răspunzi la întrebare, deoarece prin răspunsul pe care l-ai dat cauţi să fereşti anumite persoane ?

RASPUNS

Nu cunosc şi nu caut să apăr penimeni.-

INTREBARE

Cred că în răspunsul anterior în care ai arătat scopul salvării mişcării avut de BOGDANOVICI a fost mincinos, deoarece te demaşti dingur prin poziţia ce o ai şi te contrazici prin faptul că într'un interogatoriu anterior ai arătat că s'a hotărît exterminarea lui BOGDANOVICI şi s'a făcut datorită poziţiei lui sincere avute în cercetare.

Arată care au fost cei care au inițiat comitetul pentru a salva mișcarea legionară ? 499

RASPUNS

In declarațiile anterioare am recunoscut că BOGDANOVICI a fost omorît ca să nu-i ia locul lui TURCANU în cadrul acțiunii.

In ceiace privește scopul acțiunii de așa zisă reeducare, nu pot răspunde la întrebare.-

După ce am cetit prezentul proces verbal de interogatoriu care corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez propriu.-

ANCHETATOR

lt. maj. de securitate

ss Vintila Romeo

ANCHETAT

ss Puscasu Vasile

C.N.S.A.S.

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestatul PUSCASU VASILE

2 Aprilie 1953
Ploeşti

Interogatoriul a început la ora 2o,3o
Interogatoriul s'a terminat la ora 1,1o

INTREBARE

Cum s'a alăturat TURCANU EUGEN la acţiunea de reeducare întreprinsă de BOGDANOVICI ALEXANDRU? Ce l-a determinat ?

RASPUNS

Fiind judecat în acelaş lot "Dreptul" TURCANU s'a alăturat după proces lui BOGDANOVICI mai ales că erau şi buni prieteni. Dacă înainte de proces şefilor legionari GHERASE, IRIN, COBALASU, Comitetul O.D.C.C. avea componenţa BOGDANOVICI ca preşedinte, PUSCASU ca preşedinte de onoare, MARTINUS era secretar iar GHERASE şi MORASCHI erau membri, după proces componenţa s'a schimbat în sensul că GHERASE şi PUSCARIU au eşit din comitet, în locul lor a intrat TURCANU şi NEGURA.-

Alăturarea lui TURCANU lângă BOGDANOVICI s'a datorat faptului că amândoi au fost judecaţi în acelaş lot

dreptul, în care au căzut de acord cu colaborarea în a. nea O.D.C.C. întrucât înainte de proces TURCANU era planton la etajul I, aflase şi cunoştea de acţiunea de reeducare întreprinsă de BOGDANOVICI la etajul II.-

Ce anume l-a determinat pe TURCANU să se alăture acţiunii O.D.C.C. nu cunosc în amănunţime, nici n'am discutat cu el vreodată asupra acestui lucru.-

INTREBARE

Cum s'a reuşit a se câştiga încrederea administraţiei ?

RASPUNS

Stiu că dl. director al penitenciarului TIRON era un om apropiat comandamentului legionar în sensul că la propunerea acestora, a acceptat să se pună bucătari deţinuţi legionari PAVALOAIE CONSTANTIN şi CRACIUN să pună frizer pe penitenciar pe deţinutul LIVINSCHI MIHAI.-

In ceiace priveşte conducerea O.D.C.C-ului nu ştiu cum a reuşit să capete încrederea administraţiei. Acest lucru nu l-am discutat niciodată cu nimeni. Stiu că TURCANU a fost pus planton la etajul II.-

INTREBARE

Cu ce poţi dovedi că BOGDANOVICI a fost acela care a organizat izolarea comandamentului legionar dela Suceava ?

RASPUNS

Nu cunosc nimic în legătură cu această izolare a comandamentului legionar dela Suceava.-

INTREBARE

Ai afirmat că comandamentul legionar dăduse două linii la Suceava, prima ca o parte din legionari să se menţină consecvenţi pe linia legionară iar o parte să accepte reeducarea. Cu ce scop s'a făcut aceasta? de unde ştii?

502

RASPUNS

Eu cunosc că BOGOS CONSTANTIN care conducea lotul "Vesluian" la proces dăduse ca directivă legionarilor din grupul său ca să intre în mişcarea de reeducare din penitenciarul Suceava deoarece spunea că aşa este situaţia. Mai târziu la Piteşti a fost izolat pentru această problemă Această directivă eu nu ştiu din însărcinarea cui era dată eu niciodată nu am discutat cu nimeni despre această problemă. Deasemenea mai ştiu că BRĂHONSCHI care era la Jilava în comandament legionar a dat directivă tuturor legionarilo care plecau în alte închisori ca ori să rămână consecvenţi mişcării legionare, ori să intre în acţiunea de reeducare pentru a salva în felul acesta mişcarea legionară.-

INTREBARE

Dece se recomanda legionarilor să intre în acţiunea de reeducare, ce se realiza prin aceasta ?

RASPUNS

Stiu din demascarea lui BALANISCU şi POENARU care veniseră dela Jilava că aceasta era recomandarea lui BROHONSCHI. Această recomandare BROHONSCHI o făcuse cu două scopuri, adică legionarii care vor rămâne consecvenţi pe poziţie legionară să crească cadre legionare în închisoare iar cei care vor intra în reeducare să poată să iasă mai repede din închisoare pentrucă odată liberi să asigure afar conducerea mişcării legionare.-

INTREBARE

Cu ce poţi dovedi că la Suceava se primeau bilete de afară în tuburi cu pastă de dinţi precum şi prin filele unor cărţi primite de acasă.-

RASPUNS

Ştiu din cadrul demascărilor dela Piteşti, mai precis dela deţinuţii PĂVALOAIE CONSTANTIN, STRACHINARU DUMITRU, CONSTANTINESCU EMIL că la Suceava ei au primit în timpul ce se aflau la Suceava, bilete în tuburi de pastă de dinţi din partea familiei, deasemeni în cărţile care le primeau găseau în cuprinsul lor anumite însemnări. Aceste lucruri

503

le cunoaşte şi POPA ALEXANDRU, BORDEIANU N care au participat la demascare. Deasemenea ştiu deoarece eu am văzut cum prin sălile tribunalului Suceava, familiile şi cunoşcuţii care prin semne convenţionale puneau pe deţinuţi la curent cu anumite lucruri şi fapte din afară Aceste fapte petrecute pe sălile tribunalului sunt cunoscute şi de deţinuţii PRISACARU ADRIAN, COZMA GHEORGHE şi ARMEANU DUMITRU care se aflau într'o cameră cu mine la Nr.7 dela etajul II.-

ss Puşcasu V Vasile

C.N.S.A.

504

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestatul PUSCASU V VASILE, născut la 12 Septembrie 1923 în comuna Bâcești raionul Negrești regiunea Iași, necăsătorit, ultimul domiciliu în Popești Leordeni ferma Alimentara.-

16 Martie 1953

Ploești

Interogatoriul a început la ora 19,ăo

Interogatoriul s'a terminat la ora 2,o

INTREBARE

Când și prin ce închisori ai trecut de când ești condamnat ?

RĂSPUNS

Din 1948 până în 1949 luna Septembrie în penitenciarul Suceava, din Septembrie 1949 până în Iunie 1950 în penitenciarul Pitești. Din Iunie 1950 până în August 1951 în penitenciarul Gherla. Din Februarie 1952 până în prezent în penitenciarul Jilava.-

INTREBARE

Ce comportare și atitudine ai avut în închisoare ?

C.N.S.A.S.

RĂSPUNS 505

La Sucseva dela intrare 28 Mai 1948 am gă la camera 9 deţinuţi legionari ca BOGDANOVICI ALEXANDRU BARNA, BARGU IULIU, NICHITA CORNEL, BOGZA care se manif tau ca legionari, mai t rziu prin Octombrie 1948 deţinuţi BARGU şi BARNA au iniţiat intocmirea unui memoriu pentru reabilitare, ceiace deţinutul BOGDANOVICI ALEXANDRU l-a redactat. Printre semnatarii acestui memoriu am fost şi eu. Acest memoriu a fost predat de către BOGDANOVICI şi BARNA lui lt. ARAMA.-

După semnarea memoriului în cameră s'au format două tabere, prima condusă de BOGDANOVICI propaga reeducarea şi a doua condusă de IRION şi COBALAS propaga legionarismul.-

După proces în luna Aprilie 1949 am fost dus la etajul I camera 33. Aici am primit cărţi marxiste primite de acasă de către deţinuţi cu avizul direcţiei penitenciarului.-

Aceste cărţi erau cetite de către unii deţinuţi cu glas tare iar după aceasta erau discutate. Aceste discuţii erau conduse de deţinutul PUSCARIU şi LIVINSCHI MIHAI. Studierea acestor cărţi se făcea cu scopul "reeducării".-

Atât participarea mea la memoriul de reabilitare care însemna desolidarizarea de mişcarea legionară cât şi participarea mea la cetirea cărţilor marxiste, erau făcute în mod necinstit întrucât eu făceam toate acestea când mai aveam o serie de lucruri şi fapte petrecute în afară şi nedeclarate la anchetă şi proces ca de exemplu fraţii VERIGHEANU care au ştiut de şedinţă, ICHIM MIHAI MIRONESCU GHEORGHE care ştiam că au armament.-

După proces prin luna Iulie am văzut în închisoare pe un fost coleg de liceu care era slt. de securitate cu numele de ENACHESCU SERGIU la care am cerut să ies la raport. Fiind scos la raport i.am explicat situaţia pe care o am, cerându-i un sfat adică ce mă învaţă să fac pentru a mă reabilita. Acesta mi-a răspuns să nu fac nimic deoarece mâine poimâine regimul se va schimba (adăogând şi o înjurătură) şi eu voi fi un om mare.-

506

In Suceava auzisem că la etajul II se o[r]nizase O.D.C.C.(organizaţia deţinuţilor cu concepţii c[o]muniste) aceasta era condusă de BOGDANOVICI ALEXANDRU, TURCANU EUGEN,-

In luna Septembrie 1949 am fost transferat împreună cu un lot de 60 - 70 deţinuţi la penitenciarul Piteşti. In dubă am cunoscut pe unii deţinuţi ca PRISACARU ADRIAN, POPA ALEXANDRU, MAFTEI EUGEN, BORDEIANU VIRGIL, care la Suceava participare la reeducare la etajul III.

Ajunşi la Piteşti am fost încarceraţi în camera de carantină unde am stat două săptămâni. In acest timp nu s'a petrecut nimic deosebit.-

Dela carantină am fost mutat împreună cu tot lotul la camera 4 spital. După două săptămâni LIVINSCHI MIHAI şi PRISACARU ADRIAN au fost scoşi din cameră şi duşi la deţinutul TURCANU EUGEN care se afla în altă cameră de unde au primit instrucţiuni de modul cum să lucreze. Pe acesti deţinuţi i-a dus şeful de secţie din orfinul administraţiei.-

La înapoierea lor în cameră PRISACARU ADRIAN mi-a spus ca să urmăresc în cameră discuţiile ce se poartă şi să-l informez pe el ceiace este impotriva administraţiei penitenciarului sau a regimului.-

Prin luna Decembrie 1949 a venit în camera Nr.4 spital şi deţinutul TURCANU EUGEN care a început a împărţi lotul nostru de deţinuţi în două tabere, prima parte din cei care se hotărîseră să se demaşte iar a doua tabără formată din cei care se menţineau mai departe pe poziţie legionară, aceştia din urmă opunând rezistenţă acţiunii de demascare, au început presiunile care se manifestau prin bătaie.-

Pentru conducerea demascărilor s'a creiat un colectiv format din subsemnatul, ROSCA GHEORGHE, POPA ALEX BORDEIANU VIRGIL şi SOBOLEVSCHI acestia conduceau demascările din interior. Faptele din afară erau demascate în faţa lui TURCANU EUGEN care după aceasta punea pe deţinut să scrie pe hârtie.-

In luna Martie 1950, tot lotul care venise dela Suceava şi care fusese împărţit în două, o parte ră-

măsesem la camera Nr.4 spital iar a doua parte fu 507
trimisă într'o cameră dela parter unde conducea acţiunea de demascare.-

La această dată, Martie 1950 toţi am fost înştiinţaţi câte 1-2 deţinuţi din colectivul de demascare pentru a continua demascările şi la camerile la cei care nu se terminaseră demascările la parter.-

In urma bătăilor aplicate de către noi, colectivul de conducere a demascărilor au murit trei deţinuţi VATAJOIU şi SERBAN GH aceştia s'au aruncat pe scări iar al treilea NITA VASILE a fost omorît în cameră. In plus a mai murit şi BOGDANOVICI ALEXANDRU.-

Despre faptul că în penitenciar se bătea şi mureau deţinuţi ştia şi administraţia penitenciarului deoarece pe deţinuţii pe care îi băteam veneau şi miliţienii NISTOR, LAZAROIU, GEORGESCU, DINA şi ei băteau. Si a fost un caz când însăşi dl. director DUMITRESCU a venit şi a bătut pe câţiva iar la anchetele asupra morţii victimelor nu se adâncea cauza morţii.-

Când a venit în inspecţie dl. NEMES a întrebat ce-i cu deţinuţii loviţi la faţă, miliţianul MANDRUTU i-a răspuns că au căzut la closet, au alunecat.-

La Piteşti fiind am aflat în cadrul demascărilor lucruri pe care nu le-am cunoscut la Suceava şi anume că la Suceava a existat un comandament legionar compus din COBALAS, MOISIU, MIHUT, POPESCU TUDOR, care dădeau directive de cum să se comporte legionarii în închisoare, adică să pună mâna pe bucătărie şi să distribuemmâncarea cum vor ei, să intre în acţiunea de reeducare ca sub masca aceasta să apere mişcarea legionară, să se iniţieze ajutorul legionar pentru ajutorarea celor ce nu aveau, să nu se înceteze activitatea ci să se continue cu rugăciuni, cântece, şedinţe, deasemeni se foloseau pentru păstrarea legăturilor între diverşi conducători legionari şi massa de legionari, bucătarii care serveau massa şi frizerul care avea acces peste tot ca de exemplu LIVINSCHI MIHAI, CRCIUN

In ceiace priveşte problema reeducării cunosc

508

cazul când conducătorii legionari BROHONSCHI fiin la Jilava a dat ca linie deţinuţilor ce pleacau la Piteş ca aici să nu părăsească mişcarea sau să se încadreze în reeducare care este un mijloc de a activa mai departe.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt cele scrise şi constatând că sunt identice cu cele declarate de mine, susţin şi semnez nesilit de nimeni.-

ss Puşcaşu Vasile

C.N.S.A.S.

509

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul ROMANESCU GRIGORE fiul lui GRIGORE şi ALIS, născut la 13 Mai 1928 în Iaşi, necăsătorit, ultimul domiciliu în Oradea str. Nicolae Jiga Nr.49.-

9 Aprilie 1953
Ploeşti
Interogatoriu a început la ora 15,05
Interogatoriul s_a terminat la ora 1,05

INTREBARE

In ce perioadă ai fost deţinut în penitenciarul din Cluj şi ce comportare ai avut ?

RASPUNS

Din Mai 1949 timp de 5 luni am stat în penitenciarul din Cluj. La început am stat în camera 31 dela etajul I. In această cameră era deţinut un lot de circa 40 de indivizi care au vrut să fugă din ţară şi au fost prinşi la frontieră.-

Dela începutul introducerii mele în cameră m'am ataşat de grupul compus din VAISA TEOFIL, BUKSBAUM GHEORGHE, TESLER AVRAM, POP ION FARCOSA, BRANCOVEANU VASILE şi AVRAM ION. Aceştia enunţaţi mai sus vroiau să plece în Germania Occidentală şi în timp ce s'au suit în avion au fost arestaţi

Cum acest grup am dus discuţii împotriva Uniunii Sovietice şi a regimului democrat popular din R.P.R. Discuţiile se mai duceau în proslăvirea americanilor (că la ei se

trăeşte bine, muncitorii au maşini, salariul unui muncitor american este cât al unui medic dela noi. 510

Aveam discuţii anti-semite împotriva unor evrei care încercau să treacă fraudulos graniţa şi au fost şi ei aduşi în această cameră.-

Menţionez că nu ştiu dacă ei aveau prieteni sau legături cu alţii în afara ţării.-

In 10 Octombrie 1949 am fost mutat în camera 30 dela acelaş etaj. Acolo a mai fost adus un lot de studenţi legionari din fostele ultăţile din Cluj care urmau să fie transportaţi la alte penitenciare din ţară.

In această cameră CALIN AUREL care era şeful lotului de legionari din Cluj, a organizat viaţa legionară, s'au făcut prelucrări cu caracter legionar şi se învăţau cântece legionare, la care am participat şi eu.-

INTREBARE

Cine te-a pregătit cum trebue să te comporţi la proces ?

RASPUNS

In ziua în care s'a judecat procesul lotului din care făceam şi eu parte, m'a chemat POP CORNEL şi m'a îndemnat să spun că eu nu cunoşteam caracterul organizaţiei şi că am vrut să-i fac un serviciu, ducându-i scrisorile la Cluj.-

INTREBARE

Ce directive ai primit după proces ?

RASPUNS

După proces, POP CORNEL care fusese condamnat la 15 ani muncă silnică, mi-a spus că în caz de ne despărţim, să caut să intru în anturajul "băeţilor buni" adică legionari care nu ar fi în stare să trădeze mişcarea legionară.-

INTREBARE

Dela penitenciarul din Cluj unde aţi fost mutaţi

RASPUNS

Spre sfârşitul lunei Octombire, eu şi POP CORNEL,

prin faptul că eram consideraţi studenţi am fost duşi la Jilava unde am stat 10 zile.-

511

Acolo ne-am întâlnit şi cu un grup de studenţi legionari veniţi dela Suceava şi se discuta despre acţiunea de reeducare începută la penitenciarul Suceava, să ne ferim de aceia care vor să ne atragă în această acţiune că ei sunt trădătorii mişcării legionare.-

Am auzit aceasta dela DAN DEMETRESCU care în acel timp se afla în penitenciarul Jilava.-

In ziua de 5 Noembrie am fost trimişi la penitenciarul Piteşti şi după ce ni s'a făcut percheziţia am fost duşi în camera de carantină dela subsol de lângă camera de bae.-

In această cameră am fost împreună cu POP CORNEL DAN DUMITRESCU, DAN LUCINESCU, STRUTEANU ION, COSTACHE PAVALOAIE, BUTAN ION, BOGDANOVICI EMIL, MARTINUS ALEXANDRU, COCA BOGOS, IOSIF V IOSIF şi alţii.-

Dela început mi s'a atras atenţia că în cameră la noi există trei "turnători" adică BOGDANOVICI, MARTINUS şi BOGOS care la penitenciarul Suceava au făcut parte şi au condus acţiunea de reeducare şi trebue să ne ferim de ei şi să-i izolăm. Toate acestea au fost comunicate de DAN DUMITRESCU, DAN LUCINESCU şi BUTAN.-

Se făceau discuţii de felul cum trebue să fie organizată viaţa legionară. POP CORNEL a lucrat în pregătire legionară pe MURARESCU VICHENTIE, POPSA TIBERIU, GHEORGHE POPESCU, POPESCU CONSTANTIN şi pe subsemnatul. Timp de o lună cât am stat în această cameră mi s'a făcut educaţie legionară.-

La sfârşitul lunei Noembrie au fost scoşi din cameră DAN DUMITRESCU, DAN LUCINESCU, BUTAN, de către administraţie şi nu ştiu în ce cameră.-

După câteva zile am fost scoşi şi noi şi duşi în camera 3 biserică. Acolo au adus la 4 Decembrie un lot de studenţi din Timişoara, altul dela Craiova şi un lot dela Cluj.-

In camera 3 biserică s'a organizat un grup de tre

512

format din POP CORNEL, NELU POPESCU şi un altul care au organizat viaţa legionară prin repartizarea celorlalţi legionari din cameră şi pentru a nu apărea o organizaţie închegată să fie făcută propagandă individuală dela om la om. Tot în această cameră a fost STRUTEANU ION şeful tineretului manist dela Facultatea de Medicină din Bucureşti şi punea problema ca toţi deţinuţii tineri, indiferent din ce organizaţie fac parte, să se unească şi să formeze o singură unitate pentru ca atunci când es dela penitenciar, să ducă această linie afară.-

Cam în jurul lui 15 Decembrie 1949 BOGDANOVICI a fost scos din camera 3 biserică şi nu ştiu în ce cameră a fost dus.-

In seara de 30 Decembrie am fost duşi la camera 4 spital la ordinul dat de directorul penitenciarului, DUMITRESCU. In această cameră am găsit pe TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU, ROSCA GHITA, PUSCASU VASILE, LIVINSCHI MIHAI, NUTI PATRASCANU, CORI GHERMAN, ESEANU, STRACHINARU CONSTANTIN DANILA ION şi alţii.-

In acea seară s'au creiat discuţii cu caracter legionar între cei aflaţi în cameră şi cei care veniseră din camera 3 biserică. Aceste discuţii au continuat până în seara zilei de 31 Decembrie când POPA ALEXANDRU a luat cuvântul şi a spus că în cameră se formează un comitet de demascare şi izolare din care va face parte TURCANU capreşedinte, POPA ALEXANDRU, ROSCA GHITA, LIVINSCHI MIHAI, PUSCASU VASILE şi BORDEIANU.-

După ce s'a format acest comitet s'a trecut la acţiune. MARTINUS şi BOGZA care fuseseră cu noi încă dela Jilava a început să spună despre fiecare ce auzise în timp cât am fost împreună.-

Demascările cele din interior se făceau în cameră iar cele de afară numai în faţa lui TURCANU care se făceau întâi verbale şi apoi scrise.-

In 15 Ianuarie 1950 am fost mutat în camera de carantină dela subsol unde au continuat demascările sub conducerea lui POPA ALEXANDRU.-

In penitenciar se formaseră comitete pe camere

care conducesu demascările.-

Menţionez că şefii colectivelor de demascare, era chemaţi zilnic la TURCANU unde dădeau raporte de felul cum merg demascările.-

Când eram în camera 4 spital, comitetul de demascare se aduna zilnic însă nu pot preciza ce se discuta.-

In Mai 1950 s'a selecţionat o parte din deţinuţii legionari din diferite camere şi ne-au concentrat intr'o singură cameră. S'au format colective din câte 8 şi un responsabil, ni s'au dat cărţi de cetit care aveau un caracter progresist, ni s'a creiat regim de a sta mai mult timp la aer.-

INTREBARE

Cu ce scop ai admis să intri în acţiunea de demascare ?

RASPUNS

La început am admis formal, de teama bătăii, apoi cu timpul am început să mă analizez, să văd care sunt cauzele generatoare de reacţionarism care m'au adus în mişcarea legionară şi să lupt contra lor pentru a mă transforma.-

INTREBARE

Cum era sprijinită acţiunea de demascare de către administraţia penitenciarului.-

RASPUNS

Se admitea ca la propunerea lui TURCANU EUGEN să se facă mutări dintr'o cameră în alta, se dădeau cărţi pentru cetit şi mai deduc că acţiunea de reeducare era sprijinită de direcţiune pentru faptul că şi domnul director a luat parte la bătaie şi a spus că ori ne reeducăm, ori nu mai eşim vii din penitenciar.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt cele scrise în prezentul proces verbal şi am constatat că sunt întocmai cu cele declarate de mine, susţin şi semnez neforţat de nimeni

ss Romanescu Grigore

513

care conducesu demascările.-

Menţionez că şefii colectivelor de demascare, era chemaţi zilnic la TURCANU unde dădeau raporte de felul cum merg demascările.-

Când eram în camera 4 spital, comitetul de demascare se aduna zilnic însă nu pot preciza ce se discuta.-

In Mai 1950 s'a selecţionat o parte din deţinuţii legionari din diferite camere şi ne-au concentrat intr'o singură cameră. S'au format colective din câte 8 şi un responsabil, ni s'au dat cărţi de cetit care aveau un caracter progresist, ni s'a creiat regim de a sta mai mult timp la aer.-

INTREBARE

Cu ce scop ai admis să intri în acţiunea de demascare ?

RASPUNS

La început am admis formal, de teama bătăii, apoi cu timpul am început să mă analizez, să văd care sunt cauzele generatoare de reacţionarism care m'au adus în mişcarea legionară şi să lupt contra lor pentru a mă transforma.-

INTREBARE

Cum era sprijinită acţiunea de demascare de către administraţia penitenciarului.-

RASPUNS

Se admit a ca la propunerea lui TURCANU EUGEN să se facă mutări dintr'o cameră în alta, se dădeau cărţi pentru cetit şi mai deduc că acţiunea de reeducare era sprijinită de direcţiune pentru faptul că şi domnul director a luat parte la bătaie şi a spus că ori ne reeducăm, ori nu mai eşim vii din penitenciar.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt cele scrise în prezentul proces verbal şi am constatat că sunt întocmai cu cele declarate de mine, susţin şi semnez neforţat de nimeni

ss Romanescu Grigore

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul ROMANESCU GRIGORE fiul lui GRIGORE şi ALICE, născut la 13 Mai 1928 în Iaşi, necăsătorit, ultimul domiciliu în Oradea str. Nicolae Jiga Nr.49.

10 Aprilie 1953

Ploeşti

Interogatoriul a început la ora 17,15

Interogatoriul s'a terminat la ora 0,25

INTREBARE

Cine conducea activitatea legionară din penitenciarul Piteşti ?

RASPUNS

Nu cunosc să fi existat un comandament organizat pe întregul penitenciar Piteşti. Din domaseări am auzit că ar fi existat un comandament condus de OPRISAN CONSTANTIN şeful F.D.C-ului pe ţară. Stiu însă că existau comandamente legionare pe camere şi ţineau legătura între ele prin plantoane şi bileţele care erau transmise prin sfori lăsate prin geam dela un etaj la altul.-

Dela data de 5 Noembrie când am ajuns în penitenciarul Piteşti şi am stat în camera dela carantină care se afla la subsol, circa o lună de zile, conducerea legionară a camerei era formată din DAN DUMITRESCU, POP CORNEL, BERZA CONSTANTIN, DAN LUCINESCU, BUTAN şi PAVALOAE CONSTANTIN.

Când am stat în camera 3 biserică, dela 5 Decembrie până la 30 Decembrie, conducerea legionară a camerei era formată din POP CORNEL, NELU POPESCU şi ANGELESCU care era şeful

grupului Naţional Creştin din Timişoara.- 515

INTREBARE

Cum se ţinea legătura între comandamentele legionare pe camere ?

RASPUNS

Nu am nici un fel de cunoştinţă dacă se ţineau legături pe camere între comandamentele legionare cât timp am fost în penitenciarul din Piteşti.-

INTREBARE

Ce cunoşti despre felul cum se ţinea legătura cu cei din afară ?

RASPUNS

Ştiu că pe la jumătatea lunei Noembrie când mă aflam în camera de carantină STEFANESCU MIMI condamnat 10 ani pentru trecere frauduloasă din ţară, PLOPSA TIBERIU şi MORARESCU VICHENTIE au luat legătură printr'un deţinut de drept comun care lucra la bucătărie şi le-a dat bani în schimbul cărora au primit alimente, ţigări şi cărţi poştale care au fost scrise şi transmise acasă.-

De alte forme de legături sau alte cazuri nu cunosc.-

INTREBARE

Ce instrucţiuni primeau legionarii care se eliberau din penitenciar, cum trebue să se comporte afară ,

RASPUNS

Nu am cunoştinţă de nici un caz ca vreun legionar să fie pregătit sau i se dea instrucţiuni de alţi legionari sau din partea administraţiei ce au de făcut dacă se eliberează, totuşi cunosc că în Decembrie 1949 când s'a eliberat BULIGAN CONSTANTIN şi CARCIU ION care fuseseră condamnaţi la 1 an închisoare pentru că participaseră la organizaţia reacţionară, deţinuţii legionari care se aflau în aceiaşi cameră, le-au dat adrese să se ducă să comunice familiilor lor că sunt în penitenciarul din Piteşti lucru pe care l-am făcut

516

şi eu şi mi s'a confirmat când am fost acasă în Iulie 1951, mi-a comunicat mama că a venit TOTU care era student la politehnică din Timişoara şi i-a spus că eu sunt în penitenciarul Piteşti.-

INTREBARE

Ce cunoşti de metodele şi felul cum se forma comandamentul de demascare din penitenciarul Piteşti ?

RASPUNS

Eu nu am cunoştinţă de un comitet pe întregul penitenciar, însă cunosc că TURCANU EUGEN ţinea legătură cu şeful colectivului de demascare pe cameră care mergea la el, fie că era chemat de TURCANU fie că mergea un altul din comitet.-

Comitetul de cameră care era compus din 3 sau 5 legionari, care conducea demascările începute la camera 4 spital, ţinea la curent pe TURCANU, deţinuţii nu puteau să discute între ei decât după ce îşi făceau demascările.-

Eu cât timp am stat în penitenciarul Piteşti nu am fost chemat de nimeni sau să mă duc din proprie iniţiativă să dau vreo informaţie.-

După ce am citit cuvânt cu cuvânt cele scrise în prezentul proces verbal şi constatând că sunt identice cu cele spuse de mine, susţin şi semnez neforţat de nimeni.-

ss Romanescu Grigore

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul ROMANESCU GRIGORE fiul lui GRIGORE şi ALIS?născut la 13 Mai 1928 în Iaşi, necăsătorit, ultimul domiciliu în Oradea str. Nicolae Jiga Nr.49.-

13 Aprilie 1953
Ploeşti
Interogatoriul a început la ora 18,45
Interogatoriul s'a terminat la ora 23,45

INTREBARE

Decă în perioada cât ai stat în penitenciarul Piteşti ai dat relaţii despre alţi legionari, de ce caracter au fost şi cui i le-ai dat ?

RASPUNS

Timp de 7 luni cât am stat în penitenciarul Piteşti am fost în două rânduri la TURCANU însă nu am dat relaţii despre alţii din penitenciar. Am dat relaţii despre ALEXANDRU GEORGESCU, VARLAM ELENA, ROMANESCU MIDAIL şi FOLEA ION pe care-i cunoşteam înainte de arestare şi îi consideram elemente duşmănoase. Aceste informaţii le-am făcut în scris. Alte discuţii sau să informez individual nu au fost.-

Incepând din luna Februarie 1950 am luat cuvântul şi demascam şi eu despre cei care erau legionari şi îi cunoşteam. Am discutat cu POPA ALEXANDRU personal în trei rânduri şi i-am comunicat ce mă frământă, că am unele lucruri pe c care nu le-am spus şi m'a trimis la TURCANU iar a treia oară când am vorbit individual, am fost eu chemat de POPA şi m'a

întrebat ce părere am despre membrii din comitetul de cameră la care eu i-am răspuns că despre POPA şi BURCULET nu am nimic de reproşat însă despre STRUTEANU nu pot să-mi spun părerea.-

INTREBARE

Cine te-a atras pe tine în acţiunea de demascare

RASPUNS

La început am acceptat de teama bătii iar mai târziu am considerat o necesitate acţiunea de demascare şi am participat neforţat de nimeni.-

INTREBARE

Cine erau prietenii tăi apropiaţi pe care i-ai avut în penitenciarul Piteşti ?

RASPUNS

Inainte de demascare am fost prieten cu POP CORNEL care mă recrutase în mişcarea legionară şi după demascare am apreciat mult pe POPA ALEXANDRU pentru felul lui de a munci.-

INTREBARE

Când ai cunoscut pe legionarii care făceau parte din comitetul de demascare şi ce ştii despre fiecare în parte

RASPUNS

La 30 Decembrie 1949 când am fost dus la camera 4 spital am auzit de comitetul de demascare şi izolare format din TURCANU EUGEN, POPA ALEXANDRU, PUSCASU VASILE, LIVINSCHI MIHAI şi BORDEIANU VIRGIL şi mai târziu au intrat GHITA ROSCA şi MATINUS ALEXU.-

Personal despre TURCANU cunosc că dirija acţiunea de demascare pe întreg penitenciarul. Mă bazez pe acest lucru fiindcă el avea o cameră rezervată unde erau duşi de şefii de cameră toţi legionarii care aveau de arătat în scris fapte şi legături cu mişcarea legionară care nu erau cunoscute de organele Securităţii Statului. Deasemeni consider că el era

519

conducătorul pentrucă selecţiona legionarii pentru a merge în camere unde s'au dat cărţi de cetit şi creiase regim speci

Stiu dela MA TINUS ALEXANDRU că TURCANU a fost condamnat pentru activitate legionară.-

In comitet făcea parte şi POPA ALEXANDRU pe el l-am cunoscut mai bine pentrucă am stat în aceiaşi cameră timp de 3 luni. El a fost conducătorul secţiunii de demascare în camerile unde am stat împreună, camera de carantină şi o cameră de pe secţia 3 biserică. Tinea legătură cu TURCANU cât am fost în penitenciarul Piteşti.-

Despre PUSCASU VASILE ştiu că făcea parte din comitetul de demascare şi era şeful cu demascarea pe camera Nr.2 dela secţia de corecţie.-

ROSCA GHITA făcea parte din comitet însă nu cunosc nimic despre el decamemeni şi d spre ceilalţi membri ai comitetului de demascare, ştiu că au fost condamnaţi pentru activitate legionară însă nu cunosc ce activitate au avut la Piteşti.-

INTREBARE

Ce instrucţiuni ai primit când ai plecat din penitenciarul Piteşti.-

RASPUNS

In ziua când am plecat din Piteşti, domnul director al penitenciarului ne-a spus că acolo unde o să mergem să nu ne ţinem de prosti că o să ne întâlnim din nou. Altfelne va nu ne-a mai vorbit însă în drum spre GHERLA, POPA ne-a comunicat că acolo unde o să ajungem să nu ia nimeni iniţiative proprii.-

INTREBARE

La ce dată ai intrat în penitenciarul Gherla, cum te-ai comportat şi în ce camere ai fost ?

RASPUNS

Din Iunie 1950 până în Iulie 1951 am fost deţinut în penitenciarul Gherla.-Dela înc put toţi deţinuţii veniţi dela Piteşti am fost duşi în camera 99. Acolo am stat circa

520

24 de ore

In acest timp cei care făcuseră parte din comitetu de demascare la Piteşti au organizat ca la răspândirea noastră pe camere să caute în aşa fel ca să intre unul sau doi din ei şi în felul acesta să cu rindă toate camerile în care o să fim împărţiţi.-

In camera 102 unde am fost repartizat eu l-am găsit pe PUSCASU VASILE care m'a trimis împreună cu MOR'RESCU VICHENTE, DOROBANTU ION, DURGHEN VASILE, TULVAN MIRCEA şi alţii în camera 104. In această cameră am găsit pe POPA ALEX BOGOS, IAMANDI, NICULESCU AMBRUS, OCTAV BOTEZ, MAXIM şi LUNGULEAC ION. Cu toţi fuseserăm la Piteşti în camera de cetit şi mai eram în cameră un număr de 20 care fuseseră la Piteşti însă nu-i cunoscuserăm acolo.-

După 3 sau 4 zile m'a chemat POPA şi mi-a comunicat când am ceva de demascat despre deţinuţii din Gherla să viu la el sau la Bogos şi să le spun.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt cele declarate în prezentul proces verbal şi constatând că sunt identice cu cele declarate de mine, susţin şi semnez neforţat de nimeni.-

ss Romanescu Grigore

C.N.S.A.S.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul ROMANESCU GRIGORE fiul lui GRIGORE şi al lui ALIS, născut la 13 Mai 1928 în Iaşi, necăsătorit, ultimul domiciliu în Oradea str. Nicolae Jiga Nr.49.-

14 Aprilie 1953
Ploeşti
Interogatoriul a început la ora 11,45
Interogatoriul s'a terminat la ora 18,oo

INTREBARE

Dela cine ai primit instrucţiuni cum să lucrezi în penitenciarul Gherla ?

RASPUNS

Cam la două săptămâni după sosirea mea la Gherla în camera 104 POPA şi BOGOS ne-a spus că să nu arătăm în discuţiile pe care o să le avem cu alţii deţinuţi legionari că noi avem concepţii democratice şi să adoptăm în discuţii un limbaj legionăresc, cu caracter reacţionar, împotriva regimului. In felul acesta o să cunoaştem pe acel care o să stăm de vorbă, ce gândeşte el.-

Deasemeni POPA mai mi-a comunicat că toate informaţiile în legătură cu demascările să i le comunic întâi lui şi în felul acesta am început să dau informaţii comitetului.-

INTREBARE

Din cine era format comitetul de demascare şi i-

zolare din penitenciarul Gherla ? 522

RASPUNS

După sosirea la penitenciarul Gherla s'a format un comitet pentru conducerea demascărilor din POPA ALEXANDRU MATEI, PAUL SERVANESCU, GRAMA OCTAV, BARGAOANU GHEORGHE, LIVINSCHI MIHAI, PUSCASU VASILE iar mai târziu au intrat BOGOS şi IONESCUç Aceştia avea sediul comandamentului în camera 47 dela etajul II.-

INTREBARE

Ce formă de organizare avea comandamentul şi ce atribuţii îndeplineau membri din comandament ?

RASPUNS

Stiu că pe camerile 96, 98, 99, 101, 102, 103 şi 104 s'au format comitete de camere unde intrau şi câte un membru al comandamentului. Deasemeni tot din membrii comandamentului se puneau şi plantoanele pe secţii.-

INTREBARE

Cum reuşea comandamentul să cunoscă ce activitate se duce în penitenciar.-

RASPUNS

Comandamentul pe lângă faptul că avea plantoanele care erau în serviciul de informaţii, mai avea o reţea largă de informatori, formată din studenţi şi elevi.-

INTREBARE

De cine erau instruiţi informatorii cum să lucreze

RASPUNS

Studenţii erau pregătiţi de POPA şi BOGOS iar elevii erau instruiţi de STOIAN care la rândul lui ţinea legătura cu POPA.-

INTREBARE

Ce caracter aveau informaţiile care interesa comandamentul ?

523

RASPUNS

In primul rând se căuta să se cunoască care este atitudinea deţinuţilor legionari adic ă care se mai manifest ca legionari deschis şi care nu şi s doua problemă ce relaţi au afară de penitenciar, cu cine şi de ce natură sunt (dacă cunoaşte organizaţiile legionare, depozite de armament, organizaţii subversive, sabotaje organizate, organizaţii de spionaj).-

INTREBARE

La cine mergeau informaţiile şi cum le controla ?

RASPUNSInformaţiile mergeau în camera comandamentului. POPA împreună cu cei care făceau parte din comandamentul materialul însă unde-l trimiteau sau unde ajungea nu ştiu.-

INTREBARE

Ce metodă mai folosea comandamentul pentru informare ?

RASPUNS

In penitenciar exista o echipă sanitară compusă din GABUREAC TRAIAN. Terminase medicina şi fusese condamnat 3 ani închisoare pentru activitate legionară, UNGUREANU VASI era condamnat 5 ani închisoare tot pentru legionarism, CALIN şi POPESCU ARISTOTEL care deasemenea erau condamnaţi pentru activitate legionară.-

Această echipă a fost formată la propunerea comandamentului şi aducea informaţii lui POPA. Echipa sanitară avea libertatea de a merge în toate camerile din penitenciar şi la şantierele de muncă din interiorul penitenciarului.-

INTREBARE

Pe cine mai cunoşti nominal că mai făcea parte din reţeaua de informaţii a comandamentului ?

RASPUNS

In primul rând erau plantoanele în timpul cât am stat în penitenciarul Gherla,eu fost LIVINSCHI MIHAI, BARGAO GHEORGHE, STOIAN ION, MELINTE, NICULESCU BIBITA, care era l

524

bucătărie, IAMANDI zis PACHE, SANDU MIHAI, BOBU, HANU, BOTEZ OCTAV, AMBRUS REMUS, MAXIM, BUTA MARCEL, UNGUREANU ION, ROSU VALENTIN, ISCU MIHAI, CRISAN, TURCU SERGIU, CARP ION şi alţii nu-mi mai amintesc cum îi chemmă.-

INTREBARE

De cine erau selecţionaţi informatorii ?

RASPUNS

Informatorii studenţi erau selecţionaţi de POPA ALEXANDRU iar informaţorii elevi erau recrutaţi de STOIAN ION

INTREBARE

Cum se desfăşura activitatea legionară în penitenciarul Gherla.?

RASPUNS

Din atmosfera care era între deţinuţii legionari, consider că era un comandament legionar în penitenciar. Eu personal nu ştiu din cine era format pentru că timp de 13 luni nu am eşit din camerile de izolare şi tot timpul am fost folosit pentru demascări de afară însă în unele discuţii avute cu PUSCASU VASILE şi STOIAN ION care cunoşteau mai bine situaţia din penitenciar ei spuneau că sunt în penitenciar legionari care au activitate mare.-

După ce am citit cuvânt cu cuvânt cele scrise în prezentul proces verbal şi am constatat că sunt întocmai cu cele declarate de mine, semnez şi susţin nesilit de nimeni.-

ss Romanescu Grigore

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul ROMANESCU GRIGORE fiul lui GRIGORE şi al lui ALIS, născut la 13 Mai 1928 în Iaşi, necăsătorit, ultimul domiciliu în Oradea str. Nicolae Jiga Nr.49.-

21 Aprilie 1953
Ploeşti
Interogatoriul a început la ora 11,oo
Interogatoriul s'a terminat la ora 21,3o

INTREBARE
Dela cine primeai directive cum să acţionezi în penitenciarul Gherla ?

RASPUNS
Cu POPA ALEXANDRU am avut discuţii personale individual în cinci rânduri. Discuţii au avut caracterul unor îndrumări în acţiunile noastre de demascare, să acţionăm dela caz la caz, aşa ne spunea POPA. Mai amănunţit discuta cu PUSCASU VASILE care avea relaţii apropiate cu comitetul de cameră. Exemplu înainte de a ne veni în cameră cei indicaţi de comandament, PUSCASU ne spunea o să ne vie "doi clienţi" pregătiţi-vă pentru demascare. El ne indica ca să fie băgaţi în aşa fel ca să nu rămână semne şi să punem accentul mai mult pe munca de informaţii.-

INTREBARE
Prin ce camere ai stat în penitenciarul Gherla şi

ce atribuţii ai avut în comitetele de demascare ? 526

RASPUNS

Din Iunie 1950 timp de 4 luni am stat în camera 104 împreună cu POPA ALEXANDRU, BOGOS, BOTEZ OCTAV, NICULESCU IAMANDI, AMBRUS REMUS, MURARESCU VICHENTIE, MAXIM ION, LUNGULEAC ION şi alţii, eram circa 33 de deţinuţi veniţi dela penitenciarul Piteşti.-

La început am dus activitate informativă despre manifestările deţinuţilor din cameră iar din 15 Octombrie împreună cu MURARESCU VICHENTIE şi MAXIM MIRCEA am făcut parte din comitetul de cameră. Subsemnatul eram preşedintele comitetului de cameră.-

In această calitate am organizat demascările lui VLAICU, DURGHIU IOAN, DOROBANTU, POPESCU NICOLAE care erau condamnaţi pentru activitate legionară.-

La sfârşitul lunei Octombrie am fost mutat la camera 96. Acolo l-am găsit pe PUSCASU VASILE, MURARESCU VICHENTE, MAFTEI CONSTANTIN, FINGHIS VIRGIL, MARES SIMION i BOLOCAN. Am fost solicitat de PUSCASU să fac parte din comitetul camerei şi să iau parte la bătaia lui TELEA SIMION şi MARINESCU PETRE.-

La 20 Noembrie, PUSCA U, MURARESCU şi subsemnatul am fost mutaţi la camera 98. Continui să iau parte la bătaie şi acţionăm asupra lui RAU ION, BIRIS NICOLAE, HACHENSELM, STANA STEFAN, MOATER MARTIN, RABOVITI ION, BOTEZ VIRGIL, DINCIU GAROFIL, CIURAN VASILE, DUMITRU VASILE, IONESCU VASILE şi TELEA SIMION. Din aceasta a murit din cauza bătăii, DUMITRU VASILE.-

Dela camera 98 la sfârşitul lunei Martie 1951 sunt mutat la camera 102 şi suntr atras în comitet alături de CERBU ION, SINDILARU AUREL şi PACURARU TUDOR. In această cameră am bătut pe FURTES VASILE, LADARU VICTOR, SECUI ION şi alţii

In luna Mai sunt mutat în camera 99 Acolo am găsit pe STOIAN cu grupul de elevi cu care fusesem la Târgşor apoi prin Iunie a venit în cameră PUSCASU VASILE şi MURARESCU VICHENTE.-

Impreună cu STOIAN am bătut pe POP LAURENTIU şi MANDARU iar cu PUSCASU şi MURARESCU am bătut pe VAISS VINTILA TARDEL TEMISTOCLE, VIMU ADRIAN şi PARASCHIV CONSTANTIN.-

527

Tot în acest timp împreună cu STOIAN şi PUSCASU am mai bătut pe MAXIM ION, OBREJA CONSTANTIN, ISMANA, STOICA, NEAGU şi LUPOAIA. La bătaie ac stora a mai participat CRISAN MIHAI, ISCU MIHAI, ROSU VALENTIN, UNGUREANU IOAN, MOGOS OCTAVIAN, BOZINOVICI şi alţii, elevi din cameră.-

In toată perioada cât am stat în penitenciarul Gherla m'am ocupat numai de demascările acţiunilor legionare şi a elementelor care aveau activitate subversivă necunoscută de organele securităţii statului în afara penitenciarului.-

INTREBARE

Ce metode cunoşteai pentru a cunoaşte activitatea şi desfăşurarea acţiunilor legionarilor din afară.

RASPUNS

Timp de 4-5 zile au fost cazuri când şi 3 săptămâni mă afişam în discuţii ca un legionar, apoi dădeam informaţiile lui PUSCASU şi lui CERBU. După ce materialul informativ ajungea la POPA, el fixa ziua când să începem acţiunea de bătae asupra celor cu care eu discutasem şi când începea să spună, deţinutul era pus să scrie pe hârtie de sac toate relaţiile şi activitatea organizaţiei pe care o cunoştea.-

INTREBARE

Ce organizaţii ai cunoscut care se ocupa cu spionajul în penitenciar şi în afară ?

RASPUNS

Cât timp am fost arestat cât şi în perioada cât am fost afară, nu am auzit decât în demascările pe care le-a făcut VAISS VINTILA despre legături cu spionajul american, Englez şi pe MURARESCU VICHENTE care spunea că în camera unde el conducea demascările are un spion.-

Deasemenea mai ştiu despre unchiul meu general de aviaţie ROMANESCU MIHAIL care a fost condamnat la moarte pentru înaltă trădare.-

INTREBARE

Când ai cunoscut pe unchiul tău ROMANESCU MIHAI şi ce relaţii ai avut cu el ?

RASPUNS 528

Până în 1941 m'a ajutat cu bani şi-mi plătea taxele şcolare şi apoi s'a recăsătorit şi nu mai m'a ajutat. Din 1941 şi până în 1948 am fost la el de trei ori.-

Ultima dată am fost în Iulie 1948 la el să mă ajute să intru în şcoala de ofiţeri, nu ştiu la cine s'a informat şi mi-a comunicat că nu îndeplinesc condiţiunile de admitere în şcolile de ofiţeri şi să mai aştept că nu mai este mult şi o să se schimbe regimul. Din acest timp nu l-am mai văzut şi nu am avut nici o legătură cu el.-

Menţionez că nu am cunoscut direct sau prin altă persoană, elemente care au avut relaţii sau legături cu spionajul.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt cele scrise în prezentul proces verbal şi constatând că sunt întocmai cu cele declarate de mine, susţin şi semnez nesilit de nimeni.-

ss Romanescu Grigore

C.N.S.A.S.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul ROMANESCU GRIGORE fiul lui GRIGORE şi al lui ALICE, născut la 13 Mai 1928 în Iaşi, necăsătorit, ultimul domiciliu în Oradea str. Niculae Jiga Nr49.-

22 Aprilie 1953

Ploeşti

Interogatoriul a început la ora 12,oo

Interogatoriul s'a terminat la ora 22,oo

INTREBARE

Cum reuşea comandamentul de demascare să cunoască cum se desfăşura activitatea în penitenciar ?

RASPUNS

Comandamentul de demascare reuşea să cunoască acţiunile dindpenitenciar prin notele informative primite de la studenţii şi elevii care erau la muncă în cadrul penitenciarului şi prin legăturile pe care le ţinea cu şefii comitetelor din camerile penitenciarului care erau numite de comandamentul de demascare.-

INTREBARE

Pe ce criteriu se recrutau informatorii şi de cine erau instruiţi cum să lucreze.-

RASPUNS

După ce deţinuţii erau trecuţi prin demascări şi

530

erau controlaţi de atitudinea lor prin comitetele de cameră , studenţii erau instruiţi de POPA, BOGOS şi LIVINSCHI MIHAI iar elevii erau instruiţi de STOIAN ION. Stiu căbd elevii ROSU VALENTIN, UNGUREANU ION şi ITCU MIHAI îi spuneau lui STOIAN discuţiile pe care le-au avut cu deţinuţii şi îi cereau părerea cum să procedeze pentru scoaterea materialului informativ.-

INTREBARE

Pe cine cunoşti din informatorii comandamentului

RASPUNS

ANDRONACHE VASILE, BOTEZ OCTAV, AMBRUS REMUS, AIAMANDI PETRU, NICOLESCU CONSTANTIN zis BOBITA, BOBU, HANU DORU MURESAN, GALINICI VLADIMIR, POPESCU ARISTOTEL, UNGUREANU VASILE, GABUREAC TRAIAN, SANDU MIHAI, BARBA CONSTANTIN, aceştia erau studenţi. Dintre elevii pe care-i cunosc erau RUSU VALENTIN, SCHIOPU, HUDUBAE, BARGU ION, ISCU MIHAI, CRISAN MIRCEA, UNGUREANU ION, BUTA MARCEL, TURCU SERGIU şi alţii pe care nu-mi mai amintesc numele lor.-

INTREBARE

Cine controla informaţiile şi unde ajungeau ?

RASPUNS

Informaţiile se adunau la POPA ALEXANDRU şi cred că erau controlate prin SERBANESCU, GRAMA OCTAV, STOIAN şi IONESCU care formau biroul comandamentului apoi le dădeau şefului biroului inspecţii.-

INTREBARE

Ce informaţii ai dat şi cum s'a controlat de administraţia penitenciarului ?

RASPUNS

Am fost o singură dată la POPA şi am dat o notă informativă despre IONESCU ROMEO şi alţi patru deţinuţi care aduceau injurii împotriva Uniunii Sovietice şi la adresa Securităţii Statului. Am mai dat şi alte informaţii verbale care au ajuns la POPA prin CERBU ION şi STOIAN. Nu am fost chemat nici odată la biroul inspecţii sau la directorul peni-

tenciarului să dau relaţii despre informaţiile pe care le-am dat scris sau verbal. Am fost însă chemat împreună cu PUSCASU şi MURARESCU de către domnul lt. SUCEGAN şi ne-a comunicat că o să ne bage în cameră 2 deţinuţi de drept comun foarte periculoşi şi să-i observăm cum se manifestă (adică trebuia să-i batem) din aceştia pe DUMITRU VASILE l-am bătut până ce a murit.-

A mai venit odată POPA şi m'a chemat împreună cu CERBU ION, MURARESCU, VOIN ION, POPOVICI CORNEL şi PUSCASU VASILE şi apoi a venit del lt, SUCEGAN şi ne-a comunicat că dacă vrem să ducem muncă de demascare să nu mai continuăm cu bătaia.-

INTREBARE

Prin cine era sprijinit comandamentul de demascare din partea penitenciarului ?

RASPUNS

Comandamentul de demascare în primul rând era sprijinit de biroul [redacted] că dădea posibilitate celor din cameră să umble în incinta penitenciarului liberi (fără pază) toate numirile ca plantoane, echipă sanitară, la bucătărie, magazie şi scoaterea la muncă în intreprinderile penitenciarului şi coloni de muncă, la făcea numai la propunerea comandamentului, efectiv POPA ALEXANDRU. Deasemeni cei din comitetele de cameră aveau suplimente de mâncare.-

In timpul cât în cameră se băteau, miliţienii NIKI GABOR şi VASCANU se făceau că nu văd ce se petrece în cameră.-

Imi amintesc că în Iunie 1951 când eram în camera 99, STOIAN care era plantonul pe secţie a venit în cameră şi ne-a comunicat ca să adunăm materialul dela demascări pentrucă o să vie insoscţia. STOIAN a pus într'un sac tot materialul şi nu ştiu unde l-a dus apoi după ce s'a făcut percheziţia, a doua zi l-a adus înapoi.-

INTREBARE

Pe baza căror dispoziţiuni se făceau mutările din cameră în cameră şi ce se urmărea prin aceste mutări ?

RASPUNS

Menţionez că nu ştiu ce se urmărea însă mu ările se făceau de comandament şi cred că pentru aş putea să-şi desfăşoare acţiunea de demascare, să aibe un control, se schi bau şi se trimiteau oameni de încredere ai comandamentului.-

INTREBARE

Ce hotărîri a luat comandamentul pentru ascunderea acţiunilor ce le duceau în penitenciar.-

RASPUNS

Personal nu cunosc dacă a fost o şedinţă organizată unde au luat asemenea hotărîri, însă eu trăgeam atenţia celor care erau bătuţi să nu spună la nimeni că o păţeşte mai rău iar mie cînd m'am eliberat din penitenciarul Gherla, POPA mi-a atras atenţia să nu spun la nimeni de ce s'a petrecut în penitenciar.-

INTREBARE

Ce urmărea comandamentul prin ascunderea acţiunilor ce le duceau în penitenciar ?

RASPUNS

Scopul ascunderii acţiunii duse în penitenciar era ca elementele legionare să nu afle şi să nu raporteze administraţiei sau organelor de stat şi să fim opriţi de a mai continua demascările.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt cele scrise în prezentul proces verbal şi constatând că sunt întocmai cu cele declarate de mine, susţin şi semnez neforţat de nimeni.-

ss Romanescu Grigore

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul ROMANESCU GRIGORE născut la 13 Mai 1928 în Iași, fiul lui GRIGORE și ALICE, fost student cu ultimul domiciliu în Oradea str. Nicolae Jiga Nr.49.-

9 Octombrie 1953
Râmnicul-Sărat
Interogatoriul a început la ora 8,15
Interogatoriul s'a terminat la ora 24,45

INTREBARE

In ce scop ai dat până în prezent răspunsuri mincinoase în anchetă ?

RASPUNS

Până în prezent am dat răspunsuri mincinoase în anchetă, deoarece sunt legionar și nu am vrut să trădez acțiunea legionară și de spionaj pe care am desfășurat-o în penitenciarele Pitești și Gherla, sub masca reeducării atât eu cât și ceilalți legionari conduși de TURCANU EUGEN și POPA ALEXANDRU. In al doilea rând am mințit deoarece nu am vrut să calc jurământul pe care l-am depus față de organizația legionară în luna Septembrie 1950 în camera 94 din penitenciarul Gherla împreună cu POPA ALEXANDRU, PUSCASU VASILE, BOCOS CONSTANTIN, LIVINSCHI MIHAI și MURARESCU VICHENTE.-

ss Gr. Romanescu

INTREBARE

Când și în ce împrejurări ai depus jurământul față de organizația legionară și în ce constă acel jurământ ?

534

RASPUNS

Pe la jumătatea lunei Septembrie 1950, în timp ce mă aflam încarcerat la camera 104 din penitenciarul Gherla, unde duceam activitate legionară sub masca demascărilor împreună cu MURARESCU VICHENTE, SOMODI PETRE, CARP ION, MAXIM MIRCEA şi alţi legionari, a venit LIVINSCHI MIHAI care era planton pe sală şi m'a dus la camera 94. Acolo am găsit pe legionarii PUSCASU VASILE, MURARESCU VICHENTE, BOGOS CONSTANTIN şi ne.am alăturat eu şi LIVINSCHI MIHAIç Peste vreo 10 minute a intart în cameră legionarul POPA ALEXANDRU care a luat poziţie de drepti, a salutat cu salutul legionar "Trăiască legiunea şi căpitanul" şi noi i- m răspuns tot cu acelaş salut.-

El ne-a spus că ne-a adunat aici, elementele legionare cele mai de încredere, pentru a depune un jurământ faţă de organizaţia legionară. Noi ne-am aşezat în semicerc în felul următor : în draapta PUSCASU VASILE şi apoi BOGOS CONSTANTIN, LIVINSCHI MIHAI, subsemnatul ROMANESCU GRIGORE şi MURARESCU VICHENTE iar în faţa seminercului era POPA ALEXANDRU care a spus cu glas potrivit formula jurământului pe care noi am repetat-o cu glas potrivit după el şi care suna astfel :

"Jur pe memoria căpitanului şi pe cauza sfântă pentru care luptăm, să continui activitatea legionară începută în penitenciarul Piteşti sub orice formă şi ori unde m'aşi afla. Jur să nu trădez acest jurământ şi acţiunea începută în penitenciarul Piteşti iar cel care o va trăda va muri de moartea trădătorilor pentru care avem gloanţe".-

După aceasta am salutat din nou cu salutul legionar şi ne-am luat fiecare angajament verbal să nu trădăm jurământul făcut.

Toate acestea au durat aproximativ o jumătat de oră după care fiecare am plecat la camerile noastre.Acest jurământ l-am depus între orele 13,oo - 14,oo după ce am luat masa.

ss G. Romanescu

INTREBARE

Ce legionari au mai duspus jurmânâtul ?

RASPUNS

In afară de cei cu care am depus eu jurământ odată, nu cunosc precis nici un alt legionar care să fi depu

535

jurământul însă presupun că a depus STOIAN ION, POPESCU GHEORGHE, POPOVICI CORNEL, CERBU ION, VOIN ION, GRAMA OCTAV şi PAUL SERBANESCU întrucât toţi aceştia se bucurau de încrederea mare a lui POPA ALEXANDRU.-

ss G. Romanescu

INTREBARE

In ce a constat activitatea legionară, criminală şi de spionaj pe care ai desfăşurat-o în penitenciarele Piteşti şi Gherla, sub masca demascării şi reeducării?

RASPUNS

Activitatea legionară şi de spionaj pe care am desfăşurat-o în penitenciarele Piteşti şi Gherla este următaorea :

Prin 17 Ianuarie 1950 am fost mutat dela camera 4 spital la camera de carantină vreo 28 legionari Cu această ocazie POPA ALEXANDRU şi BURCULET VIOREL care erau între cei 28 legionari, mi-au spus că acţiunea de demascare este o acţiune legionară, în scopul culegerii de informaţii din rândurile deţinuţilor, informaţii ce interesa organizaţia legionară pentru a vedea pe ce elemente se poate baza atât afară cât şi în penitenciar. Pentru aceasta ei mi-au spus ca să particip şi eu la această activitate şi să cau să obţin informaţii prin aceia că să pun întrebări acelora care erau în camera de carantină şi care veneau să-şi arate activitatea legionară atât a lui cât şi a celorlalţi legionari pe care-i cunoştea. Ei mi-au mai spus că să pun întrebările în aşa fel încât să nurămână nimic nelămurit din activitatea pe care respectivul deţinut venea să o arate în faţa celorlalţi legionari din cameră.-

Am dus acest fel de activitate pentru culegerea informaţiilor pentru or anizaţia legionară, din 17 Ianuarie 1950 şi până la începutul lunei Mai 1950, punând întrebări şi asistând la scoaterea informaţiişor din aşa zisele demascări dela DONDOE MARIN, DRAGOESCU VLAD, PLAPSA CONSTANTIN, NICOLESCU TRAIAN, CARLAN ION, IESEANU C- TIN POPOVICI ION, DUSMANU ION, IULIAN CONSTANTIN, BOCEANU C-tin METESEANU FLAVIU şi alţi legionari la care am ajutat şi eu comitetului legionar pentru scoaterea informaţiilor.

La începutul lunei Mai 1950 legionarul TURCANU EUGEN a selecţionat circa 110 legionari , aşa zişi reeducaţi , pentru a-i pregăti în vederea continuării activităţii legionare în penitenciare. Prezentând în mod diver-

535

jurământul însă presupun că a depus STOIAN ION, POPESCU GHEORGHE, POPOVICI CORNEL, CERBU ION, VOIN ION, GRAMA OCTAV şi PAUL SERBANESCU întrucât toţi aceştia se bucurau de încrederea mare a lui POPA ALEXANDRU.-

ss G. Romanescu

INTREBARE

In ce a constat activitatea legionară, criminală şi de spionaj pe care ai desfăşurat-o în penitenciarele Piteşti şi Gherla, sub masca demascării şi reeducării?

RASPUNS

Activitatea legionară şi de spionaj pe care am desfăşurat-o în penitenciarele Piteşti şi Gherla este următaorea :

Prin 17 Ianuarie 1950 am fost mutat dela camera 4 spital la camera de carantină vreo 28 legionari Cu această ocazie POPA ALEXANDRU şi BURCULET VIOREL care erau între cei 28 legionari, mi-au spus că acţiunea de demascare este o acţiune legionară, în scopul culegerii de informaţii din rândurile deţinuţilor, informaţii ce interesa organizaţia legionară pentru a vedea pe ce elemente se poate baza atât afară cât şi în penitenciar. Pentru aceasta ei mi-au spus ca să particip şi eu la această activitate şi să cau să obţin informaţii prin aceia că să pun întrebări acelora care erau în camera de carantină şi care veneau să-şi arate activitatea legionară atât a lui cât şi a celorlalţi legionari pe care-i cunoştea. Ei mi-au mai spus că să pun întrebările în aşa fel încât să nurămână nimic nelămurit din activitatea pe care respectivul deţinut venea să o arate în faţa celorlalţi legionari din cameră.-

Am dus acest fel de activitate pentru culegerea informaţiilor pentru organizaţia legionară, din 17 Ianuarie 1950 şi până la începutul lunei Mai 1950, punând întrebări şi asistând la scoaterea informaţiişor din aşa zisele demascări dela DONDOE MARIN, DRAGOESCU VLAD, PLAPSA CONSTANTIN, NICOLESCU TRAIAN, CARLAN ION, IESEANU C- TIN POPOVICI ION, DUSMANU ION, IULIAN CONSTANTIN, BOCEANU C-tin METESEANU FLAVIU şi alţi legionari la care am ajutat şi eu comitetului legionar pentru scoaterea informaţiilor.

La începutul lunei Mai 1950 legionarul TURCANU EUGEN a selecţionat circa 110 legionari , aşa zişi reeducaţi , pentru a-i pregăti în vederea continuării activităţii legionare în penitenciare. Prezentând în mod diver-

536

sionist, problema față de administrație, el a obținut cărți cu caracter progresist dela aceasta, spunând că se urmărește ajutorarea elementelor legionare care vor să-și schimbe mentalitatea lor politică.

Din cele spuse mie de POPA ALEXANDRU la camera de carantină. mi-am dat seama că și aceasta se face tot într'un scop legionar, urmărindu-se acumularea unui bagaj de cunoștințe progresiste de către legionarii așa ziși reeducați, prin care să-și formeze un vocabular nou și să se poată strecura în felul acesta ca legionari, prin penitenciarele prin care va trece. De altfel TURCANU EUGEN arăta celor din cameră - printre care mă găseam și eu - că legionarii muncesc pentru o Românie legionară și deci nu într'un scop cinstit. Si aceast activitate la care eu am participat, dela începutul lunei Mai până la 5 Iunie 1950 când am plecat din penitenciarul Pitești, a fost tot o activitate legionară, întrucât ea a fost făcută cu scopul de a continua activitatea legionară sub o formă mascată de reeducare pe care să o poți susține prin cunăștințele acumulate din pregătirea ce mi s'a făcut la camera 4 spital prin cetirea acestor cărți, lucru ce eu îl știam de atunci de când nepregăteam.-

Cu această pregătire am plecat din penitenciarul Pitești la pebitenciarul Gherla pe data de 5 Iulie 1950 unde am desfășurat o mai intensă activitate legionară și de spionaj decât la Pitești, astfel încă de pe drum, în timp ce eram transportați cu duba, POPA ALEXANDRU pune problema - în dubă - ca nimeni dintre legionari să nu ia inițiative proprii în numele celorlalți, continuând în mod diversionist să spună că aceasta, de atitudinele legionare suntem sătui.-

Ajunși în penitenciarul Gherla, încă dela început POPA ALEXANDRU care primise-după câte cred eu - ordi dela TURCANU EUGEN ca să conducă acțiunea legionară la Gherl încă din prima zi când ne duceam la camera de carantină 99, ia inițiativa și schimbă din postul de șef de camară pe legionarul DABIJA care era pus de administrație, pe motivul că acesta nu ar fi capabil să se achite de această însărcinare și îl propune ca șef de camară pe PUSCASU VASILE ajutat de ANDRONACHE VASILE și FLORICA CONSTANTIN care erau legionari de încredere ai lui și avusese aceiași funcție la Pitești la camera 4 spital când se cetiseră cărțile. A doua

537

zi când am fost mutaţi după percheziţie în celelalte camere de pe secţie, la fiecare grup de circa 10 legionari, a plasat câte unul din următorii LIVINSCHI MIHAI, PUSCASU VASILE ANDRONACHE VASILE, FLORICA CONSTANTIN, BOGOS CONSTANTIN, în vederea începerii activităţii legionare în camerile unde vor ajunge. Subsemnatul am ajuns în camera Nr.104 împreună cu POPA ALEXANDRU, BOGOS CONSTANTIN, IAMANDI PETRE, MURARESCU VICHENTE, BOTEZ OCTAV şi alţii.-

La început acţiunea legionară s'a dus la Gherla prin pregătirea legionarilor care au venit odată cu noi dela Piteşti, în vederea continuării activităţii, totodată scoţându-se dela aceştia informaţii pentru organizaţia legionară.-

POPA ALEXANDRU în această cameră mă numeşte şef de comitet împreună cu MURARESCU VICHENTE şi MAXIM MIRCEA şi am acţionat pentru culegerea informaţiilor asupra lui DULGHEU PETRE şi POPESCU NICOLAE.

Fiind scoşila zarzavat înainte, POPA ALEX şi BOGOS CONSTANTIN mi-au spus atât mie cât şi celorlalţi deţinuţi din cameră ca din discuţiile pe care le vom purta cu ceilalţi deţinuţi din penitenciar să nu ne arătăm că noi am fi trecut prin vreo acţiune de aşa zisă reeducare şi să desfăşurăm activitate legionară şi să culegem informaţii pe care apoi sp le spunem lui.

In vederea acţiunei ce urma de acuma înainte din această cameră eu am fost chemat la camera 94 unde eu am depus jurământul faţă de organizaţia legionară în vederea continuării activităţii legionare. In continuare am fost mutat la camerile 96 dela sfârşitul lunei 1950 până la începutul lunei Noembrie 1950 şi apoi la 98 până la începutul lunei Aprilie 1951 iar de acolo la 102 până la jumătatea lunei Mai. In continuare până la eliberarea mea din 18 Iulie 1951 am fost la camera 99. In toate aceste camere am desfăşurat activitate legionară de îndoctrinare şi creştere a legionarilor, precum şi pentru culegerea de informaţii din rândul deţinuţilor, ce interesa organizaţia legionară. Am menţinut treaz spiritul legionar, menţinând în camere atmosferă reacţionară. Am maltratat şi terorizat 33 de deţinuţi pentru scoaterea de informaţii dintre care a decedat în camera 98 deţinutul de drept comun DUMITRU VASILE şi DINCIU GAROFIL la camera 102.-

Am dus activitate de diversiune în rândul deţinuţilor, spunându-le după ce desfăşuram activitate le-

538

gionară în cameră, că lucrurile acestea le facem pentru administrație iar în realitate le făceam pentru organizația legionară.

Când eram la camera 104 din Iunie 1950 și până la sfârșitul lunei Septembrie 1950, am participat la culegerea de informații dela CALINICI VLADIMIR, CRAESCU MIHAI, GABUREAC TRAIAN și TOADER PETRE. In scris am dat lui POPA ALEXANDRU o notă informativă privitoare la manifestările unor deținuți ca IONESCU ROMEO și alții cu care am c discutat la curățat de zarzavat și care ulterior au fost introduși în demascări pentru a scoate informații dela ei.

La camera 96 am scos informații dela TELEA SIMION, ABACIOAIEI ION, și BOTEZ VIRGIL. Dela acești trei am scos informații despre unele organizații subversive necunoscute organelor de securitate. Astfel TELEA SIMION mi-a dat o organizație legionară din Brașov, ABACIOAIE despre element[illegible] organizate în organizații subversive în Moldova și BOTEZ VIRGIL despre elemente legionare organizate din Moldova care făceau parte din aceiași organizație cu PUSCASU VASILE.-

Pentru a scoate aceste informații am terorizat și maltratat acesti deținuți iar informațiile ce le-am cules au fost predate de către PUSCASU VASILE lui POPA ALEX

La camera 98 unde am fost în comitetul legionar de așa zisă demascare împreună cu PUSCASU VASILE și MURARESCU VICHENTE am cules informații pentru organizația legionară dela HACHENSELNER, MOATER MARTIN, DINCIU GAROFIL ROBOVICI IOAN, BIRIS NICOLAE, RAU ION, POTCOAVA ION, CIUBIEA ION și HORASCU NICOLAE. Pe toți aceștia eu îi băteam împreun cu MURARESCU VICHENTE și PUSCASU VASILE pentru a da toate în scris. Inainte de ai bate însă, în camera 98 am desfășurat activitate legionară, făcându-i în felul acesta și pe ei să ducă aceiași activitate și să ne dea unele informații de care aveam nevoie.-

Am mai cules informații dela LADARU VICTOR FURTOS VASILE, SECIU ION, POP LAURENȚIU, STOICA ION, OBREJA CONSTANTIN, MANDRU VASILE și VAIS VINTILA.

Toate informațiile pe care le-am cules dela aceștia le-am predat lui POPA ALEXANDRU prin șefii de comitete și apoi au fost trimise organizației legionare. Deasemeni am fost scos cu deținuții de către STOIAN ION ca să scriu informațiile cu ei iar în această [illegible] situație eu le dictam să scrie așa cum voiam eu. In felul acesta am desfășurat

activitate legionară şi de spionaj în penitenciarele Piteşti şi Gherla.-

ss G. Romanescu

INTREBARE

Cine conducea acţiunea c iminală, legionară şi de spionaj împotriva regimului, dusă în penitenciare sub masca reeducării şi reeducării ?

RASPUNS

In penitenciarul Piteşti activitatea legionară şi de spionaj a fost condusă de legionarul TURCANU EUGEN împreună cu legionarii POPA ALEXANDRU, ROSCA GHEORGHE GEBAC LULU, PUSCASU VASILE, MARTINUS ALEXANDRU, LIVINSCHI MIHAI, BOGOS CONSTANTIN, NUTTI PATRASCANU, GHERMAN CORIOLAN BORDEANU VIRGIL şi alţii.-

La Gherla acţiunea legionară şi de spionaj a fost condusă de POPA ALEXANDRU, PUSCASU VASILE, LIVINSCHI MIHAI, BOGOS CONSTANTIN, subsemnatul - ROMANESCU GRIGORE, GRAMA OCTAV, PAUL SERBANESCU, MURARESCU VICHENTIE, STOIAN ION, CERBU ION, POPOVICI CORNEL, POIN ION, POPESCU GHEORGHE POPESCU ARISTOTEL, BARGAOANU GHEORGHE şi alţii iar şeful nostru era POPA ALEXANDRU.-

ss G. Romanescu

INTREBARE

De unde primeau aceştia directive pentru desfăşurarea activităţii legionare şi de spionaj în penitenciare sub masca, aşa zisei reeducări ?

RASPUNS

Nu cunosc în ce fel şi dela cine primeau aceştia directive pentru desfăşurarea activităţii legionare şi de spionaj în penitenciare, sub masca reeducării şi demascării.-

ss G. Romanescu

INTREBARE

Cum şi de către cine ai fost pregătit pentru a desfăşura activitate împotriva regimului ?

RASPUNS

Având un cerc de prieteni maniştri, elevi şi studenţi la Oradea ca GEORGESCU ALEXANDRU, VLAD ZENO (plecat în străinătate) GANEA OCTAVIAN, ZACIU MIRCEA, ZACIU NICOLAE şi alţii, încă din anul 1945 am început să am manifestări

540

ostile regimului.-

In anul 1948 l-am cunoscut pe legionarul POP CORNEL prin intermediul legionarei CORNELIA BREZEANU la Oradea. Acesta m'a pregătit şi încadrat în organizaţia legionară condusă de POP CORNEL din care făceau parte profesorul MAXIM ION din Satu Mare, slt. MORARU ION, slt. FOLEA ION care avea post pe frontieră la Berveri, maiorul VILAIA ADRIAN din Dej şi alţii.

In penitenciare am fost pregătit la Cluj de legionarul GHERASIM ION şi TITI EGOR.-

La Piteşti am luat contact la camera 4 spital şi am fost pregătit ca să activez în organizaţia legionară sub noua formă de activitate prin aşa zisele demascări.Astfel după ce am dat unele informaţii, organizaţiei legionare cu oacuia aşa zisei demascări, POPA ALEXANDRU şi BURCULET VIOREL mi-au spus - în camera de carantină pe data de 18-19 Ianuarie 1950 - că acţiunea ce se desfăşoară de către ei prin forma de demascare, este o activitate legionară îndreptată împotriva regimului, cu scopul de a culegerea informaţiilor pentru organizaţia legionară, prezentând administraţiei aspectul diversionist că ar fi o acţiune de reeducare şi în fond se urmărea pregătirea de cadre legionare pentru tactica legionară mascată.

POPA ALEXANDRU mi-a spus că să particip şi eu la această acţiune legionare întreprinsă de ei în penitenciare şi să scot informaţii în camerile unde voiu fi, din demascări iar aceste informaţii să le dau lor.

In luna Mai 1950 am fost selecţionat de către TURCANU EUGEN un grup de circa 110 legionari pentru a fi pregătiţi în vederea culegerii de informaţii ce interesa organizaţia legionară. Pentru a puteaculege aceste informaţii fără a fi impiedicaţi de organele administraţiei, TURCANU EUGEN - prezentând acesteia aspectul diverisonist " că se urmăreşte schimbarea mentalităţii legionare"- a obţinut dela administraţie cărţi cu caracter progresist care ne-au fost date pentru a le studia cu scopul de a ne forma un vocabular prin care să ne putem strecura ca legionari şi să ne putem desfăşura activitatea împotriva regimului în penitenciare.Cu această pregătire am plecat la 5 Iunie 1950 la penitemciarul Gherla împreună cu un grup de 90 legionari printre care era şi POPA ALEXANDRU.L

541

La Gherla POPA ALEXANDRU în camera 104 ne-a spus din nou ca să desfăşurăm activitatea începută la Piteşti dându-mi directive ca să desfăşor activitate legionară pentru a reuşi să culeg informaţii pentru ~~mişcarea~~ organizaţia legionară şi pe care apoi să le predau lui.

Tot din această cameră, la jumătatea lunei Septembrie 1950 am fost dus la camera 94 unde am depus jurământul faţă de organizaţia legionară, că voiu continua activitatea legionară începută sub această formă şi nu voiu trăda, în orice situaţie mă voiu afla.-

In cadrul desfăşurării acţiunii legionare în continuare , PUSCASU VASILE mi-a spus că în camere să ducem o activitatea legionară pentru a vedea ce elemente legionare sunt în camere şi ce măsuri trebuesc luate pentru a-i determina şi pe aceştia să dea informaţii organizaţiei legionare şi de a-l face să se supună organizaţiei legionare

In concluzie eu am fost pregătit prin metodele de maltratare fososite asupra celorlalţi deţinuţi, ca terorist, diversionist şi spion. Am mai fost pregătit de c tre POPA ALEXANDRU ca după eliberarea mea să continui activitatea mea de spionaj şi afară iar pentru a putea face aceasta în condiţii bune, să mă prezint la securitate unde să fac unele demascări de formă şi prin aceasta să capăt încrederea securităţii. Mi-a dat sugestia ca să-mi demasc părinţii ca bandiţi, spunând că prin aceasta, sigur voiu reuşi ca să câştig încrederea securităţii şi să devin informatorul ei, pe care să o desinformez.-

ss G. Romanescu

INTREBARE

Ce fel de informaţii interesa organizaţia legionară ?

RASPUNS

Pe organizaţia legionară o interesa următoarele informaţii : Organizaţii legionare şi subversive cu elemente care duc activitate împotriva regimului din R.P.R. şi care nu sunt cunoscute de organele securităţii statului. Gazde legionare, elemente care au favorizat sau favorizează legionarii din aparatul de stat, miliţie, securitate şi partid. Informaţii referitoare la ţărănime, cote, impozite, colectivizări, etc. în acest sens se luau informaţii precise

542

arătându-se că ţăranii sunt nemulţumiţi de regim, că au cote şi impozite foarte mari, nu sunt de acord cu colectivizarea şi se organizează împotriva regimului. Aşa a fost cu informaţiile luate dela FURTOS VASILE chiabur din Bihor în care se arăta că ţăranii din comunele cutare sau cutare s'au organizat împotriva regimului în urma acestor nemulţumiri. Deasemeni mai interesau informaţii referitoare la depozitele de armament ale organizaţiilor subversive. Legături de spionaj afară ale imperialiştilor sau(~~informatorilor~~) legionarilor, etc.

ss G. Romanescu

INTREBARE

Pentru ce interesa organizaţia legionară aceste informaţii ?

RASPUNS

Aceste informaţii interesau organizaţia legionară pentru a duce acţiuni de spionaj în slujba imperialiştilor anglo americani, împotriva regimului dân R.P.R.

ss G. Romanescu

INTREBARE

Ce metode foloseau pentru scoaterea de informaţii ce interesau organizaţia legionară ?

RASPUNS

Pentru scoaterea de informaţii ce interesau organizaţia legionară, foloseam următoarele metode :. desfăşuram activitate legionară în penitenciar, menţineam treaz spiritul legionar, creiam atmosferă legionară şi reacţionară. Maltratam şi torturam deţinuţii veniţi în acele camere aşa zise de izolare, făcând cu această ocazie diversiune în rândul lor spunând că fac acest lucru pentru administraţie iar în ~~realitate~~ realitate făceam pentru organizaţia legionară.-

Am ascuns administraţiei şi inspectorilor scopul adevărat al acţiunii legionare de culegere a informaţiilor, prezentându-le acestora aspectul diversionist de reeducare şi demascare.-

Ameninţam cu moartea pe deţinuţii care ne dădeau informaţii dacă vor desconspira cele ce s'au petrecut şi se petrec în camere.-

ss G. Romanescu

543

INTREBARE

Ce informaţii ai culeş pentru organizaţia legionară şi dela cine ?

RASPUNS

Pentru organizaţia legionară am culeş informaţii dela următorii TELEA SIMION, BIRIS NICOLAE, HAHENSEINER, ABACIOAIE DUMITRU, MOATER MARTIN, RAU IOAN, BOTEZ VIRGIL, HORASCU NICOLAE, DINCIU GAROFIL, RABOVICI IOAN, POTCOAVA ION, CIUPREAG CONSTANTIN, SECIU ION, LADARU VICTOR POP LAURENTIU, MANDRU VASILE, PARASCHIV GHEORGHE, WAIS VINTILA, MAXIM IOAN, OBREJA CONSTANTIN, LUPOAIE ION, IZMANA IOAN, PELT AVRAM. Dela aceştia am scos următoarele informaţii ce interesa organizaţia legionară.-

Dela TELEA SIMION erau scoase informaţii referitoare la o serie de elemente legionare ce nu erau cunoscute de securitate şi care duceau activitate dela Braşov, fabrica I.A.R. şi care aveau şi arme. Acesta a fost forţat de mine ca să dea mai multe elemente legionare cu numele şi adresa precisă pentru a fi folosite de către organizaţia legionară.-

Dela Biriş NICOLAE, legionar tot dela I.A.R. am culeş deasemeni informaţii privitoare la 5 sau 6 legionari din mahalaua Braşovului "Schei" care aveau şi pistoale.

HAHENSEINER, membru în banda teroristă a lui ARSENESCU şi fraţii PURNICHESCU din Câmpulung Muscel. Dela acesta am luat informaţii privitoare la gazdele ce l-au găzduit în timp ce a fost fugar şi elementele care făceau parte din organizaţia lui precum şi acei care i-au ajutat cu elemente. A dat numele precise şi adreselor tuturor celor de mai sus. Toate acestea au fost scrise de PUSCASU VASILE şi date organizaţiei legionare prin POPA AIE ANDRU.

Dela ABACIOAIEI DUMITRU chiabur, fost primar într'o comună din Moldova am scos informaţii referitoare la manifestările împotriva regimului, a unor elemente liberale din comuna lui.-

MOATER MARTIN legionar din Banat. Dela acesta am luat informaţii referitoare la elemente legionare cu care avusese legături precum şi legăturile ce le avea cu banda lui SPIRU BLANARU cu care lucra împreună împotriva regimului.-

Dela HORASCU NICOLAE chiabur din comuna

544

Domaşnea Timişoara, am cules informaţii asupra elementelor ce au ajutat banda lui SPIRU BLANARU pentru a le da organizaţiei legionare.-

Dela DINCIU GAROFIL, legionar macedonean am cules informaţii în legătură cu elementele legionare din Macedonia Română care ţineau legătură cu el şi cu un oarecare legionar ZOGUS, elemente ce se găseau nearestate.-

Dela RABOVICI ION ţărănist din Bucureşti am luat informaţii referitoare la activitatea unor ţărănişti din Bucureşti care au avut legătură cu organizaţia subversivă "Sumanele Negre". El a dat nume precise şi adrese, informaţii care apoi le-am dat lui POPA ALEXANDRU.-

Dela POTCOAVĂ ION nu am cules informaţii deoarece nu avea. El a dat unele persoane cu manifestări ostile regimului din Gherla întrucât el era de acolo.-

Dela CIUPEAG CONSTANTIN, comerciant, fost ţărănist, am luat informaţii privitoare la unele elemente ţărăniste din Bucureşti care sunt organizaţi afară.-

Dela SECIU ION, membru în organizaţia "Naţional creştină" din Timişoara, am luat informaţii cu nume exacte şi adrese, referitoare la elemente din organizaţia lui, cu care avea legături directe de activitate şi care erau în libertate.-

Dela LADARU VICTOR, chiabur de lângă Stâna din vale, fost în bandele lui DIAMANDI, am scos pentru organizaţia legionară în legătură cu unele elemente ţărăniste din organizaţia pe care a condus-o şi care duceau activitate împotriva regimului din R.P.R. Aceste informaţii erau ireale însă le-a dat deoarece a fost bătut. Astfel a spus că muncitorii dela fabrica unde lucrează el sunt nemulţumiţi de regim, că directorul este membru de partid dar în fond este legionar notoriu etc.

Dela VAIS VINTILA subsemnatul am scos informaţii doar despre cinci sau sase ofiţeri din securitatea capitalei sau civili care au făcut spionaj, dând informaţii ambasadelor engleză şi americană prin intermediul surorilor NICODIN. Dela VAIS s'au mai scos şi alte informaţii din ordinul legionarului PUSCASU VASILE nu am mai avut voie să scot informaţii dela VAIS VINTILA întrucât acesta era un caz special de care se va ocupa altcineva.-

Dela MAXIM ION am scos informaţii pentru organizaţia legionară, informaţii prin care se arăta amănun-

545

ţit unele elemente ce au sprijinit şi au dat ajutoare legionare în bani şi alimente deţinuţilor legionari din colonia penitenciarului Aiud dela GALDA.-

Dela OBREJA CONSTANTIN am luat deasemeni informaţii în legătură cu mai multe elemente legionare din Bucureşti ce făcuseră parte din organizaţia lui şi care nu au fost arestate de organele securităţii.-

Dela IZMANA ION am luat tot informaţii despre unele legături legionare rămase nearestate.

In ceiace priveşte informaţiile pe care le-am luat dela PELT AVRAM, acestea nu ştiu la ce foloseau, deoarece acesta era deţinut de drept comun şi mi-a dat informaţii în legătură cu unele spargeri făcute de el.-

Dela STANA STEFAN am luat informaţii în legătură cu unele organizaţii subversive din Făgăraş. Astfel dela acesta am luat peste 80 de membri din organizaţia subversivă a lui cu adrese precise.-

Dela FURTOS VASILE am luat informaţii prin care se arăta că ţăranii sunt nemulţumiţi, că au cote şi impozite foarte mari, că nu sunt de acord cu colectivizarea etc. Am dat organizaţiei legionare adrese precise a ţăranilor şi comunele respective care sunt nemulţumiţi faţă de regim. Dela acest chiabur din Bihor deasemenea am luat informaţii despre 80 de ţărani pe care i-a organizat el împotriva regimului, spunând că toţi aceştia sunt împotriva regimului. Toate aceste informaţii eu le-am dat organizaţiei legionare.-

In timp ce mă găseam în penitenciarul Piteşti am participat şi acolo la culegerea de informaţii pentru organizaţia legionară însă numai punând întrebări în cameră celor care îşi arătau activitatea din penitenciare. Aceasta am făcut-o sub conducerea lui POPA ALEXANDRU.-

ss Romanescu Grigore

INTREBARE

Ce se făcea cu informaţiile luate de voi şi care interesau organizaţia legionară ?

RASPUNS

Informaţiile luate de noi ce interesau organizaţia legionară, erau predate prin şefii de comitete legionarului POPA ALEXANDRU care conducea în penitenciarul Gherla acţiunea legionară de spionaj sub masca aşa zisei

546

demascări şi reeducări. POPA ALEXANDRU le expedia afară prin deţinuţii legionari care se eliberau. In acest sens declar că la eliberarea mea din penitenciarul Gherla la 18 Iulie 1951, POPA ALEXANDRU după ce m'a pregătit dinainte mi-a dat material informaţiv de spionaj pe care să-l predau numitului COSTACHESCU VASILE din str. Nicolae Grigorescu Nr.5 Cluj, fapt pe care l-am executat întocmai.-

ss G. Romanescu

INTREBARE

De cine şi cum aŭ fost pregătit pentru desfăşurarea activităţii legionare şi de spionaj afară ?

RASPUNS

Cu două săptămâni înainte de eliberarea mea din penitenciar, am fost scos dela camera 99 de către STOIAN ION şi dus la camera 97 unde l-am găsit pe POPA ALEXANDRU Acesta mi-a spus că în curând mă voiu elibera şi că afară va trebui să desfăşor activitate legionară şi de spionaj iar pentru aceasta trebue să procedez în felul următor : să mă prezint la organele de securitate cărora să le spun că în timpul deţinerii mele în penitenciar, mi-am dat seama de realitate şi că vreau şi eu să mă încadrez în viaţa de afară. Cu această ocazie mi-a spus să fac securităţii propunerea de a da informaţii pentru ca în felul acesta să capăt încrederea securităţii şi să nu fiu urmărit. Mi-a spus să dau securităţii unele informaţii de formă despre manifestări ostile regimului şi chiar despre părinţii mei pentru ca în felul acesta să capăt în mod sigur încrederea lor. In acest scop mi-a spus să caut să fac cunoştinţe în armată şi în rândul elementelor din aparatul de stat ca miliţie, securitate, partid şi alte instituţii şi să obţin dela acestia informaţii cu caracter politic, militar şi economic, adică politice, ce se discută la şedinţele de partid, de sindicat, hotărîrile care se iau, etc. militare - ce unităţi militare sunt, unde sunt, armele care le posedă, depozite de armament şi muniţie, etc. economice - cotele, impozitele, salariile, preţurile, etc., informaţii pe care să le predau unui cetăţean care va veni la mine în luna Decembrie 1951 sau în Martie 1952 cu parola " Inemin"iar răspunsul meu "Aiubert" Adică acestea sunt două cuvinte inversate

Dela acesta, după ce îi predam informaţiile urma să primesc instrucţiuni pentru continuarea activităţii

547

De luarea acestei legături trebuia să-l încunoştiinţez printr'o scrisoare pe care să i-o trimit lui POPA ALEXANDRU în penitenciarul Gherla, în care la sfârşit trebuia să scriu propoziţiunea "Nimeni nu se aşează în calea posibilităţilor mele" ceiace însemna că am predat materialul la adresa indicată şi am luat legătură cu persoana trimisă. Deasemeni mi-a spus că voiu lua o haină dela PUSCASU VASILE în umărul drept al căreia voiu găsi un plic cu material informativ pe care s -l predau în Cluj numitului COSTACHESCU VASILE din str. Nicolae Grigorescu Nr.5. Mi-a spus că acesta este un tip de 49-50 ani brunet i statură mijlocie,la care să mă prezint că vin dela Gherla şi acesta va şti despre ce este vorba. Lui să-i predau materialul şi de predarea lui să-l încunoştiinţez imediat printr'o scrisoare în care să scriu că sper ca totul să fie bine. Aceasta la încheierea scrisorii.-

ss G. Romanescu

INTREBARE

Când ţi s'a făcut această pregătire ?

RASPUNS

Această pregătire mi-a făcut-o POPA ALEXANDR pe data de 1 Iulie 1951 când am fost chemat de legionarul STOIAN ION la camera 97,cu două săptămâni înainte de eliberarea mea din penitenciarul Piteşti. La camera 97 eram numai eu cu POPA ALEXANDRU şi această pregătire a durat cam o oră şi jumătate, adică dela orele 14,oo la 15,3o. Cu această ocazie mi-a dat directive de felul cum să procedez pentru a continua activitatea legionară şi de spionaj afară conform cu jurământul pe care l-am depus faţă de organizaţia legionară. Mi-a mai spus cu această ocazie dela cine voiu primi materialulpe care să-l scot afară din puşcărie, cui să-l predau şi cum să confirm predarea lui.-

ss G. Romanescu

INTREBARE

Ce directive ai mai primit din partea legionarului POPA ALEXANDRU la eliberarea ta din penitenciarul Gherla ?

RASPUNS

In afară de cele arătate de mine în prezentul proces verbal, am mai primit dela POPA ALEXANDRU în ziua eliberării mele din penitenciar, la 18 Iulie 1951, directivă ca să nu vorbesc nimănui şi să nu arăt, în orice situaţie

548

m'aş afla, despre acţiunea legionară şi de spionaj pe care am dus-o în penitenciare sub masca reeducării, adică să nu desconspir ceiace am făcut şi am auzit. Alte directive nu am mai primit din partea organizaţiei legionare şi a lui POPA ALEXANDRU.-

ss G. Romanescu

INTREBARE

Ai arătat într'o declaraţie anterioară că ai dus material informativ de spionaj dat de POPA ALEXANDRU la surorile NICONIN din Bucureşti, Parcul Domeniilor Nr.1 şi la SEKELY ANDREI din Oradea str. Nagyy Sandor Nr.18. Care este adevărul din cele ce ai declarat ?

RASPUNS

Cele declarate de mine referitor la surorile NICODIN şi SEKELY ANDREI sunt minciuni şi le-am arătat cu scopul de a duce în eroare ancheta şi de a ascunde faptul că am dus materialul la COSTACHESCU VASILE din Cluj str. Nicolae Grigorescu Nr.5.

Am făcut aceste declaraţii mincinoase deoare ce sunt legionar şi nu am vrut să trădez jurământul faţă de organizaţia legionară pe care l-am depus în 15 Septembrie 1950, precum şi instrucţiunile primite dela legionarul POPA ALEXANDRU la eliberarea mea din penitenciar în 18 Iulie 1951 Adevărul e că de surorile NICODIN a arătat VAIS VINTILA, că au făcut spionaj în favoarea anglo-americanilor însă adresa pe care am dat-o Parcul Domeniilor Nr.1 Bucureşti, a fost adresa la care a locuit prin 1939 unchiul meu MIHAIL ROMANESCU, spion în slujba angloamericanilor, condamnat la moart

In ceiace priveşte pe SZEKELY ANDREI acesta este un coleg de liceu dela Oradea din anul 1948, care acum este în Uniunea Sovietică pentru studii. Deci cele declarate de mine în declaraţia anterioară sunt minciuni f cute tocmai cu scopul de a deruta organele de anchetă.-

ss G. Romanescu

INTREBARE.

Când şi în ce împrejurări l-ai cunoscut pe COSTACHESCU VASILE ?

RASPUNS

Pe COSTACHESCU VASILE l-am cunoscut în seara zilei de 18 Iulie 1951 orele 23,3o, când m'am dus la locuinţ lui din Cluj, str. Nicolae Grigorescu Nr.5 ca să-i predau

549

material de spionaj ce l-am primit su la eliberare (18 Iulie 1951) dela legionarul POPA ALEXANDRU pentru a-l preda acestui individ. L-am sunat şi a eşit afară un domn pe care l-am întrebat dacă aici locueşte domnul COSTACHESCU VASILE iar el mi-a spus că el este. Era un individ înalt, brunet cu părul puţin cărunt, în vârstă de 49 - 50 ani, voce de bariton. Lui i-am spus conform instrucţiunii pe care am primito dela POPA ALEXANDRU că vin dela Gherla şi că am să-i predau un plic. El a spus că ştie despre ce este vorba. I-am dat plicul iar el m'a întrebat dacă nu intru înăuntru, eu însă i-am spus că trebue să plec. De atunci nu l-am mai văzut pe COSTACHESCU VASILE.-

ss Gr. Romanescu

INTREBARE

Cum ţi-a fost prezentat COSTACHESCU VASILE de către POPA ALEXANDRU la Gherla şi cum l-ai cunoscut în realitate ?

RASPUNS

POPA ALEXANDRU le Gherla mi l-a prezentat pe COSTACHESCU VASILE că este înalt, brunet şi un om între două vârste iar eu l-am cunoscut întocmai. In ceiace priveşte locuinţa lui nu mi-a spus nimic.-

ss Gr. Romanescu

INTREBARE

Cum ai reuşit după eliberarea din penitenciarul Gherla, să aplici în fapte directivele date de organizaţia legionară prin POPA ALEXANDRU ?

RASPUNS

Din directivele date de organizaţia legionară pein POPA ALEXANDRU, la eliberarea mea din penitenciar la 18 Iulie 1951, am reuşit să predau informaţiile lui COSTACHESCU VASILE din Cluj, str. Nicolae Grigorescu Nr.5 să intru în producţie şi să iau legătură cu securitatea, dându-le acestora informaţii de formă, după directivele primite dela POPA ALEXANDRU. Deasemenea am scris conform directivelor, scrisoare lui POPA ALEXANDRU la Gherla prin care i-am arătat de predarea materialului informativ în bune condiţiuni.-

Materialul am reuşit să-l predau tocmai în seara eliberării, când am ajuns la Cluj la orele 23,oo şi am făcut întrerupere la tren până la ora 1 când am avut le-

550

gătură spre Oradea. Am găsit strada întrebând mai mulţi cetăţeni iar acasă l-am găsit pe COSTACHESCU VASILE în persoană.

La securitate şi să intru în fabrică am reuşit prin următoarele : La 1 Decembrie 1951 în timp ce eram la miliţie unde trebuia să mă prezint de două ori pe lună. Am spus că nu pot obţine post deoarece în toate locurile mă refuză din cauză că am fost condamnat legionar. Aceş ia mi-au spus ca să mă duc la partid, lucru ce l-am făcut pe data de 8-9 Decembrie. Acolo mi-a spus ca să mă duc la UTM deoarece sunt tânăr şi ei vor rezolva această problemă.

A doua zi am mers la U.T.M. unde am spus că vreau să intru în producţie, prezentându-le situaţia mea. Totodată le-am cerut să-mi facă legătură cu securitatea deoarece vreau să demasc elemente duşmănoase regimului, deoarece vreau şi eu să mă integrez în viaţa actuală. Acaasta am făcut-o conform directivelor primite dela legionarul POPA ALEXANDRU pentru a ajunge la securitate. Peste trei zile, adică prin 13 Decembrie 1951 mi-au făcut legătura cu securitatea, venind un ofiţer îmbrăcat civil la U T.M. cu care am discutat. Acolo la U.T.M. mi-a dat un punct de întâlnire în praş în faţa spitalului militar, unde ne-am văzut peste 4-5 zile. Acestuia i-am făcut demascările de formă aşa cum mi-a spus POPA ALEXANDRU, dându-i informaţii referitoare la părinţii mei.-

Pe data de 29 Decembrie mi-a spus să mă prezint la securitate la dl. lt. BREBAN unde m'am şi prezentat şi i-am dat angajament scris, devenind informatorul lor. Eu am vorbit ca să fiu primit la fabrica "Infrăţirea" unde am dat examen de admitere pentru cursul de calificare de strungar în fier şi am început munca pe data de 1 Ianuarie 1952. In felul acesta am putut să rezolv unele din directivele date mie de organizaţia legionară. Celelalte nu le-am putut îndeplini deoarece pe data de 7 Martie 1952, am fost arestat de organele securităţii din Oradea.-

ss Gr. Romanescu

INTREBARE

Cu cine te-ai întâlnit dintre cei cu care ai participat la acţiunea legionară criminală şi de spionaj în penitenciare împotriva regimului ?

RASPUNS

Dintre cei cu care am participat la acţiunea

551

legionară şi de spionaj pe care am desfăşurat-o în penitenciare împotriva regimului, m'am întâlnit cu PUSCASU VASILE în luna Martie 1952 la penitenciarul Jilava unde am fost confruntat cu el deoarece nu voiam să recunosc că am maltratat şi terorizat pe ceilalţi deţinuţi în penitenciare. El mi-a dat deslegare ca să arăt întrucât acestea sunt cunoscute.-

M'am mai întâlnit cu MURARESCU VICHENTE la sfârşitul lunei Noembrie 1952 când am fost scos ca să dau informaţii unui domn sublocotenent. Atunci a fost scos şi MURARESCU VICHENTE. Noi făceam aceasta c să părem oameni cinstiţi şi reeducaţi. Deci noi am cerut să dăm informaţii tocmai pentru a face diversiune şi a acoperi activitatea noastră legionară şi de spionaj.-

ss Gr. Romanescu

INTREBARE

Ce discuţii ai avut cu aceştia ?

RASPUNS

Cu PUSCASU VASILE nu am discutat nimic ci doar atât că m'a confruntat cu el pentru a-mi da deslegare ca să recunosc faptele făcute de mine.

Când la sfârşitul lunei Noembrie 1952 am fost scos de un domn slt. dela camera 2 secret la baraca din curte a administraţiei şi unde m'am întâlnit cu MURARESCU VICHENTIE, am discutat cu acesta următoarele: Noi eram fiecare în camere separate iar dl. slt. a plecat şi ne-a lăsat singuri. Atunci, pentrucă camerile communicau între ele printr'un culoar, a venit el la uşa cameri lui care era deschisă şi m'a întrebat ce mai fac. Eu i-am spus că fac rău deoarece am fost arestat din nou. Totodată i-am spus că afar este frumos, c intrasem în fabrică ca să învăţ strungărie şi că mi-a plăcut foarte mult strungăria. El mi-a răspuns că a venit la Gherla un domn colonel de securitate care i-a făcut banditi şi i-a urcat în dubă pe toţi cei care participaseră la aşa zisele demascări la Gherla, adică pe POPA ALEXANDRU, IIVINSCHI, BOGOS, BARGAOANU, etc. şi că nu ştie ce să mai creadă, de e au fost aduşi acolo. Mi-a mai spus că POPA ALEXANDRU la Jilava s'a certat cu TURCANU EUGEN care venise cu el dela Gherla însă nu ştie cauza. Pentru aceasta POPA ALEXANDRU s'a izolat de TURCANU EUGEN. Intrucât din camera unde eram încarcerat eu Nr.2 secret, era în faţa locu

552

lui unde eşeau celelalte camere la plimbare şi întrucât eu odată îi făcusem semn cu mâna, mi-a spus că nu trebue să-i fac semn deoarece el în camera unde era, Nr,3 secret, a spus că este lăgărist. Atunci eu i-am spus"bine dar când vom merge la proces, nu vor vedea cei din cameră că suntem mai mulţi într'un proces şi nu eşti lăgărist"? El a spus că ce proces, că scăpăm cu un an şi jumătate administrativ deoarece în ancheta care s'a făcut nu am fost întrebaţi decât de bătaie şi nu s'a descoperit spionajul. Eu i-am mai spus că în urma faptului că nu am mai vrut să recunosc în anchetă activitatea legionară şi de spionaj la care am participat în penitenciarele Piteşti şi Gherla, am fost confruntat cu legionarul PUSCASU VASILE care fusese şeful meu şi care mi-a dat deslegare să vorbesc în sensul că el recunoscând în faţa anchetei, m'a determinat şi pe mine să vorbesc. Faţă de aceasta MURARESCU VICHENTE mi-a spus că şi el datorită faptului că nu a vrut să recunoască a fost băgat la carceră. Altceva nu am mai discutat cu el şi de atunci nu l-am mai văzut pe MURARESCU VICHENTE.-

ss Gr. Romanescu

INTREBARE

Arăţi că în ancheta făcută la Jilava ai fost confruntat cu PUSCASU VASILE pentru c recunoaşte acţiunea întreprinsă de voi în penitenciarele Piteşti şi Gherla. Dece după confruntare nu ai arătat adevăratul scop al acţiunei întreprinsă de voi în penitenciare împotriva regimului?

RASPUNS

Nu am recunoscut nici după confruntare adevăratul scop al acţiunei aşa zisă de reeducare, intreprinsă de noi legionarii în penitenciare, deoarece sunt legionar şi nu am vrut să trădez jurământul pe care l-am depus faţă de organizaţia legionară în 15 Septembrie 1950 în penitenciarul Gherla. Deasemeni acelaş PUSCASU VASILE cu care fusesem confruntat mi-a spus la camera 96 din penitenciarul Gherla la sfârşitul lunei Septembrie 1950 precum şi POPA ALEXANDRU la 18 Iulie 1951 ca să nu trădez acţiunea legionară şi de spionaj pe care am dus-o în penitenciare împotriva regimului şi în slujba imperialismului.Totodată nu am recunoscut deoarece nu am crezut niciodată că organele Securităţii Statului vor descoperii adevăratele scopuri urmărite de noi prin aşa zisa acţiune de reeducare, prin care noi am desfăşurat activitate legionară şi de spionaj. Intr'

553

un cuvânt am mințit cu scopul de a ascunde adevărul și de a duce în eroare organele Securității Statului și regimului.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt cele declarate de mine și am constatat că ele corespund întocmai cu adevărul, susțin și semnez liber și nesilit de nimeni, conștient fiind că minciuna se pedepsește de legile R.P.R.

ss Gr. Romanescu

ANCHETATOR

Maior ss Toma Nicolae

C.N.S.A.S.

C.N.S.A.S.